

Aastaraamat 2022–2024

Koostaja: Elin Kard
Toimetajad: Elin Kard, Vano Allsalu
Kujundaja: Maris Lindoja

Trükikoda: Printon

© Eesti Kunstnike Liit

ISSN 1736-1613

Eesti Kunstnike Liit tänab kõiki
aastaraamatu kaasautoreid ja fotograafe.

Tiitellehel:

Taavi Suisalu „Roheekraan. Foto hirvest piidlemas näitusekülastajat“
Foto, 2-kuuline aegvõte taimestiku kasvust, 2022

Sisukord

6	Juhatuse aruanne: Eesti Kunstnike Liit 2022–2024
26	Ülevaade Eesti Kunstnike Liidu majandustegevusest aastatel 2022–2024
30	Eesti Kunstnike Liit 101
34	Kampaania „Ravikindlustus kõigile!“
46	Pöördumised ja ettepanekud
52	EKL meedias 2022–2024
64	EKL Suurkogu 2022
68	EKL erakorraline Suurkogu 2023
71	Kokkuvõtte volikogu tööst 2022–2024
86	ARS Kunstilinnak 2022–2024
90	Muhu Kunstitalu 2022–2024
94	EKL galeriid 2022–2024
98	Sihtasutus Kunstitaristu
100	Koostöö residentuuridega 2022–2024
102	Kunstnikupalk 2022–2024
108	EKL aastanäitused 2022–2024
110	Näitused Toompea lossi kunstisaalis 2022–2024
114	EKL publikatsioonid 2022–2024
116	Eesti Akvarellistide Ühendus
122	Eesti Fotokunstnike Ühendus
126	Eesti Keraamikute Liit
132	Eesti Klaasikunstnike Ühendus
136	Eesti Kujundusgraafikute Liit
144	Eesti Kujunduskunstnike Ühendus
148	Eesti Kujurite Ühendus
154	Eesti Kunstiteadlaste ja Kuraatorite Ühing
158	Eesti Lavastuskunstnike Liit
160	Eesti Maalikunstnike Liit
167	Eesti Metallikunstnike Liit
168	Eesti Moekunstnike Ühendus
172	Eesti Nahakunstnike Liit
176	Studio 22
178	Eesti Tekstiilikunstnike Liit
184	Tartu Kunstnike Liit
186	Eesti Vabagraafikute Ühendus
192	Uued liikmed
194	Preemiad ja autasud 2022–2024
210	In Memoriam
212	Näituste kroonika 2022–2024
240	EKL liikmete nimekiri
246	Mittetulundusühing Eesti Kunstnike Liit PÕHIKIRI
252	EKL volikogu ja alaliidud
254	EKL töötajad

Pikett „Loometöö rahastamine koalitsioonileppes!“ 23.03.2023

Juhatus aruanne: Eesti Kunstnike Liit 2022–2024

Ajavahemik 2022–2024, mil meid saatis ülemaailmne pandeemia ja saadavad siiani sellele järgnenud sõda Ukrainas, majanduslangusest ning hinnatõusudest tingitud keerulised olud ja teadmatus tulevikus ees ootavast, on olnud nii liidule kui ka liidu liikmetele erakordselt keeruline muutuste ja toimetuleku aeg.

Ülimalt oluline oli möödunud aastatel ja on ka praegu asutuse stabiilsuse ja töökohtade säilitamine, liidu hoonete kaasajastamine ja energiasäästlikumaks muutmine, loovisikutest ja -ettevõtjatest rentnike toetamine ning neile paremate töö- ja esitlustingimuste loomine. Sama oluline on olnud liidu senisest veelgi tõhusam enesekehtestamine valdkondliku huvikaitse- ja ekspertorganisatsioonina, mille

juurde kuulub osalus seadusloomes, kunstivaldkonda puudutava informatsiooni vahendamine, koostöö kunsti- ja kultuurivaldkonna organisatsioonidega Eestis ja rahvusvaheliselt, samuti Eesti riigi ja kohalike omavalitsustega.

Ajavahemiku 2022–2024 üheks olulisemaks saavutuseks on **ajaloolise ja õigusliku järjepidevuse taastamine koos vastavate muudatuste sisseviimisega liidu põhikirjas** liidu erakorralisel Suurkogul 19.03.2023 ning sellel järgnenud pidulik liidu 101. aastapäeva tähistamine Estonia kontserdisaalis. Eesti Kunstnike Liidu volikogu tunnustas 19.12.2022 liidu juhatuse (president Elin Kard, asepresident Vano Allsalu) ettepanekul õiguslikku järjepidevust 14.03.1922. aastal registreeritud Eesti Kujutavate Kunstnikkude Keskühingu (EKKKÜ) ja Eesti Kunstnike Liidu (EKL) vahel ning määratleb sellest tulenevalt EKL asutamisaajana kuupäeva 14.03.1922. Sellega lõppes 2019. aastal alguse saanud juriidiline protsess ja lahenduse leidsid aastakümneid kestnud arutelud (vt lk 30).

Esmatähtis on loomeliidu roll loovisikute **huvikaitseorganisatsioonina** toimimisel. Augustis 2022 alustas liit lähenevate valimiste valguses tähtajatut meeldetuletuskampaaniat „Ravikindlustus kõigile!“. Kuna valimisplatvormide jõulisematest seisukohtadest jõuab valim ka tulevaste koalitsioonilepingusse, oli oluline Eestis tegutsevatele erakondadele taas meelde tuletada, kui hapras ja haavatavas olukorras on juba aastakümneid olnud loovisikud. Vabakutselised ja sellega kaasnevad probleemid ei ole enam ammu vaid loovisikute pärusmaa ning üha muutuvate töövormide ning -suhete valguses vajab kiiret muutmist sotsiaalsete garantiide süsteem laiemalt. Kampaania raames on toimunud kohtumised paljude Eestis tegutsevate erakondadega, poliitikutega ning kampaania on saanud rohkelt kajastusi ajakirjanduses. Kampaania tulemusel jõudis loovisikute (ja laiemalt vabakutseliste) probleem mitmete erakondade valimisplatvormidesse ja on oluliselt laiemal määral teadvustunud ka erinevates otsustuskogudes (vt lk 34).

Esimese oluliseks kultuuripoliitiliseks sammuks muutustes on 2024. aasta mais jõustunud **Kultuurkapitali seaduse muudatus**. Muudatuse toel maksab Kultuurkapital loometöötajate asemel loometöötasu, millega kaasnevad lühiajalised sotsiaalsed tagatised nagu ravikindlustus ja maksed pensionisammastesse. Muudatus on küll esimene ja väike, aga see-eest väga oluline ja viib meid kõiki lähemale loovisikute igapäevase tegevuse tunnustamisele tööna.

Liidu eestvedamisel koos Kaasaegse Kunsti Eesti Keskuse ja Eesti Kaasaegse Kunsti Arenduskeskusega 2020. aasta lõpus alanud kunstivaldkonna arengukava **KUVA 2021–2025** loomine oli hoolimata pikaajalisest vajadusest esmakordne ja see valmis kunstiinstituutide ja vabakutseliste tihedas koostöös. Arengukava koostamisel joonistusid teravalt välja valdkonna peamised kitsaskohad – jätkusuutliku, kunstielu mitmekesisust tagava rahastusmudeli puudumine, kunstnike töö puudulik tasustamine, näitusetasude süsteemne puudumine ning sotsiaalsete garantiide ebapiisavus või takistatud ligipääs neile. Kunstielu arengupotentsiaali piirab otsustavalt ka

pikaajaliste investeeringute plaani puudumine kohalikul ja üleriigilisel tasandil.

Arengukava peamisteks teemadeks on kunstnike loometegevuse toetamise kõrval ka kunstivaldkond laiemalt – seal tegutsevad erinevad professionaalid, ühendused ja organisatsioonid. Arengukava eesmärgid on oluliseks lähtekohaks kultuuripoliitika kujundamisel ja ka valdkondade üleses koostöös ning läbirääkimistel riigi ja kohaliku omavalitsuse tasandil. Valminud arengukava avalik tutvustus toimus 14.01.2022 ARS Kunstilinnakus. Kuna arengukava esialgne tegevusraamistik lõpeb 2025. aastaga, on alanud ka arengukava esimese perioodi kokkuvõtete tegemine ja uute lähiaja eesmärkide seadmine. **Arengukava uuendamise protsessi** alustasid 2025. aasta jaanuaris Kunstiasutuste Liidu eestvedamisel Kaasaegse Kunsti Eesti Keskus, Eesti Kaasaegse Kunsti Arenduskeskus ja Eesti Kunstnike Liit. Ka sel korral ootame mahukat panust ja kommentaare valdkonna loojatelt ning tegutsevatelt asutustelt.

Eesti kunstiorganisatsioonide ühisel algatusel loodi mais 2022 **Kunstiasutuste Liit**. Kunstiasutuste Liit (KAEL) asutati 29 kunstiorganisatsiooni poolt eesmärgiga edendada omavahelist koostööd, korraldada huvikaitset ja tõsta ühiskonna kunstialast teadlikkust. Liidu loomise vajadus kasvas välja arengukava koostamise protsessist ning sellega loodi alus mõtestatud ühistegevusteks, et tagada kunstivaldkonna elujõulisus ja panna kunsti hääli ühiskonnas veelgi valjemini kõlama. Kunstiasutuste Liit koondab erineva suuruse ja profiiliga asutusi, näituste korraldamisega seotud tugiteenuste pakkujatest suurte kunstimuuseumiteni ja nüüdseks on liiduga liitunud 34 kunstivaldkonna organisatsiooni.

2025. aastal jätkub peale vahepealsetest rahastusprobleemidest tingitud pausi ka 2022. aastal alanud **Kunstihoone renoveerimine**. Eelmisel aastal 90 aasta juubelit tähistanud väärikas hoone pälvis Vabariigi Valitsuse otsuse toetada renoveerimise lõpuleviimist 9,9 miljoni euroga. Kunstihoone taassünd on kavandatud aastasse 2026 ja siis saavad kunstnikud, majas tegutsevad asutused ning Kunstihoone näitused peale oodatust pikemat eemalolekut naasta kodumajja. Tänu kultuuriminister Heidy Purgale, Vabariigi Valitsusele, Kunstihoone meeskonnale, arhitektidele ja paljudele pühendunult aastaid renoveerimise nimel tegutsenutele!

Et tagada Eesti kunstiorganisatsioonide elujõulisus, peame senisest oluliselt aktiivsemalt osalema ühiselt poliitikakujundamises ning tegema sihhipärast tööd selle nimel, et valdkonnas tekiksid jätkusuutlikud, kunstielu mitmekesisust tagavad rahastusmudelid. Et kunstnike töö oleks tasustatud tegevust ja panust väärtustades ning et suudaksime saavutada olulisi läbimurdeid loovisikutele sotsiaalsete garantiide tagamisel.

Täname kõiki Kunstnike Liidu liikmeid jätkuva usalduse eest, Kunstnike Liidu väikest aga ülimalt pühendunud meeskonda ning paljusid koostööpartnereid ja kolleege. Elame ja tegutseme hoolimata kõigest siiski parema homse lootuses ja ka tänulikkuses selle eest, kui palju oleme praeguseks ajahetkeks juba saavutanud.

Eesti Kunstnike Liidu aastaraamatus on tavapäraselt kesksel kohal liidu kui organisatsiooni arengusuund ja tegevused möödunud kolme aasta jooksul, kesksed huvikaitse- ja majandusküsimused ning tehtud otsused. Ülevaated liidu juhatuse ja volikogu tööst ning liidu erinevate asutuste tegevustest läbi kolme aasta, lisaks ka mahukad valdkondlikud sissevaated alaliitude pilgu läbi.

Aastatel 2013–2015 võttis juhatuse eesmärgiks liidu tegevuse, struktuuri ja seisukorra kaardistamise, toimus ka varasemaga võrreldes oluline nihe EKLi eneseteadvustamise suunas majandusorganisatsioonina – mis on ilmselt vältimatu organisatsiooni puhul, mille vastutada on Eestis suurim kunsti tootmis- ja distributsioonikeskkond ning mille regulaarsetest sissetulekutest üheksa kümnendikku moodustab renditul.

Aastatel 2016–2018 olid peatähelepanu all kinnisvara korrashoid, üüripoliitika ja kliendisuhete korraldus nii planeerimise tasandil kui ka igapäevatoos. Nimetagem siinkohal liidu põhikirja põhjalikku uuendamist, Kunstihoone reformimist koostöös riigiga uueks ühiseks sihtasutuseks ja sihtasutuse Kunstitaristu asutamist, samuti Draakoni galerii toomist EKLi omandisse ning ARSiga seotud arendustegevusi.

Aastatel 2019–2021 nõudis enim tähelepanu asutuse stabiilsuse säilitamine kriisilukorras, töökohtade ja töötasude säilimine, kunstnikest ja loovisikutest rentnike toetamine ning olemasolevate tehnosüsteemide säästlikumaks ning töökindlamaks muutmine. Lisaks eelnimetatule keskendusime ka jätkuvatele mahukatele renoveerimis- ja arendustöödele kõigis liidule kuuluvates hoonetes.

Aastatel 2022–2024 olid liidu peamisteks eesmärkideks loovisikute huvikaitse ja ajaloolise järjepidevuse taastamine ning koostöö laiendamine kultuurivaldkonnas. Senisest märkimisväärselt enam suutis liit ennast nähtavaks ja kuuldavaks teha huvikaitseorganisatsioonina, tuues esile valdkonna tugevusi ja kitsaskohti, mille lahendamiseks ainult liidu tegevustest ei piisa. Samuti jätkasime suuremahuliste ehitus-, remondi- ja projekteerimistöödega liidu hoonetes, mida aastatel 2022–2024 teostati Sihtasutuse Kunstitaristu sihtfinantseerimise toel kokku 1 miljoni ja 540 tuhande euro eest.

LIIT JA SELLE LIIKMED

Tänane Eesti Kunstnike Liit tugineb tegevuses väärikale, 20. sajandi suurte sündmustega sammu käinud ajaloole, kus eelkäijatena joonistuvad välja Eesti Kujutavate Kunstnikkude Keskühing (EKKKÜ) (1922), Eesti Nõukogude Kunstnike Liit (1943) ja Eesti NSV Kunstnike Liit (1957). EKL on 991 liikme (seisuga 28.01.2025) ja 18 alaliiduga Eesti üks suurimaid loomeliite. Liidu eesmärgiks on kunsti valdkonna arendamine ja selle kandepinna laiendamine Eestis, kunstnike huvide kaitsmine ja nende loomingulise tegevuse toetamine.

EKLi põhitegevusalaks on loomeliidu tegevus (EMTAK 94121), mis hõlmab muuhulgas osalust kultuuripoliitika kujundamisel ja valdkondlikes arendustegevustes, kunstnike, kuraatorite, kunstiteadlaste ja kunstitöötajate huvide kaitsmist ning nende töö- ja loometingimuste edendamist.

EKLi põhitegevusega seotud tegevusaladeks on:

1. toimimine valdkondliku ekspertorganisatsioonina (sealhulgas ekspertide nimetamine komisjonidesse ja žüriidesse, osalus seadusloomes, strateegiate ja tegevuskavade väljatöötamisel);
2. koostöö kunsti- ja kultuurivaldkonna organisatsioonidega Eestis ja rahvusvaheliselt, samuti Eesti riigi ja kohalike omavalitsustega; eesti kunstnike rahvusvaheliste sidemete edendamine;
3. näitustegevus EKLi kuuluvates galeriides (Hobusepea, Draakoni, HOP, Vabaduse) ning Tallinna Kunstihoones (EKLi poolt koos riigiga kaasasutatud ja toetatav sihtasutus Kunstihoone); samuti korraldab liit näitustegevust Toompea lossi kunstisaalis;
4. majandustegevus eesmärgiga teenida vahendeid põhikirjaliste eesmärkide elluviimiseks sealhulgas liidule kuuluva loometaristu (ateljeed, töökojad, galeriid) korrashoiuks ja jätkusuutlikuks arendamiseks liidule kuuluvatel kinnistutel (Vabaduse väljak 6 ja 8, Hobusepea 2, Pärnu maantee 154, Muhu Kunstitalu, Pikk 18 Draakoni galerii ruumid);
5. korralduslik tegevus valdkonnas tegutsejatele paremate töö- ja loometingimuste loomiseks;
6. erialase kompetentsi koondamine ja ideede ning praktikate vahetuse soodustamine EKLi 18 alaliidu tegevuse vahendamise ja koondamise kaudu.

EKLi poolt kunsti valdkonnas tegutsevatele loovisikutele ja ettevõtjatele pakutavad soodsad võimalused ja teenused (näitusevõimalused galeriides, stuudiod ja töökojad jm) ei ole üldjuhul piiratud liidu liikmeskonnaga (erandiks on seni üksnes Vabaduse väljak 6 ja 8 hoonetes asuvad ateljeed) – liidule kuuluv loometaristu on eelkõige valdkonna kui terviku käsutuses.

Ajavahemikus 2022–2024 liitus EKLiiga **50 uut liiget** ning lahkus jäädavalt 48 liiget. Seisuga 10.02.2025 kuulub EKLi 991 liiget, neist 456 on pensioniealised.

EKL väljastab liikmetele UNESCO egiidi all tegutseva **IAA** (International Association of ART) **liikmepileteid**, mis võimaldavad kunstnikel kuuluda suurimasse rahvusvahelisse professionaalseid kunstnikke ühendavasse võrgustikku, samuti saada osa rohkearvulistest soodustustest maailma muuseumides ja galeriides.

Vastavalt EKLi põhikirjale on suurtüüpide vahelisel ajal liidu kõrgeimaks juhtorganiks **volikogu**. Aastal 2022 toimus 5, 2023. aastal 5 ja 2024. aastal 4 volikogu koosolekut (vt lk 71). Juhatuse hindab koostööd volikoguga konstruktiivseks ja viljakaks – üheskoos on suudetud leida lahendusi paljudes keerukates küsimustes.

Alates 2020. aastast on **EKLi liikmemaks** 20 eurot aastas, soodushind seeniorliikmele 10 eurot, auliikmele tasuta. Alates 2018. aastast on sellest maksust vabastatud ka liikmed, kes on 75-aastased või vanemad. Liidu omastulust moodustab liikmemaks vähem kui 1,1%.

Liidu liikmetel, kel puuduvad võlgnevused liidule (liikmemaks, rendi- ja kommunaalmaksed) on **õigus taotleda** ateljeepinda liidu majades, näituseaega liidu galeriides ja loometoetusi ning -stipendiume vastavalt

kehtestatud korrale. Liikmemaksu laekumistest moodustub liidu **sotsiaalfond**, millele liit lisab iga-aastaselt 5000 eurot. Sotsiaalfondi vahenditest toetab liidu sotsiaalkomisjon liikmete avalduste alusel toimetulekut ja kulusid ravimitele ning meditsiiniteenustele ühekordsete eraldustena (200 ja 500 eurot, maksimaalselt 2 korral liikme kohta aastas). EKLi liikmetest juubilarid saavad alates 75. sünnipäevast ühekordse toetuse, mille rahaline suurus vastab sünnipäevalapse eluaastate arvule.

Alates 2015. aasta detsembrist pakub EKL liikmetele **tasuta esmast õigusabi**, mida osutab kogenud jurist Vahur Glaase (õigusbüroo Ignatius, Hobusepea 2). Juristi teenus sisaldab professionaalseid nõuandeid nii loomevaldkonna ja -ettevõtlusega haakuvates (nt autoriõiguse, kunstiteoste tellimise ja teostamisega seotud lepingute, töölepingute, erialaste koostöölepingute jmt) kui eraelulistest (perekond, vara, üürisuhted jne) küsimustes. Esmane õigusabi hõlmab kaasuse arutelu ja nõuannet, kuidas seda oleks õiguslikult mõttekas lahendada. Juristi ja teenust kasutava EKLi liikme vahel sõlmitakse vajadusel kokkulepe/leping, mis määratleb vastastikused õigused ja kohustused; samuti lepatakse täpsemalt kokku osutatava õigusabi sisu ja vorm. Ning loomulikult on pakutav õigusabi diskreetne ja konfidentsiaalne.

EKLi alaliidud said aastatel 2022–2023 **alaliidu tegevustoetust** (2016. aastal alanud kokkulepe), mida sai kasutada aastanäituse, erialaste seminaride või töötubade korraldamiseks, teoste transpordiks ja muuks vajalikuks. Alates 2024. aastast ei ole liidul seoses majanduslikult keeruka olukorraga enam võimalik alaliitudele toetust maksta. Säilitasime aga siiski aastal 2018 alguse saanud **alaliidu juhi toetuse** ja suurendasime selle mahu seniselt 500 eurolt 700 eurole aastas, toetamaks ja tunnustamaks alaliitude juhtide tegevust oma eriala ja valdkonna arendamisel.

Kahtlemata tuleb liidu üheks kõige pikaajalisemaks panuseks liikmete loometegevusse lugeda soodushindadega ateljeede, stuudiote ja töökodade võimaldamist EKLi poolt.

MEESKOND

Liidus töötab igapäevaselt 30 töötajat, kelle hulka kuuluvad juhataise liikmed president ja asepresident, sekretär-juhiabi, haldusdirektor, pearaamatupidaja, raamatupidaja, teenuste juht, ARS Kunstilinnaku müügi-juht, hoonete hooldusjuht, spetsialist, Muhi Kunstitalu projekti-juht, loovisikute ja loomeliitude seaduse koordinaator, kolm galeristi (Hobusepea, Draakoni, Vabaduse ja HOP galerii) ning galeristi assistent (Hobusepea ja Draakoni galerii), kunstikogu koordinaator, galeriide meister, kaks majameistrit, kaks konsultant-müüjat (Draakoni galerii), kolm koristajat ja kuus saalitöötajat (Hobusepea, Vabaduse ja HOP galerii). Lisaks kuuluvad liidu töötajate hulka ka 20 kunstnikupalka saavat kunstnikku ja kunstiteadlast.

Avajahemikus 2022–2024 on toimunud ka muudatusi kunstnike liidu **meeskonnas**:

Jaanuaris 2023 alustas majameistrina tööd **Ilmar Kaasik**, Ilmar on omandanud Tallinna 6. kutsekeskkoolis

elektrihariduse, on töötanud hotellis Olümpia tehniku ja sadulsepana ning Rahvuskooper Estonias sadulsepana ning pikki aastaid tegutsenud ka mööblirestauraatorina.

Alates 2023. aasta juunist töötab liidu sekretär-juhiabi **Cloe Jancis**. Cloe Jancis on foto-, video- ja installatsioonikunstnik. Ta on õppinud Eesti Kunstiakadeemias graafilist disaini ja fotograafiat ning täiendanud end Helsingi Kunstiülikoolis ja Oslo Kunstiakadeemias ning lõpetanud Eesti Kunstiakadeemia vabade kunstide teaduskonnas kaasaegse kunsti magistriõppe. Jancis on varem töötanud Nafta Films võttepaikade koordinaatorina, Eesti Kunstiakadeemias õppejõuna, fotograafia osakonna koordinaatorina ning foto- ja videostudio juhatajana.

Detsembrist 2023 töötab ARS Kunstilinnaku müügi-juhina **Elis Ilves**. Elis Ilves õppis aastatel 1997–2019 Vanalinna Hariduskolleejumis ja aastatel 2011–2016 Eesti Kunstiakadeemia ehte- ja sepakunsti eriala bakalaureuseõppes ning on täiendanud oskusi graafilises disainis ja tarkvaraarenduses. Ilves on töötanud raamatukaupluse müüja ja juhatajana ning jaemüügi assistendina.

Seoses Reet Varblase lahkumisega meie hulgast alustas veebruaris 2024 Vabaduse galerii galeristina tööd **Kulla Laas**. Kulla Laas on vabakutseline kuraator, kunsti- ja haridustöötaja. Ta on lõpetanud Eesti Kunstiakadeemia fotograafia osakonna (BA 2013, MA 2017) ning on täiendanud end vahetusõpingutel Emily Carr University Art+Designis Vancouveris, Kanadas (2014). Aastatel 2013–2017 oli ta üks kunstnike omaalgatusliku platvormi Rundum korraldajatest, lisaks on juhtinud Eesti Kunstiakadeemias fotograafia osakonna foto- ja videostuudiot ning Avatud Akadeemia fotograafia täiendõppe koolitust. Aastatel 2017 ja 2019 oli Laas Tallinna Fotokuu kaasaegse kunsti biennaali publikuprogrammi juht ning alates 2021. aastast on biennaali kunstiline juht. Alates 2020. aastast on Laas olnud Eesti Fotokunstnike Ühenduse (FOKU) juures projektijuhiks ning kuulub selle juhatusse ning on liidu volikogu liige.

Veebruaris 2024 asus Hobusepea galerii saalitöötajana tööle **Regina Kurs**. Regina Kurs lõpetas 1974. aastal Kopli Kunstigümnaasiumi ja maalis aastatel 1974–1976 suveniire Plastmasstoodete Vabrikus „Salvo“. Aastatel 1976–2003 töötas Kunstikombinaadi ARS keraamika ateljees portselanimaalijana, 1993–1994 AS Põhjalind portselanimaalijana ja 1997–2000 AS Vunder portselanimaalijana. Ta on ka aastaid juhendanud portselanimaali kursust Rahvakunsti Klubis.

Juunis 2024 asus Draakoni galerii konsultant-müüjana tööle **Ulrika Paemurru**. Ulrika Paemurrul on magistrikraadid egiptoloogias (Liverpooli Ülikool, 2013) ja ehtekunstis (Eesti Kunstiakadeemia, 2023) ning ta on end täiendanud veel HfG Karlsruhe ja Haute école des arts du Rhin ülikoolides ning praktikandina Ruudt Petersi studios Amsterdamis. Paemurru on esinenud näitustel Eestis, Itaalias ja Saksamaal.

Juulis 2024 asus Hobusepea galerii saalitöötajana tööle **Eva Mustonen**. Eva Mustonen on õppinud Tartu Kõrgemas Kunstikoolis tekstiili (BA, 2010), Göteborgi Ülikoolis (HDK) tekstiilikunsti (MA, 2012) ning Eesti Kunstiakadeemias

skulptuuri ja installatsiooni erialal (MA, 2018). Lisaks on ta osalenud grupinäitustel Eestis, Rootsis ja Leedus. 2014. aasta loomingu eest omistati talle aasta noore tekstiilikunstniku preemia ning 2017. aastal Eduard Wiiralti stipendium. 2021. aastal viibis Mustonen WIELS-i Kaasaegse Kunsti Keskuse residentuuris.

Töölepingud on majanduslangusest põhjustatud piiratud eelarvevahendite tõttu lõpetatud graafikameister Uku Kanni ja kunstnike koori dirigendi Eve Karpiga.

Liidu töötajate tegevust on toetanud ja võimaldanud erinevates tööloikudes professionaalsust tagada meie partnerid – näiteks advokaadibürood Sorainen ja Nove, Ohutult & Targalt OÜ tööohutuse ja -tervishoiu alal, tunnustatud eksperdid Hannes Kuhlbach ja Hillar-Peeter Luutsalu kinnisvaraga seotud küsimustes jpt.

HOONED JA TEGEVUSED

Liidule kuuluvad Tallinnas hooned Vabaduse väljak 6 ja 8, Hobusepea 2 ja Pärnu maantee 154 ning Uuetalu talu Nõmmkülas Muhumaal. EKLi valduste hulka kuuluvad ka Draakoni galerii ruumid Tallinnas, Pikk tänav 18. Vabaduse väljak 6 ja 8 hoonetes paikneb kokku 39 ateljeed, mida üüratakse EKLi liikmetest kunstnikele isikliku soovivalduse alusel ja ateljeekomisjoni otsusega.

Vabaduse väljak 6 on lisaks kunstnike tööruumidele ja kunstnike liidu kontorile koduks ka Vabaduse galeriile, pikaajaliseks rentnikuks on kunstitarbeid vahendav Galerii-G. Aastast 2000 asub hoones ka liidu poolt toetatava Eesti suurima kunstiajakirja Kunst.ee toimetus ja arhitektuuribüroo Loominguline Kollektiiv OÜ (Ero Puumets, Anneli Tammik). Hoone hoovipoolsetes keldriruumides avati novembris 2014 Eesti Kunstiakadeemia galerii, mis on akadeemia uue maja valmimise järel saanud endale järglaseks EKA vabade kunstide ja kunstiteaduse kuraatorisuuna üliõpilaste ühise näitusepaiga Vent Space. Galerii tegevus hoones lõppes Kunstihoone tegevustega seotud ruumide renoveerimise tõttu 2025. aasta jaanuaris.

Vabaduse väljak 8 ehk Tallinna Kunstihoone avaliku tuntuse nurgakiviks on kahtlemata selles paiknevad näituseasutused – Sihtasutuse Kunstihoone opereeritav Kunstihoone galerii ja Kunstihoone näitusesaalid. Kunstihoone majas tegutsevad Kaasaegse Kunsti Eesti Keskus ja liidu külalisateljee on hoone renoveerimise tõttu asenduspindadel, külalisateljee tarbeks renoveerisime ateljee-korteri Lasnamäel. Hoone ateljeedes töötavad kunstnikud kolis liit ajutiselt praegusesse Riigi Kinnisvara ASile kuuluvasse Georg Otsa nimelisse Tallinna Muusikakooli aadressil Müürivahe tänav 12 / Vabaduse väljak 4. Hoone valmimise järgselt alustab SA Kunstihoone juhtimisel taas tegevust ka legendaarne KuKu klubi.

Hobusepea 2 on leidnud endale asupaiga 29 stuudio-ruumi ja töökoda, milles tegutseb kokku enam kui seitskümme kunstnikku, kellest nii mõnedki on juba üle poole sajandi loonud ehteid just selles majas. Aktiivne kunstnike kollektiiv korraldab igal aastal ka meeoluluid ja rahvarohkeid avatud uste päevi, kus ehtekunsti huvilised saavad osaleda ringkäikudel ja soetada ehteid ning disainiesemeid.

Hoones tegutsevad liidule kuuluvad nüüdiskunsti esitlev Hobusepea galerii ja tarbekunstile ning disainile keskendunud HOP galerii, samuti asub hoones suurim ehtekunstile pühendunud esindusgalerii A-galerii. Majas töötab ka Õigusbüroo Ignatius, mis pakub kokkuleppel liiduga liidu liikmetele tasuta esmast õigusabi. Samuti Pille Lausmäe Sisearhitektuuribüroo OÜ ja Arhitektuuribüroo Studio Paralleel OÜ.

Pärnu maantee 154 tegutsevas ARS Kunstilinnakus on tööpaiga leidnud ligemale 100 kunstnikku, loovettevõtjat ja ettevõtet. Üle 90% siinsetest rentnikest on kunstnikud, disainerid ja loomeettevõtted. Esmajoones ARSis ja Hobusepeas kasutavad ühte ruumi sageli mitu kunstnikku või loovettevõtjat – seega ulatub liidu loomemajanduslike klientide arv üle kahesaja.

EKLi galeriides (Hobusepea, Draakoni, HOP, Vabaduse) toimus aastatel 2022–2024 151 isik- ja grupinäitust. Galeriisid külastas aastatel 2022–2024 84 993 vaatajat. Liidu galeriides esinenud kunstnikud ja toimunud näitused pälvisid möödunud kolme aasta jooksul Konrad Mäe nimelise preemia (Katrini Piile), Kristjan Raua nimelise preemia (Sirja-Liisa Eelma, Tiina Sarapu, Aet Ollisaar, Mari Roosvalt) ja Eesti Kultuurkapitali kujutava ja rakenduskunsti preemia (Taavi Talve, Kadri Toom, Urmas Lüüs, Hans-Otto Ojaste, Maria Kapajeva). Samuti jätkus Hobusepea ja Draakoni galerii 2011. aastal alanud koostöö Eesti Kunstiakadeemia Noore Kunstniku preemia väljaandmisel (Karolin Poska, Chun Au Yeung, Samuel Lehtikainen, Amie Nga Man Chan, Yufang Hu, Taavi Teevet). Näituste toimumist EKLi galeriides toetasid Kultuuriministeerium, Kultuurkapital ja AS Liviko (vt lk 94).

EKLi Muhu Kunstitalus on jätkunud 2014. aastal alustatud tegevused nii sisulise programmi arendamisel kui ka ajaloolise talukompleksi korrastamisel projektijuhi Tiitu Rebase eestvedamisel ja talus peatuvate kunstnike kaasalöömisel. Muhu Kunstitalu toimib valdkondade vahelise loomemaja ning rahvusvahelise kunstiresidentuurina ja töötab nii kunsti- kui ka puhkeasutusena kevad-suvisel

Liidu meeskond Muhu Kunstitalus 13.09.2022

perioodil. Puhkekeskusena on Kunstitalu avatud liidu ja alaliitude liikmetele ning kõigile teistele külastajatele, kellele sobivad Kunstitalu spetsialiseeritus kunsti- ja kultuuri-tegevusele ning talu askeetlikud olmetingimused. Kunstitalu heaks koostööpartneriks on Eesti Vabagraafikute Ühendus ja selle poolt korraldatav rahvusvaheline graafikanädal „Muhu Print“. Mitmekesise rahvusvahelise seltskonna on Muhusse toonud ka 2015. aastal algatatud kunstifestival Futu Muhu. Kunstitalu peahoone arendamise visioonile loob lähtealuse arhitektide Jaak-Adam Loovere ja Indrek Järve poolt 2024. aastal kooskõlas muinsuskaitse nõudmistega koostatud renoveerimise põhiprojekt (vt lk 90).

TOETUSED LOOVISIKUTELE

Liidu vahendusel kunstnike ja kunstiteadlasteni jõudvate rahaliste vahendite osas on kahtlemata kõige suurema tähendusega riigieelarvest „Loovisikute ja loomeliitude seaduse“ alusel makstavad toetused. Loovisikute ja loomeliitude seaduse kohaselt eraldatakse loomeliidule riigieelarvest toetus, mis põhiosas (85%) makstakse omakorda välja loovisikutele toetuste ja stipendiumidena. Selle nn pearaha suuruseks on loomeliitu kuuluva loovisiku kohta aastas 21,5% keskmisest kuupalgast, mida Statistikaameti andmetel maksti Eestis taotluse esitamisele eelnenud aastal.

2022. aastal maksime kriisist tingitud lisatoetuste abil toetuseid 114 liikmele (449 301 eurot), 2023. aastal 42 liidu liikmele (270 783 eurot) ja 2024. aastal samuti 42 liikmele (261 479 eurot).

TOETUSED EKLI TEGEVUSTELE

Eesti Kultuuriministeeriumi ja Eesti Kultuurkapitali oluliseks panuseks on EKLi galeriides toimuva näituse-tegevuse toetamine – aastatel 2022–2024 toetas Eesti Kultuuriministeerium liidu galeriide tegevust kokku 140 000 ning Eesti Kultuurkapital 145 000 euroga.

EKLi kunstnike koori tegevust toetab Eesti Kooriühing (2022. aastal 482 eurot, 2023. aastal 514 eurot, 2024. aastal 513 eurot). Erinevateks projektideks (Muhu Print, ARSi Filmifestival AFF, Konrad Mäe preemia) on EKL taotlenud ja saanud toetust Kultuurkapitalilt (2022. aastal 3 750 eurot, 2023. aastal 4 700 eurot, 2024. aastal 4 950 eurot). Tallinna linna Kultuuri- ja Spordiametilt taotlesime ja saime toetust näituse läbiviimiseks ARS Kunstilinnaku projektiruumis ja Avatud Ateljeede päevaks 2023. aastal (5 000 eurot). Tallinna Linnaplaneerimise Ametilt taotlesime ja saime 2023. aastal toetust Hobusepea 2 hoone sisefassaadi renoveerimiseks (14 297 eurot). Erinevateks kunstiprojektideks on EKL taotlenud ja saanud toetust ka Tallinna linnavalitsuselt.

Aastal 2022 saime kriisiabi taotlusvoorst „Kriisiabi COVID-19 puhangust tingitud erakorraline abi kultuuri-korraldajale 2022“ toetust 124 512 eurot. Riigilt saadud kriisiabi võimaldas lisaks liidu töökohtade ning töötasude säilitamisele ning asutuse igapäevaste kohustustega toimetulekule kriisisituatsioonis teha liidu liikmetest rentnikele

ja rentnikest loovettevõtetele, mille juhatuses on liidu liige, rendisoodustusi ning vajadusel ka maksete ajatamist pikema perioodi jooksul.

Aastal 2022 teostasime Muinsuskaitseametiga toel Muhu Kunstitalu paargu-sepikoja-keldri katuse renoveerimistööd kogumaksumusega 23 000 eurot. Muinsuskaitseamet toetas renoveerimistöid 20 000 euroga.

Oluline on rõhutada, et loojaid ühendava ja nende huve kaitsva mittetulundusühinguna EKL mingit regulaarset „loomeliidu tegevustoetust“ ei saa, rääkimata vahenditest EKLi kuuluvate hoonete korrashoiuks, kus liidu liikmed ja teised kunstnikud tegutsevad; erandiks on vaid loovisikutoetuste kaasnev administreerimistasu, millega hüvitatakse eelkõige loovisikute koordinaatori töötasu ja kaasnev raamatupidamiskulu. Mistahes muud EKLi põhikirjalistest eesmärkidest lähtuvad tegevused on rahastatud eelkõige omavahenditest, mille suurimaks allikaks omakorda on ruumide väljaüürimine liidule kuuluvates hoonetes.

ARENDUSTEGEVUS

Süsteemne kinnisvarahaldus koos arendusega peab tagama liidule pideva stabiilse rahavoo ning kinnisvaraga seotud funktsioonid peavad olema lõimitud organisatsiooni üldiste eesmärkidega. Juhatuse ja meeskonna viimaste aastate tegevus on olnud suunatud selliste lahenduste otsimisele, mis võimaldaksid liidul hoida ajaloolist kinnisvara ekspluatatsioonikõlblikuna ning paralleelselt ka investeeringute leidmisele hoonete elukaare pikendamiseks, arendades ja kaasajastades neid nii ohutuse ja energiasäästlikkuse seisukohast kui lähtudes loomemajanduslikust funktsionaalsusest.

Jätkus ka 2014. aastal alanud ulatuslik protsess, eesmärgiga selgitada välja EKLi kuuluvate hoonete väärtus, probleemid ja perspektiivid, sealhulgas ehitustehniline seisukord ja investeeinguvajadused, mis on aidanud arendustegevusi sihitumalt ja ökonoomsemalt suunata sinna, kus vajadused kõige pakilisemad ning mõtestatumad. Muuhulgas oleme aastate jooksul viinud läbi hoonete üksikasjaliku inventariseerimine ja valmistanud ekspertide abil projekteerimiseks sobivas vormingus digitaliseeritud joonised. Samuti oleme tellinud erinevaid ekspertiise nii ehituskonstruksioonide ja tehnosüsteemide seisukorra kui ka muinsuskaitse küsimustes. Projekteerimistöödest on lisaks Pärnu mnt 154 detailplaneeringuga seonduvale kujunenud mahukaimaks ARSi peahoone kavandatava juurdeehituse (5. ja 6. korrus) projekteerimistööd, milleks teostati ka põhjalik ehitise tarindite uuring. Ehitusluba juurdeehituse rajamiseks väljastati 2025. aasta jaanuaris.

KUNSTIHOONE REFORM JA RENOVEERIMINE

Aastatel 2016–2017 viidi EKLi ja Eesti Kultuuriministeeriumi koostöös ellu Kunstihoone reform, eesmärgiga tagada Eesti ühele olulisemale näituseasutusele jätkusuutlik tulevik. Juba 2015. aastal alanud omavaheliste arutelude tulemusena pöördus kultuuriminister Indrek Saar

Tallinna Kunstihoone arhitektuurikonkursi projekti võitjad
KUU Arhitektid ja Pink. 23.02.2022

8.06.2016 Kunstnike Liidu poole ametliku ettepanekuga kaaluda riigi kaasamist sihtasutuse Tallinna Kunstihoone Fond kaasasutajaks.

20.06.2016 andis volikogu juhatusel volitused sihtasutuse Tallinna Kunstihoone Fond (TKHF) reorganiseerimisega seotud õiguslike toimingute läbiviimiseks, sealhulgas koos Eesti Vabariigiga ühise sihtasutuse asutamiseks ning eraldi sihtasutuse asutamiseks EKLi poolt, mille eesmärgiks on kunstnikele, kunstiteadlastele ja kunstitöötajatele paremate töö-, loome- ja esitlustingimuste loomine.

24.11.2016 asutati Eesti Kunstnike Liidu poolt **Sihtasutus Kunstitaristu**, mille valdusse läks senise sihtasutuse TKHF jagunemise käigus mahukas, sellele 1990. aastatel EKLi poolt üle antud Eesti Kunstifondi kunstikogu (vt lk 98).

Detsembris 2017 sõlmiti EKLi ja sihtasutuse Kunstihoone vahel isikliku kasutusõiguse seadmise leping, mille alusel EKL tagab näitustegevuseks vajalikud ruumid 50 aastaks tasuta, nagu ka varasematel aastatel sihtasutusele Tallinna Kunstihoone Fond. Kultuuriministeerium

omakorda on pühendunud Kunstihoone kui näituseasutuse stabiilsema ja tõhusama rahastamise tagamiseks.

11.08.2021 andis liidu volikogu seoses Kunstihoone renoveerimisega liidu juhatusel volituse sõlmida Sihtasutusega Kunstihoone uus isikliku kasutusõiguse seadmise leping, mis võimaldab sihtasutusel arendada välja täiendavaid ruume nii näituse- kui ka tugitegevusteks ning loob samas võimalused ateljeede kaasajastamiseks. 2021. aasta hilissügisel kuulutas SA Kunstihoone koostöös Eesti Arhitektide Liiduga välja Tallinna Kunstihoone rekonstrueerimise arhitektuurivõistluse ruumide renoveerimiseks, konkursi võitis arhitektuurbüroode KUU Arhitektid ja Pink ideelahendus. Žürii langetas otsuse konsensuslikult, pidades oluliseks hoones näituste korraldamise lihtsust, külastajate teekonna loogilisust ja kaalus kriitiliselt vastavust muinsuskaitse eritingimustele ja sellest tulenevaid võimalikke lahendusi. Tallinna Kunstihoone rekonstrueerimise arhitektuurivõistluse eesmärgiks oli valida parim sisearhitektuurne, kasutusfunktsioonile sobivaim lahendus hoone rekonstrueerimiseks ja võimalikuks maa-aluseks laiendamiseks. Ehituse esimese etapina paigaldati hoonele 2022. aasta sügisest 2023. aasta varakevadeni tugivaiad. Ehitushindade märgatava kallinemise tõttu ajutiselt peatunud renoveerimistegevused jätkusid 2025. aasta jaanuaris lähtuvalt 2024. aasta septembris kinnitatud Vabariigi Valituse otsusest toetada väärrika hoone renoveerimise lõpuleviimist 9,9 miljoni euroga. Renoveerimistööde eeldatav valmimisaeg on 2026. aasta teine pool.

ARSI ARENDAMINE

EKLi nägemuses ühendab kunagise legendaarse kunsti-kombinaadi mantlipärija, 21. sajandi ARS, innovatsiooni ja ajaloo, kaasaegsed praktikad ja tehnoloogiad ning eesti professionaalse kunsti traditsioonilised meistrioskused. Kaasaegse loomelinnaku tuumikuks on professionaalsed kunstnikud, nende stuudiod ja töökojad ning erialane loomemajanduslik tegevus. Millega omakorda on lõimitud avalikkusele suunatud tegevusvormid ja ettevõtmised hariduslikest meelelahutuslikeeni.

Aastatel 2022–2024 jätkus töö 2018. aastal alustatud Pärnu mnt 154 detailplaneeringu protsessi osas, mille tulemusena saab ARS Kunstilinnaku arenguvision funktsionaalse ja visuaalse aluse, toetades EKLi strateegilise arendustegevuse jätkumist ning jätkusuutlikku majandamist ka pikemas perspektiivis. Töömahukas ja kooskõlastuste rohke protsess on jõudnud lõppfaasi ning EKLi ootuste ja kõigi eelduste kohaselt peaks detailplaneering 2025. aastal Tallinna linnavalitsuse poolt vastu võetama. Selle kehtestamise järel on liidul võimalik koostöös strateegiliste partneritega astuda järgmisi samme kunstilinnaku kui terviku etapiviisilisel väljaarendamisel, pidades silmas nii liidu loomemajanduslike eesmärgi kui ka vastutusrikkaid arhitektuurilisi väljakutseid (vt lk 86).

2014. aastal alanud EKLi liikmete loomemajanduslike praktikate ja liidu arendusperspektiivide kaardistamine viis kontseptsiooni „ARS 21“ väljatöötamiseni, viimane omakorda sai aluseks projektidele „Avatud ARS“ ja „Avatud

ARS 2: sisutegevused“. Projekti „Avatud ARS“ eesmärgiks oli omaaegse kunstikombinaadi ruumilis-funktsionaalne avamine, keske promotsiooni- ja koolituskeskuse, projekti-ruumi ning keraamikakeskuse väljaarendamine. Toetamaks „Avatud ARSi“ visiooni ning võimestamaks loovisikuid ja -ettevõtjaid nende eesmärkide elluviimisel, sündis ka esimesega funktsionaalselt seotud projekt „Avatud ARS 2: sisutegevused“. Mõlemaid toetas Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus Euroopa Regionaalfondi vahenditest kokku 540 000 euroga.

2020. aasta veebruaris avanes ARS Kunstilinnaku uus keskus – multifunktsionaalne projektiruum, Galerii 125, keraamikakeskus, tarbekunstigalerii ning inspiratsiooni- ja koolituskeskkond Stúdio 53 ja Stúdio 98. Projekti „Avatud ARS“ raames EASI toel toimunud ulatuslike rekonstrueerimistööde tulemusena on legendaarse kunstikombinaadi peahoone muutunud oluliselt kasutajasõbralikumaks nii loojate kui ka kunstipubliku jaoks – pakkudes võimalust vaadata näituseid ja osta kunstiteoseid, samuti tegutseda töötubades, rentida ruume inspiratsiooni- ja koolituskeskuses ning tellida kunstikoolitusi. ARSi e-poest pood.arsfactory.ee leiab enam kui 100 professionaalse kunstniku ja disaineri loomingut.

ARSi suurimaks väärtuseks on kaheldamatult tugev majaliste kogukond – professionaalsete kunstnike ja asjalike loovettevõtete rikkalik ja dünaamiline kooslus. ARS on kohtumispaigaks nii kunstiprofessionaalidele kui huvilistele, kelle kunstielamusi ja -kogemusi avardab mitmekesine programm ja erinevad teenused, mille pakkujaks ARS Keraamikakeskus, Graafikakoda, IKIGI Kõitegaraaž, Sally Stúdio, Animakool ja paljud teised majalised. Projektiruumi ja ARS Showroomi galerii kõrval leiab külastaja näitusi ka GÜ galeriist ja tarbekunstigaleriis, lisaks majaliste projekte ja esitlusi. Oma koha meie kunsti-väljal on leidnud ARSi Filmifestival AFF. Alates 2024. aasta hiliskevadest pakub ARSi asukatele ja külalistele kehakinnitust kohvik Klorofüll. Järgides ARS Kunstilinnaku loosungit „Vaata, avasta, osta kunsti!“ leiavad aset kevadised avatud ateljeed pæevad ning jõulueelne Hüpikmüük.

KOOSTÖÖ

EKL osaleb valdkonda puudutavas **seadusloomes**, sealhulgas „Kunstiteoste tellimise seaduse“ (KTTS), „Loovisikute ja loomeliitude seaduse“ (LLS) ning „Autoriõiguse seaduse“ (AutÕS) arendusprotsessis, samuti valdkondlike **strateegiate ja tegevuskavade** väljatöötamisel (sh „Kultuuri arengukava 2021–2030“, „Kunstivaldkonna arengukava KUVA 2021–2025“, Praxise Mõttekoja poolt läbiviidud vabakutseliste loovisikute, nende majandusliku toimetuleku mudeleid ja sotsiaalsete garantiide kättesaadavust hõlmavad uuringud jt).

Lisaks loomeliidu ja loomemajandusliku arenduskeskuse mõõtmele on EKLi üheks oluliseks tegevussuunaks toimimine **valdkondliku ekspertorganisatsioonina**, sealhulgas osalus esindajate kaudu ning ekspertide nimetamine komisjonidesse ja žüriidesse (nt. kultuuripreemiad ja -stipendiumid, kunstiteoste tellimise seaduse alusel

korraldatavad kunsti hanked, erinevad avalik-õiguslike organisatsioonide korraldatavad konkursid); osalus seadusloomes; kunstivaldkonda puudutava informatsiooni vahendamine; koostöö kunsti- ja kultuurivaldkonna organisatsioonidega Eestis ja rahvusvaheliselt, samuti Eesti riigi ja kohalike omavalitsustega).

EKL teeb arutelude, nõupidamiste, infovahetuse ja ühiste projektide tasandil koostööd kõigi Eestis tegutsevate kunsti ja kultuuri valdkonna organisatsioonide ning haridusasutustega (Eesti Kultuuriministeerium, Kaasaegse Kunsti Eesti Keskus, Eesti Kunstimuseum, Eesti Kunstiakadeemia, Eesti Kaasaegse Kunsti Arenduskeskus, Kunstiasutuste Liit jpt).

EKL on sõlminud **koostöölepingud** Sihtasutusega Tallinna Ettevõtlusinkubaatorid ning Eesti Kaasaegse Kunsti Arenduskeskusega, hariduse poolelt Eesti Kunstiakadeemia, Tartu Kunstikooli, laste ja noorte kunsti hariduse keskuse Sally Stúdio, Nukufilmi Lastestudio (Animakool) ja Eesti Kunstikoolide Liiduga. Muhi Kunstitalu koostöö kavandamiseks kohaliku kogukonnaga sõlmiti koostöölepe külalis-siga Põhjarannik. 2021. aastal sõlmis liit koostöökokkulepe Eesti Maalikunstnike Liiduga koostöö arendamiseks Draakoni galerii keldrikorruusel. Peamisteks liidu strateegilisteks partneriteks on Kultuuriministeerium, Kunstiasutuste Liit ja valdkondlikud arenduskeskused (EKKAK, KKEK) ning loomeliidud. Koostööd tehakse Tallinna Linnavalitsuse, valdkondlike organisatsioonide ja kultuuriasutustega.

Liidu eestvedamisel koos Kaasaegse Kunsti Eesti Keskuse ja Eesti Kaasaegse Kunsti Arenduskeskusega 2020. aasta lõpus alanud **kunstivaldkonna arengukava** kokkupanek on hoolimata pikaajalisest vajadusest esmakordne, valmides kunstiinstitutsioonide ja vabakutseliste tihedas koostöös. Arengukava eesmärgid on oluliseks lähtekohaks kultuuripoliitika kujundamisel ja ka valdkondade üleses koostöös ning läbirääkimistel riigi ja kohaliku omavalitsuse tasandil. Valminud arengukava avalik tutvustus toimus 14.01.2022 ARS Kunstilinnakus. Aruteludest välja joonistunud vajadusest tõukuvalt asutasid kunstiinstitutsioonid ühise katusorganisatsiooni kunsti-valdkonnas tegutsevatele asutustele, **Kunstiasutuste Liidu** asutamiskoosolek toimus 22.02.2022.

Aastal 2021 täitus 20 aastat Kunstnike Liidu ja **Riigikogu kantselei** koostöö algusest näitustegevuses Toompea lossi kunstisaalis. Aastate jooksul on toimunud aukartustäratav hulk professionaalsete kunstnike isik- ja rühmanäituseid, mis on tutvustanud ja lähendanud kunstnike loomingut igapäevases riigi juhtimises osalevatele poliitikutele ja Riigikogu külalistele. Aastatel 2022–2024 toimus Toompea lossi kunstisaalis 12 näitust (vt lk 110).

RESIDENTUURID

Heaks näiteks rahvusvahelisest koostööst on **residentuurivõimalused** välismaal (vt lk 100). Novembris 2017 alustas Eesti Kunstnike Liit kunstnike vahetuse koostööprojekti **Hamiltoni Kunstinõukoguga** (Hamilton Arts Council) Kanadas, koostöö partner on ka Eesti Suursaatkond Ottawas, Kanadas. Projekti raames

lähetavad organisatsioonid vastastikku kunstnikke resideerima Hamiltoni, Ontariosse ja Tallinna, soodustades nende enesetäiendamisevõimalusi ja kontaktide vahetamist. Alates 2019. aastast valitakse residendid avaliku konkursi teel, konkursi korraldab Hamiltoni Kunstinõukogu ja vahendab Eesti Kunstnike Liit.

2018. aasta detsembris alanud läbirääkimiste tulemusel allkirjastasid Rootsi sihtasutuse **Stiftelsen Grez-sur-Loing** president Bo Myhrman ja Eesti Kunstnike Liidu toonane president Vano Allsalu kokkuleppe Eesti kunstnikele resideerimisvõimaluste loomiseks Prantsusmaal Grez-sur-Loingis Hôtel Cheillonis tegutsevas kunstiresidentuuris. Grez-sur-Loingi sihtasutuse eesmärgiks on pakkuda kunstnikele ja teistele loomeinimestele korter-tüüpi residentuure ja ateljeesid. Fond ei paku loojatele stipendiume, vaid rendib soodushinnaga ruume partneritele, kes omakorda vahendavad neid avaliku konkursi teel loojatele. Sihtasutuste partneriteks on Rootsi Kultuuri Sihtasutus Soomes, Creative Scotland, Stockholmi Kuninglik Kunstiakadeemia, Kuninglik Kunsti- ja Teadusühing Göteborgis, Norra visuaalse kommunikatsiooni organisatsioon Grafill, Rootsi Etenduskunstide Liit, Eesti Kunstnike Liit ja mitmed teised organisatsioonid.

Eesti Kunstnike Liidu koostöökokkulepe **Vantaa Kunstnike Liiduga** pakub alates aastast 2020 ühele EKLi või selle alaliidu liikmest kunstnikule aastas võimaluse elada ja töötada kuu aega Soomes Vantaa kunstnike külalisateljees Gjutars. Vastavalt koostöökokkuleppele viibib igal aastal ka liidu külalisateljees Tallinnas omakorda üks Vantaa poolt lähetatud kunstnik.

PREEMIAID

EKL annab koostöös partneritega välja **kunsti-preemiaid** – alates 1973. aastast Kristjan Raua preemiaid (koos Tallinna linnaga) ning alates 1979. aastast Konrad Mäe medalit ja preemiat (koos Eesti Kultuurkapitali ja Eesti Maalikunstnike Liiduga). Jätkus ka 2018. aastal alguse saanud liidu aastanäituse publikupreemia, mida rahastavad kunstikolleksionärid Riivo Anton, Aivar Berzin, Jaan Manitski, Tiit Pruuli ja Rain Tamm. Samuti on Eesti Kunstnike Liit kaasatud AkzoNobeli kunsti-preemia väljaandmise protsessi ning mitmetesse žüriidesse ning otsustuskogudesse (vt lk 194).

KUNSTITEOSTE TELLIMINE

Kunstnike erialase sissetulekuallikana on jätkuvalt oluline 2011. aastal rakendunud „**Kunstiteoste tellimise seadus**“ (KTTS), mille alusel suunatakse 1 protsent riikliku ehitise maksumusest kunstiteoste tellimiseks ja seeläbi avaliku ruumi rikastamiseks kunstiga. Kunstiteoseid on tellitud haridus- ja tervishoiuasutustesse, Eesti Vabariigi välisesindustesse, riigiametite hoonetesse jm asutustesse; enim konkursse on viinud läbi Riigi Kinnisvara AS. Hangete rahaline maht on ulatunud 7000 eurost kuni maksimumi ehk 110 000 euroni. Tellitud on nii väliskulptuure, installatsioone, maalikunsti- ja graafikateoseid kui ka fotokunsti.

Žürii koostatakse lähtuvalt seadusest – žürii peab olema vähemalt viieliikmeline, liikmetest 2/3 nimetab kujutava kunsti alal tegutseva loomeliidu juhatus, täpsemalt Eesti Kunstnike Liidu ja Eesti Kunstiteadlaste ja Kuraatorite Ühingu juhatus. Tellija saab vajadusel žüriisse kaasata ka hääleõigusega eksperte, lisaks osalevad üldjuhul ka hoone arhitekt, tellija esindaja ja vajadusel sisearhitekt või maastikuarhitekt. Loomeliidu poolt esindajaid määrates lähtume nende valikul mitmetest aspektidest – tellitavast teosest (maal, skulptuur, installatsioon, graafika, foto), hoonetes tegutseva asutuse tegevusvaldkonnast, regionaalsest asukohast (püüame leida tegevusvaldkonna ja ka asukohaga seotud eksperte). Eelkõige püüame leida žüriisse eksperte, kellel on parimad professionaalsed oskused, arvestades kunstiteose tellimise lähteülesannet. Loomeliitude poolt määratavad eksperdid ei pea olema loomeliidu liikmed, vaid eelkõige parimad professionaalid.

Kõigepealt hindab konkursile laekunud kavandeid tellijat esindav tehniline ekspert – kontrollides kavandite nõuetele ja lähteülesandele vastavust. Žürii hindab esitatud anonüümseid märksõnaga varustatud kavandeid, moodustades neist hääletuse ja arutelude teel pingerea. Žürii lähtub pingerea koostamisel paljudest erinevatest aspektidest – esitatud teose esteetilisest omadusest, sobivusest sisearhitektuuri, hoone arhitektuuri ja ka hoonetes toimivate tegevustega. Välitingimustesse kavandatud teoste puhul ka mõjusid keskkonnale ja sobitumist maastikukujundusega ning sobivust planeeritud asukohta. Samuti on ülimalt oluline teose ohutus, kasutatavate materjalide eeldatav vastupidavus ja ka ideega sobivus. Kuna kavandid sisaldavad tihti ka keerukaid tehnilisi lahendusi, siis on oluline kaaluda ka teose teostamisega seotud võimalikke takistusi. Žürii ülesandeks on valida esitatud kavandite hulgast kunstiliselt parim teos, mis lähtub lisaks ka parimal moel asukohast, hoonetes või selle ümber toimuvatest tegevustest ja ka eeldatavast teosest osasaajast ehk publikust.

KUNSTNIKUPALK

Üheks viimaste aastate kõige olulisemaks sammuks kunstiloomete edendamisel ning kunstnike tegevuse väärtustamisel on kahtlemata olnud kunstniku- ja kirjanikupalga kehtestamine lähtudes tõdemusest, et kvaliteeti ja arengut kunsti valdkonnas ei saa tagada üksnes projektipõhiselt või keskendudes turusuhetele. Kunstnikupalga eesmärk on võimaldada professionaalsetele kunstnikele pühendumist loomingulisele tegevusele ja seeläbi sisukat panustamist Eesti kultuuri arengusse. Palga erinevuseks loomestipendiumitest on lisaks pikaajalisusele ka kaasnivad **sotsiaalsed garantiid**.

Kunstnikupalga saajate valikuprotsessis on rõhuasetus tulevikul – eeskätt peetakse silmas kandidaadi motiveeritust, kolme aasta loometöö plaani ja loominguliste eesmärkide ajakohasust ja uuenduslikkust. Laekunud taotluste alusel valib palgasaajad EKLi juurde loodud komisjon, kuhu kuuluvad lisaks liidu esindajatele kesksete näituseorganisatsioonide (Kumu kunstimuuseum, Tartu

Kunstimuuseum, Tallinna Kunstihoone, Tartu Kunstimaja, Eesti Kaasaegse Kunsti Muuseum, Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseum), Kaasaegse Kunsti Eesti Keskuse, Eesti Kaasaegse Kunsti Arenduskeskuse esindajad ja kutsutud kunstnikud (vt lk 102).

EESMÄRGID AASTATEKS 2025–2027

Olulisel kohal saab olema 2022. aasta alul avalikustatud Kunstivaldkonna arengukava KUVA 2021–2025 eesmärkide uuendamine ja eesmärkides lähtuva tegevuskava elluviimine koos loojate, valdkonna organisatsioonide ja kolleegidega. Samuti liidu ja Kunstiasutuste Liidu koostöös kunstnike töötasude rahastamismudeli ellu rakendamine ja selleks järjepidevate läbirääkimiste pidamine Kultuuriministeeriumiga ning kunstiinstitutsioonidele tegevustoetuste saavutamine koostöös partnerite ja riigiasutustega.

Et tagada Eesti kunstiorganisatsioonide elujõulisus, peame senisest oluliselt aktiivsemalt osalema ühiselt poliitikakujundamises ning tegema sihivõrre tööd selle nimel, et valdkonnas tekiks jätkusuutlikud, kunstielu mitmekesisust tagavad rahastusmudelid; et kunstnike töö oleks tasustatud meie tööd väärtustades ning et suudaksime saavutada olulisi läbimurdeid loovisikutele sotsiaalsete garantiide tagamisel.

EKL on Eestis suurima professionaalsetele kunstnikele suunatud kunstitaristu valdaja ja arendaja. Liidu jaoks on tegevus kinnisvaraomanikuna seotud organisatsiooni sisuliste eesmärkidega, mis seab tulipunkti kunstiloomeks ja -näitamiseks kavandatud ja ehitatud ruumide sihipärase ja jätkusuutliku arendamise ning üürimise loovisikutele jõukohase hinnaga. Tegemist on suure väljakutsega, sest tuleb tagada hädavajalikud investeeringud hoonetesse ning teenida samast, loovisikute tagasihoidlikke rahalisi võimalusi arvestavast üüritegevusest vahendeid liidu erinevate põhikirjaliste eesmärkide elluviimiseks nii täna kui ka tulevikus.

EKLi toetus loovisikutele ja -ettevõtjatele ning seeläbi kunstivaldkonnale tervikuna moodustab soodusrentide ja võrreldes turuhindadega saamata jääva renditulu osas hinnanguliselt enam kui 350 000 eurot aastas. Lisaks panustab EKL omavahenditest galeriide tegevuseks iga-aastaselt enam kui 100 000 eurot, mis koos Kultuuriministeeriumi ja Kultuurkapitali toetusega on võimaldanud hoida galeriisid käigus rendivabadena kunstnike ning tasuta publiku jaoks. Siinkohal on oluline rõhutada, et eelnimetatud hüved ja soodustused ei ole üldjuhul piiratud liidu liikmeskonnaga – liidule kuuluv loometaristu on eelkõige valdkonna kui terviku käsutuses.

Oluline on liidu kui loovisikute huvikaitseorganisatsiooni tegevuste jätkamine, osalus poliitikate loomises ja vabakutselistele loojatele turvalisema loometöö tagamises. Ülimalt vajalik on jätkata aktiivset koostööd loomeliitude ning kunsti- ja kultuuriinstitutsioonidega, juhtida tähelepanu valdkonna kitsaskohtadele, ebaõiglusele ja vajadustele muudatusteks.

Keerukaks ja vaevanõudvaks, ent pikemas perspektiivis kahtlemata tõhusaks viisiks tõsta EKLi majanduslikku võimekust on erinevad arendustegevused – panustamine organisatsiooni arendamisse ja meeskonda, mõtestatud kinnisvaraarendusse nii ARS Kunstilinnakus kui ka teistes liidu valdustes; loomemajanduslike teenuste ja programmi arendamine erialakoolitustest publikule suunatud promotsiooniüritusteni, turundus- ja kommunikatsioonitugi. Kõige tähtsamaks märksõnaks siinkohal on koostöö – alustades näiteks ARSi majaliste ja meeskonna vahelisest igapäevast suhtlusest ja kogukondlikust koostööst ning lõpetades strateegilise koostööga kunstilinnaku väljaarendamiseks koostöös ettevõtjate, Eesti riigi ja selle organisatsioonidega – ja miks mitte välispartneritega.

Oluline on ka EKLi kui organisatsiooni arendamine ja selle meeskonna tugevdamine, igapäevaste tööprotsesside jätkuv kaasajastamine. Samuti turundus- ja kommunikatsioonitöö tõhustamine – et nii liidu kui selle liikmete, klientide ja koostööpartnerite sõnumid jõuaksid paremini ühiskonnani, et kasvaks kunstiteadlikkus ja edeneks nii looming kui ka loomemajandus.

AJAJOON 2022–2024:

2022

14.01.2022 Kunstivaldkonna arengukava KUVA 2021–2025 esitlus ARS Kunstilinnakus.

Arengukava eestvedajad tutvustasid valminud dokumenti ja toimusid vestlusringid, kus osalesid Paul Agurauja (Tallinna Kunstihoone juht), Maarin Ektermann (Eesti Kultuurkapitali kujutava ja rakenduskunsti sihtkapitali juht), Annely Köster (Sally Stuudio juht), Marge Monko (kunstnik ja EKA fotoosakonna professor), Maria-Kristiina Soomre (Kultuuriministeeriumi kunstinõunik), Airi Triisberg (vabakutseline kunstitöötaja). Vestlust juhtis KUVA koostaja ja strateegiaekspert Jorma Sarv.

Arengukava esitlus ARS Kunstilinnakus 14.01.2022

14.01.2022 Näituseasutuste koosolek ARS
Kunstilinnakus: loodava Kunstiasutuste Liidu põhikirja ja liikmetasude arutelu.

01.02.2022 Eesti Kunstnike Liit alustas KuKu klubis liidu liikmetele tasuta supi pakkumist.

22.02.2022 Kunstiasutuste Liidu asutamiskoosolek, juhatuse valimine ja üldkoosoleku ettevalmistamine.

04.03.2022 Kohtumine kultuuriminister Tiit Terikuga: KUVA 2021–2025 eestvedajad Elin Kard, Eesti Kaasaegse Kunsti Arenduskeskuse projektijuht Kadi-Eli Tähiste, Kaasaegse Kunsti Eesti Keskuse direktor Maria Arusoo ja vabakutseline kunstitöötaja Airi Triisberg kohtusid kultuuriminister Tiit Terikuga. Kohtumisel tutvustasime ministriile põgusalt valdkonna eripärasid ja esitasime kolm ettepanekut valdkonna olukorra paremaks muutmiseks: näitusetasude avaliku taotlusvooru loomine ministeeriumi poolt, näituse- ja kunstiasutuste tegevustoetuste viimine riigi eelarvevahenditesse, vabastades seeläbi kujutava ja rakenduskunsti sihtkapitali tegevustoetuste maksmise survest, mis omakorda võimaldaks senisest enam toetada loovisikuid projektitoetustega; kunstnikupalga saajate arvu suurendamine.

11.–13.03.2022 Heategevuslik oksjon Ukraina toetuseks veebis ja ARS Kunstilinnaku stuudios 98 ja 53. Oksjon „Hoia rahu & kunsti“ oli Eesti Kunstiakadeemia, Eesti Kunstnike Liidu, Kõrgem Kunstikool Pallas ning ARS Kunstilinnaku koostööna sündinud heategevuslik oksjon Ukraina toetuseks.

14.03.2022 Liidu volikogu koosolek.

15.03.2022 Kunstihariduse ümarlaud alaliitudega. Osalesid: Kulla Laas (Eesti Fotokunstnike Ühendus), Pille Kivihall (Eesti Nahakunstnike Liit), Lembe Ruben (Eesti Vabagraafikute Ühendus), Elise Eimre (EKA avatud akadeemia), Helen Bunder (Tartu Kunstikool), Elin Kard ja Vano Allsalu (Eesti Kunstnike Liit), Piret Viirpalu (Kõrgem Kunstikool Pallas).

17.03.2022 HOP galerii 16.

05.04.2022 Liidu volikogu koosolek.

06.04.2022 Tartu Kunstikooli võrgustumise pärastlõuna ARS Kunstilinnakus.

14.04.2022 Loomeliitude koosolek: „Loovisikute ja loomeliitude seaduse“ muudatuseettepanekud, kriisiabi toetusvahendite lõppemisega seotud võimaliku ühispöördumise ettevalmistamine.

21.04.2022 Vano Allsalu osales veebiarutelul „IAA Europe Talk“, mis oli korraldatud ülemaailmse kunstipäeva puhul. Veebikoosolekul kohtusid esinejad erinevatest riikidest (Austria, Norra, Rootsi, Ukraina, USA) ja seoses praeguse

olukorraga Euroopas keskenduti ohustatud kunstnike olukorrale. Ukraina sõja taustal arutati eri riikide konkreetseid algatusi ja abimeetmeid pagulaskunstnikele ja ohustatud kunstnikele, olenemata nende päritolust.

26.04.2022 EKL Suurkogu Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia kontserdi- ja teatrimajas. Liidule valiti president, asepresident ja volikogu individuaallikmed. Kohal viibis 460 liidu liiget.

02.05.2022 Loomeliitude koosolek ARS Kunstilinnakus. Arutlesime teemadel: koostöö ametiühingutega, „Loovisikute ja loomeliitude seaduse“ muutmise kavatsuse väljatöötamise hetkeseis, lähenevad Riigikogu valimised, võimalikud kohtumised erakondadega. Arutasime, kuidas saavutada vabakutselistele loovisikutele sotsiaalseid garantiisid, sotsiaalsüsteemi muutmise vajadusest ja paljust muust.

03.05.2022 Kunstiasutuste Liidu üldkogu: Liidu esimesel üldkoosolekul valiti organisatsiooni juhatuse järgmiseks kaheks aastaks: Tallinna Kunstihoone juhataja Paul Aguraiuja, Rüki galerii galerist Triinu Jürmann, Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseumi direktor Kai Lobjakas, Tartu Kunstnike Liidu juhatuse esimees Peeter Talvistu ning Eesti Kaasaegse Kunsti Arenduskeskuse tegevjuhi kohusetäitja Kadi-Eli Tähiste. Juhatuse esimeseks ülesandeks sai loodud liidule tegevjuhi leidmine avaliku konkursi kaudu.

05.05.2022 Erialaliitude pöördumine peaministrile, kultuuriministrile ja riigisekretärile.

20.05.2022 Avatud ateljeede päev ARS Kunstilinnakus.

09.06.2022 Liidu jõulupidu Tallinna Kunstihoones. Õnnitlesime ja pidasime hea sõnaga meele 2020. ja 2021. aastal liidu auliikme tunnustuse pälvinuid (Helle Videvik, Loit Jõekalda, Heino Kivihall, Sirje Runge, Eino Mäelt, Mariina Mälk, Merike Männi, Rait Prääts, Enn Tegova, Aili Vahtrapuu, Riho Kuld, Eha Komissarov). Kuulamise, kaasalaulmise ja tantsimise võimalusi pakkusid liidu kunstnike koor ja ansambel Singer-Vinger, külalisi võõrustasid ka Graafikakoda ja KuKu klubi.

12.06.2022 Telliskivi Loomelinnaku festivalil „Ma ei saa aru“ vestlusring „Me peame rääkima protsendikunstist“. Vestlusringi juhtis kunstiteadlane Gregor Taul, osalesid Elin Kard, kunstnik Urmas Viik ja kunstnik ning liidu Hobusepea ja Draakoni galerii galeristi assistent Anna Mari Liivrand. Vestlusringis arutleti, kas 1% kunstile riigi poolt tellitud ehitusobjektidel on olnud piisav, väärtuslik ja vajalik.

16.06.2022 Liidu volikogu koosolek.

19.06.2022 EKL 22. aastanäituse avamine Tallinna Kunstihoones.

11.07.2022 President Alar Karis külastas liidu aastanäitust ja koos tutvusime kunstnike ateljeede ning maja seisukorraga enne kapitaalremonti.

08.08.2022 Eesti Kunstnike Liit tegi koos Eesti Arhitektide Liidu, Eesti Kujurite Ühenduse, Eesti Kunstiteadlaste ja Kuraatorite Ühingu ja Eesti Maastikuarhitektide Liiduga ühispöördumise peaministrile, kultuuriministrile ja riigisekretärile seoses riigikantselei poolt moodustatud okupatsioonivõimu sümboleid kandvate monumentide temaatikaga tegeleva töörühma koosseisu, protokollide ja otsuste salastamisega.

09.08.2022 Loomeliitude veebikoosolek. Arutlesime „Loovisikute ja loomeliitude seaduse“ muutmise kavatsuse tööprotsessist, võimalikust kohtumisest TALO ja ametiühinguga, õiglastest töötasudest kultuurivaldkonnas ja paljust muust.

11.08.2022 Liidu aastanäituse kataloogi esitlus ja publikupreemia laureaadi väljakuulutamine Tallinna Kunstihoones, publikupreemia pälvis Mauri Gross.

12.08.2022 „Loovisikute ja loomeliitude seaduse“ uuendamise koosloome töötuba Kultuuriministeeriumis.

15.08.2022 Eesti Kunstnike Liit alustas tähtajatut meeldetuletuskampaaniat „Ravikindlustus kõigile!“. Kampaania eesmärgiks on juhtida tähelepanu vabakutseliste loovisikute sotsiaalsete garantiide puudumisele või piiratud ligipääsule garantiidele ning tööhõive muutunud vormidele.

19.08.2022 „Loovisikute ja loomeliitude seaduse“ uuendamise koosloome töötuba Kultuuriministeeriumis.

21.08.2022 Töö- ja terviseminister Peep Peterson, Riigikogu rahanduskomisjoni liige Aivar Sõerd ja Elin Kard kommenteerisid „Aktuaalse kaamera“ uudistes liidu algatatud meeldetuletuskampaaniat.

24.08.2022 Tervise- ja tööminister Peep Peterson ning nõunikud Maris Jesse ja Laila Talunik kohtusid liidus Elin Kardiga. Rääkisime alanud kampaaniast, selle ühisest võimendamisest ja kampaania eesmärkidest ning vajalikest muutustest vabakutseliste loovisikute sotsiaalkaitses.

24.08.2022 Uudistesasaated „Reporter“ ja „TV3 seitsmesed uudised“ käisid külas ja küsitlesid Elin Kardi ning tervise- ja tööministrit Peep Petersoni.

25.08.2022 „Loovisikute ja loomeliitude seaduse“ uuendamise koosloome töötuba Kultuuriministeeriumis.

31.08.2022 Eesti loomeliidud liitusid meeldetuletuskampaaniaga „Ravikindlustus kõigile!“.

31.08.2022 Elin Kard, Eesti Kaasaegse Kunsti Arenduskeskuse tegevjuhi kohusetäitja ja Kunstiasutuste

President **Alar Karis** Tallinna Kunstihoones 11.07.2022

Liidu juhatuse liige Kadi-Eli Tähiste ning vabakutseline kunstitöötaja Airi Triisberg kohtusid kultuuriminister Piret Hartmaniga. Kohtumisel tutvustasime ministrile põgusalt valdkonna eripärasid, arutlesime kampaania „Ravikindlustus kõigile!“ erinevaid võimalikke lahendusi ja esitasime kolm ettepanekut kunsti valdkonna olukorra paremaks muutmiseks: näitusetasude avaliku taotlusvooru loomine ministeeriumi poolt, näituse- ja kunstiasutuste tegevustoetuste tõstmine ning tegevustoetuse viimine Kultuurkapitali ridadelt riigi eelarvevahenditesse, kunstniku-palga saajate arvu suurendamine.

01.09.2022 Külas käisid Helsingi Kunstnike Liidu (Helsingin Taiteilijaseura) esindajad Satu Kalliokuusi, Taina Kokkonen ja Eija Saarivirta. Kohtumisel Vano Allsaluga jagati vastastikku infot organisatsioonide ajaloost ja tänastest tegemistest, vahetati ideid ja kogemusi liikmete toimetuleku toetamisel ja näitustegevuse arendamisel, räägiti loomemajandusest ning kunstnike sotsiaalsetest garantiidest siin- ja sealpool lahte. Külastati ka ARS Kunstilinnaku galeriisid ja töökodasid ning kaardistati võimalusi edasiseks koostööks.

07.09.2022 Eesti kultuurivaldkonna organisatsioonide avalik kiri Eesti Vabariigi Valitsusele seoses valdkonna töötasude ja tegevustoetustega.

13.09.2022 Võtsime liidu väikese meeskonnaga ette mere-reisi ja käisime Muhu Kunstitalus. Kinnitasime värskest renoveeritud paargu-sepikoja-keldri seinale kultuurimälestise märgise ja istutasime talu õuele kaks õunapuud.

IAA 16. üldkogu Helsingis 22.–23.09.2022

14.09.2022 Elin Kard kohtus Tallinna ööelu nõunik Natalie Metsaga. Rääkisime kampaaniast „Ravikindlustus kõigile!“, vabakutselisuse erinevatest vormidest ja loovisikute olulisusest ning nende tähenduslikust kohalolust kõikjal ja kõiges mis meid igapäevaselt ümbritseb.

20.09.2022 Kunstiasutuste Liit valis tegevjuhiks Kadi-Eli Tähiste.

21.09.2022 Elin Kard, Andro Mänd Eesti Arhitektide Liidust, Anne Rudanovski Eesti Kujurite Ühendusest, Linda Kaljundi Eesti Kunstiteadlaste ja Kuraatorite Ühingust ja Maarja Gustavson Eesti Maastikuarhitektide Liidust kohtusid Riigikantseleis riigisekretär Taimar Peterkopi ja monumentide töörühma juhi Asko Kivinukiga. Kohtumisel anti erialaliitude esindajatele põgus ülevaade okupatsiooni-monumentide komisjoni tööst.

22.-23.09.2022 IAA 16. üldkogu Helsingis: Vano Allsalu ja Elin Kard osalesid 22.-23. septembril Helsingis IAA Europe (International Association of Art) sümposiumil ja üldkogul. Soome Kunstnike Liidu, IAA Europe ja The Artists Information Company (UK) koostöös korraldatud sümposium „Building Artists' Futures / Strengthening Solidarity“ keskendus pagulaskunstnikele ja kunstnike olukorrale Ukrainas. Arutleti, miks on kunsti loomine ja eksponeerimine sõja ajal oluline, ning mida saavad IAA Europe ja laiem rahvusvaheline kunstikogukond jätkusuutlike tugivõrgustike loomiseks teha. Esinejad (Marita Muukkonen, Teemu Mäki, Julie Lomax, Dana Neilson jpt.) jagasid kogemusi programmide ja tegevustest, mille eesmärk on toetada paguluses kunstnikke loomingulise tegevuse jätkamisel.

03.10.2022 Elin Kard osales külalisena Eesti Teatriliidu juhatuse koosolekul. Koosolekul osalesid Riina Viiding, Gert Raudsep, Jaak Allik, Triinu Upkin, Anu Lamp, Heli Veskus ja Tõnn Lamp. Elin Kard tutvustas meeldetuletus-kampaaniat, selle seniseid tegevusi ja arutati edasiste ühistevõrgustike võimalusi.

06.10.2022 Külaskäisid kolleegid Taikest (Arts Promotion Centre Finland). Rääkisime kunstnike töötingimustest, sotsiaalsetest garantiidest ja ravikindlustusest. Kohtumise peamiseks eesmärgiks oli kogemuste vahendamine seoses kunstnikupalgaga, mis on kolleegidele Soomes suureks eeskujuks sarnaste võimaluste loomisel. Kunstnik Tanja Muravskaja rääkis enda töökogemusest ning emotsioonidest kunstnikupalga saamise perioodil, Elin Kard selgitas tööandja rolli kunstnikupalgalistega töötades, põgusalt külastasime ka Paul Kuimeti ateljeed.

10.10.2022 Liidu volikogu koosolek.

12.10.2022 Elin Kard kohtus koos vabakutseliste loovisikute huvikaitse eksperdi Airi Triisbergi ja Eesti Kinoliidu tegevjuhi Kadri Vaasiga erakond Isamaa fraktsiooni liikmete Priit Sibula, Tõnis Lukase, Üllar Saaremäe, Viktoria Ladõnskaja-Kubitsa ja Aivar Kokkiga. Kohtumine toimus augustis alanud kampaania „Ravikindlustus kõigile!“ tõukel. Viisime erakond Isamaale lähenevate valimiste eel ettepanekud, kuidas tagada sotsiaalse kaitseta loovisikutele ja ka kõigile teistele Eestis tegutsevatele vabakutselistele universaalne ravikindlustus ja õiglase palgad ning palgatoetused.

17.10.2022 Vabaduse galerii 15: Vabaduse galerii on liidu poolt ellu kutsutud eelkõige mõeldes seniorieas professionaalsetele kunstnikele, sest liidu liikmeskonda kuulub arvukalt küpsemas eas kunstnikke, kelle professionaalne tase ja loominguline vitaalsus on kõrge ja kelle kõrgetasemelised näituseprojektid vajaksid just neile mõeldud näitusekeskkonda.

20.10.2022 Elin Kard kohtus koos vabakutseliste loovisikute huvikaitse eksperdi Airi Triisbergi, Eesti Kinoliidu tegevjuhi Kadri Vaasi, Eesti Teatriliidu esimehe Gert Raudsepa ja Eesti Näitlejate Liidu esimehe Tõnn Lambiga Sotsiaaldemokraatliku erakonna esindajate tervise- ja tööminister Peep Petersoni, Riigikogu liikme ning erakonna volikogu haridus- ja kultuurikomisjoni esimehe Jaak Juske ning programmitoimkonna juhi Kadri Leetmaaga. Lisaks kampaaniale rääkisime ka Kunstihoone renoveerimisest, riiklikult tähtsate hoonete rajamisest ning renoveerimisest ja Kultuurkapitali seaduse muutmisest, loovisikute töötukindlustusest, riigieelarvest, etenduskunstide seaduse rakendamisest, lähenevatest valimistest ja paljust muust.

22.10.2022 Kristjan Raua nimeliste preemiate 2022 üleandmine Tallinna Raekojas. Preemiad pälvisid Mai Levin, Terje Ojaver, Lembit Sarapuu ja Ludmilla Siim.

25.10.2022 Elin Kard kohtus koos Eesti Kinoliidu tegevjuhi Kadri Vaasi, Eesti Teatriliidu juhi Gert Raudsepa ja Eesti Näitlejate Liidu juhi Tõnn Lambiga Keskerakonna fraktsiooni liikmete Jaanus Karilau, Dmitri Dmitrijevi, Kersti Sarapuu, Siret Kotka, Enn Eesmaa, Tiit Teriku, Anneli Oti, Maria Jufereva-Skuratovski, Marika Tuus-Laulu, Marko Šorini, Natalia Malleuse, Viktor Vassiljevi, Mihhail Stalnuhhini, Anastassia Kovalenko-Kõlvarti ja nõunik Katrin

Pautsiga. Lisaks kampaania eesmärkidele rääkisime ka väljateenitud aastate pensionist, loomevaldkonnast sissetulekute vähesuse ja sotsiaalsete garantiide puudumise tõttu lahkujatest ning eelseisvatest valimistest.

01.11.2022 Konrad Mäe nimelise preemia 2022 üleandmine Ludmilla Siimule Tallinna Kunstihoones.

09.11.2022 Elin Kard kohtus koos Airi Triisbergi, Eesti Kinoliidu tegevjuhi Kadri Vaasi ja Eesti Teatriliidu juhi Gert Raudsepa Riigikogus Reformierakonna fraktsiooni liikmete Heidy Purga ja Liina Kersnaga ning hiljem erakonna Eesti 200 kontoris erakonna esimehe Lauri Hussari ja Olaf Reediga, Ando Kivibergi ning Noor Eesti 200 esindaja Renata Lukkiga. Lisaks kampaania eesmärkidele rääkisime ka väljateenitud aastate pensionist, loomevaldkonnast sissetulekute vähesuse ja sotsiaalsete garantiide puudumise tõttu lahkujatest ning eelseisvatest valimistest.

09.11.2022 Loomeliitude pöördumine Vabariigi Valitsusele seoses Justiitsministeeriumi algatatud ehitusseadustiku ning ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse muutmise seaduse eelnõuga, mille eesmärk on tõhustada nn punamonumentide teisaldamist avalikust ruumist ja laiendada eemaldatavate objektide ulatust, kaasates ka arhitektuuri- ja kunstiteosed.

18.11.2022 Saatsime koos Tallinna Kunstihoone meeskonnaga remonti Tallinna Kunstihoone legendaarse peamaja. Pidulik avaprogramm algas Kunstihoone ajaloolises hoones, kus esinesid kõnedega Kunstihoone kuraator Siim Preiman ja Elin Kard. Telesilla vahendusel edastas head soovid ja tervitused kultuuriminister Piret Hartman ja seejärel avasid sõnavõttudega pidulikult Lasnamäe paviljoni ukseid Kunstihoone juhataja Paul Aguraiuja ja Lasnamäe linnaosavanem Julianna Jurtšenko.

02.12.2022 Liidul käisid külas Kuvataiteen Talo juhtkonnast eesotsas esimehe Joonas Ahlavaga ning Helsingin Taiteilijaseura esindajad eesotsas esinaine Satu Kalliokuusiga. Tegemist oli jätkukohtumisega septembris väiksemas ringis toimunud kokkusaamisele. Tutvuti ARS Kunstilinnaku argipäeva ja tulevikuplaanidega. Vano Allsalu andis ülevaate kunstilinnaku toimemehhanismidest ja tegevuskavadest ning detailplaneeringu protsessist, müügi-juht Jaanika Kikkas tutvustas ARSis kunstnikele ja disaineriitele pakutavaid võimalusi oma loomingut tutvustamiseks ja müügiks. Üheskoos külastati näitusi ARSi galeriides, keraamikakeskust, graafikoda, IKIGI köitegaraaži ning ARS Portselanistuudiot.

06.12.2022 Kunstiasutuste juhid kogunesid Tartusse, et tutvuda Kunstiasutuste Liidu väljasõidukoosolekul kolleegide tegemiste, murede ja rõõmudega ning nõu pidada, kuidas saaksime parimal moel ühiselt toimida. Külastasime Tartu Kunstimuuseumit, Kogo galeriid, Tartu poodi, galeriid Pallas ja Tartu Kunstnike Liidule kuuluvat Tartu Kunstimaja.

Tallinna Kunstihoone Lasnamäe paviljoni avamine 18.11.2022

10.12.2022 ARS Hüpikmüük: müügilal ja avatud ustega ateljeedes osales väljapanekuga 83 autorit ja kaubamärki.

17.12.2022 Liidu liikmete laste jõulupidu ARS Kunstilinnakus koos etenduse, jõuluvana ja kingipakkidega. Kingipaki said 105 kuni 12-aastast last, jõulupeole kogunes ligikaudu 50 last koos vanematega. Nauditi etendust, söödi piparkooke ja loeti luuletusi. Lavastusega „Rüütel Robert ja viimane üksisarvik“ esines Teater Sõber.

19.12.2022 EKL volikogu koosolek ja EKL 100: Eesti Kunstnike Liit taastas õigusliku järjepidevuse ja tähistab 100. sünnipäeva. Eesti Kunstnike Liidu volikogu tunnustas 19.12.2022 liidu juhatuse (president Elin Kard, asepresident Vano Allsalu) ettepanekul õiguslikku järjepidevust 14.03.1922. aastal registreeritud Eesti Kujutavate Kunstnikkude Keskühingu (EKKKÜ) ja Eesti Kunstnike Liidu (EKL) vahel ning määratleb sellest tulenevalt EKL asutamisaajana kuupäeva 14.03.1922.

22.12.2022 Meenutasime liidu töötajatega Metsakalmistul lahkunud kolleege ja süütasime küünlad enam kui 250-l kalmul.

29.12.2022 Liidu seenioride jõululõuna KuKu klubi uutes ruumides, osales 100 liidu seeniorliiget. Vahetasime kolleegide ja sõpradega muljeid lõppevast aastast, soovisime üksteisele häid aastalõpusoove ning kuulasime Are Jaama ja Tõnu Raadiku muusikalisi vahepalu.

29.12.2022 Ajakirjanik Madis Hindre küsis Päevakavas Kultuuriministeeriumi kunstinõunikku Maria-Kristiina Soomret ja Elin Kardi seoses loovisikute toimetuleku ja loometoetuste taotlemise leevendatud tingimuste lõppemisega.

2023

10.01.2023 Hobusepea galerii 20: Hobusepea galerii avati 10. jaanuaril 2003. Hobusepea galeriis on kunstniku-karjääri alustanud valdav enamus hetkel nii siinsel nüüdiskunsti väljal kui ka rahvusvaheliselt aktiivsed tegevkunstnikud – Dénes Farkas, Neeme Külm, Merike Estna, Jaanus Samma, Kristina Norman, Alice Kask, Tõnis Saadoja, Tanja Muravskaja, Anu Vahtra, Sirja-Liisa Eelma, Jass Kaselaan, Edith Karlson, Maria Arusoo, Holger Loodus ja paljud teised. Hobusepea ja Draakoni galerii näituste programm kujuneb avaliku konkursi tulemusel laekunud projektidest tehtava valiku põhjal. Kuni aastani 2013 tegi valiku laekunud projektide hulgast galerist Elin Kard, 2013. aastast koostavad programmi galerist ja galeristi assistent.

10.01.2023 Eesti Kunstnike Liit 100.

13.01.2023 Avalik pöördumine seoses Riigikogu poolt 20. detsembril 2022 saadetud kaasamiskirjaga ehitus-seadustiku muutmise seaduse kommenteerimiseks.

17.01.2023 Vikerhommiku saatejuhid Kirke Ert ja Taavi Libe kutsusid Elin Kardi külla ja uurisid lisaks kampaania vaheülevaatele, kuidas Eesti Kunstnike Liit ootamatult 100 aastaseks sai.

23.01.2023 Tartu Kunstikool avas ARS Kunstilinnakus Ukraina noorte jaoks disainivaldkonna õppegrupi Tallinnas. Kursuse eesmärk on integreerida Ukraina õpilased Eesti keskkonda ning õpetada eesti keelt, tehes seda läbi kunsti ja disaini.

25.01.2023 Vano Allsalu ja Akzo Nobeli juhatuse liige Elena Past arutlesid Äripäeva raadios kunstnike

toimetulekust ja erarahast, kas kunstnikud endiselt külmetavad, mida kujutava kunsti valdkonna tegijad täna vajavad ja kuidas võiks praegusest olukorrast edasi liikuda.

02.02.2023 Kampaaniaga alustasid liitumist Eesti teatrid.

07.02.2023 Liidul käisid külas Moldova suursaadik Ion Stavila ja nõunik Victor Palii. Kohtumisel Vano Allsaluga arutati võimalusi koostööks kunstivaldkonnas nii näituste vahetuse kui kunstnike mobiilsuse osas, samuti külastati üheskoos ARS Kunstilinnaku galeriisid, ARS Keraamikakeskust, IKIGI kõitegaraaži ja Graafikakoda.

10.02.2023 Elin Kard kohtus erakond Eestimaa Rohelised juhatuse liikmete Piret Räni ja Hannes Liitmäega.

20.02.2023 Elin Kard, Kadi-Ell Tähiste ja Kai Lobjakas kohtusid kultuuriminister Piret Hartmani, kultuuriministeeriumi kantsler Tarvi Sitsi, kunstide asekancler Taaniel Raudsepa ja kunstinõunik Maria-Kristiina Soomrega. Kohtumise peateemad oli kunstiasutuste toetamise alused ja valdkonna vabakutseliste tasustamine.

20.02.2023 Liidu volikogu koosolek.

21.02.2023 Kinomajas toimus loomeliitude ja Eesti Kultuuri Koja korraldatud valimistel osalevate erakondade kultuuriministrite kandidaatide debatt. Poliitikutid küsisid Eesti Teatriliidu esimees Gert Raudsep, Airi Triisberg ja Eesti Ajakirjanike Liidu juht Helle Tiikmaa. Erakondasid esindasid: Anneli Ott (Keskerakond), Heidy Purga (Reformierakond), Kaarel Oja (Sotsiaaldemokraatlik Erakond), Tõnis Lukas (Isamaa), Loone Ots (EKRE), Kristina Kallas (Eesti 200), Evelyn Sepp (Erakond Rohelised), Arne Merilai (Parempoolsed), Igor Rosenfeld (Vasakerakond). Sündmus toimus Eesti Kultuuri Koja, Eesti Kinoliidu, Eesti Teatriliidu, Eesti Balletiliidu, Eesti Disainerite Liidu, Eesti Ajakirjanike Liidu, Eesti Kunstnike Liidu, Eesti Arhitektide Liidu, Eesti Näitlejate Liidu ning Eesti Tantsukunsti ja Tantsuhariduse Liidu koostöös.

22.02.2023 Elin Kard, Eesti Teatriliidu juht Gert Raudsep, Eesti Kinoliidu juhatuse esimees Ülo Pikkov ja Eesti Heliloojate Liidu esimees Märt-Matis Lill käisid Riigikogu valimiste eel Postimehe podcastis „Kultuuris kuum“ arutlemas kandideerivate erakondade valimisprogrammide teemadel ning tõid esile olulised probleemid, mis vajavad kõige kiiremaid lahendusi.

01.03.2023 Elin Kard, Eesti Kirjanike Liidu Tartu osakonna esimees Berk Vaher ja ajakirjanik Kaupo Meiel arutlesid saates „Kultuuristuudio. Arutelu“, kas erakonnad võtavad kultuuri tõsiselt.

01.03.2023 Elin Kard ja Eesti Teatriliidu juht Gert Raudsep kohtusid erakond Parempoolsed juhatuse liikmete Inga Kupp-Silbergi ja Arne Merilaiga.

Kultuuriministri kandidaatide debatt Kinomajas 21.02.2023

14.03.2023 Eesti Kunstnike Liit 101.

17.03.2023 HOP galerii 17.

19.03.2023 EKL erakorraline Suurkogu ja 101 aastapäeva vastuvõtt Estonia kontserdisaalis. Erakorralisel Suurkogul osales 511 liidu liiget.

21.03.2023 Eesti kultuuriorganisatsioonid asutasid loomeresidentuure ühendava vabaühenduse MTÜ Eesti Loomeresidentuurid (LOORE). Ühendus asutati 11 loomeresidentuuri poolt, eesmärgiga edendada omavahelist koostööd, arendada loovisikute mobiilsust ja loometööd toetavaid üksusi, esindada loomeresidentuuride huve ning suurendada nende rahvusvahelist nähtavust.

23.03.2023 Stenbocki maja ees toimus pikett „Loometöö rahastamine koalitsioonileppes!“. Piketi korraldasid Eesti Kunstiasutuste Liit, Eesti Kunstnike Liit, Eesti Kinoliit, Eesti Teatriliit ja Airi Triisberg.

31.03.2023 Elin Kard, Eesti Teatriliidu esimees Gert Raudsep, Kunstiasutuste Liidu tegevjuht Kadi-Eli Tähiste, Airi Triisberg ja Eesti Kinoliidu tegevjuht Kadri Vaas kohtusid loovisikute toimetuleku teemadel Eesti 200 esindajate Kadri Tali ja Ando Kivibergiga.

03.04.2023 Elin Kard, Eesti Teatriliidu juht Gert Raudsep, Airi Triisberg ja Kunstiasutuste Liidu tegevjuht Kadi-Eli Tähiste kohtusid loovisikute toimetuleku teemadel Siim Kallase ja Heidy Purgaga.

08.04.2023 Vano Allsalu ja Indrek Köster rääkisid „Kunstiministeeriumi“ saates ARS Kunstilinnakust ja loomemajandusest.

10.04.2023 Elin Kard vastas Eesti Päevalehe küsimustele ootuste osas uuele Riigikogu koosseisule ja valitsusele.

14.04.2023 Draakoni galerii 40: aastaid peamiselt nüüdis-kunsti tutvustamisele pühendunud galerii avati 1983. aastal ja tegutses algusaastatel Kunstifondi Keskalongi ARS galerii-kauplusena. Galerii näitusetevetus keskendus esimestel tegevusaastatel peamiselt Vabagraafikute Ühenduse liikmete loomingu tutvustamisele. Pärast näitusetevetuse lõpetamist 1990. aastate lõpus jätkas maali, graafika ja tarbekunsti müügigaleriina.

Aastatel 1992–1997 töötas galeriis kunstiekspertina Liina Siib. Pikki aastaid töötas galerii tegevdirektorina maalikunstnik Urmas Pedanik. Aastatel 2013–2019 töötas Draakoni galerii ja Hobusepea galerii galeristi assistendina Sirja-Liisa Eelma, alates 2020. aastast on galeriide assistent Anna Mari Liivrand. Galeristina töötab Draakoni ja Hobusepea galeriis alates 2003. aastast Elin Kard.

27.04.2023 Paides toimus Arvamusfestivali 2023 esimene koostööpäev START. Esmakogunemisel osalesid Elin Kard ja Kunstiasutuste Liidu tegevjuht Kadi-Eli Tähiste.

Eesti Kunstnike Liit esitas ideekorjessse ettepaneku aruteluks tööpealkirjaga „Vabakutseliste loovisikute toimetulek ja sotsiaalsed garantiid“, aruteluidee valiti ühele festivali 20 arutelualast – Tööelu alale, kus oli 6 arutelukorraldajat (Eesti Kunstnike Liit, Eesti Ametiühingute Keskliit, Eesti Lastevanemate Liit, Eesti Personalijuhtimise Ühing PARE, Maxima).

02.05.2023 Kunstiasutuste Liidu üldkoosolek. Arutasime põgusalt seni tehtut ja leppisime kokku edasised teemafookused.

12.05.2023 EKL 23. aastanäituse avamine Tallinna Kunstihoone Lasnamäe paviljonis.

17.05.2023 Liidu volikogu koosolek.

19.05.2023 ARS Kunstilinnakus toimus traditsiooniline avatud ateljeede päev. Ateljeede ukseid avasid paljud majas tegutsevad kunstnikud, vaadata sai mitmeid näituseid ja Tarbekunstigaleriis oli avatud keraamika näitusmüük ja toimusid erinevad töötoad Animakoolis, Keraamikakeskuses ning IKIGI kõitegaraažis.

22.05.2023 Käisime koos kolleegidega liidust, volikogust ja Eesti Tekstiilkunstnike Liidust Heimtalis Anu Raua juubelinäituse „Elumustrid. Vaibajutud“ avamisel ja külastasime koos Anuga ka muuseumi erinevaid hooneid.

25.05.2023 Elin Kard, Eesti Teatriliidu juht Gert Raudsep, Kunstiasutuste liidu tegevjuht Kadi-Eli Tähiste, Eesti Kinoliidu tegevjuht Kadri Vaas ja Kultuuriministeeriumi kunstinõunik Maria-Kristiina Soomre kohtusid Eesti Kultuurkapitali juhi Margus Allikmaaga. Rääkisime stipendiumitest ja loometoetustest ning Kultuurkapitali eraldistele sotsiaalmaksu lisamise võimalusest, et tagada loovisikutele esmast sotsiaalset turvatunnet. Loovisikute ravikindlustuse vajadusest, pensionitest, riiklikult tähtsate kultuuriobjektide ehituse ajakavast ja võimalusest, peatsest hasartmängumaksu tõusust ning sellega kaasnevast ja paljust muust.

05.06.2023 Elin Kard ja Kunstiasutuste Liidu tegevjuht Kadi-Eli Tähiste kohtusid kultuuriminister Heidy Purga ja kunstinõunik Maria-Kristiina Soomrega. Andsime kohtumisel ministrile ülevaate kunstivälja hetkeseisust ning nii kunstivaldkonna arengukavas KUVA 2021–2025 kui ka muudes vormides kokku lepitud valdkondlikest prioriteetidest: valdkonna kesksete organisatsioonide tegevustoetuseid on vaja pärast aastatepikkust seisakut tõsta, tegevustoetuste rahastamine vajab selgemat jaotust Eesti Kultuurikapitali ja Kultuuriministeeriumi vahel, riigi tugi kunstivaldkonna vabakutseliste õiglaste tasude ja sotsiaalsete garantiide tagamiseks on hädavajalik, tuleb jätkata vähemalt 10 kunstnikupalga välja andmist aastas.

08.06.2023 Liidu meeskond käis suve alguse koristustalgutel Metsakalmistul.

16.06.2023 Liidu volikogu koosolek.

20.06.2023 Toimus KAELA kogemuste jagamise inforing sponsorite kaasamise teemadel. Pikaajalisele praktilisele kogemusele tuginevaid teadmisi jagasid kolleegid muusika-valdkonnast: Eva Saar (Jazzkaar) ja Anu Rannu (Eesti Pärimusmuusika Keskus).

21.06.2023 EKL aastanäituse kataloogi esitlus Kunstihoone Lasnamäe paviljonis ja publikupreemia laureaadi väljakuulutamise, publikupreemia pälvis Kati Kerstna.

13.07.2023 Kultuuriministeriumis valmis kokkuvõtte loovisikute toimetuleku ja sotsiaalsete garantiide kättesaadavuse parandamise teemal.

10.08.2023 Liitu külastasid Soome kolleegid Teemu Mäki (Soome Kunstnike Liit), Annukka Vähäsöyrinki (Soome Kunstnike Liit), Siiri Haarla (Soome Maalikunstnike Liit), Anna Niskanen (Fotokunstnike Liit), Sampo Malin (Soome Skulptorite Liit), Juhani Räisänen (Kunstnike Ühendus Muu) ja Margarita Rosselló Ramón (Soome Kunstiliitude Liit). Vano Allsalu ja Cloe Jancis arutlesid kolleegidega kunstnike toimetulekust ja sotsiaalsetest garantiidest ning tutvustasid ARS Kunstilinnakut.

11.08.2023 Paide Arvamusfestivali Tööelu alal toimus aruteluring „Vabakutseliste loovisikute toimetulek“. Arutelul otsisid olukorrale lahendusi Tanel Kiik, Kaupo Koppel, Paul Kuimet, Õnne Pillak ja Riina Sikkut. Vestlust juhtis ajakirjanik Brent Pere ja arutelu valmis koostöös kolleegidega Kunstiasutuste Liidust (Kadi-Eli Tähiste), Eesti Teatriliidust (Gert Raudsep) ning Eesti Kinoliidust (Kadri Vaas) ning arutelu toimumist toetas Riigikantselei.

16.08.2023 Kunstiasutuste Liidu kokkusaamine Viljandis. Külastasime Kondase Keskust ja Rüki galeriid ning tutvusime oluliste kunstipaikadega linnaruumis. Kunstiasutuste

Liidu tegevjuht Kadi-Eli Tähiste andis ülevaate liidu käimasolevatest tegevustest ja peatselt saabuvatest üritustest.

18.08.2023 Külaskäis Läti loomeliitude ühenduse delegatsioon koosseisus Inga Brūvere (Läti Loomeliitude Nõukogu ja Läti Kunstnike Liit), Maija Pavlova (Läti Teatritöötajate Ühing), Māris Lasmanis (Läti Heliloojate Ühing), Česlija Čable Zibene (Läti Disainerite Liit) ja Ugis Glāzītis (Läti Rockmuusika Liit). Eesti loomeliite esindasid Andro Mänd (Eesti Arhitektide Liit), Urmas Ambur (Eesti Esitajate Liit), Ilona Gurjanova (Estonian Disainerite Liit) ja Vano Allsalu (Eesti Kunstnike Liit). Ühise arutelu keskmes olid erinevate kultuurivaldkondade probleemid ja rahastusmudelid, samuti loovisikute toimetulek ja sotsiaalsed garantiid Eestis ja Lätis. EKLi tegevust ja arenguplaane ning kunstilinnakut tutvustas asepresident Vano Allsalu. Kohtumise ametliku osa jätkuks külastati ka galeriisid ja töökodasid ARS Kunstilinnakus.

25.08.2023 Elin Kard ja Kunstiasutuste Liidu tegevjuht Kadi-Eli Tähiste kohtusid Kultuuriministeriumi kantsleri Kristiina Alliksaarega. Andsime kohtumisel kantslerile põgusa ülevaate kunstivälja hetkeseisust ning kõige suurematest valupunktidest valdkonnas. Samuti valdkonna arengukavas KUVA 2021–2025 kokku lepitud valdkondlikest prioriteetidest. Rääkisime ka Kunstihoone renoveerimisest, kunsti müügist ja turutõrkest, loomepaljast ja loomevaldkonna sotsiaalsest olukorrast laiemalt ning loovisikute toimetuleku parandamise erinevatest võimalustest.

05.09.2023 Kunstivaldkonna arengukava „KUVA 2021–2025“ vahekokkuvõtete tegemise visioonipäev ARS Kunstilinnakus, Eesti Kunstnike Liidu, Kunstiasutuste Liidu ja Kaasaegse Kunsti Eesti Keskuse eestvedamisel. Päeva ja vestlusringe juhtis Creativity Lab'i juhatuse liige ja partner Jorma Sarv. Päeva avavestluses avas kultuuriminister Heidy Purga dialoogis Maarin Ektermanniga enda kultuuripoliitilisi seisukohti ja jagas infot lähitulevikus ees ootavate arengute kohta. Elin Kard, Piret Viirpalu, Maria-Kristiina Soomre, Erle Loonurm ja Kadi-Eli Tähiste arutasid, kuidas on läinud ja jätkub edaspidi arengukava KUVA 2021–2025 ellu rakendamine kava nelja põhilise teemavaldkonna (kunstnike loometegevuse toetamine, valdkonna organisatsioonide koostöö, kunstivälja avatus, kunstiharidus) vaatest ja Kaarel Oja, Stella Möttus, Mari-Liis Rebane, Mari Vallikivi ja Maria Arusoo võtsid vaatluse alla kunsti rolli kohalikes omavalitsustes ja kogukondades ning rahvusvahelisel püünel.

12.09.2023 Disaini- ja tarbekunstivaldkonna pöördumine seoses Tarbekunsti- ja Disainimuuseumi ning Arhitektuurimuuseumi planeeritava liitmisega.

06.10.2023 Balti Assamblee kunstiauhinna laureaadi tiitli pälvis Peeter Laurits silmapaistva ja mitmekülgse kunstnikutöö ning projekti „Biotoopia“ eest. Riias kogunenud žüriisse kuulusid kunstnikud ja eksperdid Leedust, Lätist ja Eestist: Karl Martin Sinijärv, Elin Kard, Anu Noorma,

KAEL Viljandis 16.08.2023

Donata Mitaitė, Petras Skirmantas, Valdemaras Razumas, Ilze Jansone, Orests Silabriedis ja Valdis Muktupāvels.

17.10.2023 Vabaduse galerii 16.

20.10.2023 Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias avati Gustav Ernesaksa 115. sünniaastapäeva raames ning EMTA ja Eesti Kunstnike Liidu koostöös pidulikult Erik-Arne Uustalu pannoo „Mees ja meri. Gustav Ernesaks“. Pannoo avamisel esinesid sõnavõtuga EMTA rektor prof. Ivari Ilja ja EKLi asepresident Vano Allsalu ning muusikalise tervitusega Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia koor Hirvo Surva dirigeerimisel. Uustalu eluloost ja loomingust rääkis kunstiteadlane Juta Kivimäe, õhtu lõpetas vestlusring Ernesaksa õpilaste ja endiste kolleegidega koorijuhi elust ja loomingust.

22.10.2023 Kristjan Raua nimeliste preemiate 2023 üleandmine Tallinna Raekojas. Preemiad pälvisid Sirja-Liisa Eelma, Juhan Maiste, Tiina Sarapu ja Marje Üksine.

24.10.2023 Riigikogu kultuurikomisjon otsustas algatada Kultuurkapitali seaduse muudatuse.

27.10.2023 ARS Showroomi galerii 5: ARS Kunstilinnaku kõige väiksem, 14-ruutmeetiline galerii on alates 2018. aasta sügisest võõrustanud 52 eripalgelist näitust.

31.10.2023 Telliskivi Loomelinnakus toimus Kunstiasutuste Liidu sügisene kokkusaamine. Tutvusime Loomelinnakus toimetavate kunstiasutustega ning näitustega Loomelinnaku sise- ja väliruumides.

01.11.2023 Konrad Mäe preemia 2023 üleandmine René Karile Tallinna Kunstihoone galeriis.

06.11.2023 Liidu volikogu koosolek.

14.11.2023 Toompeal kohtusid Riigikogu kultuurikomisjon ja loomeliitude esindajad ning rääkisid loovisikute ravikindlustusest, sotsiaalsetest garantiidest, õiglastest töötasudest ja Kultuurkapitali seaduse muutmise protsessist. Kohtumisel osalesid kultuuriminister Heidi Purga, kunstinõunik Maria-Kristiina Soomre, Kultuurkapitali juht Margus Allikmaa, Riigikogu kultuurikomisjoni liikmed Heljo Pikhof, Tõnis Lukas, Vadim Belobrovstev, Helle-Moonika Helme, Ester Karuse, Liina Kersna, Signe Kivi, Margit Sutrop, Kadri Tali, Tanel Tein ja kõigi loomeliitude esindajaid.

15.11.2023 Elin Kard ja Eesti Teatriliidu esimees Gert Raudsep kohtusid Eesti Ametiühingute Keskliidu juhi Kaia Vaski, poliitikasekretäri Jaan-Hendrik Toomeli ja kommunikatsioonijuhi Ivika Amaniga. Rääkisime loomevaldkonna töösuhetest, lepinguvormidest, maksudest, tööandjatest ja töötajatest, ravikindlustusest ja sotsiaalsetest garantiidest, õiglastest ja ebaõiglastest töötasudest ning sellest, kuidas saaksid loomeliidud ja loovisikud loojate olukorda paremaks ning turvalisemaks muuta.

16.11.2023 Elin Kard, Kunstiasutuste Liidu juht Kadi-Eli Tähiste ja Eesti Kinoliidu juhiabi-projektijuht Kreet Maurer kohtusid liidus sihtasutuse Liberaalne Kodanik (SALK) asutaja Tarmo Jüristoga. Vahetasime mõtteid ja kogemusi, rääkisime loovisikute olukorrast laiemalt ja rääkisime ravikindlustusest, sotsiaalsetest garantiidest ja kuidas see meid kõiki ühiskonnas ühel või teisel moel mõjutab.

06.12.2023 Loomeliitude kohtumine kultuuriminister Heidy Purgaga.

15.12.2023 Liidu liikmete laste jõulupidu, kingipaki said sel aastal 94 kuni 12-aastast last, ARSi jõulupeole kogunes ligikaudu 50 last koos vanematega. Nauditi etendust, söödi piparkooke ja loeti luuletusi. Jõuluetendusega „Kessu ja Tripi jõuluaeg“ esines Võluma Lasteteater.

18.12.2023 KuKu klubis toimus liidu seenioride jõululõuna, jõululõunale kogunes 108 liidu seeniorliiget. Vahetasime kolleegide ja sõpradega muljeid lõppevast aastast, soovisime üksteisele häid aastalõpusoove ning kuulasime Trio Naturale (Ants Nuut, Allan Jakobi, Teet Veskus) muusikalisi vahepalu.

21.12.2023 Liidu volikogu koosolek.

21.12.2023 Meeldetuletuskampaania laienes Riigikokku: Eesti Kunstnike Liidu vahendusel jõuab kvartalajakiri Kunst. ee järgneva aasta jooksul Riigikogu hoones töötavate inimesteni. Aasta jooksul tutvustavad loomevaldkonna esindajad neljas ajakirja numbris loomevaldkonna eripärsid ja probleeme, mis on valdkonda pikki aastaid saatnud ja vajavad kiireid lahendusi. Ajakirja 4/2023 numbril temaatilisest erilisast leiab lühiülevaate vabakutseliste loovisikute sotsiaalkaitse keerukusest ja kronoloogilise ülevaate Eesti Kunstnike Liidu algatatud meeldetuletuskampaaniaga „Ravikindlustus kõigile!“ senistest seotud tegevustest, kampaania teemadega puutepunkte omavatest tegevustest ja sündmustest.

22.12.2023 Meenutasime liidu töötajatega Metsakalmistul lahkunud kolleege ja süütasime küünlad enam kui 250-l kalmul.

22.12.2023 Loomeliitude esindajad kohtusid Kultuurkapitali juhi Margus Allikmaaga, et hajutada viimaseid kõhklusi seoses Kultuurkapitali seaduse käimasoleva muutmisprotsessiga. Kohtumisel osalesid: Kristiina Raid (Eesti Sisearhitektide Liit), Ene Pajula (Eesti Ajakirjanike Liit), Elin Kard (Eesti Kunstnike Liit), Kreet Maurer (Eesti Kinoliit), Triinu Upkin (Eesti Balletiliit), Henry-David Varema (Eesti Interpretide Liit), Gert Raudsep (Eesti Teatriliit), Andro Mänd (Eesti Arhitektide Liit), Karel Korp (Eesti Kujundusgraafikute Liit), Sveta Grigorjeva (Eesti Tantsukunsti ja Tantsuhariduse Liit), Silver Riisalo (Eesti Maastikuarhitektide Liit), Reio Raudsepp (Eesti Sisearhitektide Liit), Virve Sarapik (Eesti Kunstiteadlaste ja Kuraatorite Ühing), Kaia Kadai (Eesti Näitlejate Liit), Urmas Ambur (Eesti Esitajate Liit) ja Märt-Matis Lill (Eesti Heliloojate Liit). Kohtumisel osalesid ka Kultuuriministeeriumi kunstinõunik Maria-Kristiina Soomre ja kultuuriministri nõunik Kaarel Kuurmaa.

2024

10.01.2024 Hobusepea galerii 21.

16.01.2024 Kunstiasutuste Liidu koosloome töötuba Kai kunstikeskuses.

09.02.2024 Elin Kard, Airi Triisberg, Maarin Ektermann ja Kadi-Ell Tähiste pälvivad Kultuurkapitali kujutava ja rakenduskunsti sihtkapitali tunnustuspreemia pikaajalise panuse eest professionaalsete vabakutseliste loovisikute huvikaitse eest kõnelemisel.

14.03.2024 Eesti Kunstnike Liit 102.

17.03.2024 HOP galerii 18.

20.03.2024 Riigikogu võttis seadusena vastu Eesti Kultuurkapitali seaduse ja hasartmängumaksu seaduse muutmise eelnõu.

21.03.2024 Kohtumine Kultuuriministeeriumi kantsleri Kristiina Alliksaare, asekancleri Märt Volmeri, osakonna juhataja Katre Väli ja kunstinõunik Maria-Kristiina Soomrega.

30.03.2024 Elin Kard vestles saates „Kunstiministeerium: Karm reaalsus ja hõrk sürrealism“ Anna Kaarmaga sellest, kas ja kuidas ning millal ometi saavad kõik ravikindlustuse. Kuidas Kultuurkapitali seaduse muudatus aitab leevendada vabakutseliste loovisikute sotsiaalseid muresid ja millised on võimalikud ohud ja hirmud seoses muutuva seadusega.

03.04.2024 Elin Kard ja Tallinna Kunstihoone juhataja Paul Aguraiuja kohtusid kultuuriminister Heidy Purga ja kancler Kristiina Alliksaarega. Rääkisime Kunstihoone renoveerimisest ja kultuurieelarve kärbetest.

08.04.2024 Liidu volikogu koosolek.

10.-11.04.2024 ARSi Filmifestival – AFF 2024: viiendat korda toimuv ARSi Filmifestival esitles nüüdiskunstnike video- ja filmiloomingut nii Eestist kui väljaspoolt.

11.04.2024 Draakoni galerii 41.

22.04.2024 ArtDepoo galeriis toimus Kunstiasutuste Liidu üldkoosolek, koosolek kinnitas 2023. aasta majandusaasta aruande, arutati seni tehtut ja lepiti kokku suunad uueks tegutsemisaastaks. Toimus ka korraline juhatuse valimine, uude juhatusse valiti Paul Aguraiuja, Kai Lobjakas, Peeter Talvistu, Mari Vallikivi ja Kadi-Ell Tähiste.

24.04.2024 Elin Kard ja Kunstiasutuste Liidu tegevjuht Kadi-Ell Tähiste kohtusid Kultuurkapitali kujutava ja rakenduskunsti sihtkapitali liikmete Kadri Laas-Lepaseppa, Kaisa Eiche, Jana Huuli, Ketli Tiitsare, Terje Ojaveri ja Urmas Puhkaniga. Arutati, kuidas parimal moel rakendada Kultuurkapitali äsjast loometöötasude ja loovisikute sotsiaalsete garantiidega seotud seadusemuudatust KuRa vahendite jagamisel. Samuti seda, kuidas leevendada KuRa koormust seoses kunstiasutustele tegevustoetuste maksimisega KuRa nappidest vahenditest ning näitusetasude toetusmeetme vajalikkusest ning paljust muust.

03.05.2024 Elin Kard osales Helsingis Soome Kunstnike Liidu 160. aastapäeva tähistamisel.

13.05.2024 Erialaliitude märgukiri Eesti Kultuurkapitalile seoses Eesti Kultuurkapitali seaduse ja hasartmängumaksu seaduse muudatusega.

17.05.2024 ARSi avatud ateljeede päev.

20.05.2024 Kristjan Raua nimeliste preemiate 2024 üleandmine Tallinna Raekojas. Preemiad pälvivad Linda Kaljundi, Aet Ollisaar, Mari Roosvalt ja Andreas Trossek.

29.05.2024 Tallinna Kunstihoones avati Eesti Kunstiakadeemia lõputööde festival TASE '24. Festivali avamisel jagati välja 2024. aasta noore kunstniku, noore disaineri ja noore tarbekunstniku preemiad. Noore kunstniku preemia komisjon kuulusid Elin Kard, Kirke Kangro, Aleksander Metsamärt, Krista Mölder ja Samuel Lehtikainen ning noore tarbekunstniku preemia komisjoni kuulusid Maria Valdma-Härm, Pille Kaleviste, Raili Keiv, Laivi Suurväli ja Maret Sarapu.

31.05.2024 EKL 24. aastanäituse avamine Tallinna Kunstihoone Lasnamäe paviljonis.

17.06.2024 Liidu volikogu koosolek.

05.07.2024 Eesti Päevaleht küsis Elin Kardi kultuuri- valdkonna valupunktide osas. Küsimusele vastasid veel ka filmitegija Anna Hints, Pimedate Ööde filmifestivali juht Tiina Lokk, Reformierakonna kultuuriminister aastatel 2007–2011 Laine Randjärv, Kunstiakadeemia rektor Mart Kalm, Teatriliidu esimees Gert Raudsepp, Kujurite

Ühendus, Kirjanike Liidu esinaine Maarja Kangro, Tartu 2024 juht Kuldar Leis, Eesti Filmi Instituudi juht Edith Sepp, Eesti Näitlejate Liidu esimees Reimo Sagor, Eesti Dokumentalistide Gild ja teatrikriitik Jaak Allik.

11.07.2024 Märgekiri koalitsioonikõnelustel osalevatele erakondadele.

25.07.2024 Aastanäituse kataloogi esitlus ja publikuhääletuse võitja väljakuulutamine Tallinna Kunstihoone Lasnamäe paviljonis, publikupreemia pälvis Siim-Tanel Annus.

10.09.2024 Elin Kard osales külalisena Eesti Sisearhitektide Liidu juhatuse koosolekul, rääkisime kunstihangetest ja avaliku ruumi kunstist.

12.09.2024 Vabariigi Valitsus otsustas eraldada Tallinna Kunstihoone renoveerimistööde lõpuleviimiseks 9,9 miljonit eurot.

13.09.2024 Kunstiasutuste Liidu strateegiapäev Haapsalus. Lisaks põhjalikule tutvumisele uuenenud Okase Muuseumiga külastati ka Haapsalu Linnagaleriid ning toimus KAELA strateegiaarutelu ja lähiaastate tegevuskava ideekorje.

15.09.2024 Tallinna Kunstihoone 90.

16.09.2024 Elin Kard ja Riigikogu esimees Lauri Hussar avasid Riigikogus Kaido Ole maali ja liidu kunstikogu laiendatud väljapaneku.

14.10.2024 Liidu volikogu koosolek.

15.10.2024 Elin Kard rääkis Vikerhommikus loomevaldkonna ja haridustöötajate meeleavaldusest Toompeal, loomeinimeste muredest ning muredele juba leitud lahendustest ja ka sellest, mida oleks võimalik veel loovisikute heaks teha.

15.10.2024 Eesti Teatriliidu kutsel kogunesid Toompeale kultuuritöötajaid, loomevaldkonnad ja haridustöötajad, et juhtida tähelepanu kultuurivaldkonna ebaõiglaselt suurele panusele riigieelarve kärbetes ning sooviga algatada diskussioon Eesti Vabariigi kultuurieelarve teemadel. Meeleavaldusel võtsid sõna Elin Kard, Eesti Kirjanike Liidu esindaja Hasso Krull, Sirbi peatoimetaja Kaarel Tarand, Emakeeleõpetajate Seltsi esindaja Anu Kell, Värske Rõhu peatoimeaja Hanna-Linda Korp, Eesti Balletiliidu juhatuse esimees Triinu Upkin, Eesti Teatriliidu esimees Gert Raudsep, Eesti Näitlejate Liidu esimees Reimo Sagor jt.

17.10.2024 Vabaduse galerii 17.

01.11.2024 Konrad Mäe preemia 2024 üleandmine Katrin Piilele Tallinna Kunstihoone galeriis.

18.11.2024 ARS Kunstilinnaku seminariruumis toimus loomeliitude koosloome töötuba. Arutlesime ühises töötoas

milline võiks olla riigi kultuurieelarve, millised on erinevate valdkondade toetusvajadused ja kuidas saaksime üheskoos olukorda paremaks muuta. Töötoas osalesid Eesti Teatriliit, Eesti Heliloojate Liit, Eesti Maastikuarhitektide Liit, Eesti Ajakirjanike Liit, Eesti Tantsukunsti ja Tantsuhariduse Liit, Eesti Disainerite Liit, Eesti Lavastuskunstnike Liit, Eesti Näitlejate Liit, Eesti Balletiliit, Eesti Esitajate Liit, Eesti Arhitektide Liit ja Eesti Kunstnike Liit.

19.11.2024 Loomeliitude juhid ja kultuuriühendused ning ühingud kohtusid Riigikogus kultuurivaldkonna murede ja kitsaskohtade teemadel erakonna Isamaa juhtide Urmas Reinsalu, Tõnis Lukase ja Ründo Mültsi ning mitmete teistega. Kohtumisel osalesid Märt-Matis Lill (Eesti Heliloojate Liit), Maarja Kangro (Eesti Kirjanike Liit), Marika Streimann (Eesti Kinoliit), Raido Bergstein (Eesti Tantsukunsti ja Tantsuhariduse Liit), Reimo Sagor, Kaia Kadai (Eesti Näitlejate Liit); Peep Lassmann (Eesti Interpreetide Liit), Ilona Gurjanova (Eesti Disainerite Liit), Reio Raudsepp (Eesti Sisearhitektide Liit), Ene Pajula (Eesti Ajakirjanike Liit), Elin Kard (Eesti Kunstnike Liit), Riina Viiding (Eesti Teatriliit), Pille Lill (Eesti Kultuurikoda), Kaie Tanner (Eesti Kooriühing), Karel Vähi (Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts) ja Eesti Maastikuarhitektide Liidu, Eesti Muinsuskaitse Seltsi, Eesti Muuseumide Liidu, Eesti Muuseumiühingu ja raamatukogude esindajad.

07.12.2024 ARS Hüpikmüük 2024.

09.12.2024 Elin Kard ja Kunstiasutuste Liidu tegevjuht Kadi-Eli Tähiste kohtusid kultuuriminister Heidy Purga ja kunstinõunik Maria-Kristiina Soomrega ning andsid üle ettepaneku näitusetasude toetussüsteemi loomiseks.

14.12.2024 Elin Kard rääkis saates Kunstiministeerium tagasivaatavalt peatselt lõppevast ametiajast ja loovisikute probleemidest ning loovisikuid käsitlevast artiklite sarjast kvartaliajakirjas Kunst.ee.

15.12.2024 Liidu liikmete laste jõulupidu koos etenduse, jõuluvana ja kingipakkidega. Kingipaki said 92 kuni 12-aastast last, jõulupeole ARS Kunstilinnakus kogunes ligikaudu 50 last koos vanematega. Nauditi etendust, söödi piparkooke ja loeti luuletusi. Jõuluetendusega „Marss kuule“ esines lasteteater Trumm.

16.12.2024 Liidu volikogu koosolek.

19.12.2024 Seenioride jõululõuna KuKu klubis, lõunale kogunes 119 liidu seeniorliiget. Vahetasime kolleegide ja sõpradega muljeid lõppevast aastast, soovisime üksteisele häid aastalõpusoove ning kuulasime ansambli Beati Mandolini muusikalisi vahepalu.

20.12.2024 Meenutasime liidu töötajatega Metsakalmistul lahkunud kolleege ja süütasime küünlad enam kui 250-l kalmul.

Ülevaade Eesti Kunstnike Liidu majandustegevusest aastatel 2022–2024

Eesti Kunstnike Liit on mittetulundusühing ja tunnustatud loomeliit ning seega olemuselt kasumit mittetaotlev organisatsioon. Samas on EKL Eestis kunsti valdkonnas suurima loome- ja produktsioonitaristu valdaja ja arendaja, kes pakub 195 rendilepingu alusel (seisuga 18.02.2025) igapäevaselt vajalikku töökeskkonda enam kui 200 kunstnikule, loovettevõttele ja kunstiorganisatsioonile – teenides renditegevusest ühtlasi suurema osa omatulust. Seejuures peab EKL aga võtma arvesse tegelikku turumajanduslikku keskkonda. Ostes mistahes tooteid ja teenuseid (näiteks tehnosüsteemide remondi- ja hooldusteenuseid) paratamatult turuhinnaga, peaks enda teenuseid (näiteks renditeenust) pakkuma vastukaaluks samuti vähemalt turuhinnas.

Liidu jaoks on tegevus kinnisvaraomanikuna seotud põhikirjaliste eesmärkidega. Üheks prioriteetsemaks tegevuseks on liidule seetõttu kunstiloomeks ja -näitamiseks mõeldud ruumide rentimine loovisikutele võimalikult jõukohase hinnaga. EKLi toetus loovisikutele ja -ettevõtjatele ning seeläbi kunstivaldkonnale tervikuna moodustab soodusrentide ja võrreldes turuhindadega saamata jääva renditulu osas hinnanguliselt enam kui 350 000 eurot aastas. Lisaks panustab EKL omavahenditest galeriide

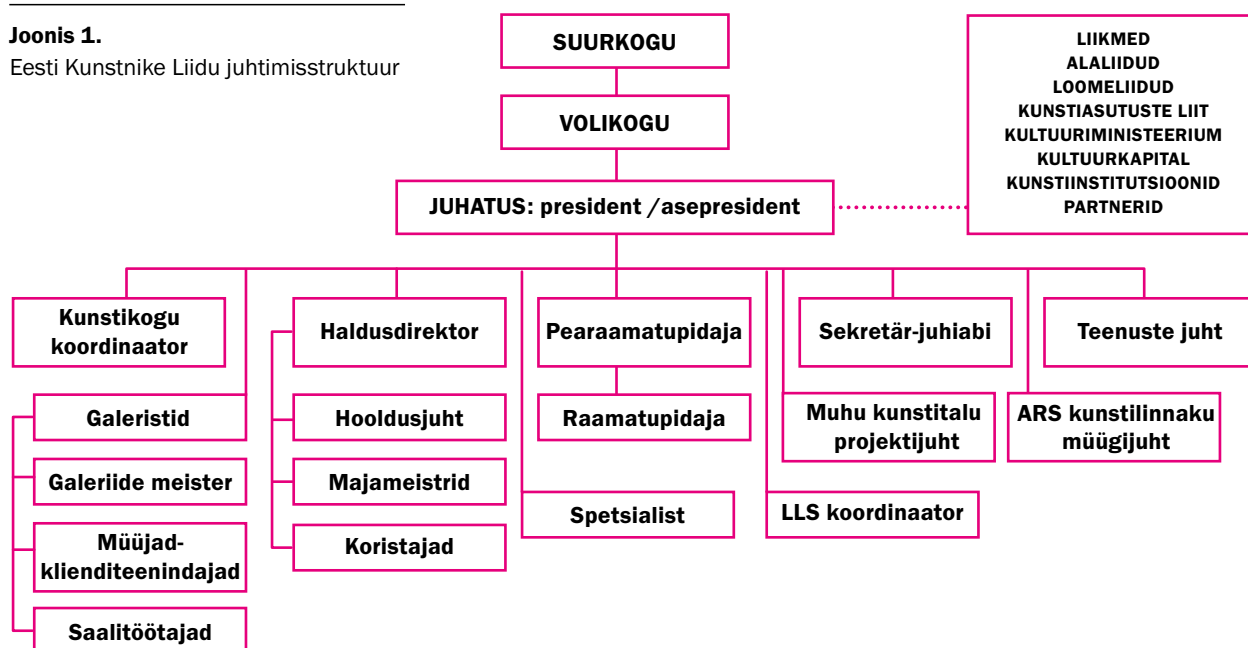
ja näitusepindade tegevusse iga-aastaselt enam kui 100 000 eurot. Siinkohal on oluline rõhutada, et eelnimetatud hüved ja soodustused ei ole alati piiratud liidu liikmeskonnaga – meie loometaristu on eelkõige valdkonna kui terviku käsutuses.

JUHTIMISSTRUKTUUR

Suurkogude vahelisel ajal on liidu kõrgeim organ volikogu. EKLi igapäevast tegevust ja meeskonda on aastatel 2022–2024 juhtinud kaheliikmeline juhatus (president ja asepresident), kes peab tegema nii strateegilisi kui ka igapäevaseid operatiivtasandi otsuseid. Tegevusulatus valdkonniti on lai, alates liidu põhifunktsioonide täitmisest kunstiväljal kuni otsusteni, mis peavad aitama kaasa EKLi majandusliku stabiilsuse ja järjepidevuse tagamisele. Juhtimisstruktuurilt on EKL laiapõhjaline ehk horisontaalne ning erinevad astmelised juhtimistasandid puuduvad. Kuna EKL tegutseb igapäevaselt paljuski just majandusüksusena, peab juhtimisotsusteks vajalik finantsiline ja majanduslik kompetents olema kaasatud nii meeskonnas kui vajadusel ekspertide näol.

Joonis 1.

Eesti Kunstnike Liidu juhtimisstruktuur

EELARVE OLEMUS JA STRUKTUUR

Eelarve on rahaliste tehingute plaan mingi perioodi hinnanguliste kulutuste ja nende finantseerimiseks vajalike vahendite kohta. See on tegevusplaan, mis iseloomustab organisatsiooni tegevuskava järgmisteks kuudeks või aastateks rahalises väljenduses. Eelarve on üks osa organisatsiooni planeerimisprotsessist. Lisaks eelarvestamisele hõlmab plaan eesmärkide püstitamist, erinevate plaanide koostamist ja nende teostamise ning eelarve täitmise ülevaadet. Eelarve on numbriline tegevusplaan põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks ka piiratud ressursside tingimustes.

EKLi eelarve koostatakse üheks aastaks ning on olemuselt tekkepõhine. See tähendab, et kõik tulud, kulud ja investeeringud planeeritakse perioodi, millal need peaksid tekkima. Eelarve koostatakse sõltumatult reaalsest rahade liikumisest. Tekkepõhine eelarve annab parema ülevaate varadest ja kohustustest ning on võrreldav majandusarvestuse aruandlusega.

Põhiliseks EKLi tuluallikaks (2024. aastal 39%) on kinnisvarast saadav renditulu. Lisaks renditulule olid aastatel 2022–2024 keskmise tekkepõhise tulu teisteks komponentideks liikmemaksud (1%) ja muust majandustegevusest saadav tulu (25%). Loometoetuste administreerimiseks eraldatav summa (15% toetuse üldsummast) moodustas 3% ning muud toetused 32% kogu tulust.

Põhikirjaliste eesmärkide elluviimiseks kasutab EKL majandustegevusest saadavat tulu ning sihtfinantseeringutena ja liikmemaksudest laekuvat tulu. 2024. aastal oli Eesti Kunstnike Liidu tulude suuruseks kokku 2 216 410 eurot (2022. aastal 2 657 724 eurot, 2023. aastal 2 599 035 eurot), millest sihtfinantseeringutena laekus 1 221 094 eurot (2022. aastal 1 482 993 eurot, 2023. aastal 1 637 757 eurot); sealhulgas saime aastal 2022 kriisiabi taotlusvoorst „Kriisiabi COVID-19 puhangust tingitud erakorraline abi kultuurikorraldajale 2022“ toetust 124 512 eurot. Ettevõtlustulu laekus aastal 2024 875 739 eurot (2022. aastal 983 471 eurot, 2023. aastal 896 600 eurot).

Riigilt 2022. aastal saadud kriisiabi võimaldas lisaks liidu töökohtade ning töötasude säilitamisele ning asutuse igapäevaste kohustustega toimetulekule teha ka rentnikele meie hoonetes rendisoodustusi. Kultuuriministeeriumilt saadud kriisiabi toetus võimaldas jätkata asutuse igapäevast tööd ja tagada jätkusuutlikkus liikmetele ja loomemajanduslikele klientidele ning koostööpartneritele – kunstnikele, disaineritele ja loovettevõtjatele, võimaldades neil säilitada töötamiseks vajalikud ruumid ja tingimused toetatud rendihindadega.

EKLile laekus 2024. aastal liikmemakse 11 832 eurot (2022. aastal 15 028 eurot, 2023. aastal 14 365 eurot).

Ka kriisivälisel ajal on liidu efektiivne majandustegevus pigem suur väljakutse. Tuleb tagada hädavajalikud investeeringud hoonetesse ning teenida vahendeid liidu erinevate põhikirjaliste eesmärkide elluviimiseks, sissetulekute suurendamine on sturktuurset lähenemist eeldav ja igapäevast kannatlikku tööd nõudev protsess. Üheks võimaluseks, mida liit on ka viimastel aastatel kasutanud, on arendustegevused ja koostöö kaudu tegusate partnerite kaasamine.

Samuti peab kasvama ka toetus avalikust rahast neile EKLi tegevustele, mis on suunatud avaliku hüve loomisele ja selliste erialaste võimaluste ning teenuse pakkumisele, mis ei ole piiritletud üksnes liidu liikmeskonnaga. Tasuta kunstielamus, millest ainuüksi EKLi nelja galerii 151 näitusel sai aastatel 2022–2024 osa 84 993 vaatajat, ei ole EKLi kui organisatsiooni kitsas huvi, vaid panus kultuuriväljale ja ühiskonda. Kultuuriministeerium ja Kultuurkapital on viimastel aastatel kaasfinantseeringuga katnud ca 32% galeriidega seotud kuludest. EKL toetab oma vahenditest mitmekesisest ja publikule tasuta näituseprogrammi ka ARS Projektiruumis ja Kunstilinnaku galeriides.

Ka kunstnikele produktsioonitingimusi, stuudioruume ning töökodasid pakkuvate loomekeskuste tavapärane rahastusmudel Euroopas tähendab, et kaks kolmandikku nende toimimiseks vajalikest vahenditest laekub toetusena riigilt, kohalikult omavalitsuselt ja kultuuri ning loomemajandust toetavaltelt organisatsioonidelt.

Eesti Kunstnike Liidu finants- ja haldustegevuse veelgi efektiivsemaks muutmiseks lähiaastatel on vaja igapäevaste kulude tõusust tingitud piiratud ressurssidega teha jätkuvalt mõtestatud majandusotsuseid, mis baseeruvad protsessikesksel mõtlemisel ning pideval olude analüüsil ning tegevusmudelite ja töömeetodite ajakohastamisel.

SIHTTOTSTARBELISED ERALDISED RIIGIEELARVEST

Loometoetused ja -stipendiumid

Loovisikute ja loomeliitude seaduse kohaselt eraldatakse loomeliidule riigieelarvest toetus, mis põhiasas (85%) makstakse omakorda välja loovisikutele toetuste ja stipendiumidena. Selle nn pearaha suuruseks on loomeliitu kuuluva loovisiku kohta aastas 21,5% keskmisest kuupalgast, mida Statistikaameti andmetel maksti Eestis taotluse esitamisele eelnenu aastal.

Kui loometoetuse näol on tegemist eelkõige toimetulekut toetava nõ vabakutselise töötuga abirahaga, siis loomestipendium on mõeldud loovisikute loometegevuseks ning sellega seotud enesetäiendamiseks. Stipendiumide maksmiseks võib loomeliit loometoetuseks eraldatud vahendeid kasutada eraldamise aastale järgneval aastal, kui neid ei ole eelnevalt täies ulatuses ära kasutatud loometoetuste väljamaksmiseks loovisikutele.

Aastatel 2022–2024 loometoetuste jääki ei tekkinud ja ajutine seadusemuudatus ei oleks selle olemasolul ka võimaldanud stipendiume maksta.

2022. aastal maksime kriisist tingitud lisatoetuste abil loometoetuseid 114 liikmele (449 301 eurot), 2023. aastal seadusest tulenevast mahust lähtuvalt 42 liidu liikmele (270 783 eurot) ja 2024. aastal samuti 42 liikmele (261 479 eurot).

Kunstnikupalk

Kunstnikupalga eesmärk on võimaldada professionaalsete kunstnike pühendumist loomingulisele tegevusele ja panustada seeläbi Eesti kultuuri arengusse. Palga erinevuseks loomestipendiumitest on lisaks pikaajalisusele ka

kaasnevad sotsiaalsed garantiid. Kunstnikupalga suurus arvestati aastatel 2022–2024 komisjoni otsusele eelneva aasta keskmise palga kogukulu järgi, alates aastast 2019 on palga suurus 1,1-kordne kultuuritöötaja miinimumpalk.

SIHTFINANTSEERINGUD JA TOETUSED

Eesti Kultuuriministeeriumi ja Eesti Kultuurkapitali oluliseks panuseks on EKLi galeriide tegevuse toetamine. Eesti Kultuuriministeeriumi toetus liidu galeriidele püsis muutumatuna (2022–2024 30 000 eurot aastas), 2024. aastal toetas Kultuuriministeerium liidu tegevusi seoses Kunstihoone renoveerimise viibimisega ühekordselt 50 000 euro suuruse toetusega. Eesti Kultuurkapitali toetus liidu galeriidele aastal 2024 oli 50 000 eurot (2022. aastal 45 000 eurot, 2023. aastal 50 000 eurot).

EKLi kunstnike koori tegevust toetab Eesti Kooriühing (2022. aastal 482 eurot, 2023. aastal 514 eurot, 2024. aastal 513 eurot). Erinevateks projektideks (Muhu Print, ARSi Filmifestival AFF, Konrad Mäe preemia) on EKL taotlenud ja saanud toetust Kultuurkapitalilt (2022. aastal 3 750 eurot, 2023. aastal 4 700 eurot, 2024. aastal 4 950 eurot). Tallinna linna Kultuuri- ja Spordiametilt taotlesime ja saime toetust näituse läbiviimiseks ARS Kunstilinnaku projektiruumis ja Avatud Ateljeede päevaks 2023. aastal (5 000 eurot). Tallinna Linnaplaneerimise Ametilt taotlesime ja saime 2023. aastal toetust Hobusepea 2 hoone sisefassaadi renoveerimiseks (14 297 eurot). Erinevateks kunstiprojektideks on EKL taotlenud ja saanud toetust ka Tallinna linnavalitsuselt.

Aastal 2022 teostasime Muinsuskaitseametil toel Muhu Kunstitalu paargu-sepikoja-keldri katuse renoveerimistööd kogumaksumusega 23 000 eurot. Muinsuskaitseamet toetas renoveerimistööd 20 000 euroga.

KINNISVARA JA ARENDUSTEGEVUSED

Aastatel 2013–2015 võttis juhatus eesmärgiks liidu tegevuse, struktuuri ja seisukorra kaardistamise, toimus ka varasemaga võrreldes oluline nihe EKLi eneseteadvustamise suunas majandusorganisatsioonina. Aastatel 2016–2018 olid peatähelepanu all kinnisvara korrashoid, üüripoliitika ja kliendisuhete korraldus nii planeerimise tasandil kui ka igapäevatoos. Aastatel 2019–2021 keskendusime mahukamatele renoveerimis- ja arendustöödele, enim tähelepanu nõudis aga asutuse stabiilsuse säilitamine kriisilukorras, töökohtade ja töötasude säilimine, kunstnikest ja loovisikutest rentnike toetamine ning olemasolevate tehnosüsteemide säästlikumaks ning töökindlamaks muutmine. Aastatel 2022–2024 jätkasime suuremahuliste ehitus-, ja remondi- ja projekteerimistöödega liidu hoonetes, mida aastatel 2022–2024 teostati Sihtasutuse Kunstitaristu sihtfinantseerimise toel kokku 1 miljoni ja 540 tuhande euro eest.

Süsteemne kinnisvarahaldus koos arendusega peab tagama liidule pideva stabiilse rahavoo ning kinnisvaraga seotud funktsioonid peavad olema lõimitud organisatsiooni

üldiste eesmärkidega. Juhatus ja meeskonna viimaste aastate tegevus on olnud suunatud selliste lahenduste otsimisele, mis võimaldaksid liidul hoida ajaloolist kinnisvara ekspluatatsioonikõlblikuna – ning paralleelselt ka investeringute leidmisele hoonete elukaare pikendamiseks, arendades ja kaasajastades neid nii ohutuse ja energiasäästlikkuse seisukohast kui lähtudes loomemajanduslikust funktsionaalsusest.

Aastatel 2022–2024 jätkus 2014. aastal alanud ulatuslik protsess, eesmärgiga selgitada välja EKLi kuuluvate hoonete väärtus, probleemid ja perspektiivid, sealhulgas ehitustehniline seisukord ja investeringuvajadused, mis on aidanud arendustegevusi sihitumalt ja ökonoomsemalt suunata sinna, kus vajadused kõige pakilisemad ning mõtestatumad. Muuhulgas oleme aastate jooksul viinud läbi hoonete üksikasjaliku inventariseerimise ja valmistanud ekspertide abil projekteerimiseks sobivas vormingus digitaliseeritud joonised. Samuti oleme tellinud erinevaid ekspertiise nii ehituskonstruksioonide ja tehnosüsteemide seisukorra kui ka muinsuskaitse küsimustes. Projekteerimistöödest on lisaks Pärnu mnt 154 detailplaneeringuga seonduvale kujunenud mahukaimaks ARSi peahoone kavandatava juurdeehituse (5. ja 6. korrus) projekteerimistööd, milleks teostati ka põhjalik ehitise tarindite uuring. Ehitusluba juurdeehituse rajamiseks väljastati 2025. aasta jaanuaris.

EKLI HOONETEST

Eesti Kunstnike Liidule kuuluvad Tallinnas hooned Vabaduse väljak 6 ja 8, Hobusepea 2 ja Pärnu maantee 154 ning Uuetalu talu Nõmmkülas Muhumaal. EKLi valduste hulka kuuluvad ka Draakoni galerii ruumid Tallinnas, Pikk tänav 18. Hoonete keskmine vanus on üle 75 aasta.

Vabaduse väljak 8 ehk Tallinna Kunstihoone on ehitatud 1934. aastal. 2021. aasta hilissügisel kuulutas SA Kunstihoone koostöös Eesti Arhitektide Liiduga välja Tallinna Kunstihoone rekonstrueerimise arhitektuurivõistluse ruumide renoveerimiseks. Konkursi võitis arhitektuurbürood KUU Arhitektid ja Pink ideelahendus. Ehituse esimese etapina paigaldati hoonele 2022. aasta sügisest 2023. aasta varakevadeni tugivaiad. Ehitushindade määramise kallinemise tõttu ajutiselt peatunud renoveerimistevõimed jätkusid 2025. aasta jaanuaris lähtuvalt 2024. aasta septembris kinnitatud Vabariigi Valituse otsusest toetada väärika hoone renoveerimise lõpuleviimist 9,9 miljoni euroga. Renoveerimistööde eeldatav valmimisaeg on 2026. aasta teine pool.

Vabaduse väljak 6 paiknev hoone on valminud 1953. aastal ning see on lisaks kunstnike tööruumidele ja kunstnike liidu kontorile koduks ka Vabaduse galeriile. Samuti on majalisteks Galerii-G ja sihtasutus Kultuurilehe kvartaliajakirja Kunst.ee toimetuse ja arhitektuurbüroo Loominguline Kollektiiv OÜ.

Tulenevalt Korteriomandi- ja korteriühistuseadusest moodustati 2018. aasta kevadel Korterühistu Vabaduse väljak 6, mille liikmeks on ka EKL talle kuuluvate ateljeede

ja teiste ruumide kui korteriomanditega. Selle tulemusena ei tegele Vabaduse väljak 6 hoone igapäevase haldamisega enam EKL, vaid korteriühistu ja selle juhatus.

Hobusepea tänav 2 / Pikk tänav 27 hoone ajalugu algab aastast 1891, kui legendaarne kullassepp Joseph Kopf rajas Tallinna vanalinna töökoja. Hoone tänane kuju pärineb aastast 1927. Hoones on leidnud endale asupaiga 29 stuudioruumi ja töökoda (Gram, Õhuloss, Sinihabe, Kam jt), milles tegutseb kokku enam kui 70 kunstnikku. Hoones tegutsevad ka EKLile kuuluvad Hobusepea galerii ja HOP galerii ning asub ehtekunstile pühendunud esindusgalerii A-Galerii. Majas töötab Õigusbüroo Ignatius, mis pakub liidu liikmetele tasuta esmast õigusabi, samuti Pille Lausmäe Sisearhitektuuri-büroo OÜ ja Arhitektuuribüroo Studio Paralleel OÜ. Aastatel 2022–2024 renoveeris liit sihtfinantseeringu toel hoone sisefassaadi ja viisime lõpule hoone akende ning katuse renoveerimise.

Pärnu mnt 154 paiknev ARSi büroo- ja tootmishoonete kompleksi põhihoone rajati 1960. aastate algul. Alates 2016. aastast on ARSi kinnistul asuvad hooned ühendatud kaugküttevõrguga, mille raames paigaldati uued sooja-sõlmed ning rajati kuni liitumispunktini maa-alune kütetrass. Aastatel 2022–2024 on teostatud ARSi peahoone küttesüsteemi täielik uuendamine, uute liftide, tuletõkkestuste ja ohutussüsteemide paigaldus. Parandamaks kunstnike töötingimusi on põhjalikult remonditud rida stuudioruume (312, 408, 409, 411, 414, 417) ning uuendatud mitu WC-kompleksi. Samuti on Pärnu mnt 154 rekonstrueeritud peasissepääsud ja kaasajastatud showroomi galerii, teostatud graafikakeskuse ja GÜ galerii ruumide ning 2. korruse kohviku põhjalik remont, tehtud siseviimistlustöid koridorides ja trepikodades. Valmisid ka sihtasutusele kuuluva kunstikogu senisest paremaks hoiustamiseks ja esitlemiseks sobivad, vajaliku sisseseadega varustatud ruumid ARS Kunstilinnakus.

EKLi Muhu Kunstitalus on jätkunud 2015. aastal alustatud tegevused nii sisulise programmi arendamisel kui ka ajaloolise talukompleksi korrastamisel projektijuhi Tiitu Rebase eestvedamisel ja talus peatuvate kunstnike kaasalöömisel. Muinsuskaitse alla kuulavas talukompleksis on rehielamu, kaks aita, laut, sepikoda ja keldrid.

Talukompleksist on kõige halvemas seisus selle peahoone – 276 m² suurune rehielamu, millest rehealuse osa on aastaid tagasi tulekahjus hävinud. Kunstitalu peahoone arendamise visioonile loob struktuurse lähtealuse arhitektide Jaak-Adam Looveere ja Indrek Järve poolt 2024. aastal kooskõlas muinsuskaitse nõudmisega koostatud renoveerimise põhiprojekt. Aastal 2022 teostasime Muinsuskaitseameti toel Muhu Kunstitalu paargu-sepikoja-keldri katuse renoveerimistööd kogumaksumusega 23 000 eurot. Muinsuskaitseamet toetas renoveerimistööd 20 000 euroga.

Olulisi töid on kõigis liidu hoonetes tehtud elektri, vee ja kanalisatsiooni jm tehnosüsteemide remontimisel ja kaasajastamisel (sh energiasäästu saavutamiseks); Vabaduse ja Draakoni galerii on saanud hädavajaliku ventilatsioonisüsteemi; täiendatud on valguslahendusi näituseruumides. Muhu Kunstitalusse rajati lokaalne kanalisatsioon. EKLi

külalisateljees (Jaan Koorti 16-53) ja linnaateljees (Jaan Koorti 16-56) toimus terviklik remont. Arendustegevustest on kesksel kohal Pärnu mnt 154 peahoone kavandatava juurdeehituse (5. ja 6. korrus) eelprojekt, milleks teostati ka põhjalik ehitise tarindite uuring, samuti Muhu Kunstitalu renoveerimise põhiprojekt.

EKLi kinnistutel ja hoonetes teostasime aastatel 2022–2024 Sihtasutuse Kunstitaristu sihtfinantseerimise toel ehitus-, remondi- ja projekteerimistööd kokku 1 miljoni ja 540 tuhande euro eest.

Järgnevate aastate uued algatused kinnisvara arenduses ning tark ja mõtestatud majandamine peavad piiratud ressursside tingimustes tagama Eesti Kunstnike Liidu jätkusuutlikkuse põhikirjaliste eesmärkide täitmisel.

EKL 101. sünnipäeva tähistamine 19.03.2023

Eesti Kunstnike Liit 101

Kultuuriminister **Piret Hartman**

Eesti Kunstnike Liit taastas 2022. aasta detsembris õigusliku järjepidevuse 14.03.1922 registreeritud Eesti Kujutavate Kunstnikkude Keskühinguga (EKKKÜ) ja määratleb sellest tulenevalt EKL uue asutamisaajana 14. märtsi 1922. 2019. aastal alguse saanud juriidilise protsessiga leidsid lahenduse aastakümneid kestnud arutelud.

Liidu volikogu võttis juhatuse ettepanekul 19. detsembril 2022 vastu otsuse: „Tunnustada õiguslikku järjepidevust 14. märtsil 1922. aastal registreeritud Eesti Kujutavate Kunstnikkude Keskühingu (EKKKÜ) ja Eesti Kunstnike Liidu (EKL) vahel ning määratleda sellest tulenevalt EKL-i asutamisaajana 14. märts 1922. aasta.

Ülaltoodud otsusest tulenevalt teha EKL-i juhatusele ülesandeks põhikirja muutmise korraldamine, viies sisse viite EKKKÜ ja EKL-i vahelisele õiguslikule järjepidevusele, millega loetakse EKL-i asutamisaajaks EKKKÜ registreerimiskuupäev, 14. märts 1922.“

Liidu erakorraline Suurkogu muudatuse viimiseks liidu põhikirja ja 101. sünnipäeva vastuvõtt toimusid 19.03.2023 Estonia kontserdisaalis.

Eesti Kujutavate Kunstnikkude Keskühing asutati Tallinnas 1922. aastal Eesti kutselisi kunstnikke ühendava keskorganisatsioonina. Esimesed sammud Peterburis kunsti õppinud eesti soost kunstnike ühendamiseks tegid Noor-Eesti rühmitus Tartus ning Kunsti Selts Tallinnas. Aastatel 1912–1922 korraldati aktiivsemate kunstnike eestvedamisel mitmeid näitusi, üha teravamaks osutus vajadus organiseeruda; 1918. aastal asutati Tartus kunstühing Pallas.

1919. aastal kutsusid Anton Starkopf, August Jansen, Ado Vabbe, Roman Espenberg ja teised kokku Eesti kunstnike I ülemaalse kongressi, kus teoreetiliste küsimuste kõrval arutati ka majanduslikke ning erialase tööga seotud muresid. Eesti kunstnike II ülemaalse kongressil 1921. aasta sügisel tehti komisjonile, kuhu kuulusid Peet Aren, Jansen, Espenberg, Johannes Greenberg ja Rudolf Sepp, ülesandeks töötada välja kunstnike ühingu põhikiri. Valminud põhikirja raskuspunktiks oli kunstnike kutsehuvide kaitsmine ja kunstikultuuri levitamine. EKKKÜ põhikiri registreeriti Tallinna-Haapsalu rahukogus 14.03.1922.

EKKKÜ-st kujunes suurim Eesti kunstnikke ühendav ja riigi poolt partnerina tunnustatud kunstnike organisatsioon. EKKKÜ likvideeriti 1940. aasta riigipöörde järel koos teiste seniste kunstiorganisatsioonidega. 4.01.1943 asutati Nõukogude valitsuse korraldusel Jaroslavi, Teise maailmasõja tagalasse koondatud kunstnike poolt seal Eesti Nõukogude Kunstnike Liit (ENKL). Seda nime kandis organisatsioon 1957. aastani, mil nimetati ümber ENSV Kunstnike Liiduks. Eesti Kunstnike Liiduna tegutsetakse alates 1990. aastast.

PRESIDENT ALAR KARISE SÕNAVÕTT EESTI KUNSTNIKE LIIDU 101. AASTAPÄEVAL

19.03.2023

Austatud ja lugupeetud eesti kunstipere, palju õnne Eesti Kunstnike Liidu 101. sünnipäeva puhul. Alles mõne aasta eest te tähistasite oma 75. sünnipäeva ja nüüd juba 101. Aga eks aeg lendab kiirelt! Aga tegelikult on selge, et end Eesti Kujutavate Kunstnikkude Ühingu õigusjärglaseks pidamine on ainuõige tee. Ja on väga teie moodi pidada just 101. sünnipäeva suurelt – 100. sünnipäev olekski kunstnike jaoks liiga ebaoriginaalne ja tavaline.

Kui põgusa pilguga vaadata 1922. aasta 14. märtsil loodud Eesti Kujutavate Kunstnikkude Ühingu algimpulsse ja tegevust uurida, jääb mulje, et saja aastaga pole midagi muutunud. Sai ju ühingu ülesandeks eesti kunstnike koondamine nende materiaalsete ja vaimsete huvide kaitseks ning kunstikultuuri süvendamine ja levitamine Eestis. Ometi ei kestnud see ideaal kaua: juba aasta pärast tekib ühingu lõhe, esimees solvub ja vahetub.

Algusaastaid on 1932. aasta kuukirjas Olion vaimukalt kirjeldanud kunstnik August Jansen: „Kui meie kunstnikonnal on olnud halbu instinkte, siis on need välja

Eesti Vabariigi President **Alar Karis**

arenenud just pärast kultuurkapitali sündi. Kunagi pole nii isiklikuks ega sallimatuks mindud kui nüüd. Need saama-instinktid on ka hiljem Eesti Kujutavate Kunstnikkude Ühingu uue hoobi annud. Pärast seitsmeaastast koostööd Kunstnike Ühingu „pallaslased“ /.../ keelavad oma liikmetele olemast Kunstnike Ühingu liikmeiks. Vahepeäl otsitakse küll teid mingi ebamäärase kunstikeskasutuse loomiseks, aga viimane kunstnike kongress, Tallinnas kevadel aastal 1929 näitas lõplikult, et kunstirahvas suuga rohkem suudab kui teoga korda saata. Tol kurikuulsal kongressil, kus muu seas rahvahääletuse korras tunnistati kunstnikeks suur hulk diletante ja kunstiõpilast, asutati mingi „Kunstnike kogu“, mis pidi Kunstnike Ühingu aset täitma. Loodetavasti oli see viimne kukerpall kunstirahva koondamiseks ühe mütsi alla, sest oleks küll liig, kui saaksime veel kolmanda üldorganisatsiooni meie väikesele kunstiperele. Parem oleks küll igal kunstnikul eneselt küsida, kas mitte meie rahva juures ei peitu viga ja ühise keele mittemõistmine igas üksikus eneses; kas ei tule mitte siin igaühel enese juures kindlam organisatsioon luua suu, südame ja pää vahel.“

Jah, pealiskaudne tänase ja toonase kõrvutamine ei päde kuidagi. Täna on olukord võrratult parem.

Meil on ühte hoidev kunstipere; on niivõrd palju oma- ja erinäolisi põnevaid loojaid; Eesti Kunstiakadeemia uus hoone on andnud kogu valdkonnale uue hingamise ja keskpunkti; on palju aktiivseid ja andekaid noori, kes tahavad kunsti õppida ja sellega oma elu siduda ja kellele EKA annab eluks kaasa suurepärase tutvusringkonna, tsunftisisese inimvõrgustiku; meie kunstnikud on kohal rahvusvahelistel suursündmustel ja residentuurides; toimub üha laiem koostöö eri valdkondade vahel alates kujutavast ja tarbekunstist kuni arhitektuuri ja etenduskunstideni välja. Hea näide valdkondade ülesest koostööst on kindlasti tänavune Veneetsia Arhitektuuri biennaal.

Samuti on kunstnikupalk muutunud meie ühiskonnas loomulikuks nähtuseks. Ka pelgalt oma loomingust elatuvaid loojaid on pisitasa juurde tulnud. Ja kunsti hindavaid ja toetavaid ettevõtjaid lisandub vaikselt koos kunsti

soetavate eraisikutega. Avalikku ruumi on jõudnud palju nn protsendikunsti, mida – tõsi – saaks paremini suunata ja selle kaudu kvaliteeti tõsta, kuid ometi on selle abil ka praegu elu saanud mitmed väärt teosed. Ka kuraatorite tööd on üha enam väärtustama hakatud ning nende tasud märgatavalt tõusnud.

Seda kõike kroonib meie lojaalne ja arvestatav kunstipublik, kelle hulk samuti pärast koroonapandeemia kunstlikku pausi järk-järgult tee galeriidesse ja näitustele tagasi leiab.

Jah. Nii palju on ju hästi, ent ometi...

Ometi me räägime riigipoolse kunstirahastuse ebapiisavusest ja Kulkale liigse koormuse panemisest, ravikindlustuse võimalusest kõikidele loojatele, Eesti Kaasaegse Kunstimuuseumi valusast olukorrast, EKA ruumikitsikusest, Tallinna Kunstihoone renoveerimise pausile panekust; sellest, et meie kunstivaldkond toetub liialt erakorraldajatele ja inimeste missioonitundele; sellest, et õppejõud ei jõua oma sõpru ära rääkida, et nad madala palga tõttu õppejõuks tuleksid; sellest, et kunstist ei ole võimalik ära elada.

Sellest, et see kõik ei ole normaalne.

Olen täiesti nõus. See ei ole normaalne ega jätkusuutlik. Need asjad peavad muutuma ja muutuvadki, kuid need muutused on aeganõudvad. Liiga aeganõudvad meie väikse riigi kohta. Me peame riigina pingutama, et me saaksime eesti kunstile häbi tundmata silma vaadata, sest suhtumine oma kultuuri teeb riigist riigi.

Ma tänan ja kiidan siinkohal teie valdkonna väsimatuid eestkõnelejaid – Kunstnike Liidu presidenti Elin Kardi ja Kunstiasutuste Liidu tegevjuhti Kadi-Eli Tähistet. Aga ma kutsun üles teid kõiki tegema avalikus aruteluruumis kunsti nähtavamaks ja kuuldamavaks.

Teie mõtted on vajalikud ja avalikku arvamusruumi rikastavad. Mida enam on kunstist kirjutajaid ja mõtlejaid, seda rohkem ühiskondlikku resonantsi on valdkonnale tervikuna. Ma räägin siinkohal nii kunstikriitikast ja retseptisioonist kui kunstnike monograafiatest ja käsitlustest. Seda ka tänapäeva loojate osas.

Samuti vajame laiemalt selge sõna ja avara ühiskondliku pilguga eestkõnelejaid kogu kultuurivaldkonna poolt. Et meie mõtteruumis ei domineeriks ainult majanduslik mõtlemine, pragmaatika ja poliitika, vaid ka vaimsed vajadused, inimlikud sihid ja sügavam mõte. Ka seda ei tee peale teie keegi teine. Ka see on teie vastutus.

Head inimesed.

Lõpetuseks tahaksin ma tsiteerida mitte küll Kunstnike Liidu loomises olulist rolli mänginud Noor-Eesti, vaid hilisema kirjandusrühmituse Siuru liiget August Gailitit: „Sest inimene on ometi loodud mingiks ülesandeks, mingi sügavam mõte on talle hälli kaasa antud, aga see ei või olla võim, hiilgus ja kaaslastele valu sünnitamine. Leida oma ülesande sügavam mõte, õilistada ja kaunistada elu – ainult see eraldabki sind kiskjast ning talutab uhkust sinu kojast sisse.

Sa kastad oma lille, et ta kauemini õitseks, miks ei kasta sa oma rõõmu ja armastust, et ta ei närtsiks juba järgmisel päeval? Miks oled avanud kõik oma südame

uksed, et kurjus ja kahtlused jooksevad sinna nagu talvised tuisud sisse, aga usust ja lootusest pöörad näo kõrvale, nagu oleksid näinud mõnd inetust?

Selleks maalibki kunstnik, et näidata seda, mida sa ise pole tahtnud märgata või mis sulle on muutunud tavaks; selleks kirjutabki kirjanik, et sa loeksid seda, milleni su oma süda ja silma pole küündinud; selleks komponeerib helilooja, et sa laulaksid ja hõiskaksid kaasa noid helisid, mida oled matnud oma kivinenud südamesse. Kõik nad näitavad sulle suurt, pulbitsevat elu, sest sa ise oled oma ahnuses ja rühkimises unustanud peamise – et sa elad!“

Kallis Eesti kunstipere, ärge väsige meie näitamast inimese sügavat ülesannet ja mõtet. Ärge väsige meie näitamast, et me elame.

Ma tänan teid.

Ma loodan teie peale.

LIIDU PRESIDENTI ELIN KARDI KÕNE ESTONIA KONTSERDISAALIS

19.03.2023

Lugupeetud Vabariigi President, hea minister, kolleegid ja partnerid, kallid Kunstnike Liidu liikmed, mul on suur rõõm teid kõiki tervitada Eesti Kunstnike Liidu 101. sünnipäeval!

Kuna täna on meiega ka neid, kelles võib eemalseisjana liidu ootamatu vananemine küsimusi tekitada, siis peatuksingi kõigepealt põgusalt sellel.

Eesti Kunstnike Liidu volikogu võttis juhatuse ettepanekul 19. detsembril 2022 vastu otsuse tunnustada õiguslikku järjepidevust 14. märtsil 1922. aastal registreeritud Eesti Kujutavate Kunstnikkude Keskühingu ja Eesti Kunstnike Liidu vahel. Sellest tulenevalt määratleme liidu asutamisaajana 14. märtsi 1922. Nüüdsest siis ka ametlikult, mitte ainult suusõnalise pärimuse tasandil nagu seni.

Eesti Kujutavate Kunstnikkude Keskühing asutati Tallinnas Eesti kutselisi kunstnikke ühendava keskorganisatsioonina. Esimesed sammud Peterburis kunsti õppinud eesti soost kunstnike ühendamiseks tegid Noor-Eesti rühmitus Tartus ning Kunsti Selts Tallinnas.

Aastatel 1912–1922 korraldati aktiivsemate kunstnike eestvedamisel mitmeid näitusi, kuid üha teravamaks osutus vajadus organiseeruda. Keskühingust kujuneski järgnenud aastatel suurim Eesti kunstnike ühendav ja riigi poolt partnerina tunnustatud kunstnike organisatsioon. Kuni algas Teine maailmasõda.

Keskühing likvideeriti 1940. aasta riigipöörde järel. 4. jaanuaril 1943 asutati Nõukogude valitsuse korraldusel Jaroslavlis (tagalasse koondatud kunstnike poolt) Eesti Nõukogude Kunstnike Liit. Seda nime kandis liit 1957. aastani, mil nimetati ümber ENSV Kunstnike Liiduks. Eesti Kunstnike Liiduna tegutseti edasi alates 1990. aastast, ent õiguslik seos algse keskühinguga jäi esialgu ennistamata.

Miks tegime seda alles nüüd? Pärast Eesti taasiseisvumist taastasid mitmed loomeliidud sõja ja sellele

järgnenud okupatsioonide põhjusel tekkinud katkestuse järel ajaloolise järjepidevuse. Taasloodud riik oli noor ja kärsitu, seaduste loomine alles käis ja paljud protsessid olid kiiremad ja ehk isegi lihtsamad kui praegu.

Miks ei teinud sellist otsust Kunstnike Liit juba toona, ei saa me ilmselt kunagi teada. Need, kes teadsid, on kas meie seast lahkunud või eelistavad vaikida. Katse järjepidevuse taastamiseks tehti küll 2003. aastal, mil peeti pidulikke kõnesid ja avati näituseid, kuid jäeti tegemata see kõige olulisem – vajalikud otsused. Otsused, mis oleksid kaotanud katkestuse ajalõimes ja toonud kaasa leevenduse paljude inimeste aastakümneid kestnud ootusele.

Aastal 2019 alguse saanud uus taastamisprotsess takerdus pandeemia tekitatud tardumusse. Inimesed, nende toimetulek ja keerulises olukorras aitamine ning ka liidu põhitegevuste jätkamine meid kõiki tabanud koroonakriisis olid sel hetkel esmatähtsad. Ajalugu võis veel hetke oodata.

Aga nüüd enam mitte: täna ja siin saan öelda, et oleme ühe ootuse täitnud. Sajandi selgroog on murtud – ja võiks ju nentida, et edasi saab minna vaid paremaks. Kuid ei saa. Sest meie ootused ja lootused, küll pisut teiselaadsed, veel kestavad. Meie tänane rõõm on kui üürrike naeratus läbi pisarate.

Selle nädala alguses esitles juhtimiskonsultatsiooni ettevõtte Civitta Eesti Kultuuriministeeriumi tellimisel läbi viidud uuringut „Loometöö tasustamine Eestis ja loomepalkade mõju hindamine“. Loomevaldkonnas igapäevaselt tegutsejale ei saa uuringu tulemustes väljatoodu olla üllatuseks, ega olegi. Professionaalseid loovisikuid ning nende toimetulekut käsitlevatest uuringutest on aga just see värske uuring kõige põhjalikum. Ja seeläbi ka halastamatum.

Uuringu autorid nimetavad loovisikute toimetuleku, sissetulekute ja sotsiaalsete garantiide olukorda õigustatult „nurjatuks probleemiks“, millele üldjuhul lahendusi leida ei ole lihtne, sest puuduvad kerged ja kiired võimalused osapoolte vahelisteks kokkulepeteks. Kuid uuringu autorid ütlevad välja ka sõnumi, mille eest on tulnud viimastel aastatel poliitikuid korduvalt hoiatada – praeguse olukorra jätkudes meie kultuur hääbub.

Viimaste kuude jooksul erinevate erakondade liikmetega suheldes olen loovisikute keerulist olukorda tutvustades liigagi sageli tajunud üleolekut ja patroneerivat hoiakut või ka halvavat ükskõiksust..., aga samas ka aktiivset kaasamõtlemise tahet ja hoolivust. Eesti kultuuri säilimine, edasine areng ja loovisikute toimetulek on aga samal ajal hooliva ühiskonna alus ning oluline osa meie inimeste eneseteadvusest ja seega kaudsemalt ka julgeolekust.

Kuid kuidas säilitada eneseväärikus suurte murede sõnastamisel ja nende lakkamatul meelde tuletamisel? Kuidas panna meie poolt valitud kandma endas riigimehelikkust?

Kuidas taas meelde tuletada, et ilma kultuuri, ajaloo ja hariduseta ei ole ühel hetkel enam meid ega ka meie vabadust?

43 aastat tagasi, 28. oktoobril 1980, avaldas 40 siinset kultuuriinimest ja haritlast ühe avaliku kirja. Ajad

ja asjaolud on vahepealsete aastakümnete jooksul küll õnneks muutunud, aga toonase „40 kirja“ peamine põhjus – mure eesti kultuuri ja keele säilimise pärast –, on jäänud paraku samaks. Head loomeliitude juhid, kes te täna olete siia tulnud – meie olukord on halb, meie inimesed on hädas. On aeg.

Algaval nädalal jõuab koalitsioonileppe läbirääkimiste lauale kultuur. Head poliitikud, kes te täna meiega siin olete – kodanikena me kõik teame, et meie riigi prioriteediks on praegusel hetkel mõistetavatel põhjustel julgeolek ja meie jätkuv vabadus.

Kuid vabadusega kaasneb ka vastutus. Vastutus enda ja teiste eest. Me vajame juba täna õiglasemat ja paremini suunatud kultuuri- ja sotsiaalpoliitikat. Me vajame loojatele töörahu ja turvatunnet. Me vajame kultuuri väärtustamist ja senisest suuremat usaldust riigi poolt, mille kultuuri me kanname ja hoiame.

Oma riiklus on protsess, milles me kõik oleme võrdselt osalised. Vabaduse ja iseseisvuse vundamendiks on aga tugev kultuur. Ja meil ei ole enam aega oodata.

Ma tänan teid.

Eesti kunstnike koosolekust osavõtjad 1918, EKM j 55330 FK 620, Eesti Kunstimuuseum SA

EKL volikogu 19.12.2022

Kampaania „Ravikindlustus kõigile!“

Eesti Kunstnike Liit alustas 15.08.2022 tähtajatut meeldetuletuskampaaniat „Ravikindlustus kõigile!“ seoses võimalusega 2023. aasta Riigikogu 15. korralise koosseisu valimise eel Eestis tegutsevatele erakondadele taaskord meelde tuletada, kui hapras ja haavatavas olukorras on juba aastaid või ehk isegi aastakümneid olnud loovisikud. Kampaania visuaalse kujunduse looja on Margus Tamm.

Riik on viimastel aastatel tellinud mitmeid sotsiaal-tagatiste kättesaadavust puudutavaid uuringuid. Neist esmakordselt loovisikute olukorda analüüsiv, 2021. aastal valminud Praxise läbi viidud uuring „Vabakutselised loovisikud, nende majandusliku toimetuleku mudelid ja sotsiaalsete garantiide kättesaadavus“ sai järje 2023. aastal, mil valmis Kultuuriministeeriumi tellitud ja Civitta Eesti poolt läbi viidud uuring „Loometöö tasustamine Eestis ja loomepalkade mõju hindamine“. Uuringute tulemuste ja viiruskriisis eriti teravalt esile kerkinud probleemide tõukel on alanud protsess 2005. aastast kehtiva loovisikute ja loomeliitude seaduse (LLS, 2004) kaasajastamiseks ning valminud on kokkuvõtte kaasamisest ning ülevaade töögrupi poolt välja pakutud lahendustest „Loovisikute toimetuleku ja sotsiaalsete garantiide kättesaadavuse parandamine“. Loovisikute sotsiaalse kaitse olulisust rõhutab ka kultuuri valdkonna peamisi strateegilisi eesmärke koondav ning järgnevate aastate tegevusi suunav ja neid eesmärke ka riigieelarvega siduv „Kultuuri arengukava 2021–2030 (Kultuur 2030)“ ning eelpool nimetatud 2023. aastal valminud uuring „Loometöö tasustamine Eestis ja loomepalkade mõju hindamine“.

Erinevate uuringute kokkuvõtteks võib väita, et vabakutseliste loovisikute hinnanguline arv on Eestis vähemalt 10 000 inimest. Vabakutseliste töötajate arvu, nende valdkonnast sõltumata, on keerukas hinnata, sest kehtivad seadused ja arvestustavad käsitlevad vabakutselisust erinevalt või ei käsitle üldse. Olukord vabakutseliste sotsiaalsete garantiide kättesaadavuse ja vabakutseliste toimetulekuga on aga murettekitav. Projektipõhise tööga seotud garantiid ei suuda vabakutseliste tegelike vajadustega kaasas käia ning ei ole tegelikult tehtud panusega proportsionaalsed. Vabakutselisusega seotud sotsiaal- ja tööpoliitika on pigem reaktiivne ning selle asemel on vabakutselistele loovisikutele parimaks tagatiseks garantiide ja sissetulekutoe pakkumisel järjest enam muutumas loome-toetus, mille tingimused seaduses vajavad kaasajastamist. Loovisikute ja loomeliitude seaduse loomisel 2000. aastate alguses lähtuti eelkõige ajutiste toimetulekuraskuste leevendamisest ja seaduse abil ravikindlustuse puudumise osalisest leevendamisest loovisikutel. Seadus ei puuduta seetõttu olulisi mõisteid seoses loovisikutega ega anna ka selgitusi loovisikute igapäevastele tegevustele. Seaduse kaasajastamise ettevalmistamise protsessis analüüsisid töögrupid põhjalikult koos ettepanekute väljatöötamise eestvedajatega sotsiaalkaitse kättesaadavust, vabakutselisuse määratlemist, professionaalse loovisiku määratlemist, loometöö väärtustamist ja ka loomeliitude rolli loovisikute eestkõneleajate ja huvikaitseorganisatsioonidena. Oluline mõttemustrite ja arusaamade muutus on aga tänuväärselt toimumas seoses loovisikute ja nende tegevuse

defineerimisega tööna, mitte hobitegevuse, huvitegevuse või tegevusena, mida tehakse õhtuti ja nädalavahetustel pärast „päris tööd“.

Kuid miks ikkagi ravikindlustus kõigile, mitte kitsamalt kunstnikele, kirjanikele või loovisikutele? Erisuste loomine ei ole kunagi olnud kerge ega riigile odav ja ei ole ka tunnetuslikult olnud viimaste valitsuskoosseisude esimene valik. Lisaks ei ole siiani olnud otsustajate silmis ilmselt ka piisav loovisikute suhtarv hääleõiguslike valijate hulgas. Sotsiaalministeeriumi 2018. aastal Praxisel tellitud uuringu „Ravikindlustus valitutele või ravikaitse kõigile – kuidas täita lüngad Eesti ravikindlustuses?“ oli vaid hinnanguliselt 86% tööealistel elanikel ravikindlustus püsiv. Vabakutselisus ja sellega kaasnevad probleemid ei ole aga enam ammu vaid loovisikute pärusmaa ning üha muutuvate töövormide ning -suhete valguses vajab kiiret muutmist ravikindlustuse ning sotsiaalsete garantiide süsteem laiemalt. Päev-päevalt suureneb palgavaesus, muutunud töövormid ei taga töötajale ravikindlustust ega sotsiaalseid garantiisid. Seeläbi väheneb maksulaekumine, suureneb tööturult heitunute ning abivajajate hulk, kuna ravikindlustuse, töötushüvitise ja teiste sotsiaalsete garantiide puudumine ning ennetava ja õigeaegse ligipääsu puudumine arstiabile toob endaga kaasa suurenenud ravikulud haigekassale ja toimetulekuprobleemid üksikindiviididele ka pensionieas.

Kampaania raames on alates 2022. aasta augustist lisaks paljudele meedias ilmunud kajastustele toimunud kohtumised erakondade Isamaa, Keskerakond, Sotsiaaldemokraatlik Erakond, Reformierakond, Eestimaa Rohelised, Parempoolsed ja Eesti 200 esindajatega. Vabakutseliste loovisikute olukorra parandamise ettepanekud jõudsid valimiste eel nelja erakonna valimisplatvormidesse. Loovisikute muredga seoses on toimunud

Kohtumine tervise- ja tööminister **Peep Petersoni** ja nõunik **Maris Jessega** 24.08.2022

kohtumised tervise- ja tööminister Peep Petersoniga, kultuuriminister Piret Hartmaniga, kultuuriminister Heidi Purgaga, Kultuurkapitali juhi Margus Allikmaaga, Eesti Ametiühingute Keskliidu juhi Kaia Vaski ja poliitikasekretäri Jaan-Hendrik Toomeliga, aga ka sihtasutuse Liberaalne Kondanik (SALK) asutaja Tarmo Jüristoga. Loovisikute olukorra keerukust avas liidu sünnipäeval ja ka Eesti Vabariigi aastapäeva kõnes president Alar Karis.

Kampaaniaga on liitunud kõik Eesti tunnustatud loome- liidud ja mitmed institutsioonid, teatrid ning ühendused.

Veebruaris 2023 toimus Kinomajas valimiste eelne kultuuridebatt erakondade esindajatega, märtsis 2023 esitles Kultuuriministeerium valminud uuringut „Loometöö tasustamine Eestis ja loomepalkade mõju hindamine“, 23. märtsil 2023 toimus Stenbocki maja ees loovisikute pikett „Loometöö rahastamine koalitsioonileppesse!“, juulis 2023 valmis Kultuuri-ministeeriumis „Loovisikute ja loomeliitude seaduse“ kaasajastamise raames vahekokkuvõtte loovisikute toimetuleku ja sotsiaalsete garantiide kättesaadavuse parandamise teemal.

Augustis 2023 toimus Paide Arvamusfestivali Tööelu laval arutelu „Vabakutseliste loovisikute toimetulek“. Arutelul osalesid Riigikogu liige ja Keskerakonna fraktsiooni toonane esimees Tanel Kiik, rahvusvahelise uuringu- ja konsultatsiooniettevõtte Civitta vanemanalüütik Kaupo Koppel, kunstnik Paul Kuimet, Riigikogu sotsiaalkomisjoni esimees ja Eesti Reformierakonna fraktsiooni liige Önne Pillak ning terviseminister ja Sotsiaaldemokraatlikku Erakonna aseesimees Riina Sikkut. Vestlust juhtis ajakirjanik Brent Pere ja arutelu valmis Eesti Kunstnike Liidu, Kunstiasutuste Liidu, Eesti Teatriliidu ning Eesti Kinoliidu koostöös, arutelu toimumist toetas Riigikantselei.

Oktoobris 2023 otsustas Riigikogu kultuurikomisjon algatada „Kultuurkapitali seaduse“ muudatuse, mille vajalikkusest on räägitud juba aastaid. Novembris 2023 kohtusid loomeliitude esindajad Riigikogu kultuurikomisjoniga, et ühiselt rääkida loovisikute ravikindlustusest, sotsiaalsetest garantiidest ja õiglastest töötasudest ning käimasolevat Eesti Kultuurkapitali seaduse muutmist. Alates 2024. aasta maist maksab Kultuurkapital seaduse muudatuse järgselt loometöötajate asemel loometöötasu, millega kaasnevad lühiajalised sotsiaalsed tagatised. Muudatus on küll esimene ja väike, aga see-eest väga oluline kultuuripoliitiline samm, mis viib meid kõiki lähemale loovisikute igapäevase tegevuse tunnustamiseni tööna. Käimas on ka sotsiaalmaksu seniselt kuupõhiselt arvestuselt pikemale perioodile viimine, mis võimaldaks väikeste ja hajusate töötasudega kergemat ja pikemaajalist ligipääsu sotsiaalsetele garantiidele.

Alates 2023. aasta detsembrist jõudis kampaania raames kvartaliajakiri Kunst.ee lisaks tavalugejatele Eesti Kunstnike Liidu vahendusel ka Riigikogu hoones töötavate inimesteni. Läbi ajakirja nelja numbriga kulgeva teekonna esimesest numbrist (4/2023) leiab lühikärgelise vabakutseliste loovisikute sotsiaalkaitse keerukusest ja meedetulekuskampaaniaga „Ravikindlustus kõigile!“ seotud senistest tegevustest. 2024. aasta esimeses numbris (1/2024) avas Kunstiasutuste Liidu tegevjuht Kadi-Ell

Tähiste eraõiguslike kunstiorganisatsioonide tegevustoe- tustega seonduvaid probleeme ja kolmandas numbris (2/2024) loovisikute tegevuse toetamise hetkeseisu ja tule- vikuperspektiive. Sarja viimane kirjutis (3/2024) keskendus vabakutselise loovisiku võimalusele saada vanaduspõlves väärikat pensioni.

Aastakümnete jooksul on loovisikute huvikaitseorga- nisatsioonid, eelkõige loomeliidud, teinud mitmeid ette- panekuid loovisikute toimetuleku parandamiseks. Suurim senistest märguannetest on aga 2022. aasta augustis Eesti Kunstnike Liidu poolt alustatud tähtajatu meelde- tuletuskampaania. Loovisikute õigustatud ootus paremale ja tegelikkusele vastavale maksusüsteemile, ootus ligipää- sule raviteenustele ning inimväärsele vanaduspensionile on kestnud nüüdseks juba kolm aastakümnet. Ja seda olukorras, kus loovisikud ja loomeliidud täidavad päevast päeva riigi põhiseadusest tulenevat kohustust säilitada, arendada ja kaitsta eesti keelt ja kultuuri, selle igapäevase missioonitöö eest sageli tasu ja turvatunnet pälvimata.

KAMPAANIAGA SEONDUVATEST TEGEVUSTEST JA MEEDIAKAJASTUSTEST 2022–2024:

15.08.2022

Kampaania „Ravikindlustus kõigile!“ algus.

21.08.2022

Rudi, A. (2022) Minister Peterson: ravikindlustussüs- teemi on vaja muuta. AK Uudised, ETV, 21. august.

Töö- ja terviseminister Peep Peterson, Riigikogu rahanduskomisjoni liikme Aivar Sõerd ja Eesti Kunstnike Liidu president Elin Kard universaalse ravikindlustuse vajadusest ja võimalustest.

Hanneli Rudi: „Kunstnike liit on algatanud kampaania, et anda ravikindlustus kõigile Eesti elanikele. Tervise- ja tööministri Peep Petersoni (SDE) sõnul jääb aina vähemaks ravikindlustussüsteemi üleväljajamist pidavaid maksumaksjaid ning seetõttu on vaja senist maksusüsteemi muuta ning hakata maksustama lisaks palgale ka muid tulusid.

Ravikindlustussüsteem on mõeldud inimestele, kes töötavad viis päeva nädalas üheksast viieni, aga tänapäeval on töösuhted muutunud ja kõigile senine süsteem ei sobi.

Aastaid on räägitud, et haigekassa kindlustuse saamise süsteem on ajale jalgu jäänud, nüüd on kunstnike liit teema taas tõstatanud lootuses, et peale kevadisi riigikogu valimisi leitakse poliitiline tahe probleemi lahendamiseks.“

24.08.2022

Kohtumine: Tervise- ja tööminister Peep Peterson ning nõunikud Maris Jesse ja Laila Talunik Eesti Kunstnike Liidus. Sotsiaalministeerium kajastab kampaaniat.

Jukkum, K. (2022). Kunstnikud nõuavad Kaja Kallase valitsuselt püsivat ravikindlustust. Reporter, Kanal 2, 24. august.

Metsur, M. (2022). Kunstnike Liit tahab kõigile ravikind- lustust. Seitsmesed uudised, TV 3, 24. august.

Peterson, P. (2022). Ravikindlustussüsteem ei arvesta

tänapäevaste muutunud töövormidega. Postimees, 24. august.

POSTIMEHE MÕTTEKODA Ravikindlustuse süsteemi tuleb muuta paindlikumaks. (Postimees, 2022).

Küsimusele „Kuidas tagada, et loovisikud, platvormi-töötajad ja teised ebakindla sissetulekuga isikud saaksid osa ravikindlustusest ning mida teha selleks, et praegune süsteem arvestaks tänapäeva muutunud töösuhetega?“ vastasid kultuuriminister Piret Hartman (SDE), riigikogu liige Aivar Sõerd (RE), riigikogu liige Priit Sibul (Isamaa) ja Piret Räni (Erakond Eestimaa Rohelised).

25.08.2022

Arrak, K., Koppel, K. Varik, L. (2022). Ravikindlustussüsteemi nõrkustest. Vikerraadio, 25. august.

Praxise analüütikud Kaupo Koppel ja Kadri Arrak Vikerraadios ravikindlustuse-teemalistest uuringutest ja sellestki, kuidas vabakutseliste sissetulekud on ebaregulaarsed ja harvad.

26.08.2022

Ojamets, I., Tarve, T. (2022). Kahe vahel: Keit Pentus-Rosimannus. Kuku Pleier, Kuku Raadio, 26. august.

30.08.2022

Tupits, S. (2022). Tallinna uudised, 30. august.

Tallinna uudised küsitlesid seoses meeldetuletuskampaaniaga „Ravikindlustus kõigile!“ tervise- ja tööministrit Peep Petersoni, Tervisekassa avalike suhete peaeksperti Igor Ljapinit, vabakutselist kunstnikku Marko Mäetamme ja Eesti Kunstnike Liidu presidenti Elin Kardi.

Einasto, M. (2022). Kas ravikindlustussüsteemi on vaja muuta? ERR uudised, 30. august.

Mets, N. (2022). Eestil on aeg üle minna universaalsele ravikindlustusele. ERR uudised, 30. august.

„Ravikindlustus on Eestis pigem boonus, mitte osa sotsiaalsest turvavõrgust, mis kaitseks kõiki inimesi. Need sotsiaalsed tagatised ei laiene 64 500 eestlasele, kelle hulgas on platvormitöö tegijaid ja FIE-sid, kuid kõige rohkem vabakutselisi loovisikuid, Praxise uuringu järgi 10 200 inimest.“

31.08.2022

Kampaaniaga liitusid Eesti Arhitektide Liit, Eesti Balletiliit, Eesti Disainerite Liit, Eesti Esitajate Liit, Eesti Heliloojate Liit, Eesti Interpreetide Liit, Eesti Kinoliit, Eesti Kirjanike Liit, Eesti Kujundusgraafikute Liit, Eesti Kunstiteadlaste ja Kuraatorite Ühing, Eesti Lavastajate ja Dramaturgide Liit, Eesti Lavastuskunstnike Liit, Eesti Maastikuarhitektide Liit, Eesti Näitlejate Liit, Eesti Sisearhitektide Liit, Eesti Tantsukunsti ja Tantsuhariduse Liit ja Eesti Teatriliit.

01.09.2022

Ert, K., Teppan, S. (2022). Elin Kard: Vabakutseliste tervisekindlustuse puudumine on viinud suremuse tõusuni. Vikarhommik, 1. september.

Ojamets, I., Pere, B. (2022). Paul Aguraiuja

– vabakutseliste loovisikute ravikindlustuste probleemid. Kuku pärastlõuna, Kuku raadio, 1. september.

02.09.2022

Kiik, T. (2022). Ravikindlustus peab olema tagatud kõikidele. Postimees, 2. september.

05.09.2022

Kampaania laieneb Tartu, Pärnu, Viljandi ja Maardu linnaruumi.

07.09.2022

Eesti kultuurivaldkonna organisatsioonide avalik kiri Eesti Vabariigi Valitsusele seoses valdkonna töötasude ja tegevustoetustega.

Tervise- ja tööminister Peep Petersoni kõne „Peame ravikindlustuse alused 21. sajandisse tooma“ Eesti Haiglate Liidu sügiskonverentsil. (Sotsiaalministeerium, 2022)

Kultuuriühendused: meil on vaja raha ja ruttu! (Postimees, 2022).

Kultuuri sektor ootab valitsuselt palkade ja tegevustoetuste tõusu. (ERR, 2022).

13.09.2022

Aguraiuja, P., Eplik, E., Känd, M. H., Muravskaja, T., Polli, K., Raudsepp, T. (2022). Looming on ka töö. Lõpetage lollitamine. Kunstnik ei pea virelema, et hea olla. Eesti Päevaleht, 13. september.

14.09.2022

Kohtumine: Tallinna ööelu nõunik (SDE) Natalie Mets ja Elin Kard kampaaniast „Ravikindlustus kõigile!“.

Kunstihoone ühines kampaaniaga

20.09.2022

Tammepuu, K. (2022). Minister Petersoni plaan näeb ette kulutada haigekassa reservid. Postimees, 20. september.

24.09.2022

Merilind, E. (2022). Tööminister Peterson, sina ju ometi julged tervishoiu patiseisu lahti murda. Eesti Päevaleht, 24. september.

27.09.2022

Tammepuu, K. (2022). OTSE POSTIMEHEST Peep Peterson: täiesti realistlik, et meedikute palgad kasvavad 19 protsenti. Postimees TV, 27. september.

04.10.2022

Karilaid, J. (2022). Valitsus ei hooli – tervisepoliitika kiusab kõige vaesemaid ja haavatavamaid. Eesti Päevaleht, 4. oktoober.

04.10.2022

Tähiste, K-E. (2022). Kultuuritöötaja palgatõusu nähtamatu varjukülg. Kultuur.err, 4. oktoober.

12.10.2022

Kohtumine: Eesti Kunstnike Liidu president Elin Kard, vabakutseliste loovisikute huvikaitse ekspert Airi Triisberg ja Eesti Kinoliidu tegevjuht Kadri Vaas erakond Isamaa fraktsiooni liikmete Priit Sibula, Tõnis Lukase, Üllar Saaremäe, Viktoria Ladõnskaja-Kubitsa ja Aivar Kokkiga.

20.10.2022

Kohtumine: Eesti Kunstnike Liidu president Elin Kard, vabakutseliste loovisikute huvikaitse ekspert Airi Triisberg, Eesti Kinoliidu tegevjuht Kadri Vaas, Eesti Teatriliidu esimees Gert Raudsep ja Eesti Näitlejate Liidu esimees Tõnn Lamp kohtusid Sotsiaaldemokraatliku erakonna

esindajate tervise- ja tööminister Peep Petersoni, Riigikogu liikme ning erakonna volikogu haridus- ja kultuurikomisjoni esimehe Jaak Juske ning programmitoimkonna juhi Kadri Leetmaaga.

25.10.2022

Kohtumine: Eesti Teatriliidu juht Gert Raudsep, Eesti Kinoliidu tegevjuht Kadri Vaas, Eesti Kunstnike Liidu president Elin Kard ja Eesti Näitlejate Liidu juht Tõnn Lamp kohtusid Keskerakonna fraktsiooni liikmete Jaanus Karilaid, Dmitri Dmitrijevi, Kersti Sarapuu, Siret Kotka, Enn Eesmaa, Tiit Teriku, Anneli Oti, Maria Jufereva-Skuratovski, Marika Tuus-Laulu, Marko Šorini, Natalia Malleuse, Viktor Vassiljevi, Mihhail Stalnuhhini, Anastassia Kovalenko-Kõlvarti ja nõunik Katrin Pautsiga.

01.11.2022

Peterson, P. (2022). Tööpuudusest tervishoius: otsustamisega on nii kaua venitatud, et enam ei kannata. Postimees, 1. november.

04.11.2022

Rumm, H. (2022). Eesti enim sõimatud arst Karmen Joller: Kunagi oli psühhiaatria osakondades palju Napoleone. Nüüd on palju imearste. Eesti Ekspress, 4. november.

09.11.2022

Kohtumine: Eesti Kunstnike Liidu president Elin Kard, vabakutseliste loovisikute huvikaitse ekspert Airi Triisberg, Eesti Kinoliidu tegevjuht Kadri Vaas ja Eesti Teatriliidu juht Gert Raudsep kohtusid Riigikogus Reformierakonna fraktsiooni liikmete Heidi Purga ja Liina Kersnaga ning tund hiljem erakonna Eesti 200 kontoris erakonna esimehe Lauri Hussari ja Olaf Reedi, Ando Kivibergi ning Noor Eesti 200 esindaja Renata Lukkiga.

18.11.2022

Algas loovisikute loometöö tasustamise uuring, mis on osa Kultuuriministeeriumi tellitud ja Civitta Eesti AS tehtavast rakendusuuringu „Loometöö tasustamine Eestis ja loomepalga mõju hindamine“. Vastused on sisendiks loovisikute ja loomeliitude seaduse muutmise väljatöötamiskavatsuse protsessile. Seega aitavad uuringu tulemused kujundada Eesti loometöötajate tegevust majanduslikult kindlamaks ning erinevate valdkondade loometöö tasustamist õiglasemaks.

28.11.2022

Peegel, M. (2022). Kunstnik vajab tunnustust enne eesriide langemist. Kultuur.err, 28. november.

„Ravikindlustusest kõigile või siis ravikindlustusest loovisikutele on Eestis räägitud vähemalt paarkümmend aastat. Mäletan, kuidas seda teemat liigutati ühest ministeeriumist teise, ja ega praegugi pole selge, kes sellega täpselt tegelema peaks. Täna on aga selge ekspertarvamus, et kõigi inimeste ravikindlustamine on küll kallis, aga tuleb kokkuvõttes odavam kui tagajärgede ravimine. Eestis pole

Kohtumine Riigikogu Reformierakonna fraktsiooniga 09.11.2022

ravikindlustuseta inimesi palju, ligikaudu viis-kuus protsenti elanikkonnast ehk umbes 60 000 inimest. Samas on ajutine ravikindlustuseta olek puudutanud sadu tuhandeid inimesi. Kui palju võib neist olla neid, kes määratlevad ennast loovisikuna, pole mulle täpselt teada, kuid isiklikult tunnen nii mõndagi neist ja tean, et nende mure on tõsine.“

29.12.2022

Hindre, M., Kard, E., Soomre, M-K. (2022). Päevakaja, Vikerraadio, 29. detsember.

05.12.2022

Kultuuritöötajatele õiglaste töötasude meelavaldis Tartus.

09.12.2022

Varblane, R. (2022). Toetusallkirjast üksi on vähe. Sirp, 9. detsember.

12.12.2022

Sotsiaalministeerium tähistab ülemaailmset universaalse tervisekindlustuse päeva.

„Maailma Terviseorganisatsiooni Eesti esinduse juhi Kristina Köhleri sõnul on tervis on üks olulisematest inimõigustest ning kõikne tervisekaitse selle õiguse saavutamiseks ülioluline. „Laastav COVID-19 pandeemia näitas meile, et universaalne tervisekindlustus on aluseks säilenõukusele ja kogu säästvale arengule. See kehtib nii üksikisikute ja perede puhul, kes seisavad silmitsi eluohtlike haigustega, kui ka riikide ja kogu maailma kohta epideemiate ja pandeemiate korral,“ ütles Kristina Köhler. „Universaalse tervisekindlustuseni jõudmiseks on vaja Eestis astuda olulisi samme: tagada igale Eesti elanikule juurdepääs ravikindlustusele ning vähendada tervishoiu omaosaluskoormust eeskätt haavatavate sihtrühmade jaoks.“

Universaalse tervisekindlustuse poole püüdlemisel mõõdetakse kolme dimensiooni: süsteemi katvus – kellel on ligipääs tervishoiuteenustele, kas kõigil või osal sihtrühmadest; katvuse ulatus – milliseid hüvesid kindlustuskaitse hõlmab, sh milliseid teenuseid rahastatakse; katvuse sügavus – kui suures ulatuses tuleb inimesel endal katta kulutusi tervishoiuteenustele, milline on inimese omaosaluse määr.“

Mets, N. (2022). Universaalne tervisekindlustus kõigile! Eesti Päevaleht, 12. detsember.

14.12.2022

Eiche, K., Kard, E., Mälik, K., Vilu, T. (2022). MIKS LOOMEINIMESED VAESSED ON? Luulega Eestis ära ei ela, kaugelki mitte. Postimees, 14. detsember.

Tõnis Vilu: „Ma tahaks näha, et tulevikus oleks ravikindlustus tõesti absoluutselt kõigile. Ja mul on tunne, et kui see samm teha, siis tuleks just kohe algusest mõelda sellele, et see oleks absoluutselt kõigile, kogu rahvale. Ravikindlustus ainult loomeliitude liikmetele põhjustaks ilmselt asjatuid pingeid. Miks ühed saavad ja teised mitte?“

Elin Kard: „Loomeliidud ja loovisikud, kes andsid 1980. aastate lõpus ja 1990. aastate alguses väga suure

ja olulise panuse demokraatliku ja iseseisva Eesti Vabariigi taassünniks, jäeti edasiste muutuste elluviimise õhinas unarusse ning ootavad siiani otsustajate tähelepanu ja loodavad mõistmist.

Õigustatud ootus paremale ja tegelikkusele vastavale maksusüsteemile, ootus ligipääsule raviteenustele ja ootus inimväärsele vanaduspensionile on kestnud nüüdseks juba kolm aastakümnet. Ja seda olukorras, kus loovisikud ja loomeliidud täidavad päevast päeva riigi põhiseadusest tulenevat kohustust säilitada, arendada ja kaitsta eesti keelt ja kultuuri, selle igapäevase missioonitöö eest sageli isegi tasu saamata.“

21.12.2022

JUHTKIRI Ravi rahastamist saab parandada. (Eesti Päevaleht, 2022).

29.12.2022

Hindre, M., Kard, E., Soomre, M-K. (2022). Päevakaja. Vikerraadio, 29. detsember.

03.01.2023

Grigorjeva, S. (2023). Lugupeetud kultuuriminister, kas teate, mis on minu pensioniplaan?. Kultuur.err, 3. jaanuar.

04.01.2023

Eiche, K. (2023). Tohtu kobarkäkk Eesti kultuuris: valitsused vaikisid Euroopa päästevahendid maha. Postimees, 4. jaanuar.

Hartman, P. (2023). Loovisikute toimetulek on minu prioriteet. Kultuur.err, 4. jaanuar.

„Looming, sealhulgas ka vabakutseliste loometöö, peab olema makstud ja maksustatud viisil, et see tagab piisava sotsiaalkaitse nii töö ajal kui ka pensionipõlves. Sõltumata loomealast ja töösuhte vormist, peavad autorid oma teoste loomise eest saama õiglast tasu, mis on proportsionaalne tehtud pingutuste ja kulutustega ning Eesti kultuuriruumi ja -turu eripäradega.

2023. aasta jooksul soovime jõuda loomevaldkondade ja kultuuriministeeriumi vahelisele loometöö õiglase tasustamise kokkuleppeni. Üks lahendusest on ka universaalne ravikindlustus, mille eest sotsiaaldemokraatlik erakond seisab. See ei lahenda küll kõiki probleeme, ent tagab turvatunde. Ja turvatunde puudumine on paljudele probleem.“

09.01.2023

Hiob, L., Hoffmann, J., Jõgeva, S., Kiwa, Känd, M. H., Liivrand, H., Möttus, S., Ruudi, I., Tähiste, K-E. (2023). Ülevaade. Kunst sõja-aastal 2022. Kultuur.err, 9. jaanuar.

Maria Helen Känd: „2022. aasta märksõna on kindlasti võitlus loomeinimeste parema tuleviku nimel. Eesti Kunstnike Liidu algatatud kampaania „Ravikindlustus kõigile“ raames koondus tähelepanu viimaks konkreetsemalt kunstivaldkonda 30 aastat saatnud probleemide ümber. Ülimadalad töötasud või lausa tasustamata töö on üks keskseid probleeme. On oluline märkida, et loome-toetused, stipendiumid ja autoritasud ei taga ligipääsu

sotsiaaltagatiste süsteemile, sh haigekassale. Jääb üle loota, et tulevastel valimistel ning järgmise ministri juhtimise all võetakse fookusesse just vabakutseliste loovisikute olukord ja struktuursem kultuuritöötajate töötasude süsteemi ümber korraldamine.“

17.01.2023

Ert, K., Kard, E., Libe, T. (2023). Riik peaks toetama ka teisi kultuurivaldkondi nii nagu teatreid. Vikerhommik, Kultuur.err, 17. jaanuar.

18.01.2023

Tähiste, K-E. (2023). Kultuuriprogramm 2035 ehk kultuur ei ole must auk, mis ainult raha neelab. Müürileht, 18. jaanuar.

25.01.2023

JUHTKIRI Kultuuri ja kõrghariduse vaesuse vastu on rohtu. Eesti Päevaleht, 25. jaanuar.

„Kiirelt ja odavalt leevendaksid seisu vabakutseliste loomeinimeste ravikindlustus ja ülikoolis õppimist toetavate ettevõtete aitamine.“

Ruussaar, A., Tarve, T. (2023). Sihik: Gert Raudsep – Teatriliit. Kuku raadio, 25. jaanuar.

Allsalu, V., Past, E. (2023). Kunstnike toimetulekust ja erarahast: värvitootja võõpab seisu helgemaks. Äripäev, 25. jaanuar.

01.02.2023

Helme, K., Kesküla, K., Tähist, K-E. (2023). INTERVJUU Kunstiasutuste juhid: riik võiks muretseda, kuidas kunstnikud hakkama saavad, mitte pakkuda kuuendat aastat sama suurt toetust. Eesti Päevaleht, 1. veebruar.

02.02.2023

Kamaaniaga alustasid liitumist Eesti teatrid.

Ling, K., Soomre, M-K., Viirpalu, K. (2023). Terevisioon, ETV, 2. veebruar.

Hasa, R., Ojamets, I., Pere, B. (2023). Eesti eraõiguslike kunstiasutuste rahastamise kitsaskohtadest. Külas on Eesti Kunstiasutuste liidu tegevjuht Kadi-Eli Tähist. Kuku Pärastlõuna, Kuku raadio, 2. veebruar.

Juhkental, R. (2023). EKKM-i juht Kadi Kesküla räägib kunsti rahastamisest. R2 Pulss, Raadio 2, 2. veebruar.

04.02.2023

Kaarma, A., Metsamärt, A. (2023). Stuudios on Maria-Kristiina Soomre ja Marten Esko. Kunstiministeerium, Klassikaraadio, 4. veebruar.

06.02.2023

Ehala, M. (2023). TOIMETUSE VAADE Meditsiin vajab nii lisaraha, reformi kui ka patsiendi omaosalust. Postimees, 6. veebruar.

ERAKONDADE RISTTABEL Erakondade vastused tervishoiu- ja sotsiaalpoliitikast. Postimees, 6. veebruar.

Vain, M. (2023). VALIMISED 2023. Postimees, 6. veebruar.

07.02.2023

Helme, K. (2023). MURERAVI Kas kultuur on edaspidi jõukohane ainult rikastele? Eesti Päevaleht, 7. veebruar.

08.02.2023

Kultuurkapitali aastapreemiad 2022 Viimsi Artiumis.

10.02.2023

Kard, E., Tähist, K-E. (2023). Kunsti rahastus vajab kapitaalremonti. Sirp, Kultuur.err, 10. veebruar.

Kohtumine: Eesti Kunstnike Liidu president Elin Kard kohtus erakond Eestimaa Rohelised juhatase liikme Piret Räni ja Hannes Liitmäega.

15.02.2023

Kuusk, A., Lass, L. (2023). Valimisstuudio, ETV, 15. veebruar.

21.02.2023

Loomeliitude ja Eesti Kultuuri Koja korraldatud valimistel osalevate erakondade kultuuriministrite kandidaatide debatt Kinomajas. Debatil mõtiskleti teemadel:

„Viimase kahekümne aastaga on Kultuuriministeeriumi eelarve osakaal riigieelarves vähenenud ligi 2 korda: 3,84%-lt 2002 2,1%-le 2022. Kuidas, ja kas üldse, plaanite seda olukorda parandada?“, „Milline on Teie erakonna seisukoht loovisikute ravikindlustuse ning sotsiaalsete garantiide, sealhulgas eripension ja üldine pensionisüsteem, osas?“

Poliitikuid küsitlesid Eesti Teatriliidu esimees Gert Raudsep, vabakutseliste loovisikute huvikaitse ekspert Airi Triisberg ja Ajakirjanike Liidu juht Helle Tiikmaa.

Erakondasid esindasid: Anneli Ott (Keskerakond), Heidy Purga (Reformierakond), Kaarel Oja (Sotsiaaldemokraatlik Erakond), Tõnis Lukas (Isamaa), Loone Ots (EKRE), Kristina Kallas (Eesti 200), Evelyn Sepp (Erakond Rohelised), Arne Merilai (Parempoolsed), Igor Rosenfeld (Vasakerakond).

22.02.2023

Põhjakas, T. (2023). KULTUURIS KUUM Loomeliidud ei ole erakondade kultuuriprogrammidega rahul. Postimehe taskuhääling, 22. veebruar.

Kultuuritoimetuse taskuhäälingus käisid loomeliitude esindajad, et vaadata otsa kandideerivate erakondade valimisprogrammidele. Tuuli Põhjakasega olid stuudios Eesti Kinoliidu esimees Ülo Pikkov, Eesti Teatriliidu juht Gert Raudsep, Eesti Kunstnike Liidu president Elin Kard ja Eesti Heliloojate Liidu juht Märt-Matis Lill.

24.02.2023

President Karis iseseisvuspäeva kõnes: igaüks meist ongi Eesti riik. (2023). Presidendi kantselei, 24. veebruar.

„Kultuuri ja kunsti loojad peavad saama sellel maal oma loominguga tegeleda. Tõsist pühendumist ja oma elu loovutamist kunstile tuleb võtta tööna ja riigil tuleb seda väärikalt hinnata. Mis tähendab ravikindlustust ja sotsiaalseid garantiisid, väärikalt laenuhüvitist, uudisteoste tellimuste

rahastuse suurendamist, teadurite hoidmist muuseumides, meie mõtteloo uurimise toetamist kõrgkoolides.“

27.02.2023

Trossek, A. (2023). Kultuuriuudised, Vikerraadio, 27. veebruar.

Põhjakas, T. (2023). Loomeliidud teevad erakondade kultuuriprogrammi maatasa. Postimees, 27. veebruar.

01.03.2023

Kard, E., Meiel, K., Vaher, B. (2023). Kultuuristuudio. Arutelu, ETV2, 1. märts.

Peegel, M. (2023). „Kultuuristuudio. Arutelu“ uurib, kas erakonnad võtavad kultuuri tõsiselt. Kultuur.err, 1. märts.

Aavik, A., Velt, L. (2023). Kultuuriteemalises valimisvõitluses läksid arvamused ravikindlustuse osas lahku. Kultuur.err, 1. märts.

Aavik, A., Velt, L. (2023). Riigikogu valimised 2023. Kultuuridebatt. Delta, Klassikaraadio, 1. märts.

Kohtumine: Eesti Kunstnike Liidu president Elin Kard ja Eesti Teatriliidu juht Gert Raudsep kohtusid erakond Parempoolsed juhataja liikme Inga Kupp-Silbergi ja Arne Merilaiga.

02.03.2023

Kard, E. (2023). Suhtumine loovisikutesse on patrooneeriv, küüniline ja üleolev. Kultuur.err, 2. märts.

12.03.2023

Raudsepp, T. (2023). Loometöö ja lootus(etus)? Kultuur.err, 12. märts.

„Aeg on küps leppida kokku, kuidas ka loovisikute panus meie ühiskonda oleks vääriliselt kompenseeritud, sest oleme riigina just nii suur kui suur on meie kultuur ja nii tugev kui tugev on meie looming.“

16.03.2023

Kultuuriministeeriumis esitleti „Loovisikute ja loome-liitude seaduse“ kaasajastamise tööprotsessi käigus valminud uuringut „Loometöö tasustamine Eestis ja loomepalkade mõju hindamine“.

19.03.2023

Vabariigi President Alar Karis: Peame riigina pingutama, et saaksime eesti kunstile häbi tundmata silma vaadata. ERR, 19. märts.

Karis: peame riigina pingutama, et saaksime eesti kunstile häbi tundmata silma vaadata. Presidendi kantselei, 19. märts.

20.03.2023

President Karis: suhtumine oma kultuuri teeb riigist riigi. Postimees, 20. märts.

21.03.2023

Tähiste, K-E. (2023). Koalitsioonikõnelustel ei tohi loovisikute toetamise küsimusest mööda minna. Kultuur.err, 21. märts.

22.03.2023

Kuusk, P., Mäetamm, M. (2023). Külmetavaks kunstnikuks on meil oht kõigil saada. Vikerraadio, 23. märts.

23.03.2023

Loovisikute pikett „Loometöö rahastamine koalitsioonileppesse!“ Stenbocki maja ees.

Kultuurivaldkonnas on peamine mure loovisikute toimetulek – sotsiaalsed garantiid ja õiglane tasustamine. Soovime, et loovisikute toetamine kajastuks koalitsioonileppes.

Soovime, et viimasel kahekümnel aastal vähenenud kultuuri riigipoolne rahastamine taas suureneks.

Raudsep, G., Sildvee, R., Tähiste, K-E. (2023). Terevisioon, ETV, 23. märts.

Tähiste, K-E. (2023). Kultuurivaldkond vajab lisarahastust. Uudis+, ERR, 23. märts.

Pere, B. (2023). Kuku pärastlõuna: Marge Monko – Kultuurivaldkonna pikett. Kuku raadio, 23. märts.

Vasli, K., Volmar, R. (2023). Kultuuriinimesed koputasid Stenbocki ees poliitikute südametunnistusele. Delfi, 23. märts.

Häkli, A. (2023). Loovisikud juhtisid piketil tähelepanu rahastamise kitsaskohtadele. Kultuur.err, AK uudised, 23. märts.

Sildvee, R. (2023). Gert Raudsep: vabakutseliste loovisikute probleemile pole ühest lahendust. Terevisioon, Kultuur.err, 23. märts.

Ilvest, S., Lomp, L-E. (2023). Loometöötajad korraldasid Stenbocki maja ees piketi. Postimees, 23. märts.

Kormašov, P. (2023). Ei jaks enam ellujäämise kunstiga tegeleda! Ajalooline päev: kultuuriinimesed piketeerisid Toompeal. Eesti Päevaleht, 23. märts.

Sarapuu, A., Madsen, T. (2023). Piret Hartman:

loovisikute õiglase tasustamise teema on üks prioriteet. Postimees, 23. märts.

Jürisson, M. (2023). Poolsada kultuuritöötajat piketeeris Stenboki maja ees. Reporter, Kanal 2, 23. märts.

Aadusoo, L. (2023). Kultuuritegijad nõuavad lisarahastust. TV3 uudised, 23. märts.

Pulk, L. (2023). Väljendit vabakutseline loovisik katab tihti mingi ironiavari. Ringvaade, ETV, 23. märts.

24.03.2023

Aavik, A., Looris, L. (2023). Loometöötajate palgauringut kommenteerivad Maria-Kristiina Soomre, Kadri Arrak ja Kaupo Koppel. Delta, Klassikaraadio, 24. märts.

10.04.2023

Trossek, A. (2023). Kunst ja kultuur on kaudselt osa riiklikust julgeolekust. Vikerraadio, 10. aprill.

10.04.2023

Kard, E. (2023). OOTUS RIIGIKOGULE Elin Kard: maksutõusud jäävad liiga tagasihoidlikeks. Eesti Päevaleht, 10. aprill.

„Peamised ootused esmaspäeval, 10. aprillil ametisse astunud riigikogu koosseisule ja valitsusele on poliitilise kultuuri parandamine ja senisest suurem eneseteadvustamine, milline võiks olla riigimeheliku saadiku roll – vastutuse tajumine riigi arendamisel ning elanike kaitsmisel pikema ajaraami vaates kui neli aastat.“

27.04.2023

Paides Arvamusfestivali 2023 esimene koostööpäev.

04.05.2023

Kangro, M., Pärli, M., Soomre, M-K. (2023). Ravikindlustuseta loovisikud lihtsalt loodavad, et nad ei jää ei haigeks. Kultuuristuudio. Arutelu, ETV2, Kultuur.err, 4. mai.

Arutelu „Vabakutseliste loovisikute toimetulek“ Paide Arvamusfestivali Tööelu laval.

25.05.2023

Kohtumine: Eesti Kunstnike Liidu president Elin Kard, Eesti Teatriliidu juht Gert Raudsep, Kunstiasutuste liidu tegevjuht Kadi-Eli Tähiste, Eesti Kinoliidu tegevjuht Kadri Vaas ja Kultuuriministeeriumi kunstinõunik Maria-Kristiina Soomre kohtusid Eesti Kultuurkapitali juhi Margus Allikmaaga.

Rääkisime stipendiumitest ja loometoetustest ning Kultuurkapitali eraldistele sotsiaalmaksu lisamise võimalusest, et tagada loovisikutele esmast sotsiaalset turvatunnet. Loovisikute ravikindlustuse vajadusest, pensionitest, riiklikult tähtsate kultuuriobjektide ehituse ajakavast ja võimalusest, peatsest hasartmängumaksu tõusust ning sellega kaasnevast ja paljust muust.

31.05.2023

Kruus, T. (2023). Heidy Purga: teatrite rahastamise olukord on kahetsusväärne. Eesti Päevaleht, 31. mai.

„Üks mu eesmärkidest on leida kultuurkapitalist vahendeid tunnustatud loovisikutele stipendiumitena, mille vormi tuleks juriidiliselt muuta ehk leida stipendiumite puhul sotsiaalmaksu maksmise võimalus. Arutlusele tuleb ka nn lahtirulluva sotsiaalmaksu maksmise võimaluse mudel. Näiteks kunstnikel, kes teevad aastas kaks näitust ja saavad nende eest suuremat tasu, pole sissetulek aasta lõikes ühtlane. Samas kui nende aastasissetuleku jagamisel kuudele on nad teeninud vähemalt miinimumpalka, siis on see eeldus sotsiaalkindlustusele.“

Kärner, K., Purga, H. (2023). Reporteritund. Kultuuri rahastamine. Vikerraadio, 31. mai.

05.06.2023

Kohtumine: Elin Kard koos Kunstiasutuste Liidu tegevjuhi Kadi-Eli Tähistega kohtus kultuuriminister Heidy Purgaga.

13.07.2023

Kultuuriministeeriumis valmib vahetähtsuse loovisikute toimetuleku ja sotsiaalsete garantiide kättesaadavuse parandamise teemal. See on süntees juba toimunud aruteludest ja pakutud lahendustest, mille põhjal asub ministeerium koostama poliitikamuudatuste ettepanekuid.

11.08.2023

Arutelu „Vabakutseliste loovisikute toimetulek“ Paide Arvamusfestivali Tööelu laval. Arutelul osalesid Riigikogu liige ja Keskerakonna fraktsiooni esimees Tanel Kiik, rahvusvahelise uuringu- ja konsultatsiooniettevõtte Civitta vanemanalüütik Kaupo Koppel, kunstnik Paul Kuimet, Riigikogu sotsiaalkomisjoni esimees ja Eesti Reformierakonna fraktsiooni liige Õnne Pillak ja tervise- ja sotsiaaldemokraatlikku Erakonna aseesimees Riina Sikkut. Vestlust juhtis ajakirjanik Brent Pere ja arutelu valmis Eesti Kunstnike Liidu (Elin Kard), Kunstiasutuste Liidu (Kadi-Eli Tähiste), Eesti Teatriliidu (Gert Raudsep) ning Eesti Kinoliidu (Kadri Vaas) koostöös, arutelu toimumist toetas Riigikantselei.

25.08.2023

Kohtumine: Elin Kard kohtus koos Kunstiasutuste Liidu tegevjuhi Kadi-Eli Tähistega Kultuuriministeeriumi kantsleri Kristiina Alliksaarega. Rääkisime riigi toest kunstivaldkonna vabakutseliste õiglaste tasude ja sotsiaalsete garantiide tagamiseks ja loomevaldkonna probleemidest laiemalt.

05.09.2023

Kunstivaldkonna arengukava „KUVA 2021–2025“ vahekokkuvõtete tegemise visioonipäev ARS Kunstilinnakus, Eesti Kunstnike Liidu, Kunstiasutuste Liidu ja Kaasaegse Kunsti Eesti Keskuse eestvedamisel. Päeva ja vestlusringe juhtis Creativity Lab'i juhatuse liige ja partner Jorma Sarv.

Päeva avavestluses avas kultuuriminister Heidy Purga dialoogis Maarin Ektermanniga enda kultuuripoliitilisi seisukohti ja jagas infot lähitulevikus ees ootavate arengute kohta. Elin Kard, Piret Viirpalu, Maria-Kristiina Soomre, Erle Loonurm ja Kadi-Eli Tähiste arutasid, kuidas on läinud ja jätkub edaspidi arengukava KUVA 2021-2025 ellu rakendamise kava nelja põhilise teemavaldkonna (kunstnike loometegevuse toetamine, valdkonna organisatsioonide koostöö, kunstivälja avatus, kunstiharidus) vaatest ja Kaarel Oja, Stella Möttus, Mari-Liis Rebane, Mari Vallikivi ja Maria Arusoo võtsid vaatluse alla kunsti rolli kohalikes omavalitsustes ja kogukondades ning rahvusvahelisel püünel.

24.10.2023

Riigikogu kultuurikomisjon otsustas algselt Kultuurkapitali seaduse muudatuse, mille vajalikkusest on räägitud juba aastaid. Kultuurkapitalile seniste maksuvabade stipendiumite ja toetuste süsteemi kõrvale luuakse võimalus maksta loominguliselt aktiivsetele kultuuriloojatele loometöötasu. See aitab ühe olulise sammuna leevendada valusat probleemi ehk vabakutseliste loomeinimeste muret sotsiaalsete garantiide kättesaadavuse üle.

14.11.2023

Loomeliitude kohtumine Riigikogu kultuurikomisjoni, kultuuriminister Heidy Purga ja Kultuurkapitali juhi Margus Allikmaaga. Riigikogu kultuurikomisjonist osalesid Heljo Pikhof, Tõnis Lukas, Vadim Belobrovstev, Helle-Moonika Helme, Ester Karuse, Liina Kersna, Signe Kivi, Margit Sutrop, Kadri Tali ja Tanel Tein.

Riigikogu kultuurikomisjoni esinaine Heljo Pikhof sõnas kohtumisel Riigikogus tabavalt, et on ajalooline päev – esimest korda kohtusid Toompeal Riigikogu kultuurikomisjon ja kõikide loomeliitude esindajad ning rääkisid omavahel loovisikute ravikindlustusest, sotsiaalsetest garantiidest ja õiglastest töötasudest.

15.11.2023

Kohtumine: Elin Kard kohtus koos Eesti Teatriliidu esimehe Gert Raudsepaga Eesti Ametiühingute Keskliidu juhi Kaia Vaski, poliitikasekretäri Jaan-Hendrik Toomeli ja kommunikatsioonijuhi Ivika Amaniga.

16.11.2023

Kohtumine: Elin Kard, Kunstiasutuste Liidu juht Kadi-Eli Tähiste ja Eesti Kinoliidu juhiabi-projektijuht Kreet Maurer kohtusid Sihtasutuse Liberaalne Kodanik (SALK) asutaja Tarmo Jüristoga.

21.11.2023

Raun, M. (2023). Kõik loovisikud ei soovigi sotsiaalseid hüvesid? Eelnõu peab silmas olematut loojakategooriat. Eesti Päevaleht, 21. november.

Kultuurikomisjoni juht Heljo Pikhof: „Eelnõu ei kahjusta kultuurkapitali autonoomiat ega piira sihtkapitalide otsustusvabadust, ja mis kõige olulisem – kasu saavad vabakutselised loovisikud, ilma et keegi peaks kahju kannatama.“

01.12.2023

Pere, B. (2023). Heidy Purga: alguses tõmbas meedia tähelepanu ministriametis hinge kinni. Areen Podcast, 2. detsember.

02.12.2023

Serka-Sanchez, H. (2023). Intervjuu: Terviseminister Riina Sikkut: Eestis on tunne, et ligipääs arstiabile tuleb välja teenida. Tervis Pluss, 2. detsember.

04.12.2023

Pere, B. (2023). Riik plaanib vabakutseliste hüvanguks maksusüsteemi muuta. Eesti Ekspress, 4. detsember.

06.12.2023

Loomeliitude kohtumine kultuuriminister Heidy Purgaga.

11.12.2023

Eesti Kultuurkapitali seaduse ja hasartmängumaksu seaduse muutmise seaduse esimene lugemine Riigikogus.

13.12.2023

Eesti tervisesüsteemi ülevaade: enim eluaastaid kaotame ebavõrdsusele. Sotsiaalministeerium.

15.12.2023

Raun, M. (2023). Eesti näitlejad virelevad. Taavi Teplenkov: viimasel ajal ei piisa palgast söögirahaks. Eesti Päevaleht, 15. detsember.

19.12.2023

Kard, E. (2023). „Ravikindlustus kõigile!“ – milleks?. Kunst.ee 2023/4.

Kard, E. (2023). Kampania „Ravikindlustus kõigile!“. Kunst.ee 2023/4.

21.12.2023

Ajakiri Kunst.ee jõuab Eesti Kunstnike Liidu vahendusel järgneva aasta jooksul Riigikogu lugejateni.

22.12.2023

Kohtumine: Loomeliitude kohtumine Eesti Kultuurkapitali juhi Margus Allikmaaga.

25.12.2023

Eichenbaum, A. (2023). Oleme arenenud riik, aga ravikindlustust kõigile ei paku. Asi pole rahas, põhjus on mujal. Postimees, 25. detsember.

30.01.2024

Raun, M. (2024). Gert Raudsep: kas viskame püssi põõsasse ja lõpetame elamise? Eesti Päevaleht, 30. jaanuar.

12.02.2024

Jõgeva, S. (2024). Kunstnike huvide kaitse, mille eest anti kulka preemia, ei kaitse kunstnike huve. Eesti Ekspress, 12. veebruar.

19.02.2024

Laas-Lepasepp, K. (2024). loometöötajate tänast toimetulekut ei ole võimalik parandada lisarahastuseta. Eesti Ekspress, 19. veebruar.

22.02.2024

Pikhof, H. (2024). Loometöötasust, kultuurkapitalist ja ERR-i uuest majast. ERR uudised, 22. veebruar.

Tammepuu, K. (2024). Kultuurkapitali kraanid avatakse segi telemaja ehituseks. Postimees, 22. veebruar.

12.03.2024

Tähiste, K-E. (2024). Tegevustoetused eraõiguslikele kunstikorraldajatele – milleks? Kunst.ee 1/2024.

20.03.2024

Purga, H. (2024). Kultuuripoliitikat ootab ees põhimõteline muutus. Kultuur.err, 20. märts.

20.03.2024

Riigikogu võttis seadusena vastu Eesti Kultuurkapitali seaduse ja hasartmängumaksu seaduse muutmise eelnõu.

Riigikogus heaks kiidetud seadus võimaldab ehitada uue telemaja. Postimees, 20. märts.

21.03.2024

Weidebaum, R. (2024). Seadusemuudatus suurendas loomeinimeste sotsiaalseid tagatise. Kultuur.err, Aktuaalne kaamera, 21. märts.

Kohtumine: Elin Kard ja Kadi-Eli Tähiste kohtusid Kultuuriministeeriumi kantsleri Kristiina Alliksaare, asekancleri Märt Volmeri, osakonna juhataja Katre Väli ja kunstinõunik Maria-Kristiina Soomrega.

22.03.2024

Viimaks tervisekindlustus! Seadusemuudatus toob loomeinimestele töötasu ja sotsiaalsed garantiid. Postimees, 22. märts.

22.03.2024

Kard, E., Tähiste, K-E. (2024). Kunsti rahastus on ikka veel kapitaalremondi ootel. Sirp, 22. märts.

25.03.2024

Kard, E., Tähiste, K-E. (2024). Kunsti rahastus on ikka veel kapitaalremondi ootel. Kultuur.err, 25. märts.

30.03.2024

Kunstiministeerium. Karm reaalsus ja hõrk sürrealism. Stuudios on Eesti Kunstnike Liidu president Elin Kard.

Kunstiministeerium, Klassikaraadio, 30. märts.

Elin Kard vestles saates „Kunstiministeerium: Karm reaalsus ja hõrk sürrealism“ Anna Kaarmaga sellest, kas ja kuidas ning millal ometi saavad kõik ravikindlustuse. Kuidas Kultuurkapitali seaduse muudatus aitab leevendada vabakutseliste loovisikute sotsiaalseid muresid ja millised on võimalikud ohud ja hirmud seoses muutuva seadusega.

24.04.2024

Kohtumine: Elin Kard ja Kunstiasutuste Liidu tegevjuht Kadi-Eli Tähiste kohtusid Kultuurkapitali kujutava ja rakenduskunsti sihtkapitali liikmete Kadri Laas-Lepaseppa, Kaisa Eiche, Jana Huuli, Ketli Tiitsare, Terje Ojaveri ja Urmas Puhkaniga. Arutati, kuidas parimal moel rakendada Kultuurkapitali äsjust loometöötasude ja loovisikute sotsiaalsete garantiidega seotud seadusemuudatust KuRa vahendite jagamisel. Samuti seda, kuidas leevendada KuRa koormust seoses kunstiasutustele tegevustoetuste maksimisega KuRa nappidest vahenditest ning näitusetasude toetusmeetme vajalikkusest ning paljust muust.

13.05.2024

Erialaliitude märgukiri Eesti Kultuurkapitalile seoses Eesti Kultuurkapitali seaduse ja hasartmängumaksu seaduse muudatusega.

16.05.2024

Kiisler, V. (2024). VILJA KÜSIB | Heidy Purga: vahendeid on vähe, kõiki muresid korraga lahendada ei saa. Delfi, 16. mai.

17.06.2024

Tähiste, K-E. (2024). Loometöö toetamine – mis on tehtud ja kuidas edasi? Kunst.ee 2/2024.

05.07.2024

Raun, M. (2024). Kultuurirahva soovipuu uuele valitsusele. Endine Reformierakonna minister: kui on sõda, siis vaevalt me laulupidusid korraldame. Eesti Päevaleht, 5. juuli.

11.07.2024

Märgukiri koalitsioonikõnelustel osalevatele erakondadele.

17.09.2024

Kard, E. (2024). Väärikas pension vabakutselistele – milleks? Kunst.ee 3/2024.

04.10.2024

Tähiste, K-E. (2024). Kärpekäärid kunstisaalis. Sirp, 4. oktoober.

12.10.2024

Kultuuritöötajate pikett 15. oktoobril riigikogu ees. Sirp, 12. oktoober.

14.10.2024

Kultuuritöötajad kogunevad taas ebaproportsionaalsete kärbeta vastu protestima. Postimees, 14. oktoober.

Kultuuritöötajad kogunevad teisipäeval riigikogu ette piketile. Postimees, 14. oktoober.

Kultuuritöötajad kogunevad taas piketile: kärbeta arutellu peaksid olema kaasatud valdkonna esindajad. Raha.geenius.ee, 14. oktoober.

OTSEPIILT ► Kultuuritegelased piketeerivad kultuurivaldkonna kärpe vastu. Postimees, 14. oktoober.

15.10.2024

Kultuuri- ja haridusvaldkonna pikett Toompeal. Meeleavaldusel võtsid sõna Eesti Kunstnike Liidu president Elin Kard, Eesti Kirjanike Liidu esindaja Hasso Krull, Sirbi peatoimetaja Kaarel Tarand, Emakeeleõpetajate Seltsi esindaja Anu Kell, Värske Rõhu peatoimeaja Hanna-Linda Korp, Eesti Balletiliidu juhatuse esimees Triinu Upkin, Eesti Teatriliidu esimees Gert Raudsep, Eesti Näitlejate Liidu esimees Reimo Sagor jt.

Kard: peaksime arutama, kui palju on praeguste võimaluste juures kultuuri vaja. Vikerhommik, Kultuur.err, 15. oktoober.

Elin Kard rääkis Vikerhommikus loomevaldkonna ja haridustöötajate meeleavaldusest Toompeal, loomeinimeste muredest ning muredele juba leitud lahendustest ja ka sellest, mida oleks võimalik veel loovisikute heaks teha.

GALERII JA VIDEO | Kultuuritegelased tõstsid Toompeal häält kärbeta vastu: oleme aastaid olnud liiga vait. Õhtuleht, 15. oktoober.

Kultuuritöötajad juhtisid piketiga tähelepanu vajadusele luua parem rahastamissüsteem. Raadiouudised, ERR, 15. oktoober.

Galerii: kultuuritöötajate meeleavaldus kärpe vastu. Uudised.err, 15. oktoober.

VIDEO | „Solidaarsus?“ Kultuuritöötajad protestisid riigikogu ees kärpeplaani vastu. Delfi, 15. oktoober.

16.10.2024

Raudsep, G. (2024). Me ei ole siin selleks, et tekki ainult enda peale tõmmata. Kultuur.err, 16. oktoober.

19.11.2024

Loomeliitude juhid ja kultuuriühendused ning ühingud kohtusid Riigikogus kultuurivaldkonna murede ja kitsaskohtade teemadel erakonna Isamaa juhtidega.

09.12.2024

Elin Kard ja Kunstiasutuste Liidu tegevjuht Kadi-Eli Tähiste kohtusid kultuuriminister Heidi Purga ja kunstinõunik Maria-Kristiina Soomrega ning andsid üle ettepaneku näitusetasude toetussüsteemi loomiseks.

14.12.2024

Kard, E., Metsamärt, A. (2024). Kunstiministeerium: President ja kodulinn. Klassikaraadio, 14. detsember.

Elin Kard rääkis saates „Kunstiministeerium“ tagasi-vaatavalt peatselt lõppevale ametiajale ja loovisikute probleemidest ning loovisikuid käsitlevast artiklite sarjast kvartaliaajakirjas Kunst.ee.

Ausmaa, H. (2024). Vahekokkuvõtte kultuuridebatist: üht head kriisi ei saa raisku lasta. Kultuur.err, 14. detsember.

20.12.2024

Raud, J., Kard, E. (2024). Turvatunne ja loomevabadus. Sirp, 20. detsember.

Pöördumised ja ettepanekud

2022

05.05.2022

Erialaliitude pöördumine peaministrile, kultuuri-ministrile ja riigisekretärile

Austatud Eesti Vabariigi peaminister Kaja Kallas, kultuuri-minister Piret Hartman, riigisekretär Taimar Peterkop

Eesti Vabariigi erialaorganisatsioonid Eesti Arhitektide Liit, Eesti Kujurite Ühendus, Eesti Kunstiteadlaste ja Kuraatorite Ühing, Eesti Kunstnike Liit ja Eesti Maastikuarhitektide Liit toetavad riigi otsust moodustada okupatsioonivõimu sümboleid kandvate monumentide temaatikaga tegelev töörühm, mis aitab anda sisulise hinnangu avalikus ruumis olevatele skulptuuridele ja hauatähistele. Samuti on tänuväärne, et selle tulemusena tekib monumentide register.

Siiski ei jaga me seisukohta, mille järgi on töörühma koosseis, protokollid ja otsused salastatud – avalikku ruumi puudutavad otsused ja arutelud on Eesti Vabariigis olnud avalikud ning nii peab see ka jääma. Eesti senise poliitilise kultuuri tava näeb ette kogukondade ning laiemalt avalikuse kaasamise. Meie hinnangul annab just läbipaistvus otsusele täiendava jõu ja legitiimsuse. Salastatust põhjendades on viidatud komisjoni liikmete turvalisusele, siiski pöördume teie poole palvega, et Eesti avaliku sektori institutsioonid järgiksid demokraatliku ja läbipaistva ühiskonna põhimõtteid ja palume komisjoni koosseis, protokollid ja otsused avalikustada. Erialaorganisatsioonid on valmis määrama omalt poolt töögrupi liikmed, kes ei karda võtta avalikult vastutust oma otsuste eest.

Alla kirjutanud erialaorganisatsioonid paluvad võimalikult kiiret kohtumist, et kõnealust salastatuse teemat arutada.

Eesti Arhitektide Liit, Eesti Kujurite Ühendus, Eesti Kunstiteadlaste ja Kuraatorite Ühing, Eesti Kunstnike Liit, Eesti Maastikuarhitektide Liit

07.09.2022

Eesti kultuurivaldkonna organisatsioonide avalik kiri Eesti Vabariigi Valitsusele

Lugupeetud Eesti Vabariigi Valitsus

Kultuurisektor seisab valdkonna palkade ja tegevustoetuste tõusu eest!

Ei ole inimest, keda kultuur ei puuduta. Ainuüksi muuseumikülastuste arv aastal 2021 oli kokku 1,7 miljonit – seda on rohkem kui Eestis elanikke.

Kultuurivaldkonna esindajatena oleme tööandjad nii meile usaldatud organisatsioonides kui ka koostööpartnerid arvukatele loomemajanduses ja väikeettevõtluses tegutsejatele. Kahetsusväärset ületab tänane palgasurve oma erialal tegutsemise soovi, mistõttu on üha keerulisem motiveerida kõrgelt kvalifitseeritud ja aastaid koolitatud eksperte kultuurivaldkonnas jätkama. Statistikaameti andmetel oli keskmine brutokuupalk 2022. aasta teises kvartalis 1693 eurot, kultuurisektoris aga 1302 eurot.¹

Kultuurivaldkonna toetused on jäänud ammu jalgu tegevuskulude kasvule. Ahelreaktsioonina tabab vahendite puudus ka meie seniseid partnereid, kelle teenustest oleme sunnitud loobuma. Nii väikesed kui ka suured kultuuritegijad on aktiivsed ja olulised kogukondade hoidjad ning regionaalse elu edendajad, sest kultuuriasutuste ning -sündmustega on seotud sajad ja tuhanded teenusepakkujad üle terve Eesti.²

Kultuur – see on meie majanduse ja ühiskonna mootor. Loomemajandus panustab sisemajanduse

¹ Statistikaameti andmetel oli keskmine brutokuupalk 2022. aasta teises kvartalis 1693 eurot ehk 10,1% suurem kui eelmisel aastal samal ajal. Kultuurisektoris (kunst, meelelahutus ja vaba aeg) oli 2022. aasta teises kvartalis keskmine brutokuupalk 1302 eurot, sektorite lõikes oli see oli üks madalamaid tasusid. Haridussektoris oli 2022. aasta teises kvartalis keskmine brutokuupalk 1606 eurot. Tervishoiu ja sotsiaalhoolekandes oli 2022. aasta teises kvartalis keskmine brutokuupalk 1851 eurot. Täpsemad faktid: www.stat.ee/et/uudised/keskmise-palk-i-kvartal-2022

² Näiteks filmivaldkonnas läheb 67% eelarvest teistesse sektoritesse. SA Eesti Kunstimuseumi näitel oli aastal 2021 sidustööde kulu üle 2 mln euro, selle summa ulatuses said tööd üle 750 partneri.

kogutoodangusse teiste valdkondadega võrdväärselt. See panus on samas suurusjärgus näiteks ehitussektoriga ning oluliselt suurem kui energeetika- või põllumajandussektoris. Samas on kultuurivaldkond ligi viis korda suurem kui katab sellesse Kultuuriministeeriumi kaudu liikuv rahastus.

Kultuurivaldkond hoiab, säilitab ja mõtestab meie ühiseid väärtuseid ning teeb need üldsusele kättesaadavaks, ühendades nõnda oskuslikult minevikku tulevikuga. Samuti on kultuurivaldkond riigile kõige olulisem partner sidususe ja lõimumise vallas. President Alar Karise sõnul on kultuur ainus väärtus, millele saame rahvana täielikult tugineda. „Eesti kultuur, muusika ja teater algasid ammu enne meie omariiklust. Või täpsemini just kultuurist see kõik algas. Kui mõelda tänasele päevale, siis eesti kultuur on ainus, mis meil on. Ainus, mis pole müüdav ega vahetatav,“ ütles president Karis.

Peame hädavajalikuks kultuurivaldkonna palkade ja tegevustoetuste tõstmist eelseisvatel eelarveläbirääkimistel. Oleme valmis aruteluks valitsusega ning põhjendama sealjuures kultuurisektori vajadusi. Rõhutab ju ka kehtiv koalitsioonileping, et kriiside tingimustes tuleb erilist tähelepanu pöörata Eesti kultuuri elujõulisusele ja kättesaadavusele.

Arvo Pärdi Keskus, Eesti Balletiliit, Eesti Etendusasutuste Liit, Eesti Filharmoonia Kammerkoor, Eesti Filmi Instituut, Eesti Filmitööstuse Klaster, Eesti Heliloojate Liit, Eesti Interpreetide Liit, Eesti Jazzliit, Eesti Kaasaegse Kunsti Arenduskeskus, Eesti Kinoliit, Eesti Kontsert, Eesti Kooriühing, Eesti Kunstimuseum, Eesti Kunstiteadlaste ja Kuraatorite Ühing, Eesti Kunstnike Liit, Eesti Meremuuseum, Eesti Muusikanõukogu, Eesti Pärimusmuusika Keskus, Eesti Rahva Muuseum, Eesti Riiklik Sümfooniaorkester, Eesti Tantsuagentuur, Eesti Tantsukunsti ja Tantsuhariduse Liit, Eesti Teatriliit, Festival Jazzkaar, Forum Cinemas, Ida-Viru Loomeklaster, Kino Artis, Kunstiasutuste Liit, Music Estonia ja Live Music Estonia, Muuseumiõukogu, Pärnu Muusikafestival, Rahvuskooper Estonia, Tallinn Music Week ja Station Narva festivalid, Tallinna Pimedate Ööde Filmifestival, Tartu Kunstnike Liit, Teater Vanemuine, VLG Filmid OÜ, Von Krahli

09.11.2022

Loomeliitide pöördumine Vabariigi Valitsusele

Eesti Vabariigi Valitsus

Loomeliidud pöörduvad Eesti Vabariigi Valitsuse poole seoses Justiitsministeeriumi algatatud ehitusseadustiku ning ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse muutmise seaduse eelnõuga, mille eesmärk on tõhustada nn punamonumentide teisaldamist avalikust ruumist ja laiendada eemaldatavate objektide ulatust, kaasates ka arhitektuuri- ja kunstiteosed.

Esitatud seaduseelnõu kohaselt arutab ja hindab objektide saatuse üle vaidluste korral komisjon, aga selle tööjuhend ja koosseis selguvad alles pärast seaduse muudatuste vastuvõtmist. Oleme kindlad, et ühest muinsuskaitseksperdist komisjonis ei piisa ning otsustuste

laiapõhjalisus, mis on demokraatliku riigi aluspõhimõte, ei täituks. Hädavajalik on kultuurivaldkonna, st erialaliitide esindajate määramine komisjoni, kaasates laiapõhjaliselt erinevate loomeliitide eksperdid kui oma eriala ja valdkonna professionaalid.

Avalik ruum on avalik asi ning sellega seonduvad arutelud peavad olema samuti avalikud, demokraatlikud ja võimalikult laiapõhjalised. Planeeritava seadusemuudatuse kohaselt on kohustus küsida enne kaitse all oleva objekti eemaldamist või lõhkumist luba muinsuskaitseametist, kuid suur osa Teise maailmasõja järgsest kultuuripärandist on muinsuskaitse alla võtmata. Seega pole ka nõukogude pärandi keeruline problemaatika leidnud piisavat ekspertarutelu, rääkimata sellest, et Ukraina sõja tõttu kujunenud uues situatsioonis oleks olnud piisavalt aega laiemaks avalikuks aruteluks.

Vajadus vastuolulise pärandiga tegeleda on olemas, kuid keerulise minevikuga ei aita toime tulla mitte kõige „võõraks“ hinnatu mahalammutamine, vaid sisuline töö mineviku ja selle märkidega siinsel väga mitmekihilise ajalooga piirimaal. Oleme seisukohal, et kultuuri üks alatisi ülesandeid on mitte lõhkuda, vaid hoida siinse ajaloo tunnistajaid materiaalse ja visuaalse ajalooõpikuna ka tulevastele põlvkondadele. Me pole nõus, et üks vastuoluline kihistus tühistatakse kultuurimälust ilma sisulise ja professionaalse analüüsita.

Eesti Ajakirjanike Liit, Eesti Arhitektide Liit, Eesti Balletiliit, Eesti Disainerite Liit, Eesti Heliloojate Liit, Eesti Kinoliit, Eesti Kunstiteadlaste ja Kuraatorite Ühing, Eesti Kunstnike Liit, Eesti Lavastajate ja Dramaturgide Liit, Eesti Lavastuskunstnike Liit, Eesti Maastikuarhitektide Liit, Eesti Näitlejate Liit, Eesti Sisearhitektide Liit, Eesti Tantsukunsti ja Tantsuhariduse Liit, Eesti Teatriliit, Eesti Kujundusgraafikute Liit

2023

13.01.2023

Avalik pöördumine seoses Riigikogu poolt 20. detsembril 2022 saadetud kaasamis-kirjaga ehitusseadustiku muutmise seaduse kommenteerimiseks

Riigikogu

Koopia: Peaminister Kaja Kallas

Kultuuriminister Piret Hartmann

Justiitsminister Lea Danilson-Järg

Õiguskantsler Ülle Madise

Ajakirjandus

Ehitusseadustiku, ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse ning riigivaraseaduse muutmise seadus 746 SE

Meie avalik pöördumine tõukub Riigikogu poolt 20. detsembril erinevatele valdkonnaga seotud

organisatsioonidele välja saadetud kaasamiskirjast. Leiame, et ekspertide kaasamine üksnes seadusemuudatuse menetlemise lõppfaasis (st neid seadusloomesse mitte kaasates) ning küsides nende arvamust vahetult jõulu-pühade eel, lühikese vastamistähtajaga ning väga valikuliselt, kohati ka juhuslikule adressaatide ringile saadetud kirja näol vaid teeskleb kaasamist ja ei vasta seadusloome heale tavale.

Areng on seda kahetsusväärsem, et küsimus ekspertide kaasamisest nõukogude pärandiga seoses tekkinud vaidluste ja küsimuste lahendamisse on olnud Eestis päevakajaline suvest alates. Erialaliidud jt organisatsioonid on selle vajalikkusele juba kahes oma avalikus kirjas ka varasemalt tähelepanu juhtinud:

www.err.ee/1608679063/erialaliidud-nouavad-monumendikomisjoniliikmete-avalikustamist
kultuur.err.ee/1608783382/loomeliidud-me-pole-nous-et-uks-vastuoluline-kihistus-tuhistatakse-sisulise-analuusita

Ehitusseadustiku muutmise eelnõuga seostuvad arengud muudavad sisulise – ja mitte üksnes formaalse – kaasamise veelgi vajalikumaks. Riigikogus läbis 13. detsembril esimese lugemise ehitusseadustiku muutmise eelnõu eesmärgiga seadustada ja survestada nn punamonumentide ja punasümboolika eemaldamist hoonetelt. Poliitiliselt laetud teema on olnud alates 2022. aasta kevadest tugeva tähelepanu all ja senine protsess, eriti demokraatlikus riigis kohatute salastatud komisjonide ja salastatud nimekirjade küsimus, on pälvinud teravat kriitikat.

Allakirjutanud mõistavad, et sõja olukorras peab okupatsioonisümbolite küsimust vaatama läbi julgeoleku ja poliitika prisma. Allakirjutanud on veendunud, et mitte ainult üksikute otseselt vaenu õhutavateks kvalifitseerivate objektide, vaid kogu okupatsiooni aegse sümboolika kampaania ja sunni korras eemaldamine mõjutab samuti oluliselt riiklikku julgeolekut, eriti pikas perspektiivis – mälu visuaalsete kandjate lausaline kustutamine, muudab ühiskondliku mälu palju haavatavamaks.

Allakirjutanud organisatsioonide eksperdid on läbi 2022. aasta avaldanud erinevaid artikleid, võtnud sõna nii ajakirjanduses kui ka temaatilistel seminaridel ja konverentsidel, tutvustanud teaduspõhiseid arutelusi ja teiste maade kogemusi ning teinud ettepanekuid, kuidas tõlgendada ja eksponeerida ajalugu nii, et see ei solvaks riigi kodanikke, aga samas ei tekitaks tühje lehekülgi inimeste ajalooteadmistesse ning hoiaks elavana teadmist okupatsioonirežiimi mõju ulatusest ühiskonnas.

Menetletav ehitusseadustiku muudatusettepanek peegeldab tõsiasja, et seadusandja on ekspertide tõstatatud probleeme ignoreerinud ning eksperte ei ole seadusemuudatuse ettevalmistamisse sisuliselt kaasatud. Seda joonib alla ka Riigikogu poolt pühade eel väljasaadetud üksnes formaalne kaasamiskiri.

Muinsuskaitset ja teisi valdkondi mõjutava protsessi juhtimine ehitusseadustiku muutmise kaudu ning politsei järelevalve lisamine ehitusseadustikku on lubamatu praktika ning vastuolus ka Eesti Vabariigi põhiseaduse mõttega

tagada Eesti kultuuri säilimine läbi aegade.

Vabariigi Valitsuse heakskiidu saanud eelnõu eesmärk on küsitav, regulatsiooni objekt täpselt defineerimata, selle tõlgendusruum liiga avar. Eelnõu on ebaproportsionaalne ja võib kaasa tuua muudatuse mõtte kuritarvitamise. Eelnõu paneb nii kohalikud omavalitsused, riigiametid, eksperdid kui ka järelevalveasutused vastuolulisse ja erinevaid tõlgendusi võimaldavas olukorda. Hoomamatu järeelmõjuga seaduse muutmine on seda kohatum, et tegu on mitte alalise, vaid ajutise probleemiga, mida soovitakse lahendada kolme kuuga.

ICOMOS, Eesti Arhitektide Liit, Eesti Kunstiteadlaste ja Kuraatorite Ühing, Eesti Kunstnike Liit

Juhime tähelepanu kitsaskohtadele seaduses

Lisa: ICOMOS Eesti komitee koostatud vastuväited eelnõule

Muudatusettepanek:

1) paragrahvi 11 täiendatakse lõigetega 11 ja 12 järgmises sõnastuses:

„(11) Hoone avalikult nähtav osa, samuti avalikult eksponeeritud monument, skulptuur, mälestusmärk ja muu selline rajatis ei tohi olla vaenu õhutav ega toetada või õigustada okupatsioonirežiimi või agressiooniakti, genotsiidi, inimsusevastase kuriteo või sõjakuriteo toimepanemist.“

Vastuväide: Sõnastus on liiga avar ja jätab laia tõlgendusruumi, mis või milline sümbol on vaenu õhutav või õigustav. Selgusetu on see, kellel on pädevus seda otsustada. Näiteks hiljuti teisaldati Auvere elektrijaama hoonelt elektrisädet kujutav kultuuriväärtuslik monumentaalkunstiteos, mis ei olnud isegi viisnurga kujuline. Veel keerulisem on arhitektuuriga. Kõikjal Eestis on arvestatav hulk stalinistlikke hooned ning modernistlikku monumentaalkunsti, mis on oma ajastu tunnismärgid, sageli hea kvaliteediga, osaliselt ka tuntud eesti arhitektide ja kunstnike looming. Seaduse muudatuse ettepanek hõlmab ka avalikus kasutuses olevaid siseruume, kus on palju ajastuomast ja kunsti- ning kultuuriväärtuslikku dekoori. Stalinism on neoklassitsismi üks vorme, hoonetelt dekoori, maalینگute jms eemaldamine on vastuoluline nii seaduse muudatuse eesmärgi kui ka ajaloo-, arhitektuuri- ja kunstiväärtuse vaatenurgast. Ajaloo- ja kultuuriväärtus on ka hilisemate perioodide avalikul kunstil ja arhitektuurikeskkonnal.

Eelnõu seletuskiri täpsustab: Lisaks ei saa välistada, et taoliste avaliku ruumi seisukohast probleemsete hoonete ja rajatiste puhul võib olla määrav mitte üksnes visuaalne kujund kui selline, vaid ka tõlgenduslik seos eksponeerimise viisi ja kujundi vahel, s.t kas kujundit eksponeeritakse keelatud tegu toetaval või õigustaval viisil.

Väite püstitus on põhimõtteliselt väär – põhirõhk on antud visuaalsele kujundile, samas saab viha õhutus tekkida vaid siis kui on olemas tõlgenduslik seos. Lähtudes vaid visuaalsest kujundist on võimalik, et seaduse subjektiks muutuvad ka inimesed, kes panevad aknale punase

viisnurgakujulise jõulukaunistuse.

Lisaks juhime tähelepanu, et pakutud vabalt tõlgendatava põhimõtte seadusesse raiumine avab tee igasuguste fassaadide ja interjööride muudatuste õigustamiseks.

Muudatusettepanek:

„§ 1321. Haldusjärelevalve

(1) Omavalitsusüksuse poolt käesoleva seadustiku § 11 lõikes 11 sätestatud nõude järgimise õiguspärasuse ja otstarbekuse üle teostab haldusjärelevalvet Justiitsministeerium.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel haldusjärelevalve teostaja võib teise haldusekandja kontrollimisel rakendada vahetut sundi korrakaitse seaduses sätestatud korras. Politsei osutab haldusjärelevalve teostajale halduskoostöö seaduses ettenähtud ametiabi andmise alustel ja korras abi haldusjärelevalve teostamisel, kui see seisneb vahetu sunni kohaldamises.“

Seletuskiri: Kui praegu oli lubatud KorS §-des 30,31, 32, 49, 50, 51, ja 52 nimetatud riikliku järelevalve erimeetmed ehk küsitlemine ja dokumentide nõudmine, kutse ja sundtoomine, isikusamasuse tuvastamine, vallasasja läbivaatus, valdusesse sisenemine, valduse läbivaatus ja vallasasja hoiulevõtmine, siis eelnõuga tuleb erimeetmeid juurde – lisanduvad KorS §-des 34, 44 ja 53 nimetatud erimeetmed. Loetelu on vaja täiendada seetõttu, et riikliku järelevalve teostamisel on vajadus kasutada ka seni loetlemata erimeetmeid.

„Rajatiste puhul sisaldab säte kitsendavat sõnastust „avalikult eksponeeritud“, sest regulatsiooni kohaldamisel ei peaks kontrollima vaid avalikus kohas olevaid rajatisi, vaid silmas tuleks pidada ka neid rajatisi, mis asuvad muuhulgas eramaal, kuid võivad sealt olla vaadeldavad ka avalikult.“

Vastuväide: Eesti õigusruumis on vastuvõetamatu olukord kui oma sisult ja eesmärgilt tõlgendatava ja vastuolulise, teoreetiliselt ekspertteadmisi eirava ja poliitiliselt kallutatud otsuse täitmist turvab politsei. Seletuskiri annab õiguskaitseorganitele õiguse tungida ka sisuliselt inimeste koduaedadesse ning võib kaasa tuua ka pahatahtlikud kaebused.

Muudatusettepanek:

„§ 1331. Järelevalve teostamine mälestiseks oleva või muinsuskaitsealal asuva ehitise üle Mälestiseks oleva või muinsuskaitsealal asuva ehitise osas ehitusseadustiku § 11 lõikes 11 sätestatud nõude täitmise üle haldusjärelevalve või riikliku järelevalve teostamisel võetakse arvesse ka muinsuskaitse seadust, sealhulgas küsitakse vajadusel Muinsuskaitseameti arvamust, kas tööde tegemiseks on vaja taotleda muinsuskaitse seaduse § 52 alusel luba.“

Seletuskiri: Kui Muinsuskaitseamet näiteks keeldub töödeks loa andmisest, ent ehitise on vastuolus EHS § 11 lõikes 11 toodud nõudega, on olukorra edasisel lahendamisel muinsuskaitse seaduse alusel kaks võimalust:

– valdkonna eest vastutav minister saab algatada menetluse, et lõpetada mälestiseks olemine, või algatada menetluse Vabariigi Valitsusele ettepaneku tegemiseks, et lõpetada muinsuskaitsealaks olemine;

– kui mittevastavus on võimalik kõrvaldada nii, et ei pea selleks mälestiseks või muinsuskaitsealaks olemist lõpetama, saab Muinsuskaitseamet algatada menetluse nõudega kooskõlla viimiseks vajaliku loa andmiseks.

Vastuväide: Muudatusettepanekus Muinsuskaitseameti arvamuse arvestamisele viitamine on eksitav ja ettepaneku seletuskiri Muinsuskaitseameti pädevust ja õigusi jämedalt rikkuv ning muinsuskaitse seaduse mõtet moonutav. Nimelt täpsustab seletuskiri (muuseas kaks korda), et Muinsuskaitseametil ei ole võimalust jääda eriarvamusele, sest ehitusseadustiku muudatusega võib survestada mälestiseks või muinsuskaitsealaks olemise lõpetamist.

Eelnõu jätab täielikult tähelepanuta st poliitikute meelevalda kultuuriväärtuslikud objektid, mis ei ole riikliku kaitse all, sh ka need, mida on väärtustatud miljööaladel, erinevates planeeringutes või avalikult kättesaadavates alusuuringutes.

Seaduse muudatuse eesmärgi täitmiseks moodustab Vabariigi Valitsus komisjoni. Eelnõu seletuskiri sätestab ainult „Ehitiste ehitusseadustiku § 11 lõikega 11 kooskõla hindamiseks moodustatakse Vabariigi Valitsuse seaduse §-s 21 nimetatud valitsuskomisjon, mille ülesanded, liikmed ja komisjoni teenindava valitsusasutuse kehtestab vabariigi Valitsus korraldusega. Eelnõus nähakse ette, et komisjoni peab kindlasti kuuluma Muinsuskaitseameti esindaja. Lisaks saab komisjoni liikmeteks nimetada teisi eksperte (nt julgeolekuvaldkonnast).“

Vastuväide: Kuna seaduse muudatuse eesmärk on tõlgendatav, ei ole aktsepteeritav olukord, et suurte volitustega komisjon, mis saab õiguse sekkuda Muinsuskaitseameti ja omavalitsuse pädevuses olevatesse küsimustesse, moodustatakse tagantjärele ning on selgusetu kui suur osakaal komisjonis on kultuuri- ja pärandiekspertidel.

12.09.2023

Disaini- ja tarbekunstivaldkonna pöördumine seoses Tarbekunsti- ja Disainimuuseumi ning Arhitektuurimuuseumi planeeritava liitmisega

Lugupeetud kantsler Kristiina Alliksaar

Kultuuriministeerium on pikalt olnud disainiorganisatsioonide heaks partneriks. Hetkel aga tunneme muret planeeritava muutuse osas, mis puudutab ideed kahe erineva fookusega asutuse, Tarbekunsti- ja Disainimuuseumi ning Arhitektuurimuuseumi ühendamist. Seda põhjusel, et protsessi ei ole pärast 2022. aasta lõpus sel teemal toimunud arutelu (kus osales Disainerite Liidu esindajana Ilona Gurjanova) eriala esindajaid enam kaasatud ja protsess on liikuma pandud erakordse tempoga. Liitmise plaani on tutvustatud kuid meil puudub arusaam ettevõtmise

otstarbekusest – mida antud liitmine sisuliselt uut kaasa toob ning mis põhjusel seda tehakse ja mis muutub sisuliselt paremaks.

Tarbekunsti- ja disainimuuseum on oluline erialakeskus nii kohalikus kui rahvusvahelises kunstielus. Sinna on pika aja vältel koondatud laialdaselt meie valdkonna materjale ning seal tegeletakse pidevalt ja süsteemselt selle materjali läbitöötamise ja tutvustamisega. Muuseum on oluline koostööpartner kogu valdkonnale, nii koolidele kui erialaorganisatsioonidele, kusjuures selle tähtsus on pidevalt kasvav, suunates seega ka valdkonna arenguid laiemalt. Peame erakordselt oluliseks, et Tarbekunsti- ja Disainimuuseumis tänaseks kasvatatud ekspertiis säiliks ning väga tähtsaks, et muuseum jätkaks oma tegevust tänasel moel.

Soovime rõhutada ka arhitektuuri valdkondlikku ja erialast erinevust disainist ja tarbekunstist. Neil on olemas küll aeg-ajalt mitmed omavahelised kokkupuutepunktid, kuid laiem seos ja erialane läbikäimine puudub või on parimal juhul sattumusliku iseloomuga. On mõistetav, et alustatud reform muuseumimaastikul tuleb lõpule viia, samas on nii muutuse planeerimisel kui kultuuriettevõttes sisenemisel oluline, et oleks seatud selged sihid, läbi analüüsitud protsessiga seotud riskid, võimalused sellesse panustamiseks.

Hindame nii Tarbekunsti- ja Disainimuuseumi kui Arhitektuurimuuseumi senist tegevust kõrgelt. Valdkonna esindajatena ei pea me kahe iseseisvalt hästi ja professionaalselt toimiva institutsioonide ühendamist vajalikuks ega otstarbekaks.

Palume võimalust kohtuda sel teemal ministeeriumi esindajate ja seotud osapooltega.

Eesti Disainerite Liit, Eesti Disainikeskus, Eesti Kunstiakadeemia, erialaliidud

Loomeliitude kohtumine **Margus Allikmaaga** 22.12.2023

2024

13.05.2024

Erialaliitude märgukiri Eesti Kultuurkapitalile

Eesti Kultuurkapitali juhataja Margus Allikmaa

Eesti Kultuurkapitali nõukogu

Kultuuriminister Heidy Purga

Toomas Tammis

Katrin Kissa

Tiia Teder

Alo Lööke

Jaanika Palm

Kadri Laas-Lepasepp

Priit Volmer

Dagmar Ingi

Kaarel Kuurmaa

Raigo Uukkivi

Soovime käesolevaga juhtida Kultuurkapitali nõukogu tähelepanu sellele, et äsja jõustunud Eesti Kultuurkapitali seaduse ja hasartmängumaksu seaduse muudatusega sihtkapitalide käsutusse jõudvaid täiendavaid rahalisi vahendeid tuleb kasutada üksnes loovisikute toetamiseks.

Kultuurkapitali juht Margus Allikmaa on viidanud, et seadusemuudatusega sihtkapitalideni jõudvad täiendavad rahalised vahendid võetakse kasutusele juba alates 2024. aasta mai jaotusest, kuid summade täpsem vajaduspõhine jaotus on kavas jõustada aasta pärast (25.04.2024 toimunud Kultuurkapitali loometöötasude teabepäeva heliindistus, 01:02:03–01:06:30). Soovime selgust, kas eelnev tähendab, et lisavahendeid suunatakse praegu kõikidesse sihtkapitalidesse? Kui see on nii, siis kuidas korraldatakse seaduse täitmine ehk täiendava raha sihtotstarbeline kasutus kõigis sihtkapitalides?

Kahtlemata vajaksid kõik sihtkapitalid erinevate ülesannete täitmiseks paremaid rahalisi ressursse, kuid praegune Kultuurkapitali eelarve ümberkorraldamine on selgelt eesmärgistatud. Seadusemuudatuse mõtet ja eesmärki avavas seletuskirjas on sedastatud, et Kultuurkapitali nõukogu peab ellu viima Riigikogu tahte, mis on üheselt suunatud loovisikute toetamisele (seletuskirja lk 7) ning seob ennekõike hasartmängumaksu seaduse muudatusega täiendavate rahaliste vahendite sihtkapitalide käsutusse suunamise loovisikute toetamise eesmärgiga (lk 9).

Ehkki seletuskiri ei ole samasuguse regulatiivse jõuga nagu seadus ise, ei oleks seadusandja tahtest kõrvale kaldumine põhjendatud. Tuleb välistada olukord, kus sihtkapitalid saavad muudatuse tulemusena enda käsutusse täiendavaid rahalisi vahendeid, kuid ei kasuta neid loovisikute toetamiseks.

Hasartmängumaksu seaduse muudatuse kõrval tõusis sellest aastast ka tubaka- ja alkoholiaktsiis, millest laekuvaid täiendavaid summasid on avalikkuses samuti seostatud loovisikute toetamisega. Tuletame meelde, et praegu ei ole nende summade kasutamine loovisikute toetamiseks aga kuidagi regulatiivselt fikseeritud.

Ühtlasi juhime tähelepanu, et seaduse mõttega kooskõlas oleks suunata täiendavaid vahendeid enam neile valdkondadele, mis eripärast tulenevalt tuginevad enam vabakutseliste loovisikute panusele (sellele viitab ka seaduse seletuskirja lk 6). Lähiminevikus on Kultuuriministeeriumi tellimisel valminud kaks põhjalikku vabakutseliste loovisikute toimetuleku teemalist uuringut – „Vabakutselised loovisikud, nende majandusliku toimetuleku mudelid ja sotsiaalsete garantiide kättesaadavus“ (Praxis, 2021) ja „Loometöö tasustamine Eestis ja loomepalkade mõju hindamine“ (Civitta Eesti AS, 2023). Muuhulgas kaardistavad need uuringud loovisikute toimetulekut erinevate loomealade lõikes. Seega on uuringute järeldused sobivaks lähtekohaks seadusemuudatuse ellurakendamisel, sh loovisikute toetamiseks mõeldud rahaliste vahendite sihtkapitalide vahel jaotamisel.

Eesti Ajakirjanike Liit, Eesti Kinoliit, Eesti Kirjanike Liit, Eesti Kujundusgraafikute Liit, Eesti Kunstiteadlaste ja Kuraatorite Ühing, Eesti Kunstnike Liit, Eesti Lavastajate ja Dramaturgide Liit, Eesti Lavastuskunstnike Liit, Eesti Näitlejate Liit, Eesti Tantsukunsti ja Tantsuhariduse Liit, Eesti Teatriliit, Kunstiasutuste Liit

11.07.2024

Märgukiri koalitsioonikõnelustel osalevatele erakondadele

Lugupeetud Reformierakonna, Erakond Eesti 200 ja Sotsiaaldemokraatliku Erakonna delegatsiooni liikmed

Soovime teile edu ja parimat koostöömeelt käimasolevateks koalitsioonikõnelusteks!

Kuna valmimas on koalitsioonilepingu lisa, tuletame allakirjutanute nimel meelde, et vabakutseliste loovisikute mured on jätkuvalt aktuaalsed ning loodame, et ka uues koalitsioonilepingu lisas lepitakse kokku süsteemsete lahenduste poole liikumine.

Leiame, et hetkel kehtiva sõnastusega on mõistlik võimalusel jätkata: „Võtame eesmärgiks parandada loovisikute sotsiaalsete garantiide süsteemi. Kaasajastame loovisikute ja loomeliitude seaduse. Avaliku sektori kultuuri-asutused ja avaliku sektori poolt finantseeritud loometöö tasustamise osas võetakse suund töötasu vormidele, millega kaasnevad tööandjapoolsed maksude tasumised ja sotsiaalsed garantiid.“

Sisuliselt võiks see tähendada järgmisi samme:

- Sotsiaalmaksu summeerimise pikendamine. Seniselt kuupõhiselt vähemalt aasta pikkusele perioodile summeeritud n-ö rulluv sotsiaalmaks parandaks oluliselt töövõtjate ligipääsu sotsiaalsetele garantiidele ja tooks lisanduvaid vahendeid riigieelarvesse (küsimus ei puuduta üksnes vabakutselisi loovisikuid).
- Loovisikute ja loomeliitude seaduse kaasajastamine. Seaduse uuendamine on vajalik loovisikute töö senisest

täpsemaks defineerimiseks ja loometingimuste ning tagatiste parandamiseks.

- Loometöö tasustamine. Kultuurkapitali loometöötoetuste ümber organiseerimine loometöötasudeks oli oodatud samm õiges suunas, kuid probleemi süsteemne lahendamine eeldab otsustavat edasi liikumist. Suure osa avaliku sektori poolt (nt projektoetuste kaudu, institutsionaalsete tellimuste vormis) finantseeritud loometöö puhul ei ole jätkuvalt tagatud loovisikute tasustamine korrektses vormis ja tööle vastavas mahus. Lahenduste kavandamisel võiks lähtuda Kultuuriministeeriumi dokumendist „Loovisikute toimetuleku ja sotsiaalsete garantiide kättesaadavuse parandamine. Kokkuvõtte kaasamisest ning ülevaade välja pakutud lahendustest“ ning läheneda küsimusele valdkondade kaupa eraldi, kuivõrd probleemi raskuse ja olemus on kultuurialade lõikes erinev.
- Ravikindlustuse laiendamine kogu elanikkonnale, sh kõigile loovisikutele. Õigeaegne arstiabi saamine vähendab olulisel määral hilisemaid kulutusi ja suurendab inimeste turvatunnet.
- Eraldi tähelepanu tuleks pöörata pensionitele. Kiired ja efektiivsed muudatused, mis arvestavad elanikkonna vananemist ja tööhõive vormide muutumist on äärmiselt vajalikud. Kehtiv seadusandlus on suunatud traditsioonilises töösuhetes olevatele töötajatele, kuid siiani domineerinud pikaajaliste töösuhete asemel liigub tööturg laiemalt juba mitmeid aastaid projektipõhise ja iseseisvaid lepingupartnereid hõlmava töö suunas (küsimus ei puuduta üksnes vabakutselisi loovisikuid).
- Oluline on silmas pidada, et loovisikute toimetulek on elujõulise kultuurielu aluseks ning vältimatuks eelduseks ka edukalt toimivale ja rahvusvaheliselt läbilöögi-võimelisele loomemajandusele.

Loovisikute sotsiaalsete garantiide töögrupp: Elin Kard (Eesti Kunstnike Liit), Kadi-Eli Tähiste (Kunstiasutuste Liit), Gert Raudsep (Eesti Teatriliit), Marika Streimann (Eesti Kinoliit)

EKL meedias 2022–2024

2022

- 10.01** Hobusepea galeriis avatakse Marge Monko ja Maruša Sagadini ühisnäitus. Postimees
- 11.01** Draakoni galeriis avatakse Laura Cemin isiknäitus. Postimees
- 12.01** Laura Cemin: inglise keeles on enamik langemisega seotud mõisted negatiivse alatooniga. Kultuur.err
- 13.01** Pildid: Hobusepea galeriis avati Marge Monko ja Maruša Sagadini ühisnäitus. Kultuur.err
- 14.01** Elin Kard – kunstivaldkond sai arengukava. Kuku raadio Ärataja
- 14.01** Tõnu Karjatse. Kultuuriministeeriumi nõunik kunstnike palgast: see on valus murekoht. Kultuur.err, Aktuaalne kaamera
- 18.01** Riiklikele kultuuripreemiatele esitati 67 kandidaati. Kultuur.err
- 20.01** Kunstiinstituutid ja vabakutselised koostavad kunsti valdkonna arengukava. Kultuur.err, Aktuaalne kaamera
- 21.01** AkzoNobeli kunstipreemia tänavune laureaat on Veiko Klemmer. Kultuur.err
- 22.01** Photo reportage from the exhibition „a slash is a dash is a splash“ by Laura Cemin at the Draakon Gallery. Echo Gone Wrong
- 24.01** AkzoNobel kunstipreemia tänavune laureaat on Veiko Klemmer. Postimees
- 26.01** „The A.B.C.D.E.F.G. of Love“ by Marge Monko and Maruša Sagadin at Hobusepea gallery. Echo Gone Wrong
- 27.01** Kauaaegne ETV produtsent ja toimetaja Mariina Mälk valiti Eesti Kunstnike Liidu auliikmeks. Kultuur.err
- 08.02** Pildid: Draakoni galeriis avati Kadri Toomi isiknäitus. Kultuur.err
- 08.02** Draakoni galeriis avatakse Kadri Toomi isiknäitus. Postimees
- 10.02** Priit Liiviste. Vaata, kes pälvisid riigi kultuuri- ja spordipreemiad. Pealinn
- 10.02** Selgusid riigi kultuuri- ja spordipreemiate laureaadid. Postimees
- 10.02** Mondela Urbala. Silmapaistev töö! Valitsus jagas kultuuripreemiaid. Õhtuleht
- 10.02** Elutööpreemia laureaat Jaak Kangilaski: olen püüdnud aidata kõigil soovijatel kunstist osa saada. Postimees
- 10.02** OP, episood 117. ERR
- 11.02** Reet Varblane. Õiglane tasu. Sirp
- 13.02** Selgusid Kultuurkapitali aastapreemiate laureaadid. Sirp
- 23.02** Kunstihoone peamaja arhitektuurivõistluse võitsid KUU Arhitektid ja Pink. Kultuur.err
- 23.02** Reet Weidebaum. Kunstihoone võidutöö arhitekt: hoone renoveerimine lähtub selle vajumisest. Kultuur.err, Aktuaalne kaamera
- 23.02** Tallinna Kunstihoone peamaja arhitektuurivõistluse võitsid KUU Arhitektid ja Pink. Eesti Päevaleht
- 23.02** Tallinna Kunstihoone peamaja arhitektuurivõistluse võitsid KUU Arhitektid ja Pink. Postimees
- 24.02** Photo reportage from group exhibition „A Visitor“ at Hobusepea gallery. Echo Gone Wrong
- 24.02** Photo reportage from Kadri Toom's exhibition „Ways of Seeing the Periphery“ at Draakon gallery. Echo Gone Wrong
- 25.02** Aleksander Metsamärt. Arvustus. Kehastumine teisel pool elu. Sirp
- 07.03** Galerii: Draakoni galeriis avatakse Jaan Elkeni näitus „ON_OFF“. Kultuur.err
- 09.03** Hobusepea galeriis näeb Kaselaane näitust „Koletis järgneb lambakandjale“. Kultuur.err
- 23.03** Aleksander Metsamärt. Jaan Elkeni pandeemiaaegne näitus. Postimees
- 30.03** Photo reportage from the exhibition „Monster Follows the Sheep Carrier“ by Jass Kaselaan at Hobusepea Gallery. Echo Gone Wrong
- 30.03** Photo reportage from Jaan Elken's exhibition „ON_OFF“ at the Draakon gallery. Echo Gone Wrong
- 04.04** Hobusepea galeriis avanev näitus käsitleb ingliti kui sümbolit. Kultuur.err
- 08.04** Tanel Rander personaline paroda „Angelus Novus“. vilniausgalerija.lt
- 08.04** Taavi Talve personaline paroda „(re)constructed points of view“. vilniausgalerija.lt
- 11.04** Vitamiin K – Urmas Lüüs & Tanel Rander. IDA Raadio
- 22.04** Reet Varblane. Kogunegem suurokogule! Sirp
- 26.04** Photo reportage from the exhibition „Angelus Novus“ by Tanel Rander at Hobusepea gallery. Echo Gone Wrong
- 26.04** Photo reportage from the exhibition „(re)constructed points of view“ by Taavi Talve at the Draakon Gallery. Echo Gone Wrong
- 27.04** Kunstnike liidu presidendina jätkab Elin Kard, asepresidendina Vano Allsalu. Kultuur.err

27.04 Eesti Kunstnike Liidule valiti president, asepresident ja volikogu liikmed. Postimees
27.04 Silvia Sosaare ja Hanno Soansi ühisnäitus mõtestab usupuhastuse nähtust. Kultuur.err
29.04 Airi Triisbergi intervjuu Elin Kardiga. Kuhu edasi? Sirp
29.04 ELU KOOS KUNSTIGA > Tanel Rander: „Loovus päästab elusid“. Postimees
04.05 Hanno Soans „Usupuhastusest“: siin on traumaatiline osa kultuurimälust. Kultuur.err, Aktuaalne kaamera
05.05 Hobusepea galerii uus näitus mõtestab iha mõju. Kultuur.err
05.05 Kultuuriuudised. Vikerraadio
06.05 Galerii: Draakoni galeriis avati Hanno Soansi ja Silvia Sosaare ühisnäitus. Kultuur.err
06.05 Galerii: avati Tim Hoibjergi, Triin Marts ja Siiri Jürise ühisnäitus Hobusepea galeriis. Kultuur.err
20.05 Tiit Kirsipuu näitusest „Teatrit ja leiba“: selle ühendavaks elemendiks on helifoon. Kultuur.err, Aktuaalne kaamera
28.05 „Then the Edge Asserts Itself“ by Tim Høibjerg, Triin Marts & Siiri Jüris at Hobusepea Gallery. Echo Gone Wrong
28.05 Photo reportage from the exhibition „Reformation“ by Hanno Soans & Silvia Sosaar at Draakon Gallery.
 Echo Gone Wrong
31.05 Sirja-Liisa Eelma ja Tiina Sarapu avasid ühisnäituse „Must peegel“. Kultuur.err
01.06 Vano Allsalu: kevadnäitusel ilmutab Eesti kunst end liigirikka kooslusena. Kultuur.err
13.06 Vitamiin K (külal Riin Maide). IDA Raadio
14.06 Kaisa Eiche. Kiwa: Ennast juba tõestanud loojatel peaks sotsiaalsed garantiid elu lõpuni olema. Postimees
19.06 Kunstnik Jaan Elken kustutas kevadnäituse avamisel oma töö juurest venekeelse rea. Eesti Päevaleht
21.06 Photo reportage from the exhibition „It's Like I Barely See“ by Riin Maide at the Hobusepea Gallery. Echo Gone Wrong
21.06 Photo reportage from the exhibition „Black Mirror“ by Sirja-Liisa Eelma and Tiina Sarapu at Draakon gallery.
 Echo Gone Wrong
28.06 Hobusepea galeriis avatav näitus võtab vaatluse alla atmosfääri. Kultuur.err
28.06 Pildid: Draakoni galeriis avati Kelli Valgu isikunäitus „Läbikäidavad toad“. Kultuur.err
11.07 Ringvaade suvel 7. hooaeg, 16. osa, ERR
12.07 Ingrid Landeiro. President uuris lagunevat Tallinna Kunstihoonet. Postimees
22.07 Maalikunstnik Sirje Petersen avab Draakoni galeriis isikunäituse „Valguse kulg“. Postimees
25.07 Draakoni galeriis avatakse Sirje Peterseni isikunäitus „Valguse kulg“. Kultuur.err
26.07 Andres Koort vaatleb Hobusepea galeriis kaose ja korra põimumisi. Kultuur.err
30.07 Neeme Raud. Siin. Raadio Kuku
01.08 Photo reportage from the exhibition „Chaos and Order“ by Andres Koort Hobusepea gallery. Echo Gone Wrong
01.08 Photo reportage from Sirje Petersen's personal exhibition „Flow of Light“ at Draakon gallery. Echo Gone Wrong
08.08 Erialaliidud nõuavad monumendikomisjoni liikmete avalikustamist. ERR uudised
08.08 Erialauhingud nõuavad valitsuselt punamonumentide tööühma avalikustamist. Postimees
09.08 Arp Müller. Reportaaž Kevadnäituselt Tallinna Kunstihoones. Vikerraadio
11.08 Peeter Sauter. Andres Koorti ilujanu. Maaleht
14.08 Kadri Asmer: seosed ja tajud Sirje Peterseni maaliloomingus. Tartu Ülikooli kunstiajaloolaste blogi
21.08 Hanneli Rudi. Minister Peterson: ravikindlustussüsteemi on vaja muuta. Aktuaalne kaamera, Актуальная камера
22.08 Galerii: Draakoni galeriis avati Jüri Kassi näitus „Mustvalge“. Kultuur.err
24.08 MÕTTEKODA > Ravikindlustuse süsteemi tuleb muuta paindlikumaks. Postimees
24.08 Peterson: ravikindlustussüsteem ei arvesta tänapäevaste muutunud töövormidega. Postimees
24.08 Kunstnikud nõuavad Kaja Kallase valitsuselt püsivat ravikindlustust. Reporter
24.08 Kunstnike Liit tahab kõigile ravikindlustust. TV 3, Seitsmesed uudised
25.08 Lauri Varik. Kadri Arrak ja Kaupo Koppel. Ravikindlustussüsteemi nõrkustest. Vikerraadio
25.08 Peep Peterson: ma isegi ei teadnud, et lobistide nimekirja sattusin. Delfi
25.08 Galerii: Kai Kaljo avas isikunäituse „Hunnik räpaseid kaltse“. Kultuur.err
26.08 Kahe vahel: Keit Pentus-Rosimannus. Kuku Pleier
29.08 Tallinna uudised, TV 3, Seitsmesed uudised
30.08 Mart Einasto: kas ravikindlustussüsteemi on vaja muuta? Postimees
30.08 Natalie Mets: Eestil on aeg üle minna universaalsele ravikindlustusele. ERR uudised

01.09 Elin Kard: Vabakutseliste tervisekindlustuse puudumine on viinud suremuse tõusuni. Vikerraadio
02.09 Paul Aguraiuja – vabakutseliste loovisikute ravikindlustuste probleemid. Kuku pärastlõuna
02.09 TANEL KIIK > Ravikindlustus peab olema tagatud kõikidele. Postimees
06.09 Kai Kaljo's exhibition „Pile of Dirty Rags“ at Hobusepea gallery. Echo Gone Wrong
06.09 Photo reportage from the exhibition „Black-and-White“ by Jüri Kass at the Draakon gallery. Echo Gone Wrong
07.09 Postimees. Kultuuriühendused: meil on vaja raha ja ruttu! Postimees
07.09 Kultuur.err Kultuurisektor ootab valitsuselt palkade ja tegevustoetuste tõusu. Kultuur.err
13.09 Looming on ka töö. Lõpetage lollitamine. Kunstnik ei pea virelema, et hea olla. Eesti päevaleht
16.09 Reet Varblane. Aus kultuuriline pilk. Sirp
20.09 Kadri Tammepuu. Minister Petersoni plaan näeb ette kulutada haigekassa reservid. Postimees
21.09 Galerii: Mari Männa avas Draakoni galeriis isikunäituse. Kultuur.err
24.09 Eero Merilind. Tööminister Peterson, sina ju ometi julged tervishoiu patiseisu lahti murda. Eesti Päevaleht
25.09 Galerii. Kert Viiart avas näituse plasti rännust. Kultuur.err
27.09 Kadri Tammepuu. Peep Peterson: täiesti realistlik, et meedikute palgad kasvavad 19 protsenti. Postimees TV
04.10 Jaanus Karilaid. Valitsus ei hooli – tervisepoliitika kiusab kõige vaesemaid ja haavatavamaid. Eesti Päevaleht
04.10 Photo reportage from the exhibition „Let's Live in Friendship!“ by Mari Männa. Echo Gone Wrong
04.10 Kadi-Eli Tähiste. Kultuuri töötaja palgatõusu nähtamatu varjukülg. Kultuur.err
05.10 Kunstnikupalka hakatakse maksma lisaks veel viiele kunstnikule. Kultuur.err
08.10 Mehis Tulk. Mari Männa sõidab näitusega Vilniusesse. Saarte Hää
08.10 Mari Männa at Draakon Gallery, Tallinn. East Topics
13.10 Photo reportage from the exhibition „As It Came Out of The Earth, It Returns“ by Kert Viiart at Hobusepea Gallery. Echo Gone Wrong
16.10 Suri kunstnik Jüri Arrak. Eesti Päevaleht
20.10 Galerii: Karolin Poska avas isikunäituse „Pilgu surve“. Kultuur.err
21.10 Selgusid Kristjan Raua nimelise preemia selleaastased laureaadid. Kultuur.err
21.10 Selgusid Kristjan Raua preemia laureaadid. Postimees
23.10 Galerii: Mihkel Maripuu avas isikunäituse „Fatamorgaana“. Kultuur.err
26.10 Karolin Poska oma isikunäitusest: siin on pilkunihetavad materjalid üleval. Kultuur.err
31.10 Photo reportage from the exhibition „FATAMORGAANA / FATA MORGANA“ by Mihkel Maripuu at Draakon gallery. Echo Gone Wrong
01.11 Peep Peterson. Tööpuudusest tervishoius: otsustamisega on nii kaua venitatud, et enam ei kannata. Postimees
01.11 Konrad Mäe preemia laureaat on Ludmilla Siim. Kultuur.err, Aktuaalne kaamera
01.11 Konrad Mäe preemia pälvis sel aastal Ludmilla Siim. Eesti Päevaleht
02.11 Jaan Elken: Ludmilla Siimu loomingu süsteemseks avamiseks oleks vaja mitut Kumu korrust. Kultuur.err
05.11 Voldemar Kuslap uurib, kelle hauad sugulastele korda lähevad. Postimees
09.11 Photo reportage from the exhibition „Pressure of the Gaze“ by Karolin Poska at Hobusepea Gallery. Echo Gone Wrong
16.11 Exhibition „Village Without Women“ by Kaisa Eiche and Kadi Estland at Hobusepea gallery. Echo Gone Wrong
16.11 Lilian Mosolainen avab eksistentsialistliku maalinäituse. Postimees
17.11 Galerii: Kaisa Eiche ja Kadi Estland avasid Hobusepea galeriis isikunäituse „Naisteta küla“. Kultuur.err
18.11 Taaniel Raudsepp. Vastukaja – Kultuurirahast rääkides jäägem täpseks. Sirp
20.11 Pildid: Draakoni galeriis avati Lilian Mosolaineni näitus „Memento Vivere“. Kultuur.err
25.11 Sandra Jõgeva. Päästa mind! Sirp
28.11 Mari Peegel. Kunstnik vajab tunnustust enne eesriide langemist. Kultuur.err
02.12 Detsembri kultuurisoovitused. Triphopi saatel talvitumine ja näitused, mis viivad hirmust taassünnini. Feministeerium
09.12 Reet Varblane. Toetusallkirjast üksi on vähe. Sirp
09.12 Photo reportage from the exhibition „Village Without Women“ by Kaisa Eiche and Kadi Estland at Hobusepea gallery. Echo Gone Wrong
09.12 Photo reportage from the exhibition „Memento Vivere“ by Lilian Mosolainen at the Draakon Gallery. Echo Gone Wrong
12.12 Natalie Mets. Universaalne tervisekindlustus kõigile! Eesti Päevaleht
14.12 Selgusid uued kunstnikupalgalised. Kultuur.err
14.12 Vaata, kes kunstnikest saavad järgmisel kolmel aastal kunstnikupalka. Eesti Päevaleht
14.12 Uued kunstnikupalga saajad selgunud! Postimees
14.12 Kaisa Eiche. MIKS LOOMEINIMESED VAESED ON? > Luulega Eestis ära ei ela, kaugeltki mitte. Postimees
14.12 Tarvo Varres avab näituse. Postimees
17.12 Galerii: Hobusepea galeriis avati Tarvo Varrese isikunäitus „Aja vari“. Kultuur.err
28.12 Krister Kivi. Tehisintellekt hakkas kunsti tegema – loota või karta? Postimees
29.12 ERR Päevakaja. Elin Kard ja Maria-Kristiina Soomre loovisikute toetustest. Päevakaja, Vikerraadio

- 03.01** Sveta Grigorjeva. Lugupeetud kultuuriminister, kas teate, mis on minu pensioniplaan? Kultuur.err
- 04.01** Kaisa Eiche. Mis ebaõiglasel olukorras kultuuritöötajaid päriselt aitab? Postimees
- 04.01** Piret Hartman: loovisikute toimetulek on minu prioriteet. Kultuur.err
- 09.01** Ülevaade. Kunst sõja-aastal 2022. Kultuur.err
- 09.01** Maria-Kristiina Ulas avab kolmapäeval Hobusepea galeriis isiknäituse. Postimees
- 11.01** Giulia Cacciuttolo „See oli kunagi nii / T'was ever thus“ HOP galeriis. Sirp
- 12.01** Pildid: Hobusepea galeriis avati Maria-Kristiina Ulase isiknäitus „Vihje vihinal vasakult“. Kultuur.err
- 12.01** Galerii: Maria Erikson avas isiknäituse „Pehme puudutus äärel“. Kultuur.err
- 13.01** Galerii: HOP galeriis avati näitus „See oli kunagi nii / T'was Ever Thus“. Kultuur.err
- 17.01** Elin Kard. Riik peaks tagama toimetuleku, et kunstnikud saaksid tegeleda oma erialaga. Vikerrhommik
- 17.01** Elin Kard: riik peaks toetama ka teisi kultuurivaldkondi nii nagu teatreid. Kultuur.err
- 18.01** Kadi-Eli Tähiste. Kultuuriprogramm 2035 ehk kultuur ei ole must auk, mis ainult raha neelab, Müürileht
- 25.01** Riigikogus on graafikute ühisnäitus „Mälestused maastikest“. Postimees
- 25.01** JUHTKIRI | Kultuuri ja kõrghariduse vaesuse vastu on rohtu. Eesti Päevaleht
- 25.01** Sihik: Gert Raudsepp – Teatriliit, Kuku raadio.
- 25.01** Kard: saime mullu lubaduse, et kultuuriministeerium püüab meid aidata, aga läks nagu alati. Kultuur.err
- 26.01** Kunstnike toimetulekust ja erarahast: värvitootja võopab seisu helgemaks. Äripäev
- 27.01** Lilli-Krõõt Repnau. Materiaalsuse serval. Sirp
- 28.01** Inna Grünfeldt. Kunstnik ja litokivi talletavad puudutusi. Virumaa Teataja
- 31.01** Kadi Keskküla. Groteskne olukord: EKKMi katus laseb läbi, eelmiste näituste plakatitest on rajatud äravoolu-süsteemid. Eesti Ekspress
- 01.02** Kristi Helme. INTERJUU | Kunstiasutuste juhid: riik võiks muretseda, kuidas kunstnikud hakkama saavad, mitte pakkuda kuuendat aastat sama suurt toetust. EPL
- 01.02** EKKM-i juht Kadi Keskküla räägib kunsti rahastamisest. R2 Pulss
- 01.02** Eesti eraõiguslike kunstiasutuste rahastamise kitsaskohtadest. Külas on Eesti Kunstiasutuste liidu tegevjuht Kadi-Eli Tähiste. Kuku raadio
- 02.02** Kaisa Ling loovisikute muredest: tunnen tihti, et minu töö on ebavajalik. Terevisioon
- 02.02** Photo reportage from the exhibition „Clue whizzing from the left“ by Maria-Kristiina Ulas at the Hobusepea gallery, Echo Gone Wrong
- 02.02** Photo reportage from the exhibition „Soft Touch on the Deckle“ by Maria Erikson at the Draakon Gallery, Echo Gone Wrong
- 03.02** Kaisa Potisepp. Mari Aakre avas Vabaduse galeriis isiknäituse „Joonistuse pidu“. Kultuur.err, Aktuaalne kaamera
- 04.02** Maria-Kristiina Soomre, Marten Esko. Kunstiministeerium, ERR
- 06.02** Mart Vain. VALIMISED 2023. Postimees
- 07.02** Kristi Helme. MURERAVI | Kas kultuur on edaspidi jõukohane ainult rikastele? Eesti Päevaleht
- 08.02** Külli Mariste. VIDEO Ajakirja „Siluett“ moekunstniku ning moeõppejõu Mari Aakre joonistusi näeb Vabaduse galeriis. Pealinn
- 08.02** Galerii. Maret Sarapu avas Draakoni galeriis isiknäituse „Vaba ja hoitud“. Kultuur.err
- 10.02** Elin Kard, Kadi-Eli Tähiste. Kunsti rahastus vajab kapitaalremonti. Sirp, Kultuur.err
- 11.02** Anu Saagim. Tunnustatud ehtekunstniku Anneli Tammiku loomingus on põhjamine kargus ning lume struktuur. Õhtuleht
- 20.02** Anne Metsis. Joonistades mängib Mari Aakre figuuride, karakterite ja poosidega. Postimees
- 21.02** VIDEO > Kultuuriministri kandidaatide grillimine reaalselt. Postimees
- 22.02** KULTUURIS KUUM > Loomeliidud ei ole erakondade kultuuriprogrammidega rahul. Postimees Podcast
- 24.02** Photo reportage from the exhibition „Garden Without Borders“ by Solveig Lill and Olev Kuma at Hobusepea gallery. Echo Gone Wrong
- 24.02** Photo reportage from the exhibition „Free and Held“ by Maret Sarapu at the Draakon gallery. Echo Gone Wrong
- 27.02** Loomeliidud teevad erakondade kultuuriprogrammi maatasa. Postimees
- 27.02** Andreas Trossek. Kultuurikommentaar. Vikerraadio
- 01.03** Kultuuriteemalises valimisvõitluses läksid arvamused ravikindlustuse osas lahku. Kultuur.err
- 01.03** Riigikogu valimised 2023. Kultuuridebatt Klassikaraadios. Klassikaraadio
- 01.03** „Kultuuristuudio. Arutelu“ uurib, kas erakonnad võtavad kultuuri tõsiselt. Kultuur.err
- 01.03** „Kultuuristuudio. Arutelu – Elin Kard ja Berk Vaher“. ETV2
- 02.03** Elin Kard: suhtumine loovisikutesse on patroneeriv, küüniline ja üleolev. Kultuur.err
- 02.03** Draakoni galerii avab näituse intiimsuse vastuoludest. Kultuur.err
- 03.03** Johanna Jolen Kuzmenko. Veebruarikuu kunstisaak. Sirp

03.03 Holger Loodus. Tähelepanekuid uute eluvormide tekkest. Kunst.ee 2/2023

07.03 Maria Izabella Lehtsaar ja Sarah Nõmm vaatlevad Draakoni galeriis intiimsuse vastuolusid. Postimees

08.03 Hobusepea galeriis avatakse Valeri Vinogradovi isiknäitus. Postimees

08.03 Gary Markle „Sõlmside“ HOP galeriis. Sirp

09.03 Galerii: Draakoni galeriis avati Maria Izabella Lehtsaare ja Sarah Nõmme ühisnäitus. Kultuur.err

10.03 Emantsipeerunud naiste kultuur. Märtsi kultuurisoovitused. Feministeerium

12.03 Taaniel Raudsepp. Loometöö ja lootus(etus)? Kultuur.err

15.03 Anne Vettik. REPORTAAŽ | Koletis otsimas kaasüürnikke, halvasti käituvad printsessid teretulnud. Eesti Ekspress

19.03 Karis: peame riigina pingutama, et saaksime eesti kunstile häbi tundmata silma vaadata. Kultuur.err

20.03 President Karis: suhtumine oma kultuuri teeb riigist riigi. Postimees

20.03 Siim Preimani intervjuu Brigit Aropiga. Vitamiin K, IDA Raadio

21.03 Tähiste: koalitsioonikõnelustel ei tohi loovisikute toetamise küsimusest mööda minna. Kultuur.err

22.03 Priit Kuusk, Marko Mäetamm. Külmetavaks kunstnikuks on meil oht kõigil saada. ERR

23.03 Galerii: loovisikud juhtisid piketil tähelepanu rahastamise kitsaskohtadele. Kultuur.err

23.03 Gert Raudsep, Kadi-Eli Tähiste. Terevisioon, ERR

23.03 Kadi-Eli Tähiste. Kultuurivaldkond vajab lisarahastust. Uudis+, ERR

23.03 Kuku pärastlõuna: Marge Monko - Kultuurivaldkonna pikett. Kuku raadio

23.03 FOTOD | Kultuuriinimesed koputasid Stenbocki ees poliitikute südametunnistusele. Delfi

23.03 GALERII > Loometöötajad korraldasid Stenbocki maja ees piketi. Postimees

23.03 „Ei jaks enam ellujäämise kunstiga tegeleda!“ Ajalooline päev: kultuuriinimesed piketeerisid Toompeal. Eesti Ekspress

23.03 Margus Jürisson. Poolsada kultuuritöötajat piketeeris Stenboki maja ees. Reporter, Kanal 2

23.03 Kultuuritegijad nõuavad lisarahastust. TV3 seitsmesed uudised

23.03 VIDEO > Piret Hartman: loovisikute õiglase tasustamise teema on üks prioriteet. Postimees

23.03 Liisa Pulk: väljendit vabakutseline loovisik katab tihti mingi irooniavari. Ringvaade

24.03 Johanna Jolen Kuzmenko. Ambivalentne magamistuba. Sirp

25.03 Яна Левитина. „Красавица, которую съело чудовище“: полигамия творческих отношений. Feministeerium

27.03 Photo reportage from the exhibition „Selected“ by Valeri Vinogradov at the Hobusepea gallery. Echo Gone Wrong

27.03 Photo reportage from the exhibition „Beauty in the Belly of the Beast“ by Maria Izabella Lehtsaar & Sarah Nõmm at Draakon Gallery. Echo Gone Wrong

30.03 Maria Izabella Lehtsaar and Sarah Nõmm BEAUTY IN THE BELLY OF THE BEAST. kubaparis.com

30.03 Tanel Veenre avab näituse ühtaegu kahes Tallinna vanalinna galeriis. Kultuur.err

30.03 Tanel Veenre avab näituse üheaegselt kahes vanalinna galeriis. Postimees

31.03 Tanel Veenre avab uue näituse üheaegselt kahes galeriis. portail.ee

03.04 Kadri Liis Rääk avab Hobusepea galeriis oma isiknäituse. Postimees

05.04 UUDISED. Hobusepea galeriis avatakse Kadri Liis Rääki isiknäitus. ERR kultuuriuudised

05.04 Aksel Haagensen „Linnurõõm“ HOP galeriis. Sirp

08.04 Vano Allsalu ja Indrek Köster Kunstiministeeriumis. Klassikaraadio

10.04 OOTUS RIIGIKOGULE | Elin Kard: maksutõusud jäävad liiga tagasihoidlikeks. Eesti Päevaleht

10.04 Andreas Trossek: kunst ja kultuur on kaudselt osa riiklikust julgeolekust. Vikerraadio

11.04 GALERII | Tanel Veenre avas väga erilise näituse üheaegselt kahes vanalinna galeriis. Õhtuleht

26.04 KUNSTNIKE LIIDU PRESIDENT > Smuuli bareljeefi vaidluses on tähelepanuta jäetud midagi väga olulist. Postimees

27.04 Roman-Sten Tõnissoo ja Ellen Vene uurivad ühisnäitusel ihalust keskaja järele. Kultuur.err

03.05 Photo reportage from the exhibition „EX POST“ by Tanel Veenre at Draakon gallery. Echo Gone Wrong

03.05 Photo reportage from the exhibition „Exopoiesis“ by Kadri Liis Rääk at the Hobusepea gallery. Echo Gone Wrong

04.05 Soomre: ravikindlustuseta loovisikud lihtsalt loodavad, et nad ei jää ei haigeks. Kultuuristuudio. Arutelu, ETV2, Kultuur.err

05.05 Galerii: Draakoni galeriis avati Roman-Sten Tõnissoo ja Ellen Vene ühisnäitus. Kultuur.err

11.05 Urmas Lüüsi ja Hans-Otto Ojaste installatiivne seisundilavastus „Õökull huikas ja samovar undas ühtevalu“. Sirp

12.05 Tallinna Kunstihoone Lasnamäe paviljonis avatakse täna Eesti Kunstnike Liidu kevadnäitus. Delta, Klassikaraadio

12.05 Tallinna Kunstihoone Lasnamäe paviljonis avati Kevadnäitus. Eesti Päevaleht

12.05 Galerii: kunstihoone kevadnäitusel on väljas 50 kunstniku tööd. Kultuur ERR

13.05 Neeme Raud. Siin. Kuku Raadio

14.05 Rain Tamm. Kunstiteoseid saab koguda, aga ka müüa ja deponeerida. Vikerhommik

16.05 Gorizont. Näituse tutvustus (22 min, 44 sek). ETV Pluss

16.05 Kunstihoone kevadnäitusel on 50 kunstniku tööd. Tallinna Uudised

17.05 Ringvaade. Näituse tutvustus. ETV

17.05 Video: Reikop tegi tuuri kunstnike liidu kevadnäitusel. ERR menu

- 19.05** „ВЫНУЖДЕННАЯ ПАМЯТЬ“. Истошные крики и неприятие: о протестах художницы у нарвского танка сняли фильм. Limon.ee
- 19.05** Mai Levin. Suur imeline eluring. Sirp
- 20.05** Janar Ala. Kindel laks. Kevadel Kevadnäitusele. Postimees
- 20.05** Екатерина Зонova, Тамару Луук. Весенняя выставка в павильоне Kunstihoone. Raadio 4.err.ee
- 20.05** Reet Weidebaum. HOP galeriis avati Urmas Lüüsi ja Hans-Otto Ojaste installatsioon. Kultuur.err, Aktuaalne kaamera
- 23.05** Vabaduse galeriis näeb Gunta Randla maale ja teletegelasi. Menu.err
- 26.05** Galerii: telekunstnik Gunta Randla avas Vabaduse galeriis nostalgilise näituse. Kultuur.err
- 26.05** Anders Härm. Lüüsi ja Ojaste totaalne natüürmort. Sirp
- 27.05** FOTOD | Peeter Lauritsa uuel näitusel harjutab jäälind allilmas kosmilist tantsu. eestinaine.delfi.ee
- 31.05** Tiina Kruus. Heidy Purga: teatrite rahastamise olukord on kahetsusväärne. Eesti Päevaleht
- 31.05** Kaja Kärner ja Heidy Purga. Reporteritund. Kultuuri rahastamine. Vikerraadio
- 03.06** HOP galeriis avati Aet Ollisaare ja Madis Liplapi näitus „Merevaatega maja“. Kultuur.err
- 09.06** Heie Marie Treier. Igaüks nagu saab. Sirp
- 08.06** Verni Leivak. GUNTA RANDLA 80! Legendaarne telekunstnik meenutab Eesti elu ja keelega kohanemist: „Et te, vaesekesed, sugudel vahet ei tee, oli minu meelest kohutav!“. Õhtuleht
- 13.06** Peeter Laurits Hobusepea galeriis. Sirp
- 13.06** Mariliis Möttus. Me ei oma ainult asju, vaid asjad omavad ka meid. Intervjuu Urmas Lüüsiga. Mürileht
- 14.06** Hobusepea galeriis näeb Peeter Lauritsa näitust jäälinnust allilmas. Kultuur.err
- 14.06** Aleksander Metsamärt. Kunstnike liidu kevadnäitus on midagi kaugelt enam kui hunnik maale ja paar vaipa. Eesti Ekspress, Areen
- 14.06** Helena Keskküla, Jihye Rhii & Alice Slyngstad Draakoni galeriis. Sirp
- 17.06** Kadi-Eli Tähiste. Kunstiasutuste Liidu tegevjuht: ebastabiilsuse tõttu loobutakse töötamisest kunstivaldkonnas ja noori ei kasva enam peale. Eesti Ekspress, Areen
- 17.06** Hendrik Alla. KINDEL LAKS > Faust Saaremaal, Laurits allilmas. Postimees
- 18.06** Draakoni galeriis avati kolme kunstniku ühisnäitus „salty ember normal smoulder“. Kultuur.err
- 19.06** Martin Luiga. Vanamoodsus, mis peegeldab ühiskonda. Postimees
- 22.06** Kevadnäituse publikupreemia võitis Kati Kerstna. Kultuur.err
- 29.06** HOP galeriis avatakse näitus „Epic fail!“. Sirp
- 04.07** Vabaduse galeriis näeb Elo Liivi näitust „Maailma päästja“. Kultuur.err
- 06.07** In memoriam Anne Sander. Kultuur.err
- 10.07** Photo reportage from the exhibition „salty ember normal smoulder“ at Draakon gallery. Echo Gone Wrong
- 10.07** Photo reportage from the exhibition „Kingfisher in the Underworld. Spectres and Virtual Spaces“ by Peeter Laurits at Hobusepea gallery. Echo Gone Wrong
- 11.07** Maria Lapteva Sidljarevitš avas näituse „Mis sai sellest armsast tüdrukust?“. Kultuur.err
- 12.07** ARS-i kunstilinnakus avati keraamikute liidu aastanäitus. Kultuur.err
- 13.07** Hobusepea galeriis avati näitus „Etüüdid sinisele, punasele ja pruunile“. Kultuur.err
- 14.07** Anne Sander 21. X 1942 – 1. VII 2023. Sirp
- 19.07** ARS-i projektiruumis avati Kärt Hammeri näitus „Must“. Kultuur.err
- 22.07** Vabaduse galeriis avati Tarrvi Laamanni näitus „Banaani vabariik“. Kultuur.err
- 01.08** Johanna-Jolen Kuzmenko. ARVUSTUS > Kooli kokkutulek Hobusepea galeriis. Postimees
- 04.08** Amie Nga Man Chan „Kusagil, kuid mittekusagil“ HOP galeriis. Sirp
- 08.08** Suri metallikunstnik Nora Raba. Postimees
- 08.08** Suri kunstnik Nora Raba. Kultuur.err
- 11.08** Nora Raba 10. I 1938 – 3. VIII 2023. Sirp
- 23.08** Triinu Soikmets. Arvustus. Illusioon punasest joonest. Kultuur.err
- 25.08** Taavet Kase. Vägivallast kõrini! Maalikunstnik Edgar Tedresaar küsib, kus on sinu punane joon. Eesti Päevaleht
- 27.08** HOP galeriis avati Sigrid Luitsalu näitus „Korduse sisemustrid“. Kultuur.err
- 30.08** Photo reportage from the exhibition „Like a Windless Cloud“ at Hobusepea Gallery, Echo Gone Wrong
- 30.08** Photo reportage from the exhibition „Where Is Your Red Line?“ by Edgar Tedresaar at Draakon Gallery, Echo Gone Wrong
- 05.09** Otseülekanne: vestlus kultuuriministriga kunstielu mõjutavatest arengutest. Kultuur.err
- 07.09** Hobusepea galeriis avati Keiu Maasiku videomängudest inspireeritud näitus. Kultuur.err
- 07.09** Kelli Gedvil ja Kristen Rästas avasid Draakoni galeriis ühisnäituse. Kultuur.err
- 08.09** Karoliina Vasli. Rahvusraamatukogu ootab miljonisaadetist. Heidy Purga leiab, et kultuurkapitali rahakotist see tulema ei peaks. Delfi
- 08.09** Johanna Jolen Kuzmenko. Galeriikäik. August. Näituseelamused keldrist villani. Sirp
- 16.09** Evelin Zolotko avas Vabaduse galeriis näituse „Macondo“. Kultuur.err

21.09 Taavi Teevet avas HOP galeriis näituse „Raamatukogu“. Kultuur.err
24.09 Suri graafik Silvi Liiva. Kultuur.err
25.09 Suri graafik Silvi Liiva. Postimees
26.09 Maria Arusoo. IN MEMORIAM > Silvi Liiva – vaikselt, kuid intensiivselt vaatleja. Postimees
26.09 Photo reportage from the exhibition „Wake Me Up When It's All Over“ by Kelli Gedvil & Kristen Rästas at Draakon Gallery. Echo Gone Wrong
27.09 Kaido Ole avab ARS Projektiruumis isikunäituse „K&O“. Kultuur.err
27.09 Kaido Ole avab ARS Projektiruumis isikunäituse „K&O“. Kultuur.err, Aktuaalne kaamera
29.09 Silvi Liiva 22. I 1941 – 24. IX 2023. Sirp
29.09 Photo reportage from the exhibition „Meadows of Change, A Place Called Home“ by Keiu Maasik at Hobusepea gallery. Echo Gone Wrong
30.09 Krister Kivi. NÄDALA PERSOON > Kaido Ole: varsti ma suren ära ja see on mu elu tippsündmus. Postimees
02.10 Suri arhitekt ja maalikunstnik Raul Paabo. Kultuur.err
02.10 Suri silmapaistev arhitekt ja maalikunstnik Raul Paabo. Postimees
02.10 Meie seast lahkus arhitekt ja maalikunstnik Raul Paabo. Delfi
06.10 Hobusepea galeriis avati Chun Au Yeung näitus „Oled mul mõtteis“. Kultuur.err
06.10 Draakoni galeriis avati Tuukka Kaila isikunäitus „Ja pärast“. Kultuur.err
06.10 Raul Paabo 16. XI 1923 – 27. IX 2023. Sirp
06.10 Balti Assamblee kunstiauhinna laureaat on Peeter Laurits. Riigikogu
07.10 Balti Assamblee kunstiauhinna pälvis Peeter Laurits. Kultuur.err
14.10 Vabaduse galeriis avati Eve Kiileri näitus „Igaüks on kodus“. Kultuur.err
18.10 Suri hinnatud Eesti nahakunstnik. Postimees
18.10 Suri nahakunstnik Anne Kahar. Kultuur.err
19.10 Kateriin Rikkeni näitus „Sõõm“ HOP galeriis. Sirp
20.10 Kristjan Raua preemia pälvisid Eelma, Maiste, Sarapu ja Üksine. Kultuur.err, Aktuaalne kaamera
26.10 Photo reportage from the exhibition „You've Been in My Mind“ by Chun Au Yeung at Hobusepea Gallery. Echo Gone Wrong
26.10 Photo reportage from the exhibition „And After“ by Tuukka Kaila at Draakon Gallery. Echo Gone Wrong
27.10 Elin Kard. Kristjan Raua nimelise preemia laureaadid. Sirp
01.11 Konrad Mäe preemia laureaat on René Kari. Kultuur.err, Aktuaalne kaamera
01.11 Konrad Mäe preemia pälvis René Kari. Eesti Päevaleht
01.11 Kultuuriuudised. Vikerraadio
03.11 Draakoni galeriis avati Paul Kuimeti isikunäitus. Kultuur.err
03.11 Hobusepea galeriis avati noorte fotokunstnike ühisnäitus. Kultuur.err
03.11 Tallinnas sai avapaugu kuu aega kestev illustratsioonitriennaal. Kultuur.err, Aktuaalne kaamera
07.11 Suri graafik Vjatšeslav Semerikov. Kultuur.err
09.11 Tiina Kolk. Klaasikunstnik Kateriin Rikken nihutab piire lõbusalt. Postimees
09.11 Õnne Paulus. Eine kunstmurul ehk Püगतud põõsastega barokkpargi idüll. Eesti Päevaleht
12.11 Galerii: Margus Kadariku juubelinäitus Vabaduse Galeriis. Kultuur.err
15.11 Suri graafik Tõnu Soo. Kultuur.err
15.11 Suri hinnatud Eesti graafik ja raamatukujundaja. Postimees
16.11 Photo reportage from the exhibition „What Colour Is the Sky Above the Port Today?“ at the Hobusepea gallery. Echo Gone Wrong
16.11 Photo reportage from Paul Kuimet's exhibition „Crystal Grid“ at Draakon gallery, Tallinn Photomonth satellite programme. Echo Gone Wrong
17.11 Andri Ksenofontov. René Kari loomingul üldiselt mõistetav ilu. Sirp
17.11 Harry Liivrand. Konrad Mäe preemia laureaat on René Kari. Sirp
21.11 Miikael Raun. Kõik loovisikud ei soovigi sotsiaalseid hüvesid? „Eelnõu peab silmas olematut loojakategooriat“. Eesti Päevaleht
24.11 Esti Kittus 7. IV 1948–20. XI 2023. Sirp
24.11 Ivar Sakk. Kaduvikus kaigub kirjade kaja. Tõnu Soo (1944–2023) mälestuseks. Sirp
27.11 Suri kunstiteadlane Reet Varblane. Kultuur.err
27.11 In memoriam Reet Varblane (14. IX 1952 – 25. XI 2023). Postimees
27.11 Suri silmapaistev Eesti kunstiteadlane. Postimees
28.11 Brenda Purtsaku esimene isikunäitus „Sünnitus“ ARS-i galeriis. Kultuur.err
30.11 Hobusepea galeriis avati Art Allmägi ja Katrin Piile ühisnäitus „Origami“. Kultuur.err
30.11 Draakoni galeriis avati Mari Roosvalti isikunäitus. Kultuur.err
01.12 In memoriam Reet Varblane. Sirp

- 01.12** Huvasti, Reet. Sirp
- 02.12** Helen Serka-Sanchez. Intervjuu: Terviseminister Riina Sikkut: Eestis on tunne, et ligipääs arstiabile tuleb välja teenida. Tervis Pluss.
- 02.12** Brent Pere. Heidy Purga: alguses tõmbas meedia tähelepanu ministriametis hinge kinni. Areen Podcast
- 04.12** Brent Pere. Riik plaanib vabakutseliste hüvanguks maksusüsteemi muuta. Eesti Ekspress
- 08.12** Jaan Elken. Ist es Origami? Es ist Origami! Sirp
- 09.12** Jõulueelne kunstiparadiis! ARS-i kunstilinnak avas müügi 70 kunstniku loomingule. Postimees
- 12.12** Selgusid uued kunstnikupalga saajad. Kultuur.err
- 12.12** Selgusid uued kunstnikupalga saajad. Postimees
- 12.12** Selgus viis uut kunstnikupalga saajat. Eesti Päevaleht
- 12.12** Pille Ernesaksa „Sirelipaine“ avatakse 14. detsembril Tallinnas HOP galeriis. Delta, Klassikaraadio
- 15.12** HOP galeriis avati Pille Ernesaksa näitus „Sirelipaine“. Kultuur.err
- 18.12** JUHTKIRI. Suurärimeeste salaäri kunstnike liiduga: kunst sulle, raha mulle! Õhtuleht
- 18.12** Dannar Leitmaa. Saladuslik kunstiaari: kunstnike liidu juhtkond müüs miljonite eest maale, mis ujuvad nüüd pinnale suurärimeeste kogudest. Õhtuleht
- 19.12** Kunstnike liidu otsepakkumistega kunstimüük kütab jätkuvalt kirgi. Kultuur.err, Aktuaalne kaamera
- 19.12** Elin Kard. „Ravikindlustus kõigile!“ – milleks?. Kunst.ee 2023/4
- 19.12** Elin Kard. Kampaania „Ravikindlustus kõigile!“. Kunst.ee 2023/4
- 19.12** Johanna Jolen Kuzmenko. Sõpruskondlik näituseloomine. Kunst.ee 2023/4
- 19.12** Triinu Soikmets. Näituseküllastaja kui kunstiteos. Kunst.ee 2023/4
- 22.12** Triinu Soikmets. Kusagil struktuurides on kallutatud jõud. Sirp
- 23.12** Evelyn Kaldoja, Martin Šmutov ja Indrek Kiisler. Rahva teenrid, Vikerraadio
- 25.12** ALLAN EICHENBAUM > Oleme arenenud riik, aga ravikindlustust kõigile ei paku. Asi pole rahas, põhjus on mujal. Postimees
- 29.12** Kristi Helme. KULTUURIAASTA KOKKUVÕTE 2023 | „Macbeth“, „Oppenheimer“, Mati Undi elulugu. Mida head pakkus lõppev kultuuriaasta? Eesti Päevaleht

2024

- 19.01** „It will take approximately 25 minutes to experience this exhibition, we apologize for any inconvenience“ by Sten Saarits at the Hobusepea gallery. Echo Gone Wrong
- 19.01** Photo reportage from the exhibition „On The Edge of A Disappearing Landscape“ by Lilli-Krõõt Repnau at the Draakon gallery. Echo Gone Wrong
- 21.01** FOTOD | AkzoNobeli kunstipreemia pälvis Tõnis Saadoja. Eesti Päevaleht
- 24.01** Reet Weidebaum. Draakoni galeriis avati grupinäitus „Tiireldes, keereldes, pööreldes“. Kultuur.err, Aktuaalne kaamera
- 25.01** Galerii: Mirjam Hinni uus näitus uurib tänases ühiskonnas inimeseks olemist. Kultuur.err
- 30.01** Miikael Raun. Gert Raudsep: kas viskame püssi põõsasse ja lõpetame elamise? Eesti Päevaleht
- 31.01** Photo reportage from the exhibition „Apophenia. 12 days from now is not a future“ by Marten Esko at ARS project space. Echo Gone Wrong
- 03.02** Suri hinnatud Eesti skulptor. Postimees
- 03.02** Lahkus hinnatud skulptor Rait Pärj. Eesti Päevaleht
- 05.02** Suri skulptor Rait Pärj. Postimees
- 09.02** Kultuurkapitali aastapreemiad on jagatud – siin nad on! Postimees
- 09.02** Hasso Krull. Jumalanna draakon. Sirp
- 09.02** Rait Pärj 2. VI 1966 – 31. I 2024. Sirp
- 09.02** Photo reportage from the exhibition „From the Depths of the Infinite Ocean“ by Mirjam Hinn at the Hobusepea gallery. Echo Gone Wrong
- 09.02** Photo reportage from the exhibition „Swirling, Twirling, Spinning“ at the Draakon Gallery. Echo Gone Wrong
- 10.02** GALERII > Imeline õhtu! Vaata, kuidas Kultuurikapitali kuldseid mune jagati. Postimees
- 11.02** Merilin Talumaa. Swirling, Twirling, Spinning. Saliva.live
- 12.02** Sandra Jõgeva: kunstnike huvide kaitse, mille eest anti kulka preemia, ei kaitse kunstnike huve. Eesti Ekspress
- 14.02** Pildid: ARS Projektiruumis avati Laivi näitus „Mapping Paradise“. Kultuur.err
- 14.02** Mari-Liis Krautmann. ARVUSTUS > Baltikumi kunstnikud iidse jumalannakultusega tõtt vaatamas. Postimees
- 19.02** Kadri Laas-Lepasepp: loometöötajate tänast toimetulekut ei ole võimalik parandada lisarahastusega. Eesti Ekspress
- 20.02** Elin Kard skandaalsest linnanäitusest: valusatele probleemidele mittemõtlemine ei tee neid olematuks. Eesti Päevaleht

20.02 Suri maalikunstnik Kristiina Kaasik. Kultuur.err

20.02 Suri hinnatud Eesti maalikunstnik. Postimees

21.02 Tiina Kolk. INTERVJU > Murdunud õlavarreluust kasvas näituse jaoks veel kasugi. Postimees

22.02 Heljo Pikhof: loometöötasust, kultuurkapitalist ja ERR-i uuest majast. ERR uudised

22.02 Galerii: Grisli Soppe-Kahari uus näitus räägib emaks olemise kogemustest. Kultuur.err

23.02 Kristiina Kaasik 26. I 1943 – 18. II 2024. Sirp

23.02 Katrin Sasi 8. X 1949 – 1. II 2024. Sirp

12.03 Kadi-Eli Tähiste. Tegevustoetused eraõiguslikele kunstikorraldajatele – milleks? Kunst.ee 1/2024

12.03 Anita Kodanik. Feministliku tundlikkusega dialoogid mineviku ja tulevikuga. Kunst.ee 1/2024

18.03 Grisli Soppe-Kahar's solo exhibition „Mother's World“ at the Hobusepea Gallery. Echo Gone Wrong

18.03 Photo reportage from the exhibition „i n t e r m e z z o. images and transformations“ by Andres Tali at the Draakon Gallery. Echo Gone Wrong

20.03 Heidy Purga: kultuuripoliitikat ootab ees põhimõtteline muutus. Kultuur.err

20.03 Riigikogus heaks kiidetud seadus võimaldab ehitada uue telemaja. Postimees

21.03 Reet Weidebaum. Seadusemuudatus suurendas loomeinimeste sotsiaalseid tagatise. Kultuur.err, Aktuaalne kaamera

21.03 Galerii: Ivar Veermäe isikunäituse avamine Draakon galeriis. Kultuur.err

22.03 Galerii: Laura De Jaegeri isikunäitusel kõnelesid möödunud näituste jäljed. Kultuur.err

22.03 Viimaks tervisekindlustus! Seadusemuudatus toob loomeinimestele töötasu ja sotsiaalsed garantiid. Postimees

22.03 Elin Kard, Kadi-Eli Tähiste. Kunsti rahastus on ikka veel kapitaalremondi ootel. Sirp

25.03 Elin Kard ja Kadi-Eli Tähiste: kunsti rahastus on ikka veel kapitaalremondi ootel. Kultuur.err

25.03 Ivar Veermäe isikunäitus pakub lahendusi kliimakriisile. Kultuur.err, Aktuaalne kaamera

26.03 Suri metallikunstnik Aino Kapsta. Kultuur.err

26.03 Suri auhinnatud Eesti kunstnik. Postimees

28.03 Reet Weidebaum. ARS Projektiruumis avati Mölder ja Mäesalu duonäitus „Midagi ajutist“. Kultuur.err, Aktuaalne kaamera

30.03 Kunstiministeerium. Karm reaalsus ja hõrk sürrealism. Stuudios on Eesti Kunstnike Liidu president Elin Kard. Kunstiministeerium, Klassikaraadio

30.03 Reet Weidebaum. ARS Projektiruumis avati Mölder ja Mäesalu duonäitus „Midagi ajutist“. Kultuur.err, Aktuaalne kaamera

03.04 Photo reportage from the exhibition „A Little Less Blue Skies, A Little More Red Sunsets“ by Ivar Veermäe at the Draakon Gallery. Echo Gone Wrong

03.04 Photo reportage from the exhibition „Box Seats. Ridadevaheline“ by Laura De Jaeger at the Hobusepea Gallery. Echo Gone Wrong

04.04 Suri skulptor Lembit Palm. Kultuur.err

04.04 Suri skulptor Lembit Palm. Postimees

05.04 Aino Kapsta 15. VII 1935 – 24. III 2024. Sirp

12.04 Lembit Palm 27. X 1944 – 1. IV 2024. Sirp

12.04 Andrus Laansalu. Sinine tablett või punane tablett? Sirp

16.04 Suri nahakunstnik Naima Suude. Kultuur.err

16.04 Suri kunstnik Naima Suude. Postimees

17.04 Galerii: Brenda Purtsak ja Lisette Lepik avasid Hobusepea galeriis ühisnäituse. Kultuur.err

18.04 Pildid: Draakoni galerii uus näitus pakub platvormi Ukraina põgenike lugudele. Kultuur.err

19.04 Naima Suude 9. III 1932 – 9. IV 2024. Sirp

25.04 Ave Häkli. ARS Projektiruumis kohtub maalikunst tehisaruga. Kultuur.err, Aktuaalne kaamera

27.04 Pildid: Mare Tralla ja Pam Skelton avasid Vabaduse galeriis ühisnäituse. Kultuur.err

30.04 Külaline. Liisa Kaljula ja Vano Allsalu: maalikunsti ja tehisar kokkupuutepunktid. Delta, Klassikaraadio

02.05 Suri Eesti naha- ja köitekunstnik. Postimees

02.05 Photo reportage from the exhibition „Admission Not For Everyone“ by Brenda Purtsak and Lisette Lepik at Hobusepea gallery. Echo Gone Wrong

08.05 Photo reportage from the exhibition „Listen To My Scream, Hear Their Dreams“ by Maria Kapajeva at the Draakon gallery. Echo Gone Wrong

10.05 Holger Loodus. ARVUSTUS > Maalikunst, mis sünteesib sünteesijat. Postimees

10.05 Sveta Grigorjeva. Räägi mulle, kuidas sa end tunned, aga ära ütle seda liiga karmilt, muidu ma ei kuule sind. Sirp

10.05 Luule Maar 11. III 1938 – 26. IV 2024. Sirp

14.05 Suri Eesti maalikunstnik. Postimees

14.05 Suri maalikunstnik Kamille Saabre. Kultuur.err

14.05 Suri maalikunstnik Kamille Saabre. Eesti Päevaleht

14.05 Avatud ateljeed päev ARS Kunstlinnakus. Delta, Klassikaraadio

14.05 Photo reportage from the exhibition „Allow Yourself to Change“ at ARS Project Space. Echo Gone Wrong

16.05 Galerii: Johannes Luige isikunäitus tegeleb ruumi mäluga. Kultuur.err, Aktuaalne kaamera

16.05 Vilja Kiisler. VILJA KÜSIB | Heidy Purga: vahendeid on vähe, kõiki muresid korraga lahendada ei saa. Delfi

17.05 Tõnu Karjatse. Galerii: klaasikunstnik Eeva Käsperi isikunäitus „Vaikuses“. Kultuur.err, Aktuaalne kaamera

17.05 Kaarel tarand. Taevast sajab aknaid. Sirp

17.05 Kamille Saabre Zingg 25. XII 1970 – 12. V 2024. Sirp

18.05 Krister Kivi. KULTUURIS KUUM > Jaanus Samma: me kõik kuulume vähemusse. Postimees

18.05 Neeme Raud. Siin. Kuku raadio

20.05 Kristjan Raua preemia pälvisid Kaljundi, Ollisaar, Roosvalt ja Trossek. Kultuur.err, Aktuaalne kaamera

20.05 Selgunud on Kristjan Raua nimelise preemia 2024 laureaadid. Tallinn.ee

21.05 Raekojas tunnustati Kristjan Raua preemia laureaate. Tallinn.ee

24.05 Peeter Laurits. Hargnev sisikond kui uute omailmade astenduv pungumine. Sirp

24.05 Galerii: Jaan Elkeni isikunäituse „Teel“ avamine Vabaduse galeriis. Kultuur.err

25.05 Kunstiministeerium: Lõpetamised ja Meelespea. Kunstiministeerium, Klassikaraadio

25.05 Trossek: kultuur on kõige odavam antidepressant. Vikerhommik, Vikerraadio

26.05 Trossek: kultuur on kõige odavam antidepressant. Kultuur.err

27.05 Johannes Luik: on tähtis küsida, mis teeb objektist kunstobjekti. Kultuur.err

31.05 Jaan Elken: elame sellisel ajal, mil ajaloo meeldetuletamist pole liiast. Kultuur.err, Aktuaalne kaamera

31.05 Galerii: Lasnamäel avati Eesti Kunstnike Liidu kevadnäitus. Kultuur.err, Aktuaalne kaamera

31.05 Selgusid EKA noore kunstniku, disaineri ja tarbekunstniku preemia laureaadid. Kultuur.err

31.05 Reikopi traditsiooniline ringkäik kunstnike liidu kevadnäitusel. Ringvaade, ERR

01.06 Neeme Raud. Usutus Madli Ehasaluga. Siin, Kuku raadio

03.06 Liis Koger. PAINT IT BLACK! > Maalilegend lasi uuel näitusel rocki-värvidel lõuendil möllata. Postimees

04.06 Ralf Sauter. VIDEOTUUR > Piilume Kunstihoone ruumidesse! Millist elu meie parimad kunstnikud siin elasid? Postimees

10.06 Photo reportage from the exhibition „Guiding Threads“ by Johanna Ulfsak at the Draakon gallery. Echo Gone Wrong

12.06 Pildid: Draakoni galeriis on avatud Liisi Eelmaa uus isikunäitus. Kultuur.err

13.06 Pildid: Jass Kaselaan avas Hobusepea galeriis isikunäituse „Isa ja poeg“. Kultuur.err

17.06 Oliver Laas. Luba endal küborgiks muutuda. Kunst.ee 2/2024

17.06 Brigjt Arop. Heas seltskonnas. Armastusluuletus kontakti otsimisest. Kunst.ee 2/2024

17.06 Maris Karjatse. „Kodu, see ei ole koda, millel aken, uks“. Kunst.ee 2/2024

17.06 Kadi-Eli Tähiste. Loometöö toetamine – mis on tehtud ja kuidas edasi? Kunst.ee 2/2024

21.06 Kirke Kangro. Kevadnäitus puhkeb taas ja taas. Sirp

21.06 Galerii: Vabaduse galeriis avanes Anne Parmasto isikunäitus. Kultuur.err

22.06 GALERII > Jaan Elkeni näituse avamisele kogunesid värvikad tegelased. Postimees

23.06 Tõnu Karjatse. Jass Kaselaan: avaliku ruumi kunst on Eestis endiselt tundlik teema. Kultuur.err

28.06 In memoriam Tiia Eving 17. IX 1947 – 24. VI 2024. Sirp

28.06 Lahkus töökas metallikunstnik ja A-Galerii asutajaliige. Postimees

04.07 Photo reportage from the exhibition „Father and Son“ by Jass Kaselaan at the Hobusepea gallery. Echo Gone Wrong

05.07 Photo reportage from the exhibition „I Create What I See – ABACADABRA“; by Liisi Eelmaa at the Draakon gallery. Echo Gone Wrong

05.07 Miikael Raun. Kultuurirahva soovipuu uuele valitsusele. Endine Reformierakonna minister: kui on sõda, siis vaevalt me laulupidusid korraldame. Eesti Päevaleht

09.07 Photo reportage from the exhibition „Flying carpet and other findings“ by Ingrid Helena Pajo at HOP gallery. Echo Gone Wrong

10.07 Janar Ala. INTERVJU > Jaan Elken: kunstnikuametist pensionile ei minda. Postimees

11.07 Galerii: EKA noore kunstniku preemia laureaate Samuel Lehtikoinen avas isikunäituse. Kultuur.err

11.07 Pildid: HOP galeriis avati tikkimiskunstniku Sonja Löfgren-Birchi näitus. Kultuur.err

17.07 Suri nahakunstnik Aino Lehis. Kultuur.err

17.07 Lahkunud on Eesti nahakunsti särav täht. Postimees

17.07 Suri nahakunstnik Aino Lehis. Delfi

18.07 FOTOD | Johanna ja Katariin Mudist avasid näituse õdede vahelisest õelusest ja vendlusest. Eesti Päevaleht, Delfi.TV

19.07 Galerii: Johanna ja Katariin Mudist avasid õdedest rääkiva näituse. Kultuur.err

20.07 Galerii: Vabaduse galeriis avanes Toomas Kuusingu isikunäitus. Kultuur.err

24.07 Suri hiilgav Eesti kunstnik, kes uuris Eesti rahva saatust läbi aja. Postimees

26.07 Galerii: kevadnäituse publikulemmikuks osutus Siim-Tanel Annus. Kultuur.err

26.07 Tiia Eving 17. IX 1947 – 24. VI 2024. Sirp

26.07 Aino Lehis 29. VIII 1928 – 14. VII 2024. Sirp

29.07 Photo reportage from the exhibition „Empty Calories“ by Samuel Lehikoinen at the Hobusepea Gallery.
Echo Gone Wrong

29.07 Photo reportage from the exhibition „Inspirations“ by Matti Pärk at the Draakon gallery. Echo Gone Wrong

31.07 Suri maalikunstnik Lembit Sarapuu. Kultuur.err, Aktuaalne kaamera

31.07 Suri kunstnik Lembit Sarapuu. Eesti Päevaleht

01.08 In memoriam Lembit Sarapuu. Postimees

02.08 Marje Kerem 31. VII 1944 – 21. VII 2024. Sirp

09.08 Photo reportage from the exhibition „Sisters Have Sisterhood“ by Johanna Mudist and Katariin Mudist at the ARS
Project Space. Echo Gone Wrong

09.08 Lembit Sarapuu 1. VIII 1930 – 30. VII 2024. Sirp

09.08 Kai Vallikivi. Arvustus. Suvi kevadnäitusel. Kultuur.err

28.08 Exhibition „House of Healing Hearts of Heaven“ by Sibylle Eimermacher at the Draakon gallery. Echo Gone Wrong

29.08 Photo reportage from the exhibition „It Never Gets Old“ by Mia Tamme & Delphine Lejeune at the Hobusepea gallery.
Echo Gone Wrong

05.09 Galerii: Loora Kaubi avas Draakoni galeriis isikunäituse. Kultuur.err

05.09 Heidy Purga kärbetest: raskeks läheb kõigil, see on selge. OP, Kultuur.err

06.09 Hanno Soans. Tumedate mõtete valgus, mida me kunagi ei näe ... Sirp

11.09 Suri Eesti maalikunstnik, kelle ajatud seinamaalid ehivad ka Tallinna perekonnaseisuameti seinu. Postimees

11.09 Suri maalikunstnik Eeva-Aet Jänes. Kultuur.err

13.09 Kaisa Maasik. Elu tahab Kunstihoones edasi minna. Sirp

17.09 Elin Kard. Väärikas pension vabakutselistele – milleks? Kunst.ee 3/2024

17.09 Juta Kivimäe. Jass Kaselaane „Isa ja poeg“ Hobusepea galeriis. Kunst.ee 3/2024

17.09 Hanno Soans. Urmas Lüüsi autorimina. Kunst.ee 3/2024

19.09 Arvustus. Väsimusest rääkivad materjalid. Kultuur.err

20.09 Anita Kodanik. Iseduse dramaturgia väsinud hingede. Sirp

20.09 Eeva-Aet Jänes 30. V 1942 – 9. IX 2024. Sirp

20.09 Juhan Raud. Kas usuhüpe? Sirp

23.09 Photo reportage from the exhibition „Although One Is Often Aware of Some Far Brighter Light“ by Loora Kaubi at the
Draakon gallery. Echo Gone Wrong

25.09 Photo reportage from the „The Posts of the Safety Net Bent from Flying into the Apple Tree Are Leftover“ by Mathias
Väärsi & Joosep Kivimäe at the Hobusepea Gallery. Echo Gone Wrong

26.09 Arvustus. Batuudid vabaduses. Kultuur.err

30.09 Suri hiilgav Eesti skulptor. Postimees

01.10 Suri skulptor Tõnu Maarand. Kultuur.err

04.10 Kadi-Elī Tähiste. Kärpekäädid kunstisaalis. Sirp

04.10 Tõnu Maarand 16. IV 1940 – 28. IX 2024. Sirp

11.10 Olivia Soans. Jalutuskäik tihedas udus. Sirp

12.10 Kultuuritöötajate pikett 15. oktoobril riigikogu ees. Sirp

14.10 Kultuuritöötajad kogunevad taas ebaproportsionaalsete kärpeta vastu protestima. Postimees

14.10 Kultuuritöötajad kogunevad teisipäeval riigikogu ette piketile. Postimees

14.10 Kultuuritöötajad kogunevad taas piketile: kärpeta arutellu peaksid olema kaasatud valdkonna esindajad. Raha.
geenius.ee

14.10 OTSEPILT > Kultuuritegelased piketeerivad kultuurivaldkonna kärpe vastu. Postimees

15.10 Kard: peaksime arutama, kui palju on praeguste võimaluste juures kultuuri vaja. Vikerhommik, Kultuur.err

15.10 GALERII JA VIDEO | Kultuuritegelased tõstsid Toompeal häält kärpeta vastu: oleme aastaid olnud liiga vait. Õhtuleht

15.10 Kultuuritöötajad juhtisid piketiga tähelepanu vajadusele luua parem rahastamissüsteem. Raadiouudised, ERR

15.10 Galerii: kultuuritöötajate meeleavaldus kärpe vastu. Uudised.err

15.10 VIDEO | „Solidaarsus?“ Kultuuritöötajad protestisid riigikogu ees kärpeplani vastu. Delfi

16.10 Photo reportage from the exhibition „Fragmented Unity“ by Laivi Suurväli at Draakon Gallery. Echo Gone Wrong

16.10 Gert Raudsep: me ei ole siin selleks, et tekki ainult enda peale tõmmata. Kultuur.err

18.10 Pildid: ARS-i projektiruumis avati Tiina Tammetalu isikunäitus. Kultuur.err

22.10 Photo reportage from the exhibition „The Sum of the Words That Accumulate Within Us“ by Laurianne Bixhain &
Krista Mölder at the Hobusepea Gallery. Echo Gone Wrong

29.10 Pildid: Vabaduse galerii näitus tähistab Eesti Moekunstnike Ühenduse 30. aastapäeva. Kultuur.err

29.10 Photo reportage from the exhibition „Dark Ground“ by Tiina Sarapu at HOP Gallery. Echo Gone Wrong

30.10 Eesti moekunstnike ühenduse 30. juubeli näitus Vabaduse galeriis. Eesti Päevaleht

01.11 Galerii: Konrad Mäe preemia pälvis Katrin Piile. Kultuur.err

01.11 Selgus tänavune Konrad Mäe preemia laurea. Postimees

04.11 Anne Metsis. See rüü on ka imelik talisman... kiirusta moekunstinäitusele! Postimees
08.11 Triin Jerlei. Klaasinäitus kolmes vaatuses. Sirp
12.11 Reet Weidebaum. Annike Laigo avas Tallinnas maalinäituse „Sa leiad mind aiast“. Kultuur.err, Aktuaalne kaamera
22.11 Andrei Liimets. Mis värvi on misogüünia? Sirp
22.11 Keiu Krikmann. Kesse laulab tööst? Sirp
22.11 Kunstnik Laura Põld: julgen nüüd proovida asju, mida varem pole teinud. Kultuur.err, OP
26.11 Photo reportage from the exhibition „Menopausal Lido“ by Kadi Estland at the Hobusepea Gallery. Echo Gone Wrong
26.11 Photo reportage from the exhibition „Talks with a Tiger“ by Killu Sukmit at Draakon Gallery. Echo Gone Wrong
28.11 Galerii: HOP galeriis avanes Mare Saare näitus „Valitud mälestused“. Kultuur.err
29.11 Galerii: Krista Leesi avas pühast Viktorist inspireeritud näituse. Kultuur.err
30.11 Pildid: Hobusepea galeriis avati Alexei Gordini näitus „Võimud ja vaimud“. Kultuur.err
04.12 Anne Metsis. See rüü on ka imelik talisman... kiirusta moekunstinäitusele! Postimees
04.12 Selgusid uued kunstnikupalga saajad. Kultuur.err
04.12 Vaata, kes hakkavad aastatel 2025–2027 saama kunstnikupalka! Eesti Päevaleht
04.12 Uued kunstnikupalga saajad on selgunud! Õhtuleht
11.12 Sandra Jõgeva. Kunstnikupalkade jaotamise süsteemi õiglus ja efektiivsus tõstatavad küsimusi. Postimees
12.12 Suri viljakas Eesti kunstiajaloolane. Postimees
12.12 Sandra Jõgeva. ARVUSTUS > Mitte terav ja küüniline, vaid poeetiline Gordin. Postimees
14.12 Kunstiministeerium: President ja kodulinn. Klassikaraadio
14.12 Harri Ausmaa. Vahekokkuvõtte kultuuridebatist: üht head kriisi ei saa raisku lasta. Kultuur.err
16.12 Suri teatrikunstnik Aime Unt. Kultuur.err
16.12 Kulla Laas. Midagi fotograafilist. Uue materialismi ilminguid Eesti fotokunstis. Kunst.ee 4/2024
16.12 Kaire Nurk. Anu Juurak: „Kunst annab teadmise, mis tunne on elada.“ Kunst.ee 4/2024
16.12 Andreas Trossek. Üks teos. Jaan Elkeni „Tõusuvesi“. Kunst.ee 4/2024
17.12 Suri kunstnik Aili Vahtrapuu. Kultuur.err
17.12 Suri mitmekülgne Eesti kunstnik Aili Vahtrapuu. Postimees
18.12 Suri boheemlaslik kunstnik Tõnis Laanemaa. Postimees
19.12 Suri graafik Tõnis Laanemaa. Kultuur.err
19.12 Reet Weidebaum. Soobi „Huikede järv“ seob ruumiinstallatsioonid ja maali- ning fotoseeriad. Aktuaalne kaamera, Kultuur.err
19.12 Photo reportage from the exhibition „In Spe. Saint Victor and Four Dragons“ by Krista Leesi at Draakon gallery. Echo Gone Wrong
19.12 Photo reportage from the exhibition „Ghosts and Powers“ by Alexei Gordin at Hobusepea Gallery. Echo Gone Wrong
20.12 Juhan Raud, Elin Kard. Turvatunne ja loomevabadus. Sirp
25.12 Ülevaade. Kunstiaasta 2024. Kultuur.err

EKL Suurkogu 2022

26.04.2022

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia kontserdi- ja teatrimajas, Tatari 13, Tallinnas.

Algus: 15.00

Lõpp: 20.35

Suurkogu alguseks on koos volitustega registreerunud kokku 444 EKLi liiget. Kvoorum on koos (kohal peab olema 2/5 liikmeskonnast, s.o 2/5 992-st liikmest ehk 397 liiget).

Koosolekut juhatab: Elin Kard

Koosoleku asejuhataja (päevakorra juht): Tiit Kirsipuu

Protokollis: Hedi Jaansoo

Päevakava:

14.00–15.00 Kogunemine ja registreerimine.

15.00–15.15 Eesti Vabariigi hümn; EKLi auliikme tervitus, suurkogu avamine; leinaseisak lahkunute mälestamiseks.

15.15–15.30 Päevakorra kinnitamine; päevakorra juhi (asejuhataja) ja sekretariaadi valimine; volikogu valitavatele kohtadele kandidaatide esitamine (kirjalik) kuni 15.30; presidendi, asepresidendi kandidaatidele küsimuste esitamine (kirjalik) kuni 16.00; sõnavõttudeks registreerumine (kirjalik) kuni 16.30.

15.30–15.45 Valimiste protseduurireeglite kinnitamine, volikogu arvulise koosseisu ja esindusmäärade otsustamine; häältelugemiskomisjoni valimine, laekunud kandidaatide nimekirjad, valimisprotseduuri selgitamine.

15.45–15.55 Eesti Vabariigi kultuuriminister Tiit Terik

15.55–16.25 Elin Kard, Vano Allsalu. Eesti Kunstnike Liit 2019–2021

16.25–16.40 Anne-Ly Hussar (EAÜ). Kuidas Eesti Autorite Ühing kunstnikke esindab

16.40–16.50 Airi Triisberg. Kunstnike õiglased tasud

16.50–17.00 Paul Aguraiuja. Tallinna Kunstihoone renoveerimisest

17.00–17.05 Sõnavõttud. Katrin Pere

17.05–17.10 Sõnavõttud. Harry Liivrand. Kunstigalerii raamatukogus

17.10–17.30 Sõnavõttud. Tanja Muravskaja, Kristi Kongi, Kirke Kangro, Mall Paris

17.30–18.00 Paus. Hääletussedelite väljavõtmine.

18.00–18.30 Presidendi ja asepresidendi kandidaadid

vastavad küsimustele. EKLi presidendi ja asepresidendi valimised ning EKLi volikogu valimine.

18.30–20.00 Sõnavõttud ja vaba mikrofoni.

20.00–20.10 Valimistulemuste teatamine, suurkogu lõpetamine.

Eesti Kunstnike Liidu president Elin Kard tervitab Suurkogul osalejaid ja juhatab sisse Eesti Vabariigi hümn. E. Kard palub tervitussõnadeks lavale EKLi auliikme Sirje Helme. Kuulatakse ära Sirje Helme tervitus. E. Kard loeb ette kahe suurkogu vahelisel perioodil meie seast lahkunud EKLi liikmete nimed. Toimub leinaseisak lahkunute mälestamiseks. E. Kard kutsub lavale Eesti Vabariigi kultuuriminister Tiit Terik tervitussõnadeks; kuna ees seisab rida aeganõudvaid protseduurilisi hääletusi, saab minister sõna varem kui päevakavas esialgselt kavas.

E. Kard teavitab, et kvoorum on koos ning Suurkogu võib lugeda avatuks. Suurkogul on antud hetkeks juba kohal ja koos volitustega esindatud kokku 444 EKLi liiget (kvoorumi kokkusaamiseks peab Suurkogul kohal olema 2/5 liikmeskonnast, s.o 2/5 992-st liikmest ehk 397 liiget).

E. Kard tuletab osalejatele meelde, et volikogu valitavatele kohtadele kandidaatide esitamine (kirjalik) on võimalik veel kuni 15.30; selleks on vajalik toimetada sekretariaati omakäeline allkirjastatud avaldus (kui esitatakse iseenast), teise isiku esitamisel peab olema lisatud asjaosalise allkirjastatud nõusolek tema volinikuks määramiseks.

E. Kard tutvustab korrigeeritud ajakava ning loeb ette suurkogu päevakorra ja teeb ettepaneku hääletada päevakorra kinnitamise poolt. Päevakorra punktid ja nende järjekord on seejuures jäänud samaks.

Hääletus viiakse läbi kolmes osas:

Kes on poolt? – 321

Kes on erapooletu? – 0

Kes on vastu? – 0

Otsus: Kinnitada päevakord.

E. Kard teeb ettepaneku kinnitada koosoleku juhatajaks vastavalt põhikirjale EKLi president Elin Kard, päevakorra juhiks (koosoleku asejuhatajaks) volikogu liige Tiit Kirsipuu,

sekretariaadi koosseisu asepresident Vano Allsalu ja protokolljaks sekretär-juhiabi Hedi Jaansoo.

Hääletus viiakse läbi kolmes osas:

Kes on poolt? – 372

Kes on erapooletu? – 0

Kes on vastu? – 0

Otsus: Kinnitada koosoleku juhatajaks vastavalt põhikirjale EKLi president Elin Kard, päevakorra juhiks (koosoleku asejuhatajaks) volikogu liige Tiiu Kirsipuu, sekretariaadi koosseisu asepresident Vano Allsalu ja protokolljaks sekretär-juhiabi Hedi Jaansoo.

Tiiu Kirsipuu tutvustab sõnavõttudeks registreerumise protseduuri (kirjalik esitamine sekretariaati kuni 16.30), selleks on vajalik toimetada esineja nimi ja sõnavõtu teema paberil sekretariaati, ning tuleb meelde, et kandidaate volikogu valitavatele kohtadele on võimalik sekretariaati kirjalikult esitada kuni 15.30.

T. Kirsipuu tuleb osalejatele meelde, et presidendi ja asepresidendi kandidaatidele küsimuste esitamine (kirjalik) toimub kuni 16.00 – selleks on vajalik toimetada küsimus paberil sekretariaati.

T. Kirsipuu teeb ettepaneku, vastavalt EKLi kehtivale põhikirjale, kinnitada EKLi volikogu arvulise koosseisu suuruseks 10 Suurkogu poolt valitud üksikliiget, 1 delegeeritud volinik iga liikmesorganisatsiooni poolt ning ametijärgselt EKLi president ja asepresident, samuti valitakse 3 volikogu asendusliiget. T. Kirsipuu teeb ettepaneku viia läbi hääletus eelpool mainitud esindusmäärade kinnitamiseks. Selgituseks: vastavalt EKLi põhikirja 25.3. „Juhul, kui Volikogu liige, kes on valitud Liidu füüsilisest isikust liikmete hulgast, ei ole Volikogu koosolekutel osalenud ei isiklikult ega volitades teist Volikogu liiget vähemalt 4 korral kahe aasta jooksul, kaotab ta koha Volikogus (tema volitused Volikogu liikmena lõpevad) ning tema asemele asub Suurkogu poolt valitud asendusliige, kes sai valimisel järjekorras enim hääli.“

Hääletus viiakse läbi kolmes osas:

Kes on poolt? – 404

Kes on erapooletu? – 3

Kes on vastu? – 0

Otsus: Kinnitada EKLi volikogu koosseisu suuruseks 10 Suurkogu poolt valitud üksikliiget ja 1 delegeeritud volinik iga liikmesorganisatsiooni poolt ning ametijärgselt EKLi president ja asepresident. Lisaks valitakse 3 volikogu asendusliiget.

T. Kirsipuu tutvustab valimisprotseduuri ja hääletussedelite täitmise korda. Valimissedelil tuleks märkida ära presidendi ja asepresidendi kandidaat juhul, kui liige pooldab nende valimist antud ametikohale.

Valimissedelil ei tohi volikogu osas ära märkida rohkem kandidaate, kui on nimetatud äsja vastu võetud otsuses – 13, vastasel juhul on valimissedel kehtetu. Asendusliikmeid eraldi ei valita, vaid asendusliikmeteks saavad need, kes tulevad häälte arvult 11., 12. ja 13. kohale, neist eespool

olevad 10 pääsevad kohe volikokku, nagu on olnud ka seni. Lubatud on märkida vähem kandidaate, st häält ei pea tingimata andma maksimaalselt lubatud arvule kandidaatidele.

Lisaks kandidaatide märkimisele lubatud suuremal arvul on sedel kehtetu ka juhul, kui sellel on tehtud parandusi või sodimisi, samuti ei tohi kirjutada hääletussedelile ettepanekuid ega kommentaare, valikud peavad olema tähistatud selgelt ja arusaadavalt ristikesega.

T. Kirsipuu loeb ette presidendi, asepresidendi ja volikogu liikmete kohtadele laekunud kandidaatide nimed:

- 1) presidendi kohale: Elin Kard;
- 2) asepresidendi kohale: Vano Allsalu;
- 3) volikogu liikme kohale: Katrin Pere, Allan Tõnissoo, Tiiu Kirsipuu, Jaan Elken, Loit Jõekalda, Kristi Kongi, Reimo Võsa-Tangsoo, Mihkel Ilus, Maret Sarapu, Harry Liivrand, Erkki Juhandi, Eve Kask, Sigrid Huik, Tanja Muravskaja, Krista Leesi, Lilli-Krõõt Repnau, Mare Mikof, Kirke Kangro.

T. Kirsipuu küsib, kas kõik eelpool nimetatud kandidaadid on jätkuvalt nõus kandideerima.

T. Kirsipuu teeb ettepaneku nimekirjad sulgeda ja viia läbi hääletus eelpool nimetatud kandidaatide kinnitamiseks.

Hääletus viiakse läbi kolmes osas:

Kes on poolt? – 411

Kes on erapooletu? – 0

Kes on vastu? – 0

Otsus: Vastavalt laekunud ettepanekutele on EKLi presidendi kohale 1 kandidaat (Elin Kard), asepresidendi kohale 1 kandidaat (Vano Allsalu), volikogu liikmete kohtadele 18 kandidaati (Katrin Pere, Allan Tõnissoo, Tiiu Kirsipuu, Jaan Elken, Loit Jõekalda, Kristi Kongi, Reimo Võsa-Tangsoo, Mihkel Ilus, Maret Sarapu, Harry Liivrand, Erkki Juhandi, Eve Kask, Sigrid Huik, Tanja Muravskaja, Krista Leesi, Lilli-Krõõt Repnau, Mare Mikof, Kirke Kangro).

T. Kirsipuu loeb ette häältelugemiskomisjonis osalemiseks nõusoleku andnud liikmete nimed. Häältelugemiskomisjonis osalemiseks on nõusoleku andnud:

1. Thea Pilvet-Martinson
2. Inga Heamägi
3. Pille Kivihall
4. Ene Pars
5. Kaire Tali
6. Kertu Vellerind
7. Külli Kõiv
8. Gea Sibola-Hansen
9. Kadri Toom
10. Lembe Ruben
11. Malle Karik-Hallimäe
12. Liina Tepand

T. Kirsipuu teeb ettepaneku viia läbi hääletus eelpool nimetatud häältelugemiskomisjoni liikmete kinnitamiseks.

Hääletus viiakse läbi kolmes osas:

Kes on poolt? – 411

Kes on erapooletu? – 2

Kes on vastu? – 0

Otsus: Kinnitada häältelugemiskomisjoni 12 liiget: Thea Pilvet-Martinson, Inga Heamägi, Pille Kivihall, Ene Pars, Kaire Tali, Kertu Vellerind, Külli Kõiv, Gea Sibola-Hansen, Kadri Toom, Lembe Ruben, Malle Karik-Hallimäe, Liina Tepand.

T. Kirsipuu annab ettekandeks „Eesti Kunstnike Liit 2019–2021“ sõna EKLi presidendile E. Kardile. E. Kard omakorda annab esitluse käigus sõnajärje üle EKLi asepresidendile V. Allsalule. Kuulatakse ära E. Kardi ja V. Allsalu ettekanne.

Tiiu Kirsipuu küsib, kas kellelgi on küsimusi EKLi juhatuse liikmetele.

T. Kirsipuu annab Eesti Autorite Ühingu juristile Anne-Ly Hussarile sõna ettekandeks „Kuidas Eesti Autorite Ühing kunstnikke esindab“. Kuulatakse ära A-L. Hussari ettekanne.

T. Kirsipuu annab sõna vabakutselisele loovisikute

huvikaitse eksperdile Airi Triisbergile ettekandeks „Kunstnike õiglased tasud“. Kuulatakse ära A. Triisbergi ettekanne.

T. Kirsipuu annab sõna Tallinna Kunstihoone juhatajale Paul Aguraiujale Kunstihoone renoveerimistööde tutvustamiseks. Kuulatakse ära P. Aguraiuja ettekanne.

T. Kirsipuu loeb ette sõnavõttude esimesse plokki registreerunute nimed ja teemad.

T. Kirsipuu juhatab esimese ploki esinejad sisse, rõhutades, et sõnavõtuks on igaühele arvestatud aega 5–6 minutit. Sõnavõttud algavad kell 17.35.

Sõnavõttud:

1. Katrin Pere räägib oma loomingust ning jagab mõtteid seoses näitusemajadega, Kultuurkapitaliga, Eesti tarbekunsti hetkeseisuga, Eesti ekspositsiooniga Veneetsia biennaalil, kolleegide saavutustega, feminismiga, demograafiliste probleemidega ja metsandusega.

2. Harry Liivrand annab sõnavõttus „Kunstigalerii raamatukogus“ ülevaate tegevustest Tallinna Ülikooli Akadeemilise raamatukogu galeriis viimastel aastatel.

3. Tanja Muravskaja kutsub kolleege üles üksteist toetama ja austama ning vältima vihakõnet ja rassismi ning järgima kõrgeid suhtlusstandardeid.

4. Kristi Kongi räägib maalima tajumisest, loometööst ja sellega kaasnevast vastutusest ning enda rollist tulevase volikogu liikmena.

5. Kirke Kangro räägib volikogu liikmeks kandideerimisega seotud vastutusest ja konstruktiivsetest tööformaatidest ning Veneetsia biennaalist.

T. Kirsipuu palub liidu haldusdirektor Mati Sillakul demonstreerida, et pitseeritud valimiskast on tühi.

Seejärel teatab, et hääletussedelid kandidaatide nimedega on hääletamiseks valmis ja jagatakse nimeliselt, allkirja vastu registratuurist ajavahemikus 18.10 kuni 19.10. Ühtlasi on tegemist koosoleku vaheajaga, sellel ajal on samuti võimalik veel kohvi juua, saiakest süüa ja kolleegidega suhelda. Seejärel on võimalik hääletada, valimiskast asetseb lava ees.

Presidendi ja asepresidendi kandidaatide küsimustele vastamine algab kell 18.30.

T. Kirsipuu küsib, kas kõik koosolekul osalejad on jõudnud oma hääletussedelid täita ning valimiskasti sisestada ning teatab seejärel, et valimiskast pitseeritakse ja palub valimiskomisjonil koguneda hääletuseks.

Kell 19.15 algab sõnavõttude teine plokk, millesse on registreerunud Jaan Malin. Lühisõnavõttudega esinevad ka Mall Paris, Jüri Ojaver ja Sigrid Huik. Kuivõrd rohkem sõnavõttusoove ei ole registreeritud, jätkub päevakava vaba mikrofoni formaadis, mille raames esitatakse küsimusi EKLi juhatusele ja toimub mõttevahetus saalis viibivate liidu liikmete vahel. Samal ajal toimub kõrvalruumis valimiskomisjoni poolt häälte lugemine.

T. Kirsipuu tuletab koosolekul osalejatele meelde, et koos päevakorraga jagatud kaante vahel on ka vorm nõusoleku andmiseks erinevate andmete avaldamiseks liidu kodulehel ja teistes kanalites, samuti küsitlusleht liidu liikmete toimetuleku kaardistamiseks.

Kell 20.29. Häältelugemiskomisjoni esimees Thea Pilvet-Martinson loeb ette häältelugemiskomisjoni protokoll nr 1: EKLi 26.04.2022 Suurkogu häältelugemiskomisjon jaotas kohustused järgnevalt:

Esimees: Thea Pilvet-Martinson

Sekretär: Liina Tepand

Liikmed: Inga Heamägi, Pille Kivihall, Ene Pars, Kaire Tali, Kertu Vellerind, Külli Kõiv, Gea Sibola-Hansen, Kadri Toom, Lembe Ruben, Malle Karik-Hallimäe.

Häältelugemiskomisjoni esimees Thea Pilvet-Martinson loeb ette häältelugemiskomisjoni protokoll nr 2: Eesti Kunstnike Liidu presidendi, asepresidendi ja kümne volikogu liikme ning kolme asendusliikme valimiseks (st valimissede-
lite väljaandmiseks) oli registreerinud 460 EKL liiget. Valimissedeleid anti välja 434 komplekti. Valimiskasti avamisel leiti valimissedeleid presidendi, asepresidendi ja kümne volikogu liikme valimiseks 434 komplekti. Kehtetuid sedeleid oli 0 komplekti.

Hääled jagunesid järgnevalt:

Presidendi valimisel: Elin Kard 393

Asepresidendi valimisel: Vano Allsalu 369

Volikogu liikmete valimisel:

Katrin Pere 115, Allan Tõnissoo 90, Tiiu Kirsipuu 313, Jaan Elken 271, Loit Jõekalda 291, Kristi Kongi 333, Reimo Võsa-Tangsoo 253, Mihkel Ilus 262, Maret Sarapu 241, Harry Liivrand 251, Erkki Juhandi 170, Eve Kask 271, Sigrid Huik 194, Tanja Muravskaja 263, Krista Leesi 271, Lilli-Krõõt Repnau 235, Mare Mikof 325, Kirke Kangro 340.

Vastavalt EKLi 26.04.2022 Suurkogu häältelugemiskomisjoni otsusele osutusid valituks:

Eesti Kunstnike Liidu president (juhatuse liige): **Elin Kard**

Eesti Kunstnike Liidu asepresident (juhatuse liige):

Vano Allsalu

EKLi volikogu liikmed: **Kirke Kangro, Kristi Kongi, Mare Mikof, Tiiu Kirsipuu, Loit Jõekalda, Jaan Elken, Eve Kask, Krista Leesi, Tanja Muravskaja, Mihkel Ilus.**

EKLi volikogu asendusliikmed: **Reimo Võsa-Tangsoo, Harry Liivrand, Maret Sarapu.**

Kell 20.35 loevad Elin Kard ja Tiiu Kirsipuu EKLi Suurkogu lõppenuks ning tänavad osalenuid.

Kultuuriiminister **Tiit Terik**

Mall Paris

Vano Allsalu, Elin Kard, Tiiu Kirsipuu

EKL erakorraline Suurkogu 2023

19.03.2023

Estonia kontserdisaalis, Estonia pst 4, Tallinn

Algus: 16.06

Lõpp: 16.57

Suurkogu alguseks on registreeritud kokku 496 EKLi liiget, sh volikirju 187. Kohal peab olema vähemalt 2/5 liikmeskonnast, s.o 400 liiget.

Koosolekut juhatas: Elin Kard

Protokollis: Hedi Jaansoo

Päevakord:

15.00–16.00 Kogunemine ja registreerimine.

16.00–16.15 Erakorralise suurkogu avamine; päevakorra kinnitamine; päevakorra juhi ja sekretariaadi valimine.

16.15–16.30 Häältelugemiskomisjoni valimine, hääletusprotseduuri selgitamine.

16.30–17.30 EKLi põhikirja muudatuse tutvustus, arutelu ja hääletamine.

Elin Kard teatab, et Suurkogu alguseks on registreeritud kokku 496 EKLi liiget, sh volikirju 187. Kohal peab olema vähemalt 2/5 liikmeskonnast, s.o 400 liiget. Kvoorum on seega koos. E. Kard teeb ettepaneku hääletada päevakorra kinnitamise poolt.

Toimub avalik hääletus, mis viiakse läbi kolmes osas:

Kes on poolt? – 485

Kes on vastu? – 0

Kes on erapooletu? – 0

Otsus: Kinnitada päevakord.

E. Kard teeb ettepaneku kinnitada koosoleku juhatajaks Elin Kard ja sekretariaadi koosseisu Vano Allsalu ja Hedi Jaansoo. Vastavalt põhikirja punktile 20.01. kutsub suurkogu kokku Juhatus ja ka juhatab Suurkogu. Eraldi päevakorra juhti ei ole, kuna päevakorras on ainult üks küsimus.

Toimub avalik hääletus, mis viiakse läbi kolmes osas:

Kes on poolt? – 447

Kes on vastu? – 0

Kes on erapooletu? – 38

Otsus: Kinnitada koosoleku juhatajaks Elin Kard ja sekretariaadi koosseisu Vano Allsalu ja Hedi Jaansoo.

E. Kard loeb ette häältelugemiskomisjonis osalemiseks nõusoleku andnud liikmete nimed: Thea Pilvet-Martinson, Pille Kaleviste, Gea Sibola-Hansen, Pille Kivihall, Külli Kõiv, Kaire Tali, Ene Pars, Liina Tepand, Kertu Vellerind, Lembe Ruben, Malle Karik-Hallimäe, Sigrid Huik.

E. Kard teeb ettepaneku viia läbi hääletus häältelugemiskomisjoni liikmete kinnitamiseks.

Toimub avalik hääletus, mis viiakse läbi kolmes osas:

Kes on poolt? – 494

Kes on vastu? – 0

Kes on erapooletu? – 1

Otsus: Kinnitada häältelugemiskomisjoni 12 liiget.

Koosoleku juhataja jätkab vastavalt päevakorrale juhatus poolt esitatud ning liidu liikmetele koos kutsetega saadetud põhikirja uue versiooni selgitamist ja muudatuste arutelu.

Selgitus põhikirja muutmise kohta:

Kui seni on käsitletud Eesti Kunstnike Liitu 1943. aastal Jaroslavis asutatud Eesti Nõukogude Kunstnike Liidu (ENKL) (õigus)järglasena, siis liikmeskonnas on aja jooksul suurenenud põhjendatud huvi välja selgitada, kas EKLi õiguseellaseks võiks olla ka mõni varasem kunstnike ühendus 1920. aastatest. Selline huvi on põhjendatud asjaoluga, et enamuse Eesti loomeliitudest sai alguse juba enne II maailmasõda peale Eesti iseseisvumist, mitte aga okupatsiooniaja saabumise järel. Ka kunstnikel oli rida organisatsioonide esimese Eesti vabariigi päevil, mis neid ühendasid. Üheks väljapaistvamaks ja olulisemaks nende hulgas oli Eesti Kujutavate Kunstnikkude Keskühing (EKKKÜ).

Eeltoodud huvist lähtuvalt tellis EKLi juhatus õigusliku analüüsi, et hinnata, kas EKLi võiks esineda õiguslik seos mõne varasema kunstnike ühendusega kui 1943. aastal Jaroslavis asutatud ENKL. Analüüsi tulemusel selgus, et on võimalik jaatada õiguslikku järjepidevust EKKKÜ ning EKLi vahel. Nimelt eksisteerivad mitmed elemendid (nt sarnasus üldistes eesmärkides ning valdkonnas, küllalt ulatuslikult kattuv liikmeskond), mis moodustavad osa õigusliku järjepidevuse määratlemiseks vajalikest tingimustest. Võttes aluseks eeltoodud analüüsi ning kaaludes seal esitatud argumente, tegi EKLi juhatus EKLi volikogule ettepaneku tunnustada õiguslikku järjepidevust EKLi ja EKKKÜ

vahel. Volikogu võttis vastava otsuse vastu 19. detsembril 2022. aastal koos juhiseiga juhatusel viia põhikirja sisse muudatus kajastamaks õiguslikku järjepidevust EKKKÜga.

Otsus: „Tunnustada õiguslikku järjepidevust 14. märtsil 1922. aastal registreeritud Eesti Kujutavate Kunstnike Keskühingu (EKKKÜ) ja Eesti Kunstnike Liidu (EKL) vahel ning määratleda sellest tulenevalt EKLi asutamisaajana 14. märts 1922. aasta.

Ülaltoodud otsusest tulenevalt teha EKLi juhatusel ülesandeks põhikirja muutmise korraldamine, viies sisse viite EKKKÜ ja EKLi vahelisele õiguslikule järjepidevusele, millega loetakse EKLi asutamisaajaks EKKKÜ registreerimiskuupäev, 14. märts 1922.“

Eesti Kunstnike Liidu (EKL) põhikirja punkti 1 kehtiv sõnastus:

1. Mittetulundusühing „Eesti Kunstnike Liit“
- 1.1. Mittetulundusühing „Eesti Kunstnike Liit“ (edaspidi „Liit“) on professionaalseid eesti kunstnikke, kunstiteadlasi ja kunstitöötajaid ning nende loomingulisi ühendusi ühendav loominguline liit (loomeliit).
- 1.2. Liit on eraõiguslik juriidiline isik, mis juhindub oma tegevuses Eesti Vabariigi õigusaktidest, oma põhikirjast ja organite otsustest.
- 1.3. Liit on 2. novembril 1992. a. Eesti Vabariigi Kultuuriministeeriumi poolt registreeritud samanimelise kodanike ühenduse õigusjärglane. Liit on registreeritud Eesti Vabariigi Ettevõtete, Asutuste ja Organisatsioonide Registri Keskuse poolt 7. juunil 1995. a. kui

Elin Kard

mittetulundusühing (liit) ning kantud mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse 6. oktoobril 1998. a.

- 1.4. Liit tegeleb majandustegevusega niivõrd, kui see on vajalik Liidu põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks, toetamiseks ja läbiviimiseks. Liit ei või jaotada kasumit oma liikmete vahel.

EKLi põhikirja muudatusettepanekud:

- EKLi põhikirja punkti 1.1 uus sõnastus:
„1.1. Mittetulundusühing „Eesti Kunstnike Liit“ (edaspidi „Liit“) on professionaalseid eesti kunstnikke, kunstiteadlasi ja kunstitöötajaid ning nende loomingulisi ühendusi ühendav loominguline liit (loomeliit), mis on loodud 14. märtsil 1922.a. ja mille õiguseellane on Eesti Kujutavate Kunstnikkude Keskühing.“
- EKLi põhikirja punkt 1.3 välja jätta.
- EKLi põhikirja punkt 1.4 lugeda uueks punktiks 1.3.

E. Kard: Kas on küsimusi? Saalis aplaus.

Jaanus Samma küsib, kas ajaloolise järjepidevuse taastamise kohta EKL volikogu koosolekutel lisaks eelnevale infole veel olulisi või põnevaid küsimusi tõstatati. E. Kard vastab, et tema mäletamist mööda oli volikogu liikmetel vaid suur rõõm.

Saalist küsitakse, kes olid EKKKÜ algsed liikmed. E. Kard vastab, et dokumendi „Eesti Kunstnike Liidu õiguslik järjepidevus“ Lisa 1 „Kattuvad liikmed EKKKÜ ja ENKL liikmeskonnas“ toob välja neli lehekülge EKKKÜ liikmete nimesid ning loeb need ette.

Karin Madisson Sorainen advokaadibüroost tutvustab ajaloolise järjepidevuse taastamise tööprotsessi.

Rait Rosin küsib, millised raskused 30 aasta jooksul ette on tulnud, et ajaloolist järjepidevust seni taastada ei olnud suudetud ning millised on rakenduslikud järgnevused – mida liit sellest võib, et on hästi selge järjepidevus.

E. Kard vastab, et tema ilmselt ei ole õige inimele vastama, miks 1990. aastatel ajaloolist järjepidevust ei

taastatud. Need vastused on kuulujuttude tasemel – need, kes teadsid, on paljud meie seast lahkunud. Järgmine katse ajaloolist järjepidevust taastada oli aastal 2003, ent juriidiliselt see siis kehtima ei hakanud, sest vajalikud otsused jäeti tegemata. Praegune juhatus alustas protsessiga taas aastal 2019, ent siis saabus pandeemia ning arhiivide külastamine oli raskendatud. Samuti tuli tegeleda liikmete toimetuleku toetamisega ning muude pakilisemate küsimustega.

Rait Rosina teisele küsimusele, mida liikmed otsusest võidavad, vastuseks ütleb E. Kard, et seda küsiks tema pigem liikmetelt. Ent lisab, et see on emotsionaalne võit – võidame hea enesetunde ja ajaloolise õigluse. Varalisi võite ei ole.

Jaan Elken võtab sõna ning ütleb, et 2003. aastal võeti järjepidevuse taastamise otsus vastu ning vastav ettekanne telliti Jüri Hainilt ja avaldati Sirbis. Elken selgitab, et toona nad ei tulnud selle pealegi, et see otsus kuskil registreerida tuleks – 1990. aastatel kõik seda lihtsalt tegid. Elken lisab, et temale oli šokk, et 2003 vastu võetud otsus oli tühistatud.

Elin Kard selgitab veelkord, et toona jäid tegemata olulised otsused volikogus ning ka põhikirja ei muudetud – vastasel juhul ei peaks me täna siin viibima.

Tiit Pääsuke teeb ettepaneku pärast Kunstihoone remondi valmimist kriitiliselt üle vaadata Kunstihoone seinal paiknev tahvel hoones tegutsenud kunstnike nimekirjaga ning teostada kadunud Leonhard Lapini unistus ajaloolise õigluse tagamiseks.

Saalist küsitakse, kas ajaloolise järjepidevuse muutmisega juriidiliselt midagi muutub.

E. Kard selgitab, et pärast põhikirja muutmist saab selle esitada Äriregistrile ning seejärel hakatakse ka seal EKLi asutamisaajana 14.03.1922 kuvama. Tõnu Lauk teeb ettepaneku liidu lipule EKLi uus asutamisaeg lisada. Sellega on põhikirja punktide arutelu ja küsimustele vastamine lõppenud.

E. Kard teeb ettepaneku viia läbi hääletus juhatuse poolt esitatud ja liidu liikmetele koos kutsetega saadetud EKLi põhikirja muudatuse kinnitamiseks.

Toimub avalik hääletus, mis viiakse läbi kolmes osas:

Kes on poolt? – 510

Kes on vastu? – 0

Kes on erapooletu? – 1

Otsus: Kiita heaks EKLi põhikirja muudatusettepanekud.

Kell 16.57 loeb Elin Kard EKLi erakorralise Suurkogu lõppenuks ning tänab osalenuid.

Häältelugemiskomisjon

Kokkuvõtte volikogu tööst 2022–2024

2022

14.03.2022

ARS Kunstilinnak, seminariruum 98

Kohal: Elin Kard, Vano Allsalu, Lembe Ruben-Kangur, Pille Kivihall, Anneliis Vabul, Thea Pilvet-Martinson, Tiiu Rebane, Marko Kekišev, Liina Tepand, Maarja Undusk, Jaan Elken, Kulla Laas, Jaan Pärn, Taimi Soo, Loit Jõekalda, Tiiu Kirsipuu, Harry Liivrand, Rait Prääts, Rita Randmaa, Merle Kannus, Gea Sibola-Hansen, Tiina Tammetalu (22).

Puudusid: Sirje Petersen (volitus: Elin Kard), Aet Ollisaar (volitus: Elin Kard), Riina Grethiel Leppoja (volitus: Elin Kard), Eve Kiiler, Virve Sarapik, Kirke Kangro, Mihkel Ilus, Merike Estna (8).

Volitusi: 3.

Elin Kard tutvustab volikogu uusi liikmeid (Rita Randmaa, Merle Kannus) ja EKLi uut sekretär-juhiabi Hedi Jaansood.

1. EKLi 26.04.2022 Suurkogu ettevalmistamisest ja seonduvatest protseduuridest, päevakorra kinnitamine.

Vano Allsalu tutvustab dokumendi „Presidendi, asepresidendi ja volikogu liikmete kandidaatide ülesseadmise ja valimise kord seoses EKLi Suurkoguga 26.04.2022“ kavandit ja teeb ettepaneku moodustada kolmeliikmeline komisjon, kes kontrollib, kas presidendi- ja asepresidendi kandidaatide esitatud dokumendid vastavad nõuetele. Komisjonis võiks olla üks juhatuse liige ja kaks volikogu poolt nimetatud liiget.

Volikogu liikmete poolt tehakse ettepaneku seada komisjoni liikme kandidaatideks Tiiu Kirsipuu ja Maarja Undusk. Juhatuse esindajaks komisjoni pakutakse Vano Allsalu.

Otsus: Komisjoni liikmed on Vano Allsalu, Tiiu Kirsipuu, Maarja Undusk.

Elin Kard tutvustab Suurkogu päevakorra kavandit. Tiiu Kirsipuu soovib täpsustada, kas on reaalne, 15 minuti jooksul jõuavad volikogu kandidaadid oma kandidatuuri seada. Elin Kard selgitab, et valdavalt esitatakse kandidatuurid juba enne Suurkogu ning Suurkogu ajal lisanduvad enamasti üksikud nimed.

Otsus: Kinnitada EKLi 26.04.2022 suurkogu päevakord ning dokument „Presidendi, asepresidendi ja volikogu liikmete kandidaatide ülesseadmise ja valimise kord seoses EKLi Suurkoguga 26.04.2022“.

2. Uued liikmed.

Elin Kard ja Vano Allsalu tutvustavad uusi liikmekandidaate ja toimuvad hääletused.

Otsus: EKLi uued liikmed on Annely Köster, Hanna-Liisa Lavonen, Hedi Jaansoo, Kaisa Maasik, Margus Kontus, Taavi Talve.

Elin Kard tõstatab küsimuse, kas volikogu on nõus Sandra Kosorotova taotluse uuesti hääletusele võtma, kuna volikogule esitati 51 allkirjaga vastavasisuline pöördumine EKL liikmete poolt (10.03.2022). Suur osa volikogu liikmeid ei näe materjalide uuesti läbivaatamiseks põhjust. Arutletakse muuhulgas, et riigikeel on eesti keel ning sellest lähtuvalt võiks liikmekandidaat esitada materjalid eesti keeles. Kuna aga vastavat punkti kandideerimistingimustes kirjas ei ole, ei tohiks tagantjärei seda kandidaadile ette heita. Samuti tuuakse välja, et ingliskeelsete materjalidega kandidaate on varemgi vastu võetud. Liidu liikme kirjutatud soovituskiri, mis inglise keeles ette loetakse, ei ole kohane. Arutletakse, kas lisada liikmeks astumise kriteeriumide juurde, et dokumendid peavad olema esitatud eesti keeles. Lepitakse kokku, et Sandra Kosorotova võiks uuesti kandideerida ning eelnevalt eestikeelsed materjalid esitada. Kosorotova avaldus oli esitatud eesti keeles, CV ja üks soovituskiri inglise keeles.

05.04.2022

ARS Kunstilinnak, seminariruum 98

Kohal: Elin Kard, Vano Allsalu, Lembe Ruben-Kangur, Pille Kivihall, Aet Ollisaar, Anneliis Vabul, Thea Pilvet-Martinson, Tiiu Rebane, Liina Tepand, Maarja Undusk, Jaan Elken, Kulla Laas, Taimi Soo, Loit Jõekalda, Tiiu Kirsipuu, Harry Liivrand, Rait Prääts, Merle Kannus, Gea Sibola-Hansen, Tiina Tammetalu, Kirke Kangro (21).

Puudusid: Marko Kekišev (volitus: Elin Kard), Rita Randmaa (volitus: Elin Kard), Jaan Pärn (volitus: Harry Liivrand), Sirje Petersen (volitus: Elin Kard), Riina Grethiel Leppoja (volitus: Elin Kard), Eve Kiiler, Virve Sarapik, Mihkel Ilus, Merike Estna (9).

Volitusi: 5.

1. EKL 2021. majandusaasta aruanne.

Elin Kard annab ülevaate 2021. aasta majandusaastast, mille aruanne on eelnevalt saadetud volikogu liikmetele meiliga ning vastab volikogu liikmete küsimustele. Muuhulgas tuntakse huvi erinevate tuluridade sisu, võlglaste, laenukohustuste, maamaksu ning tööjõukulude kohta.

Elin Kard selgitab punkti „Ostud ja parendused“, 94000 €: Hobusepea hoone katuse renoveerimine, väiksemad parendused ARSis, peahoone katuse renoveerimine, Muhu suveköögi renoveerimine koos Muinsuskaitseametiga toetusega. Vano Allsalu lisab nimekirja ka ARSi lifti ostu, mis on ilmselt liidu üks kallimaid seadmeid.

Küsitakse majandusaasta aruande Lisa 17 kohta. Vano Allsalu selgitab seoses Lisaga 17 Pärnu mnt 154 kavan-datava hosteli projekti, mis ei ole kahjuks veel realiseerimisse läinud, kuid mille hoonestusõiguse EKL võõrandas 2017–2020 ja mille tasu laekus liidule mitmes osas. Kolmas ja neljas osamakse pandi kokku ja laekusid aastal 2020. Tehingu vorm on hoonestusõigus, mis on seatud 99 aastaks ning raamatupidamislikult igal aastal võetakse arvele 1/99.

Küsitakse majandusaasta aruande Lisa 19 kohta. Elin Kard selgitab, et Elo-Reet Järve korteri kommunaalmaksud, Pikk tn 18 korteriühistu remondifond, mille vahenditest loodetavasti teostatakse tulevikus fassaadi remont, kuid see kulu ei ole vaid EKLi kanda.

Küsitakse koolituskulude kohta. Paljud töötajad on käinud koolitustel – raamatupidajad, spetsialist, tööõigus-alased koolitused. Töötajate turunduskoolitused ka ARSi kaupluses ja Draakoni galeriis. Elin Kard käis arengukava koostamise koolitusel.

Palutakse veel kommenteerida palgakulude suurenemist. Elin Kard: Kunstnikupalga töötasu muutus, töötajate miinimumtöötasud tõusid. Lisaks tulid tööle haldusdirektor Mati Sillak ja hooldusjuht Illimar Einaste. Jaanika Kikkas, kes varem pakkus tööd ARS Kunstilinnakus teenusena, on alates eelmise aasta jaanuarist liidu töötaja.

Küsitakse hooldusjuhi tööülesannete kohta. Elin Kard: Liidul on olnud üsna suured kulud amortiseerunud elektrisüsteemide tõttu, seega oli mõistlik võtta vastava kvalifikatsiooniga inimene palgale, selle asemel, et teenust sisse osta. Vano Allsalu lisab, et hooldusjuht Illimar Einaste on pädevused ka ventilatsiooni jm tehnosüsteemide osas.

Küsitakse, kas liidul on eelarvelisi kohustusi ka Kunstihoone renoveerimises. Elin Kard selgitab, et ei ole – kõik vahendid peaksid tulema riigi eraldatud rahast, õigusabi dokumentide ettevalmistamise kulud oleme kandnud Kunstihoonega kahasse. Ka lubatud kolimiskulud kunstnikele peaks katma riigilt tulev rahastus. Kuna remont laieneb ka EKL kontorisse ja koridori, võib sealt mõningaid kulusid meile tulla.

Merle Kannus: kas liidu juhatusel on veel mingeid muresid? Elin Kard tänab volikogu liiget ja selgitab viimase kolme aasta keerukust liidu juhtimises ning majandusliku tasakaalu säilitamisel.

Kirke Kangro: see on väga hea, et liit on saanud toetada rendisoodustustega. Tuuakse välja, et supijagamise vajadus paistab endiselt aktuaalne olevat. Elin Kard ütleb, et kui vajadus on aktuaalne, on võimalik tasuta suppi liikmetele veel ka aprillis ja mais pakkuda.

Toimub hääletus EKL 2021. majandusaasta aruande kinnitamiseks.

Otsus: Kinnitada Eesti Kunstnike Liidu 2021. aasta majandusaasta aruanne.

2. Uued liikmed.

Elin Kard ja Vano Allsalu tutvustavad liikmekandidaate, toimub hääletus.

Otsus: EKLi uued liikmed on Sandra Kossorotova, Taavi Varm.

16.06.2022

ARS Kunstilinnak, seminariruum 98

Kohal: Elin Kard, Vano Allsalu, Anneliis Vabul, Kulla Laas, Rita Randmaa, Merle Kannus, Marko Kekišev, Taimi Soo, Gea Sibola-Hansen, Liina Tepand, Thea Pilvet-Martinson, Pille Kivihall, Riina Grethiel Leppoja, Jaan Elken, Mihkel Ilus, Loit Jõekalda, Eve Kask, Tiit Kirsipuu, Kristi Kongi, Krista Leesi, Mare Mikof.

Puudusid: Virve Sarapik (volitus: Kristi Kongi), Lembe Ruben-Kangur (volitus: Elin Kard), Tanja Muravskaja (volitus: Kulla Laas), Sirje Petersen (volitus: Elin Kard), Tiit Rebane (volitus: Elin Kard), Kirke Kangro (volitus: Kristi Kongi), Jaan Pärn (volitus: Rita Randmaa), Aet Ollisaar (volitus: Elin Kard), Eve Kiiler.

Volitusi: 8.

1. Volikogu liikmete ja töökorralduse tutvustus.

Elin Kard tutvustab volikogu liikmeid ja volikogu tegevuse põhiprintsiipe. Volikogu lähtub enda tegevuses EKL põhikirjast, riigis kehtivatest seadustest ja konfidentsiaalsusleppest. Volikogu liikmetele on kättesaadavaks tehtud EKL volikogu poolt vastu võetud konfidentsiaalse informatsiooni määratlemise otsus, mis peaks aitama volikogu liikmel enda kohuseid täita ja meelde tuletama ka volikogu liikme vastutust. Volikogu liige hoiab ärisaladust, käitub teiste volikogu liikmete suhtes lugupidavalt ja viisakalt. Kõik võimalikud tekkivad probleemid ja eriarvamused lahendatakse volikogu sees.

2. Eesti Kunstnike Liidu 2022. aasta muudetud eelarve kinnitamine ja ülevaade eelarve täitmisest (seisuga 20.05.2022).

Elin Kard tutvustab EKLi 2022. aasta muudetud eelarvet ja eelarve täitmist seisuga 20.05.2022. Toimub arutelu.

Elin Kard selgitab muuhulgas EKLi liikmetele tehtud üürisoodustuste, kriisiabi vahendite kasutamise ja

kommunaalkulude tõusuga seotud asjaolusid; suurkogu korraldamisega seotud väljaminekuid; reklaami-, transpordi- ja õigusabikulude ning tööohutusele tehtavate kulutuste sisu. 2023. aastal seisab ees tulude langus tulenevalt Kunstihoone remondist.

Thea Pilvet-Martinson teeb ettepaneku, et toetused alaliitudele võiksid edaspidi kasvada.

Elin Kard tuletab meelde, et alaliitude toetuse esmane funktsioon on tagada 10% omaosalus, et alaliit saaks Kultuurkapitalist igal juhul toetust taotleda.

Vano Allsalu annab ülevaate tehtud ehitusinvesteeringutest, EKLi ja Sihtasutuse Kunstitaristu koostöölepingutest eelnimetatud sihtfinantseerimiseks ning tutvustab sihtasutuse saamislugu ja tegevuse põhimõtteid.

Otsus: Võtta vastu EKLi 2022. aasta muudetud eelarve. Võtta teadmiseks ja kiita heaks 2022. aasta eelarve täitmine seisuga 20.05.2022.

3. Audiitori kinnitamine EKLi 2022. aasta majandusaasta aruande auditeerimiseks.

Elin Kard tutvustab 2022. majandusaasta aruande auditeerimise pakkumust Audiitorteenus OÜ poolt. Arvestades 2022. aasta aprillis toimuvat Suurkogu ja võimalust, et juhatuse liikmed ning volikogu koosseis võib muutuda, volitas volikogu juhatuse soovil juhatust sõlmima lepingu algselt 2021. aastaks. Audiitortevõtte seadus näeb ette audiitorlepingu sõlmimist kaheks järjestikuseks aastaks.

Otsus: Sõlmida Eesti Kunstnike Liidu 2022. aasta majandusaasta aruande auditeerimiseks leping Audiitorteenuse OÜ-ga.

4. Juhatuse liikme lepingud (president, asepresident).

Elin Kard tutvustab juhatuse liikme lepingute põhitingimusi ja sõlmimise protseduuri ning palub volikogu volitada juhatuse liikmeid omavahel sõlmima juhatuse liikme lepingud.

Elin Kard ja Vano Allsalu ei osale hääletusel.

Otsus: Volikogu volitab juhatuse liikme lepingu sõlmima E. Kardi V. Allsaluga ja V. Allsalu E. Kardiga ning kiidab heaks EKLi presidendi ja asepresidendi juhatuse liikme lepingu põhitingimused.

5. EKL galeriide 2023. aasta näituseplaanide kinnitamine.

HOP galerii galerist Maria Valdma tutvustab HOP galerii 2023. aasta näitusekava, toimub arutelu. Draakoni galerii ja Hobusepea galerii galeristi assistent Anna Mari Liivrand tutvustab Draakoni galerii ja Hobusepea galerii 2023. aasta näitusekavasid, toimub arutelu.

Vabaduse galerii galerist Reet Varblane tutvustab Vabaduse galerii 2023. aasta näitusekava, toimub arutelu. Toimub hääletus EKL galeriide 2023. aasta näituseplaanide kinnitamiseks.

Elin Kard ei osale hääletusel.

Otsus: Kinnitada EKL Hobusepea galerii, Draakoni galerii, HOP galerii ja Vabaduse galerii näituste plaanid aastaks 2023.

6. Uued liikmed.

Vano Allsalu tutvustab liikmekandidaate ja loeb ette soovituskirjad. Toimub arutelu ja hääletus.

Otsus: EKLi uued liikmed on Kärt Maran ja Solveig Lill.

7. Muud küsimused.

Airi Triisbergi ja Maarin Ektermanni pöördumine seoses tasumäärade ettepanekuga. Pöördumise esitanud soovivad, et loomeliidud arutaksid seda ettepanekut ning kujundaksid seisukoha, kuidas selle teemaga edasi minna. Elin Kard annab ülevaate senisest tegevusest tasumäärade ettepanekutega seoses. Toimub arutelu.

10.10.2022

ARS Kunstilinnak, seminariruum 98

Kohal: Elin Kard, Vano Allsalu, Kulla Laas, Marko Kekišev, Lembe Ruben-Kangur, Aet Ollisaar, Taimi Soo, Gea Sibola-Hansen, Liina Tepand, Sirje Petersen, Thea Pilvet-Martinson, Pille Kivihall, Jaan Pärn, Jaan Elken, Mihkel Ilus, Loit Jõekalda, Kirke Kangro, Eve Kask, Tiiu Kirsipuu, Kristi Kongi, Tanja Muravskaja (21).

Puudusid: Merle Kannus, Rita Randmaa, Anneliis Vabul (volitus: Elin Kard), Virve Sarapik, Riina Grethiel Leppoja (volitus: Elin Kard), Tiiu Rebane (volitus: Jaan Elken), Eve Kiiler, Krista Leesi (volitus: Eve Kask), Mare Mikof (volitus: Jaan Elken) (9).

Volitusi: 5.

1. Kristjan Raua preemiate 2022 määramine.

Elin Kard tutvustab Kristjan Raua preemia 2022 kandidaate ja esitajaid. Tallinna linna esindajana osaleb žürii töös Laura Toots. Elin Kard teeb ennepaneku valida ning märkida hääletussedelil igal volikogu liikmel kuni kaheksa kandidaati. Vajadusel tehakse mitu hääletusvooru. Toimub hääletus kaheksa kandidaadi märkimise kinnitamiseks.

Otsus: Iga volikogu liige märgib hääletussedelile kuni kaheksa kandidaati.

Otsus: Kristjan Raua preemiate 2022 laureaadid on Lembit Sarapuu, Ludmilla Siim, Mai Levin, Terje Ojaver.

Hääletuse järel toimub volikogu liikmete vahel arutelu preemia väljaandmisega seotud küsimustes. Kirke Kangro teeb ettepaneku edaspidi rohkem põlvkondlikku tasakaalu jälgida.

Tiiu Kirsipuu toob esile, et sisuliselt määrati kolm elutööpreemiat ning üks preemia pikaajalise loometegevuse eest. Aet Ollisaare hinnangul võiks elutööpreemia olla siiski pigem erand, nii nagu statuudis kirjas. Palutakse üle täpsustada, kas statuuti saab muuta. Elin Kard selgitab, et volikogu statuuti muuta ei saa. Seda saab teha koostöös Tallinna linnaga. Kristi Kongi leiab, et volikogu liikmed ei peaks enda kandidatuuri puhul hääletusel osalema. Kirke Kangro küsib, kas on reglement, kuidas laureaadid valitakse või saaks seda teha ka konsensuse läbi. Vano Allsalu selgitab, et statuudis reguleerimata küsimustes otsustab volikogu igakordselt ja kujundab valimiste protseduuri.

Volikogu liikmete poolt tehakse preemiaga seotud küsimustes erinevaid ettepanekuid, sealhulgas: järgmisel

aastal jagada preemiad kahte kategooriasse: elutöö ja viimaste aastate looming; arutelu peaks kindlasti olema – kohe alguses või teises etapis; ühel volikogu koosolekul võiks tutvustada kandidaate ja arutada, teisel toimub hääletus; teha hääletamine mitmes etapis: esimeses etapis märgitakse näiteks kaheksa kandidaati, seejärel toimub arutelu ja siis lõplik hääletus; teises voorus osalevate kandidaatide arv võiks sõltuda esitatud kandidaatide koguarvust (kui on rohkem kandidaate, pääseb teise vooru samuti suurem arv kandidaate); arvestada võiks ka seda, mitu institutsiooni kandidaadi esitanud on.

Volikogu liikmete poolt tuuakse esile, et järgmisel aastal võiks alustada preemiate jagamise protsessi aruteluga reglemendi üle. Elin Kard toob välja, et alustada tuleks arutelust linnaga ning teha uus statuut. Ka preemia suurus vajaks uuendamist.

2. Uued liikmed.

Elin Kard ja Vano Allsalu tutvustavad liikmekandidaate ja loevad ette soovituskirjad. Toimub arutelu ja hääletus.

Otsus: EKLi uued liikmed on Yuchen Dai (Hansel Tai), Kaisa Eiche, Siim Laanemäe (Olev Kuma), Keiu Maasik.

3. Ülevaade eelarve täitmisest (seisuga 15.09.2022).

Elin Kard annab ülevaade eelarve täitmisest ning toob välja, et üüritulude laekumine on üldjuhul heal tasemel, parima üürilaekumisega on sel aastal Muhu Kunstitalu, ka külalisateljees on palju külalisi olnud. Draakoni galeriis on müügiga hästi läinud, ARSi poes on müük praegu pigem tagasihoidlik. Liikmemaksude laekumine on üsna eeskujulik. Loovisikute loometoetuste taotluseid laekub siiani, sest seadus seda võimaldab, kuid vahendid lõppesid juba märtsis; praeguseks on tulnud anda juba 52 äraütlevat vastust.

Kuludest on hinnakasvu tõttu suurenenud pisut valveteenus ja kindlustus. Elektrilt on õnnestunud säästa muuhulgas tänu sellele, et hoonetes on rohkem kasutusel LED-lambid. Reklaamikuludest moodustab suure osa ARSi poe reklaamikampaania. Pisut suurenenud töötasude kulud tulenevad ARSi kunstipoe asendustöötajale tasumisest, töötajatele makstud kolimisega seotud lisatasudest ning haiguslehel viibivate töötajate asendamisest. Õigusabikulude osas on esikohal Vabaduse väljak 8 lepingute lõpetamised ja EKLi õiguslik järjepidevus.

Elin Kard selgitab volikogu liikmete küsimustele vastates ka vastuvõttudega seotud kulude struktuuri ning juubelitoetustega seonduvat. Jaan Elken esitab küsimuse, miks alaliitude juhid ei võta aktiivsemalt välja alaliitudele mõeldud toetusi. Toimub hääletus.

Otsus: Võtta teadmiseks ja kiita heaks 2022. aasta eelarve täitmine seisuga 15.09.2022.

4. SA Kunstitaristu nõukogu.

Vano Allsalu annab ülevaade sihtasutuse Kunstitaristu saamisloost, tegevuse põhimõtetest ja varadest ning Kunstitaristu poolt EKLi eraldatud sihtfinantseeringu kasutamisest. Sihtasutusele kuuluvast kunstikogust on võõrandatud veidi enam kui 10 protsenti teostest, mis

omakorda on võimaldanud edendada sihtasutuse tegevust, rajada kunstikogule uued hoiu- ja esitlusruumid ning toetada sihtfinantseerimise kaudu ja koostöös EKLi sihtasutuse eesmärkide saavutamist. Sihtasutuse peaeesmärgiks on kunstnikele, kunstiteadlastele ja kunstitöötajatele paremate töö-, loome- ja esitlustingimuste loomine.

Sihtasutuse nõukogu liige Loit Jõekalda selgitab täiendavalt, et vastavalt lepingutes sätestatule on võõrandatud kunstiteoseid võimalik ka edaspidi eksponeerida näitustel ning need on kättesaadavad uurimistööks ja hariduslikel eesmärkidel.

Vano Allsalu tutvustab nõukogu valimisega seotud punkte EKLi ja Sihtasutuse Kunstitaristu põhikirjas ning teeb ettepaneku pikendada senise nõukogu koosseisu (Hannes Kuhlbach, Loit Jõekalda, Elin Kard) volitusi järgnevas kolmeks aastaks, kuna nõukogu liikmed on tegutsenud asjatundlikult ja eesmärgipäraselt ning sihtasutuse tegevus on olnud tulemuslik.

Elin Kard ja Loit Jõekalda ei osale hääletusel.

Otsus: Pikendada Sihtasutuse Kunstitaristu nõukogu liikmete Elin Kardi, Loit Jõekalda ja Hannes Kuhlbach volitusi, nimetades nad Sihtasutuse Kunstitaristu nõukogu liikmeteks järgnevas kolmeks aastaks.

5. Muud küsimused.

Elin Kard esitleb taas Maarin Ektermanni palvet saada EKL volikogult vastus, kuidas EKL töötasude ettepanekutega edasi töötab. Elin Kard tutvustab, mis on tehtud, sealhulgas ministrile esitatud ettepanekuid: kunstnikupalga saajate arvu suurendamine, tegevustoetused kunstiasutustele, töötasude avalik taotlusvoor.

Elin Kard tutvustab tähtajatut meeldetuletuskampaaniat „Ravikindlustus kõigile!“ ning selgitab muuhulgas, miks kampaania eesmärk on ravikindlustus kõigile, mitte ainult loovisikutele või kunstnikele. Kard tutvustab kampaania kulgemist, sh meedia ning tervise- ja tööministri kiiret reageerimist. Tutvustab peatseid kohtumisi erakondadega. Meeldetuletuskampaania eest tasub endiselt vaid EKL. Maksame reklaampindade eest kultuuriasutuste sõbrahinda – saame 96% soodustust.

19.12.2022

ARS Kunstilinnak, seminariruum 98

Kohal: Elin Kard, Vano Allsalu, Merle Kannus, Kulla Laas, Anneliis Vabul, Marko Kekišev, Lembe Ruben-Kangur, Aet Ollisaar, Pille Kivihall, Taimi Soo, Liina Tepand, Riina Grethiel Leppoja, Thea Pilvet-Martinson, Jaan Pärn, Tiiu Rebane, Jaan Elken, Mihkel Ilus, Loit Jõekalda, Eve Kask, Tiiu Kirsipuu, Kristi Kongi, Krista Leesi, Mare Mikof, Tanja Muravskaja (24).

Puudusid: Rita Randmaa (volitus: Elin Kard), Sirje Petersen (volitus: Aet Ollisaar), Gea Sibola-Hansen (volitus: Tiiu Kirsipuu), Virve Sarapik, Eve Kiiler, Kirke Kangro (volitus: Kristi Kongi) (6).

Volitusi: 4.

1. Eesti Kunstnike Liidu 2023. aasta eelarve.

Elin Kard tutvustab EKLi 2023. aasta eelarve projekti ja seletuskirja ning juhib tähelepanu olulisematele asjaoludele. Volikogu liikmed on eelnevalt saanud koos eelarve projektiga ka seletuskirja. Toimub arutelu.

Elin Kard: ette on näha renditulude vähenemist seoses Vabaduse väljak 8 hoone remondiga – saamata jääb tulu rendipindadelt ja külalisatelleest. ARSi arenduskeskuse tulused on võrreldes 2002. aasta eelarvega madalamaks korrigeeritud – ruumide rentimine lühiajalisteks üritusteks on kujunenud tagasihoidlikumaks; samas peaks kasvama ARSist saadav üüritulu. Kokkuvõttes on müügitulu võrreldes 2022. aastaga kavandatud 6,3% väiksemana. Kasvu ootame liikmemaksude osas – seda eeldusel, et neid tasutakse korralikult. Artikkel „Sihtfinantseerimine“ sisaldab Kultuuriministeeriumist saadavat EKLi galeriide tegevustoetust, samuti kunstnikupalga sihtfinantseeringut, mis järgmisel aastal oluliselt suureneb seoses kultuuri töötajate miinimumpalga tõusu ja palgasaaajate arvu suurenemisega – iga-aastase 5 asemel lisandub 10 kunstnikupalga.

Kriisiabi 2022. aastal moodustus 2021. aastal riigi kriisiabi voorudest „Kriisiabi Ida-Viru ja Harju maakonna kultuurikorraldajatele“ (60 000 €) ja „COVID-19 puhangust tingitud erakorraline abi kultuurikorraldajatele“ (80 207 €) saadud toetuste 2022. aastasse üle toodud jäägist (100 000 €) ja 2022. aastal kriisiabi voorust „Kriisiabi COVID-19 puhangust tingitud erakorraline abi kultuurikorraldajale 2022“ saadud toetusest (124 512 €). Kriisi jätkuva süvenemise tõttu viime 2023. aasta eelarvesse üle toetuse jäägi 178 314 €.

Kulude osas on võrreldes 2022. aasta eelarvega kasvanud transpordikulu ning vähenenud hoonete halduskulu, büroo- ja majanduskulu ning kulutused teenustele, samuti põhitegevuse kulud – viimased paljuski selle tõttu, et toimus suurkogu. Tööjõukulude suurenemine on tingitud miinimumtasude tõusust aastal 2023 ja nendest lähtuvate maksude (sh sotsiaalmaks ja töötuskindlustus) tõusust, samuti finantseksperdi kaasamise (alates oktoober 2022) töötasust lähtuvalt. Eelarveprojekti on vähendatud kaasfinantseeringu mahtu alaliitudele, lähtudes eelarve täitmisest aastatel 2016–2022 ning toetuste kasutamise sihtotstarbe (eelkõige omaosaluse finantseerimiseks kultuurkapitali toetusetootlustes) järgimisest. Vabanenud eelarvevahendid lisanduvad 2023. aasta eelarves sotsiaalfondi toetuste eelarve reale, lähtuvalt sotsiaalfondi mahu tõstmise vajadusest.

Vano Allsalu tutvustab Sihtasutuse Kunstitaristu poolt sihtfinantseeritavate tegevuste sisu ja tulemusi lõppeval aastal ning investeringute kava ehituse ja renoveerimise osas aastaks 2023. 2022. aastal teostati suurematest töödest seoses Kunstihoone remondiga ARSis peavarju leidnud graafikakoja uute ruumide terviklik remont ning samasse hoonesse rajatavate kunstikogu hoiu- ja esitlusruumide remont ja sisseseadega varustamine. Kaasaegse ja turvalisega asendati ka teine peahoone arhailistest liftidest. Hobusepea 2 toimus katuse remont ning akende restaureerimine, samuti korrastati avatäiteid sisehoovis. Hobusepea galerii sai uued kaasaegsed valgustid.

Vabaduse galeriisse rajati ventilatsiooni-süsteem ja Draakoni galeriisse paigaldati valveseadmed. Kaasajastati erinevaid tehnosüsteeme EKLi hoonetes sh uuendati elektrikiilpe ja paigaldati energiasäästlikke LED-valgusteid; täiendati ARS Projektiruumi valgustussüsteemi; telliti erinevaid projekteerimistöid, sh Pärnu mnt 154 pealeehituse kavandamiseks ja küttesüsteemi uuendamiseks. 2023. aastal on investeringute kogumahuks kavandatud 620 000 eurot ning suurematest töödest on plaanis Hobusepea 2 sisehoovi remont, akende vahetusega jätkamine, sisekoridoride remont, HOP galerii ventilatsiooni rajamine ning Hobusepea galerii viimistlusremont. Pärnu mnt 154 on kavas küttesüsteemi renoveerimine ja tule-tõkkesoonide väljaehitamine ning tualettruumide remont. Muhu Kunstitalus seisab ees reoveesüsteemi kaasajastamine. Samuti on eelarvesse planeeritud J. Koorti tn 16 asuvate ateljeeruumide remont, mis võimaldaks muuhulgas võtta need ajutiselt kasutusele EKLi külalisatelleena.

Toimub hääletus Eesti Kunstnike Liidu 2023. aasta eelarve kinnitamiseks.

Otsus: Võtta vastu EKLi 2023. aasta eelarve.

2. EKL sotsiaalkomisjoni koosseis ja töökord.

Vano Allsalu tutvustab EKL sotsiaalkomisjoni töökordaduse ja tegutsemise põhimõtete kavandit ning EKL juhatuse poolt esitatud sotsiaalkomisjoni liikmeid. Toimub arutelu.

EKLi komisjonideks on loometoetuste komisjon, ateljeekomisjon, residentuurikomisjon ja sotsiaalkomisjon. EKLi sotsiaalkomisjon on tegutsenud teadaolevalt alates 1990. aastatest ning välja on kujunenud teatav tegutsemispraktika ja hea tava, millest komisjoni liikmed peaksid tegevuses ja otsustes lähtuma – muuhulgas on sellisteks põhimõteteks erapooletus, tolerantsus ja diskreetsus. Kahjuks ei ole see tegelikkuses alati õnnestunud, samal ajal on meie ühiskonnas kasvanud üksikisiku õiguste ulatus ning tema eraelu, isiklike otsuste ja vabaduste väärtustamine – sealhulgas isikuandmete kaitse seaduses määratletud juhtudel. Seetõttu on kujunenud vajadus määratleda reeglid komisjoni tegevuseks ja selle liikmete käitumisjuhised. Sotsiaalkomisjoni vahendid kujunevad 100% ulatuses sotsiaalfondi suunatavast liidu liikmemaksust ning EKLi täiendavatest eelarvevahenditest, mille lõplik summa oleneb liidu majanduslikest võimalustest ning sotsiaalkomisjonile esitatavate taotluste mahust.

Sotsiaalkomisjoni vahendeid eraldatakse taotluste alusel esmajärjekorras neile liidu liikmetele, kel tekib elule ja tervisele ohtlikke ning inimväärikust ohustavaid olukordi ning kelle toimetulek ei võimalda hädavajalikke kulutusi ise täielikult katta. Toetust antakse näiteks ravimite ostmiseks, hambaravi kuludeks, aga samuti raskesse majanduslikku olukorda sattunud liikmete kriitiliselt vajalike elukondlike kulude katmiseks (nt küttepude ostmiseks). Toetusi eraldatakse kogu eelarveaasta jooksul, vastavalt taotluste laekumise järjekorrale ning kuni sotsiaalkomisjoni vahendite lõppemiseni. Toetuse saamiseks tuleb liidu liikmel esitada EKLi vabas vormis kirjalik avaldus, vajadusel annavad EKLi sekretär või juhatuse liikmed taotlejale nõu taotluse vormistamiseks ning jagavad infot taotlemise

tingimuste ja otsustusprotsessi põhimõtete kohta. Erandjuhtudel (kui abivajaja tervislik seisund ei võimalda endal taotlust esitada) võivad taotluse esitajaks olla abivajaja kolleegid või alaliidu juhatus. Toetuse suurus ei ületa üldjuhul 500 eurot ning selle suurus on olnud (aastatel 2019–2021) tavapäraselt vahemikus 200–300 eurot. Üldjuhul ei eraldata ühele taotlejale toetust rohkem kui kahel korral aastas.

Komisjoni kuuluvad EKLi juhatuse liikmed ning liidu juhatuse ettepanekuga volikogule esitatud ja volikogu poolt kinnitatud liikmed. Komisjoni liige kohustub kaaluma esitatud taotlusi erapooletult, ilmutades seejuures sallivust ning olles eriti hoolas, tähelepanelik ja diskreetne isikuandmete ja taotleja isiklikku elu ning tervislikku seisundit puudutavate asjaolude, mis võivad talle komisjoni töö raames teatavaks saada. EKL ei palu taotlejal esitada mistahes delikaatseid terviseandmeid – piisab mure või probleemi kõige üldisemast kirjeldamisest ning taotletava summa põhjendatud esitamisest. Toimub hääletus EKLi sotsiaalkomisjoni koosseisu ja töökorra kinnitamiseks.

Elin Kard, Vano Allsalu, Taimi Soo, Tanja Muravskaja ja Liina Tepand ei osale hääletusel.

Otsus: Kinnitada Eesti Kunstnike Liidu sotsiaalkomisjoni töökorraldus ja tegutsemise põhimõtted. Kutsuda tagasi senine EKLi sotsiaalkomisjon koosseisus Heinz Valk, Katrin Pere, Erkki Juhandi, EKLi president, EKLi asepresident. Kinnitada EKLi sotsiaalkomisjoni liikmeteks aastatel 2023–2026: Taimi Soo, Liina Tepand, Tanja Muravskaja, Erkki Juhandi, EKLi president, EKLi asepresident.

3. EKLi õiguslik järjepidevus.

Elin Kard tutvustab õigusliku järjepidevuse väljaselgitamise protsessi ja advokaadibüroo Sorainen poolt koostatud seletuskirja. Toimub arutelu.

Jaan Elken meenutab 2003. aastal toimunud konverentsi, mis käsitles EKLi ajaloo ja järjepidevusega seotud teemasid. Elin Kard selgitab, et tegevused 2003. aastal kahjuks ei muutunud juriidiliselt midagi, sest otsuseid õigusjärgluse taastamiseks 1922. aastal asutatud EKKKÜga ei tehtud – ei ole leidnud selle kohta ühtegi märget ka tollastest volikogu protokollidest. Toimub hääletus EKLi õigusliku järjepidevuse tunnustamiseks.

Otsus: Tunnustada õiguslikku järjepidevust

14. märtsil 1922. aastal registreeritud Eesti Kujutavate Kunstnikkude Keskühingu (EKKKÜ) ja Eesti Kunstnike Liidu (EKL) vahel ning määratleda sellest tulenevalt EKLi asutamisaajana 14. märts 1922. aasta. Ülaltoodud otsusest tulenevalt teha EKLi juhatusele ülesandeks põhikirja muutmise korraldamine, viies sisse viite EKKKÜ ja EKLi vahelisele õiguslikule järjepidevusele, millega loetakse EKLi asutamisaajaks EKKKÜ registreerimiskuupäev, 14. märts 1922.

4. Uued liikmed.

Vano Allsalu ja Kersti Liiberg loevad ette liikmekandidaatide soovituskirjad ja toimuvad hääletused.

Otsus: EKLi uued liikmed on Aleksei Kornilov, Ingrid

Helena Pajo, Kerttu Siplane, Taavi Teevet, Ruudu Ulas, Marta Vaarik, Ivar Veermäe.

5. Auliikmete nimetamine.

Elin Kard ja Vano Allsalu tutvustavad auliikme kandidaate, toimub salajane hääletamine.

Otsus: EKLi 2022. aastal valitud auliikmed on Sirje Eelma, Dolores Hoffmann, Tamara Luuk, Maasike Maasik.

2023

20.02.2023

ARS Kunstilinnak, seminariruum 98

Kohal: Elin Kard, Vano Allsalu, Merle Kannus, Anneliis Vabul, Lembe Ruben-Kangur, Aet Ollisaar, Pille Kivihall, Taimi Soo, Liina Tepand, Thea Pilvet-Martinson, Jaan Pärn, Gea Sibola-Hansen, Jaan Elken, Mihkel Ilus, Loit Jõekalda, Kirke Kangro, Eve Kask, Tiiu Kirsipuu, Kristi Kongi, Krista Leesi, Mare Mikof (21).

Puudusid: Rita Randmaa, Kulla Laas (volitus: Mihkel Ilus), Sirje Petersen (volitus: Aet Ollisaar), Riina Grethiel Leppoja (volitus: Elin Kard), Virve Sarapik, Tiiu Rebane, Marko Kekišev, Eve Kiiler, Tanja Muravskaja (volitus: Kirke Kangro) (9).

Volitusi: 4.

Elin Kard tutvustab volikogu uut liiget, Eesti Lavastuskunstnike Liidu esindajat ja juhatuse liiget Mae Kivilot.

1. EKLi 19.03.2023 erakorralise Suurkogu ettevalmistamisest ja seonduvatest protseduuridest, päevakorra kinnitamine.

Elin Kard tutvustab 19.03.2023 Estonia kontserdisaalis toimuva EKLi erakorralise Suurkogu päevakava kavandit ja sellele järgneva vastuvõtu korraldamisega seonduvat ning liikmetele saadetavat põhikirja muudatuse kinnitamise eelnõud. Elin Kard selgitab põhikirjas võrreldes esialgse versiooniga tehtud muudatust. Enne Suurkogu saadetakse liidu liikmetele posti ja e-posti teel lühendatud versioon memorandumist, mille koostas advokaadibüroo Sorainen. Lühendatud versioon memorandumist sisaldab põhikirja vana punkti (Eesti Kunstnike Liidu põhikirja punkt 1) ning selle uut sõnastust. Toimub hääletus EKLi 19.03.2023 erakorralise Suurkogu päevakorra kinnitamiseks.

Otsus: Kinnitada EKLi 19.03.2023 erakorralise Suurkogu päevakord ning dokument „EKLi põhikirja muudatuskirja eelnõu ja seletuskiri“.

2. Uued liikmed.

Elin Kard ja Vano Allsalu loevad ette liikmekandidaatide soovituskirjad ja toimuvad hääletused.

Otsus: EKLi uued liikmed on Kelli Gedvil, Mariliis Kenkmaa, Tõnis Kenkmaa, Brenda Purtsak.

3. Muud küsimused.

Elin Kard tutvustab Kunstihoone renoveerimisega seonduvat: paigaldatud on toetusvaiad. Praegu on ooteperiood selgitamaks, kas vaiad teevad oma tööd või toimub endiselt vajumine. Järgmisel nädalal eemaldatakse veel

hoone külge ehitatud betoonist „konteiner“. Seejärel jääme ootama järgmist valitsuse koosseisu ja riigieelarvet. Praegu on puudu üle 5 miljoni euro. Kuna Kunstihoone on riigi osalusega sihtasutus, ei saa enne täisrahastuse olemasolu ehitushanget välja kuulutada.

Elin Kard tutvustab erakorralise Suurkogu ja 101. sünnipäeva tähistamise vastuvõtuga seonduvat. Suurkogu ja vastuvõtt toimuvad Estonia kontserdisaalis. Et Suurkogu kvoorum kokku tuleks, peab kohal olema vähemalt 2/5 liikmeskonnast. Jaan Elken küsib, mis saab siis, kui kvoorum kokku ei tule. Elin Kard vastab, et sel juhul peame sünnipäevapidu ning hääletus toimub uuesti 2025. aasta Suurkogul koos liidu uute juhtide valimisega.

Jaan Elken küsib, kuidas MTÜ seadus ette näeb, kas uue koosoleku võib pidada ka 30 minuti pärast. Vano Allsalu vastab, et koosolekute vahel peab seadusest tulenevalt olema siiski vähemalt 10 päeva. Elin Kard lisab, et siiani on viimastel kordadel kvoorum kokku tulnud, sh 2016. aasta erakorralisel Suurkogul.

Elin Kard annab ülevaate samal päeval toimunud kohumisest kultuuriministriga, mistõttu volikogu koosolek erandkorras ka 1h hiljem algas. Kohtumine oli ajendatud mõned nädalad tagasi ilmunud uudistest, et teatrid saavad lisarahastust ministeeriumi reservist. Elin Kard: „Otsus iseenesest on mõistetu, ent kuna kunstivaldkond oli just saanud lisarahastusele eitava vastuse, oli kunstivälja pettumus suur. Ajakirjanduses avaldatud kunstiväljale eraldatav 9 miljonit eurot ei ole tegelikult peegeldav number. Tegelikult saame pisut alla miljoni. Palusime Kunstiasutuste Liidu juhi Kadi-Elle Tähistega ministriga kohtumist. Loomulikult minister praegu midagi lubada ei saanud. Ministri ettepanek edasiseks on kunstnikupalga saajate arvu suurendada. Samuti on ministri sõnul aasta 2023 kunstnike ja vabakutseliste loovisikute toimetulekule pühendamise aasta. Ette on valmistatud 174 ettepanekut valitsusele, mis on valminud loomeliitude, valdkonna ekspertide ja kolme ministeeriumi koostöös. Ettepanekuid loodetakse tutvustada juba praegusele valitsusele, kuna ilmselt jätkab mõnigi minister järgmises valitsuses.“

Elin Kard annab ka põgusa ülevaate ravikindlustuse kampaaniast – paljude erakondade valimisprogrammides on ravikindlustus mingil moel sees. Merle Kannus tunneb huvi, kuidas määratletakse nendes aruteludes loovisikuid? Elin Kard: eelkõige kui vabakutselisi.

Jaan Elken küsib, kas on tõesti mingi võimalus, et sotsiaalmaksu maksmata ravikindlustus antakse. Elin Kard: „Soov on muuta seaduseid selliselt, et ka praeguste hajasate ja väikeste sissetulekutega oleks võimalik saavutada sotsiaalsed garantiid. Üks versioon on, et makstakse riigi poolt loomeliitude kaudu puudujääv sotsiaalmaksu osa“. Jaan Elken küsib, kas ravikindlustuse kampaania raames on kohtunud ka EKREga. Elin Kard vastab, et EKRE on ainus erakond, kes seni kohtumise ettepanekule reageerinud ei ole.

17.05.2023

ARS Kunstilinnak, seminariruum 98

Kohal: Elin Kard, Vano Allsalu, Merle Kannus, Anneliis Vabul, Lembe Ruben-Kangur, Aet Ollisaar, Pille Kivihall, Taimi Soo, Marko Kekišev, Mae Kivilo, Sirje Petersen, Riina Grethiel Leppoja, Thea Pilvet-Martinson, Jaan Pärn, Gea Sibola-Hansen, Loit Jõekalda, Kirke Kangro, Eve Kask, Tiit Kirsipuu, Kristi Kongi, Mare Mikof, Tanja Muravskaja (22).

Puudusid: Rita Randmaa, Kulla Laas, Virve Sarapik, Tiit Rebane, Eve Kiiler, Jaan Elken (volitus: Jaan Pärn), Mihkel Ilus (volitus: Kristi Kongi), Krista Leesi (volitus: Elin Kard) (8).
Volitusi: 3.

1. Ülevaade Eesti Kunstnike Liidu 2023. aasta eelarve täitmisest (seisuga 30.04.2023).

Elin Kard tutvustab eelarve täitmist seisuga 30.04.2023. Toimub arutelu. Eelarve tuludest leiavad muuhulgas lähemat käsitlemist külalisateljee tegevuse kavandamine ja kriisiabi toetuse rakendamine; kavandatud suuremaks kujunenud sissetulekud haldusteenuse osutamise, parkimisteenusest ja kunsti vahendamisteenusest ARSis; Kultuurkapitali poolt 2023. aastaks eraldatud 50 tuhande euro suurusest toetusest on esimeses kvartalis laekunud üks neljandik.

Vano Allsalu annab ülevaate SA Kunstitaristu poolt ehituseks ja renoveerimiseks eraldatud sihtfinantseeringu kasutamisest ja 2023. aastal juba teostatud töödest. Vano Allsalu vastab Lembe Rubeni küsimusele seoses Muhu Kunstitalu peahoone seisukorraga ning Thea Pilvet-Martinsoni ja Eve Kase küsimustele ARSi peahoone kavandatava pealeehituse osas ning annab ülevaate ARSi peahoone ehitustehnilise ekspertiisi tulemustest ning detailplaneeringu protsessist. Elin Kard juhib tähelepanu asjaolule, et pealeehituse rajamise eelduseks on rentnike ehitustööde ajaks ümberkolimine ajutistele pindadele ning ka tulubaasi vähenemisest tingitud ohust liidu likviidsusele.

Elin Kard selgitab olulisemaid muutusi eelarve kuludes: teenuste hindade kasvust tulenevalt on kasvanud eelkõige kulud koristus- ja majahaldusteenusele, samuti valveteenusele; reklaamikulude osas oli peamiseks väljaminekuks kampaania „Ravikindlustus kõigile!“, mille puhul saadi küll meediapinnad 96% soodustusega; IT-kulude kasvu põhjustas vajadus kolida kõik EKLi ja galeriide kodulehed uuele platvormile Drupal 9. Liidu põhitegevuse peatükis lisandusid erakorralise Suurkoguga seotud kulutused.

EKLi poolt makstavate liikmemaksude osas on lisaks varasematele (IAA ja Maksumaksjate Liit) lisandunud viimase aasta jooksul kaks uut, milles osalemine tihendab liidu koostööd partnerorganisatsioonidega ja tõhustab tegevust kunstiväljal: Kunstiasutuste Liit ja MTÜ Eesti Loomeresidentuurid (LOORE). Loovisikute toetuseks 2023. aastal seadusega määratud vahendid on lepingutega kaetud alates märtsist, sellest sõltuvalt oleme vahendite puudumise tõttu pidanud äraütlevaid vastuseid väljastama juba 29 loovisikule. Vano Allsalu annab ülevaate SA Kunstitaristu poolt ehituseks ja renoveerimiseks eraldatud sihtfinantseeringu kasutamisest ja 2023. aastaks kavandatud olulisematest töödest.

Vastates Kristi Kongi ja Thea Pilvet-Martinsoni küsimustele, annab Elin Kard ülevaate Kunstihoone renoveerimisega ja selle rahastamisega seotud olukorrast. Esialgelt 6,5 miljoni euro suurune eelarve kasvas seoses hinnatõusudega ehitussektoris 4,1 miljoni võrra; riigile on esitatud taotlus lisarahastuse saamiseks; kaalumisel on kõik variandid, sealhulgas ehituse etapiseerimine ja hoone konserveerimine – viimane oleks ilmselgelt halb, sest lükkaks probleemi lahendamise ebamäärasesse tulevikku ning tooks muuhulgas EKLi kaasa pikemaajalise renditulu kaotuse ning probleemid kunstnikele, kes töötavad praegu ajutistel pindadel endises G. Otsa muusikakoolis. Toimub hääletus.

Otsus: Kiita heaks EKLi 2023. aasta eelarve täitmine seisuga 30.04.2023.

2. EKL 2022. majandusaasta aruanne.

Elin Kard annab ülevaate 2022. aasta majandusaastast, mille aruanne on eelnevalt saadetud volikogu liikmetele meiliga ning vastab volikogu liikmete küsimustele. Muuhulgas tuntakse huvi erinevate tuluridade sisu, võlglaste, laenukohustuste, maamaksu ning tööjõukulude kohta.

Pearaamatupidaja Kersti Liiberg selgitab olulist arvestuspõhimõtete muutust: audiitori soovitusel rakendati seadmete ja sisseseade osas põhimõtet „masinad majade juurde“ ning seeläbi suurenes kinnisvarainvesteeringute soetusmaksumus ja kahanes põhivara väärtus.

Kirke Kangro teeb ettepaneku muuta volikogu protokollid liikmetele kättesaadavaks: Elin Kard selgitab, et seda täismahus teha ei ole võimalik, kuna protokollid sisaldavad konfidentsiaalset teavet ning konfidentsiaalsuskohustus kehtib üksnes volikogu liikmete suhtes; liidu liikmetele tehakse alati aastaraamatus kättesaadavaks kokkuvõtted volikogu tööst ja volikogu koosolekutel käsitletud teemadest ning vastu võetud otsustest. Toimub hääletus.

Otsus: Kinnitada Eesti Kunstnike Liidu 2022. aasta majandusaasta aruanne.

3. Liikme väljaarvamine liikme soovil.

Elin Kard tutvustab Dénes Kalev Farkase liidust välja astumise põhjuseid. Volikogu avaldab hämmeldust ja kahetsust liikme otsuse osas. Toimub hääletus.

Otsus: Arvata EKLi liikmete hulgast välja Dénes Kalev Farkas liikme soovivalduse alusel.

4. Uued liikmed.

Elin Kard ja Vano Allsalu tutvustavad liikmekandidaate ja loevad ette soovituskirjad. Toimub arutelu ja hääletus.

Otsus: EKLi uued liikmed on Katariin Mudist, Katrin Piile, Johanna Ulfaks.

5. Muud küsimused.

Elin Kard räägib põgusalt toimunud: kohtumistest seoses koalitsioonilepinguga, piketist Toompeal ja kohtumistest Eesti 200 (Kadri Tali, Ando Kiviberg) ja Reformierakonna (Heidy Purga, Siim Kallas) esindajatega koalitsiooniläbirääkimiste ajal; Kunstiasutuste Liidu 2. üldkogust ja seal otsustatust, peatselt kohtumisest

kultuuriministri ja Kultuurkapitali juhiga ning teeb kokkuvõtte osalemise ettevalmistamise protsessist Paide Arvamusfestivalil augustis 2023. Samuti peatselt arengukava tegevuste vahekokkuvõtete tegemisest ja liidu aastanäitusest Kunstihoone Lasnamäe paviljonis ning Sotsiaalministeeriumi poolt peatselt avalikustatavast uuringust „Eesti tervishoiu rahastamise senised uuringud ja uuendatud stsenaariumid“.

Volikogu arutleb ka järgmisel volikogul valitavate Kristjan Raua preemia kandidaatide esitamise ja valikuprotsessi üle.

16.06.2023

ARS Kunstilinnak, seminariruum 98

Kohal: Elin Kard, Lembe Ruben-Kangur, Pille Kivihall, Rita Randmaa, Kulla Laas, Annelis Vabul, Thea Pilvet-Martinson, Jaan Pärn, Gea Sibola-Hansen, Taimi Soo, Jaan Elken, Loit Jõekalda, Kirke Kangro, Eve Kask, Tiiu Kirsipuu, Kristi Kongi, Mare Mikof (17).

Puudusid: Vano Allsalu (volitus: Jaan Elken), Merle Kannus, Aet Ollisaar (volitus: Elin Kard), Virve Sarapik, Tiiu Rebane (volitus: Jaan Elken), Marko Kekišev (volitus: Elin Kard), Mae Kivilo (volitus: Elin Kard), Sirje Petersen (volitus: Kristi Kongi), Riina Grethiel Leppoja (volitus: Elin Kard), Eve Kiiler, Mihkel Ilus (volitus: Kristi Kongi), Krista Leesi (volitus: Eve Kask), Tanja Muravskaja (volitus: Kulla Laas) (13).

Volitusi: 10.

Elin Kard tutvustab liidu uut sekretär-juhiabi Cloe Jancist ning tänab Hedi Jaansood tema viimasel tööpäeval liidus oldud aja eest.

1. EKL galeriide 2024. aasta näituseplaanide kinnitamine.

Elin Kard tutvustab HOP galerii 2024. aasta näitusekava, toimub arutelu. Vabaduse galerii galerist Reet Varblane tutvustab Vabaduse galerii 2024. aasta näitusekava, toimub arutelu.

Draakoni galerii ja Hobusepea galerii galerist Elin Kard tutvustab Draakoni galerii ja Hobusepea galerii 2024. aasta näitusekavasid, toimub arutelu. Toimub hääletus.

Elin Kard hääletusel ei osale.

Otsus: Kinnitada EKL Hobusepea galerii, Draakoni galerii, HOP galerii ja Vabaduse galerii näituste plaanid aastaks 2024.

2. Kristjan Raua preemiate 2023 määramine.

Elin Kard tutvustab statuuti ja selgitab seniseid hääletuse reegleid. Vastavalt volikogu koosolekul 10.10.2022 kõlama jäänud ettepanekutele, peab volikogu enne hääletama asumist kokku leppima valikukriteeriumid.

Ettepanekud: järgmisel aastal võiks kunstnikud jagada preemiate arvule vastavalt nelja kategooriasse; kolm preemiat kunstnike ja kunstiteadlaste hulgast, üks elutööpreemia; teha noorte kunstnike jaoks eraldi kategooria. Otsustatakse hääletada endisel viisil, võttes arvesse 2022. aasta näituseid ja väljaandeid. Toimub hääletus kaheksa kandidaadi märkimise kinnitamiseks või siis

volikogu poolt määratud otsustuskorra kinnitamiseks.

Otsus: Kristjan Raua preemia 2023. aasta laureaadiid on Sirja-Liisa Eelma, Tiina Sarapu, Marje Üksine, Juhan Maiste.

3. Muud küsimused.

Elin Kard räägib kohtumistest Kultuurkapitali juhi Margus Allimaaga, kultuuriminister Heidy Purgaga koos Kunstiasutuste Liidu tegevjuhi Kadi-Eli Tähistega ja Arvamusfestivalil osalemise ettevalmistamisest. Kohtumistel andsime ülevaate kunstivälja hetkeseisust ning nii kunstivaldkonna arengukavas KUV 2021–2025 kui ka muudes vormides kokku lepitud valdkondlikest prioriteetidest: valdkonna kesksete organisatsioonide tegevustoetuseid on vaja pärast aastatepikkust seisakut tõsta, tegevustoetuste rahastamine vajab selgemat jaotust Eesti Kultuurkapitali ja Kultuuriministeeriumi vahel. Oluline on tagada mitmekesisema valikuga organisatsioonide, projektide ja loovisikute parem ligipääs Kultuurkapitali vahenditele. Riigi tugi kunstivaldkonna vabakutseliste õiglaste tasude ja sotsiaalsete garantiide tagamiseks on hädavajalik. Esmased lahendused on muudatused Kultuurkapitali toetuste ja stipendiumide süsteemis ning paindlikuma maksukeskkonna kujundamine. Tuleb jätkata vähemalt 10 kunstnikupalga välja andmist aastas.

Arvamusfestivalil toimuva arutelu „Vabakutseliste loovisikute toimetulek“ osalejad on Tanel Kiik, Kaupo Koppel, Paul Kuimet, Õnne Pillak ja Riina Sikkut. Vestlust juhib vabakutseline ajakirjanik Brent Pere. Arutelu toimub 11. augustil kell 14.00–15.30 Tööelu alal. Arutelu valmib koostöös kolleegidega Kunstiasutuste Liidust (Kadi-Eli Tähiste), Eesti Teatriliidust (Gert Raudsep) ning Eesti Kinoliidust (Kadri Vaas) ja arutelu toimumist toetab Riigikantselei.

06.11.2023

ARS Kunstilinnak, seminariruum 98

Kohal: Elin Kard, Vano Allsalu, Merle Kannus, Anneliis Vabul, Aet Ollisaar, Pille Kivihall, Taimi Soo, Thea Pilvet-Martinson, Jaan Pärn, Gea Sibola-Hansen, Mihkel Ilus, Loit Jõekalda, Kirke Kangro, Tiiu Kirsipuu, Kristi Kongi, Krista Leesi, Mare Mikof, Sirje Petersen, Marko Kekišev, Tanja Muravskaja (20).

Puudusid: Rita Randmaa (volitus: Jaan Pärn), Kulla Laas, Lembe Ruben-Kangur, Riina Grethiel Leppoja (volitus: Elin Kard), Virve Sarapik, Tiiu Rebane (volitus: Elin Kard), Eve Kiiler, Eve Kask (volitus: Elin Kard), Mae Kivilo (volitus: Elin Kard), Jaan Elken (volitus: Jaan Pärn) (10).

Volitusi: 6.

1. Ülevaade Eesti Kunstnike Liidu 2023. aasta eelarve täitmisest (seisuga 20.10.2023).

Elin Kard tutvustab eelarve täitmist seisuga 20.10.2023. Vano Allsalu annab ülevaate SA Kunstitaristu poolt ehituseks ja renoveerimiseks eraldatud sihtfinantseeringu kasutamisest ja 2023. aastal teostatud töödest. Toimub arutelu ja hääletus.

Otsus: Kiita heaks 2023. aasta eelarve täitmine seisuga 20.10.2023.

2. Audiitori kinnitamine EKLi 2023. ja 2024. aasta majandusaasta aruande auditeerimiseks.

Elin Kard tutvustab 2023. ja 2024. aasta majandusaasta aruande auditeerimise pakkumust Audiitorteenuse OÜ poolt. Uuenenud audiitorteenuse seadus näeb ette audiitorlepingu sõlmimist 2 järjestikuseks aastaks.

Otsus: Sõlmida Eesti Kunstnike Liidu 2023. ja 2024. aasta majandusaasta aruande auditeerimiseks leping Audiitorteenuse OÜ-ga.

3. Uued liikmed.

Elin Kard ja Vano Allsalu tutvustavad liikmekandidaate ja loevad ette soovituskirjad. Toimub arutelu ja hääletus.

Otsus: EKLi uued liikmed on Eero Alev, Richard Denny, Sten Eltermaa, Raili Keiv, Marit Mihklepp, Tiina Tiitus, Andreas Trossek.

4. Muud küsimused.

Elin Kard räägib kohtumistest ja sündmustest, mis on toimunud pärast eelmist volikogu 16. juunil 2023.

21. juunil toimus liidu aastanäituse kataloogi esitlus Kunstihoone Lasnamäe paviljonis ja publikupreemia laureaadi väljakuulutamine. Preemia pälvis ülekaaluka häälteenamusega klaasikunstnik Kati Kerstna. Kevadnäituse publikulemmiku valimisel anti seekord 1516 häält. 20. oktoobril avati pidulikult Eesti teatri- ja Muusikaakadeemias liidu kogusse kuuluv Erik-Arne Uustalu panna „Mees ja meri. Gustav Ernesaks“.

10. augustil külastasid meid Soome kolleegid Teemu Mäki (Soome Kunstnike Liit), Annukka Vähäsöyrinki (Soome Kunstnike Liit), Siiri Haarla (Soome Maalikunstnike Liit), Anna Niskanen (Fotokunstnike Liit), Sampo Malin (Soome Skulptorite Liit), Juhani Räisänen (Kunstnike Ühendus Muu) ja Margarita Rosselló Ramón (Soome Kunstiliitude Liit). Vano Allsalu, Kulla Laas ja Cloe Jancis rääkisid kolleegidega kunstnike toimetulekust ja sotsiaalsetest garantiidest ning tutvustasid neile ARS Kunstilinnakut.

11. augustil toimus arutelu „Vabakutseliste loovisikute toimetulek“ Paide Arvamusfestivali Tööelu alal. Arutelul otsisid olukorrale lahendusi Tanel Kiik, Kaupo Koppel, Paul Kuimet, Õnne Pillak ja Riina Sikkut. Vestlust juhtis ajakirjanik Brent Pere ja arutelu valmis koostöös kolleegidega Kunstiasutuste Liidust (Kadi-Eli Tähiste), Eesti Teatriliidust (Gert Raudsep) ning Eesti Kinoliidust (Kadri Vaas) ning arutelu toimumist toetas Riigikantselei.

16. augustil toimus Kunstiasutuste Liidu (KAEL) suvine kokkusaamine Viljandis. Külastasime Kondase Keskust ja Rüki galeriid ning tutvusime oluliste kunstipaikadega linnaruumis.

18. augustil oli Eesti kolleegidel külas Läti loomeliitude ühenduse delegatsioon koosseisus Inga Brūvere (Läti Loomeliitude Nõukogu ja Läti Kunstnike Liit), Maija Pavlova (Läti Teatritöötajate Ühing), Māris Lasmanis (Läti Heliloojate Ühing), Česlija Čable Zibene (Läti Disainerite Liit) ja Ugis Glāzītis (Läti Rockmuusika Liit). Eesti loomeliite esindasid

Andro Mänd (Eesti Arhitektide Liit), Urmas Ambur (Eesti Esitajate Liit), Ilona Gurjanova (Estonian Disainerite Liit) ja Vano Allsalu (Eesti Kunstnike Liit). Ühise arutelu keskmes olid erinevate kultuurivaldkondade probleemid ja rahastusmudelid, samuti loovisikute toimetulek ja sotsiaalsed garantiid Eestis ja Lätis. EKLi tegevust ja arenguplaane ning kunstilinnakut tutvustasid asepresident Vano Allsalu ja sekretär-juhiabi Cloe Jancis.

25. augustil kohtus Elin Kard koos Kunstiasutuste Liidu tegevjuhi Kadi-Eli Tähistega Kultuuriministeeriumi kantsleri Kristiina Alliksaarega. Andsime kohtumisel kantslerile põgusa ülevaate kunstivälja hetkeseisust ning kõige suurematest valupunktidest valdkonnas. Samuti valdkonna arengukavas KUVA 2021–2025 kokku lepitud valdkondlikest prioriteetidest: tegevustoetuste senisest paremate jaotusprintsipi ja mahtude vajadusest, riigi toe vajalikkusest vabakutseliste õiglasteks tasudeks ja sotsiaalseteks garantiideks, kunstnikupalgast, töötasude avaliku taotlusvoorude vajalikkusest. Rääkisime ka Kunstihoone renoveerimisest, kunsti müügist ja turutõrkest, loomepalkadest ja loomevaldkonna sotsiaalsest olukorrast laiemalt ning loovisikute toimetuleku parandamise erinevatest võimalustest. Samuti kohtumistest kultuuriministriga, koostööst Riigikogu kultuurikomisjoniga ja kultuurkapitali seaduse muutmisest loometöö toetustele sotsiaalmaksu lisamiseks. Järgmisel nädalal kohtub Elin Kard Eesti Ametiühingute Keskliidu uue juhi Kaia Vaskiga, ees seisab ka konsultatsioonikohtumine ravikindlustuskampaania jätkamise osas Tarmo Jüristoga.

5. septembril toimus Kunstivaldkonna visioonipäev ehk arengukava tegevuste vahekokkuvõtete päev ARS Kunstilinnakus. Kultuuriminister Heidy Purga avas vestluses Maarin Ektermanniga kultuuripoliitilisi seisukohti ja jagas infot lähitulevikus ees ootavate arengute kohta; kollektsoonäär Martin Kruus analüüsis kunstivaldkonda eratoetaja pilgu läbi ja pakkus näpunäiteid, kuidas julgustada inimesi veel enam kunstiga sügavamalt suhestuma. Toimusid ka vestlusringid. Arutelupäeva korraldasid Eesti Kunstnike Liit, Kaasaegse Kunsti Eesti Keskus ja Kunstiasutuste Liit koostöös Jorma Sarvega. 31. oktoobril toimus Telliskivi Loomelinnakus KAELA sügiskohtumine, tutvusime Loomelinnakus toimetavate kunstiasutustega ning näitustega Loomelinnaku sise- ja väliruumides.

4. oktoobril saabus Tallinnasse Cotton Factory Nordic Artist Exchange kunstiresidentuuri vahetusprogrammi raames Kanada kunstnik Andrew McPhail.

6. oktoobril pälvis Riias Balti Assamblee kunstiauhinna Peeter Laurits. Balti Assamblee auhinna kunstide kategoorias sai silmapaistva ja mitmekülgse kunstnikutöö ning projekti „Biotoopia“ eest Eesti kunstnik Peeter Laurits. Auhind koosneb rahalisest preemiast, tunnistusest ja kujukese, mis antakse välja igal aastal Balti Assamblee istungjärgu ajal. 22. oktoobril andsime üle Kristjan Raua preemiad Sirja-Liisa Eelmale, Tiina Sarapule, Juhan Maistele ja Marje Üksisele, 1. novembril Konrad Mäe maalipreemia René Karile. 3. novembril pälvis liidu preemia Tallinna VII Illustratsioonitriennaalil Regina Lukk-Toompere.

Selgunud on Kultuurkapitali uute sihtkapitalide koosseisud. Kunstnike liit esitas uude sihtkapitali

kandidaatidena Kadri Laas-Lepasepa, Kaisa Eiche, Terje Ojaveri, Kaisa Maasiku ja Aet Ollisaare. Neist valituks osutusid Kadri Laas, Kaisa Eiche ja Terje Ojaver. Uude sihtkapitali kuuluvad: Jana Huul, Kadri Laas-Lepasepp, Kaisa Eiche, Ketli Tiitsar, Paul Kuimet, Terje Ojaver ja Urmas Puhkan.

20.12.2023

ARS Kunstilinnak, seminariruum 98

Kohal: Elin Kard, Vano Allsalu, Merle Kannus, Lembe Ruben-Kangur, Pille Kivihall, Kulla Laas, Thea Pilvet-Martinson, Jaan Pärn, Gea Sibola-Hansen, Tiit Rebane, Taimi Soo, Marko Kekišev, Jaan Elken, Mihkel Ilus, Loit Jõekalda, Tiit Kirsipuu, Kristi Kongi, Krista Leesi, Mare Mikof, Tanja Muravskaja (20).

Puudusid: Aet Ollisaar (volitus: Elin Kard), Rita Randmaa, Anneliis Vabul (volitus: Elin Kard), Sirje Petersen (volitus: Kristi Kongi), Riina Grethiel Leppoja, Virve Sarapik, Eve Kiiler, Kirke Kangro, Eve Kask (volitus: Elin Kard), Mae Kivilo (10).

Volitusi: 4.

1. Eesti Kunstnike Liidu 2024. aasta eelarve.

Elin Kard ja Vano Allsalu tutvustavad Eesti Kunstnike Liidu 2024. aasta eelarveprojekti.

Toimub hääletus.

Otsus: Kinnitada Eesti Kunstnike Liidu 2024. aasta eelarve.

2. Auliikmete nimetamine.

Volikogu liikmed tutvustavad enda esitatud auliikmete kandidaate. Toimub salajane hääletamine.

Otsus: EKLi 2023. aastal valitud auliikmed on Ehalil Halliste, Leida Ilo, Kai Koppel, Raili Vinn, Ekke Väli.

3. Uued liikmed.

Elin Kard ja Vano Allsalu loevad ette liikmekandidaatide soovituskirjad ja toimuvad hääletused.

Otsus: EKLi uus liige on Liina Leo.

4. Muud küsimused.

Volikogu liikmetele jõudis postkasti ajakiri Kunst.ee, ajakiri jõuab Eesti Kunstnike Liidu vahendusel 2024. aasta jooksul ka Riigikogu hoones töötavate inimesteni. Aasta jooksul tutvustavad loomevaldkonna esindajad neljas ajakirja numbris loomevaldkonna eripärasid ja probleeme, mis on valdkonda pikki aastaid saatnud ja vajavad kiireid lahendusi. 2023. aasta detsembris ilmunud numbris temaatilisest erilisast leiab lühiülevaate vabakutseliste loovisikute sotsiaalkaitse keerukusest ja kronoloogilise ülevaate Eesti Kunstnike Liidu algatatud meeldetuletuskampaaniaga „Ravikindlustus kõigile“ senistest seotud tegevustest, kampaania teemadega puutepunkte omavatest tegevustest ja sündmustest.

Elin Kard räägib põgusalt kohtumisest loomeliitudega ja eelseisvast kohtumisest Margus Allikmaaga. Annab ülevaate Kultuurkapitali seaduse muutmisest ja sellega

seotud aruteludest. Lühidalt Väljatöötamiskavatsusest (VTK) maksuseaduse muudatuseks (rulluv sotsiaalmaks).

Ülevaade aastalõpu sündmustest – laste jõulupidu ja seeniorite jõulupidu. EKL 24. aastanäitusest. Eesti Kunstnike Liidu 24. aastanäitus toimub 2024. aastal Lasnamäe paviljonis 1. juunist kuni 28. juulini 2024. Vabaduse galerii hetkeseisust ja galeristi otsinguist.

2024

08.04.2024

ARS Kunstilinnak, seminariruum 98

Kohal: Elin Kard, Vano Allsalu, Merle Kannus, Aet Ollisaar, Pille Kivihall, Kulla Laas, Anneliis Vabul, Thea Pilvet-Martinson, Jaan Pärn, Gea Sibola-Hansen, Tiiu Rebane, Tüüne-Kristin Vaikla, Sirje Petersen, Jaan Elken, Loit Jõekalda, Eve Kask, Tiiu Kirsipuu, Kristi Kongi, Krista Leesi, Mare Mikof, Tanja Muravskaja (21).

Puudusid: Lembe Ruben-Kangur (volitus: Loit Jõekalda), Rita Randmaa (volitus: Elin Kard), Virve Sarapik, Marko Kekišev, Mae Kivilo, Riina Grethiel Leppoja (volitus: Tiiu Rebane), Eve Kiiler, Mihkel Ilus, Kirke Kangro (volitus: Kulla Laas) (9).

Volitusi: 4.

Elin Kard tutvustab uut volikogu liiget, Kujunduskunstnike Ühenduse esindajat Tüüne-Kristin Vaiklat.

1. Kristjan Raua preemiade 2024 määramine.

Elin Kard räägib üle hääletamise reeglid. 2023. aastal leppis volikogu kokku hääletamise kriteeriumid lisaks statuudile, mille eesmärgiks on tasakaalustatud hääletustulemus. Kategooriad, mida tuleks hääletamisel silmas pidada: kunstnikud, kunstiteadus ja kuraatoritöö, elutöö, tarbekunst ja disain, kunstnikud/kuraatorid kuni 50 eluaastat. K. Raua preemia valitakse salajase hääletamise teel, hääletusdelil märgitakse esimeses hääletusvoorus 8 kandidaati. Vajadusel toimub teine hääletusvoor. Elin Kard ja Vano Allsalu tutvustavad Kristjan Raua preemia 2024 esitatud kandidaate. Elin Kardil on Tallinna Linnavalitsuse Kultuuri- ja Spordiameti juhataja Hillar Seina volitus.

Otsus: Kristjan Raua preemia 2024. aasta laureaadi on Aet Ollisaar, Mari Roosval, Linda Kaljundi, Andreas Trossek.

2. Uued liikmed.

Elin Kard ja Vano Allsalu tutvustavad liikmekandidaate ja loevad ette soovituskirjad. Toimub arutelu ja hääletus.

Otsus: EKLi uued liikmed on Al Paldrok, Riin Pallon, Kerstin Rei, Marleen Suvi ja Siiri Taimla-Rannala.

17.06.2024

ARS Kunstilinnak, seminariruum 98

Kohal: Elin Kard, Vano Allsalu, Merle Kannus, Aet Ollisaar, Lembe Ruben-Kangur, Pille Kivihall, Kulla Laas, Thea Pilvet-Martinson, Jaan Pärn, Gea Sibola-Hansen, Tüüne-Kristin Vaikla, Marko Kekišev, Sirje Petersen, Jaan Elken, Loit Jõekalda, Kirke Kangro, Tiiu Kirsipuu, Kristi

Kongi, Krista Leesi, Mare Mikof, Tanja Muravskaja (21).

Puudusid: Rita Randmaa (volitus: Elin Kard), Anneliis Vabul, Virve Sarapik, Tiiu Rebane (volitus: Jaan Elken), Mae Kivilo, Riina Grethiel Leppoja (volitus: Lembe Ruben), Eve Kiiler, Mihkel Ilus (volitus: Kristi Kongi), Eve Kask (9).

Volitusi: 4.

1. EKL galeriide 2025. aasta näituseplaanide kinnitamine.

Maria Valdma-Härm tutvustab HOP galerii 2025. aasta näitusekava, toimub arutelu.

Draakoni ja Hobusepea galerii galeristi assistent Anna Mari Liivrand tutvustab Draakoni galerii ja Hobusepea galerii 2025. aasta näitusekavasid, toimub arutelu. Vabaduse galerii galerist Kulla Laas tutvustab Vabaduse galerii 2025. aasta näitusekava, toimub arutelu.

Toimub hääletus EKL galeriide 2025. aasta näituseplaanide kinnitamiseks.

Elin Kard ja Kulla Laas ei osale hääletusel.

Otsus: Kinnitada EKL Hobusepea galerii, Draakoni galerii, HOP galerii ja Vabaduse galerii näituste plaanid aastaks 2025.

2. EKL 2023. aasta majandusaasta aruanne.

Elin Kard ja Vano Allsalu annavad ülevaate 2023. aasta majandusaasta aruandest, toimub arutelu ja esitatakse küsimusi, millele vastavad Elin Kard ja Vano Allsalu.

Osas „Lisa 4 Nõuded ostjate vastu“ peatatakse pikemalt võlgnike teemal. Jaan Elken küsib, kas võlgnikel on ka mingi omavastutus ning kas nad saavad taotleda EKL galeriidesse näituste aegu. Elin Kard vastab, et kui võlg on füüsiline isik, siis näituse aega EKL galeriides ei saa. Ühtlasi räägitakse ka KuKu klubi pikaaegsest võlast. Elin Kard märgib, et KuKu klubi võlga tasaarveldatakse volikogu ja seenioride vastuvõtu toetlustamisega.

Vano Allsalu annab ülevaate 2023. aastal teostatud olulisematest töödest ning tehtud kulutustest. ARS Kunstilinnakus: peahoone küttesüsteemi uuendamine sh torustike ja radiaatorite vahetus kogu hoones; peahoone tuletõkkeuksed ja -kardinad ning nende paigaldusega seotud remonttööd; peahoone kavandatava juurdeehituse (5. ja 6. korrus) eelprojekt ja ehitise tarindite uuring; ARS showroomi ja peasissepääsu remont sh uute välisuste paigaldus; 4. korruse elektrisüsteemide ümberehitus, ruumide 401, 408 ja 409 terviklik remont; trepikodade ja koridoride remont, ripplagede eemaldamine, akende tihendamine.

Hobusepea 2: sisehoovi välisfassaadi täielik ja katuse osaline renoveerimine ning akende restaureerimise jätkamine; Hobusepea galerii remonttööd. Draakoni galerii maalri- ja elektritööd, valgustussüsteem. EKL ateljee (Jaan Koorti 16-56) terviklik remont. Muhu Kunstitalu kanalisatsiooni ja reovee mahuti paigaldamine.

Toimub hääletus EKL 2023. aasta majandusaasta aruanne kinnitamiseks.

Otsus: Kinnitada EKL 2023. aasta majandusaasta aruanne.

3. Uued liikmed.

Elin Kard ja Vano Allsalu tutvustavad liikmekandidaate ja loevad ette soovituskirjad. Toimub arutelu ja hääletus.

Otsus: EKLi uued liikmed on Jaanus Ermann, Tõnis Jürgens, Lisette Lepik, Tauno Ostra ja Silja Truus.

4. Muud küsimused.

Elin Kard annab sõna volikogu liikmele, Kujunduskunstnike Ühenduse esindajale Tüüne-Kristin Vaiklale, kes soovib tõstatada aruteluks Kunstihoone tuleviku küsimuse. Hoone on kütmata ja kehvast seisust ning mida kauem oodata, seda hullemaks hoone olukord muutub. Vaikla küsib, kas midagi saab teha, et olukord kiiremini laheneks, kas näiteks teha kollektiivne avalik pöördumine.

Elin Kard vastab, et kõike on juba tehtud, ning avalik pöördumine kahjuks ei aita. Küll aga saab lakke matult avalikult rääkida sellest kui väga on kunstnikel Kunstihoonet vaja. Rahastust minnakse küsima järgmise aasta riigieelarvest, seda mis saab edasi, näitab tulevik. Elin Kard annab ülevaate erinevatest teguritest, miks renoveerimine on peatunud ning toob välja olulise arenguna selle, et majale on juba pandud tugivaiad, et hoone edasi ei vajuks. Samuti on kõik hästi ning plaanipäraselt projekteerimise osas: eelprojekt on valmis ja ehitusluba väljastatud, põhiprojekt on täpsustamisel.

Kokkuleppe kohaselt Kunstihoonega peavad esimesena hoonesse tagasi pääsema kunstnikud, sest hetkel töötavad nad endises Otsa kooli majas (Müürivahe tn 12 / Vabaduse väljak 4), kus on liiga kõrged rendihinnad. Kunstnikud saavad lepingu järgselt hoonesse olla veel kaks aastat. Elin Kard on küsinud kunstnikele ministeeriumist ja Riigi Kinnisvara AS-ist rendisoodustust.

Toimub arutelu rendihindade teemal. Elin Kard märgib, et EKL rendihinnad ühtlustatakse peatselt kõigis hoonetes. Jätkub arutelu Kunstihoone rahastuse teemal.

14.10.2024

ARS Kunstilinnak, seminariruum 98

Kohal: Elin Kard, Vano Allsalu, Merle Kannus, Aet Ollisaar, Lembe Ruben-Kangur, Pille Kivihall, Kulla Laas, Kerstin Rei, Thea Pilvet-Martinson, Jaan Pärn, Rauno Thomas Moss, Jaan Elken, Mihkel Ilus, Loit Jõekalda, Eve Kask, Tiiu Kirsipuu, Kristi Kongi, Krista Leesi, Tanja Muravskaja (19).

Puudusid: Rita Randmaa, Virve Sarapik, Gea Sibola-Hansen (volitus: Tiiu Kirsipuu), Tüüne-Kristin Vaikla (volitus: Marko Kekišev), Tiiu Rebane (volitus: Jaan Elken), Marko Kekišev, Mae Kivilo, Riina Grethiel Leppoja (volitus: Jaan Elken), Eve Kiiler, Kirke Kangro, Mare Mikof (volitus: Elin Kard) (11).

Volitusi: 4.

Elin Kard tutvustab uusi volikogu liikmeid: Kerstin Reid, kes esindab volikogus Akvarellistide Ühendust ja Rauno Thomas Mossi, kes esindab volikogus Tartu Kunstnike Liitu.

1. Ülevaade Eesti Kunstnike Liidu 2024. aasta eelarve täitmisest (seisuga 31.08.2024).

Elin Kard tutvustab eelarve täitmist seisuga 31.08.2024. Toimub arutelu.

ARS arenduskeskuse lühiajaliste ateljeede, projekti-ruumi ja seminariruumide renditulu on majanduslanguse tõttu vähenenud, ent jääb lootus, et aasta lõpus ruumide rentimise aktiivsus kasvab. Ajutiselt Lasnamäel asuv liidu külalisateljee, mis on siiani majutanud väliskunstnikke, on pikalt tühjana seismise tõttu 2025. aasta septembrini välja üüritud, seejärel jätkub tavapärase residentide majutamine. Draakoni galerii ja ARSi müügitulu on oluliselt vähenenud. Volikogu liige Jaan Elken küsib, kas Vabaduse väljak 6 ateljeede üürihinna määramisel ei võetud arvesse pensioonisoostust. Elin Kard vastab, et üürid on ühtlustatud kõigil, vanusest olenemata. Eesmärgiks on tagada ühtlane hinnatase ja võrdne kohtlemine kõigis liidu hoonetes.

Kultuuriministeeriumi tegevustoetus neljale liidu galeriile (Hobusepea, Draakon, HOP, Vabaduse galerii) on 30 000 eurot. Sellest 1/3 on mõeldud kunstnikele esinemistasudeks. Elin Kard toob välja asjaolu, et rahaliste vahendite nappuse tõttu on liidu galeriides kunstnike esinemistasud ajutiselt peatatud, ent avaldab lootust eelarve ülevaatamise järgselt kunstnikele 2024. aasta tasud välja maksta. Jaan Elken küsib, kas ARSi Projektiruumis tehtud näituste eest makstakse ka esinemistasusid. Kard selgitab, et kuna ARSi Projektiruum ei ole liidu galerii ja seal ei osutata professionaalset galeriiteenust, ei toimu ka esinemistasude maksmist. Kommenteerides kulude poolt selgitab Kard veel, et kriisiabitoetus, mis lubas viimased kolm aastat tegevuskuludes olnud auke täita, on nüüdseks kahjuks lõppenud.

Vano Allsalu avab uutele volikogu liikmetele SA Kunstitaristu olemust: sihtasutus asutati Kunstihoone reformi käigus 2017. aastal, mil jagati kõik näitustegevusega seondud Kunstihoonele ja kunstikogu suunati SA Kunstitaristule. Kunstitaristu eesmärk on luua kunstnikele, kunstitöötajatele ja kunstikriitikele paremaid töötingimusi. Viimase kuue aasta jooksul on Kunstitaristu finantseerinud liidu loometaristu parendamist, sealhulgas EASI toetatud „Avatud ARS“ projekti. Selleks, et see oleks võimalik, on SA Kunstitaristu müünud osaliselt oma põhivara, ehk kogus arvel olevaid teoseid, tunnustatud kunstikogujatele, tingimusel, et teosed jäävad kunstiväljale kättesaadavaks.

Vano Allsalu toob välja olulisemad näited 2024. aastal teostatud ehitus- ja renoveerimistööst: ARSi peahoone 2. korruse kohviku, koridori ja WC remont; ARSi peahoone ruumide 312 ja 411 terviklik remont ja 4. korruse WC ümberehitus, mille käigus lisandus üks uus stuudioruum; Draakoni galerii ventilatsioonisüsteem; ARS peahoone keskmine sissepääs (hoone on nüüdsest Pärnu mnt poolt jalakäijatele avatud); antud tööde käigus sai korrastatud ka trepikojad ja koridorid; ARSi hoovis asetseva korstna hooldustööd; Hobusepea 2 avatäide (aknad, ukseid) renoveerimine; Muhu Kunstitalu renoveerimise eskiis- ja põhiprojekt ning ehitusregistrisse esitamine.

Elin Kard jätkab eelarve kulude selgitamisega. Kristi

Kongi küsib, kas liidu aastaraamatuid on trükitud kujul või seetõttu, et liidus on palju erinevas vanuses liikmeid. Elin Kard kinnitab, et ehkki noorem generatsioon ei pruugi füüsilisest aastaraamatust hoolida, on vanemale generatsioonile oluline endaga seotud informatsiooni või oma teose trükises nägemine. Kard lisab, et kulude vähendamiseks on seekordne trükiarv vähendatud 500 eksemplarini, eelneva 1000 asemel. Volikogu liikmete seast kõlab küsimus, kas kulude kokkuhoiu mõttes on trükitud jõulukaarte vaja. Elin Kard selgitab, et võttes arvesse teisi kulutusi, ei ole antud väljaminek nii suur, et selle tegemisest peaks loobuma.

Volikogu liige küsib, kas Suurkogu trükiste pealt oleks võimalik kokku hoida. Rohkem trükiseid kui aastaraamat ei ole ja trükitud materjalid Suurkoguks on hädavajalikud. Samuti ei ole postitatavoid pabereid võimalik vähendada, sest tegemist on põhikirjas oleva kohustusega – kõigil peab olema ligipääs informatsioonile, olenemata e-posti või internetiühenduse olemasolust.

Toimub hääletus, et võtta teadmiseks ja kiita heaks Eesti Kunstnike Liidu 2024. aasta eelarve täitmine (seisuga 31.08.2024).

Otsus: Võtta teadmiseks ja kiita heaks Eesti Kunstnike Liidu 2024. aasta eelarve täitmine (seisuga 31.08.2024).

2. Eesti Kunstnike Liidu 2024. aasta muudetud eelarve kinnitamine.

Elin Kard tutvustab volikogule Eesti Kunstnike Liidu 2024. aasta muudetud eelarvet, mille kulu- ja tuluread said ka juba eelmises päevakorrapunktis põhjalikumalt lahti seletatud. Toimub arutelu.

Kard toob välja eelarve muutmise põhjustena juba varem mainitud kriisiabi vahendite lõppemise ja majanduslikult keeruka olukorra, milles mängivad oma osa ka Kunstihoone remondi viibimise tõttu laekumata üüritulud. Sellest tulenevalt on lõpetatud 2 töölepingut ja 4 töötajat on viidud vähendatud koormusele, mis tähendab ka vähendatud töötasu. Kuigi kokkuhoiupoliitikat on liidus rakendatud juba aastaid, vähendades kulutusi taluvuse piirini, tuleb neid vähendada veelgi. Tegemist on miinuseelarvega, mis tähendab, et jätkuvalt puudub rahaline kate kõigile planeeritud kulutustele. Jääb lootus, et kõik kunstnikud tasuvad õigeaegselt rendi- ja kommunaalarved. Elin Kard toob välja asjaolu, et liidul ei ole vahendeid kunstnike võlgade enda kanda võtmiseks. Seetõttu on osad üürilepingud lõpetatud või lõpetamisel. Kulutusi on suudetud vähendada ka tänu sellele, et liidu haldusdirektor Mati Sillak on läbirääkimiste tulemusena saanud erinevatele teenusepakettidele allahindlust.

Volikogu liikmete seast kõlab küsimus, mis saab eelarve puudujäägist edasi. Elin Kard ütleb, et tuleb olla kokkuhoidlik ja avaldab lootust, et tulud laekuvad stabiilselt ning aasta lõpus ei täitu kõik eelarve kuluread täiel määral. Liidul on tekkepõhine eelarve – kulutada saab ainult nii palju, kui tulused laekub. Elin Kard toob välja, et on pidanud läbirääkimisi Kultuuriministeeriumiga, et saada abi puudujäägi katteks, ning on järjepidevalt selgitanud, et raske olukord on tekkinud ka osaliselt Kunstihoone laekumata

üürimaksete tõttu viimase kahe aasta jooksul. Toimub hääletus, et võtta vastu Eesti Kunstnike Liidu 2024. aasta muudetud eelarve.

Otsus: Võtta vastu Eesti Kunstnike Liidu 2024. aasta muudetud eelarve.

3. Uued liikmed.

Elin Kard ja Vano Allsalu tutvustavad liikmekandidaate ja loevad ette soovituskirjad. Toimub arutelu ja hääletus.

Otsus: EKLi uued liikmed on Jaan Saar, Jane Tiidelepp ja Sohvi Viik-Kalluste.

4. Muud küsimused.

Elin Kard annab kiire ülevaate Kunstihoone renoveerimisest: riigieelarve liigub Riigikokku ning toetuse eraldamises saab täielikult kindel olla alles pärast riigieelarve kinnitamist. Ettevalmistustööd renoveerimise alustamiseks on graafikus. Peagi jõuab volikogu lauale taotlus saada luba maa-alusteks kaevamis- ja ehitustöödeks Kunstihoonet ümbritseval alal, milleks on vajalik täiendava kokkuleppe sõlmimine juba liidu ja SA Kunstihoone vahel kehtiva isikliku kasutusõiguse lepingu täienduseks.

Elin Kard teavitab volikogu liikmeid, et liidu Suurkogu toimub 23.04.2025. Elin Kard juhib volikogu liikmete tähelepanu asjaolule, et eelmisel aastal jõululingitusteks tellitud ajakirja „Kunst.ee“ tellimus on nüüd lõppenud. Seda on võimalik soodushinnaga järgmiseks aastaks tellida oktoobri lõpuni. Selle aasta neljas numbris olid loovisikuid käsitlevad artiklid. Esimeses ja viimases numbris oli artiklite autor Elin Kard ning kahes keskmises numbris Kadi-Eli Tähiste. Kõik neli ajakirja numbrit jõudsid ka Riigikokku.

Vano Allsalu võtab kokku arengud seoses ARSi detailplaneeringuga – Tallinn on nüüdseks esitanud halduslepingu projekti. Halduslepinguga soovib linn panna liidule kohustusi, mis tuleks edasi suunata arendajatele. Peagi jõuavad volikogu lauale seoses ARSi detailplaneeringuga kooskõlastamist vajavad dokumendid.

16.12.2024

ARS Kunstilinnak, seminariruum 98

Kohal: Elin Kard, Vano Allsalu, Merle Kannus, Jaan Saar, Aet Ollisaar, Pille Kivihall, Kulla Laas, Kerstin Rei, Thea Pilvet-Martinson, Jaan Pärn, Gea Sibola-Hansen, Tiit Rebane, Tüüne-Kristin Vaikla, Marko Kekišev, Mae Kivilo, Loit Jõekalda, Eve Kask, Tiit Kirsipuu, Kristi Kongi, Krista Leesi, Mare Mikof, Tanja Muravskaja (22).

Puudusid: Rita Randmaa, Virve Sarapik, Rauno Thomas Moss (volitus: Kristi Kongi), Riina Grethiel Leppoja (volitus: Elin Kard), Eve Kiiler, Jaan Elken (volitus: Tiit Rebane), Kirke Kangro, Mihkel Ilus (volitus: Kristi Kongi) (8).

Volitusi: 4.

1. Eesti Kunstnike Liidu ja Sihtasutuse Kunstihoone vahel sõlmitud isikliku kasutusõiguse seadmise lepingu täiendamine ja selle lisa allkirjastamiseks volituste andmine.

Külalisena Paul Aguraiuja.

SA Kunstihoone juhataja Paul Aguraiuja annab ülevaate

Tallinna Kunstihoone renoveerimisest, sealhulgas ehituspakkumiste riigihanke protsessist. P. Aguraiuja näitab ekraanilt arhitektuurikonkursi võitnud KUU Arhitektide projekti visuaale vaatega Kunstihoone sisehoovile ning tutvustab plaanitavaid ehitustöid. P. Aguraiuja tutvustab maa-alust multifunktsionaalset *black box* saali, mis hakkab omavahel ühendama hoone erinevaid osi ning mille valgustusavad ulatuvad välja sisehoovi. Maa-alune *black box* saab ka varjumispaiga funktsiooni. Tallinna Kunstihoones saab olema kokku viis galeriipinda, mida saab külastada ühe ringkäiguga, ilma hoonest lahkumata. Lisaks on plaanis rajada hoovis paikneva alajaama peale aastaringelt avatud kunstiteoste väliekspositsiooni ala. Ehitustööd peaks valmima 2026. aasta lõpus.

Volikogu liikmed esitavad küsimusi *black box*'i mõtmete, võimalike arheoloogiliste leidude, parkimiskorralduse, hoovil kasvava puu tervise tagamise ning Kunstihoonele nn protsendikunsti seaduse raames kunstiteose tellimise kohta. Samuti tuntakse huvi näituseprogrammi rahastamise ning Kunstihoone Lasnamäe paviljoni tuleviku vastu. P. Aguraiuja selgitab, et tulevikus kasvab Kunstihoone omatulu teenimise võimekus; muuhulgas kavatseb sihtasutus hakata ise opereerima KuKu klubi. Lasnamäe paviljoni osas on Tallinna linn seisukohal, et kunsti- ja kultuurialane tegevus seal peaks kindlasti jätkuma – võimalikud on erinevad tegutsemismudelid ning koostöövormid. Toimub arutelu.

Vano Allsalu selgitab Eesti Kunstnike Liidu ja Sihtasutuse Kunstihoone vahel sõlmitud isikliku kasutusõiguse seadmise lepingu täiendamise põhitingimusi, mis tulenevad vajadusest laiendada kasutus- ja ehitusala Vabaduse väljak 8 kinnistu maa-alusele osale *black box*'i rajamiseks ning Vabaduse väljak 6 kinnistule käärtõstuki rajamiseks, mis võimaldab suuremõõtmeliste teoste toimetamist Kunstihoone näitusesaalidesse.

V. Allsalu loeb ette lepingu muutmise lepingu otsuse teksti. Ekraanile on kuvatud järgmised dokumendid: isikliku kasutusõiguse lepingu muutmise lepingu projekt; Tallinna Kunstihoone asendiskeem, millel on tähistatud kasutus- ja ehitusala laiendamine hoovialal; ümberehitamise käigus planeeritavad tööd ning nende prioriteetsus. Volikogu liikmetele on eelnevalt koos koosoleku kutsega jagatud tutvumiseks isikliku kasutusõiguse seadmise leping (21.12.2017); EKL volikogu 11.08.2021 otsus seoses isikliku kasutusõiguse seadmise lepingu sõlmimisega Sihtasutusega Kunstihoone; isikliku kasutusõiguse lõpetamise kokkulepe, isikliku kasutusõiguse seadmise leping ja asjaõiguslepingud (16.08.2021).

Toimub hääletus, et anda volitus Eesti Kunstnike Liidu ja Sihtasutuse Kunstihoone vahel sõlmitud isikliku kasutusõiguse seadmise lepingu täiendamiseks ning selle lisa allkirjastamiseks.

Otsus:

- Volikogu annab juhatusele volituse sõlmida Sihtasutusega Kunstihoone (Kasutaja) IKÕ Lepingu muutmise lepingu alljärgnevatel tingimustel:**
- **Sõlmitava lepinguga muudetakse Eesti Kunstnike**

Liidu (Omanik) ja Kasutaja vahel sõlmitud IKÕ Lepingut.

- **IKÕ Lepingu muudatused puudutavad alljärgnevaid küsimusi:**
 - **Ehitusala laiendamine. Ehitusala laieneb Vabaduse väljak 8 kinnistu maa-alusele osale. Hoone laiendatav osa on tähistatud asendiskeemil punase viirutusega ja tähisega B. Kasutaja ja Omanik lepivad kokku, et ehitusala laiendamise võrra laieneb ka Vabaduse väljak 8 kasutusala.**
 - **Lisaks laieneb ehitus- ja kasutusala Vabaduse väljak 6 asendiskeemil punase viirutusega ja tähisega A tähistatud hoovialale. Käesoleva otsusega antakse volitus juhatusele EKL-le kuuluvate korteriomandite eest sõlmida kaasomandi eseme muutmise kokkulepe. Kokkuleppe sõlmimine kõikide kaasomanike vahel on eelduseks, et Vabaduse väljak 6 ehitus- ja kasutusala saaks muuta.**
 - **IKÕ Lepingu lisa 3 asendatakse uue lisaga 3 (Kunstihoone ümberehitamise käigus planeeritavad tööd ning nende prioriteetsus). *Black-boxi* ehitus ja käärtõstuki rajamine lisatakse prioriteetse nimekirja viimastele kohtadele.**
 - **IKÕ Lepingule lisatakse Tallinna Kunstihoone (TKH) asendiskeem, kust nähtuvad hoovialal asetsevad alad A ja B.**
 - **Muus osas jääb IKÕ Leping kehtima olemasoleval kujul.**

Elin Kard tutvustab uut volikogu liiget Jaan Saart, kes esindab volikogus Vabagraafikute Ühendust.

2. Eesti Kunstnike Liidu 2025. aasta eelarve.

Elin Kard ja Vano Allsalu tutvustavad Eesti Kunstnike Liidu 2025. aasta eelarvet. Liidu eelarve on esialgu veel miinuses, kuid arvestamata on Kultuurkapitali eeldatavalt laekuv toetus, mis on taotletud summas 60 000 eurot. Toimub arutelu.

V. Allsalu tutvustab 2025. aastaks Kunstitaristu sihtfinantseerimise toel kavandatud ehitus- ja remonditegevusi, millest kõige olulisemad on ARSi peahoone 4. korruse ümberehitus selle tuleohutusnõuetega kooskõlla viimiseks ning Muhu Kunstitalu peahoone taastatava osa ehitus eeldusel, et muinsuskaitse toetusmeetmest saadakse taotletud toetus.

E. Kard selgitab, et omatulu poolel omab positiivset mõju Vabaduse väljak 6 ja Hobusepea 2 ateljeede üürhindade ühtlustamine. Kokkuvõtte on leitud erinevatelt kuluridadelt, sealhulgas sõidukite ja esinduskulude arvelt; viimaste osas on peatatud ka lillede saatmine juubilaridele.

Thea Pilvet küsib, kas volikogu liikmed peaksid loobuma oma tasust. E. Kard on seisukohal, et esialgu selleks siiski vajadust ei ole.

Merle Kannus toob esile, et paljude liikmete jaoks on oluline, et liit korraldaks aeg-ajalt ka pidusid, mis annaks inimestele põhjust kokku tulla.

Pille Kivihall tõstatab küsimuse, et juhatuse tasud ei ole alates aastast 2020 tõusnud ning teeb ettepaneku võtta järgmises volikogus päevakorda EKL juhatuse tunnustamine tehtud suurepärase töö eest väga keerukates juhtimistingimustes. E. Kard täiendab olukorra kirjeldust lisades, et ka liidu töötajad väärilis enam tasu ja lisatasudeks vahendid eelarves puuduvad.

Toimub hääletus, et kinnitada Eesti Kunstnike Liidu 2025. aasta eelarve.

Otsus: Kinnitada Eesti Kunstnike Liidu 2025. aasta eelarve.

3. Auliikmete nimetamine.

Elin Kard ja Vano Allsalu loevad ette auliikme kandidaatide tutvustused.

Toimub salajane hääletamine. Hääletustulemuste selgumise järgselt teeb Elin Kard ettepaneku omistada auliikme nimetus tavapärasest (4–5) enamatele liikmetele.

Otsus: EKL 2024. aastal valitud auliikmed on: Marju Bormeister, Jüri Kask, Sirje Kriisa, Urmas Pedanik, Jaan Pärn, Toomas Rein, Jaan Tammsaar ja Helle-Reet Vahersalu.

4. Uued liikmed.

Elin Kard ja Vano Allsalu loevad ette liikmekandidaatide soovituskirjad ja toimuvad arutelud ning hääletused.

Otsus: EKL uued liikmed on Krista Aren ja Mari-Liis Rebane.

5. Muud küsimused.

1. Elin Kard kohtumisest kultuuriminister Heidy Purgaga: 9.12.2024 toimunud kohtumisel andsid Elin Kard ja Kunstiasutuste Liidu tegevjuht Kadi-Eli Tähiste kultuuriministrile üle kunstiasutuste ettepaneku näitustasude süsteemi loomiseks. E. Kard tutvustab lühidalt dokumendi sisu.

2. Elin Kard kunstnikupalgast: Eesti Kunstnike Liidu kokku kutsutud komisjon otsustas määrata esitatud taotluste alusel kunstnikupalga 10. lennu saajateks aastatel 2025–2027: Marten Esko, Urmas Lüüs, Laivi Suurväli, Timo Toots, Johanna Ulfsak. Kunstnikupalga komisjoniga liitusid sel aastal kunstnik ja Eesti Kunstiakadeemia õppejõud Reimo Võsa-Tangsoo ja kunstnikupalga saaja aastatel 2024–2026 Erik Alalooga. Tähtajaks laekus 64 taotlust, taotluste esitajate seas oli ka neid, kes esitasid taotluse 10. korda. E. Kard julgustab kunstnikke olema järjepidev ja kandideerima. Järgmisel aastal on võimalik aastateks 2026–2028 välja anda 10 kunstnikupalka.

ARS Hüpikmüük 2024

ARS Kunstilinnak 2022–2024

Eesti Kunstnike Liidule kuuluv ARS Kunstilinnak on suurim kunstiloomekeskus Eestis, kus täna tegutseb enam kui sada kunstnikku, disainerit ja loovettevõtet.

Kunstilinnaku asukohaks on Tallinnas, aadressil Pärnu mnt 154 asuv ligemale kahe hektari suurune maa-ala, mis on tuntud sellel asuva ajaloolise kunstikombinaadi peahoone, ARSi maja järgi. Eesti NSV Kunstifondi Tallinna Kombinaadi ARS ajalugu ulatub aastasse 1944. Selle koosseisu kuulusid muuhulgas keraamika-, nahkehistöö-, metallehistöö-, tekstiili-, dekoratiivkudumis-, kujundustöö- ja monumentaalkunsti ateljee. ARSi tooted olid armastatud ja hinnatud väga paljudes Eesti kodudes, kuulsad üle kogu Nõukogude Liidu ja tuntud ka Põhjamaades. 1990. aastatel kunstikombinaadi struktuur lagunes, paljud kunstnikud ja meistrid kolisid välja, leides vabakutselise või ettevõtjana rakendust mujal.

Kui veel eelmise kümnendi keskel oli vaevalt pool ARSi rentnikest seotud loometegevusega, siis aastal 2022 oli neid juba üle 90%. EKLi juhatuse eesmärgiks on olnud arendada kinnistul välja kaasaegne ARS Kunstilinnak – unikaalne keskkond, kus loomelinnaku funktsioonid on põimitud klassikalise äritegevusega ja traditsioonid innovatsiooniga. EKLi nägemuses ühendab 21. sajandi ARS innovatsiooni ja ajaloo, kaasaegsed praktikad ja tehnoloogia ning eesti professionaalse kunsti traditsioonilised meistriksused. Kaasaegse loomelinnaku keskmeks on professionaalsete kunstnike stuudiod, töökojad ja galeriid; teenuste ja ressursside ristikasutus toetab efektiivsust, loomeinimeste koostöös sünnivad uued tooted ja teenused. Kujutavate ja rakenduskunstnike ning disainerite kõrval on ARSi maja asukateks kultuuriloojad ja loomemajanduslikud ettevõtjad kõige laiemas mõttes.

Kunstilinnaku funktsioone näeme arenemas käsikäes toitlustuse, meelelahutuse jm sobivate võimalustega, mille tarbijateks on nii ARSi alal tegutsevad üürnikud kui ka külastajad. Pärnu mnt 154 asub ühe Tallinna liikluse peamise tuiksoone ääres, on hõlpsasti ligipääsetav kõigi transpordivahenditega – sealhulgas toob juba mõnda aega tramm soovija isegi lennujaamast otse ARSi.

EKLi nägemuses on ARS Kunstilinnak loomemajanduslik oas, mis parandab piirkonna elu- ja töökvaliteeti, suurendab turvalisust ja mitmekesisust nii kultuuriväljal kui ka linnaruumis. Funktsionaalselt terviklik ARS Kunstilinnak toimib ideede kasvulavana, vaba ja loomingulise atmosfääriga kultuurikeskuseks – keskkonnana, kus on meeldiv olla ja töötada kõigil loovatel ja tegusatel inimestel.

AVATUD ARS

2014. aasta sügisel loomemajanduse eksperdi Maria Hansari eestvedamisel alanud EKLi liikmete loomemajanduslike praktikate ja liidu arendusperspektiivide kaardistamine viis kontseptsiooni „ARS 21“ väljatöötamiseni, viimane omakorda sai aluseks projektile Avatud ARS. Liidu juhatuse, Ruth-Helene Melioranski ning Geroli Peedu koostöös koostatud taotlus toetuse saamiseks meetmest „Loomemajanduse taristu ja tehnoloogilise võimekuse arendamine“ pälvis Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse (EAS) 16.11.2016 otsusega 384 tuhande euro suuruse finantseeringu.

Projekti „Avatud ARS“ tuumaks kujunes legendaarse kunstikombinaadi ARS ruumilis-funktsionaalne avamine. 6.02.2020 avati pidulikult ARS Kunstilinnaku uus keskus – multifunktsionaalne projektiruum, Galerii 125, keraamika-keskus, tarbekunstigalerii ning Stuudio 53 ja Stuudio 98. EASi toel toimunud ulatuslike rekonstrueerimistööde tulemusena muutus legendaarse kunstikombinaadi peahoone oluliselt kasutajasõbralikumaks nii loojate kui kunstipubliku jaoks – pakkudes võimalust vaadata näituseid ja osta kunstiteoseid, samuti tegutseda töötubades, rentida ruume inspiratsiooni- ja koolituskeskuses ning tellida kunstikoolitusi.

Toetamaks Avatud ARSi visiooni ja põhimõtteid ning võimestamaks loovisikuid ja -ettevõtjaid nende eesmärkide

elluviimisel, sündis esimesega funktsionaalselt seotud nn sisutegevuste projekt „Avatud ARS 2: sisutegevused“, mis pälvis EASilt 29.06.2017 otsusega toetuse summas 156 618 eurot. „Avatud ARS 2“ keskmeks oli loovettevõtjate erialase arengu, koostöö ja müügitgevuse toetamine.

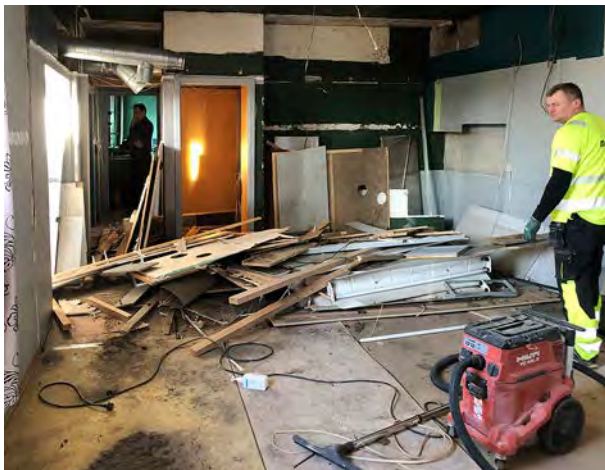
KESKKOND JA VÕIMALUSED

ARS Kunstilinnaku selgrooks on ateljeed, stuudiod ja töökojad. Arendustegevuste ja programmi kavandamisel on kesksel kohal märksõnad „produktioon“ ja „promotsioon“ – EKLi loob tingimusi ja võimalusi, et loojad saaksid süveneda oma erialasesse töösse, loodut esitleda ning vahetada ideid ja kogemusi.

Kaasaegseid tingimusi näituste ja kunstiprojektide teostamiseks pakub ARS Projektiruum, seminaride,

ARS Hüpikmüük 2024

Kohviku remont

Loomeliitude koosloome töötuba 18.11.2024

töötubade ja kultuuriürituste korraldamiseks stuudiod 98 ja 53; lühemat aega kestvateks loometöödeks renditakse stuudiot 323 ja projektiruumi töökoda. Lisaks loomingu esitlus- ja müügivõimalustele tarbekunstigaleriis, showrooms ja Galeris 125 on kunstnike käsutuses ka showroomi galerii ning Vabagraafikute Ühenduse eestveetav GÜ Galerii. Majaliste kohtumis- ja lõõgastumispaigaks on kujunenud kõõgi- ja raamatunurgaga ühisruum 310. Peahoone 2. korrusel pakub alates 2024. aasta hiliskevadest ARSi asukatele ja külalistele kehakinnitust kohvik Klorofüll, mille peakokk Nevil Christopher ühendab mahedad ja kodumaised põllu- ja aiasaadused ning rahvusvahelise kokakunsti kõrgtaseme maitset põnevateks ja visuaalselt ahvatlevateks roogadeks ja suupisteteks.

Tänane kunstilinnak kasvab ja areneb esialgu kunagise kunstikombinaadi jaoks rajatud ajaloolises hoonestus, mille vanuseks tublisti üle poole sajandi – see tähendab kunstnike liidu meeskonna jaoks lisaks tulevikku suunatud arendustegevusele ka pidevat igapäevast tööd tehnosüsteemide remontimisel ja uuendamisel, katuste parandamisel, uste-akende hooldamisel ning kogu loomekompleksi võimalikult säästvalt majandamisel.

Aastatel 2022–2024 on SA Kunstitaristu lähtudes põhikirjalistest eesmärkidest sihtfinantseerinud EKLiga sõlmitud koostöölepingu alusel erinevaid ehitus- ja remonditöid, millest mahukamateks on ARS Kunstilinnakus kujunenud peahoone küttesüsteemi täielik uuendamine, uute liftide, tuletõkkeuste ja ohutussüsteemide paigaldus. Parandamaks kunstnike töötingimusi, on põhjalikult remonditud rida stuudioruume (312, 408, 409, 411, 414, 417) ning uuendatud mitu WC-kompleksi. Samuti on Pärnu mnt 154 rekonstrueeritud peasissepääsud ja kaasasajatatud showroomi galerii, teostatud graafikakeskuse ja GÜ galerii ruumide ning 2. korruse kohviku põhjalik remont. Valmisid ka sihtasutusele kuuluva kunstikogu senisest paremaks hoiustamiseks ja esitlemiseks sobivad, vajaliku sisseseadega varustatud ruumid ARS Kunstilinnakus. Arendustegevustest on kesksel kohal olnud Pärnu mnt 154 peahoone kavandatava juurdeehituse (5. ja 6. korrus) projekteerimistööd, milleks teostati ka põhjalik ehitise tarindite uuring. Ehitisluba juurdeehituse rajamiseks väljastati 2025. aasta jaanuaris.

ARSi arenduse visioonist ning EKLi ees seisvatest väljakutsetest seoses kinnisvara korralduse ja arendusega on räägitud Suurkogudel ja arvukatel volikogu koosolekutel. Et arendustegevus toimuks perspektiivitundega ja „suur pilt“ ei jääks igapäevaste murede varju, algatas EKL lähtudes 4.06.2018 volikogu otsusest Pärnu mnt 154 detailplaneeringu protsessi. Töömahukas ja kooskõlastuste rohke protsess on jõudnud lõppfaasi ning EKLi ootuste ja kõigi eelduste kohaselt peaks detailplaneering 2025. aastal Tallinna linnavalitsuse poolt vastu võetama. Selle kehtestamise järel on liidul võimalik koostöös strateegiliste partneritega astuda järgmisi samme kunstilinnaku kui terviku etapiviisilisel väljaarendamisel, pidades silmas nii liidu loomemajanduslikke eesmärke kui ka vastutusrikkaid arhitektuurilisi väljakutseid ja kultuurilisi ülesandeid.

PROGRAMM JA TEGEVUSED

ARSi suurimaks väärtuseks on kaheldamatult tugev majaliste kogukond – professionaalsete kunstnike ja asjalike loovettevõtete rikkalik ja dünaamiline kooslus, mis on kuju võtnud ARSi teenuste juhi Indrek Kösteri korraldamisel ning koondab nii tänaseid tipptegijaid kui ka lootustandvaid tulevikutähti. ARS on kohtumispaiaks nii kunstiprofessionaalidele kui ka huvilistele, kelle kunstielamusi ja kogemusi avardab mitmekesine programm – just nii, nagu lubab ARS Kunstilinnakut külastama kutsuv loosung „Vaata, avasta, osta kunsti!“.

Arendavat ja põnevat koolituste ja töötubade valikut pakuvad ARS Keraamikakeskus, Graafikakoda, IKIGI Kõitegaraaž ja mitmed teisedki majalised. ARSi haridusmajas tegutsevad kunstivaldkonnas mainekad huvikoolid Sally Stuudio ja Animakool, peahoone 4. korrusel EKA vabade kunstide magistrandid ja Tartu Kunstikooli Tallinna allüksus.

ARSi tarbekunstigaleriis, showroomis ja Galeriis 125, samuti e-poes pood.arsfactory.ee saab uudistada ja osta teoseid enam kui sajalt professionaalselt kunstnikult ja disainerilt: keraamikat, klaasi, ehteid, kõiteid ja aksessuaare, maale, graafikat ja fotokunsti. Üha populaarsemaks on kujunenud nii traditsiooniline maikuine Avatud Ateljeede Päev kui ka jõulueelne Hüpikmüük, mis 7.12.2024 tõi rekordarvu kunsti- ja kingihuviliste ette sadakond autorit ja kaubamärki üle Eesti. Kunstitarbeid aga saab aastaringi osta siitsamast, Skizze ARSi kauplusest.

ARS on avatud kõigile kunstivormidele ja eksperimentaalsetele praktikatele, väärtustades kõrget professionaalset taset ja sisukat ning kõnetavat loomingut – seda nii projektiruumi ja showroomi galerii näituseprogrammis kui ka kõigis kunstilinnakus toimuvates ettevõtmistes. Lisaks suurematele programmilistele sündmustele leiavad siin aset ka arvukad majaliste ja külaliskunstnike töötoad, suuremad ja väiksemad kontserdid, erineva suunitlusega esinemised ning esitlused – kõik see kujundab ARSi maja elavat sisu ja atmosfääri.

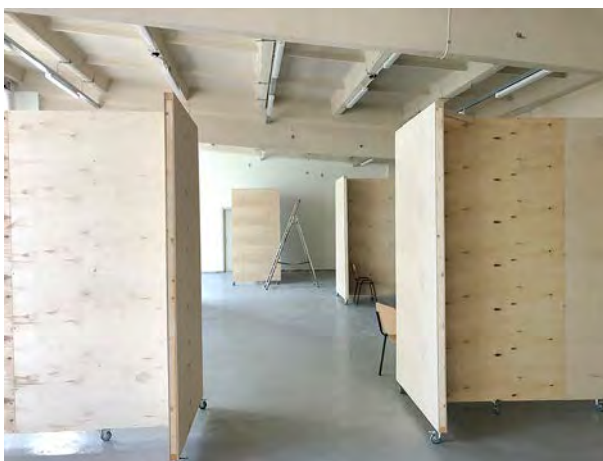
ARS on kujunenud ka oluliseks kohtumispaiaks kultuurikorraldajatele ja loomemajanduse edendajatele, loome- ja erialaliitudele, vabaühenduste ja riigi esindajatele. Viimastel aastatel on kunstilinnakusse jõudnud üha arvukamalt ka väliskülalisi nii publikuna kunsti uudistama kui ka residentide ja asjaosalistena loomingulistest tegevustes ja projektides kaasa lööma. Samuti on ARSi tegevusmudel äratanud huvi naaberriikide loomemajanduse arendajate hulgas – nii käisid 2.12.2022 kunstilinnakuga tutvumas ja kogemusi vahetamas Helsingi kunstnike ja loomemajanduse edendajad, 18.08.2023 aga Läti loomeliitude ühenduse delegatsioon.

Alates aastast 2018 ilmub kord kuus **ARSi uudiskiri**, mis teavitab nii EKL-i liikmeid ja koostööpartnereid kui ka kõiki selle tellinud huvilisi olulisematest sündmustest ja uudistest kunstilinnakus. Pidevalt täieneva ülevaate nii ARS Kunstilinnaku sündmustest kui ka uutest kogukonna liikmetest, majaliste tegevusest ja saavutustest leiab

www.arsfactory.ee.

Marko Mäetamme ateljee

EKA magistriõppe ateljee

EKA tudengid Graafikakoda külastamas

Tüüpiline Muhu päev 2024

Muhu Kunstitalu 2022–2024

EKL Muhu Kunstitalu asub Nõmmkülas, Muhu vallas, Saare maakonnas. Muinsuskaitsealune talukompleks pakub vahetuid väljakutseid eluks ja tööks ning on suurepärane töö- ja puhkekeskus. Muhu Kunstitalu toimib alates 2014. aasta sügisest kaasaegse kunsti keskse ja 2015. aastast valdkondade vahelise loomemaja ning rahvusvahelise kunsti-residentuurina ning töötab kevad-suvisel perioodil.

2014. aastal Eesti Kunstnike Liidu volikogus vastu võetud Muhu Kunstitalu arengukavas sätestatud eesmärkide hulka kuuluvad rahvusvahelise residentuuriprogrammi arendamine ning talu hoonetekompleksi restaureerimine, korrastamine ja taastamine selle algupärase mahus.

Rahvusvaheline kunstiresidentuur on kindla programliga rahvusvahelise tegevussuunitlusega üksus, mille eesmärgiks on tagada kunstiprofessionaalidele vajalikud loometöö tingimused ning suunata loojate tähelepanu kohaliku kultuurivälja aktuaalsetele probleemidele. Rahvusvaheliste residentuuride tegevused ja nende otsene mõjuala on esmajoones seotud kindla paigaga: residentide tegevus haakub kohalike olude, kultuurivälja ja inimestega ning residentuuri tööprogrammi oluliseks osaks on koostöö paikkondlike ettevõtete ja kultuuriasutustega.

Muhu Kunstitalu tegevusi koordineerib projektijuht Tiiu Rebane.

MUHU KUNSTITALU JÄTKUTEGEVUSED 2022–2024:

- Hoonete korrastamine, remont, ehitustööd;
- Rahvusvaheline kunsti- ja residentuuriprogramm;
- Kunstnikest puhkajate majutus;
- Koostööprojektid, näitused, valdkondade vahelised programmid.

MÄRKIMISVÄÄRSEIMAD INVESTEERINGUD 2022–2024:

2023. aastal paigaldasime hoonetekompleksile kanalisatsioonitrassi ja septiku, rajasime hoonesse vesitualeti ning teostasime hoonete juures erinevaid remonttöid. 2023. aasta sügisel algatasime Kunstitalu ajaloolise, kuid paraku halvas seisukorras oleva peahoone renoveerimisprojekti koostamise. Muinsuskaitse nõudmistele vastav projekt valmis 2024. aasta suveks. Projekteerimise lähteülesandeks oli säilinud majaosa kohaldamine kunstnike loometöoks ning eluruumideks. Renoveeritud hoonest võiks kujuneda Eestit tutvustav arhailine maamärk, mille eesmärgiks sünteesida muistset kaasaegsega, olles samaaegselt nii elukeskkond kui ka loovate ideede inkubaator.

Muinsuskaitsealuse talukompleksi väljakutsed on sobivaks pinnaseks nii kaasaegsetele kunstnikele kui ka ajaloolastele, lastele ja täiskasvanutele, novaatoritele ja restauraatoritele. Peahoone on planeeritud renoveerida energiasäästu ja kestliku restaureerimise põhimõtetest lähtuvalt. Restaureeritav majaosa on ettenähtud soojapidavana ning köetavana, kuid on kavandatud kasutamiseks peamiselt hooajaliselt soojematel perioodidel.

Projekteerijad: i2 arhitekt OÜ; Arhitektid: Jaak-Adam Looveer, Indrek Järve. Sisearhitekt: Irene Press.

MUHU KUNSTITALU TEGEVUSED AASTATEL 2022–2024:

Muhu Kunstitalus on igal aastal jätkunud juba traditsiooniline kunstifestival „Futu Muhu“ (korraldaja Tiiu Rebane), mille sisu ja tulemuste eksponeerimise vorm leiab aastast aastasse uue inspireeriva ning erinevaid loomealasid kaasava lahenduse.

Jätkunud on traditsiooniline ja innovatiivne graafikanädal „Muhu Print“ (eestvedajad Lembe Ruben ja Kadri Toom) ning alates 2023. aastast toimub Muhu Kunstitalus Silja Saarepuu ning Kristjan Sisa juhitud analoogfotolaager „Muhu Foto“.

Muhu peamaja projekt. Vaade varjualuse seest

Muhu peamaja projekt. Vaade varjualusele põhja poolt

Iisraeli kunstnik **Polina Chisevskaya** Koguval maalimas

Ene Jakobi näituse plakat

Futu Muhu 2022

FLORA & FAUNA

EKL Muhu Kunstitalu traditsiooniline kunstifestival „Futu Muhu“ keskendus Muhu saare taime- ja loomariigi jäädvustamisele. Festivali populaarseimaks osutunud loomeseminari „Liikide aktsiaturg“ viis läbi professor Urmas Kõljalg. Ootasime 2022. aasta suvel kõigi loomealade autoreid vaatlema Muhu mitmekesisest naturaalsest või inimese poolt kujundatud looduskeskkonda ning pühendama tähelepanu üksikutele valitud teemadele saare taimestiku või loomastikuga seotud tähendusväljadel: keskkonna vaatlusel põhinev looming on alati peegeldanud ajastu vaimu mil teosed on loodud. Autorite käekiri ning töömeetodid on esile toonud ja fikseerinud põlvkondade ideaaale, ettekujutusi ning arusaamu inimese rollist ökosüsteemis.

Ootasime osalema professionaalseid autoreid kõigilt kunstidega seotud erialadelt. Festivali formaat oli suvine nädalane individuaalne loomeperiood Muhu Kunstitalus vabalt valitud ajal. Talus oli kunstnike käsutuses 2 loomestudioteks kohaldatavat ruumi, kokkuleppel oli lisaks võimalik töötada Nõmmküla hästivarustatud metallitöökogas, tegeleda keraamikaga InSEA MTÜs ja tekstiilkunstiga Nõmmküla kudumistöökojas.

Futu Muhu 2022 päädis festivali raames loodud teoste ülevaatliku näitusega „**FLORA & FAUNA**“ Kadrioru galeriis, Tallinnas.

Osalesid: Alexei Gordin, Alexander Morozov, Aino Säävälä, Karl-Kristjan Nagel, Jana Wiebe, Tuomo Kangasmaa, Piret Uibotalu, Anu Hint, Tiiu Rebane.

Muhu Kunstitalu residendid 2022. aastal olid Liisa Roberts (USA/Soome), meediakunst; Alexander Morozov (Venemaa / Prantsusmaa), maal; Evgenia Rõzkova (Venemaa / Prantsusmaa), kunstiteadus.

Futu Muhu 2023

KIVI-PABER-KÄÄRID

2023. aasta väljakutseks osalejatele oli ümbruskonnas leiduvate ressursside ja käepäraste vahendite rakendamine. Festivali lähteülesanne „kivi-paber-käärid“ on iidsest Hiinast pärinev ajaviide. Kõige levinumate reeglite järgi loevad mängijad kolmeni ning teevad samaaegselt käega ühe kolmest märgist, mis tähistab kivi, kääre või paberit. Eri märkide puhul võidab kivi käärid, käärid võidavad paberi, paber võidab kivi. Festivali idee lähtus aga eelkõige mängu lakoonilisest iseloomust ja pealkirjas manifesteeritud materjalide valikust. Kunstitalul oli osalejatele kasutamiseks pakkuda suur kollektsioon ajalehti „Sirp“, naturaalseid loodusressursse ja vanametalli.

Muhu Kunstitalu residendid 2023. aastal

olid Aino Säävälä (Soome), maal; Jean-Yves Lemoign (Prantsusmaa), maal; Ene Jakobi (Eesti / Prantsusmaa), joonistus; Satu Kalliokuusi (Soome), maal; Johanna Väisänen (Soome), videokunst; Liisa Roberts (Soome / USA), meediakunst; Silja Uttala (Soome), maal; Anu Hint, joonistus; Piret Uibotalu, väikevormid; Eveli Varik, installatsioon.

Futu Muhu näitused 2023:

- „**I.KOON**“, Eveli Variku isiknäitus Muhu Kunstitalu ruumides ja õuealal (juuni-august).
- „**OLLA LILL / KODUVÄGIVALD**“, Ene Jakobi isiknäitus, Kadrioru galerii, Tallinn. Kuraator Tiiu Rebane.
- Jean-Yves Lemoine, hilisem isiknäitus Eesti Vabariigi Suursaatkonnas Pariisis

Futu Muhu 2024

ÖNN JA VILETSUS KULTUURIS. ÖKOSÜSTEEMIDE TAASTAMINE. VOL.1

Kunstnikud olid 2024. aasta suvel oodatud sõnastama ja visualiseerima oma loomingusse kodeeritud seoseid keskkonna ja tulevikuootustega. Kunstnike intervjuude korje jätkub ka 2025. aastal. Töö tulemuste põhjal koostab Kunstitalu Futu Muhu festivali kataloogi, samuti annavad Muhu Kunstitalu residendid sisendi kunstitalu „Vaese Kunstniku Kokaraamatu“ loomiseks, milles sisalduv menüü põhineb kunstnike majanduslikel võimalustel ning fantaasial, retsepte saadavad kunstnike lisatud lood ja kommentaarid.

Futu Muhu suvenäitused 2024:

- Silja Uttala isiknäitus, Muhu Kunstitalu sepikoja galeriis
- Satu Kalliokuusi ja Uliana Tyllineni isiknäitus, Muhu Kunstitalu aidas
- Liisa Kruusmägi, Karl-Kristjan Nagel ja Tiiu Rebane, Liiva küla pastoraadis, Muhus
- Pascal Pignon, skulptuurid, Muhu Kunstitalu õuealal

Muhu Kunstitalu residendid 2024. aastal olid

Satu Kalliokuusi (Soome), maal; Uliana Tyllinen (Soome), maal; Anu Hint, maal; Piret Uibotalu, skulptuur; Pascal Pignon (Prantsusmaa), skulptuur; Silja Uttala (Soome), maal; Maarja Mäemets, klaasikunst; Liisa Kruusmägi, maal; Polina Chizevskaya (Iisrael), maal.

MUHU FOTO 2024

Juba teist korda toimuvasse Muhu analoogfotograafia laagrisse kogunes grupp kunstnikke, et üheks nädalaks digitaalsest eemalduda ja analoogfotograafiaga tegeleda, uusi teadmisi ammutada, kogemusi vahetada ning just selleks nädalaks talu sepikotta püstitatavas fotolaboris töötada. Muhu Foto 2024 fookuses olid analoogfotograafia 19. sajandi tehnikad ja tänapäevased tehnilised uuendused.

Osalesid: Janno Bergmann, Antti Turkko, Kristjan Sisa, Raul Keller, Hello Upan, Kadri Toom, Taavi Suisalu, Käty Tarkpea, Jüri Tarkpea, Villu Plink, Silja Saarepuu.

Näitus „**MUHU FOTO**“ toimus novembris 2024 Endla Teatri galeriis, Pärnus.

MUHU PRINT

Alates 2015. aastast on Muhu Kunstitalu heaks koostööpartneriks Eesti Vabagraafikute Ühendus koos rahvusvahelise graafikanädalaga „Muhu Print“, mis on kasvanud aina suurema kohaliku tähelepanu all kulgevaks sündmuseks. Graafikanädala eestvedajateks olid aastatel 2022–2024 Lembe Ruben ja Kadri Toom.

Muhu Kunstitalu on sobiv erinevate loomelaagrite läbi viimiseks, nii on aastatel 2022–2024 toimunud mitmeid suuremaid või väiksemaid laagreid fookusega kunstist muusika ja tantsuni.

Kunstitalu koostöö Eesti Loomeresidentuuride Võrgustikuga LOORE liidab meid projektiga „Ukraina 25/26“. Projekt, mis ühendab üheksa Ukraina kunstnikku üheksa residentuuriprogrammiga mida korraldavad erinevad organisatsioonid üle Eesti, toob lähiajal paariks kuuks Muhusse Ukraina külaliskunstniku. Projekti eesmärk on pakkuda Ukraina kunstnikele turvalist ruumi loometööks ja ainulaadseid võimalusi luua kontakte.

Ootame Kunstitalu suveprogrammiga liituma kõiki autoreid, loomeliite ja loovtöötajaid, keda kutsub Muhu ning kõnetavad meie residentuuri võimalused ja õhustik!

Satu Kalliokuusi maalide näitus aidas 2024

Muhu Foto 2024. Janno Bergmann

Paul Cole and Ring My Bell kontsert 2024

KÜLALINE. Eero Alevi, Marleen Suvi ja Brenda Purtsaku
ühisnäitus Hobusepea galeriis

EKL galeriid 2022–2024

EKL galeriides toimus aastatel 2022–2024 **151** isik- ja grupinäitust. Galeriisid külastas aastatel 2022–2024 **84 993** vaatajat.

Näituste raames toimusid kohtumised kunstnikega, ekskursioonid põhikooli õpilastele, loeng-kohtumisõhtud ja tutvustusringkäigud siinsetele ning rahvusvahelise kunsti- maailma professionaalidele.

Vabaduse ja Draakoni galerii said aastatel 2022–2024 hädavajaliku ventilatsioonisüsteemi, täiendasime ka valguslahendusi näituseruumides, samuti renoveerisime Hobusepea ja Draakoni galerii näitusesaale.

Alates 2015. aastast on galeriide näitused seniselt valdavalt 12 päevaselt perioodilt pikenenud 21 päevasele perioodile. Alates 2022. aastast pikenesid galeriide näituseperioodid valdavalt 28. päevale, andes seeläbi publikule võimaluse näitust külastada pikema perioodi jooksul ja vähendades survet Eesti Kultuurkapitalile projektide rahastamisel. Hobusepea ja Draakoni galerii tegid jätkuvat koostööd regionaalse tähtsusega galeriidega, vahendades galeriides toimunud näituste soovitusi ja kontakte näituste korraldamiseks väljaspool Tallinna.

Galeriide näituseprogrammide koostamiseks korraldavad galeriid kord aastas avaliku projektikonkursi, alates 2018. aastast on selle tähtaeg kõigis liidu galeriides mai esimene nädal. Alates 2014. aastast on galeriid tänu Eesti Kultuurkapitali toetusele kunstnikele rendivabad. Alates 2016. aastast maksavad kõik liidu galeriid kunstnikele esinemistasusid, mis on aasta-aastalt suurenenud ja loodetavalt koostöös Eesti Kultuuriministeeriumiga peatselt jõuavad ühekordse esinemistasu kategooriast tasu suuruseni, mis võimaldab seda nimetada ka kunstnikule makstavaks töötasuks.

Kõik eelpoolnimetatud sai võimalikuks tänu galeriide professionaalsete töötajate pühendumusele tööle ja Eesti Kultuuriministeeriumi ning Eesti Kultuurkapitali toetustele. Aastatel 2022–2024 toetas Eesti Kultuuriministeerium liidu galeriide tegevust ja esinemistasude maksmist kunstnikele 90 000 EUR-iga, Eesti Kultuurkapital toetas galeriide tegevust 145 000 EUR-iga.

Kultuuriministeeriumist taotletav toetus on mõeldud tööjõukulude, tegevuskulude ja ekspluatatsioonikulude osaliseks katteks ning kunstnikele esinemistasude maksmiseks. Eelnevatel aastatel saadud toetus on võimaldanud katta osaliselt Eesti Kunstnike Liidu nelja galerii tegevuskulusid, andes seeläbi võimaluse tegutsemiseks ligilähedasel professionaalsel tasemel, pakkudes galeriides esinevatele kunstnikele lisaks näitusepinna ka näituseprojekti läbiviimiseks hädavajalikke tugiteenuseid (installaerimisvahendid, värvid, töövahendid, esitlustehnika ja selle korrashoid, näituste installaerimine, tugiteenused).

Kultuuriministeeriumi ja kultuurkapitali senised toetused on andnud võimaluse leida tegevustoetusele lisaks ka pisut omavahendeid edasilükkamatute investeeringute tarbeks. Lisaks tavapärastele tegevuskuludele, kuludega tööjõule ja näitusetevõuse toetuseks tehtavatele kulutustele, vajavad jätkuvalt lahendusi möödapääsmatud investeeringud galeriidesse.

HOBUSEPEA GALERII

Hobusepea galerii prioriteetideks on nüüdiskunsti *non-profit* näitused, eesti tippkunstnike sooloprojektid, samuti saavad galeriis soovi korral esinemiseks ruumi ja aja erinevate alaliitude projektid. Galerii peamiseks eesmärgideks on nüüdiskunsti esitlemine, tutvustamine ja väärtustamine ning ka noorte kunstnike loomingut tutvustamine ja alustavatele kunstnikele näitusevõimaluste loomine. Galerii avamise algusest, 10.01.2003 juhib Hobusepea galeriid ja samuti ka Draakoni galeriid galerist Elin Kard. Alates 2020. aastast töötab Hobusepea ja Draakoni galeristi assistendina Anna Mari Liivrand.

Hobusepea ja Draakoni galerii näituste programm kujuneb avaliku konkursi tulemusel laekunud projektidest tehtava valiku põhjal. Kuni aastani 2013. tegi valiku laekunud projektide hulgast galerist Elin Kard, alates 2013. aastast koostavad programmi galerist ja galeristi assistent. Näituste programmi kinnitab liidu volikogu.

Hobusepea ja Draakoni galeriile 2022. aastaks esitatud 90 projektist osutus valituks 18 projekti (Hobusepea

galeriisse 9 ja Draakoni galeriisse 9), 10 projekti (mõlemasse galeriisse 5) liikus varasemate pandeemiast tingitud piirangute tõttu edasi 2022. aastasse.

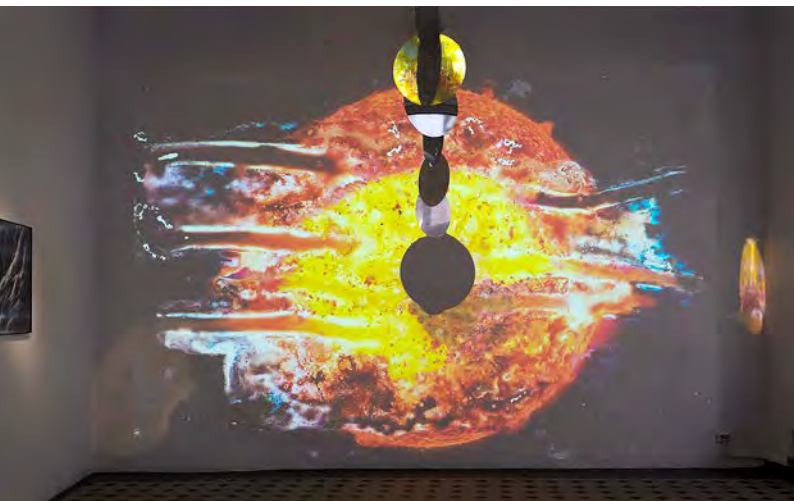
2021. aasta näituseprogrammist viisime aastasse 2022 EKL Hobusepea galeriis viis näitust (Lisann Lillevere, Johanna Ruukholmi, Denisa Štefanigova ühisnäituse, Marge Monko & Maruša Sagadini ühisnäituse, Eero Alevi, Brenda Purtsaku, Marleen Suvi ühisnäituse, Jass Kaselaane isiknäituse ja Tanel Randeli isiknäituse), 2021. aastal laekunud projektide hulgast osutusid valituks Siiri Jürise, Tim Hoibjergi, Triin Martsu, Sarah Rodriguesi ühisnäitus, Riin Maide, Andres Koorti, Kai Kaljo, Kert Viarti ja Tarvo Hanno Varrese isiknäitused, EKA noore kunsti preemia 2021 võitja Karolin Poska isiknäitus, Hanna Husbergi ja Agata Marzecova ühisnäitus ning Kaisa Eiche ja Kadi Estlandi ühisnäitus.

Hobusepea ja Draakoni galeriile esitati aastaks 2023 97 näituseprojekti. Aastal 2023 jätkas Hobusepea galerii noorte kunstnike loomingut tutvustamist: Olev Kuma ja Solveig Lille koostööprojekt, kuraator Holger Loodus; Kadri-Liis Rääki isiknäitus, Gerda Hanseni, Jane Mutsi ja Mari Steinbergi ühisprojekt, kuraator Aleksander Metsamärt; Keiu Maasiku isiknäitus; samuti jätkus koostööprojekt Eesti Kunstiakadeemia noore kunstniku auhinna väljaandmisel, 2023. aastal sai Hobusepea galeriis võimaluse isiknäituseks preemia 2022. aasta laureaata Chun Au Yeung. Keskmise ja vanema põlvkonna kunstnikest esitlesime Maria-Kristiina Ulase isiknäitust, Valeri Vinogradovi isiknäitust, Anu Vahtra uusimat loomingut ja Peeter Lauritsa isiknäitust. Samuti Sten Saaritsa isiknäitust ja Art Allmägi ning Katrin Piile ühisprojekti. Küllalisprojektidena toimusid Tallinna Fotokuu'23 noore fotokunsti satelliitprojekt ja Leena Kela, Kristoffer Ala-Keltola ning Mika Taanila (kuraator Mariliis Rebane) ühisprojekt. Lisaks galerii lühiajalisele remondile aprillis tähistasime ka Hobusepea galerii 20. tegevusaastat ja Draakoni galerii 40. tegevusaastat.

EKL Hobusepea ja Draakoni galeriile 2024. aastaks esitatud 115 projektist osutus valituks 24 projekti (Hobusepea galeriisse 12 ja Draakoni galeriisse 12). Aastal 2024 jätkas Hobusepea galerii noorte kunstnike loomingut tutvustamist: Lisete Leppiku ja Brenda Purtsaku ning Joosep Kivimäe ja Mathias Väärsi ühisnäitused, Mirjam Hinni, Laura De Jaegeri, Johannes Luige, Grisli Soppe-Kahari isiknäitused, Tiiu Meineri kuraatoriprojekt; samuti jätkus koostööprojekt Eesti Kunstiakadeemia noore kunstniku auhinna väljaandmisel, 2024. aastal sai Hobusepea galeriis võimaluse isiknäituseks preemia 2023. aasta laureaata Samuel Lehtikainen. Juba mõnda aega tegutsenud kunstnikest esitlesime Jass Kaselaane, Kadi Estlandi ja Alexei Gordini isiknäituseid ning Laurianne Bixhaini ja Krista Mölderit ühisnäitust.

DRAAKONI GALERII

Draakoni galerii prioriteetideks on sarnaselt Hobusepea galeriile nüüdiskunsti *non-profit* näitused ja ka müüginäitused, eesti tippkunstnike sooloprojektid, samuti saavad galeriis soovi korral esinemiseks ruumi ja aja erinevate

Ivar Veermäe Draakoni galeriis

alaliitude projektid. Galerii eesmärkideks on nüüdiskunsti esitlemine, kunstiteoste müük, tutvustamine ja väärtustamine ning ka noorte kunstnike loomingu tutvustamine.

2021. aasta näituseprogrammist viisime aastasse 2022 Draakoni galeriis viis näitust (Martin Buschmanni, Laura Cimini, Kadri Toomi, Taavi Talve isiknäitused ja Hanno Soansi ning Silvia Sosaari ühisnäitus). 2021. aastal laekunud projektide hulgast osutusid valituks Jaan Elkeni, Kelli Valgu, Sirje Peterseni, Jüri Kassi, Mari Männa, Mihkel Maripuu, Lilian Mosolainen ja Taavi Rekkaro isiknäitused ning Sirja-Liisa Eelma ja Tiina Sarapu ühisnäitus.

Aastal 2023 jätkas ka Draakoni galerii noorte kunstnike loomingu tutvustamist: toimusid Maria Eriksoni isiknäitus, Maria Izabella Lehtsaare ja Sarah Nõmme ühisnäitus (kuraatorid Birgit Arop ja Anita Kodanik); Roman-Sten Tõnissoo ja Ellen Vene ühisnäitus, Helena Keskküla, Jihye Lee ja Alice Slygstadi ühisnäitus; Edgar Tedresaare

Mart Talvar HOP galeriis

isiknäitus ning Kelli Gedvili ja Kristen Rästase ühisnäitus. Keskmise põlvkonna kunstnikest esinesid Draakoni galeriis Maret Sarapu koos Berit Kaschaniga (kuraator Kaisa Maasik); isiknäitustega Tanel Veenre, Maria Sidljarevitš, Paul Kuimet ja Tuuka Kaila ning Lilli-Krõõt Repnau. Vanemat põlvkonda esindas näituseprogrammis Mari Roosvalti isiknäitus (kuraator Mai Levin).

Aastal 2024 jätkas ka Draakoni galerii noorte kunstnike loomingu tutvustamist: toimuvad Johnna Ulfsaki, Liisi Eelmaa, Sibylle Eimermacheri, Laivi ja Looa Kaubi isiknäitused ning Merilin Talumaa noorte kunstnike kuratori-projekt. Keskmise põlvkonna kunstnikest esinesid Draakoni galeriis Ivar Veermäe, Maria Kapajeva, Killu Sukmit ja Krista Leesi. Vanemat põlvkonda esindasid näituseprogrammis Andres Tali ja Matti Pärge isiknäitused.

HOP GALERII

HOP on ainulaadne tarbekunsti ja disaini *non-profit* galerii Eestis. Galerii peamine eesmärk on eksponeerida nii Eesti kui ka muu maailma professionaalset tarbekunsti-disaini, tutvustada loometeed alles alustavate kunstnike loomingut ning vahendada kontakte kunstniku ja vaataja vahel. HOP galerii on eelkõige keskendunud kaasaegse tarbekunstile ja disainile. HOP galerii galerist on alates asutamisest 2006. aastal Maria Valdma.

HOP galerii 2021. aasta näituseprogrammist viisime aastasse 2022 HOP galeriis viis näitust (Liina Tepandi isiknäituse, Mia Maljojoki ja Tarja Tuupaneni ühisnäituse, Maiu Moosese, Margot Kase, Stina Valgma ühisnäituse, Aleksandra Pavlenkova, Andra Jõgis, Kristiina Oppi ühisnäituse). Kokku esitati galeriile aastaks 2022 28 näituse taotlust. 2022. aasta näituste plaanis olid esindatud tavapäraselt erinevad tarbekunsti valdkonnad. Oli juba tunnustatud kunstnikke kui ka noori, alles iseseisva loominguga alustanud: Tiina Puhkan, Karl Joonas Alamaa, Giulia Lanza, Erle Nemvalts, Kati Kerstna, Kadri Mälk, Birgit Pählapuu, Liina Lelov, Tõnis Malkov, Erinn Cox ja Pilvi Tammoja, Rait Prääts.

HOP galeriile esitati aastaks 2023 23 näituse taotlust. Galerii 2023. aasta näituseprogrammis osalesid isiknäitustega Giulia Cacciuttolo, Anneli Tammik, Gary Markle (kuraator Kulla Laas), Aksel Haagensen, Sigrid Luitsalu, Taavi Teevet, Kateriin Rikken ja Pille Ernesaks. Ühisprojektidega esinesid Urmas Lüüs ja Hans-Otto Ojaste, Aet Ollisaar ja Madis Liplap ning Lauris Kilusk koos Elize Hiiopi, Maria Kimi ja Mari-Ann Maaskiga. Toimusid ka noore tarbekunstniku auhinna koostööprojekt Eesti Kunstiakadeemiaga 2021. aasta laureaadi Amie Nga Man Chani ja 2022. aasta laureaadi Yu-Fang Hu isiknäitused.

HOP galerii 2024. aasta näituseprogrammis osalesid isiknäitustega Aune Taamal, Mart Talvar, Katariin Mudist, Eeva Käsper, Ingrid Pajo, Sonia Löfgren, Sille Luiga, Hansel Tai, Henrietta Tugi-Nuusberg ja Mare Saare. Ühisprojektiga esinesid Tiina Sarapu ja Maarja Mäemets. Toimus ka noore tarbekunstniku auhinna koostööprojekti raames Eesti Kunstiakadeemiaga 2023. aasta laureaadi Taavi Teeveti isiknäitus.

VABADUSE GALERII

Vabaduse galerii on liidu poolt ellu kutsutud eelkõige mõeldes seeniorieas professionaalsetele kunstnikele, sest EKL liikmeskonda kuulub arvukalt küpsemas eas kunstnikke, kelle professionaalne tase ja loominguline vitaalsus on kõrge ja kelle kõrgetasemelised näituseprojektid vajaksid just neile mõeldud näitusekeskkonda. Galerii prioriteetideks on kaasaegse rahvusliku kunsti *non-profit* näitused, eesti professionaalsete kunstnike sooloprojektid, samuti arvestatakse valikute tegemisel EKL liikmete väärivate tähtpäevadega. Galerii tegevuse peamine eesmärk on kvalitatiivseid väärtusi kandva ja tõsiselt motiveeritud kunsti väärtustamine, eksponeerimine ja propageerimine.

Alates 2013. aastast oli Vabaduse galerii galerist Reet Varblane, Reeda lahkumise järgselt töötab galerii galeristina Kulla Laas.

Välja kuulutatud konkursi tähtjaks laekus Vabaduse galeriisse 30 näitusetootlust.

2021. aasta näituseprogrammist viisime aastasse 2022 Vabaduse galeriis viis näitust (Ekke ja Joel Väli ühisnäituse, Einar Vene isiknäituse, Marta Vaariku isiknäituse, Sofi Aršase isiknäituse ja Mati ning Aira Rautso ühisnäituse). Esitatud projektidest valis galerii välja 8 näituseprojekti. 2022. aasta näituseprogrammis esinesid keskealise ja vanema põlvkonna kunstnikest Mari Kanasaar, Tiit Kirsipuu, Piia Ruber, Kersti Rattus, Aime Kuulbusch, Eve Kask, Mare Mikof ja Tiina Tammetalu.

Tähtjaks laekus Vabaduse galeriisse 32 näitusetootlust. Galerii 2023. aasta näituseprogrammis osalesid isiknäitustega Erika Tammperre, Vladimir Taiger, Tarvvi Laamann, Virge Jõekalda, Matthias Sildnik, Gunta Randla, Elo Liiv, Mari Aakre, Evelin Zolotko, Eve Kiiler ja Margus Kadarik. Toimus ka Ove Maidla ja Silja Truusi ühisnäitus.

Projektikonkursi tähtjaks laekus Vabaduse galeriisse 32 näitusetootlust. Galerii 2024. aasta näituseprogrammis osalesid isiknäitustega Virve Albri, Liivia Leškin, Raul Meel, Jaan Elken, Kelli Valk, Anu Juurak, Anne Parmasto, Toomas Kuusing ja Felix Sarv. Toimusid ka Ove Maidla ja Silja Truusi, Mare Tralla ja Pam Skeltoni ning Anne Tärni ja Toomas Tuule ühisnäitused ning Eesti Moekunstnike Ühenduse aastanäitus.

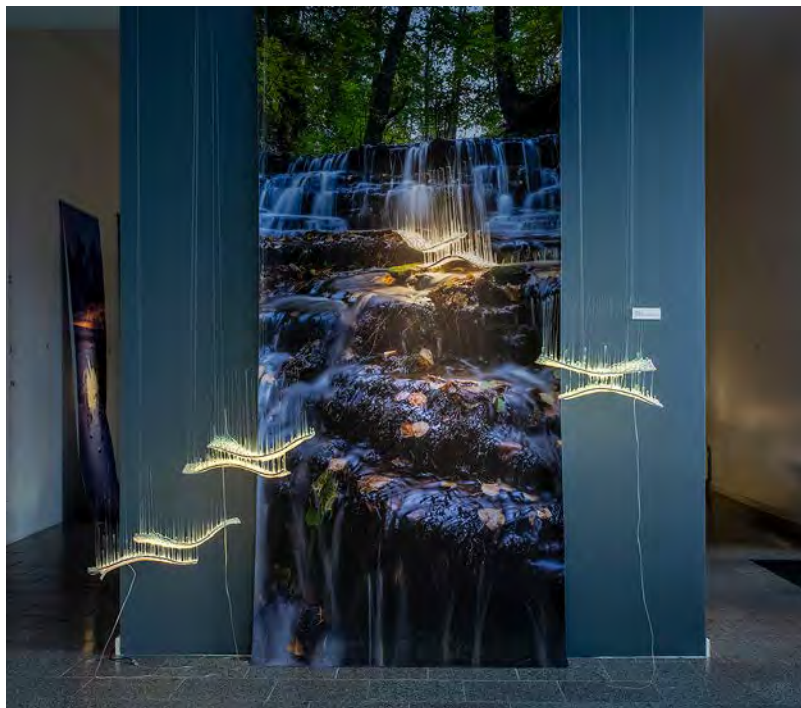
Hobusepea galerii näituseprogrammi külastas aastal 2003 ligikaudu 11000 inimest, 2004. aastal pisut alla 14000 inimese, aastal 2005 üle 21000 vaataja, 2006. aastal ligi 24000 vaatajat, aastal 2007 pisut alla 27000 vaataja, aastal 2008 pisut alla 36000 vaataja, 2009. aastal üle 32000 vaataja, 2010. aastal üle 32000 vaataja, 2011. aastal 27140 vaatajat; 2012. aastal 28476 vaatajat; 2013. aastal 21476 vaatajat ja 2014. aastal 20697 vaatajat. 2015. aastal külastas galeriid 16869 vaatajat, 2016. aastal 16393 vaatajat, 2017. aastal 15210 ja 2018. aastal 15420 vaatajat, 2019. aastal 11837, 2020. aastal 4344 vaatajat, 2021. aastal 5713 vaatajat, 2022. aastal 7031 vaatajat, 2023. aastal 7300 vaatajat ja 2024. aastal 6028 vaatajat.

Draakoni galerii näituseprogrammi külastas 2004. aastal ligikaudu 20000 inimest, 2005. aastal pisut alla

23000 inimese, aastal 2006 üle 24000 vaataja, 2007. aastal ligi 27000 vaatajat, aastal 2008 pisut üle 40000 vaataja, aastal 2009 üle 38000 vaataja, 2010. aastal ligemale 35000 vaatajat, 2011. aastal 29364 vaatajat, 2012. aastal 26726 vaatajat, 2013. aastal 25286 vaatajat ja 2014. aastal 21271 vaatajat. 2015. aastal 21062 vaatajat, 2016. aastal 20637 vaatajat, 2017. aastal 20281 vaatajat, 2018. aastal 19962 vaatajat, 2019. aastal 18436 vaatajat, 2020. aastal 10153 vaatajat, 2021. aastal 7220 vaatajat, 2022. aastal 10277 vaatajat, 2023. aastal 10561 vaatajat ja 2024. aastal 9109 vaatajat.

HOP galerii näituseprogrammi külastas 2006. aastal 8150 inimest, 2007. aastal 9089 inimest, aastal 2008 6446 vaatajat, 2009. aastal 7489 vaatajat, aastal 2010 7155 vaatajat, aastal 2010 7155 vaatajat, 2011. aastal 7492 vaatajat, 2012. aastal 7501 vaatajat, 2013. aastal 8308 vaatajat, 2014. aastal 8798 vaatajat, 2015. aastal 6169 vaatajat, 2016. aastal 6641 vaatajat, 2017. aastal 6072 vaatajat, 2018. aastal 5760 vaatajat, 2019. aastal 5598 vaatajat, 2020. aastal 3257 vaatajat, 2021. aastal 3466 vaatajat, 2022. aastal 4115 vaatajat, 2023. aastal 5113 vaatajat ja 2024. aastal 4264 vaatajat.

Vabaduse galerii näituseprogrammi külastas 2009. aastal 22137 inimest, 2010. aastal 23278 inimest, aastal 2011 25061 vaatajat, 2012. aastal 23103 vaatajat, aastal 2013 20420 vaatajat ja 2014. aastal 14726 vaatajat. 2015. aastal 19580 vaatajat, 2016. aastal 15863 vaatajat ning 2017. aastal 14766 vaatajat, 2018. aastal 13895 vaatajat, 2019. aastal 11069 vaatajat, 2020. aastal 7196 vaatajat, 2021. aastal 6180 vaatajat, 2022. aastal 8232 vaatajat, 2023. aastal 6890 vaatajat ja 2024. aastal 6073 vaatajat.

Anne Tärn ja Toomas Tuul Vabaduse galeriis

Sihtasutus Kunstitaristu

Aastatel 2016–2017 viidi ellu Kunstihoone reform, eesmärgiga tagada Eesti ühele olulisemale näituseasutusele jätkusuutlik tulevik. Seoses Eesti Kunstnike Liidu ja Eesti Vabariigi Kultuuriministeeriumi poolt sellel eesmärgil uue sihtasutuse – SA Kunstihoone – loomisega asutas Eesti Kunstnike Liit 24.11.2016 SA Kunstitaristu, mille üheks eesmärgiks on seni Kunstihoones näitustegevust korraldanud sihtasutuse Tallinna Kunstihoone Fond jagunemisel tagastatud kunstikogu haldamine ja hoidmine.

Sihtasutuse peamiseks eesmärgiks on kunstnikele, kunstiteadlastele ja kunstitöötajatele paremate töö-, loome- ja esitlustingimuste loomine. Sihtasutus tegutseb loomemajanduse edendamisel, loob korraldusliku ja arendustegevuse kaudu valdkonnas tegutsejatele paremaid töö- ja loometingimusi nii erialaste ja interdistsiplinaarsete projektide algatamise ja elluviimise kui sihipärase, professionaalsele kunstiloomele keskenduva, kinnisvara

halduse ja renditegevuse kaudu; koondab ja vahendab erialast professionaalset kompetentsi kunsti valdkonnas, soodustades ideede ja praktikate jagamist, hariduslikke tegevusi ning informatsioonivahetust; haldab, kasutab ja käsutab kunstikogu; tegutseb kunstikeskuste arendusplaanide, turunduskommunikatsiooni, koostööprojektide jmt. väljatöötamisel ja elluviimisel; arendab ja haldab loometaristut (ateljeed, töökojad, laoruumid jm), sealhulgas kunstikeskuste keskseid funktsioone kandvaid ruume (galeriid, projekti-, koolitus-, esitus- ja ühistegevusruumid jm) ja tegeleb majandustegevusega, mis toetab Sihtasutuse eesmärgi elluviimist.

Sihtasutuse nõukogu esimees aastatel 2016–2019 oli **Elin Kard**, nõukogu liikmed **Loit Jõekalda**, **Hannes Kuhlbach** ja juhatuse liige **Toomas Johanson**.

Alates 2020. aastast on sihtasutuse nõukogu esimees **Hannes Kuhlbach**, nõukogu liikmed **Loit Jõekalda**, **Elin Kard** ja juhatuse liige **Vano Allsalu**.

SA Kunstitaristu poolt hallatav kunstikogu kannab nimetust „EKL kunstikogu“. Kogusse kuuluvate teoste deponeerimise ja laenutamise tegeleb kunstikogu koordinaator **Loit Jõekalda**.

Kunstikogusse kuuluvaid teoseid laenutab Kunstitaristu kunstnike liidu ja selle koostööpartnerite poolt korraldatavatele näitustele, samuti deponeerib asutustele ja organisatsioonidele, sealhulgas Eesti Vabariigi presidendi kantseleile, ministeeriumidele ja Tallinna linnavalitsusele.

Eesmärgiga saada vahendeid põhikirjalise tegevuse elluviimiseks on kunstikogusse kuuluvaid teoseid osaliselt võõrandatud muuseumidele ja tunnustatud kunstikollektsioonäridele, kes suudavad tagada nende hilisema kättesaadavuse eksponeerimiseks, reprodutseerimiseks ja uurimistööks.

Aastatel 2022–2024 on SA Kunstitaristu lähtudes oma põhikirjalistest eesmärkidest sihtfinantseerinud EKLiga sõlmitud koostöölepingu alusel erinevaid arendustegevusi, ehitus- ja remonditöid, millest mahukamateks on Hobusepea 2 sisehoovi fassaadi, katuse, uste ja akende renoveerimine ning Pärnu mnt 154, ARSi peahoone küttesüsteemi täielik uuendamine, uute liftide, tuletõkkeuste ja ohutussüsteemide paigaldus. Parandamiseks kunstnike töötingimusi on põhjalikult remonditud rida stuudioruume (312, 408, 409, 411, 414, 417) ning uuendatud mitu WC-kompleksi. Samuti on Pärnu mnt 154 rekonstrueeritud peasissepääsud ja kaasajastatud showroomi galerii, teostatud graafikakeskuse ja GÜ galerii ruumide ning 2. korruse kohviku põhjalik remont. Valmisid ka sihtasutusele kuuluva kunstikogu senisest paremaks hoiustamiseks ja esitlemiseks sobivad, vajaliku sisseseadega varustatud ruumid ARS Kunstilinnakus.

Olulisi töid on tehtud veel elektri- jt tehnosüsteemide kaasajastamisel (sh energiasäästu saavutamiseks) kõigis hoonetes; Vabaduse ja Draakoni galerii on saanud hädavajaliku ventilatsioonisüsteemi; täiendatud on valguslahendusi näituseruumides. Muhi Kunstitalusse rajati lokaalne kanalisatsioon. EKLi külalisateljees (Jaan Koorti 16-53) ja linnaateljees (Jaan Koorti 16-56) toimus terviklik remont. Arendustegevustest on kesksel kohal Pärnu mnt 154 peahoone kavandatava juurdeehituse (5. ja 6. korrus) eelprojekt, milleks teostati ka põhjalik ehitise tarindite uuring, samuti Muhi Kunstitalu renoveerimise põhiprojekt.

Koostöö residentuuridega 2022–2024

Hamiltoni puuvillavabrik

Andrew McPhail

Edgar Tedresaar ja Regina-Mareta Soonsein

KOOSTÖÖ HAMILTONI KUNSTINÕUKOGUGA

Eesti Kunstnike Liit alustas novembris 2017 kunstnike vahetuse pilootprojekti koostöös Hamiltoni Kunstinõukoguga (Hamilton Arts Council), koostöö partner on ka Eesti Suursaatkond Ottawas, Kanadas. 2019. aasta alguses allkirjastasid Eesti Kunstnike Liidu toonane asepresident Elin Kard, Hamiltoni Kunstinõukogu tegev-direktor Annette Paiement ja Cotton Factory juhtiv partner nõukogus Robert Zeidler edasiseks koostööks omavahelise vastastikuse mõistmise memorandumi.

1969. aastal asutatud Hamiltoni kunstinõukogu on suuruselt teine ja üks vanimaid kogukonna kunstinõukogusid Ontarios. Algselt nimetati seda Hamiltoni ja maakonna kunstinõukoguks ja hiljem Arts Hamiltoniks, millel on pikaajaline ajalugu kohaliku kunsti ja kultuuri toetamiseks avaldamise, propageerimise ja kogukonna partnerluse kaudu.

Selle põhitegevuseks on kunsti populariseerimine, turundus ja näitustegevuse võimaluste laiendamine. Nõukogu toetab kunstnike iseorganiseerumist, kunstnike ettevõtlus- ja kuraatoritegevust ning interdistsiplinaarsete projektide ja ettevõtete loomist.

Hamiltoni linnasüdames asuv puuvillavabrik www.CottonFactory.ca tegutseb aktiivse loomekeskusena, kus tegutsevad loomeettevõtted, ühiskasutuses olevad töökojad ning kus paiknevad kunstnike ateljeed ja lühiajaliselt renditavad bürooruumid loometegevusega seotud ettevõtetele. Kogukonna poolt omaks võetud ja aktiivselt külastatav loomekeskus on pidevalt arenev ja kasvav. Enam kui 60 rentnikuga vabrikus tegutsevad igapäevaselt kunstnikud, fotograafid, disainerid ja kuraatorid. Puuvillavabrik on ka populaarne filmi- ja telesaadete tootmisel.

Alates 2019. aastast valitakse residendid avaliku konkursi teel, konkursi korraldab Hamiltoni Kunstinõukogu ja vahendab Eesti Kunstnike Liit.

2022. aastal resideerus Eestis **Lisa Pijuan-Nomura** ning Kanadas töötasid **Johanna Ulfsak** ja **Kärt Ojavee**, 2023. aastal töötas Tallinnas **Andrew McPhail** ja Hamiltonis **Taavi Talve**. 2024. aastal toimus Euroopa kultuuripealinn 2024 asukoha tõttu residentide vahetus Tartuga. Eestist külastasid Kanada residentuuri **Edgar Tedresaar** ja **Regina-Mareta Soonsein** ning Tartus töötas **Jacqui Oakley**.

KOOSTÖÖ SIHTASUTUSEGA GREZ-SUR-LOING

2018. aasta detsembris alanud läbirääkimiste tulemusel allkirjastasid Rootsi sihtasutuse Stiftelsen Grez-sur-Loing president Bo Myhrman ja Eesti Kunstnike Liidu toonane president Vano Allsalu kokkuleppe Eesti kunstnikele resideerumisvõimaluste loomiseks Prantsusmaal Grez-sur-Loingis Hôtel Cheillonis tegutsevas kunstiresidentuuris.

Grez-sur-Loing on maaliline vähem kui pooleteise tuhande elanikuga maakoht, mis asub 9 km Fontainebleau'ist lõuna pool ning jääb ühtlasi 70 kilomeetri kaugusele Pariisist. Selle esimesed aktiivsed „vallutajad“ olid 19. sajandi teisel poolel ameeriklased, inglased, šotlased ja iirlased. Tol ajal asus Grez-sur-Loingi maaliliste müüridega ümbritsetud aedade vahel kulgeva peatänava ääres kaks pansionaati: Hôtel Cheillon ja Hôtel Laurent. Alates 1880. aastatest kogunesid siia looma, mõtteid vahetama ja sidemeid sõlmima ka skandinaavlased – kuulsaimad neist Rootsi maalikunstnikud Carl Larsson ja Anders Zorn, Rootsi kirjanik August Strindberg, samuti Šoti kirjanik Robert Louis Stevenson ja Soome skulptor Ville Vallgren. Vahetult enne sajandivahetust võtsid teatepulga üle Jaapani kunstnikud ja Grezis algas nn Jaapani impressionistlik ajastu.

20. sajandi alguses paiga populaarsus kunstnike ja kirjanike seas vähenes. 1987. aastal asutas rühm tuntud Rootsi ärimehi sihtasutuse, mille kaudu omandati Hôtel Cheillon ja avati uuesti renoveerituna 1994. aastal.

Grez-sur-Loingi sihtasutuse eesmärgiks on pakkuda kunstnikele ja teistele loomeinimestele korter-tüüpi residentuure ja ateljeesid. Fond ei paku loojatele stipendiume, vaid rendib soodushinnaga ruume partneritele, kes omakorda vahendavad neid avaliku konkursi teel loojatele. Sihtasutuste parteriteks on Rootsi Kultuuri Sihtasutus Soomes, Creative Scotland, Stockholmi Kuninglik Kunstiakadeemia, Kuninglik Kunsti- ja Teadusühing Göteborgis, Norra visuaalse kommunikatsiooni organisatsioon Grafill, Rootsi etenduskunstide liit ja paljud teised – nüüdsest ka Eesti Kunstnike Liit.

Grez-sur-Loingi residentuuris on viibinud **Sirja-Liisa Eelma** (2019), **Anna Litvinova** (2022), **Urmas Lüüs** (2023) ja **Darja Popolitova** (2024).

VANTAA RESIDENTUUR

Eesti Kunstnike Liidu koostöökokkuleppe Vantaa kunstnike liiduga pakub alates aastast 2020 ühele EKLi või selle alaliidu liikmest kunstnikule aastas võimaluse elada ja töötada kuu aega Soomes Vantaa kunstnike külalijateljees Gjutaris. Vastavalt koostöö kokkuleppele viibib igal aastal ka EKL külalijateljees Tallinnas omakorda üks Vantaa kunstnike liidu poolt lähetatud kunstnik.

Vantaa residentuur asub romantilises puumajas, jalutuskäigu kaugusel Tikkurila raudteejaamast. Lisaks tutvumisele Vantaa kunstnike tegemistega ja rahulikus keskkonnas töötegemisele pakub residentuur hea võimaluse tegutsemiseks Soome pealinnas – rongisõit Tikkurilast Helsingi

linnasüdamesse kestab kõigest paarkümmend minutit.

Vantaa kunstnike külalijateljees Gjutaris on Eesti kunstnikest elanud ja töötanud **Tiiu Rebane** (2020), **Kai Kaljo** (2021), **Mari-Leen Kiipli** (2022), **Kelli Valk** (2023), **Tarrvi Laamann**, **Maryliis Teinfeldt-Grins** ja **Francesco Rosso** (2024).

EKL külalijateljees on vahetusprogrammi raames tegutsenud Soome kunstnikud **Jan Heinonen** (2020), **Jaana Tuomisto** ja **Jaana Kangas** (2021), **Paula Pitkänen** (2022), **Johanna Rytkölä** (2023), **Tarja Polari**, **Jan Heinonen** ja **Rosa Maria Ruotsalainen** (2024).

Valiku kandidaatide hulgast Grez-sur-Loingi ja Vantaa residentuuri tegi aastatel 2022–2024 EKLi residentuuri-komisjon koosseisus Pille Kivihall, Tanja Muravskaja ja Vano Allsalu.

EKL KÜLALISATELJEES RESIDEERUNUD KUNSTNIKUD 2022–2024

Seoses Kunstihoone renoveerimisega asub liidu külalijateljee alates 2023. aasta algusest ajutiselt Lasnamäel, Jaan Koorti 16 asuvas ateljee-korteris.

2022

Jaanuar Tallinna Graafikatriennaal

Veebruar Tarja Tuupanen ja Mia Maljojoki, Tallinna Graafikatriennaal

Märts Tallinna Graafikatriennaal, Harri Larjosto

Aprill Lolja Nordic

Juuni Vantaa koostööprojekt: Paula Pitkänen

Juuli Michelangelo Miccolis, Nick von Kleist, Wim Lamboo, Erinn M. Cox

August Erinn M. Cox, Krõõt Juurak

September Krõõt Juurak

Oktoober Cotton Factory Nordic Artist Exchange: Lisa Pijuan-Nomura

2023

September Vantaa koostööprojekt: Johanna Rytkölä

Oktoober Cotton Factory Nordic Artist Exchange: Andrew McPhail

November Hilda Lindström, Cecilia Enberg

2024

Märts Janis Kupcs, Ieva Rupenheite

Juuni Robertas Narkus

Juuli Vantaa koostööprojekt: Tarja Polari, Jan Heinonen

August Yaniya Mikhulina, Joen Vedel

September Vantaa koostööprojekt: Jan Heinonen, Rosa Maria Ruotsalainen

Kunstnikupalk 2022–2024

Eesti Kunstnike Liidu president Vano Allsalu ja Eesti Kirjanike Liidu esimees Karl Martin Sinijärv kuulutasid koostöös Eesti Vabariigi Kultuuriministeeriumiga 2.11.2015 ametlikult välja esimesed kunstniku- ja kirjanikupalga konkursid. Kunstnikupalga eesmärk on võimaldada professionaalsete kunstnike pühendumist loomingulisele tegevusele ja panustada seeläbi Eesti kultuuri arengusse. Palga erinevuseks loomestipendiumitest on lisaks pikaajalisusele ka kaasnevad sotsiaalsed garantiid ja sellest tulenev suurem stabiilsus. Kunstnikupalga meede on kaasa toonud suurepäraseid tulemusi kunstnike loomingus, loojate siirast tänu ja inimestele ülimalt olulise tunnustuse.

Elin Kard: „2015. aasta novembris kuulutasime välja esimese konkursi, millele olid eelnenud pikad läbirääkimised ja arutelud (kirjanike puhul olid need arutelud selleks hetkeks kestnud pea sada aastat) palgameetme loomise vajalikkusest. See hetk oli tegelikult kunstivaldkonnale pöördeline ja loodan, et me ei pea enam kunagi naasma aega enne 2015. aastat. Loomulikult olid arutelud kunstnike töö prekaarsusest intensiivselt toimunud ka varem, räägime sellest ju kahjuks siiani. Aga tookord astusime esimese pika sammu kunstniku loometegevuse tunnustamiseks tööna, mitte teenuse osutamise või toote pakkimisena olukorras, kus keskmisest edukama soorituse puhul ja õnnelike asjaolude kokkulangemisel oleks võimalik loojal ka tehtud töö eest tasu saada.“

Nõuded kunstnikupalgale kandideerimiseks

Kunstnikupalgale võivad kandideerida erialaselt aktiivsed loomingulises tippvormis kunstnikud, kuraatorid või kunstiteadlased/kriitikud, kes soovivad järgneva kolme aasta jooksul pühenduda erialasele loometööle. Kandidaat ei pea olema loomeliidu liige. Kandideerida võivad Eesti kodanikud või isikud, kellel on Eestis elamis- ja tööluba.

Kunstnikupalgale kandideerimiseks tuleb esitada loominguline biograafia koos ülevaatega viimaste aastate tunnustustest ja meediakajastustest; viimase viie aasta loomingu portfoolio, mis sisaldab selgelt sõnastatud kunstnikupositsiooni; avaldus ja motivatsioonikiri koos kolme järgneva aasta loominguliste eesmärkidega.

Taotluste hindamisel võetakse arvesse eeskätt kandidaadi kolme aasta loometöö plaani; taotluse esitaja

haridust ja/või kogemust, eelnevate aastate loomingulist tegevust; taotleja erialast professionaalsust ja motiveeritust, loominguliste eesmärkide ajakohasust ja uuenduslikkust nii Eesti kui ka rahvusvahelises kontekstis; kunstniku-positsiooni ning kandidaadi potentsiaali Eesti kunsti tutvustamisel rahvusvahelises mastaabis; mitme võrdväärse kandidaadi vahel valides peetakse silmas mitmekesisuse tagamise põhimõtet.

Konkursi võitjatega sõlmib kunstnike liit lepingu vastavalt töölepingu seadusele. Palga saaja kohustub andma loomeliidule lepinguperioodil iga-aastaselt erialasest tegevusest vabas vormis ülevaate. Kunstnikupalga suurus arvestati aastatel 2016–2018 komisjoni otsusele eelneva aasta keskmise palga kogukulu järgi, alates aastast 2019 on palga suuruseks 1,1-kordne kultuuritöötaja miinimumpalk.

Kunstnikupalga saajad alates 2016. aastast:

2016–2018: Kaido Ole, Marge Monko (kuni september 2017), Jass Kaselaan (alates oktoober 2017), Kris Lemsalu, Mark Raidpere ja Anu Vahtra
2017–2019: Dénes Kalev Farkas, Kiwa, Flo Kasearu, Jaanus Samma
2018–2020: Edith Karlson, Tanja Muravskaja, Tõnis Saadoja
2019–2021: Jass Kaselaan, Jüri Kask, Marko Mäetamm, Kärt Ojavee, Laura Pöld
2020–2022: Merike Estna, Raul Keller, Karel Koplimets, Paul Kuimet, Kristina Norman
2021–2023: Eike Eplik, Anders Härm, Tiina Sarapu, Jevgeni Zolotko, Sigrid Viir
2022–2024: Edith Karlson, Kristi Kongi, Kadri Mälk (kuni jaanuar 2023), Anna Škodenko (alates jaanuar 2023), Hanno Soans, Jaan Toomik
2023–2025: Art Allmägi, Sandra Pihlapson (Kosorotova), Peeter Laurits, Krista Mölder, Terje Ojaver, Darja Popolitova, Laura Pöld, Taavi Suisalu, Airi Triisberg, Kristina Õllek
2024–2026: Erik Alalooga, Tanel Rander, Uku Sepsivart, Diana Tamane, Maria Valdma-Härm
2025–2027: Marten Esko, Urmas Lüüs, Laivi Suurvälgi, Timo Toots, Johanna Ulfsak

KUNSTNIKUPALK 2023–2025

Avalduste esitamise tähtjaks 31.10.2022 laekus Eesti Kunstnike Liidule 72 taotlust. Kunstnikupalgale võivad kandideerida erialaselt aktiivsed loomingulises tippvormis kunstnikud, kuraatorid või kunstiteadlased/-kriitikud, kes soovivad järgneva kolme aasta jooksul pühenduda erialasele loometööle. Eesti Kunstnike Liidu kokku kutsutud komisjon otsustas määrata esitatud taotluste alusel kunstnikupalga saajateks aastatel 2023–2025:

Art Allmägi, Sandra Pihlapson (Kosorotova), Peeter Laurits, Krista Mölder, Terje Ojaver, Darja Popolitova, Laura Pöld, Taavi Suisalu, Airi Triisberg, Kristina Õllek.

Valimiskomisjoni kuulusid: Elin Kard ja Vano Allsalu (Eesti Kunstnike Liit), Sirje Helme (Eesti Kunstimuuseum), Joanna Hoffmann (Tartu Kunstimuuseum), Johannes Säre (Eesti Kaasaegse Kunsti Muuseum), Paul Agurauja (Tallinna Kunstihoone), Maria Arusoo (Kaasaegse Kunsti Eesti Keskus), Kai Lobjakas (Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseum), Peeter Talvistu (Tartu Kunstimaja), Kadri Laas-Lepasepp (Eesti Kaasaegse Kunsti Arenduskeskus), Marge Monko (kunstnik, Eesti Kunstiakadeemia professor), Tiina Sarapu (kunstnik, kunstnikupalga saaja aastatel 2021–2023) ja Hanno Soans (kuraator ja kunstiteadlane, kunstnikupalga saaja aastatel 2022–2024).

Art Allmägi (1983) on skulptor ja installatsioonikunstnik, kes on hariduse omandanud Vana-Vigala Tehnika- ja Teeninduskoolis sepatöö ja kiviraidumise erialal, Tartu Kõrgemas Kunstikoolis skulptuuri erialal (2008) ja Eesti Kunstiakadeemias skulptuuri ja installatsiooni eriala magistriõppes (2011) ning täiendanud end Viinuse Kunstiakadeemias. Allmägi teoseid iseloomustab provotseeriv, vaataja tunnetega manipuleeriv fiktsioon ning totaalsed ruumiinstallatsioonid. Tema teostes on

põimunud töömahukus, head tehnilised oskused ning klassikalise skulptuuri elementide kasutamine kaas-aegses installatsioonikunstis.

Art Allmägi „Ei näinud ta unes midagi erilist“, 2020

Kunstnikupalga saajad 2023–2025: **Art Allmägi, Sandra Pihlapson (Kosorotova), Peeter Laurits, Krista Mölder, Terje Ojaver, Darja Popolitova, Laura Pöld, Taavi Suisalu, Airi Triisberg, Kristina Õllek**

Krista Mölder „Sa olid lind“, 2020

Sandra Pihlapson (Kosorotova) (1984) on kunstnik, kes kujutava kunsti ja disaini piiriala loomingu tegeleb neo-liberalismi kriitika, identiteedi, enesehoole võimaluste ja jätkusuutlikkusega. Teostes kasutab materjalina peamiselt tekstiili ja teksti kombinatsiooni. Kosorotova lõpetas 2006. aastal Eesti Kunstiakadeemias graafilise disaini eriala ja täiendas end 2005. aastal Bratislava Kunsti- ja disainiakadeemias. Aastal 2016 kaitses magistrikaadi Eesti Kunstiakadeemias moedisaini erialal. Aastatel 2013–2016 vedas Kosorotova koos Gustav Kalmuga MTÜd Uus Vene Kultuur (UVKE) Eestis, mille eesmärgiks oli kultuuriürituste abil kogukondade ühendamine.

Peeter Laurits (1962) on kunstnik, fotograaf, kuraator, lavastuskunstnik, õppejõud ja teoreetik. Ta on õppinud Tartu ja Leningradi riiklikes ülikoolides, Eesti humanitaarinstituudis ja New Yorgi Rahvusvahelises Fotograafiakeskuses. Töötas aastatel 1987–1990 Eesti Draamateatris fotograafina, aastatel 1992–1996 legendaarse DeStudio loomingulise partnerina ning asutas

Laura Pöld „Doing What They Do Best“, 2021

1997. aastal koos mõttekaaslastega Kütioru ateljee. Aastatel 2017–2018 oli Laurits Tartu Ülikooli vabade kunstide külalisprofessor. Laurits tegeleb loomingu inimeseks olemise põhiküsimustega ja sellega kaasnevate paradoksidega.

Krista Mölder (1972) on fotokunstnik, kes on õppinud geograafiat Tartu Ülikoolis, fotograafiat Tartu Kõrgemas Kunstikoolis (BA, 2001), Westminsteri Ülikoolis (MA, 2004) ja Eesti Kunstiakadeemias (MA, 2006). Näitustel on ta osalenud alates 2000. aastate algusest. 2003. aastast on Mölder andnud loenguid Eesti Kunstiakadeemias. Loomingu keskendub Mölder ruumile ja vaatajakogemusele ning uurib vihjete ja lavastatud situatsioonide ning kujundite kaudu inimese ning keskkonna suhteid.

Terje Ojaver (1955) on õppinud skulptuuri Eesti Riiklikus Kunstiinstituudis (MA, 1985). Ojaver on loonud abstraktseid ja figuratiivseid monumente, kohaspetsiifilisi installatsioone, klassikalist skulptuuri ja videot. Ta on loonud ka mitmeid tähelepanuväärseid avaliku ruumi monumentaalteoseid. Ojaveri loomingut iseloomustab klassikalise skulptuuri kaanonite sidumine vastuoluliste tehniliste või narratiivsete lahendustega. Teemakäsitles huvitab Ojaveri eelkõige naiseks olemine, vastutustunne, üksindus ja surelikkus.

Darja Popolitova (1989) on ehte- ja installatsioonikunstnik, kes kasutab loomingu ehteid, digitaalseid tehnikaid ning videomeediumit. Popolitova on õppinud ehte- ja separatsiooni kunsti Eesti Kunstiakadeemias (MA *cum laude*, 2015) ja klaasikunsti (BA, 2012). Ta on osalenud näitustel Arnhemis muuseumis Hollandis (2020), kunsti- ja disainimuuseumis New Yorgis (2019), galeriis Kunstnerforbundet Oslos (2018). Popolitovat esindavad galeriid Marzee Nijmegenis, Beyond Antwerpenis, Door Mariaheides.

Laura Pöld (1984) on installatsioonikunstnik, kelle loomingus on esikohal skulpturaalse ja traditsioonilise käsitöö sümbioos nüüdiskunsti ja nüüdisfilosoofias esile kerkivate küsimustega materjalist ja selle agentsusest. Ta on lõpetanud Eesti Kunstiakadeemia 2007. aastal keraamika erialal ja Tartu Ülikooli 2010. aastal maali erialal. Loomingu käsitleb Pöld peamiselt kohataju ja selle loomist, kasutades näituseruumi spetsiifikat ning materjalitundlikke ja jutustavaid elemente. Ta peab oluliseks lisaks materjalivalikule ka selle ajaloolist konteksti, rakendades traditsioonilisi käsitöötehnikaid.

Taavi Suisalu (1982) on heli-, installatsiooni- ja tegevuskunstnik, kes huvitub sotsiaalkultuurilistest fenomenidest ja tehnoloogia arengu põhjustatud muutustest inimese käitumises, tajudes ja mõtlemises. Suisalu on õppinud Tartu Ülikoolis sotsioloogiat ja informaatikat, lõpetanud Tartu Kõrgema Kunstikooli meedia- ja reklaamikunsti osakonna (BA, 2010) ning Eesti Kunstiakadeemia vabade kunstide teaduskonna uusmeedia eriala (MA, 2014). Õpingute ajal täiendas end Nantes'i disainikoolis Prantsusmaal ja Genfi Kunsti- ja Disainiülikoolis Šveitsis.

Airi Triisberg (1982) on vabakutseline kuraator, kunstiteadlane, ajakirjanik, kultuurikorraldaja, kunsti- ja ühiskonnahariduse pedagoog, kunstitöötajate huvikaitse edendaja ja vabakondlike algatuste eestvedaja. Triisberg on õppinud Eesti Kunstiakadeemia kunstiteaduse ja visuaalkultuuri instituudis ja töötanud kuraatorina Leipzigi Kaasaegse Kunsti Muuseumis, kunstigaleriis A und V ja Translib projektiruumis Leipzigs ning lektorina Eesti Kunstiakadeemias, Helsingi Kunstiakadeemias, Aalto ülikoolis, Maa kunstikoolis Helsingis, Läti Kunstiakadeemias, Graafika ja Raamatukunsti Kõrgkoolis Leipzigs (HGB), Berliini Kunstiakadeemias (UDK), Berni Kunstikõrgkoolis (HKB), Taani Kuninglikus Kunstiakadeemias ja Goldsmithsi ülikoolis.

Kristina Õllek (1989) on foto-, video- ja installatsiooni-kunstnik. Loomingus keskendub ökoloogilistele protsessidele, orgaanilisele ja sünteetilisele materiale ning inimtekkelisele keskkonnale ja selle mõjudele. Õllek on lõpetanud Eesti Kunstiakadeemia fotograafia eriala (BA 2013, MA 2016) ning täiendanud end Berliinis, Kunsthochschule Berlin-Weissensee's (2012) ja Rotterdamis, Piet Zwart'i Instituudis (2016). Aastatel 2013–2018 oli kunstnik aktiivselt seotud artist-run space Rundumi eestvedamisega.

KUNSTNIKUPALK 2024–2026

Avalduste esitamise tähtajaks 31.10.2023 laekus Eesti Kunstnike Liidule 66 taotlust. Komisjon otsustas määrata esitatud taotluste alusel kunstnikupalga saajateks aastatel 2024–2026: **Erik Alalooga, Tanel Rander, Uku Sepsivart, Diana Tamane, Maria Valdma-Härm.**

Valimiskomisjoni kuulusid: Vano Allsalu ja Elin Kard (Eesti Kunstnike Liit), Sirje Helme (Eesti Kunstimuuseum), Indrek Grigor (Tartu Kunstimuuseum), Kadi Kesküla (Eesti Kaasaegse Kunsti Muuseum), Paul Aguraiuja (Tallinna Kunstihoone), Sten Ojavee (Kaasaegse Kunsti Eesti Keskus), Kai Lobjakas (Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseum), Peeter Talvistu (Tartu Kunstimaja), Kadri Laas-Lepasepp (Eesti Kaasaegse Kunsti Arenduskeskus) ja Maarin Ektermann (Eesti Kunstiakadeemia).

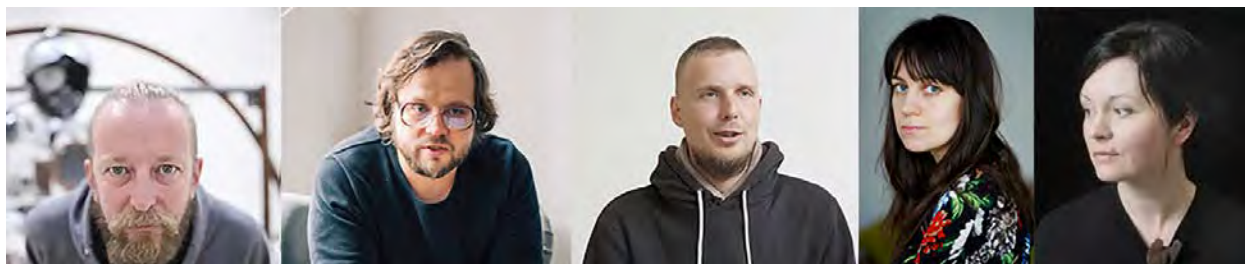
Erik Alalooga (1974) on visuaalkunstnik, esitaja, lavastaja, helikunstnik, õpetaja ja kultuurikorraldaja. Ta on peamiselt tuntud teostes analoogtehnilisi lahendusi kasutava kunstnikuna, kes uurib inimese ja masina vahelisi

Erik Alalooga. Festival Starptelpa, Riia, 2023

füüsilisi suhteid. Helimustrite tekitamiseks konstrueerib ta mehhaanilisi masinaid ja heliinstrumente. Alalooga on lõpetanud Eesti Kunstiakadeemia skulptuuri eriala bakalaureuse ning interdistsiplinaarsete kunstide eriala magistrikraadiga. 2018. aastal astus Eesti Muusika ja Teatriakadeemia teatrikunsti doktoriõppesse. Ajavahemikul 2006–2010 töötas EKAs IDK õppetooli dotsendina ning 2010–2013 tegevuskunstide õppetooli juhatajana. Lisaks Eesti Kunstiakadeemiale on juhendanud kursuseid Tartu Kõrgemas Kunstikoolis, TÜ Viljandi Kultuuriakadeemias, Helsinki Teatriakadeemias ning Põhja- ja Baltimaade kunsti-koole ühendavas DAMA koostöövõrgustikus. 2016. aastal asutas Viljandis helikunstigalerii Supersonicum, millest tänaseks on saanud liikuv sündmuste korraldamise platvorm.

Tanel Rander (1980) on kunstnik, kuraator ja kirjanik, kelle loominguline tegevus jaguneb keele ja psühholoogia tasandil toimivateks eksperimentaalseteks, performatiivseteks praktikateks ning kriitiliseks Ida-Euroopa diskursuse ja dekoloniaalsusega seotud uurimuseks. Randeri loomingu mõtteline keskpunkt on subjektiivsuse ning seda kujundava sisemise ja välise surve vaheline pinge. Rander on teinud koostööd erinevate kunstnike ja gruppidega, kauaaegne koostöö seob teda keeleteadlase ja kirjaniku Erkki Luugiga. Rander on korraldanud psühhogeograafilisi ekspeditsioone, sümposioone ja seminare iseseisvalt ning koostöös mitmete institutsioonidega nii Eestis kui ka mujal. Rander on lõpetanud Tartu Ülikooli õigusinstituudi

Kunstnikupalga saajad 2024–2026: **Erik Alalooga, Tanel Rander, Uku Sepsivart, Diana Tamane, Maria Valdma-Härm**

(2005) ning töötanud juristi ja advokaadina. 2010. aastal lõpetas ta Eesti Kunstiakadeemia interdistsiplinaarsete kunstide magistriõppe ning alustas õpinguid doktorikoolis. Tema kirjanduslik looming on ilmunud enamasti erinevate pseudonüümide all, nt chaneldior, chaneld.or, C., Chanel Rantie, Anon Porx jpt. 2018. aastal avas ta Valgas projekti-ruumi Brīvības galerija.

Uku Sepsivart (1988) on skulptor ja installatsioonikunstnik. Sepsivartil on bakalaureuse- (2009) ja magistrikraad (2015) õpingutest Eesti Kunstiakadeemia skulptuuri osakonnas. Ta on täiendanud end aastatel 2015–2016 Soomes Antti Laitineni stuudios ja Wuzhenis Hiinas, 2013–2014 vahetusõpingutel Helsinki Kunstiülikoolis ja 2009. aastal viibis Sepsivart Erasmuse programmi raames praktikal Villu Jaanisoo stuudios. Ta on osalanud mitmetel tänavakunsti-aktsioonidel ja -festivalidel ning koos Tõnis Palkovi ja Andres Siplasega välja andnud tänavakunstiraamatu „Haigusteravi. Kontrollitud“. Aastal 2012 pälvis Sepsivart MTÜ Noor Kunst ja Eesti Kunstiakadeemia koostöös välja antava Noore Kunstniku preemia. Viimaste aastate jooksul on Sepsivart enda kunstipraktikat mõtestades seda võrrelnud loodusliku protsessiga ja otsib võimalusi loodusega koos loomiseks.

Diana Tamane (1986) on läti päritolu kunstnik, kelle teoste peategelased on enamasti tema perekonnaliikmed ja ta ise. Peamiselt foto- ja videomeediumis tegutsev Tamane on lõpetanud Tartu Kõrgema Kunstikooli ja LUCA Kunstikooli Brüsselis ja läbinud HISK-i residentuuri Gentis. Ta on võitnud kunstipreemia Friends of the S.M.A.K. ja Riia kaasaegse kunsti keskuse kim? residentuuripreemia, „Ela ja Sära“ stipendiumi, Ado Vabbe preemia ja nomineeritud Lätis Purvīte auhinnale ning auhindadele Deutsche Börse Photography Foundation Prize (Suurbritannia) ja Foam Paul Huf Award (Madalmaad). Tema isiknäitused on toimunud S.M.A.K. keskkuses Gentis, ISSP galeriis Riias, Sint-Lukase galeriis Brüsselis, Surplus Art Space'is Wuhanis, Riia kaasaegse kunsti keskuses kim?, EKKMis, Tartu Kunstimuuseumis, Tallinna Linnagaleriis, Kogo galeriis, Rüki galeriis ja Tartu Kunstimajas.

Urmas Lüüs „Ülerrahvastatud üksindus“, 2022

Maria Valdma-Härm (1973) on ehtekunstnik. Valdma lõpetas 1996. aastal Eesti Kunstiakadeemia metallikunstnikuna, 2000. aastal kaitses samas magistrikraadi. Valdma liitus 1996. aastal kunstirühmitusega F.F.F.F., millest sai platvorm tema praegusele loomingulisele tegevusele. Näitustel osaleb alates 1994. aastast nii individuaalselt kui ka F.F.F.F. koosseisus, nii Eestis kui ka välismaal. Talle on omistatud Eesti Kultuurkapitali aastapreemia aastal 2021 ja aastal 2002 (koos rühmitusega F.F.F.F.). 2016. aastal pälvis ta Noore Ehte preemia. Valdma-Härmi teoseid leiab mitmete muuseumide (Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseum, Eesti Kunstimuuseum) püsikogudest ning paljudest erakogudest üle maailma. Valdma on kureerinud ja kujundanud mitmeid näituseid, ta on filmi „Linnutiivul oled sa siit läbi läinud (Leili Kuldkepp)“ (2000), režissöör. Loomingus huvitavad Valdmat eelkõige ruumi, indiviidi ja ehte omavahelised suhted, projektsioonid ja peegeldused nende osapoolte vahel ning sellest sünninud suhete paljususe ehk ruumipoeesia – kus mööduvat kohalolu tähistab ehe.

KUNSTNIKUPALK 2025–2027

Avalduste esitamise tähtajaks 14.11.2024 laekus 64 taotlust. Komisjon otsustas määrata esitatud taotluste alusel kunstnikupalga 10. lennu saajateks aastatel 2025–2027: **Marten Esko, Urmas Lüüs, Laivi Suurväll, Timo Toots, Johanna Ulfak.**

Valimiskomisjoni kuulusid Vano Allsalu ja Elin Kard (Eesti Kunstnike Liit), Sirje Helme (Eesti Kunstimuuseum), Joanna Hoffmann (Tartu Kunstimuuseum), Kadi Kesküla (Eesti Kaasaegse Kunsti Muuseum), Paul Aguraiuja (Tallinna Kunstihoone), Maria Arusoo (Kaasaegse Kunsti Eesti Keskus), Kai Lobjakas (Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseum), Peeter Talvistu (Tartu Kunstimaja), Kadri Laas-Lepasepp (Eesti Kaasaegse Kunsti Arenduskeskus), Reimo Võsa-Tangsoo (kunstnik ja Eesti Kunstiakadeemia õppejõud) ja Erik Alalooga (kunstnikupalga saaja aastatel 2024–2026).

Marten Esko (1990) on kunstiteadlane, kuraator, kunsti-töötaja, näitusetegija ja kirjutaja. Tema senine tegevus on keskendunud laiemalt eriilmelistele näitamise ja näitusetegemise võimalustele, nautides nii materiaalseid ja ruumilisi kui ka kontseptuaalseid ja kontekstuaalseid lähenemisi teadmise-, teadlikus-, tähendus- ja teadmatu-loomele. Ta on üks Eesti Kaasaegse Kunsti Muuseumi (EKKM) juhatuse liikmetest, olles muuseumiga erinevate rollide kaudu seotud 2011. aastast ning juhtinud seda vahemikus 2016–2020. Alates 2021. aastast on ta Eesti Kunstiakadeemia kunstiteaduse ja visuaalkultuuri uurin-gute doktorant.

Urmas Lüüs (1987) on kunstnik, kes töötab ehte, skulp-tuuri, installatsiooni, kirjutamise, muusika ja teatri vallas. Lüüs on õppinud sepakunsti ning loonud suuremõõtmelisi installatsioone ja lavastusi. Tema isiknäitused on sageli jutustava koega, luues ruumilisi keskkondi, kus justkui keegi on elanud, olnud ja käinud. Ruumidesse tekivad

nihked, katkestused, võimatused, mis loovad poeetilise ja kujundliku tasandi. Lüüsi erilisemisele loomingule on iseloomulik ka teatud õõv: näilise turvatunde all peituvad hoomatav, kuid sõnastamatu oht ning lagunemine. Lüüs ehitab maailmu ja kohe ka lammutab need.

Laivi Suurväli (1988) on vabakutseline kunstnik, kes väljendab end läbi moekunsti. Lähtuvalt moe olemusest on tema loomingus temaatiliselt läbivateks märksõnadeks iha ja igatsus, sõltuvus ja ülistus, tootmine ja pakkumine, säilimine ja hävimine ning väärtuse hindamine. Tema loomingut iseloomustab materjalipõhine ja eksperimenteeriv lähene mine tekstiilidele, mis laieneb rõivastelt ja aksessuaaridelt skulpturaalsete installatsioonide ning suuremõõtmeliste teosteni lõuendil. Laivi on omandanud bakalaureusekraadi moedisaini erialal Eesti Kunstiakadeemias ja magistrikraadi Helsingi Aalto Ülikoolis. Ta on end täiendanud resideerudes Londonis, Kopenhaagenis, Barcelonas ja Brüsselis.

Timo Toots (1982) on interdistsiplinaarne kunstnik, kes elab Maajaamas, Otepää lähisel. Tema kunstiteosed keskenduvad inimese, tehnoloogia ja looduse suhetele. Teostes kajastuvad teemad privaatsusest jäljimisühiskonnas ning looduse rollist tehnoloogilises ajastus. Alates 2006. aastast on ta loonud isiknäitusi, osalenud grupinäitusel ning eriprojektides Eestis, Euroopas ning mujal maailmas. 2013. aastal asutas tehnoloogia- ja kunstitalu Maajaam. Toots on õppinud informaatikat Tartu Ülikoolis ja fotograafiat Eesti Kunstiakadeemias. Õpingute ajal täiendas end Islandi Kunstiakadeemias ja Karlsruhe Kunstikõrgkoolis meediakunsti erialal.

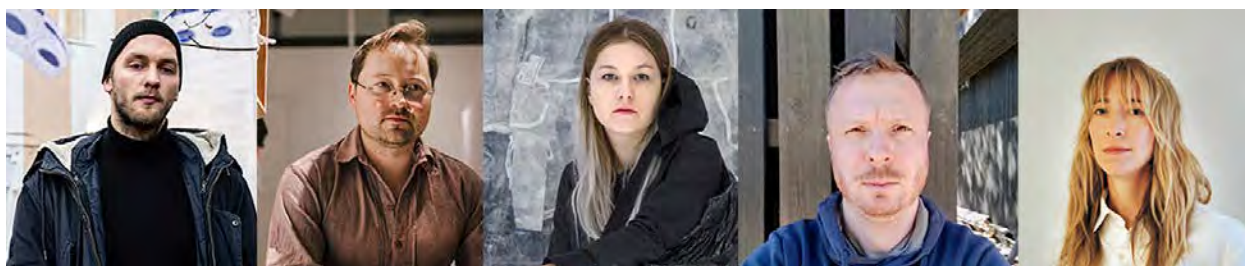
Johanna Ulfsak (1987) on vabakutseline kunstnik ja disainer, kes tegutseb visuaalse kunsti ja rakenduskunsti vahealal. Ulfsak on lõpetanud Eesti Kunstiakadeemia ning omandanud magistrikraadi Taanis Designskolen Koldingis tekstiilidisaini erialal ja on täiendanud end Kyotos Jaapanis Kawashima tekstiilikoolis. Alates ülikooliõpingutest on tema fookuseks olnud hääbuvad ning aeganõudvad traditsioonilised tehnikad ja nende teadmiste rakendamine kunsti- ja disainipraktikas. Johanna Ulfsak on loonud arvukalt tekstiililaseid installatsioone, kunstiteoseid ning kordumaid tarbekunstiseeriaid. Ulfsak tegeleb loomingus distsipliinide ja materjalide vaheliste hierarhiatega, olgu selleks kunst ja käsitöö, sugu või nähtamatu ja tunnustatud töö.

Timo Toots „Tasuta küpsised!“ 2023

Johanna Ulfsak „Asjade tegemine“, 2022

Kunstnikupalga saajad 2025–2027: **Marten Esko, Urmas Lüüs, Laivi Suurväli, Timo Toots, Johanna Ulfsak**

EKL aastanäitused 2022–2024

Uru Valter „Suur veos“, 2024

Eesti Kunstnike Liidu 22. aastanäitus.

KEVADNÄITUS 2022

20.06.–14.08.2022 Tallinna Kunstihoones ja Tallinna Kunstihoone galeriis

Näituse žürii: Vano Allsalu, Riivo Anton, Elin Kard, Stella Möttus, Siim Preiman.

Näituse kujundus: Valge Kuup Studio.

Osalesid Kunstihoones: Jaan Elken, Eike Eplik, Alexei Gordin, Mauri Gross, Ulvi Haagensen, Madlen Hirtentreu, Anisa Aleksandra Ianchenko, Laura De Jaeger, Eva Jänes, Saskia Järve, Danel Kahar, Liina Kalvik, Mati Karmin, Erki Kasemets ja Pärtel Tall, Jüri Kask, Jüri Kass, Andres Koort, Liisa Kruusmägi, Urve Küttner, Laivi, Peeter Laurits, Krista Leesi, Janne Lias, Anna Mari Liivrand, Holger Loodus,

Johannes Luik, Anastasia Mazur-Skrobova, Aarne Mesikäpp, Katariin Mudist, Maarit Murka, Eva Mustonen, Naima Neidre, Mall Nukke, Terje Ojaver, Aet Ollisaar, Mall Paris, Anne Parmasto, Per William Petersen, Darja Popolitova, Mari Prekup, Enn Põldroos, Lembe Ruben, Laura Ruuder, Andrus Rõuk, Uku Sepsivart, Edgar Tedresaar, Maryliis Teinfeldt-Grins, Roman-Sten Tõnissoo, Rein Tääker, Marta Vaarik, Valetto, Alo Valge, Valeri Vinogradov, Toomas Vint.

Osalesid Kunstihoone galeriis: Mirjam Hinn, Anna Kaarma, Anniki Kari, Paul Kormašov, Aureelia Mitt, Jane Muts, Brenda Purtsak, Taavi Rekkaro, Jane Remm, Inessa Saarits, Maria Sidljarevitš, Sandra Sirp, Evelin Zolotko, Evi Tihemets, Anne Törn ja Toomas Tuul, Ave Vellesalu.

Taotluste üldine tase oli žürii sõnul erakordselt kõrge: 244 osalemissoovist valiti näitusele 72 kunstnikku. Aastanäituse publikulemmikule 5000 euro suuruse stipendiumi panid taas välja kunstitoetajad Riivo Anton, Aivar Berzin, Jaan Manitski, Tiit Pruuli ja Rain Tamm. 72 autori hulgast tegi valiku 1892 näitusekülastajat, kellest 220 valis lemmikuks maalikunstnik Mauri Grossi teose „Pööripäev“.

Siim Preiman: „Kevadnäituse võõrustamine on Kunstihoone jaoks eriline üsna mitmel põhjusel. Esiteks annab laekunud taotluste läbi töötamine žüriiliikmetele justkui kiirkursuse viimase aasta jooksul Eestis loodud kunstist. Teiseks on alati hea meel kogeda nii kunstnike kui ka publiku suurt huvi ja ootust. Loodame (aga samas natuke juba ka teame) et ka seekordne kevadnäitus pakub küllastajatele nii äratundmisrõõmu kui ka uusi avastusi.“

Vano Allsalu: „Kevadnäitusel ilmutab Eesti kunst end liigriikka kooslusena – see on mitmekesisuse manifestatsioon, erinevate kunstniku-minade, vaimsete hoiakute ja visuaalsete käekirjade kokkusaamiskoht. Saame ülevaate sellest, millised teemad ja tunded on nende silmis ja südames olulised.“

2022. aasta publikupreemia võitja **Mauri Gross**

2023. aasta publikupreemia võitja **Kati Kerstna**

Eesti Kunstnike Liidu 23. aastanäitus.

KEVADNÄITUS 2023

13.05.–22.06.2023 Tallinna Kunstihoone Lasnamäe paviljonis

Näituse žürii: Vano Allsalu, Kaarel Eelma, Elin Kard, Tamara Luuk, Rain Tamm.

Näituse kujundus: Kaarel Eelma.

Osalesid: Eero Alev, Stanislav Antipov, Sofi Aršas, Martin Buschmann, Sirje Eelma, Ulvi Haagensen, Maie Helm, Heleliis Hõim, Danel Kahar, Kai Kaljo, Liina Kalvik, Maria Kapajeva, René Kari, Sander Karjus, Jass Kaselaan, Loora Kaubi, Raul Keller, Kati Kerstna, Tiit Kirsipuu, Kristi Kongi, Ilmar Kruusmäe, Olev Kuma, August Künnapu, Peeter Laurits, Lola Liivat, Johannes Luik, Kaisa Maasik, Mihkel Maripuu, Katariin Mudist, Maarit Murka, Jane Muts, Marko Mäetamm, Jelena Nova-Ginzburg, Terje Ojaver, Aet Ollisaar, Katrin Pere, Vassa Ponomarjova, Rait Prääts, Lembe Ruben, Maret Sarapu, Tiina Sarapu, Sirja-Liisa Eelma, Valev Sein, Urmo Teekivi, Evi Tihemets-Viies, Kadri Toom, Anna Trell, Maria-Kristiina Ulas, Urmas Viik, Vello Vinn, Toomas Vint.

Ligi 270 taotlejast pääsesid töödega näitusele piiratud ruumi tõttu vaid 50 kunstnikku. Kevadnäituse publikulemmiku valimisel anti 1516 häält. Publikuhääletuse võitjale panid kunstitoetajad Riivo Anton, Aivar Berzin, Jaan Manitski, Tiit Pruuli ja Rain Tamm välja 6000-eurose preemia. Publikupreemia pälvis ülekaaluka häälteenamusega klaasikunstnik Kati Kerstna.

Tamara Luuk: „Osalt paratamatult konsensusliku valiku pärast, aga võib-olla ka seetõttu, et kunstnikud arvestasid enam-vähem tuttava žürii võimalike eelistustega, tekkis põgus äratundmine, et sõelale jäänud iseloomustab rohkem kui muidu professionaalsuse muljet toetav otse elust laenatud kujundlikkus. Teose veenvus ei lähtu niivõrd selle looja otsingute, kõhkluste ja katsetuste veenvusest, kuivõrd vaatajale suunatud ootusest viia kokku kunstniku lahtiseks jäetud otsad, äratuntavate asjade kooslus ja kujutamisevõtted.“

Eesti Kunstnike Liidu 24. aastanäitus.

KEVADNÄITUS 2024

01.06.–28.07.2024 Tallinna Kunstihoone Lasnamäe paviljonis

Näituse žürii: Kaarel Eelma, Madli Ehasalu, Indrek Köster, Anna Mari Liivrand, Jaan Manitski.

Näituse kujundus: Kaarel Eelma.

Osalesid: Siim-Tanel Annus, Maria Erikson, Mauri Gross, Alexei Gordin, Aksel Haagensen ja Ulvi Haagensen, Kärt Hammer, Gerda Hansen, Elize Hiip, Mirjam Hinn, Madlen Hirtentreu, Heleliis Hõim, Hedi Jaansoo, Liina Kalvik, Merle Kannus, Erki Kasemets, Tiit Kirsipuu, Paul Kormašov, Aime Kuulbusch Mölder, Toomas Kuusing, Meiu Münt, Laivi, Maria Lapteva Sidljarevitš, Peeter Laurits, Krista Leesi, Heikki Leis, Lisette Lepik, Philip A. Luik, Liia Lüdigi-Algreve, Herkki Erich Merila, Arne Mesikäpp, Johanna Mudist, Mall Nukke, Jüri Ojaver, Terje Ojaver, Tõnis Paberit, Rait Prääts, Enn Põldroos, Tiit Pääsuke, Marion Saarik, Rain Saarik, Sander Raudsepp, Sten Saari, Gea Sibola Hansen, Taavi Suisalu, Angela Soop, Marleen Suvi, Tiina Tammetalu, Mari-Liis Tammi Kelder, Erika Tammper, Erik Teemägi, Ruudu Ulas, Marta Vaarik, Alo Valge, Uru Valter, Danel Ülper. Lisaks kunstnikele olid esindatud ka kunstigaleriid Art & Tonic, Artrovert, Kogo galerii ja Tütar galerii.

Näitusel eksponeeriti 55 kunstniku ja kollektiivi teoseid, mis valiti välja 252 ideepakkumise hulgast. Kevadnäitus keskendus skulptuurile ja noorte kunstnike loomingule. Kevadnäituse publikulemmiku valimisel anti seekord 834 häält. Publikuhääletuse võitjale Siim-Tanel Annusele panid kunstitoetajad Riivo Anton, Aivar Berzin, Jaan Manitski, Tiit Pruuli ja Rain Tamm välja 6000-eurose preemia.

Madli Ehasalu: „Kindel on see, et kevadnäitusel põimuvad erinevad kunstikeeled ja põlvkonnad. Seega ei tasu oodata tavalist korrapära, pigem avaneb mitmekesine, vahel segane ja kirju maailm, kus kunstnike taustad ning oskused loovad rikkaliku ja mitmetahulise vaatajakogemuse. Kevadnäitust vaadates tuleks lasta meel vabaks ning mitte piirduda üksikute töödega, vaid märgata kunstnike ja nende tööde seoseid ning vastandusi. Just selles peitub näituse unikaalsus!“

2024. aasta publikupreemia võitja **Siim-Tanel Annus**

Näitused Toompea lossi kunstisaalis 2022–2024

Vano Allsalu, Hanno Pevkur

Marje Üksine, Jüri Ratas

2022

Vano Allsalu

VANDUDES KEVADEL

09.02.–08.04.2022

Näitusel eksponeeris Vano Allsalu valikut viimase kümnekonna aasta jooksul valminud akrüülmaalidest, lisaks isiknäitusel „Maailm peas“ Tartu Kunstimuseumis näidatud töödele ka 2022. aasta loomingut.

Vano Allsalu: „Minu enda ja küllap mõnegi vaataja jaoks said nii näituse nimitöö „Vandudes kevadel“ (2017) kui „Vastumürk“ (2014) paratamatult ühe täiendava tähenduskihi juurde ülemöödunud kevadel maailma rabanud pandeemia valguses, mis pani õige paljusid meist kohkuma ja vahel lausa vanduma – ning otsima kurjale vastumürki. Ka „Europe röövimine“ (2015) või „Sula“ (2020) on maalid, mida saab soovi korral näha tänaste probleemide ja väljakutsete valguses – aga loomulikult võib vaatleja piirduda ka ajaloost, müütidest või loodusest lähtuva sümbolsema tähendusväljaga.“

Marje Üksine

PILGUHEIT MINEVIKUST TULEVIKKU

13.04.–16.06.2022

Näitusel käsitles Marje Üksine looduse ja tehislooduse sümbioosi – inimese mõtte ja teo süsteemset lähenemist teda ümbritseva looduse ja loodusliku elukeskkonna säilitamise ja muutmise võimalustele. Näivus ja tegelikkus, detailide vaate- ning seostumisnurga mõju tervikkujundi olemusele, kahemõõtmelise kujutuse võimalused, illusoorse kolmemõõtmelisuse loomiseks – neist põimub ja pungub isepärane kujundiloomine. Kunstiteose moodustab kunstniku vaatlus- ja kujutusvõime ning graafilis-käsitöölise oskuste sümbioos. Marje Üksine tööd on teostatud klassikalistes, varem palju- ja tänaseks juba harvakasutatavates sügavtrükitehnikes (peamiselt kuivnõelas ja metsotintos), kuid nende kasutamise loovus ja isepära omavad kordumatu uueilmelise tulemuse.

Marko Mäetamm

KÜMME KÄSKU

28.09.–17.11.2022

Kuraator: Elin Kard

Näitusel Toompea lossi kunstisaalis võis kohtuda kahe Mäetamme erinevatest kümnenditest pärinevate teoste seeriatega. Neist esimene – „Kümme käsku“ on 1996. aastal valminud seeria akrüülmaalidest pleksiklaasil. Vana testamendi moraalipõhimõtted on saanud Mäetamme käsitluses kaasaegse visuaalse vormi, kuid edasi antavad sõnumid ning nende manitsuste eesmärgid on arhailised ja aegumatud. 1990. aastatel oli Mäetamme looming mõjutatud 1960. aastate popkunstist, nn kollase-allvee-laeva-esteetikast – sündisid värvikirevad ja lopsakad kompositsioonid. Sellele perioodile järgnesid mustvalged skemaatilised piktogrammide ja 2000. aastate teisel kümnendil ka senisest suuremas mahus tekstil põhinevad teosed ning autoriraamatud. Näituse teine seeria „Surev mees“ pärineski aastast 2018. Valdavalt ühepoolisel dialoogil põhinev seeria töö vaatajani abivajaja eksistent-siaalse üksinduse.

Aime Kuulbusch

NOSTALGILINE

23.11.2022–19.01.2023

Näitusel Toompea lossi kunstisaalis võis kohtuda Aime Kuulbuschi teoste ja teoste seeriatega mitmetelt erinevatelt varasematelt väljapanekutelt. Tallinna Jaani kiriku galerii isiknäituseks „Homage“ 2019. aastal valminud portreed tuntud kultuuritegelastest – Tiit Pääsuke, Juhan Viiding, Aili Vint, Malle Leis ja paljud teised. Aastal 2016 Viimsi Püha Jaakobi kirikus toimunud isiknäitusel „Puudutused“ eksponeeritud abstraktsed reljeefid ja vormimängud annavad kunstniku sõnul edasi mõtestatud kujundite ja erineva iseloomuga materjalide koosmõju ning looduse muutumist ajas. Tallinnas Vabaduse galeriis toimunud isiknäitusel „Kehakeelsed“ eksponeeritud stiliseeritud figuratiivsete skulptuuride loomise tõukeks olid aga inspireerivad autorid ja teosed kunstiajaloost.

2023

Kaija Kesa, Helen Tago, Lilli-Krõõt Repnau

MÄLESTUSED MAASTIKEST

25.01.–23.03.2023

Näitus koondas kolme kunstniku graafilisi lehti. Keskse kohal oli vabaduse mõiste ning selle erinevad vormid. Vabadus ei ole kunagi midagi iseenesestmõistetavat. Kõik kunstnikud on loomingulise ühenduse graafika. ee liikmed, lisaks ühtsele mõtteviisile seob neid ka ühine stuudio ja galerii, mille visiooniks on kaasaegse graafika edendamine ja mõtestamine.

Helir-Valdor Seeder, Marko Mäetamm

Aime Kuulbusch, Liina Kersna

Kaija Kesa, Helen Tago, Lilli-Krõõt Repnau

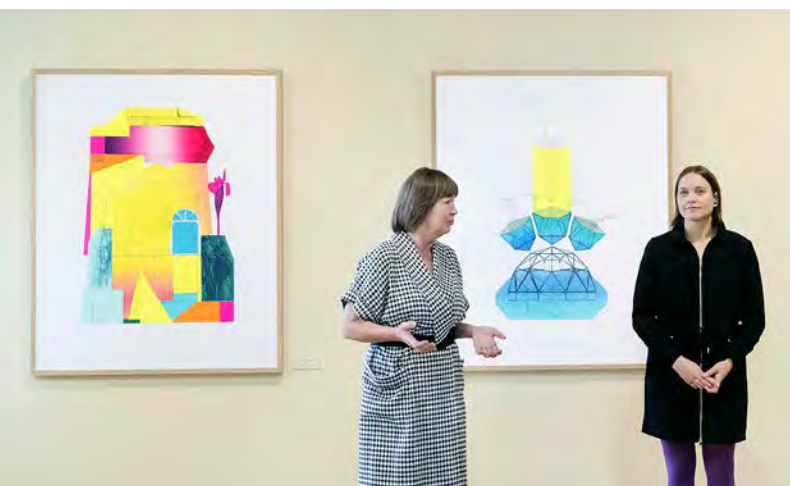
Peeter Kuutma, Lauri Hussar

Peeter Kuutma

PÕHJAMAININE GEOMEETRIA II

19.04.–16.06.2023

Juubelinäitusel eksponeeris Peeter Kuutma vaipu, mis esmakordselt olid kunstniku loominguga kolme kümnendit hõlmava komplektina eksponeeritud aastal 2018 Ventspilsis lossis Lätis isiknäitusel „Kootud geomeetria“ ja seejärel aastal 2022 Tallinna Jaani kirikus isiknäitusel „Põhjamine geomeetria“. Kuutma senine looming ulatub trükikangastest ja põimevaipadest interjööriahendustele ning kuraatoriprojektideni. Peeter Kuutma looming on läbi aastakümnete olnud teemakäsitlustelt ja kunstnikukäekirjalt eristuv ja omanäoline. Kunstniku lemmikmotiivideks on abstraktsed geomeetrilised kujundid, mis kannavad endas sageli arhitektuurielemente, muutuste tunnetamist ühiskonnas ning maailmas. Kuutma teosed peidavad endas sageli sõnumeid, mis on meisterlikult edasi antud kujundite ning valguse muutumise ja peegeldustega kujutatavatel motiividel.

Heljo Pikhof, Kadri Toom

Kadri Toom

MAA ALL JA MAA PEAL

20.09.–17.11.2023

Näitusel olid väljas Kadri Toomi graafikateosed seeriast „Õhulaev ja kasvuhooned“, „Nägemisviise perifeeriast“ ning „Maa all ja maa peal“. Näitusel eksponeeritud teosed peegeldasid inimese püüdlust sekkuda looduslikesse protsessidesse, neid ise disainida ning jälgendada. Seal kohtas vihjeid kujundatud maastikest, taimestike ja arhitektuuride hübriidkooslustest, elustiku jälgimisest, troopikast ja disaini ihalusest. Kadri Toomi graafilised vaated moodustavad justkui horisondil paikneva maastiku silueti, millel toimuvad mängud arhitektuuriga, arhitektuuriga ja muteerunud taimestikuga.

Peeter Laurits

Peeter Laurits

BIOTOPIA – ELUVORMIDE PARLAMENT

22.11.2023–02.02.2024

Peeter Laurits koondas näitusele teoseid aastatest 2003 kuni 2022. Laurits vestles läbi näituse teoste Riigikogus töötavate inimestega meid kõiki puudutavatel valusatel ja olulistel teemadel ning andis parima dialoogi saavutamiseks kaasa ka juhise: „Selgeks on saanud, et kui inimesed teiste eluvormide huvidega arvestama ei hakka, võib meie pidu lühikeseks jääda. Tuleb ka teised osalised nõupidamislaua taha kutsuda. Kuidas aga seda teha, kui teised eluvormid tunnetavad, mõtlevad ja väljenduvad hoopis teisiti kui meie? Maa on asustatud tohutu hulga väga erinevat tüüpi teadvustega.“

Lembe Ruben**PÖÖRLEMISTELJ**

14.02.–12.04.2024

Lembe Ruben: „Analüüsin tõekspidamiste suhtelisust aja teljel. Pöörlemisteljel on kujundid, mille keeramine loob uusi maailmu või mille tähendus keerates muutub lausa vastupidiseks. Olemine on pidev liikumine, milles on olulisi pidepunkte ja korduvaid mustreid. Mida rohkem pöörlemistelje tsentri suunas, seda vähem liiguvad punktid üksteise suhtes. /—/

Tõde on vaatepunkt. Oleneb, kummalt poolelt olukorda analüüsida. Korraga tundub üks ideoloogia loogiline ja õigem teise suhtes. Tõde ja vale ning hea ja halb saavad nime tänu ühiskondlikule kokkuleppele, erinevale informeerituse tasemele või on fookus olnud suunatud erinevatele aspektidele. Ja inimlapsed astuvad mööda iseenda tekitatud miinivälju.“

Stanislav Antipov**SOOME-UGRI TANTSULOOD**

17.04.–13.06.2024

Näitusel eksponeeris Stanislav Antipov värvikaid teoseid Kihnu, Hiiumaa, Setumaa, Mulgimaa, Udmurtia ja Marimaa pärimuslikest rahvatantsudest. Näitus oli järjeks mitmetele varasematele väljapanekutele, kus autor on maalidel kujutanud soome-ugri rahvatantsude motive, lennukaid tantsuliigutusi ning vahelduvaid vaaterakursse tantsijatele ansambli Leigarid esituses. Näitus oli osa Stanislav Antipovi maalide seeriast „Soome-ugri rahvaste eluhetked“, mis toob publikuni inimeste argielu hetki ning annab ettekujutuse, kuidas soome-ugri rahvad ühendavad pärimuse kaasaegse eluoluga. Näitus toimus Kultuuririkkuse aasta raames. Aasta 2024 oli kultuuririkkuse aasta, mis tutvustas Eestis elavate eri rahvaste mitmekesisist kultuuri ja traditsioone ning unikaalseid kultuuriruumi ja kogukondi.

Arrakute kunstipärand:**põlvkondadevaheline dialoog**

18.09.–07.11.2024

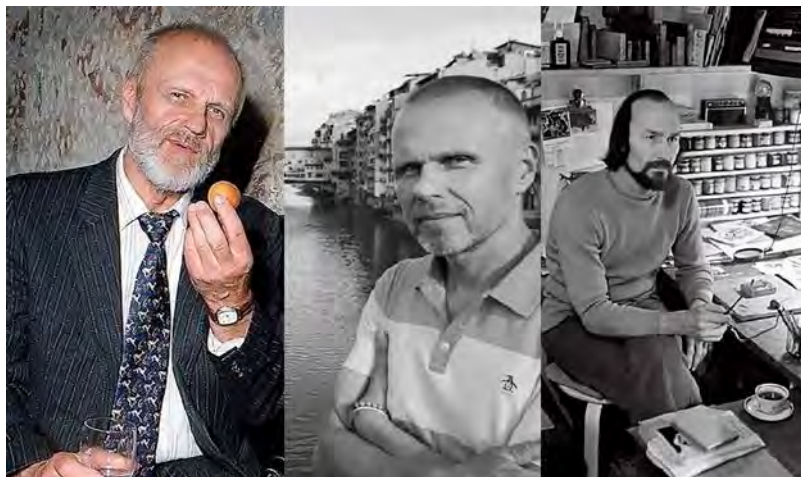
Näitus Henno Arraku (1930–2017), Jüri Arraku (1936–2022) ja Arno Arraku (1963) loomingust pakkus põhjalikku ülevaadet kolme kunstniku kunstnikeetekonnast ja põlvkondadevahelisest dialoogist. Näituse loomise eesmärgiks oli esile tuua Arrakute perekonna panust siin-sesse kunstiellu ja nende loojate olulisust. Keskendudes iga kunstniku individuaalsele meisterlikkusele ja omanäolisusele, tüü väljapanek esile perekonna eri põlvkondade kunstiloomingu, rõhutades nende unikaalset stiili ja loomingulist teekonda.

Siiri Taimla-Rannala, Lauri Hussar**Siiri Taimla-Rannala****AEGVALLA**

13.11.2024–10.01.2025

Siiri Taimla-Rannala: „„Aegvalla“ laseb ajajoone valla ja kutsub mõtisklema, kuidas me siia saime. Meie selja taga, jalge all ja võib-olla isegi meie ümber on mineviku ladestused. Määratuid kihte olnud aegu, inimesi, sündmusi, surma ja sündi. See on meid toonud praegusesse hetkesse ja võimaldanud meile tänast argipäeva. Seda näha, sellest aimata, seda teada, see on oma seisukohta tunda. Näitusega jätkan oma viimaste aastate tööga – joonistada üles kogu Eestimaa ajalugu alates viimasest mammutist kuni Ukraina vabadussõjani. Paljud ajaloolised teemad siin näitusel on justkui tänapäevast – kärped, vihakõne, inimeste tühistamine ning ikka ja jälle sõda idanaabriga.“

Näituseid Toompea lossi kunstisaalis vahendab Eesti Kunstnike Liit.

Jüri Arrak, Arno Arrak, Henno Arrak

EKL publikatsioonid 2022–2024

Kõikide publikatsioonide veebiversioonid
on leitavad ka liidu veebilehelt www.eaa.ee

EESTI KUNSTNIKE LIIDU AASTARAAMAT 2019–2021

Koostaja: Elin Kard
Toimetajad: Elin Kard, Vano Allsalu
Kujundaja: Maris Lindoja
320 lk, pehme köide
Trükikoda: Printon
Tallinn: Eesti Kunstnike Liit MTÜ, 2022
ISSN 1736-1613

Liidu aastaraamat on oluline ajaloodokument, mis talletab eelnenud aastate tegevused ja annab liidu liikmetele põhjaliku ülevaate loomeliidu tegevustest liikmete toetamisel ning erinevatest põhikirjast tulenevatest tegevustest laiemalt koos rohke pildimaterjaliga.

Aastaraamat sisaldab liidu juhatuse aruannet liidu tegevusest aastatel 2019–2021, ülevaadet majandustegevusest, koostöös valdkonna esindajatega valminud arengukava KUVA 2021–2025, liidu poolt erinevatele adressaatidele saadetud pöördumisi ja ettepanekuid, kokkuvõtet volikogu tööst möödunud kolme aasta jooksu ning meedias ilmunud kajastuste ning artiklite nimekirja. Samuti EKL 2019. aasta suurokogu protokoll, tegevusi möödunud aastatel ARS Kunstilinnakus, Muhi Kunstitalus ja liidu neljas galeriis (Hobusepea galerii, Draakoni galerii, HOP galerii, Vabaduse galerii). Aastaraamat annab põhjaliku ülevaate koostööst residentuuridega, kunstnikupalga meetmest aastatel 2019–2021 ja liidu aastanäitustest. Samuti näitusetegevusest Toompea lossi kunstisaalis, viimase kolme aasta jooksul ilmunud trükistest ning liidu poolt välja antavatest preemiastest.

Aastaraamat annab mahuka ülevaate 17 alaliidu tegevustest möödunud aastatel ja sisaldab näituste kronoloogiat pea kõigis Eesti näituseasutustes viimasel kolmel aastal. Samuti kajastab aastaraamat möödunud kolmel aastal meie seast lahkunud liidu liikmeid ja ka liiduga liitunud uusi liikmeid. Aastaraamatust leiab liidu liikmete nimekirja (seisuga 14.03.2022), liidu volikogu nimekirja koos kontaktidega ja liidu töötajate nimekirja koos kontaktandmetega. Samuti ka MTÜ Eesti Kunstnike Liit põhikirja.

Eesti Kunstnike Liit tänab kõiki aastaraamatu kaasautoreid.

**EKL 22. AASTANÄITUS. KEVADNÄITUS 2022 /
22nd ANNUAL EXHIBITION OF EAA. SPRING EXHIBITION 2022 /
XXII ЕЖЕГОДНАЯ ВЫСТАВКА СОЮЗА ХУДОЖНИКОВ ЭСТОНИИ.
ВЕСЕННЯЯ ВЫСТАВКА 2022**

Koostaja ja toimetaja: Elin Kard
Kujundaja: Maris Lindoja
Tõlked: Epp Aareleid, Avatar
Fotod: Stanislav Stepashko, Paul Kuimet, Hedi Jaansoo,
Roman-Sten Tõnissoo, kunstnikud
160 lk, pehme köide
Trükikoda: Printon
Tallinn: Eesti Kunstnike Liit, SA Kunstihoone, 2022
ISBN: 978-9916-9800-0-2

EKL 22. aastanäituse kataloog sisaldab näituse saatetekste, EKL aasta-
näituste kronoloogilist nimekirja ja aastanäitusel eksponeeritud teoste
reproduktsoone koos kunstnike lühitutvustustega. 160-leheküljeline
kataloog on värvitrukis ning eesti-, inglise- ja vene keelne.

**EKL 23. AASTANÄITUS. KEVADNÄITUS 2023 /
23rd ANNUAL EXHIBITION OF EAA. SPRING EXHIBITION 2023 /
XXIII ЕЖЕГОДНАЯ ВЫСТАВКА СОЮЗА ХУДОЖНИКОВ ЭСТОНИИ.
ВЕСЕННЯЯ ВЫСТАВКА 2023**

Koostaja ja toimetaja: Elin Kard
Kujundajad: Maris Lindoja, Henri Kutsar
Tõlked: Epp Aareleid, Maria Vassiljeva
Fotod: Stanislav Stepashko, Paul Kuimet, Roman-Sten Tõnissoo,
kunstnikud
120 lk, pehme köide
Trükikoda: Printon
Tallinn: Eesti Kunstnike Liit, SA Kunstihoone, 2023
ISBN: 978-9916-9800-1-9

EKL 23. aastanäituse kataloog sisaldab näituse saateteksti Tamara Luugilt,
EKL aastanäituste kronoloogilist nimekirja ja aastanäitusel eksponeeritud
teoste reproduktsoone koos kunstnike lühitutvustustega. 120-leheküljeline
kataloog on värvitrukis ning eesti-, inglise- ja vene keelne.

**EKL 24. AASTANÄITUS. KEVADNÄITUS 2024 /
24th ANNUAL EXHIBITION OF ESTONIAN ARTISTS' ASSOCIATION.
SPRING EXHIBITION 2024**

Koostaja ja toimetaja: Elin Kard
Kujundaja: Maris Lindoja
Tõlked: Epp Aareleid, Elin Kard
Fotod: Stanislav Stepashko, Paul Kuimet, Roman-Sten Tõnissoo,
Elize Hiiop, Krista Leesi, Toomas Tikenberg, Anzelika Toll
128 lk, pehme köide
Trükikoda: Printon
Tallinn: Eesti Kunstnike Liit, SA Kunstihoone, 2024
ISBN: 978-9916-9800-2-6

EKL 24. aastanäituse kataloog sisaldab näituse saateteksti Kunstihoone
projektijuhilt Madli Ehasalult, liidu aastanäituste kronoloogilist nimekirja
ja aastanäitusel eksponeeritud teoste reproduktsoone koos kunstnike
lühitutvustustega ning teoste andmetega. 128-leheküljeline kataloog on
värvitrukis ning eesti- ja inglise keelne.

Eesti Akvarellistide Ühendus

Eesti ja Soome akvarellistide ühisnäitus

METS

07.12.2021–25.02.2022 Võru Linnagaleriis

Näituse koostasid: Tuuli Puhvel, Orest Kormašov, Rein Mägar

Osalesid: Aleks Kase, Anna Sui, Anneli R. Laasi, Eero Ijavoinen, Eleny Kasemets, Enno Ootsing, Eve Ermann, Eve Viidalepp, Illimar Paul, Kairi Orgusaar, Kersti Kohtla, Kärt Karjatse, Külli Tael, Lii Pähkel, Liisi Tani, Madli Liiva, Mall Mets, Marju Bormeister, Naima Neidre, Rein Mägar, Saima Randjärv, Sergei Minin, Siiri Tall, Žhanna Toht, Tiina Tarve, Tiiu Übi, Tuuli Puhvel, Veera Staniševskaja, Virve Albri, Ülle Kuldkepp, Aleksandra Kulonen, Anja Oasmaa, Anne Ollila, Anu Ahonen, Harri Ahonen, Irina Rebnitskaja, Johanna Johnsson, Kirsi-Marja Myöhänen, Kirsti Pekkinen, Maija Pietilä, Maikki Haapala, Marjatta Salmi, Nina Kushieva-Tanska, Olga Veselovskaya, Pentti Kokko, Risto Puutio, Ritva, Rautakoski, Solja Upola, Susanna Pesonen, Tapani Kajaste, Tarja-Leena Niklander, Tuula Palmunen-Saari.

Mets ja metsad on meie teadvust saatnud lapsepõlvest alates ja kindlustanud meie hingedes omale erilise koha. Eestlastele meeldib ennast metsarahvaks pidada, sama lugu on ka soome suguvendadega. Metsade käekäik on meile ühtmoodi oluline. Näitus oli kokku seatud kahe metsarahva mõtteviljadest. See on laiaulatuslik valdkond, kus lugude ja muljete jutustamine toimub värvi- ja faktuuri-keeles intuiitiivse maalimise võtete kaudu. Iga akvarell galerii seinal ei peegeldanud mitte ainult üldist ja välist metsamõiste käsitlust, vaid portreteeris ka igaühe hinges olevat metsa.

Akvarellitehnikas pole mõtet võtta päevakajalist seisukohta metsade liigse raiumise või väheste istutamise kohta, küll aga anda edasi autori tundmusi. Ja need tundmused põhinevad eeldusel, et meil jätkub mõistust seda ainulaadset varandust hoida ja kasvatada ning mitte hakata jagama nende rahvaste saatust, kes oma loodusrikkused on kiiresti rahaks vahetanud.

Rahulik ja leebe akvarellikunst võimaldab argiste sündmuste tõlgendamisse põimida uued teemad – kliimamuutuste hirmudega toimetuleku ja tõeliste eluväärtuste äratundmise.

Seekordne ühine näitus koos kolleegidega Soomest oli järjekorras juba kolmas vastastikune pilguheit naabrite tegemistele ja saavutustele. Võib kõhklemata öelda, et meil on ideede leidmisel ja paberile kandmisel rohkem sarnasusi kui erinevusi ja iga näitus koos naabritega on värskendav ja huvipakkuv mõlemale poolele.

ÜKSINDA OLEME ÜKS TILK. KOOS OLEME OOKEAN

25.05.–28.06.2022 Solarise galeriis, Tallinnas

25.05.–30.06.2022 Haus galeriis, Tallinnas

Kuraatorid: Mari Roosvalt, Kerstin Rei, Meelis Tammemägi, Piia Ausman

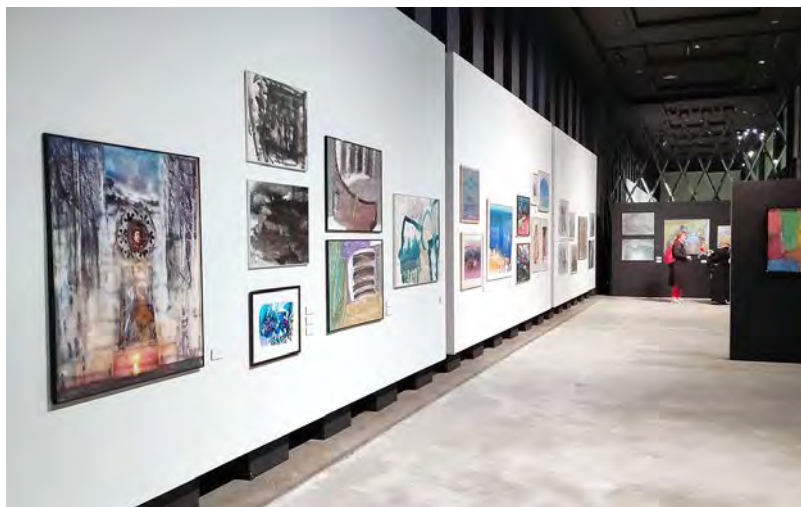
Osalesid: Agne Kuusing-Soome, Aleks Kase, Anneliis Vabul, Annika Tonts, Christel Allik, Eero Ijavoinen, Eleny Kasemets, Elize Hiiop, Enno Ootsing, Epp Viires, Erki

METS avamine Võru Linnagaleriis

Kannus, Eve Ermann, Eve Viidalepp, Illimar Paul, Jose Mario Calero Vizcaino, Kadri Bormeister, Kairi Orgusaar, Kerstin Rei, Kärt Karjatse, Külli Tael, Lea Malin, Lii Pähkel, Liisi Tani, Mari Roosvalt, Mariann Hakk-Eve, Marje Üksine, Marju Bormeister, Naima Neidre, Pille Laub, Pille Lehis, Rein Mägar, Rete Jallai, Sergei Minin, Tiina Tammetalu, Tiina Tarve, Tiiu Pallo-Vaik, Tiiu Übi, Tuulikki Tolli, Veera Staniševskaja, Virve Albri, Ülle Kuldkepp.

Ookean, sh meri, on juba sajandeid inspireerinud kunstnikke ja kirjanikke. Lugematul arvul on tsitaate merest, rääkimata mere vaadetest. Kunstnikud uurisid näitusel ühe ookeanist inspireeritud mõtteväljenduse erinevaid sümboliseid tähendusi. „Üksinda oleme üks tilk, koos oleme ookean“ tsitaadile võib leida sarnaseid mõtteväljendusi. Enamasti on tõlgenduseks, et koostegemises peitub jõud. Sarnaseks sõnade mänguks on: „Mida me teame, on ainult üks tilk ja mida me ei tea, on terve ookean“. Mida rohkem teatakse, seda rohkem saadakse aru, kui vähe tegelikult teatakse. Või hoopis, et ühes veetilgas on peidus kõikide

ÜKSINDA OLEME ÜKS TILK. KOOS OLEME OOKEAN

Solarise galeriis

ookeanide saladused. Tähtsuses, et kõik vastused on meis endis olemas. Või lisaks, et me tunneme, et see, mida me üksinda teeme, on kõigest tilk ookeanis. Adumata, et ookean oleks selle tilga võrra väiksem. Ehk, et igaühe panus on oluline. Kas oleme tilk suures meres või pigem kui tilk kuumale kivile? Kas ookeanis on iga tilk oluline?

Kas suurem allutab väiksema või tema suurus tuleneb just väikestest osakestest?

ÜKS KÕIGI, KÕIK ÜHE EEST!

01.–26.11.2022 Türi Kultuurikeskuse galeriis

Kuraatorid: Mari Roosvalt, Kerstin Rei

Osalesid: Airi Aas, Aleks Kase, Anneliis Vabul, Annika Tonts, Eero Ijavoinen, Tuuli Puhvel, Eleny Kasemets, Enno Ootsing, Eve Ermann, Illimar Paul, Jose Mario Calero Vizcaino, Kerstin Rei, Kärt Karjatse, Lea Malin, Lii Pähkel, Liisi Tani, Mari Roosvalt, Mariann Hakk-Eve, Marje Üksine, Merje Rääbis, Naima Neidre, Pille Lehis, Rein Mägar, Tiina Tammetalu, Tuulikki Tolli, Veera Staniševskaja, Virve Albri, Ülle Kuldkepp.

Prantsuse kirjanikul, Alexandre Dumas'l, oli 2022. aastal 220. sünniaastapäev. Põhimõte „Üks kõigi eest, kõik ühe eest!“ sobitub siiani ka tänapäeva maailma. Meil on veel jäänud väärtusi, mille kaitsmise nimel ühendatakse jõud ja vaadatakse mööda erimeelsustest. On siis selleks maailma julgeolek, riigi julgeolek või üksikindiviidi julgeolek. Lõppkokkuvõttes seisab igaüks iseenda eest. Jäädes iseen-daks, oleme me kõige suurem väärtus ka teiste jaoks.

2023

Eesti ja Soome akvarellistide ühisnäitus

MÄNG

20.01.–06.03.2023 Kadrioru galeriis, Tallinnas

Kuraatorid: Külli Tael, Rein Mägar

Osalesid: Age-Elisa Riekkinen, Airi Aas, Aleks Kase, Anna Sui, Anne Ollila, Anneli R. Laasi, Anneliis Vabul, Annika Tonts, Anu Ahonen, Axel Taegen, Eleny Kasemets, Erki Kannus, Eve Ermann, Eve Viidalepp, Illimar Paul, Irina Rebnitskaya, Irja Suutarinen, Johanna Johnsson, Kairi Orgusaar, Katriina Pere, Kirsti Pekkinen, Kristiina Siirto-Honkanen, Kärt Karjatse, Külli Tael, Lea Malin, Liisi Tani, Lii Pähkel, Madli Liiva, Maija Pietila, Maikki Haapala, Maikki Parkkila, Maisa Kela, Mariann Hakk, Marjatta Salmi, Naima Neidre, Oleg Vösotski, Nina Tanska, Olga Veselovskaya, Paula Saanio Pia Hinttula, Pirjo Ristola, Sergei Minin, Rein Mägar, Siiri Tall, Sirkkaliisa Virtanen, Taina Nysten, Takinada, Tiit Übi, Toomas Rein, Tuula Palmunen-Saari, Tuulikki Tolli, Valentina Näsi, Veera Staniševskaja, Ülle Kuldkepp, Viktor Denisov.

Eestist esines näitusel 30 ja Soome poolt 25 akvarellisti. Selline koostöös sündinud näitus oli järjekorras juba neljas. Akvarellinäituse teemaks sai valitud mäng, sest kõigist maalitehnikatest on akvarelli tehnika ise kõige enam täis mängulusti – akvarelli peategelaseks on ju vesi, vaba ja ettearvamatult mängiv. Selle näituse koostamisel huvitas kuraatoreid mängu idee tõlgendamise erinevad variandid ja nende ühildamine üldiseks tervikuks. Tulemuseks saime laia valiku töid nägemusena akvarelli mängulisusest kuni mängimise literaarse kujutamiseni.

MÄNG avamine Kadrioru galeriis

Austria filosoof Ludwig Wittgenstein on leidnud kunsti mõis-tele kõige sarnasema läheduse „mängu“ mõiste näol, millel sarnaselt kunstile puudub täpne määratlus. Tegu on avatud mõistega, mida ei ole võimalik defineerida ühiste kriteeriumite või väliste parameetrite alusel. Mängu õpitakse tundma kogemuste kaudu – mängides erinevaid mängu saadakse aru mängu mõistest. Näitus andis võimaluse kogeda loodud teoseid mängulises võtmes, pakkudes helgust ja energiat, mida me kõik vajame.

KOOSKÕLAD

11.02.–02.04.2023 Pärnu Uue Kunsti Muuseumis

Kuraatorid: Mari Roosvalt, Kerstin Rei

Osalesid: Agne Kuusing-Soome, Airi Aas, Aleks Kase, Anneliis Vabul, Eleny Kasemets, Elize Hiiop, Enno Ootsing, Erki Kannus, Eve Ermann, Illimar Paul, Kadri Bormeister, Kairi Orgusaar, Kelli Valk, Kerstin Rei, Maria-Kristiina Ulas, Kärt Karjatse, Külli Tael, Lii Pähkel, Liisi Tani, Mari Roosvalt, Mariann Hakk-Eve, Marje Üksine, Marju Bormeister, Merje Rääbis, Naima Neidre, Rein Mägar, Rete Jallai, Saima Randjärv, Sergei Minin, Zhanna Toht, Tiina Tammetalu, Tiina Tarve, Tuulikki Tolli, Veera Staniševskaja, Virve Albri, Ülle Kuldkepp.

Näitusel osalevate kunstnike eesmärk oli otsida ja märgata kooskõlasid, et neid akvarellimaalis jäädvustada. Kas kooskõlas olemise poole püüdlemine on inimese loomulik instinkt? Kas kooskõla võib märgata, otsida ja leida kõiges, kõigis? Kuidas tekib kooskõla või on see juba olemas?

Hetkel on maailmas palju ebakõla, mis paneb kahtlema tänapäeva inimese võimes, oskuses ja tahtes elada kooskõlas nii enda, teiste elusolendite kui ümbritseva keskkonnaga. Et mitte kutsuda kunstnikke üles kõike seda negatiivset esile tooma, siis selle näituse eesmärk oli märgata ja leida seda, kus me oskame, tahame, saame olla kooskõlas. Ja kindlasti ka mõtestada enda jaoks, mis on kooskõla. Vahel võib ka olla nii, et ühe kooskõla võib olla teise ebakõla?

MINU OLULINE MAAILM

15.05.–15.06.2023 Haus galeriis, Tallinnas

Kuraator: Piia Ausman

Osalesid: Veera Staniševskaja, Anneliis Vabul, Erki Kannus, Kerstin Rei, Mari Roosvalt, Illimar Paul, Marje Üksine, Tuulikki Tolli, Pille Lehis, Jose Mario Calero Vizcaino, Ülle Kuldkepp, Elize Hiiop, Tiiu Pallo-Vaik, Eve Ermann, Kärt Karjatse, Kelli Valk-Kagovere, Lii Pähkel, Oleg Vösotski, Christel Allik, Vira Takinada, Annika Tonts, Tiina Tarve, Tiina Tammetalu, Eleny Kasemets, Kairi Orgusaar, Tiia Elken, Sergei Minin, Airi Aas, Kadri Bormeister, Agne Kuusing-Soome, Virve Albri, Rein Mägar, Merje Rääbis.

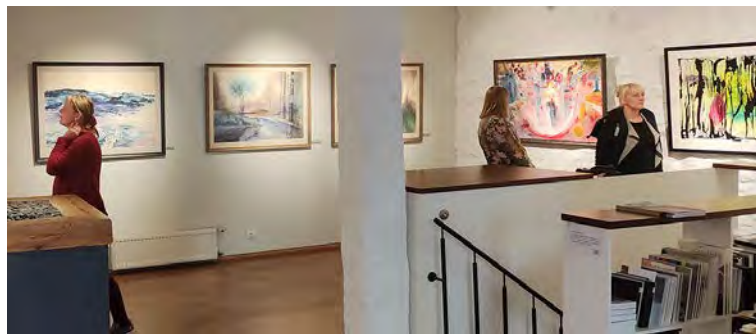
Valik teoseid Eesti nimekatelt akvarellistidelt, koondades kunstnike endi jaoks hetkel olulisemad ja parimaks peetud tööd. Näituse väljendusruum laiemalt oli mitmekesine, koon- dumata ühele selgele teemajoonel, ent mille spontaanseks ühisosaks kujunes loodusmaastik, mida akvarellistid läbi aegade armastanud on. Nägime peamiselt abstraktse puudu- tusega mere-, metsa- ning taevapiire, mõnd võimendunud loodusdetaili või interpretatsiooni sellest, milliseid tundeid looduses viibimise hetked meis tekitavad. Sellisena kõneles näitus tasakaalu vajadusest, mida loodus hingeruumides loob ja mille järele me ehk rohkem igatseme, kui seda väljendame.

KOOSKÕLAD avamine Pärnu Uue Kunsti Muuseumis. Kultuuriminister **Piret Hartman**, **Mark Soosaar**

ÜKS KÕIGI, KÕIK ÜHE EEST avamine Türi kultuuri- keskuse galeriis

MINU OLULINE MAAILM Haus galeriis

MITMEKÜLGNE AKVARELL galeriis Pallas

MITMEKÜLGNE AKVARELL

25.10.–25.11.2023 galeriis Pallas, Tartus

Kuraatorid: Mari Roosvalt, Kerstin Rei

Osalesid: Agne Kuusing-Soome, Airi Aas, Anneliis Vabul, Christel Allik, Erki Kannus, Eleny Kasemets, Eero Ijavoinen, Enno Ootsing, Eve Ermann, Illimar Paul, Kairi Orgusaar, Kelli Valk, Kerstin Rei, Lea Malin, Marje Üksine, Mari Roosvalt, Mariann Hakk-Eve, Marju Bormeister, Naima Neidre, Rein Mägar, Sergei Minin, Zhanna Toht, Takinada, Tiiu Pallo-Vaik, Tuuli Puhvel, Tuulikki Tolli, Ülle Kuldkepp.

Näitusel osalesid nii Eesti Akvarellistide Ühenduse akvarelli põhitehnikana kasutavad liikmed kui ka kunstnikud, kellele on sellest saanud paeluv väljendusvahend muude kunstivaldkondade kõrval. 27 erineva kunstniku teostest koosnev väljapanek käsitles akvarelli maalitehnikat tänapäevases vaatenurgast ja kaasaegse kunsti kontekstis. Uuriti, millised võimalused on kaasaegses kunstis akvarelli meediumiga töötamiseks. Isikupäraste stiilide skaala oli lai ning teostest õhkus vabadust ja improvisatsioonilisust.

10. novembril 2023 toimus galeriis vestlusing Harry Liivrandiga teemal „Intiimsus ja meisterlikkus: Eesti akvarellist“.

AEG

03.11.–13.12.2023 Türi Kultuurikeskuse galeriis

Osalesid: Agne Kuusing-Soome, Airi Aas, Christel Allik, Enno Ootsing, Erki Kannus, Eve Ermann, Illimar Paul, Kadri Bormeister, Kairi Orgusaar, Kelli Valk, Külli Tael, Lii Pähkel, Liisi Tani, Mari Roosvalt, Marje Üksine, Marju Bormeister, Merje Rääbis, Saima Randjärv, Sergei Minin, Takinada, Tuulikki Tolli, Veera Staniševskaja, Virve Albri.

2024

Eesti ja Soome akvarellistide ühisnäitus

SALAAED

05.03.–09.05.2024 Võru Linnagaleriis

Näituse koostasid: Külli Tael, Rein Mägar

Osalesid: Agne Kuusing-Soome, Airi Aas, Arja-Maarit Puhakka, Aleksandra Kulonen, Anna Sui, Anne Ollila, Anna-Liisa Astrand, Anu Ahonen, Eero Ijavoinen, Erki Kannus, Eve Viidalepp, Illimar Paul, Irina Rebnitskaya, Irja Suutarinen, Johanna Johnsson, Katriina Pere, Kimmo Pulli, Kirsi-Marja Myöhänen, Kirsti Pekkinen, Kristiina Siirto-Honkanen, Kärt Karjatse, Külli Tael, Lea Kaivola, Lea Malin, Lii Pähkel, Liisi Tani, Madli Liiva, Maija Pietilä, Maikki Haapala, Maikki Parkkila, Maisa Kela, Mari-Ann Hakk-Eve, Marja-Liisa Pulli, Marjatta Salmi, Marjo Ruskela, Marju Bormeister, Merje Rääbis, Naima Neidre, Nina Tanska, Olga Veselovskaya, Pille Lehis, Pirjo Hassinen, Pirjo Ristola, Päivi Mansikka-Aho, Rein Mägar, Riitta Lindström, Ritva Rautakoski, Ritva Räsänen, Seija Heikkilä, Siiri Tall, Solja Upola, Zhanna Toht, Taina Nysten, Takinada, Tapani Kajaste, Tiiu Übi, Toomas Rein, Tuula Palmunen-Saari, Tuuli Puhvel, Ulla Lampinen, Valentina Näsi, Veera Staniševskaja, Victoria Yaroshik, Viktor Denisov, Virve Albri, Ülle Kuldkepp.

Improvisatsioon sõnaga „sala“ annab piiramatuid võimalusi fantaasialennuks, kuid teine sõna „aed“ peaks saatma kujutlusvõime tagasi maa poole, sest eeldab loodusmotiivide kasutusele võtmist. Seega kujutasid Eesti ja Soome akvarellistide salaaia teemalised teosed endast kütkestavat segu kultuurilistest ja isiklikest mõjudest ning pakkusid vaatajatele kireva kimbu kunstilisi väljendusi koos sissevaadetega peidetud aedade salapärasesse ja lummavasse maailma.

Nii Eesti kui ka Soome akvarellistid tõid salaaia teemasse ainulaadsed kunstilised tunded ja isiklikud tõlgendused. Selle tulemuseks oli mitmekesine valik ekspressiivseid, emotsionaalseid ja kujutlusvõimet ergutavaid teoseid, mis peegeldasid tegijate alateadlikke nägemusi ja loomingulisust. Erinevate seisukohtadega kokku puutudes said mõlema akvarelliühenduse loojad ülevaate kolleegide kogemustest, edendades seeläbi kaasavat ja empaatilist keskkonda. Kujutlusvõime vallas oli võimalik näha salaaeda, kus leiavad aset ootamatud ja isegi rahutust tekitavad sündmused. Nii nagu reaalses maailmas, võib ka kujutlusvõimeline maastik olla keeruline ja mitmetahuline, hõlmates nii ilu kui ka pimedust.

Tinglikult võis näitusetööde autorid jagada kahte gruppi – esimesed otsisid tõlgendust sõnale „sala“, teised pöörasid rohkem tähelepanu aias esinevate kõrvkõimalike loodusvormide kujutamisele.

Ühisnäitus toimus viiendat korda ja seekordses väljapanekus oli 28 Eesti ja 38 Soome akvarellisti tööd. Kohtumine Eesti ja Soome akvarellistidega näitusel toimus 17. aprillil 2024.

LOODUSE KAJAD: TEEKOND LÄBI EESTI MITMEKESISE LOODUSKESKKONNA

30.08.–25.09.2024 Türi Kultuurikeskuse galeriis

Kuraatorid: Mari Roosvalt, Kerstin Rei

Osalesid: Kelli Valk, Merje Rääbis, Marje Üksine, Anna Sui, Tiia Elken, Annika Tonts, Virve Albri, Madli Liiva, Eve Ermann, Illimar Paul, Rein Mägar, Ülle Kuldkepp, Külli Tael, Aleks Kase, Liisi Tani, Lea Malin, Takinada, Airi Aas, Veera Staniševskaja, Anneliis Vabul, Naima Neidre, Tiina Tarve, Kerstin Rei, Mari Roosvalt, Tuulikki Tolli, Lii Pähkel, Agne Kuusing-Soome.

Näitusel uuriti Eesti loodusmaastike ilu ja haprust, tuues samal ajal esile meie riigi ees seisvad pakilised keskkonnaprobleemid. Neid seoseid uurides ei tähistanud näitus ainult Eesti maastike ilu, vaid kutsus vaatajaid üles mõtlema laiemale poliitilisele ja globaalsele kontekstile, mis neid keskkondi mõjutavad ja ohustavad. Teema kutsus kunstnikke uurima ja mõtisklema Eestil ees seisvate keskkonnaprobleemide üle, alates metsade hävitamisest ja saastamisest kuni kliimamuutuste ja elupaikade kadumiseni.

LOODUSE KAJAD: TEEKOND LÄBI EESTI MITMEKESISE LOODUSKESKKONNA

05.10.–01.12.2024 Pärnu Uue Kunsti Muuseumis

Kuraatorid: Mari Roosvalt, Kerstin Rei

Osalesid: Kelli Valk, Merje Rääbis, Marje Üksine, Anna Sui, Tiia Elken, Annika Tonts, Virve Albri, Madli Liiva, Eve Ermann, Illimar Paul, Rein Mägar, Ülle Kuldkepp, Aleks Kase, Liisi Tani, Takinada, Airi Aas, Veera Staniševskaja, Naima Neidre, Tiina Tarve, Kerstin Rei, Mari Roosvalt, Lii Pähkel, Agne Kuusing-Soome, Eero Ijavoinen, Sergei Minin, Erki Kannus, Christel Allik, Kärt Karjatse, Tiiu Pallo-Vaik, Pille Lehis, Kairi Orgusaar, Kadri Bormeister, Mariann Hakk-Eve, Elize Hiip, Eve Viidalepp, Marju Bormeister, Eleny Kasemets, Tuulikki Tolli.

Näitusel kutsusime avastama ja süüvima meie kauni kuid samas haavatava looduse reaalsusse. Eesti loodus kaunistab meie maad, alates rahulikest mererandadest ja lopsakatest metsadest kuni avarate põldude ja salapärase soodeni. Siiski seisame silmitsi tõsiste väljakutsetega, mis ohustavad meie looduse terviklikkust ja mitmekesisust.

Näitus ühendas endas mitmekesiseid teemasid, mis käsitlevad meie keskkonna pakilisi probleeme, sealhulgas metsade hävitamist, saastamist, kliimamuutuste tagajärgi ja looduslike elupaikade kadumist. Kunstnikud pöörasid teoste kaudu nendele küsimustele tähelepanu nendele küsimustele ja kutsusid publikut mõtlema, milliseid samme saame astuda looduse kaitsmiseks ja taastamiseks. Näitusel osalevate kunstnike looming peegeldas Eesti loodusmaastike ilu ja mitmekesisust, kuid tõi esile ka nende haavatavuse. Iga teos oli unikaalne tõlgendus loodusest, samas olles kutseks arutlema keskkonnaprobleemide üle ja motiveerima tegutsema nende lahendamiseks.

ECWS

Eesti Akvarellistide Ühendus on European Confederation of Watercolour Societies (ECWS) (<https://ecws.eu>) liige. ECWSi liikmete korraldatavad iga-aastased sümposioonid on muutunud akvarellistide sihtkohaks paljudest Euroopa nurkadest. Lisaks avatsere-mooniale sisaldab sümposiooni programm rahvusvahelisi meistriklasside demonstratsioone, töötubasid, *plein-air* maalimisi ja *pop-up* näituseid, muuseumikülastusi, päeva-reise ja kollegiaalseid üritusi.

2022 ECWS XXV sümposioon

26.09.–02.10.2022 Bilbaos, Hispaanias

Osalesid: Kerstin Rei, Tiina Tammetalu, Eve Ermann, Kairi Orgusaar, Pille Laub, Lii Pähkel, Siiri Tall, Agne Kuusing-Soome.

2023 ECWS XXVI sümposioon

09.–13.10.2023 Dublinis, Iirimaa

Osalesid: Aleks Kase, Lii Pähkel, Ülle Kuldkepp, Virve Albri, Kadri Bormeister, Marju Bormeister, Sergei Minin, Anna Sui, Kairi Orgusaar, Tiia Elken-Suld, Liisi Tani.

2024 ECWS XXVII sümposioon

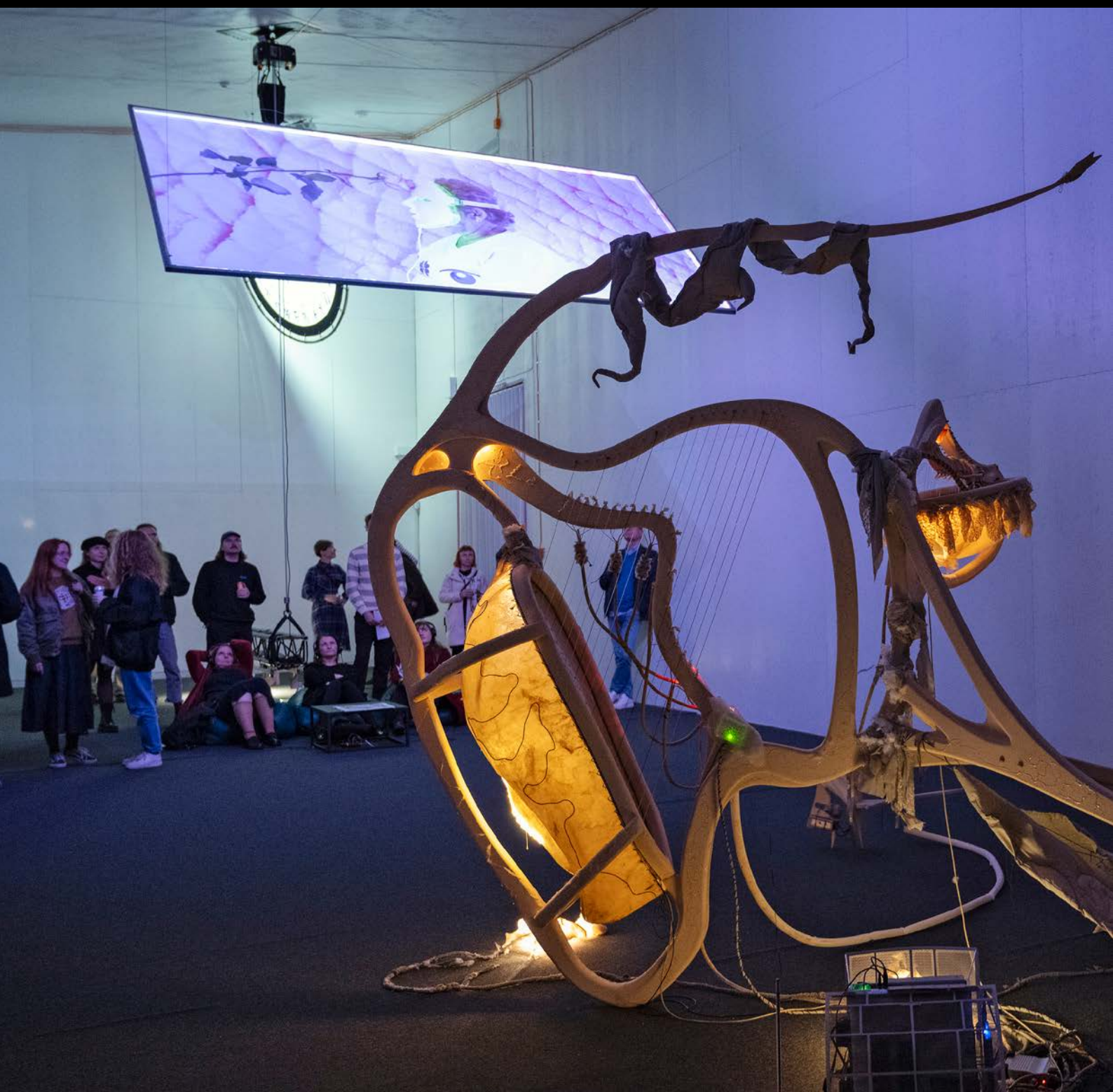
08.–13.08.2024 Tampere, Soomes

Osalesid: Liisi Tani, Ülle Kuldkepp, Kelli Valk, Virve Albri, Kerstin Rei, Sergei Minin, Veera Staniševskaja, Kairi Orgusaar, Elize Hiip, Agne Kuusing-Soome, Airi Aas, Rein Mägar.

LOODUSE KAJAD Pärnu Uue Kunsti Muuseumis

Eesti Fotokunstnike Ühendus

OLULISEMAD SÜNDMUSED:

FOKU POP-UP GALERII

Koostöös Rüki galerii omaniku Laur Kivistikuga avas FOKU 1. novembril 2024 kaasaegsele fotokunstile pühendatud galerii-esitlusruumi (Väike-Karja 10, Tallinn). Galeriis saab tutvuda kaasaegse Eesti fotokunstiga ning osta kunstnike limiteeritud tiraažides printe, kunstnikuraamatuid ja ajakirju.

Esimesed sündmused galerii programmis:

06.–08., 13.–15.12.2024 **FOKU ADVENTISALONG**

Kunstnikud: Andre Joosep Arming, Cloe Jancis, Hedi Jaansoo, Eve Kiiler, Mari-Leen Kiipli, Joosep Kivimäe, Karel Koplimets, Anita Kremm, Kaisa Maasik, Marge Monko, Tanja Muravskaja, Silvia Sosaar, Roman-Sten Tõnissoo, Elo Vahtrik, Tarvo Varres, Sigrid Viir, Mari Volens, Kristina Õllek.

02.11.–01.12.2024 **Cloe Jancis, Tanja Muravskaja, Elo Vahtrik**

FOTO TALLINN KUNSTIMESS 2024

06.–08.09.2023 Kai kunstikeskuses

Kuraator: Isabella van Marle

Peakorraldajad: Helen Melesk, Kadi-Eli Tähiste

2024. aastal leidis Eesti ainus kunstimess Foto Tallinn aset 11. korda. Messi korraldavad Foto Tallinn, Fotokunstnike Ühendus (FOKU) ja Eesti Kaasaegse Kunsti Arenduskeskus. 2024. aastal osales FOKU messi publiku-programmi koostamises ning kureeris messi kunstniku-filmide programmi. Esimest korda oli FOKU messil väljas ka enda väljapanekuga, esindades kunstnikke Eve Kiilerit, Joosep Kivimäed ja Ivar Veermäed.

7. Tallinna Fotokuu peanäitus **TRANS**
Tallinna Kunstihoone Lasnamäe paviljonis

FOKU adventisalongi avamine FOKU pop-up galeriis

FOKU väljapanek Foto Tallinn kunstimessil 2024 Kai kunsti-
keskuses. Vaade Ivar Veermäe teosele

TALLINNA FOTOKUU

KAASAEGSE KUNSTI BIENNAAL 2023

7. Tallinna Fotokuu peamised sündmused olid rahvusvaheline grupinäitus Tallinna Kunstihoone Lasnamäe paviljonis, kunstnikufilmide programm koostöös Pimedate Ööde Filmifestivaliga (PÖFF) kinos Sõprus, fotoinstallatsioon kahes Tallinna trammis ja ühes trammipeatuses ning paralleelselt Tallinnas ja Tartus toimunud noorte fotokunstnike ühisnäitus. Programmi täiendas taas mitmekülgne biennaali satelliitprogramm Tallinna galeriides ja teistel näitusepindadel.

Rahvusvaheline peanäitus „TRANSS“

06.10.–26.11.2023 Tallinna Kunstihoone Lasnamäe paviljonis

Kuraator: Ilari Laamanen

Kunstnikud: Sara Bjarland, Zody Burke, Patricia Domínguez, Elo-Reet Järv, Karel Koplimets, Diane Severin Nguyen, Veli Granö, Laila Majid ja Louis Blue Newby, Norman Orro ja Joonas Timmi, Pire Sova ja Ando Naulainen, Viktor Timofeev, Anu Vahtra, Jessica Wilson ning kunstnikerühmitus CUSS Group.

Linnaruumi installatsioon

„MINU MAJA ASUB KÜLA SERVAL“

15.10.–26.11.2023 Kahes Tallinna trammis (Anne Veski ja Eri Klas) ning Salme trammipeatuses

Kunstnik: Katerina Kouzmitcheva

Noorte fotokunstnike ühisnäitus

„MIS VÄRVI ON TÄNA TAEVAS SADAMA KOHAL?“

01.11.–27.11.2023 Hobusepea galeriis (osa 1) ja Tartu Kunstimaja väikeses saalis (osa 2)

Kuraator: Kaisa Eiche

Kunstnikud: Siew Ching Ang, Inger-Liis Heinsoo, Erik Hõim,

Andra Junalainen, Kenter Kalbri, Birgit Kaleva, Joosep Kivimäe, Elariin Kruusamägi, Kirke Kuiv, Gregor Kulla, Kristina Kuzemko, Britta Mai Martin, Jana Mätas, Agnes Mürsepp, Anna Ovtšinnikova, Andra Rahe, Sille-Riin Rand, Andrea Margó Rotenberg, Laura Ruuder, Triin Sagen, Enlil Sonn, Imbi Söber, Lauri Trolla, Maarja Tõnisson, Jürgen Vainola.

Kunstnikufilmide programm

„POOLUSTE KOORDINAADID“:

„MEID HOIDVAS KAADRI“ (OSA 1) JA „VÕIMALIKKE VASTUSEID ON KAKS“ (OSA 2)

16.–17.11.2023 Kinos Sõprus, Pimedate Ööde

Filmifestivali (PÖFF) Expanded kavas

Kuraatorid: Piibe Kolka, Genevieve Yue

Kunstnikud: (osa 1) Eitan Efrat ja Sirah Foighel Brutmann, João Pedro Rodrigues, Dani ReStack, Sheilah Wilson ReStack, Liina Siib, Tõnis Jürgens, Laida Lertxundi, Ren Ebel, (osa 2) Jacqueline Goss, Jenny Perlin, Roman Khimei ja Yarema Malashchuk, fantastic little splash, Anja Dornieden ja Juan David González Monroy.

Biennaali satelliitprogrammi näituste ja sündmuste

asukohad: Fotomuuseumi galerii Seek, Juhan Kuusi dokfoto keskus, Fotografiska Tallinn, Positiiv galerii, Tütar galerii, Draakoni galerii, Vabaduse galerii, Vent Space projektiruum.

TEISI FOKU SÜNDMUSEID:

Kuukirja väljaandmine

Kuukiri koondab ja tutvustab ühenduse liikmeid ning nende tegevusi. Iga kuukirja fookuses on intervjuu ühe FOKU liikmeskunstnikuga.

Kevadine prindimüük

Fotokunsti müügikampaanias osales 15 FOKU kunstnikku 26 teosega. 2023. aastal arendas FOKU enda kodulehel välja ka veebimüügiplatvormi liikmete teoste le (www.foku.ee/osta-kunsti).

Osalemine kunstimessil Art-O-Rama

25.–28.08.2023 Marseille, Prantsusmaal

Kunstnik: Kristina Õllek (teosed seeriast „Filter Feeders, Double Binds & Other Silicones“, 2019–...).

FOKU esitleb:

VALIK EESTI KAASAEGSET FOTOKUNSTI

18.05.2023–05.09.2023 Fotografiskas, Tallinnas

11 kunstniku väljapanek Fotografiska kohviku- ja restorani-aladel ning FOKU veebimüügiplatvormi esitus.

Kuraator: Kaisa Maasik

Kunstnikud: Hedi Jaansoo, Cloe Jancis, Eve Kiiler, Mari-Leen Kiipli, Karel Koplimets, Paul Kuimet, Marge Monko, Tanja Muravskaja, Birgit Püve, Silvia Sosaar, Ruudu Ulas.

FOKU müügiväljapanek ARS Kunstlinnakus

26.09.2023–01.12.2024 Galerii 125, ARS Kunstlinnakus

Väljapaneku koostaja: Kaisa Maasik

Kunstnikud: Annika Haas, Maris Karjatse, Joosep Kivimäe, Roman-Sten Tõnissoo, Mari Volens.

TRÜKISED:

Tallinna Fotokuu kunstnikufilmide programm

„POOLUSTE KOORDINAADID“/„POLAR COORDINATES“

Programmi trükkis

Keel: eesti, inglise

Tekstid: Piibe Kolka, Genevieve Yue ja kunstnikud

Koordinaatorid: Kulla Laas, Brigít Arop

Tõlked ja toimetamine: Mari Volens, Genevieve Yue

Graafiline disain: Ranno Ait ja Jaan Sarapuu

(WWW Studio)

Trükk: Ellington Print & Production

24 lk, 2023

Noorte fotokunstnike ühisnäitus

„MIS VÄRVI ON TÄNA TAEVAS SADAMA KOHAL?“

Näituse kataloog

Keel: eesti

Tekstid: Kaisa Eiche, Kulla Laas ja kunstnikud

Koostaja: Kaisa Eiche

Koordinaatorid: Kulla Laas, Brigít Arop

Keeletoimetaja: Erkki Luuk

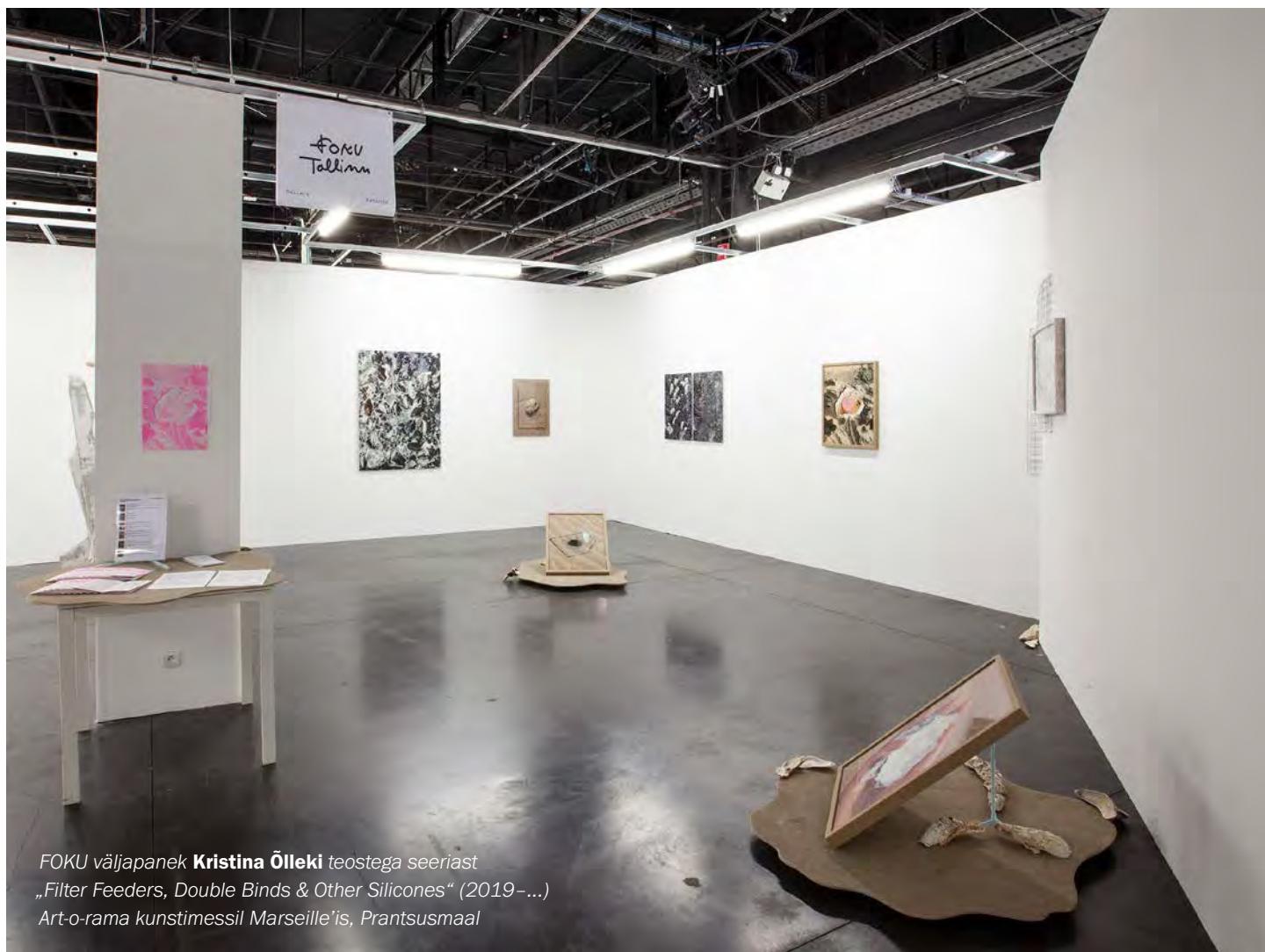
Graafiline disain: Ran-Re Reimann

Trükk: Ellington Print & Production

16 lk, 2023

ÜHISTEGEVUSED:

- FOKU liikmete mõttetalgud ja ühingu arengukava loomine aastateks 2022–2025.
- Erinevate koostatuste algatamine ja enesearendusvõimaluste pakkumine liikmetele (osalemine Eesti Kaasaegse Kunsti Arenduskeskuse kunstiettevõtete arendusprogrammis, arutelud autoriõiguste ja fotokunsti säilitamise teemal, tsüanotüüpia töötuba jm).

FOKU väljapanek **Kristina Õlleki** teostega seeriast
„Filter Feeders, Double Binds & Other Silicones“ (2019–...)
Art-o-rama kunstimessil Marseille'is, Prantsusmaal

Eesti Keraamikute Liit

Johan Hallmäe „Savihall sünd“

Aastanäitus**PINGE**

14.–26.11.2022 Disaini- ja Arhitektuurigaleriis, Tallinnas

Kuraator: Kauri Kallas

Osalesid: Anne Tünn, Ann Nurga, Jaana Kormashov, Marit Ditmann, Annika Teder, Triin Tünnpuu, Maarit Mälg, Reeli Haamer, Ülle Rajasalu, Kattri Taklaja, Kadri Jäätma, Mari Ait, Merike Hallik, Triinu Maide-Safin, Stina Valgma, Sander Raudsepp, Rave Puhm, Marget Tafel-Vahtra, Diana Selli, Jane Paadimeister, Kersti Karu, Helle Videvik, Ene Raud-Mägi, Tiina Kaljuste, Kauri Kallas, Kadi Hektor, Maarika Saarelaht, Üllo Karro, Karin Kalman, Raili Keiv, Elize Hiiop, Lauri Kilusk, Pille Kaleviste, Jana Žgun, Aigi Orav, Külli Kõiv, Urmas Puhkan, Jarõna Ilo, Margit Mald, Rita Randmaa, Milvi Korela, Leena Kuutma, Aino Saan, Annika Vilippus.

Keraamikute Liidu aastanäitus oli seekord teemaga tunnute tulipunktis – vormi ja näo said paljud erinevad hirmud ja pinged. Et näeksime neid ja saaksime neile otsa vaadata. Et näha, kas selle on põhjustanud isiklik närvipinged või on põhjuseks mõni konfliktne pingekolle välises maailmas? Kas see on sisemine või välimine, kahevaheline või rahvusvaheline? Või leidis seekord väljundi hoopis emotsionaalne, kehaline, elektriline või tehniline pinge? Või kõik need pinged kokku ühes loomepalangus? Aga võibolla me saame valida, kas pinge on positiivne või negatiivne? Kas see paneb meid tegutsema või tarduma. Kas see on tõmme, vastuolu või vastupanu? Kas see lõhub, tekitab elevust või varitseb vaikselt ootuses? Kas me saame üldse ise otsustada – kas minna pingesse või mitte minna?

2023

Aastanäitus**SAVIHALL SÜND**

04.07.–31.07.2023 ARS Kunstilinnak, Stúdio 98

Näituse kujundaja: Ene Raud-Mägi**Graafiline kujundaja:** Christopher Siniväli

Osalesid: Merike Hallik, Kaja Althee, ne Raud-Mägi, Rita Randmaa, Maarika Saarelaht, Kauri Kallas, Ann Nurga, Elize Hiiop, Üllo Karro, Mariana Laan, Ingrid Allik, Rave Puhm, Karin Kalman, Jana Žgun, Mart Vaarpuu, Kärt Seppel, Triin Lehisemets, Pille Kaleviste, Kersti Laanma, Kaupo Holmberg, Efy Zeniou, Annika Teder, Kersti Karu, Urmas Puhkan, Annika Vilippus-Kask, Margit Terasmees, Helle Videvik, Aino Saan, Siret Schutting, Maria Kim, Leena Kuutma, Anne Tünn.

Studios 53 toimus EKA keraamikatudengite treimisega saviloopimise osalusaktisioon, lavastajad Anna-Liisa Villmann, Õne Paulus ja Lilian Maasik. Juhendaja: Urmas Puhkan.

Eesti Keraamikute Liidu aastanäitus oli sel aastal märgiline ja eriline. Seda iseloomustas kaks sõna: sada ja savi. 100 aastat keraamikaõpetust Eestis. Eesti keraamikaõpetust on jagatud aastast 1923. Eesti Kunstiakadeemia keraamikaosakond sai 100-aastaseks. Sada aastat on käidud koos, tulles läbi erinevatest aegadest ja kogemustest. Hetkel seisame üsna viljakal pinnasel, milleks on põlvest põlve edasi antud keraamikameistrite teadmised.

Aastanäitus 2022 **PINGE** Disaini- ja Arhitektuurigaleriis

Meistrit jälgides taipame üsna pea, et paljud tema teadmised on vaikivad ehk automaatsed. Teadmiste edasiandmise juures on tähtis vaikivate teadmiste nähtavaks tegemine.

Näituse idee oli panna meister ja õpilane koos looma. Osalesid nii Eesti Keraamikute Liidu liikmed kui ka Eesti Kunstiakadeemia keraamikaosakonna tudengid. Põletamata toores savi. „Savihall sünd“ oli koosloomisprotsessi näitus. Idee oli savi mitte põletada – keraamikat keraamikud seekord ei näidanud. Esitlesime toore savi jõudu selle eheduses. Näitus sündis koha peal läbi sadade sõrmede. Ruum oli justkui keraamikute ühisstuudio, mille looklevatel savikallastel jutustas iga kunstnik oma lugu. Vaatajad said imetleda toore savi väge põletamata kujul, jälgida installatsiooni muutuseid materjali kuivamisel ja pragunemisel.

VOOLIDA, HOIDA. HOOVUSED EESTI KERAAMIKAS

18.08.–15.09.2023 ARS Kunstilinnaku Projektiruumis, Tallinnas

Kuraatorid: Kati Saarits, Raili Keiv, Laura Pöld**Kujundaja:** Kadri Villand**Graafiline disain:** Jaan Evart

Osalesid: Anu Rank Soans, Ingrid Allik, Leo Rohlin, Velda Soidla, Anne Keek, Laine Sisa, Henriette Tugi Nuusberg, Annika Teder, Haidi Ratas, Tiina Lõhmus, Viive Väljaots, Helle Videvik, Juss Heinsalu, Kris Lemsalu, Mai Järmut, Helene Kuma, Urmas Puhkan, Lauri Kilusk, Laura Pöld, Luule Kormašova, Naima Uustalu, Raili Keiv, Mariana Laan, Ene Raud, väljas oli ka noppeid EKA tudengite projektidest.

Näitus hõlmas noppeid möödunud sajandi silmapaistvate autorite ning nüüdisaegsete kunstnike ja disainerite keraamikaloomingust. Valikut Eesti Kunstnike Liidu ja Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuseumi kogude ning nüüdisautorite teostest saatsid Kati Saaritsa päevikumärgmelaadsed ülesvõtted möödunud sajandi teise poole keraamikakunsti kajastavatest trükistest ja Leo Rohlini poolt koostatud mappidest, mis pärinevad ETDM-i arhiivist. Näitusel tuli täiendatuna taasesitamisele Raili Keivi 2023. aasta kevadel Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuseumis toimunud näitusel „Tuba“ eksponeeritud lauainstallatsioon, kus said tähelepanu Eesti keraamikaettevõtete 1960.–1980. aastatel tooni andnud keraamikud ning ka mõned värskemad säravad leiud arhiividest.

Näitus kuulus Eesti Kunstiakadeemia keraamikaosakonna 100 aasta juubeli ürituste programmi.

Sander Raudsepp „Mälestuste mängumaa“

2024

Aastanäitus

MÄLESTUSTE MÄNGUMAA

02.–27.09.2024 Kullo Lastegaleriis, Tallinnas

Näituse kujundaja: Eva Liisa Sepp

Osalesid: Aigi Orav, Ann Nurga, Anne Pärtna, Clelia Piirsoo, Ekaterina Sokolovskaja, Ene Raud-Mägi, Helena Tuudelepp, Jagna Paadimeister, Jana Zgun, Jarõna Ilo, Kadi Hektor, Kaja Altvee, Kattri Taklaja, Kersti Karu, Kristel Kärdi, Kärt Seppel, Külli Kõiv, Linda Viikant, Maarika Saarelaht, Margit Mald, Marget Tafel-Vahtra, Mari Ait, Mart Vaarpuu, Meedi Ümar, Merike Hallik, Pille Kaleviste, Priit Allas, Rave Puhm, Reeli Haamer, Rita Randmaa, Sander Raudsepp, Triin Lehisemets, Triin Tünpuu, Triinu Maide-Safin, Tõnis Kriisa, Viive Väljaots, Üllo Karro.

Näitus oli inspireeritud mõttest – „Olen kõikide asjade summa, mis minus ja minuga on juhtunud“. Siinkohal saab „mina“ tähendusele läheneda mitmeti: „mina“ kui materjal, „mina“ kui kunstnik, „mina“ kui inimene täna ja eile. Aja jooksul on ühiskonnas kujunenud inimesi ühendavad äratuntavad sümbolid. Nostalgilised mälestused, nagu lapsepõlve pudrukausi põhjas olev pilt, katkise telefoni mäng või rohtu kasvanud tee ääres seisev üksildane piimapukk. Samuti kannab mälestusi materjali mälu, mis on läbinud aja hoovused ja inimkäte puudutuse. Neid samu märke taasavastavad uued põlvkonnad, kes kildudest sobitavad kokku mineviku sündmuseid. Sümbolid ja märgid, mis on isiklikud kunstnikule, kuid aimatavalt äratuntavad publikule. Ajastu märgid, mis saavad uue tähenduse tänases hetkes.

Näitus kuulus Eesti Kunstiakadeemia keraamika osakonna 100 aasta juubeli ürituste programmi.

KOHILA SÜMPOOSION 2022–2024

XXII KOHILA SÜMPOOSION 2022

09.07.–01.08.2022 Kohilas, Tohisoo mõisas

Projektijuhid: Lumi Kristin Vihterpal, Jekaterina Kultajeva

Osalesid: Callum Trudgeon (UK), Jan Christian Hvistendahl (NO), Denny Gerwin (US), Kinga Rathonyi (HU), Ruth Hazi (IL), Rosana Tagliari Bortolin (BR), Vlad-Teodor Stochita (RO), Triin Paja, Eike Eplik, Karin Flurer-Bruenger (DE) ja Rudis Petersons (LV).

Kohila Sümpoosioni jooksul viidi puupõletusahjus läbi kaks põletust. Publikuprogrammi avatud stuudiote päeval tutvustati kunstnike tööruume, nende pooleliolevaid töid ja lemmikuid töövõtteid. Kunstnike ettekannete päeval sai publik lähemalt tutvuda kunstnike senise loominguga. Aleksei Turovski avatud loeng sidus keraamika looduse ja loomariigiga. Sümpoosioni lõpus avati Tohisoo mõisapargis kunstnike ühisnäitus, kus eksponeeriti osalejate värskest valminud keraamilisi suurvorme, osati seisid teosed Keila jões või kaldapealsel, pakkudes külastajatele veidi uut moodi kunstikogemust. Näitusel esines luuletaja Triin Paja, kes esitas ühes osalejate Ruth Hazi ja Callum Trudgeoniga elava ettekande luulesõnas, mida võimendati aerupaati kinnitatud raadiomikrofonide vahendusel.

Sel aastal oli tegu eriteemalise aastaga „Savi ja Sõna“, mis sidus keraamika poeesiaga. Paja luuletusi oli võimalik lugeda ka Tohisoo mõisaparki püsti pandud plankudelt. Sümpoosion lõppes Riho Kalli ja Jako Krulli kontserditega.

XXIII KOHILA SÜMPOOSION 2023

09.07.–31.07.2023 Kohilas, Tohisoo mõisas

Projektijuhid: Lumi Kristin Vihterpal, Jekaterina Kultajeva

Osalesid: Eyvind Solli Andreassen (NO), Dori Schechtel Zanger (IL), Dārta Berkmane (LV), Rene Zenonos (CY), Mingailė Mikelėnaitė (LT), Niko Mankinen ja Mira Niittymäki (FI), Maria Rita Badilla-Gudiño (PH), Katarzyna Miściur (PL) ja interdistsiplinaarne kunstnik Evi Pärn.

Sümpoosioni jooksul toimus kaks põletust. Valminud skulpturaalseid vorme eksponeeriti *Grande Finale* suursündmusel, kus avati kunstnike ühisnäitus, toimus Marten Kuninga kontsert ning Aigi Orava ja Külli Kõivu ehitatud 2,5-meetrise tuleskulptuuri avamine uhke tuleshow saatel. Tuleskulptuuri kunstnike assistent oli Kaupo Holmberg, ahjumeister Andres Allik.

Publikuprogramm oli suunatud kõikidele huvilistele. Sümpoosionikülalised said osaleda kunstnike enesetutvustuse päeval ja tutvuda kunstnike stuudiote, pooleliolevate tööde ning meetoditega. Stuudiotuuri juhendas ARS Keraamikakeskuse juhataja Merike Hallik.

Kohila Sümpoosioni interdistsiplinaarne suund sidus sümpoosioni 2023 aastal savi ja poliitika võimalikud seosed. Külaliskunstnikuna liitus keraamikute grupiga Evi Pärn. Tema ülesanne oli suhestuda osalevate kunstnike töömeetodite ja -tulemustega ning kureerida lõpunäitus oma visioonist lähtuvalt. Evi Pärn keskendus kontseptuaalse raamistiku väljatöötamisel mõistele „prekaarsus“ ja kureeris Kohila Sümpoosioni lõpunäituse. Live-esitluse jooksul toodi iga osalenud kunstniku teos publiku ette

ning asetati madalale puidust platvormile. Samal ajal võis kuulda helisalvestist, mis loetles üles statistilisi andmeid konkreetsete kunstnike ja nende taieste kohta. Need andmed olid kirjutatud ka mustadele linadele, mida kasutati teoste eksponeerimisel ning riputati hiljem pesunööri külge mõisahoonde taga, kuhu näitus koos valguslahendusega publiku silme all kokku pandi.

XXIV KOHILA SÜMPOOSION 2024

06.–29.07.2024 Kohilas, Tohisoo mõisas

Projektijuhid: Lumi Kristin Vihterpal, Jekaterina Kultajeva

Osalesid: Guillermo Mañé (AR), Eva Funderburgh (US), Aivars Baranovskis (LV), Nizam Orçun Önal (TR), Margit Terasmees, Manuel Seita (PT), Ojuna Batbajara (LV), Keenan Julies (US/ZA + DK), Henna Nuutinen (FI), Juan Ortiz-Apuy (CA/CR), Tanel Rander.

2024. aastal olis tähelepanu keskmes savi ja psüühe – kaasa löi interdistsiplinaarne kunstnik Tanel Rander, kes suhestus kohapeal valmivate taieste ja kureeris sümposiooni lõpus näituse. Sümposiooni lõpetamisel toimus näitusel giidituur ja Juhan Vihterpali kontsert.

Osalevatele kunstnikele oli suunatud kultuuriprogramm, mis tutvustas rahvusvahelisele kunstnikkonnale Eesti kultuuri ja loodusmaastikku. Sümposioon peab Eesti kultuuri ja keskkonna tutvustamist äärmiselt oluliseks, et pakkuda väliskülalistele mitmekülgset kogemust ning viia Eesti laia maailma. Avatud sündmused kuuluvad sümposiooni publikuprogrammi ning on mõeldud kõikidele huvilistele. Avatud stuudiote päev, kunstnikuvestlus, saviteraapia ja -paberi töötuba ning sümposiooni *Grande Finale* aitavad tutvustada ja populariseerida puupõletuskeraamikat, kunstniku ameti eripärasid, loovuse eri tahke ja võimalusi.

Kohila Sümposiooni XXII näitus

MAA-ALUSED ENNUSTAJAD

07.07.–31.08.2023 Tallinna Botaanikaaias

Kuraator: Cristopher Siniväli

Helikujundus: Urmet Piiling

Osalesid: Vlad-Teodor Stochita (ROU), Karin Flurer-Bruenger (DNK), Rūdis Pētersons (LVA), Ruth Hazi (ISR), Rosana Tagliari Bortolin (BRA), Callum Trudgeon (GBR), Eike Eplik, Denny Gerwin (USA), Kinga Ráthonyi (HUN), Jan Christian Hvistendahl (NOR), Luuletused Kohilast: Triin Paja.

Botaanikaaija palmimaja muutus rännakuks müstiliste maa-aluste ennustajate elupaigas. Näitus tõi külastajateni skulpturaalsed olendid, kellest igaühel oli rääkida oma lugu läbi õhulainete kostuvate Triin Paja luuleridade. Peale eripäraste haldjate ja muude peategelaste muutusi ka troopilised keskkonnad mütoloogiliseks maastikuks, seal sillerdasid ojakäärud, kostsid puutumata metsade helid ja vohas juurestik.

KERAAMILISTE SUURVORMIDE PÕLETUS PUUKÜT-TEGA ANAGAMA-AHJUS JA NÄITUSED KOHILAS, TOHISOO MÕISAPARGIS 2022–2024

Kolme aasta jooksul toimunud projekt oli suunatud põhiliselt Eesti Keraamikute Liidu liikmetele ja andis võimaluse puuküttega *anagama* ahjus suurevormilisi skulptuure põletada ning osaleda ühisel ühepäevasel välinäitusel. Erialasiseselt liidab puupõletus erinevaid generatsioone, kõrgkooli lõpetanuid ja eakamaid tegevkeramikuid ning pakub alternatiivi elektripõletusele. Näitus vabas õhus, suhtlemine, loodus ja keraamika pakuvad naudingut silmadele ja tegevust meeltele. Ettevõtmisest on kujunenud sündmus, kus kunstnikud ja kõik huvilised saavad tutvuda ja mõtteid vahetada, toimub tarbekeraamika müük, mõisahoonde erinevate käsitöötoodete näitusmüük ning vabaõhukontsert.

Toimunud vabaõhunäitused Kohilas, Tohisoo mõisapargis:

29.05.2022 „**ELUJÕUD**“.

Kuraator Aigi Orav, kujundaja Margit Terasmees.

28.05.2023 „**ELUST ENESEST**“.

Kuraator Aigi Orav, kujundaja Margit Terasmees, plakati kujundaja Ann Nurga.

26.05.2024 „**ELU PEIDUS POOL**“.

Kuraator Aigi Orav, kujundaja Margit Terasmees, plakati kujundaja Ann Nurga.

RAHVUSVAHELISED NÄITUSED 2022–2024

Baltimaade keraamikanäitus

SAFE HORIZONS

30.09.2022–19.02.2023 Gyeonggi Keraamikamuseumis, Lõuna-Koreas

Näituse peakorraldaja: Läti kaasaegse keraamika Keskus, GMCD

Kaaskuraator: Pille Kaleviste

Eesti keraamikute osalesid žürii valikul: Ann Nurga, Kadi Hektor, Kärt Seppel, Juss Heinsalu, Anne Tünn, Külli Kõiv, Annika Teder, Kadri Jäätma, Laura Põld, Kristel Kärsti, Ene Raud-Mägi, Karin Kalman, Lauri Kilusk, Sander Raudsepp, Üllo Karro, Viive Väljaots, Katri Taklaja, Leena Kuutma, Ingrid Allik, Kersti Laanmaa, Mariana Laas, Aigi Orav.

Baltimaade keraamikanäitus

SAFE HORIZONS

07.04.2023–31.07.2023 ClayArchCentre Lõuna-Koreas
Eesti keraamikute osalesid žürii valikul: Ann Nurga, Kadi Hektor, Kärt Seppel, Juss Heinsalu, Anne Tünn, Külli Kõiv, Annika Teder, Kadri Jäätma, Laura Põld, Kristel Kärsti, Ene Raud-Mägi, Karin Kalman, Lauri Kilusk, Sander Raudsepp, Üllo Karro, Viive Väljaots, Katri Taklaja, Leena Kuutma, Ingrid Allik, Kersti Laanmaa, Mariana Laas, Aigi Orav.

Kaja Altvee „Baltic Connections“

BALTIC CURRENT

28.10.2023–28.01.2024 Aveiro Linnamuseumis, Portugalis

Kuraator: Pille Kaleviste

Eesti keraamikakunstnikud osalesid Portugalis, Aveiro XVI rahvusvahelise kaasaegse keraamikabiennaali raames toimival Baltikumi näitusel „Baltic Current“.

Osalesid: Anne Tünn, Annika Teder, Ingrid Allik, Juss Heinsalu, Kadi Hektor, Kauri Kallas, Laura Põld, Lauri Kilusk, Leena Kuutma, Pille Kaleviste, Raili Keiv, Sander Raudsepp, Viive Väljaots.

BALTIC CONNECTIONS

30.08.2024 Faenzas, Itaalias

Näitus „Baltic Connections“ toimus Argilla Italia 2024 keraamikafestivali raames. Balti riigid olid kutsutud osalejad. Igast riigist osales 20 kunstnikku, kokku 60 autorit. Näituseprojekti peakorraldajateks olid Faenza Rahvusvaheline Keraamikamuuseum (MIC) ja Läti

Anu Roosma „Obused“

Kaasaegse Keraamika Keskus, Eesti poolne kaaskuraator Pille Kaleviste.

Osalesid: Anne Tünn, Annika Teder, Karin Kalman, Kärt Seppel, Kauri Kallas, Sander Raudsepp, Laura Põld, Ülo Karro, Merike Hallik, Elise Hiiop, Kaja Altvee, Kristel Kärsti, Ingrid Allik, Kadi Hektor, Kersti Laanmaa, Pille Kaleviste, Järõna Ilo, Maarika Saarelaht, Aigi Orav, Lauri Kilusk.

ARS TARBEKUNSTIGALERII NÄITUSED 2022–2024

TOOS

08.02.–30.04.2022

Osalesid: Viive Väljaots, Kärt Seppel, Kersti Karu, Aigi Orav, Dagmar Martin, Johanna Tamm, Merike Hallik, Kadi Hektor, Külli Kõiv, Reeli Haamer, Anne Tünn, Ann Nurga, Triin Lehismets, Rita Randmaa, Maarika Saareleht, Marget Tafel-Vahtra, Eva Berg, Mare Vichmann, Pille Kaleviste, Margit Terasmees, Helle Videvik, Marit Ditman, Rave Puhm, Margit Mald, Mart Vaarpuu.

Jätkates praktiliste keraamikavormide seeriat, keskendume näitusel toosile (laekale) – kaanega vormile, mille praktilise või kunstilise poole lahendamine annab autorile vabad käed. Toosile, mille sisse saab ühtlasi peita oma head soovid ja mõtted.

LÕIKUS

10.08.–31.10.2022

Kuraator: Kersti Laanmaa

Osalesid: Kärt Seppel, Merike Hallik, Külli Kõiv, Anne Tünn, Ann Nurga, Triin Lehismets, Maarika Saareleht, Eva Berg, Pille Kaleviste, Karin Kalman, Kersti Laanmaa, Mart Vaarpuu, Triin Tünnpuu, Helena Tuudelepp, Jana Žgun, Rave Puhm, Kairit Mäeots, Annika Teder, Rita Randmaa, Aigi Orav, Katri Palmik.

Soojas suves küpseb vili ja valmivad viljad. Sügisel on aeg saagi koristuseks – lõikuseks. Kuigi vanamoeliselt üheskoos rukist lõikama ei sammuta, näitasime koos teistele, mida keraamikute töökodades on suve jooksul valminud. Luues ei takerdunud ainult viljadesse, vaid läheneti vabalt sõnale „lõikus“ mõnest teisest küljest. Kes on juurde lõiganud, kes ära lõiganud, kes leidnud otsetee.

VINTAGE

17.02.–28.04.2023

Kuraator: Karin Kalman

Osalesid: Kersti Karu, Eva Berg, Merike Hallik, Ingrid Allik, Anu Roosma, Urmas Puhkan, Kersti Laanmaa, Maarika Saarelaht, Helle Videvik, Karin Kalman, Urmas Bereczki, Külli Kõiv, Aigi Orav, Maris Loitnits, Kadi Hektor, Diana Selli, Annika Teder, Kärt Seppel, Kattri Taklaja, Jekaterina Sokolovskaya, Marget Tafel-Vahtra, Aino Saan, Evelin Varik, Anne Tünn, Annika Vilippus-Kask.

Näitusega tähistasime ARS Keraamikakeskuse 3. sünnipäeva ja keraamika juubeliaasta algust. 2023. aastal möödus 100 aastat keraamika õpetuse algusest Eestis. Eesti Keraamikute Liidu, mis ühendab pea 100 professionaalset keraamikut, asutamisest möödus 30 aastat.

Kui palju selle pika aja jooksul on keraamikud valmis-
tunud näitusteks, näitusmüükideks ja lihtsalt loonud häid,
huvitavaid, kvaliteetseid esemeid, mis on jäänud müümata.
Tõime välja 10 ja enam aastat tagasi tehtud tööd ja näita-
sime neid uuesti ARS Tarbekunstigaleriis.

Keraamika ei vanane ajas, hea töö on ikka hea,
vaatamata sellele, et on sündinud aastaid tagasi. Pigem
on need tööd laetud teistsuguse energiaga ja rikastatud
ajas muutunud tähendusega. Mida vanem valmistusaasta,
seda põnevam, sest tegija käekiri, mõtted ja arusaamad
muutuvad aja jooksul.

TRIIP, TÄPP JA RUUT

09.08.–31.10.2023

Kuraator: Kärt Seppel

Osalesid: Aigi Orav, Anne Tünn, Annika Teder, Annika
Vilippus-Kask, Diana Selli, Ene Raud- Mägi, Eva Berg,
Helle Videvik, Jana Zgun, Jane Paadimeister, Jarõna Ilo,
Jekaterina Sokolovskaya, Kadri Jäätma, Kattri Taklaja,
Kersti Karu, Kersti Laanmaa, Külli Kõiv, Maarika Saarelaht,
Maarja Tänav, Meedi Ümar, Merike Hallik, Pille Kaleviste,
Rave Puhm, Reeli Haamer, Sergei Isupov, Urmas Puhkan,
Viive Väljaots, Ülle Rajasalu.

Asju ja asjakesi pilgeni täis maailmas on nii mõnigi kord
vaja tarbekunstnikul oma tegevust õigustada. Ratsionaalse
mõtteviisiga kõrvaltvaataja võib küsida: milleks tekitada
juurde esemeid, milleks põletada savi ja puid? Kindlasti
on üheks tähtsamaks savitööga tegelemise põhjuseks
tegevusest tulenev rahulolu, mõnu ehk saviteraapia.

Täpimine, triibutamine ja ruudustike maalimine on
samuti selgelt teraapilise eesmärgiga tegevus. Meid ümbrit-
sevas looduses on igal täpil ja triibul oma kindel funktsioon,
alustades sebrast ja lõpetades lepatriinuga. Täpiliste
sokkide, triibuliste pükste ja ruudulise lipsuga inimloom
annab samuti ümbritsevale signaale. Oleme harjunud
ruuduliste vannitoa plaatide ja täpiliste tassidega, triibuliste
voodilinate ja sallidega.

SÜRR

08.02.–30.04.2024

Kuraatorid: Meedi Ümar, Kadi Hektor

Osalesid: Aigi Orav, Anne Tünn, Helle Videvik, Kattri Taklaja,
Kersti Karu, Merike Hallik, Rave Puhm, Urmas Puhkan,
Meedi Ümar, Jaana Kormashov, Georg Bogatkin, Kadi
Hektor, Mart Vaarpuu, Maia Noorväli, Rita Randmaa, Elize
Hiip, Oksana Teder, Karin Kalman, Ann Nurga, Tiit Esnar,
Kärt Seppel, Aino Saan, Triin Lehisemets, Kadri Pärnamets,
Aleksandra Kazanina, Annika Teder, Kersti Laanmaa, Sergei
Isupov, Kauri Kallas, Külli Kõiv, Marget Tafel-Vahtra, Gerda
Anette Allikas.

Näitusel olid sürrealismi manifesti 100. aastapäeval
eksponeeritud keraamikakunstnike tööd teemal „Sürr“.
Ühtlasi tähistasime näitusega ARS Keraamikakeskuse
4. aastapäeva.

Anne Tünn 2024 Museu de Ceramica de L'Alcora, Hispaania,
publikupreemia

KERAAMIKUD KÖÖGIS

05.08.2024–31.10.2024

Kuraator: Triin Lehisemets

Osalesid: Viive Väljaots, Kersti Karu, Diana Selli, Georg
Bogatkin, Ekaterina Sokolovskaya, Kärt Seppel, Külli Kõiv,
Karin Kalman, Katri Taklaja, Maarika Saarelaht, Mariana
Laan, Merike Hallik, Mart Vaarpuu, Triin Lehisemets, Katri
Palmik, Ana Maria Asan, Annika Teder, Johanna Tamm,
Meedi Ümar, Linda Viikant, Marget Tafel-Vahtra, Kairit
Mäeots, Rita Rebaine-Lonks.

Keraamilised toidunõud on rohkemat kui lihtsalt toidu
serveerimiseks – see on kultuuri ning traditsioonide
peegeldus. Igal keraamilisel tassil või kausil on oma lugu,
mis on sügavalt läbi põimunud meie ajaloo, väärtuste
ning identiteediga. Näitusel kohtus kunst kööginõude
funktsionaalsusega.

TRIENNAALID

EUROPEAN CERAMIC CONTEXT 2024

14.09.–07.11.2024

Keraamikatriennaalil Bornholmis Taani osalesid Anne Tünn
ja Pille Kaleviste.

9. Tallinna rakenduskunsti triennaal KONSTRUKTIIVSUSE ÕRNAD JOONED

05.10.2024–16.02.2025 Kai kunstikeskuses, Tallinnas
Eesti keraamikakunsti valiti triennaalile esindama Lauri
Kilusk ja Margit Terasmees.

PREEMIAID

Anne Tünn 2024 CICA 2024 publikupreemia, Museu de
Ceramica de L'Alcora, Hispaania

Eesti Klaasikunstnike Ühendus

Maret Sarapu pannoo „Voog“ Mustamäe Riigigümnaasiumis Tallinnas

Eesti Klaasikunstnike Ühenduse aastanäitus

„VÄRV – PUNANE 2.0“

15.05.–11.06.2022 Kohtla-Järve Põlevkivimuuseumis

Kuraator ja peakorraldaja: Maarja Mäemets

Osalesid: Aleksandra Ehrensverd, Anna-Maria Vaino, Birgit Pählapuu, Eili Soon, Kai Kiudsoo-Värv, Kairi Orgusaar, Kati Kerstna, Kersti Vaks, Malle Karik-Hallimäe, Maret Sarapu, Merle Kannus, Piret Ellamaa, Piret Uibotalu, Rait Lõhmus, Riho Hütt, Tiia Põldmets, Tiina Sarapu, Sofi Aršas.

Mööda Eestimaa erinevaid näitusepaiku rändav Eesti Klaasikunstnike Ühenduse aastanäitus oli jätk aastanäitusele „Värv – PUNANE“, mis toimus 2020. aastal ARS Kunstilinnaku Projektiruumis Tallinnas.

Eesti Klaasikunstnike Ühenduse aastanäitus

„GENIUS LOCI IV: ELU. 1628. 1928. 2023“

02.07.–20.08.2023 Reigi pastoraadis, Hiiu maal

Genius Loci üldkuraator: Maret Kukkur

Kunstiosa kuraator: Kalli Sein

Kujundus: Pille Jänes, Maret Kukkur, Valev Sein

Valguskujundus: Airi Eras, Helikast OÜ (Taavo Taelma)

Plakati kujundus ja trükkimine: Edward Johansson, Ahvaland (Ahvenamaa, Soome)

Korraldus: HIKU, Hiiu maale Loovisikute Vabaühendus

Osalesid: Pilvi Ojamaa, Mare Saare, Peeter Rudaš, Rait Prääts, Kersti Vaks, Eve Koha, Kai Koppel, Kai Kiudsoo-Värv, Tiina Sarapu, Eeva Käsper, Merle Kannus, Maret Sarapu, Malle Hallimäe-Karik, Piret Ellamaa, Liisi Junolainen, Eili Soon, Kairi Orgusaar, Kati Kerstna, Sofi Aršas, Kalli Sein, KaireLeen Varik, Birgit Pählapuu, Anne-Liis Leht, Maarja Mäemets, Andra Jõgis, Sigrid Luutsalu, Anna-Maria Vaino, Kristiina Oppi, Marilin Laas, Tiia Põldmets, Torsten Röttsch (Saksamaa), Jennie Jessen (Gotland, Rootsi), Michelle Ryan (Iirimaa), Julija Pociute (Leedu).

1628. aastal avati Reigi kihelkonnas Hüttil, kohaliku mõisniku-maomaniku Jacob de la Gardie poolt Eesti alade esimene klaasikoda. Klaasikojas töötanud meistrid polnud kohalikud, osa toorainet toodi Euroopast ning toodang läks ekspordiks. 2023. aasta suvel olid Reigi Pastoraadis klaasikunstnikud Eestist ja mujalt, ajalooliseks taustaks traagiline armulugu, äärmuslik ebausk, usaldamatus ja kius, kosmopoliitne avatus, ilu teenimine, kirgas andumine ja armastus.

Eesti Klaasikunstnike Ühenduse aastanäitus

„LEGENDIDE AEG“

12.11.2023–09.03.2024 Kondase keskus, Viljandis

Kuraatorid: Merle Kannus, Malle Karik-Hallimäe, Sofi Aršas

Valguskujundus: Kati Kerstna

Osalesid: Sofi Aršas, Aleksandra Ehrensverd, Piret Ellamaa, Riho Hütt, Erki Kannus, Merle Kannus, Malle Karik-Hallimäe, Kati Kerstna, Kai Kiudsoo-Värv, Eve Koha, Kai Koppel, Maarja Mäemets, Kairi Orgusaar, Rait Prääts, Tiia Põldmets, Kateriin Rikken, Kai Roosaar, Torsten Röttsch, Maret Sarapu, Tiina Sarapu, Kalli Sein, Eili Soon, Piret Uibotalu, Anna-Maria Vaino, Kersti Vaks.

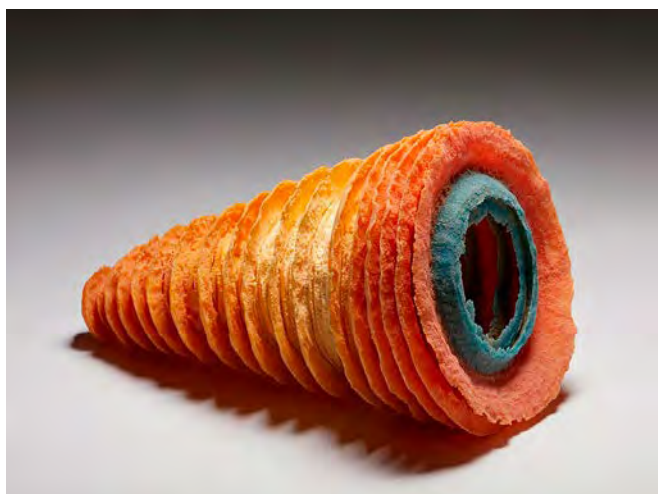

VÄRV – PUNANE 2.0 avamine Kohtla-Järve Põlevkivimuuseumis

Maailma telg on paigast lahti loksunud. Elame jälle kord legendide ja muinasjuttude ajal. Meie silme ees sünnivad uued kangelased ja uued kaabakad, kuri kokk keerutab Kremli supikulpi ja Kiievi taevas tuhiseb tont.

Legend võib olla õudne ja painajalik, ent tema ülesanne on anda lootust – tükeldada segane aeg arusaadavaks, alguse ja lõpuga lugudeks. Anda mõtte kaotatud eludele, heita sild üle rahutute vete, näidata valgust tunneli lõpus. Nii sõjas kui armastuses on kõik mõnes mõttes muinasjutt ja võidab see, kes jutustab usutavamaid lugusid.

Legend võib sind viia eemale argipäevast, mõistatuslike paikade ja tegelaste keskele. Legend aitab näha seoseid olnu ja oleva vahel. Laseb vaadelda maastikku nii kotka kui konna perspektiivist, õppida vahelduseks ka teiste tehtud vigadest. Nii kujundab ta iga inimhinge erakordset maailma ja sünnitab samas uusi legende.

Piret Ellamaa „Resonants III“

KUJUTA avamine ARS Kunstilinnaku Projektiruumis

EKKÜ ja Eesti Vabagraafikute ühisnäitus

„KUJUTA“

13.09.–04.10.2024 ARS Kunstilinnaku Projektiruumis, Tallinnas

Kuraatorid: Merle Kannus, Lembe Ruben

Näituse kujundus: Merle Kannus

Graafiline disain: Lembe Ruben

Valguskujundus: Kati Kerstna

Installeerimine: Ian Simon Märjamaa, Erki Kannus

Näituse algidee: Rait Prääts, Sirje Eelma

Osalesid: Sofi Aršas, Britta Benno, Sirje Eelma, Maria Erikson, Anu Juurak, Erki Kannus, Merle Kannus, Kati Kerstna, Kai Kiudsoo-Värv, Maarja Mäemets, Pilvi Ojamaa, Kairi Orgusaar, Rait Prääts, Kerttu Rannik, Lembe Ruben, Torsten Rötzh, Maret Sarapu, Tiina Sarapu, Liina Siib, Eili Soon, Andres Tali, Helen Tago, Kadri Toom, Mirjam Varik.

ARS Projektiruumis leidis aset eksperiment, milles otsisid ühist keelt klaasikunsti ja graafika spetsialistid. Vaadeldi kujutise kujunemist ühes ning teises meediumis ja seda, kas piip on mõnikord ka lihtsalt piip. Julgemad osalejad tegid sissepõikeid vastaspoole tööpõllule.

Klaas ja graafika sobivad kokku nagu pudel ja silt. Mõlemad on keerukate tehnoloogiate vahendada – kunstnike kaasloojad on füüsilised ja keemilised stihiad. Tuli, vesi, liiv, päike, valgus ja vari. Sulamine ja söövitumine ning õnnelikud tehnilised viperused ehk looduse sekku-mine võivad käänata kunstniku esialgsed plaanid täiesti uuele teeotsale. Kas inimesel on vaba tahe või juhib meid paratamatus?

Klaas on kameeleon, mis kord kehastub staariks, kord teose tagasihoidlikuks raamistajaks, kord nähtamatuks lõuendiks kujutise all. Klaasobjektilt ja raamitud graafikalt peegeldub vaataja, kes otsib teosest omaenda kuju ehk metafoore. Kujuta kujutis võtab kusagil kuju ja saab nähtavaks kunstniku käe läbi, tardudes ühel hetkel lõplikult. Tõelise kuju annab talle maailma hetkeseisu peegeldus. Kus on autor, kas tal on kuju?

Baltimaade klaasikunsti ülevaatenäitus ja satelliit-näituste programm Poolas: European Glass Festival 2022. Spotlight on the Baltics

„SULAVAD PIIRID / MELTING BORDERS“

17.10.–27.11.2022 Wrocław Keskraudteejaam, Poola

Kuraatorid: Anita Bialic, Marta Ćibiet, Bārbala Gulbe, Merle Kannus, Kati Kerstna, Julija Pociūtė, Dalia Truskaite

Eestist osalesid: Sofi Aršas, Aleksandra Ehrensverd, Piret Ellamaa, Erki Kannus, Merle Kannus, Kati Kerstna, Eve Koha, Eeva Käsper, Kairi Orgusaar, Rait Prääts, Tiina Sarapu, Eili Soon.

Eili Soon „Ekstra Kosmos“ ja „Torm teetassis“. Taustal Andres Tali „Veeklaas I-III“

PUBLIKATSIOONID

2022–2023 valmisid portreefilmid **Maie-Anne Raunast** ja **Pilvi Ojamaast**, samuti näituse „**Melting Borders**“ osalejatest. Autorid Tiina Sarapu, Rait Lõhmus, Kati Kerstna jt.

2023 „**Pilvi Ojamaa loomingu kataloog. Enne eilset**“

Koostajad: Anu Volmer, Riste Lilleorg
66 lk, pehme köide, Tallinn, 2023

2024 **Eve Koha. „Klaasimaal – valgusega maalimine“**

Autor ja koostaja: Eve Koha
Toimetajad: Kai Kiudsoo-Värv, Triin Truuvert, Heige Peets
Kujundaja: Kai Kiudsoo-Värv
152 lk, pehme köide
Tallinn: Eesti Kunstiakadeemia klaasikunsti osakond, 2024
ISBN 978-9916-740-21-7

PREEMIAD

2022 **Kati Kerstna** – EKL 22. aastanäituse publikupreemia
2023 **Tiina Sarapu** – Kristjan Raua nimeline preemia
2024 **Birgit Pählapuu** – hõbeauhind Toyama rahvusvahelisel klaasinäitusel

Tunnustatud klaasikunstniku rändauhinna laureaadid:

2022 **Kati Kerstna**
2024 **Sofi Aršas**

Aleksandra Ehrensvärd „Jutuvestjad“

Kai Kiudsoo-Värv „Titus Horten“

MONUMENTAALTÖÖD

2024 **Kai Kiudsoo-Värv** – vitraaž dominiiklaste ordu Santa Sabina peakloostri Roomas

Vitraažidel on kujutatud: püha Dominicus, Georgius La Pira, Johannes Macias, Franciscus de Vitoria, Apaktone, Theresia Chikaba, Joseph Maria Lagrange, Samuel Mazzucchelli, Agnes de Langiaco, Titus Horten ja Vincentius Liēm koos oma kaasmärtritega.

Teosed on valminud Kai Kiudsoo-Värvi autoritehnikana väljatöötatud sulatustehnikas ja maalitud. Lisaks vitraažidele saab heita pilgu ka teoste loomise „kõõgipoolele“ – eksponeeritud on ka kavandeid ja tööprotsessi kirjeldavaid materjale.

2023 **Maret Sarapu** – pannoo „**Voog**“ Mustamäe Riigigümnaasiumis Tallinnas

„Voog“ pakub vaatajale süvenemisvõimalusi ning kutsub hetkes olema, olles ise tabamatu ja peegeldav. Tehnilise kallakuga koolile sobilikult on ka kunstiteos tehniliselt mitmekesine, trikitav ja muutlik. „Voog“ koosneb paljudest erinevatest klaasmaterjalidest ja kihistustest, mis peegeldavad ja lubavad läbi vaadata, kuid ka peegeldavad omavahel ning läbi paistes muudavad üksteise omadusi. Teoses kasutatakse peegeldavaid-läikivaid klaase, aga klaasi külmusele vastanduvad soojad loodustoonid.

2024 **Maret Sarapu** – pannoo „**Süsinik ja kevlar**“

Kilingi-Nõmme Päästeameti ning Politsei- ja Piirivalveameti ühishoones

Süsinik ja kevlar on tugevad ja kerged materjalid. Mõlemal on oluline koht nii pääste- kui ka politseitöötajate jaoks. Eriti kaitseriietuses ning varustuses, kus ohutus ja vastupidavus on üliolulised (näiteks kuumakindlad riided, kiivrid, kuulivestid, vastupidavad kõied jm päästevahendid). Süsinikkiude ja kevlarit ühte kududes saadakse eriti tugev ja vastupidav toim. Klaasplokkidest pannoois võib näha viiteid rahvuslikule kaheksakannale, au- või teenetemärgile, erakordselt vastupidavale süsinik- ja kevlarkangale ning helendavatele vormirõivastele.

HGDF 2022 külalisnäitus **ISIKUPÄRA / INDIVIDUALITY 2022**
Pärnu Keskraamatukogus

Eesti Kujundus- graafikute Liit

GRAAFILISE DISAINI SEKTSIOON

HGDF 2022

Haapsalu Graafilise Disaini Festival avati laupäeval, 28.05.2022 Haapsalu Kultuurikeskuse Randlase saalis tüpograafiaseminariga „**Kirjak**“. Ettekandjad olid: Mart Anderson, Kalle Toompere, Margus Tamm ja Marko Kekishev. Näitused jäid Haapsalus avatuks 4. juulini 2022.

Samal päeval avati Haapsalu Kultuurikeskuses näitus „**Tänapäeva Hollandi plakat**“ (koostaja ja kuraator Marko Kekishev). Näitusekollektiooni sai valitud Hollandi plakatimeistrite viimase 4 aasta plakatiloomingust 86 teost 22 autorilt/kollektiivilt. Näituseprojektis osalesid: Andrew Tseng, ATTAK, Bob Mollema, Design by Toko, Harmen Liemburg, Jelle van Gosliga, Lobke van Aar, Max Kisman, Megan de Vos, Our Polite Society, Peter Korsman, Peter te Bos, Richard Niessen, Roosje Klap, Loes Claessens, Senka Milutonic, Sander Puhl, Sjoerd Jansen, Studio Boot, Studio de Ronners, Vincent Meertens.

Järgnevalt avati Haapsalu Linnagaleriis HGDF 2022

kujundusgraafika traditsiooniline rahvusvaheline näitus „**Isikupära / Individuality '22**“ teemal „**Ennustamatus / Unpredictability**“ oli pühendatud maailmakuulsale semiootiku, kirjandus- ja kultuuriteadlase Juri Lotmani 100. sünniaastapäevale. Näitusekomplekt oli otseselt seotud ja osaline UNESCO Lotmani aasta tähistamisega. Nagu võis ennustada, ei jäänud see teema puutumata ka Ukraina sündmustest. Näitusekonkursil osales 152 autorit üle ilma ja professionaalidest rahvusvaheline žürii valis eksponeerimiseks välja 84 teost.

Näitusel osalesid Eestist: Andra Seepter, Andrei Kormašov, Anne Aidma, Ardo Sägi, Artur Kuus, Berta Kisand, Cristopher Siniväli, Ellen Loitmaa, Erik Teemägi, Jaanika Luht, Janno Preesalu, Kadri-Maria Mitt, Kaia Rähn, Karl Ahun, Karl Ludenhof, Lii Ranniku, Liis Todesk, Mait Kroonmann, Maret Põldre, Margus Tamm, Mari Seger, Maris Lindoja, Marko Kekishev, Mart Anderson, Martin Pedanik, Martin Rästa, Mirjam Varik, Neeme Möll, Raido Laasi, Robi Jõelet, Silver Vahtre, Ursula Aavasalu, Valdek Laur, Vello Lillemets.

Lisaks avati ka Kõrgema Kunstikooli Pallase Meediadisini osakonna välknäitus „**Toetame Ukrainat**“. Osalesid: Jaanus Eensalu, Ardo Sägi, Marko Kekishev, Rolandas Rimkunas, Bibiana Aarma, Stina Leek, Tiit Pähnapuu, Kaisa Benga, Heldin Riga, Ronald Eiland, Keiu Grossberg, Rainer-Gregor Parijõgi, Mirell Šmidt, Marta Katmann, Karita Jakobson, Anett Tõnismäe, Polina Petuhhova, Agne Liis Jõgi, Ragne Jaama, Airiin Pikk, Ave Kruusmaa, Mariel Polikarpus, Andra Seepter.

HGDF PROGRAMMI RAAMES TOIMUNUD SÜNDMUSED 2022:

02.02.–21.02.2022 HGDF 2021 külalisnäitus „**Värske Eesti plakat 2021**“, Rae Kunsti Platsis, Jüris.

22.04.–17.07.2022 HGDF 2021 külalisnäitus „**Värske Eesti plakat 2021**“, Art Cafe, Tallinnas.

28.05.–03.07.2022 HGDF 2022, „**Tänapäeva Hollandi plakat**“, Haapsalu Kultuurikeskuses.

28.05.–03.07.2022 HGDF 2022, „**Isikupära / Individuality '22**“, näitus „**Ennustamatus / Unpredictability**“, Haapsalu Linnagaleriis.

28.07.–16.09.2022 InGraafika festival 2022, HGDF 2022 külalisnäitus „**Isikupära / Individuality 2022**“, Pärnu Keskraamatukogus.

19.09.–25.09.2022 XVII Tallinna Disaini Festival, HGDF 2022 külalisnäitus „**Isikupära / Individuality 2022**“, Balti Manufaktuuris, Tallinnas.

28.09.–23.12.2022 HGDF külalisnäitus „**Contemporary Latvian poster Design**“, Liepaja Ülikoolis, Lätis.

30.09.–10.11.2022 HGDF 2022 külalisnäitus „**Ennustamatus / Unpredictability**“, Tallinna Ülikooli Balti filmi, meedia ja kunstide instituudis, Tallinnas.

HGDF 2022. Kõrgema Kunstikooli Pallase Meediadisini osakonna välknäitus **TOETAME UKRAINAT**

10.11.–15.12.2022 HGDF 2022 külalisnäitus „**Tänapäeva Hollandi plakat**“, Tallinna Ülikooli Balti filmi, meedia ja kunstide instituudis, Tallinnas.

15.11.2022–06.01.2023 HGDF 2021 külalisnäitus „**Värske Eesti plakat 2021**“, Jõhvi Kunstikoolis.

05.12.2022–06.01.2023 HGDF 2022 külalisnäitus „**Ennustamatus. Juri Lotman 100**“, Viljandi Linnagaleriis.

HGDF 2022 näitusi toetasid Eesti Kultuuriministeerium, Eesti Kujundusgraafikute Liit, Haapsalu linn, Haapsalu kultuurikeskus, Haapsalu linnagalerii, festivali partnerid ning sõbrad.

HGDF 2023

Haapsalu Graafilise Disaini Festival 2023 (HGDF 2023) alustas 27.05.2023 tüpograafia välkseminariga „**Kirjak**“ Haapsalu Kultuurikeskuse Randalase saalis (ettekanded: Mart Anderson, Andrei Kormašov, Margus Tamm ja Marko Kekishev). HGDF 2023 pidulik avamine toimus Haapsalu Linnagaleriis ja Kultuurikeskuses. Publikule oli vaatamiseks traditsiooniline rahvusvaheline konkurss-näitus „**Isikupära / Individuality**“ teemal „**Lootusrikas / Hopeful**“ ja kodumaise plakatikunsti viimase paari aasta loomingu konkurss-näitus „**Värske Eesti kultuuriplakat 2023**“. Näitused jäid Haapsalus avatuks kuni 2. juulini 2023.

Konkurss-näitusele „**Värske Eesti kultuuriplakat 2023**“ valis žürii 260-ne viimase kahe aasta kultuurisündmusi kajastava teose seast 90 plakatit, 35 autori loomest. Koondkollektsoon andis hea ülevaate autorite paremiku loomingust ja kajastas värskeid kodumaiseid plakatitrende. Näituse avamisel kuulutati välja konkursi „**10 parimat kultuuriplakatit '23**“ laureaadid: Amanda Orav, Erik Teemagi, Jaan Evart, Laura Merendi, Margus Tamm,

HGDF 2022 „Ennustamatus“. **Robi Jõelet**

10 parimat kultuuriplakati. **Amanda Orav**

HGDF 2024 „Hoolivus“. **Erik Teemägi**

Marju Tammik ja Unt / Tammik, Marko Kekishev, Mart Anderson, Marta Katmann, Martin Pedanik.

Näitusele valitud teoste autorid olid: Allan Appelberg, Amanda Orav, Andrei Kormašov, Arne Maasik, Cristopher Siniväli, Dmitri Makonnen, Erik Teemägi, Ewa-Kaisa Plakk, Fred Vulkan, Helene Vetik, Henri Kutsar, Hõije Rahu, Holger Mäeotsa, Indrek Mikk, Jaan Evert, Jaanus Eensalu, Janno Preesalu, Janno Saft, Jekaterina Poltavets, Kadri-Maria Mitt, Kaia Rähn, Katarina Sarap, Laura Merendi, Lauri Järvlepp, Katre Rohumaa, Margus Tamm, Margus Teska, Marju Tammik, Marko Kekishev, Mart Anderson, Marta Katmann, Martin Eelma, Martin Pedanik, Mathias Väärsi, Merike Tamm, Pärtel Vissak, Piia Põldmaa, Tiit Rammul, Unt / Tammik, Kristjan Suits, Maarja Meeru, Liisa Soolepp, Maris Savik, Iir Hermeliin, Katrin Leement

HGDF teema „Lootusrikas / Hopeful“ oli inspireeritud maailma poliitilisest, majanduslikust ja ökoloogilisest olukorrast. Elu turbulentsus ja määramatus pole ilmselt veel kaotanud lootust ja usku positiivsetesse arengutesse, inimese mõislikusse, meie võimele eksisteerida koos ning korraldada oma tegevusi jätkusuutlikult. Osalejate ring oli geograafiliselt lai ja ekspositsioonis olid esindatud nii tudengid kui tunnustatud vana-meistrid. Teostes kasutati tüpograafiat, illustratsiooni, fotot, erinevaid maalivõtteid ja segatehnikaid, lähtudes autori personaalsetest vaadetest ja kujunduslikest tõekspidamistest. Leidis nii süütu veiderdust kui ka teravat poliitilisust ning üllatavalt palju positiivsust. Paljud teosed olid pühendatud sõjale Ukrainas. Rahvusvahelisele konkurss-näitusele laekus kokku 459 teost, erialaprofessionaalidest žürii valis eksponeerimiseks 84 temaatilist plakatit kokku 81 autorilt.

Näitusel osalesid Eestist: Andrei Kormašov, Artu Kuus, Elina Kasesalu, Erik Teemägi, Helene Vetik, Jaanus Eensalu, Kadri-Maria Mitt, Kaia Rähn, Karl Markus Mäekivi, Kristiina Karu, Kristjan Tramberger, Lii Ranniku, Linda Tutti, Mait Kroonmann, Maret Põldre, Maris Lindoja, Marko Kekishev, Moonika Aasna, Raido Laasi, Risto Merisalu, Sander Klein, Silver Vahre, Tiit Pirsko & Mati Veermets, Toomas Juhasoo-Lawrence, Vello Lillemets.

HGDF PROGRAMMI RAAMES TOIMUNUD SÜNDMUSED 2023:

09.01.–26.01.2023 HGDF 2022 külaliskäitus „Tänapäeva Hollandi plakat“, Viljandi Linnagaleriis.

28.02.–30.04.2023 HGDF 2022 külaliskäitus „Ennustamatus. Juri Lotman 100“, Tartu Ülikooli raamatukogus.

27.05.–02.07.2023 HGDF 2023 näitus „Isikupära / Individuality ‘23“, Haapsalu Linnagaleriis.

27.05.–02.07.2023 HGDF 2023 näitus „Värske Eesti plakat ‘23“, Haapsalu Kultuurikeskuses.

27.05.2023 Tüüpograafia välkseminar „Kirjak“, Haapsalu Kultuurikeskuses.

05.08.–30.08.2023 PrintmakingIn Festival 2023, HGDF külaliskäitus „Lootusrikas / Hopeful“, Pärnu Keskraamatukogus.

18.09.–24.09.2023 XVIII Tallinna Disaini Festival, HGDF 2023 külaliskäitus „Lootusrikas / Hopeful“, Krulli kvartalis, Tallinnas.

09.10.–05.11.2023 HGDF 2023 külaliskäitus „Värske Eesti kultuuriplakat 2023“, Tallinna Ülikooli Balti filmi, meedia ja kunsti instituudis, NOVA ja VITA hoones, Tallinnas.

06.11.–05.12.2023 HGDF 2023 külaliskäitus „Lootusrikas / Hopeful“,

Tallinna Ülikooli Balti filmi, meedia ja kunstide instituudis, NOVA ja VITA hoones, Tallinnas.

06.11.–08.01.2024 HGDF 2023 külalisnäitus „Värske Eesti kultuuriplakat 2023“ I osa, Rakvere Kinoteatris.

HGDF 2023 näitusi toetasid Eesti Kultuuriministeerium, Eesti Kujundusgraafikute Liit, Haapsalu linn, Haapsalu kultuurikeskus, Haapsalu linnagalerii, festivali partnerid ning sõbrad.

HGDF 2024

Haapsalu Graafilise Disaini Festival 2024 avati laupäeval, 01.06.2024 traditsioonilise tüpograafiaseminariga „**Kirjak**“, mis toimus Haapsalu Kunstikoolis. Lisaks Maris Lindojale ja Mart Andersonile esinesid põnevate ettekannetega Radek Sidun ja Filip Blažek. Näitused jäid Haapsalus avatuks kuni 30. juunini 2024.

Haapsalu Linnagaleriis avati rahvusvaheline kujundusgraafika konkurss-näitus „**Isikupära / Individuality'24**“ teemal „**Hoolivus**“ Haapsalu linnagaleriis. Konkursile laekus kokku 209 teost, žürii valis eksponeerimiseks 92 temaatilist plakati kokku 92 autorilt. Esindatud olid kodumaised autorid eri põlv- ja koolkondadest, lisaks kujundusgraafikud EU maadest ja üleilma. Teemat lahati plakatiformaadis laial skaalal, alates poliitilistest sõnumitest kuni isiklike tunneteni.

Näitusel osalesid Eestist: Aarne Mesikäpp, Ander Avila, Andrei Kormašov, Anne Aidma, Artur Kuus, Aulis Puri, Berit Neuhaus, Christopher Siniväli, Darja Kerra, Dmitri Makonnen, Ellen Loitmaa, Ere Viisitam, Erik Teemägi, Fiona Koso, Greta Ruga, Helmet Raja, Indrek Mikk, Jander Tappo, Janne Jaagant, Janno Preesalu, Kadri-Maria Külaots, Kaia Rähn, Kairi Kärblane, Kärt Koosapoe, Kaur Joonas Karu, Laura Verte, Lii Ranniku, Liisa Neiland, Mait Kroonmann, Maret Põldre, Margus Haavamägi, Marianne Lapin, Mariliis Pruul, Maris Lindoja, Marko Kekishev, Marta Katmann, Merike Paberits, Mirell Smidt, Neeme Möll, Olga Skomorokhova, Sandra Samuel, Siim-Aoum Villido, Tiiu Kitsik, Tiiu Pirsko & Mati Veermets, Toomas Juhasoo-Lawrence, Tuuli Pruuli, Urmas Viik, Villu Järmut, Vladimir Kachalsky & Sergei Didyk.

Järgnes näituse „Tänapäeva Saksa plakat“ avamine Haapsalu kultuurikeskuses. Saksa plakat on järjepidevalt innovaatilisi disainilahendusi genereeriv, rahvusvaheliselt kõrgelt tunnustatud ning erialahuviliste tähelepanuorbiidis. Mingil salapärasel moel ka meile kultuuriliselt lähedane. Näitusekollektsioon (kokku 90 teost) koondas valitud autorite viimase 4 aasta loomingu paremiku (koostaja ja kuraator Marko Kekishev). Esindatud olid plakatimaailma klassikud, kui ka noorem ja äkilisem põlvkond meistreid.

Näitusele oli kaasatud: 2xGoldstein (Andrew Goldstein & Jeffrey Goldstein), Ariane Spanier, Björn Giesecke, CYAN (Daniela Haufe, Detlef Fiedler), Daniel Wiesmann, Fons Hickmann, Gerwin Schmidt, Götz Gramlich, Henning Wagenbreth, Jill Senf, Markus Weisbeck, Neue Gestaltung (Nina Odzinieks, Anna Bühler, Flo Paizs, Johanna Zech, Pit Stenkhoff, Eva Wendel), Niklas Apfel, Robert Radziejewski, Stahl-R (Tobias Röttger, Susanne Stahl), Uwe Loesch, Zebu (Lynn Lehmann, Dennis Gärtner).

HGDF PROGRAMMI RAAMES TOIMUNUD SÜNDMUSED 2024:

08.01.–08.03.2024 HGDF 2023. HGDF külalisnäitus „Värske Eesti kultuuriplakat 2023“ II osa, Rakvere Kinoteatris.

02.04.–29.04.2024 HGDF 2023. HGDF külalisnäitus „Värske Eesti kultuuriplakat 2023“, Viljandi Linnagaleriis.

29.04.–03.06.2024 HGDF 2023 külalisnäitus „Lootusrikas / Hopeful“, Viljandi Linnagaleriis.

01.06.–30.06.2024 HGDF 2024, „Isikupära / Individuality '24“, näitus „Hoolivus / Caring“, Haapsalu Linnagaleriis.

01.06.–30.06.2024 HGDF 2024 näitus „Tänapäeva Saksa plakat“, Haapsalu Kultuurikeskuses.

02.08.–30.08.2024 PrintmakingIn Festival 2024, HGDF 2024 külalisnäitus „Hoolivus / Caring“, Pärnu Keskraamatukogus.

16.09.–22.09.2024 XIX Tallinna Disaini Festival, HGDF 2024 külalisnäitus „Hoolivus / Caring“, Krulli kvartalis, Tallinnas.

27.09.–16.12.2024 HGDF 2024 külalisnäitus „Hoolivus / Caring“, Tallinna Ülikooli Balti filmi, meedia ja kunstide instituudis, NOVA ja VITA hoones, Tallinnas.

14.10.–30.12.2024 HGDF 2024 külalisnäitus „Tänapäeva Saksa plakat“, Rakvere Kinoteatris.

HGDF 2024 toetajad: Kultuuriministeerium, Eesti Kujundusgraafikute Liit, Haapsalu linn, Haapsalu kultuurikeskus, Haapsalu linnagalerii, festivali partnerid ning sõbrad.

10 parimat kultuuriplakati. **Mart Anderson**

RAAMATUGRAAFIKA SEKTSIOON

2022

EESTI LASTEKIRJANDUSE KESKUS:

08.03.–30.04.2022

Rahvusvaheline näituseprojekt

„FOX SPIRIT. FOX CHARM“

Näitusel osales 48 kunstnikku 12 riigist 69 tööga. Eestist osalesid: Katrin Ehrlich, Kadri Ilves, Kadi Kurema, Anne Linnamägi, Regina Lukk-Toompere, Jüri Mildeberg, Lucija Mrzljak, Piret Niinepuu-Kiik, Viive Noor, Tiina Mariam Reinsalu, Liis Roden, Ulla Saar, Maris Siimer, Elina Sildre, Eike Ülesoo, Maarja Vannas-Raid, Urmas Viik, Catherine Zarip.

29.11.2022–28.01.2023

Eesti illustraatorite näitus

„JÄLE KÄES ON JÕULUAEG“

Osalesid: Made Balbat, Katrin Ehrlich, Kadri Ilves, Kristi Kangilaski, Kadi Kurema, Anne Linnamägi, Regina Lukk-Toompere, Lucija Mrzljak, Piret Niinepuu-Kiik, Viive Noor, Anne Pikkov, Kertu Sillaste, Catherine Zarip, Urmas Viik.

Balti riikide ühisnäitus

„RUNNING WITH WOLVES. WEREWOLF“

21.03.–27.03.2022 Kunstigalerii Spazio b5, Bolognas, Itaalias
08.06.–20.06.2022 Museo Civico Bari, Itaalias
30.11.2022–31.01.2023 Läti Rahvusraamatukogus, Riias
Näitusel osales 38 kunstnikku 65 tööga kolmest Balti riigist (Eesti, Läti, Leedu). Eestist osalesid: Made Balbat, Katrin Ehrlich, Kadri Ilves, Kristi Kangilaski, Kadi Kurema, Giulia Landonio, Anne Linnamägi, Regina Lukk-Toompere, Eve Mahhov, Ülle Meister, Jüri Mildeberg, Gerda Märten, Lucija Mrzljak, Viive Noor, Ede Peebo, Marja-Liisa Plats, Priit Rea, Ulla Saar, Joonas Sildre, Jonas Taul, Maarja Vannas, Urmas Viik.

„SECRET LIVES III“

jaanuar, veebruar kuni 6.03.2022 Eesti Rahva Muuseumis
Tegemist oli kolmanda samanimelise näitusega. Esimene telliti Välisministeeriumi poolt ja see toimus aastatel 2016–2018 Prantsusmaal. Ka „Secret Lives II“ tellis Välisministeerium ja seda eksponeeriti Iisraelis aastatel 2017 ja 2018 seoses Eesti eesistumisega Euroopa Nõukogus ja EV 100-ga. Mõlemad esimesed näitused olid väikesemahulised.

Kolmanda samanimelise näituse „Secret Lives III“ tellis Põlcki linna Kunstigalerii (Płocka Galeria Sztuki) Välisministeeriumi vahendusel ja kuna tegemist on suure, läbi kahe korruse ulatuva galeriaga, siis ka näituse maht muutus kordades suuremaks koosnedes tegelikult viiest isiknäitusest: Kadi Kurema, Regina Lukk-Toompere, Jüri Mildeberg, Viive Noor ja Urmas Viik.

„SECRET LIVES IV“

23.11.–07.12.2022 Euroopa kohvik (Europe Café), Chişinău, Moldova

13.12.2022–12.01.2023 Moldova rahvuste maja (Casa Naționalităților Moldovenești), Chişinău, Moldova

Neljas samanimeline näitus telliti Välisministeeriumi poolt ja koosnes neljast ühisnimetaja all olevast isiknäitusest (Kadi Kurema, Regina Lukk-Toompere, Viive Noor ja Urmas Viik).

Tallinna 6. rahvusvaheline illustratsioonitriennaal TIT 2020

22.09.2022–21.10.2022 Dworek Białoprdnicki
Kultuurikeskus, Kraków, Poola

Eestist osales näitusel 21 kunstnikku: Katrin Ehrlich, Anu Kalm, Kristi Kangilaski, Kadi Kurema, Regina Lukk-Toompere, Ülle Meister, Jüri Mildeberg, Piret Mildeberg, Gerda Märten, Lucija Mrzljak, Viive Noor, Anne Pikkov, Ulla Saar, Maris Siimer, Elina Sildre, Joonas Sildre, Kertu Sillaste, Kristina Tort, Maarja Vannas, Urmas Viik, Catherine Zarip.

Rahvusvaheline näituseprojekt

„FOX SPIRIT. FOX CHARM“

30.05.–30.07.2022 Läti Rahvusraamatukogus, Riias
31.08.–06.11.2022 Eesti Rahva Muuseumis

Näitusel osales 48 kunstnikku 12 riigist 69 tööga. Eestist osalesid: Katrin Ehrlich, Kadri Ilves, Kadi Kurema, Anne Linnamägi, Regina Lukk-Toompere, Jüri Mildeberg, Lucija Mrzljak, Piret Niinepuu-Kiik, Viive Noor, Tiina Mariam Reinsalu, Liis Roden, Ulla Saar, Maris Siimer, Elina Sildre, Eike Ülesoo, Maarja Vannas-Raid, Urmas Viik, Catherine Zarip.

Eesti illustraatorite näitus

„LIBAREBANE. REBASE VÕLU“

18.01.2022–20.02.2022 Dworek Białoprdnicki
Kultuurikeskus, Kraków, Poola

Näitusel osalesid: Sveta Aleksejeva, Made Balbat, Katrin Ehrlich, Kadri Ilves, Kristi Kangilaski, Tuulike Kivestu-Rotella, Kadi Kurema, Anne Linnamägi, Regina Lukk-Toompere, Jüri Mildeberg, Lucija Mrzljak, Liisa Murdvee, Piret Niinepuu, Viive Noor, Marja-Liisa Plats, Irma Raabe, Tiina Mariam Reinsalu, Ulla Saar, Maris Siimer, Elina Sildre, Catherine Zarip, Maarja Vannas, Urmas Viik, Eike Ülesoo.

Eesti illustraatorite näitus „KAAPEKAKUKE I“

28.11.2022–31.12.2022 Tapa Vallaraamatukogus

Osalesid: Katrin Ehrlich, Regina Lukk-Toompere, Viive Noor, Priit Pärn, Tiina Mariam Reinsalu, Maria Reppo, Ulla Saar.

Eesti illustraatorite näitus

„SIRVIDES EESTI LASTERAAMATUID“

detsember 2022 – jaanuar 2023 Viimsi raamatukogus

Osalesid: Kadri Ilves, Anne Linnamägi, Gerda Märten, Elina Sildre, Maarja Vannas-Raid.

Eesti illustraatorite näitus

jaanuar-veebuar 2022 Kohila Mõisakoolis

Osalesid: Katrin Ehrlich, Regina Lukk-Toompere, Catherine Zarip.

Eesti illustraatorite näitus

14.02.–06.05.2022 Pärnu Ülejõe põhikooli galeriis

Osalesid: Kadri Ilves, Anne Linnamägi, Gerda Märten, Elina Sildre, Maarja Vannas-Raid.

Eesti illustraatorite näitus

29.08.–24.11.2022 Pärnu Ülejõe põhikooli galeriis

Osalesid: Piret Mildeberg, Viive Noor, Ede Peebo, Anne Pikkov, Catherine Zarip.

Eesti illustraatorite näitus „MÄGEDEST MERENI“

04.07.–31.08.2022 Kiili raamatukogus

Osalesid: Katrin Ehrlich, Kadi Kurema, Regina Lukk-Toompere, Jüri Mildeberg, Viive Noor, Tiina Mariam Reinsalu, Catherine Zarip, Urmas Viik.

Eesti illustraatorite talvenäitus

09.12.2022–14.01.2023 Kiili raamatukogus

Osalesid: Katrin Ehrlich, Kadri Ilves, Anne Linnamägi, Regina Lukk-Toompere, Piret Niinepuu-Kiik, Viive Noor, Catherine Zarip.

Eesti illustraatorite näitus Laste- ja noorte-kirjandusfestivalil LUUP

12.10.–22.10.2022 Aparaaditehase stuudiopoe Karud ja Pojad R Galeris, Tartus

Osalesid: Anne Linnamägi, Regina Lukk-Toompere, Viive Noor, Anne Pikkov, Ulla Saar, Kertu Sillaste, Catherine Zarip, Urmas Viik.

2023

EESTI LASTEKIRJANDUSE KESKUS:

29.11.2022–28.01.2023

Eesti illustraatorite näitus

„JÄLE KÄES ON JÕULUAEG“

Osalesid: Made Balbat, Katrin Ehrlich, Kadri Ilves, Kristi Kangilaski, Kadi Kurema, Anne Linnamägi, Regina Lukk-Toompere, Lucija Mrzljak, Piret Niinepuu-Kiik, Viive Noor, Anne Pikkov, Kertu Sillaste, Catherine Zarip, Urmas Viik.

31.01.–23.02.2023

Eesti illustraatorite näitus

„VÄRSKED RAAMATUPILDID“

Osalesid: Katrin Ehrlich, Kadri Ilves, Tuulike Kivestu-Rotella, Kadi Kurema, Anne Linnamägi, Regina Lukk-Toompere, Viive Noor, Kertu Sillaste, Catherine Zarip.

„SECRET LIVES IV“

16.01.–30.01.2023 Rumeenia talurahvamuuseum, Bukarest

11.05.–23.06.2023 Galeria de Arta a Studentilor, Ovidiuse ülikooli hall, Constanța

Osalesid: Kadi Kurema, Regina Lukk-Toompere, Viive Noor, Urmas Viik.

Rahvusvaheline näituseprojekt

„FOX SPIRIT. FOX CHARM“

16.04.–20.06.2023 Gdanski Läänemere Kultuurikeskus (Nadbałyckie Centrum Kultury)

Näitusel osales 48 kunstnikku 12 riigist 69 tööga. Eestist osalesid: Katrin Ehrlich, Kadri Ilves, Kadi Kurema, Anne Linnamägi, Regina Lukk-Toompere, Jüri Mildeberg, Lucija Mrzljak, Piret Niinepuu-Kiik, Viive Noor, Tiina Mariam Reinsalu, Liis Roden, Ulla Saar, Maris Siimer, Elina Sildre, Eike Ülesoo, Maarja Vannas-Raid, Urmas Viik, Catherine Zarip.

FOX SPIRIT, FOX CHARM

Gdanski Läänemere Kultuurikeskuses

TIT 2023. Liis Roden „Surnud mehe käsi“

TIT 2023. Anu Kalm „Pisike puu“

„THE POWER OF PICTURES“: „FOX SPIRIT. FOX CHARM“ ja „FAIRY TALES OF ROBOTS“

14.07.–27.08.2023 Płocki kunstigalerii (Płocka Galeria Sztuki), Poolas

Robotite näitusel osales 8 kunstnikku: Katrin Ehrlich, Kadi Kurema, Regina Lukk-Toompere, Viive Noor, Anne Pikkov, Marja-Liisa Plats, Priit Pärn, Urmas Viik.

Peale näituse lõppu Płocki kunstigaleriis eksponeeriti „Fox Spirit. Fox Charm“ näitust Eesti Vabariigi Suursaatkonnas Varssavis kuni 2023. aasta lõpuni.

Tallinna VII rahvusvaheline illustratsioonitriennaal **TIT 2023**

03.11.–03.12.2023 Eesti Arhitektuurimuuseumis
13.12.2023–16.02.2024 Jõhvi kunstikoolis

Triennaalil osales kokku 82 kunstnikku 26 riigist. Eestist osales näitusel 22 kunstnikku: Katrin Ehrlich,

Kadri Ilves, Anu Kalm, Kristi Kangilaski, Tiit Kitsik, Tuulike Kivestu-Rotella, Kadi Kurema, Regina Lukk-Toompere, Jüri Mildeberg, Piret Mildeberg, Lucija Mrzljak, Viive Noor, Sirly Oder, Priit Rea, Liis Roden, Ulla Saar, Pamela Samel, Elina Sildre, Kertu Sillaste, Catherine Zarip, Kristina Tort, Urmas Viik.

Eesti illustraatorite näitus „KAAPEKAKUKE I“

28.11.2022–31.12.2022 Tapa Vallaraamatukogus

Osalesid: Katrin Ehrlich, Regina Lukk-Toompere, Viive Noor, Priit Pärn, Tiina Mariam Reinsalu, Maria Reppo, Ulla Saar.

Eesti illustraatorite näitus

„VÄRSKED RAAMATUPILDID II“

30.08.–05.10.2023 Tapa Vallaraamatukogus

Osalesid: Katrin Ehrlich, Tuulike Kivestu-Rotella, Kadi Kurema, Anne Linnamägi, Regina Lukk-Toompere, Viive Noor, Ulla Saar, Kertu Sillaste, Catherine Zarip.

Tallinna 6. rahvusvaheline illustratsioonitriennaal

TIT

01.02.– aprilli lõpuni Saare Maakonna Keskraamatukogus

01.03.–30.04.2023 Lääne Maakonna Keskraamatukogus

15.12.2023–31.01.2024 Viimsi raamatukogus

01.06.–14.08.2023 Viimsi Pihlakodus

01.06.–31.08.2023 Kiili raamatukogu I osa

07.09.–31.10.2023 Kiili raamatukogu II osa

Eestist osales näitusel 21 kunstnikku: Katrin Ehrlich, Anu Kalm, Kristi Kangilaski, Kadi Kurema, Regina Lukk-Toompere, Ülle Meister, Jüri Mildeberg, Piret Mildeberg, Gerda Märten, Lucija Mrzljak, Viive Noor, Anne Pikkov, Ulla Saar, Maris Siimer, Elina Sildre, Joonas Sildre, Kertu Sillaste, Kristina Tort, Maarja Vannas, Urmas Viik, Catherine Zarip. Rändab nii koopianäitus kui ka originaalid, seetõttu on kohati võimalik ühel ajal kahes kohas eksponeerida.

Eesti illustraatorite näitus

„VÄRSKED RAAMATUPILDID I“

juuni-august, Kärkla Kultuurikeskus (Hiiumaa kirjandusfestival)

Osalesid: Katrin Ehrlich, Tuulike Kivestu-Rotella, Kadi Kurema, Anne Linnamägi, Regina Lukk-Toompere, Viive Noor, Ulla Saar, Kertu Sillaste, Catherine Zarip.

Eesti illustraatorite näitus

„PILTIDEGA IMET TABAMAS“

01.09.–29.12.2023 Pärnu Ülejõe põhikooli galeriis

Osalesid: Katrin Ehrlich, Tuulike Kivestu-Rotella, Kadi Kurema, Anne Linnamägi, Regina Lukk-Toompere, Viive Noor, Ulla Saar, Kertu Sillaste, Catherine Zarip.

Eesti illustraatorite näitus

„VÄRSKED RAAMATUPILDID II“

01.03.–06.06.2023 Kohila raamatukogus

Osalesid: Katrin Ehrlich, Tuulike Kivestu-Rotella, Kadi Kurema, Anne Linnamägi, Regina Lukk-Toompere, Viive Noor, Ulla Saar, Kertu Sillaste, Catherine Zarip.

Eesti illustraatorite jõulunäitus

„JA LUMI LANGEB“

01.12.2023–20.01.2024 Saaremaa Kunstistuudios

Osalesid: Katrin Ehrlich, Kadi Kurema, Anne Linnamägi, Regina Lukk-Toompere, Viive Noor, Catherine Zarip.

Eesti illustraatorite näitus

„LIBAREBANE. REBASE VÕLU“

01.12.2023–14.01.2024 A. H. Tammsaare muuseumis

Vargamäel

Osalesid: Katrin Ehrlich, Kadri Ilves, Kadi Kurema, Anne Linnamägi, Jüri Mildeberg, Lucija Mrzljak, Piret Niinepuu, Viive Noor, Tiina Mariam Reinsalu, Maarja Vannas, Urmas Viik.

Bratislava illustratsioonibiennaal BIB 2023

04.10.–03.12.2023

Eestist osalesid: Kristi Kangilaski, Kadi Kurema, Regina Lukk-Toompere, Sirlý Oder, Anne Pikkov, Jaan Rõõmus, Ulla Saar, Pamela Samel, Kertu Sillaste, Catherine Zarip.

Eesti illustraatorite näitus

„HEAD LASTERAAMATUD“ Ukrainas

14.03.–14.04.2023 Ukraina lasteraamatukogus, Kiievis

19.05.–19.06.2023 Odessas

sügis 2023 Ovrutši lasteaias, Žitomiris

Osalesid: Katrin Ehrlich, Anu Kalm, Anne Linnamägi, Regina Lukk-Toompere, Viive Noor, Anne Pikkov, Ulla Saar, Elina Sildre, Kertu Sillaste.

2024

Tallinna 6. Ja 7. rahvusvaheline illustratsioonitriennaal TIT 2020 ja TIT 2023

„PILTIDE JÕUD“

12.07.–25.08.2024 Płocki kunstigalerii (Płocka Galeria Sztuki), Poolas

Eesti / Hispaania ühisnäitus „PEEGELDUSED“

14.05.–31.07.2024 Eesti Lastekirjanduse Keskuses november–detsember 2024 Leedu Rahvusraamatukogus, Vilniuses

Näitusel osales 15 kunstnikku Hispaaniast ja 15 kunstnikku Eestist. Eestit esindasid: Katrin Ehrlich, Kadri Ilves, Kadi Kurema, Anne Linnamägi, Regina Lukk-Toompere, Jüri Mildeberg, Piret Mildeberg, Piret Niinepuu-Kiik, Viive Noor, Anne Pikkov, Tiina Mariam Reinsalu, Liis Roden, Ulla Saar, Catherine Zarip, Urmas Viik.

Rahvusvaheline illustratsiooninäitus

„MAAGILINE METS“

03.09.–30.11.2024 Eesti Lastekirjanduse Keskuses detsember 2024 – jaanuar 2025 Jõhvi kunstikooli galeriis

Näitusel osalesid 15 riigi kunstnikud. Eestit esindasid: Katrin Ehrlich, Kadri Ilves, Kristi Kangilaski, Tuulike Kivestu, Kadi Kurema, Anne Linnamägi, Regina Lukk-Toompere, Jüri Mildeberg, Piret Mildeberg, Piret Niinepuu-Kiik, Viive Noor, Anne Pikkov, Marja-Liisa Plats, Ulla Saar, Kertu Sillaste, Catherine Zarip, Urmas Viik.

Eesti illustraatorite näitus „HEAD LASTERAAMATUD“

08.08.–22.09.2024 Leedu Rahvusraamatukogus, Vilniuses

Osalesid: Katrin Ehrlich, Anu Kalm, Anne Linnamägi, Regina Lukk-Toompere, Viive Noor, Anne Pikkov, Ulla Saar, Elina Sildre, Kertu Sillaste.

Eesti illustraatorite näitus

„PEOTÄIS RAAMATUPILTE“

20.04.–05.05.2024 Kasahstani Akadeemilises

Raamatukogus, Astanas

08.06.–30.06.2024 Almatõ Laste Keskraamatukogus, Kasahstanis

Osalesid: Anne Linnamägi, Regina Lukk-Toompere, Piret Mildeberg, Gerda Märten, Viive Noor, Margit Saluste, Catherine Zarip, Urmas Viik.

Eesti illustraatorite näitus

„VÄRSKED RAAMATUPILDID III“

juuni–august Kärkla Kultuurikeskuses (Hiiumaa kirjandusfestival)

Osalesid: Katrin Ehrlich, Kadri Ilves, Tuulike Kivestu-Rotella, Anne Linnamägi, Regina Lukk-Toompere, Jüri Mildeberg, Gerda Märten, Viive Noor, Margit Saluste, Catherine Zarip.

„RAAMATUSSE JA RAAMI, KÜMNE EESTI KUNSTNIKU ILLUSTRATSIOONE“

26.11.2024–25.01.2025 Lääne Maakonna

Keskraamatukogus

Osalesid: Katrin Ehrlich, Kadri Ilves, Tuulike Kivestu-Rotella, Anne Linnamägi, Regina Lukk-Toompere, Jüri Mildeberg, Gerda Märten, Viive Noor, Margit Saluste, Catherine Zarip.

MAAGILINE METS. Urmas Viik „Lillepuu“

Eesti Kujunduskunstnike Ühendus

Maile Grünberg „Punane diivan“, „Lesila“

ESINEMINE NÄITUSTEL

8. Artishoki Biennaal

„TAIMED KUI TUNNISTAJAD“

29.09.–08.10.2022 Tallinna Botaanikaaias

Kuraator: Ann Mirjam Vaikla

Installatsioon „Parv“, 2022

Autor: Urmo Vaikla (koos Mikk Meelakuga)

Biennaali pealkiri „Taimed kui tunnistajad“ nihutas inimese tajuvälja, tõstes botaanilised isendid passiivsest aktiivsesse, tunnistaja rolli. Neist said kunstnike loomeprotsessi kaasteelised – trotsides inimkonna üldlevinud nägemust taimedest kui dekoorigest või tarbekaubast. Biennaali näituse asukoht Tallinna Botaanikaaias oli kunstnike ja kirjutajate pea aasta väldanud loomeprotsessi algimpulss – ühine õppimise ja ümberõppimise paik. Võtnud vastu väljakutse luua botaanikaaias kogetu põhjal kunstiteos, suhestusid kunstnikud paiga erinevate tahkudega.

„MAILE GRÜNBERG 81! TOOL“

20.02.–01.04.2023 Disaini ja Arhitektuurigaleriis, Tallinnas

Kuraator: Harry Liivrand

Autor: Maile Grünberg

Väljapanek esitas läbilõike Grünbergi kavandatud toolidest. Ühest talle kui tootedisainerile kõige enam tuntuse toonud mööbliesemest – nii avalikku ruumi kui ka reatarbijale 1970. aastatest kuni 2010. aastate alguseni, taustaks fotoparaat tema kujundatud unikaalinterjööridest, millest enamus on tänaseks kahjuks hävinud. Peamiselt erakogude baasil koostatud väljapanekus nägi selliste ikooniliste Maile Grünbergi istete nagu 1976. aastal näitusele „Ruum ja vorm III“ loodud metalltorudest avangardse tool-valgusobjekti ja Tallinnas Vabaduse väljakul tegutsenud legendaarse „Corrida“ baari postmodernistlikku esteetikat efektselt esindava punase kattega pargipingi (1992) kõrval ka painutatud vineerist toole Tallinna vineeri- ja mööblikombinaadile.

„RETROTOPIA. DESIGN FOR SOCIALIST SPACES“

25.03.–16.07.2023 Berliini tarbekunstimuuseumis (Kunstgewerbemuseum)

Eesti osa kuraator: Kai Lobjakas

Osalesid: Bruno Tomberg, Helle Gans, Matti Öunapuu – linnakujundusgrupi juht, Tiit Jürna, Taimi Soo.

„Retrotopia. Design for socialist spaces“ käsitles disaini rolli ja mõju endise idabloki riikides ja Jugoslaavias 1950.–1980. aastatel. Näitus koondas suure hulga teostatud ja visionäärseid disainiprojekte avaliku ja isikliku ruumi tarbeks. Esitatud ideed ulatusid futuristlikest hotelliinterjööridest või lennujaama presidendi lounge'ist spordivõistluste visuaalse identiteedini või linnaruumi festivalideni ja uute korterite sisekujunduslahendusteni. Aga ka messidele loodud külluslike tekstiili- ja klaasiinstallatsioonide ning küberneetiliste elamispindadeni. Selle eesmärgiks oli tutvustada peaaegu tundmatute visioonide, disainipraktikate ja -kontekstide jälgi, et lisada disainiajalukku ning -uuringutesse kiht valitsevale läänelikule vaatenurgale. Valik tutvustas näitustesarja „Ruum ja Vorm“, sealhulgas Bruno Tombergi ning Helle Gansi kujundatud mööblit ja kujunduselemente ning ka sarja esimest

näitust tutvustanud lühikest filmijäädvustust. Lisaks oli väljas 1980. aastal Tallinnas toimunud Moskva olümpiamängude purjeregati ajaks valminud linnakujundus. Spetsiaalselt näituse tarbeks valmis 1:4 versioon purjeregatiaegsest linnakujunduselemendist ja 1971. aastal ajakirjas „Kunst ja Kodu“ ilmunud jooniste järgi Helle Gansi kujundatud kell-baromeeter.

„UNEVERSUM. RÜTMID JA RUUMID“

27.10.2023–07.04.2024 Eesti Tarbekunsti- ja

Disainimuuseumis, Tallinnas

Kuraator: Sandra Nuut

Osalesid: Helle Gans, Maile Grünberg, Taimi Soo.

Näitusel keskenduti radikaalsete ideede ja traditsioonilise igapäeva põnevale vahekorrale magamiseks mõeldud ruumide, keskkondade ja aja ning ajanäitajate kaudu. Näituse lähtekohaks oli rõhuv ja süvenev ajakriis, aga ka organiseerituse ja funktsionaalsuse idealiseerimine ning masinliku efektiivsuse ihalus [...] Olles küll pühendatud magamise ruumile, ei püüdnud „Rütmid ja ruumid“ anda ajaloolist ülevaadet magamistoa ega voodite ajaloost. Pigem olid igapäevased esemed seatud kõrvuti disainiprojektide ja kunstiteostega, et anda edasi teadmist, kuidas magamisele mõeldud aega ja ruumi on nähtud ja ümber mõtestatud ning kuidas see kõik resoneerub meie tänase kogemusega. Näitusel olid esindatud Helle Gansi magamismoodulid „Pärnu KEKi lasteaed Trall“ (1978) sh ruumilahendus ning sirmid; Maile Grünbergi „Punane diivan“ ja „Lesila“; Taimi Soo „Lauakalender“ näitusele „Ruum ja Vorm“ (1977).

Olümpiamängude purjeregati reklaamid 1980

Eugen Tamberg „The Swedish Torpedo“

SISU 2024 – AJAKAPSEL: „[...] JA MISKI EI OLE IGAVENE“

13.–21.06.2024 Rahvusaarhiivi filmiarhiivis, Tallinnas

Kuraatorid: Aet Ader, Karin Tõugu, Gregor Taul, Pavle Stamenovic

Uurimisprojekt: „Linnahall“

Autor: Tüüne-Kristin Vaikla

Näituse pealkiri viitas ajalisusele ruumiloomes. Üle Euroopa pärit osalejatel paluti mõtestada oma eriala hetkeseisu läbi ühe artefakti, mille võis Tallinnasse saata rahvusvahelise postiteenuse kõige väiksema karbiga. Osalejate seas oli nii sisearhitekte, arhitekte, disainereid, kunstnikke, linnaruumiaktiviste, materjaliuurijaid, mööblitegijaid, loovuurijaid kui ka teatritegelasi, kes sisearhitektuuri valdkonnaga kokku puutunud on. Ajastu ja eriala

Tüüne-Kristin Vaikla, Urmo Vaikla
ruumiinstallatsioon „Puhastumine“

vaimu oli püütud tabada nii läbi tekstipõhiste manifestide kui efemeersete makettide. Artefaktid astusid näitusel dialoogi 1950. aastatel Tallinna garnisoni vanglaks ehitatud hoone kongidega. Eksponeeriti nii leidobjekte kui ka selleks sündmuseks valminud teoseid, kuid osalejatel tuli arvestada asjaoluga, et pärast näituse lõppu asetatakse esemed tagasi karpidesse ning need jäävad ühise ajakapslina hoonesse tallele. Senise praktika põhjal ähvardab kogu kompleksi – koos sinna „maetud“ SISU 2024 ajakapsliga – lammutamine. Ent kas lammutamine ja uuesti ehitamine on just selline ruumikultuur, mida eriala esindajad ka ise näha soovivad – sellele küsimusele sai vastuse SISU näituselt.

„PUHASTUMINE“

22.06.–31.08.2024 Hiiumaa Reigi kirikus

Autorid: Tüüne-Kristin Vaikla, Urmo Vaikla

Ruumiinstallatsioon „Puhastumine“ tegeles kohatunnusega – Reigi kirikus saavad kokku eestlase kultuuriruumis oluline ja püha. Nii kirik kui ka saun annab võimaluse sisemiseks puhastumiseks füüsilises ja meelelises ruumis ning tegevuses. Kirik ja saun on koht, kust sai täis eluring sünnist kuni surmani.

NÄITUSE KUJUNDUS

AASTANÄITUS „MUUSIKAST HIIDLASTE ELUS“

01.05.2023–14.02.2024 Hiiumaa Muuseumi Pikas Majas

Kuraator: Helgi Põllo

Kujundus: Tüüne-Kristin Vaikla, Urmo Vaikla (ruum), Aadam Kaarma (graafika), Mikk Meelak, Lauri-Dag Tüür (helid).

STSENOGRAAFIA (FILMI- JA LAVAKUJUNDUS; KOSTÜÜMID)

Eugen Tamberg

„The Swedish Torpedo“, (režissöör Frida Kempff), 2024 – nomineeritud kostüümikunstniku auhinnale Guldbagge („Kuldmardikas“)

„Never Alone“, (režissöör Klaus Härö), 2024

„A Letter from Helga“, (režissöör Ása Helga Hjörleifsdóttir), 2022

„Tule õige koju“ (lavastaja Johan Elm), Ugala, 2022

„Võrsed“ (lavastaja Tiit Palu), Vanemuine, 2022

„Musträstas“ (lavastaja Johan Elm), Teatrimaja Sakala 3, 2022

„Kasvav kuu“ (lavastaja Johan Elm), Eesti Noorsooteater, 2023

„Agnes, kroonikud ja psühhokroonikud“ (lavastaja Merle Karusoo), VAT Teater, 2023

„Nagu teile meeldib“ (lavastaja Uku Uusberg), Tallinna Linnateater, 2024

„Tikud“ (lavastaja Johan Elm), Tallinna Linnateater, 2024

„Abrakadabra“ (lavastaja Johan Elm), Tartu Uus Teater, 2024

„Totalitaarne romaan“ (lavastaja Hendrik Toompere jr), Eesti Draamateater, 2024

INTERJÖÖRI KUJUNDUS

Tüüne-Kristin Vaikla & Urmo Vaikla

KORDONi loomeresidentuur Hiiumaal, ESL aastapreemia nominent 2024.

TRÜKISED

Katrin Kask koos EKA kirjastusega Ro Spankie „Interjööri kujutamine joonisel“, mis on kolmas tõlkeramat sarjast „Sisearhitektuuri põhitõed“, 2022.

MÄLUPROJEKTID

Irena Timusk, Taimi Soo loomingukogumikud „Ajad ja ruumid. Inimesed pildis.“

Eskiisid, joonised, fotod, tekstid – sisearhitekt Vello Liiv 2022; Juta Lember, 2022; Kirsti Laanemaa 2023; Loomet Raudsepp 2023.

AUNIMETUSED / PREEMIAD

Maile Grünberg – Valgetähe IV klassi teenetemärk 2024 / ESL-i auhiige 2024

Matti Õunapuu – Eesti Disaini elutöö auhind Bruno, 2022

Mait Summatavet – Eesti Disaini elutöö auhind Bruno, 2024

Mait Summatavet – Rahvusvaheline disainiauhind (International Design Award IDA) Ugala teatri interjööri rekonstrueerimise eest.

ETDM-I LOENGUSARI „MILLAL ON DISAIN?“

Matti Õunapuu 07.02.2023

Taimi Soo 23.05.2024

Mait Summatavet 14.11.2024

VALIK SÜNDMUSEID:

SEMINARID / TÖÖTOAD / RESIDENTUURID

18.–19.08., 09.09.2023 „Linnaniit“ ruumiloomet ja looduslikku keskkonda käsitlevad avalikud seminarid KORDONi kunstiresidentuuris. KORDON kutsub maastiku- arhitekte arutlema ökosüsteemi terviklikkuse teemadel, et teadvustada, kuidas luua ja suunata ruumilist sekkumist ja sekkumata jätmist looduslikus keskkonnas, otsida seoseid ümbritseva kultuuri ja looduse ning ehitatud keskkonnaga, raamistada metsiku looduse ja kultiveeritud urbanistliku keskkonna piire eesmärgiga uurida, kuidas toimib loodus linnas, et ümbermõtestada linnaruumi rohealade olemust ja kriitiliselt analüüsida kaasaegset rohekultuuri.

31.01.2024 EKÜ liikmete tööine kohtumine TLPA muinsuskaitse osakonnas, arhitektuuriajaloolane Oliver Orro tutvustas Raekoja plats 12 keskaegse käsitööliselamu ajalugu ja väärtusi.

28.03.2024 EKÜ liikmete tööine kohtumine Arhitektuurimuuseumis. Järgnes Eesti-Jaapani arhitekti Tomomi Hayashi (HG Arhitektuur) loeng Jaapani arhitektuuri nüüdisaegsetest suundumustest ja näituseruumi „Tegelemine olemasolevaga“ kujundamise protsessist.

29.06.2024 gyotaku (魚拓), arhitekt Ott Kadarik juhendas KORDONi loomeresidentuuris jaapani otsetrükitehnika töötuba, järgnes näitusetuur kunstnikuga tema näitusel Nelja Nurga Galeris Kärklas.

05.09.–23.10.2024 „Ajarang“ residentuuriprogramm militaararhitektuuri pärandi taasmõtestamisest KORDONi loomeresidentuuris. Mahajäetud punkrid, kaitsekraavid, laskeaugud, laskeplatvormid ja piirivalvetornid moodustavad mustri kaunil maastikul, mis meenutab saare ajaloo tumedaid külgi. Läänemere laevateede ristumiskohta Hiiumaale rajati kaitseliinid ja sõjaväeobjektid I ja II maailmasõja ajal. Suur hulk sõjalisi objekte on ka 50-aastasest Nõukogude režiimist, mil saar oli Nõukogude impeeriumi läänepoolseim piiritsoon. Nüüd, kui maailma eri paigus käib sõda, on taas fookuses küsimus tagajärgedest keskkonnale ja kohalikule kogukonnale. Kuidas käsitleda militaarset pärandit? Kas oleks võimalus muuta mineviku sünged varjud kaasaegseks ruumikunsti kogemuseks?

10.12.2024 EKÜ liikmete tööine kohtumine „Cest La Vie“ kohvikus (sisearhitektuur Maile Grünberg, graafiline kujundus Taimi Soo). Uute liikmete – Krista Areni ja Merike Kaunissaare – vastuvõtt ühenduse liikmeteks. Eugen Tamberg tutvustas oma värsket kostüümiprojekti lavastuses „Nagu teile meeldib“ Linnateatris, mille materjali ta käis kogumas Londonis. Jõuluglõgi.

EKÜ liikmete aastalõpu kohtumine 2024

Eesti Kujurite Ühendus

KONSERVEERITUD MATEERIA

2022

„TUUR SKULPTUUR“

03.06.–21.08.2022 Telliskivi Loomelinnaku

Rohelises saalis, Tallinnas

Kuraatorid: Mara Ljutjuk, Bianca Soe

Kujundus: Üla Koppel

Heli: Taavi Tulev

Osalesid: Elo Liiv, Art Allmägi, Edith Karlson, Jass Kaselaan, Seaküla Simson, Mati Karmin, Eike Eplik, Tiiu Kirsipuu, Jüri Ojaver, Terje Ojaver, Kaarel Kurismaa, Heleliis Hõim, Aili Vahtrapuu, Johannes Luik, Jevgeni Zolotko, Per William Petersen, Kris Lemsalu, Mare Mikof, Vergo Vernik, Ahti Seppet, Kirke Kangro, Sofia Fatahhova, Loora Kaubi, Aime Kuulbusch, Villu Jaanisoo, Berit Talpsepp-Jaanisoo, Uku Sepsivart, Lauri, Eneken Maripuu, Margus Kadarik, Leena Kuutma, Mari-Liis Tammi, Maigi Magnus, René Reinumäe, Anna Mari Liivrand, Kiwa, Gea Sibola-Hansen, Flo Kasearu, Eva Mustonen, Kelly Alloha, Ivan Zubaka, Ekke Väli, Jaak Soans, Hille Palm, Ellen Kolk, Sasha Tishkov, Anna Trell, Hannes Starkopf, Ülo Õun, Peeter Mudist, Edgar Viies, Anu Pöder, Nora Raba, Endel Taniloo, Riho Kuld, Irina Rätsep, Anne Paberit, Elmar Rebane, Georgi Markelov, Erna Viitol, Signe Mölder.

Näitus oli ringkäik kohaliku skulptuuri meediumi variatiivsesse ja mitmekihilisse maailma. Esindatud oli üle poolesaja kunstniku looming alates 1960. aastatest. Skulptuuri, nagu ka näiteks ühe rahvuse esindajat, on keeruline iseloomustada ja kindlalt toonil paika panna. Miski meie kollektiivses mälus justkui deklareeriks, et veel mõned kümnendid tagasi oli see kolmemõõtmeline kunst pigem traditsiooniline ja norme järgiv kodanik, kelle temperamentsem pool alles uuel sajandil välja lõi. Tegelikult ilmusid alalhoidlikuks peetud skulptuuri juba 1960. aastatel uued nähtused, mille heaks näiteks on Edgar Viiese nonfiguraalsed teosed. Jaak Soansi ja Ülo Õuna popkunstist mõjutatud skulptuurid omakorda avardasid plastika väljendusvõimalusi. 1960. aastate lõppu ja 1970. aastaid on ajaloolane Juta Kivimäe nimetanud nõukogude perioodi skulptuuri kuldajaks. Avardus teemadering, loodi hulgaliselt, erineva materjali ja lähenemisnurgaga teoseid. Järgmistel kümnenditel kadus vana põlvkond ning ühes sellega ka sild minevikuga. Skulptuuri olemus muutus ebakindlamaks ja muutlikuks. Kuigi skulptuur on mõnikord jäänud varjulisesse areaali ja kaasaegse kunsti kiirteelt vaiksemaid kõrvalradu võtnud, on see kunstiiliik alati tahtnud katsetada ja kasvada, tulla postamendilt alla, minna õue või hargneda ruumi, kohtuda teiste meediumitega.

Eesti Kujurite Ühenduse aastanäitus

„KONSERVEERITUD MATEERIA“

30.07.–30.08.2022 Viinistu konservitehase Kitse saalis

Kujundasid: Mari-Liis Tammi, Tiiu Kirsipuu

Abilised: Ivan Zubaka, Paul Mänd

Graafiline kujundus: Tiiu Kirsipuu

Osalesid: Per Petersen, Elo Liiv, Ahti Seppet, Toomas Altnurme, Ines-Issa Villido, Maarit Mälgi, Eneken Maripuu, Mari Hiimäe, Peeter Leinbock, Al Paldrok, Piret Uibotalu, Iris Jurma-Kangur, Iris Müntel, Lembit Palm, Hille Palm, Paul Mänd, Jüri Ojaver, Terje Ojaver, Anne Rudanovski, Gea Sibola Hansen, Mari-Liis Tammi, Heigo Jelle, Airi Luik, Tiiu Kirsipuu, Leena Kuutma, Aime Kuulbusch, Mare Mikof, Silja Truus, Mihhail Duhhomjonok, Ivan Zubaka, Maria-Kristiina Ulas, Rait Prääts, Georg Kotter, Hristina Sergejeva, Bruno Kadak, Vergo Vernik, Aivar Simson, Tõnis Paberit, Aleksander Litvinov, Ekke Väli, Rafael Danieljants, Tauno Kangro, Aime Jürjo, Jaan Luik, Paul Rodgers, Tõnu Smidt, Eike Eplik.

Sõna „materiale“ tuleneb ladina keelest ning tähendab ainet. Näituse pealkirjas on viide materiale, mis on üldisemas tähenduses füüsikaline substant, hõlmates ruumi, omades suurust, kuju, tahkust ja massi. Materiale ehk aine on iga skulptuuri pärisosa. Skulptor vormib ainet, olgu selleks siis metall, kivi, puit, plastik vms. Teost luues hingestab autor materiale ning annab talle mõõtmed, vormi ja kuju.

Näituse pealkiri viitab ka hoone minevikule – konservitehasele. Konserveerimise mõte on säilitamine, konserveerides said toiduna alles hoitud nii kala, kaluri töö kui ka konservitegija pingutus. Iga skulptuur on omamoodi konserv, millesse pandud ja säilitatud autori mõte, visioon ja energia. Ka kogu näitus ise oli selles hoones nagu suur konserv, sisaldades palju erinevaid koostisosi – skulptorite teoseid.

TUUR SKULPTUUR avamine

„KIRJANDUSLIKUD KUJUD“

Märts 2023 – märts 2024 Saue valla raamatukogudes

Kuraator: Eneken Maripuu

Osalesid: Tiiu Kirsipuu, Anne Rudanovski, Eneken Maripuu, Leena Kuutma, Paul Mänd, Mari Hiimäe.

2023. aastal oli põhjust tähistada: Tammsaare 145, Under 140, Kreutswald 220, „Pisuhänd“ 110. Näituse eesmärgiks oli jõuda skulptuuridega lähemale kultuurihuvilistele inimestele, kes liiguvad raamatukogudes ja kõnetada külastajaid neile juba omases ning tuttavas keskkonnas. Igas raamatukogus peatus korraga üks skulptuur ja aastaga tehti skulptuuridega üks tuur raamatukogudele peale. Skulptuuride juurde kuulus inspiratsioonipakett, mille iga raamatukogu koos teosega kaasa sai, et huvi korral oleks võimalik korraldada koos skulptuuriga ka haakuvaid kohtumisõhtuid, raamatukogutunde või pakkuda lihtsalt võimalust aktiivseks kaasamõtleamiseks. Koostööpartneriks oli skulptoritele Eesti Emakeeleõpetajate Selts.

Eesti Kujurite Ühenduse ja Kõrgema Kunstikooli Pallas skulptuuriosakonna ühisenäitus

„KAHEKÕNE“

08.–30.04.2023 Raplamaa Kaasaegse Kunsti Keskuses

Kuraatorid: Liina Kinks, Leena Kuutma

Kujundus: Viktor Kiss

Graafiline kujundus: Helli Aas, Kert Elliott Mägi

Valguskujundus: Kati Kerstna

Osalesid: Elo Liiv, Villu Jaanisoo, Leena Kuutma, Paul Mänd, Terje Ojaver, Berit Talpsepp-Jaanisoo ja Helli Aas, Toomas Bent, Rasmus Hirv, Raigo Kannike, Viktor Kiss, Helene Lüüsi, Elena Madaminova, Ketter Mägi, Tõru-Tõnn Parts, Lotta Karoliina Räsänen, Andreas Tukmann, Carmen Ööbik.

Eesti Kujurite Ühenduse Pallase õppejõududest liikmete ja üliõpilaste vahelises loomingulises dialoogis astusid tudengid vestlusesse õppejõu teose või loomingulise käekirjaga, vastates omapoolse kunstiteosega. Tekkinud tähenduste voogu oli kaasatud vaataja – vestluspartneri ja tunnistajana.

Pallases korraldati õppejõudude ja üliõpilaste ühiseid ülesastumisi juba sada aastat tagasi. 21. sajandi Pallase skulptuuriosakond on avatud, demokraatlik suhtluskeskkond, kus vertikaalse õpetamismudeli on välja vahetanud paindlik ja üha uuesti vormuv interaktsioonivõrgustik. Küsimus skulptuurist oma ajas huvitab endiselt nii üliõpilasi kui professionaale. Selles suhtluses on elektrit ja lävimised mõjutavad eesti skulptuuri tulevikuruumi.

„IGA INIMENE ON SÜNDIDES KILDUDENA LAIALI“

19.04.–19.05.2023 ARS Kunstilinnaku Projektiruumis

Kuraatorid: Mikk Lahesalu, Kerly Ritval

Osalesid: Johannes Luik, Kert Elliott Mägi, Sarah Nõmm, Terje Ojaver, René Reinumäe, Paul Rodgers & Anne Daniela Rodgers, Berit Talpsepp-Jaanisoo, Nele Tiidelepp, Marta Vaarik.

Näitusel vaadeldi inimkeha kui orgaanilist, muutuvat, habrast ja samas vastupidavat mateeriat, mis on

keerulises suhtes inimese sisemaailma ja seda ümbritseva keskkonnaga. Tuues kokku eesti vanema ja noorema põlvkonna skulptorite teosed, milles kehal on oluline roll kanda, esitasid kuraatorid küsimusi: „Millistel kehadel on ühiskonnas koht ja mis rolli mängib visuaalkultuur selle kujundamisel? Miks peab tihti maailmaga kohanduma indiviid ja mitte vastupidi? Kuidas suhestuda iseenda ja ümbritseva maailmaga tervislikult?“.

Skulptuurifestival**„VORM“**

05.08.–31.08.2023 Pärnu Keskraamatukogus

Juuli–august 2023 Installatsioonid Pärnu linnaruumis

Juuli–august 2023 Skulptuuriekspositsioon Pärnu

Loovlinnaku õuealal

Kuraator: Al Paldrok

Osalesid: Ahti Seppet, Brian Hansen Sibola, Gea Hansen Sibola, Simson Seakülä, Terje Ojaver, Tiiu-Ann Pello, Triin Valvas, Taje Paldrok, Jüri Ojaver, Paul Rodgers.

Loovlinnaku skulptuuripargi installatsioonide autorid:

Eero Ijavoinen, Silja Truus, Amy Gillian Wilson, Adriana Varella, Al Paldrok, Poesiloe, Artemis Beasts, Taje Paldrok, Joseph Ravens, Mare Mikof, Leonhard Lapin, Edward von Lõngus, Steve Vanoni, Paulis Liepa, Non Grata.

Installatsiooni „Illusioon“ autorid: Tiiu-Ann Pello,

Triin Valvas.

Nähtumuse materiaalne loomus eeldab tema ruumilist piiritlemist, ent nähtumuse sisemine loomus ei ole piiratud materia ulatusega ruumis. Mida sügavamale me tungime nähtumuse sisemusse, energia loomusse, seda enam muutub nähtumus ise ruumiliselt vähem piiratuks, muutub üha suuremal määral asukohatuks. Mis osa on selles protsessis vormil? Kas sisu on primaarsem kui vorm või vastupidi. Või ongi vorm sisu?“

„KEERUKUJU“

10.08.–10.09.2023 Viimsi Artiumi Kunstikooli ja

kaasaegse kunsti galeriis

Korraldajad: Gea Sibola Hansen, Paul Mänd, Eneken Maripuu, Anne Rudanovski, Elo Liiv

Osalesid: Aime Kuulbusch, Mare Mikof, Hille Palm, Ellen Kolk, Tiiu Kirsipuu, Terje Ojaver, Jüri Ojaver, Tõnis Paberit, Georg Kotter, Ivan Zubaka, Paul Rogers, Rait Prääts, Mari-Liis Tammi, Vergo Vernik, Leena Kuutma, Airike Taniloo, Airi Luik, Gea Sibola Hansen, Anne Rudanovski, Eneken Maripuu, Elo Liiv, Paul Mänd, Art Allmägi, Rait Pärj, Per William Petersen, Piret Meos, Toomas Altnurme, Silja Truus, Mari Hiimäe, Ines-Issa Villido, Tauno Kangro, Liina Stratskas, Johannes Luik, Tõnu Smidt, Elin Tober (1942–2020).

Laste mängust inspireeritud näitusel pöörasime tähelepanu skulptuurile kui ühele asjatundlikule, pidevas liikumises ja arengus olevale kunstivaldkonnale. Aegade jooksul muutuvad paratamatult ka paljude skulptuuride tähendused. Iga jäävasse materjali loodud teos on justkui „stop!“ nupule vajutus olemasolevale. Keerulistel aegadel on tõenäoline, et uus aeg tahab anda edasi oma sõnumi, loosungi, suhtumise või sümboolika, tühistades eelmise.

Kas on võimalik luua vormi, mis on tähendusrikas, huvitav ja samas ajas vastupidav, kestev, igavene? Kas saab luua midagi jäädavat inimeste maailmavaatelistest kisklemistest tõttu? Või on ainus kindel asi siin ilmas muutumine? Kas keerukujud on skulptorid loojatena, nende looming või nende loomingut vaatajad, ühiskond?

Eesti Vabagraafikute Ühenduse ja Eesti Kujurite Ühenduse ühisnäitus

„LENDELED JA MONUMENTID“

21.10.–03.12.2023 Pärnu Uue Kunsti Muuseumis

Kuraatorid: Leena Kuutma, Lembe Ruben

Kontseptsioon: Lembe Ruben

Näituse kujundajad: Leena Kuutma, Lembe Ruben

Osalesid skulptorid: Elo Liiv, Rait Prääts, Aime Kuulbusch, Paul Mänd, Simson Seakülast, Silja Truus, Gea Sibola-Hansen, Tiit Kirsipuu, Mari-Liis Tammi-Kelder, Kalle-Priit Pruuden, Bruno Kadak, Eneken Maripuu, Piret Meos Uibotalo, Vergo Vernik, Berit Talpsepp-Jaanisoo, Per Petersen, Ahti Seppet, Leena Kuutma, Art Allmägi.

Osalesid graafikud: Evi Tihemets, Enno Ootsing, Kalli Kalde, Mirja-Mari Smidt, Eve Eesmaa, Anu Juurak, Reti Saks, Maria-Kristiina Ulas, Sirje Eelma, Maria Izabella Lehtsaar, Marilyn Piirsalu, Angela Soop, Mark Antonius Puhkan, Liis Tedre, Lembe Ruben, Inga Heamägi, Evelyn Grzinich, Ly Lestberg, Kristina Paabus, Toomas Kuusing, Kelli Valk, Virge Jõekalda, Loit Jõekalda.

Skulptuur on läbi ajaloo olnud võimu põlistamise ehituskivi. Monument oma mastaapsuselt ja positsioonilt paistab kaugele, näidates meelsust. Kunstniku oskused teenivad laiemat eesmärki ja olenevalt olukorrast on autori positsioon kas kellegi poolt ette kirjutatud või vabam. Suuremahulisi skulptuure tehes tuleb igal juhul tingimustega arvestada. Kui vabana ta siiski vaba riigi avalikus ruumis tegelikult sünnib?

2024

„KIRJANDUSLIKUD KUJUD“

27.01.–22.02.2024 Harju Maakonnaraamatukogus

18.03.–20.04.2024 Tartu Oskar Lutsu nimelises

Linnaraamatukogus

Kuraator: Eneken Maripuu

Osalesid: Tiit Kirsipuu, Anne Rudanovski, Eneken Maripuu, Leena Kuutma, Paul Mänd, Mari Hiimäe, Aili Vahtrapuu, Mari-Liis Tammi-Kelder, Iris Jurma, Tõnis Paberit, Jüri Ojaver, Piret Meos-Uibotalu.

Pärnu skulptuurisümposium

06.–10.06.2024 Pärnu Loovlinnakus

Osalesid: Jüri Ojaver, Al Paldrok, Taje Tross, Paul Roose, Mihkel Tude, David Wilkinson, Arvo Säilev, Siim Kuljus.

„KÕIK ON ÕHUS“

21.06.–25.09.2024 Viscosa Kultuuritehases, Hiiuemaal

Osalesid: Toomas Altnurme, Lea Armväärt, Brian Hanson, Iris Jurma-Kangur, Edith Karlson, Aime Kuulbusch, Leena Kuutma, Eneken Maripuu, Paul Mänd, Terje Ojaver, Anne

KEERUKUJU Viimsi Artiumi Kunstikooli ja kaasaegse kunsti galeriis

Pärnu skulptuurisümposium

Rudanovski, Gea Sibola-Hansen, Liina Stratskas, Mari-Liis Tammi Kelder, Silja Truus, Piret Uibotalu, Maria-Kristiina Ulas, Aili Vahtrapuu, Vergo Vernik, Ines-Issa Villido, Fred Truus.

Näituse eesmärgiks oli tuua esile erinevaid tajutavaid ja tajumatuid reaalsusi, pakkudes külastajatele unikaalset ja sügavat elamust. Näituse pealkiri viitas sellele, et kõik nähtav ja tunnetatav ei ole alati selgelt mõistetav ja fikseeritud, vaid hõljub meie ümber kui pidevalt muutuv ja avastamist ootav reaalsus. Selles veel saabumata tulevikus on hõljumas ja varitsemas eriskummalisi aimdusi ja visioone – rõõmsaid ja kurbi, heatahtlikke, pahaendelisi, hirmutavaid, kütkestavaid ning lõpuni selgusetuid, mille kohta ei oskagi anda ammendavat hinnangut. Viscosa Kultuuritehase ruumid võimaldasid muljetavaldava ja ebatavalise katedraalivaate ekspositsioonile.

Eesti Kujurite Ühenduse aastanäitus

„pARTI-TUUR“

04.07.–30.09.2024 Kesk-Eesti Kunstigaleriis pART, Põltsamaal

Osalesid: Elo Liiv, Lembit Onton, Paul Rodgers, Tiit Kirsipuu, Mari Hiimäe, Piret Meos-Uibotalu, Kati Kerstna, Vergo Vernik, Silja Truus, Gea Sibola-Hansen, Georg Kotter, Peeter Leinbock, Mari-Liis Tammi-Kelder, Ivan Zubaka, Airike Taniloo-Bogatkina, Lea Armväärt, Rait Prääts, Iris Jurma-Kangur, Paul Mänd, Eneken Maripuu, Mare Mikof, Aime Kuulbusch- Mölder, Tõnu Smidt, Tõnis Paberit, Leena Kuutma, Jüri Ojaver, Vladimir Dubossarsky.

Näitusele tulid kokku üle eesti tegutsevad skulptorid oma kohvritega. Skulptorid avasid vaatajate ees skulptuuri-kohvrid, mille sisu oli erinev, igaühe sees oma sõnum.

Iga skulptor pakkis tuurile ateljeest kaasa just selle, mis tema arvates näituse toimumise hetkel kunstniku jaoks kõige olulisem ja pakilisem teema oli. Näituse erinevad osad moodustasid kokku ühe terviku.

Skulptuurinäitus

„KUJULINE“

10.09.–10.10.2024 Vernissage galerii, Tallinnas

Kuraator ja kujundaja: Tiit Kirsipuu

Osalesid: Hille Palm, Aivar Simson, Gea Sibola Hansen, Mari-Liis Tammi, Kärt Seppel, Liina Stratskas, Aleksander Litvinov, Leena Kuutma, Aime Kuulbusch, Mati Karmin, Mikhail Dukhomenok, Airi Luik, Ivan Zubaka, Iris Jurma-Kangur, Anne Rudanovski, Rait Prääts, Tõnis Paberit, Paul Mänd, Lembit Tolli, Per William Petersen, Georg Kotter, Kati Kerstna, Piret Uibotalu, Jüri Mildeberg, Tiit Kirsipuu.

Skulptuurinäitusel eksponeeriti teoseid, mis valminud aastatel 1967–2024 ja väljapaneku eesmärgiks oli propageerida eesti kaasaegset skulptuuri ning tutvustada läbi tööde ka nende loojaid. Eri põlvkondadesse kuuluvatel autoritel on kõigil erinev vormikeel, lemmikmaterjalid ja temaatika, mis näitusele koondatuna pakkusid külastajatele nautimis- ja avastamisrõõmu. Näituse raames toimusid skulptuure ja skulptoreid tutvustavad tuurid.

„SKULPTURISM“

09.10.–09.11.2024 Pärnu Linnagaleriis

Kuraatorid: Eneken Maripuu, Paul Mänd

Osalesid: Jüri Ojaver, Tõnu Smidt, Ahti Seppet, Rait Pärj, Rait Prääts, Tim Daniel Suvi, Hille Palm, Lembit Palm, Lembit Onton, Per William Petersen, Georg Kotter, Liina Stratskas, Helli Aas, Leena Kuutma, Ines-Issa Villido, Elo Liiv, Mari-Liis Tammi Kelder, Tiit Kirsipuu, Piret Uibotalu, Tõnis Paberit, Ivan Zubaka, Aime Kuulbusch Mölder, Gea Sibola Hansen, Paul Mänd, Eneken Maripuu.

Näitus tõi kokku kunstnikud, kelle looming peegeldab nii isiklikke teemasid kui ka ühiseid eesmärke, luues dialooge vormi ja ruumi kaudu. Näituse keskmes oli tasakaalu otsimine, mitte ainult visuaalselt, vaid ka eksistentsiaalselt. Iga eksponaat, olgu see klassikaline või installatiivne, esindas kunstniku püüdlusi leida impulssi, mõtet ja harmooniat loomeprotsessis ning selle tulemustes. Skulptuurid kirjeldavad vormikeeles skulptorite sisemaailma ja keskkonna vahelisi seoseid. Üha enam mõeldakse oma mõttemaailma väljendamise kõrval jätkusuutlikkusele ja looduse hoidmisele ning materjalide valik on järjest rohkem kooskõlas keskkonnaalaste põhimõtetega. Näitusel kohtusid vaimsus, loovus ja keskkonnateadlikkus. Koos loome me dialooge, mis aitavad mõista mitte ainult kunsti, vaid ka iseennast.

pARTI-TUUR Kesk-Eesti Kunstigaleriis pART

SKULPTURISM Pärnu Linnagaleriis

„PÄRITUD VALGUS“

31.10.–30.11.2024 galeriis Pallas, Tartus

Osalesid tudengid: Andi Poolak, Andreas Tukmann, Aurora Mikk, Bhatrixa Virumann, Carmen Ööbik, Cecile Vene, Dana Lukka, Taisiia Bilan, Dominik Laantee, Enriko Saar, Stefani Freitok, Helen Pärn, Hendrik Põlluste, Kert Elliott Mägi, Kris Bulgarin, Lisete Viimsalu, Lotta Karoliina Räsänen, Mairoos Mett, Martin Stafeikin, Paul Faukheux, Raigo Kannike, Rasmus Hirv, Tõru-Tõnn Parts, Viktor Kiss.

Osalesid: Ahti Seppet, Hille Palm, Ilme Kuld, Paul Rodgers, Riho Kuld, Tõnis Paberit. Oma teadmisi annavad edasi: Aime Kuulbusch, Jaak Soans, Rait Prääts, Rafael Danieljants, Kaarel Kurismaa.

Festivali Tartu Valgus TAVA24 ürituste seeria avas Kõrgema Kunstikooli Pallas skulptuuriosakonna tudengite ja Eesti Kujurite Ühenduse vanema generatsiooni skulptorite ühisnäitus.

Milliseks kujuneb meie kõigi ellujäämise valgus? Raskuse ja kerguse kaalukeeleks on lootus, et pärast viimasadu on ilm ilusam. Tunneli lõpus on valgus. Oleme inimestena miljonite ajalugude korduvast keerises, kus meie ellujäämine ei sõltu ainult vastupidavusest, vaid ka visionaärlikust eestvedamisest. Samuti on oluline julgus tegutseda, oskus kasutada eelmiste põlvkondade tarkust ja kogemusi ning näha suurt pilti.

Kuidas ühendada tehnoloogia viimane sõna pärimuskultuurilise narratiiviga, pulseeriva energia viljade ja juurtega? Kas päritud kogemustel on piisavalt murrangulist väge, et inimkonnale olulisi teemasid vajaliku haarde ja veenvusega mõtestada?

Näitus ühendas valgusinstallatsioonide kaudu Pallase skulptuuriosakonna tudengid professionaalsete vanema põlvkonna skulptoritega. Kuidas ja milliseid eelkäijate oskusi anda edasi noortele? Mis oskused jäävad kasutusse, mis kaovad? Andes edasi valgust, on lootust kultuurilisele järgipidevusele.

Eesti Kunsti- teadlaste ja Kuraatorite Ühing

Konverents „**EESTI KUNSTITEADUSE AASTASADA**“
Tartu Ülikooli Muuseumis

TEGEVUS AASTATEL 2022–2024

Eesti Kunstiteadlaste ja Kuraatorite Ühing (EKKÜ) on kunsti- ja arhitektuuri ajaloo, -kriitika, -teooria ning kureerimisega tegelevate isikute vabatahtlik ja poliitiliselt sõltumatu loominguline ühendus. EKKÜ asutati 16. märtsil 1993. aastal, selle eelkäijaks oli Eesti Kunstnike Liidu kunstiteadlaste sektsioon. Ühing kuulub alates aastast 2008 ülemaailmsesse kunstiteadlaste ühendusse CIHA – Comité international d'histoire de l'art. Alates 2013. aastast on ühing Eesti Vabariigi kultuuriministeeriumi poolt tunnustatud loomeliit.

EKKÜ on Eesti ainus kunsti- ja arhitektuuriteadlasi ja kuraatoreid ühendav laiapõhjaline võrgustik. EKKÜ teeb tihedat koostööd teiste Eesti kunsti- ja kultuuriasutustega

(Eesti Kunstiakadeemia, Eesti Kunstimuseum, Eesti Arhitektuurimuseum, Kaasaegse Kunsti Eesti Keskus, Kunstiasutuste Liit jne). EKKÜ korraldab igal aastal üks kuni kaks erialast konverentsi või seminari, samuti erialaseid loengusarju ja üritusi. Ühingu aitab kaasa liikmete enesetäiendamisele, kutse- ja sotsiaalsete huvide ning loomevabaduse kaitsele. Samuti osalevad ühingu liikmed aktiivselt kultuuripoliitilistes debattides. Ühingu liikmed osalevad aktiivselt kultuuripoliitilistes debattides. Ühingu annab välja teadusajakirja Kunstiteaduslikke Uurimusi.

EKKÜ korraline töövorm on iga-aastane üldkoosolek. Ühingu tegevust koordineerib kolmeks aastaks valitud juhatus. 2020–2023 olid juhatuses Merike Kurisoo (esinaine), Anu Allas, Indrek Grigor, Linda Kaljundi, Krista Kodres, Kai Lobjakas, Virve Sarapik. 2023. aasta suvel valiti EKKÜ üldkogul järgmiseks kolmeks aastaks ühingule uus juhatus: esinaisena jätkab Merike Kurisoo; liikmed on Anu Allas, Kadri Asmer, Linda Kaljundi, Krista Kodres, Kai Lobjakas, Ingrid Ruudi ja Virve Sarapik. Revisjonikomisjoni kuuluvad Kersti Koll, Eva Näripea ja Kristiina Tiideberg.

Aastad 2022–2024 olid ühingule rõõmsad ja kurvad. Lahkunud on kallid kaasteelised Jüri Hain, Jaak Kangilaski, Mirjam Peil, Reet Varblane, Anu Allikvee, Triin Tulgiste-Tross ja Rein Loodus. Samas on ühinguga kolme aasta jooksul liitunud tosinkond kuraatorit ja kunstikriitikut. Viimased kolm aastat on ühingu liikmetele olnud rõõmustavalt auhindaderohked. 2022. aastal pälvis Eesti Vabariigi kultuuri elutööpreemia Jaak Kangilaski, aastapreemia laureaadid olid Kadi Polli ja Linda Kaljundi; Eesti Vabariigi Valgetähe teenetemärgi pälvis Hilka Hiip. 2024. aasta Eesti Vabariigi kultuuri elutööpreemia pälvis Sirje Helme, aastapreemia Kai Lobjakas. Eesti Vabariigi Valgetähe teenetemärgi sai 2024. aastal Enn Lillemets. Ühingu liikmed on pälvinud kolmel aastal arvukalt teisigi preemiaid ja äramärkimisi, sh Kultuurkapitali aastaauhindu, Eesti Muuseumide aastaauhindu. EKKÜ nimetas 2023. aastal uuteks auliikmeteks Juta Keevalliku, Mai Levini, Kaur Alttoa ja Jüri Kuuskemaa.

EKKÜ aastapreemiad

Kunstiteaduse valdkonna ühe kõige olulisema ja vanima preemia traditsioon algas 1972. aastal. Ühingu aastapreemiaid on välja antud alates 1996. aastast, 1972. aastast kuni 1991. aastani tunnustas Eesti kunstiteadlasi Eesti Kunstnike Liidu kunstiteadlaste sektsioon. 2022. aastal pälvis aastapreemia **Kai Lobjakas**, aastate preemiaga tänati **Mai Levinit**. 2023. aastal anti aastapreemia **Hanno Soansile** viimaste aastate kunstiteadlaste ja kunstikriitika eest. 2024. aastal pälvis aastapreemia **Kersti Markus** Eesti kunsti ajaloo I köite koostamise ja toimetamise eest.

Eesti kunstiteaduse aastasada 2022

EKKÜ oli 2022. aastal Eesti kunstiteaduse aastasaja juubeliprojekti algataja ja läbiviija. Juubeliaasta raames toimusid konverentsid, seminarid, uute doktorite loengusari ning koostöös KKEKi ja EKABLiiga algatati Eesti kunstiteaduse video- ja audioarhiivi koostamine. Kunstiteaduse aastasaja sündmusi edastas EKKÜ ajaveeb.

Konverents „**EESTI KUNSTITEADUSE AASTASADA**“
Tartu Ülikooli Muuseumis

Konverents

„Eesti kunstiteaduse aastasada. Institutsioonid, persoonid, meetodid, lood, retseptisioon“

08.–09.04.2022 Tartu Ülikooli Muuseumis ja Eesti Kunstiakadeemias

Eesti professionaalne kunstiteadus tähistas 2022. aastal oma 100. juubelit: 1921. aastal avati Tartu Ülikoolis esmakordselt kunstiajaloo professor. Esimesena aitas noore rahvusriigi jaoks uut distsipliini mõtestada rootsi päritolu professor Helge Kjellin, kes asus tööle 1922. aastal. Talle järgnesid Tartu Ülikoolis paljud teised ning täna õitseb akadeemiline kunstiteadus juba kolmes ülikoolis. Ülikoolide kõrval toetavad kunstiteaduse edendamist muuseumid. Üha enam võib näha meie erialasel väljal sündinud teadmiste siirdeid kriitikasse, galeristikasse, populaarmediasse ja teistesse valdkondadesse.

EKKÜ korraldatud kahepäevase konverentsi ettekanded keskendusid Eesti kunstiteaduse minevikule ja pärandile, jõudes välja kaasaegsete küsimuste ja teemadele. Ettekandeid pidasid Eero Kangor, Tiina Abel, Liisa-Helena Lumberg, Kerttu Palginõmm, Kadi Talvoja, Mari Nõmmela, Peeter Linnap, Krista Kodres, Merike Kurisoo, Greta Koppel, Anu Mänd, Kersti Markus, Heie Treier, Kristiina Tiideberg, Jaanika Anderson, Ken Ird, Kadi Polli ja Linda Kaljundi. Konverentsi kureerisid Krista Kodres ja Merike Kurisoo.

2022. aastapreemia pälvis **Kai Lobjakas**,
aastate preemia **Mai Levin**

Eesti kunstiteaduse audio- ja videoarhiiv

EKKÜ algatas 2022. aastal Eesti kunstiteaduse audio- ja videoarhiivi koostamise. EKKÜ konkursi tulemusel alustas arhiivi koostamist Marika Agu ning sellest kasvas välja laiapõhjaline koostöö Kaasaegse Kunsti Eesti Keskuse (KKEK) ja Eesti Kunsti ja Arhitektuuri Biograafilises Leksikoniga (EKABL, Peeter Talvistu). Arhiivi andmebaasi esitleti juba detsembris 2022 ning aktiivne koostamis-tegevus jätkus 2023. aastal. 2024. aastal oli arhiivi koostamine pausil, kuid edaspidi on plaanis seda jätkata.

Eesti kunstiteaduse audio- ja videoarhiiv koondab kunstialast infot ERRi audio- ja videoarhiivist ning suuremate institutsioonide YouTube'i kanalitelt perioodist 1955–2022. Arhiiv on kättesaadav ja rakendatav KKEKi, EKABLi ja EKKÜ kodulehel.

Uute doktorite loengusari 2022–2023

Eesti kunstiteaduse viimaseid aastaid võib kokku võtta sõnadega „doktorite sadu“. Kolme aasta sees on doktorikraadi kaitsnud kümme kunstiteadlast. Juubeliaasta tähistamiseks korraldas EKKÜ värske kunstiteaduse doktorite loengusarja. Alates kevadest 2022 kuni kevadeni 2023 astusid kuulajate ette üheksa aastatel 2019–2021 doktorikraadi pälvinud kunstiteadlast, kes on oma doktoritööd kaitsnud neljas ülikoolis: Eesti Kunstiakadeemias, Tallinn Ülikoolis, Tallinna Tehnikaülikoolis ja Tartu Ülikoolis. Teemadering on olnud väga lai ulatudes keskajast kaasajani, haarates nii üleminekuperioodide kajastumist visuaalkultuuris, muutuvat linnaruumi ja arhitektuuri, pärandiga seotud küsimusi kui ka kunstiteoste objektikeskset uurimist. Loengud toimusid Eesti Kunstiakadeemia suures auditooriumis. Tasuta loengusari oli avalik, mõeldud nii erialasele kui laiemale publikule ning toimus tänu koostööle Eesti Kunstiakadeemiaga. Oma doktoritöödest rääkisid Liisa Kaljula, Kerttu Palginõmm, Holger Rajavee, Greta Koppel, Kadi Talvoja, Kristina Jõekalda, Merike Kurisoo, Kadi Polli ja Ingrid Ruudi. Aastatel 2023–2024 on doktorikraadi kaitsnud veel mitmed kolleegid ning loengusarja on plaanis jätkata 2025. aastal.

EKKÜ seminar „**MONUMENDID MUUTUSES**“ Eesti Kunstiakadeemias

KONVERENTSID JA SEMINARID

EKKÜ seminar „Monumendid muutuses“

16.12.2022 Eesti Kunstiakadeemias

EKKÜ 2022. aasta lõpus toimunud seminar võttis lähivaatesse sel aastal enim vaidlusi põhjustanud kunsti-valdkonna: monumendid ja monumentaalkunsti, fassaadid ja arhitektuuridekoori. Monumentide ja muu sümbolika eemaldamise kampaaniad on aktiveerinud hulgaliselt mitmesuguseid pärandikihistusi – sageli vahepeal juba unustusse vajunud mälestusmärke, reljeefe, seinamaale jm nii keskustes kui ääremaal. Seminaril modereerisid Krista Kodres ja Linda Kaljundi. Ettekannetega esinesid Hilka Hiiop, Daniele Monticelli, Mariann Raisma, Tõnis Saadoja, Virve Sarapik, Aro Velmet ja Hans Alla. Seminarile eelnes Jaanus Samma kuraatorituur näitusel „Vaikelud rahvuslikel motiividel. Jaanus Samma“ Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuseumis.

EKKÜ seminar „Juta Keevallik 80“

01.12.2023 Kadrioru kunstimuseumis

Juta Keevalliku 80. sünnipäevale pühendatud seminar oli austusavaldus suurepärasele kunstiajaloolasele ja kolleegile. Keevalliku teened Eesti kunstikogumise ajaloo, baltisaksa kunstipärandi, kunstikirjutuse ja -õpetuse uurimisel, aga samuti kunstiajalugude toimetajana on mitmele kunstiajaloolaste põlvkonnale tugevaks vundamendiks ja säravaks innustuseks. Tema uuritud teemad nagu kunstikogumine ja baltisaksa kunstiajalugu on ka tänases kunstiteaduses väga ajakajalised.

Ettekannetega esinesid Krista Kodres, Greta Koppel, Kaur Altoa, Moonika Teemus, Kristiina Tiideberg ja Ingrid Sahk. Meeleolukaid mälestusi jagasid Mai Levin ja Anu Allikvee. Seminaril valmistasid ette Greta Koppel, Moonika Teemus, Ingrid Sahk, Kristiina Tiideberg ja Liisa Kaljula.

Juta Keevalliku 80. sünnipäeva tähistamiseks oli 1.–14.12.2023 Eesti Kunstiakadeemia, Eesti Kunstimuseumi, Tartu Ülikooli ning Tallinna Ülikooli Akadeemilises raamatukogus tema publikatsioonide näitused. Ka Rahvusraamatukogu tänas Juta Keevallikut tema panuse eest raamatukogu konsultandina omapoolse väljapanekuga. Näituste valmimist kureeris Moonika Teemus.

EKKÜ seminar „Enn Põldroos ja tema aeg“

02.04.2024 Kumu kunstimuseumis

EKKÜ ja Kumu kunstimuseumi korraldatud seminar keskendus 1950. aastate teise poole ja 1960. aastate kunstiprotsessidele Enn Põldroosi ja tema põlvkonnakaaslaste kujunemise valguses. Seminar tõi kokku kuraatorid ja kunstiteadlased, kes tegelevad Teise maailmasõja järgse perioodiga eesti kunstiajaloo. Käsitleti nii Põldroosi varasemat loomingut, toonasele noorte kunstnike põlvkonnale mõju avaldanud ideid kui ka laiemalt poststalinistliku Eesti kunstiprotsesse ja olusid laiemalt. Ettekannetega esinesid Sirje Helme, Anders Härm, Kadi Talvoja, Elnara Taidre, Eha Komissarov ja Liisa Kaljula.

EKKÜ konverents

„Boris Bernstein 100: raam ja koondumispunkt“

17.12.2024 Eesti Kunstiakadeemias

EKKÜ ja EKA ühiskonverents oli pühendatud Boris Bernsteini 100. sünniaastapäevale. Boris Bernstein oli Eesti kunstiajaloolane ja -kriitik ning tegeles ühena esimestest kunstiajaloo uurimise teooriaga. Ta töötas EKAs (toonases ERKIs) alates 1951. aastast kuni emeriteerumiseni 1995. aastal. Bernstein oli austatud ja armastatud õppejõud üliõpilastele ning sõbralik, vaimukas ja usaldusväärne teekaaslane kolleegidele. Konverentsil meenutati nii Bernsteini ennast kui tema teadustööd. Leiti, et see omab väärtust ka tänapäeval ning väärib suuremat kajastamist ja nooremate generatsioonideni viimist. Ettekannetega esinesid David Vseviov, Krista Kodres, Virve Sarapik, Eda Tuulberg, Märt Väljataga, Marek Volt ja Hanno Soans. Konverentsi koordineerisid Krista Kodres ja Virve Sarapik.

Eesti, Läti ja Leedu kunstiajaloo konverents

„Baltic Art Histories: roles, references, realtions“

04.–05.10.2024 Vilniuse Kunstiakadeemias, Leedus

Baltikumi kunstiajaloolaste ühiskonverents toimus Vilniuse Kunstiakadeemia korraldusel ning koostöös EKKÜ, Läti Kunstiteadlaste ja Kuraatorite Ühingu, Eesti Kunstiakadeemia ja Läti Kunstiakadeemiaga. Konverents keskendus Eesti, Läti ja Leedu kunstiajaloolaste tänasele päevale ja meie distsipliini eesmärkidele, rollidele ja praktikatele. Milliseid rolle võtavad kunstiajalood interdistsiplinaarsetes ja valdkondadevahelistes projektides, võrgustikes ja igapäevaelu tegelikkuses? Millised hääled on Balti kunstiajaloolastel kohalikul, piirkondlikul ja globaalsel tasandil, või piirduvad nad ainult vaatlemise ja kuulamisega? Kuidas kunstiajaloolased reageerivad teaduspoliitikale või kujundavad seda? Millised on kunstiajaloolaste professionaalsed ja kodanikuühiskonna prioriteedid? Ettekannetega esinesid Eestist Katrin Kivimaa, Kadi Talvoja, Johannes Saar, Triin Reidla. Peakorraldajate seas oli Krista Kodres.

KUNSTIKRIITIKU STIPENDIUM

Kaasaegse Kunsti Eesti Keskus ja Eesti Kunstiteadlaste ja Kuraatorite Ühing alustasid 2021. aastal kunstikriitiku stipendiumi väljaandmist. Stipendiumi eesmärk on arendada ja elavdada kunstikriitikat, toetada valdkonna loovisikuid, viia kunst laiema avalikkuseni ja väärtustada kunstikriitiku ametit Eestis. Stipendiumile saavad kandiddeerida Eestis tegutsevad või Eesti päritolu kunstikriitikud. Esimesed, 2021. aasta stipendiumite laureaadid olid Kaisa Eiche ja Maria Helen Känd. 2022. aastal anti välja üks kunstikriitiku stipendium, mille pälvis Aleksander Metsamärt. Seoses rahaliste vahendite puudusega aastatel 2023 ja 2024 stipendiumit välja ei antud.

LOOMINGULISED STIPENDIUMID

EKKÜ stipendiumid on mõeldud liikmete loominguliseks enesetäiendamiseks. Stipendiumitaotlusi saab esitada kaks korda aastas vastavalt eelmisel aastal kogunenud loometoetuste jäägile. 2022. aastal anti välja 11 stipendiumit. Seoses loometoetuste saajate järsu kasvuga 2023. aastal stipendiume välja ei antud. 2024. aastal anti välja kuus väiksemat stipendiumi.

AJAKIRI KUNSTITEADUSLIKKE UURIMISI

Kunstiteaduslikke Uurimusi on MTÜ Eesti Kunstiteadlaste ja Kuraatorite Ühingu ajakiri, mis avaldab originaaluurimusi kunstiajaloo, -teooria ja visuaalkultuuri vallast ning erialaste raamatute ja sündmuste ülevaateid. Ajakirja sihtiks on toetada ja ärgitada Eesti kunsti, arhitektuuri, disaini ning tervikliku ruumilise ja visuaalkeskonna uurimist. Kunstiteaduslikke Uurimusi on selles vallas keskne teadusmõtte avaldamise ja vahetamise foorum Eestis. Ajakirja fookuses on eelkõige Kesk- ja Ida-Euroopa ning Põhjamaade temaatika, kuid ka laiemad teoreetilised küsimused. Erinumbrid kajastavad kitsamaid aktuaalseid teemasid. Mõttevahetuse rubriigis ilmuvad eriala eneserefleksiooni – meetodikat, probleeme ja arenguid – vaatlevad kirjutised; teooriatõlgete rubriik vahendab klassikalist ja kaasaegset kunsti- ja arhitektuuriteooriat.

Ajakirja peatoimetaja on Ingrid Ruudi. Ajakiri ilmub kaks korda aastas üksik-, topelt- või kolmiknumbrina. Ajakirja sisukorrad ja artiklite lühiresümeed on avaldatud väljaande kodulehel <http://ktu.kty.ee>. Ajakirja uus koduleht avanes 2022. aasta kevadel.

Ajakirja Kunstiteaduslikke Uurimusi eelkäijaks oli 1976–2002 ilmunud kogumikusari, mille pealkirjad olid „Töid kunstiteaduse ja -kriitika alalt“ (1976–1980, kd 1–3), „Kunstiteadus. Kunstikriitika“ (1981–1986, kd 4–6) ja „Kunstiteaduslikke uurimusi“ (1994–2002, kd 7–11). Väljaannet on eri aegadel koostanud eesti juhtivad kunstiteadlased: Tiina Abel, Boris Bernstein, Mart-Ivo Eller, Jüri Hain, Karin Hallas, Ants Hein, Ants Juske, Juta Keevallik, Mai Levin, Mai Lumiste, Kersti Markus, Evi Pihlak, Heie Treier, Reet Varblane, Lehti Viirja.

2003. aastal muudeti kogumik eelretsenseeritavaks perioodiliseks teadusajakirjaks. Muutus väljaande formaat ja kujundus. Moodustati rahvusvaheline toimetuskolleegium, mis on 2022. aastast veelgi laienenud ja väljaannet aktsepteerisid järjepanu ka olulised rahvusvahelised andmebaasid (Scopus, Web of Science jt). Artiklid on kas eesti, inglise või saksa keeles. Võõrkeelsetel artiklidel on eestikeelsed resümeed. Eestikeelsete artiklite põhjalik resümee mahus u. 1/4 artikli pikkusest tagab väljaande rahvusvahelise leviku. Ajakirja toetavad Eesti Kultuurkapital, Eesti Kunstiakadeemia ja Eesti Kunstnike Liit.

Ülevaate koostas Merike Kurisoo, EKKÜ esinaine

Eesti Lavastus- kunstnike Liit

1:10 SUHE ÜKS KÜMNELE maketid

Lavastuskunstnike liit on 63 liikmega üks väiksemaid erialaliite. 2023. aasta alguses tähistasime kolmekümnendat tegevusaastat ja jätkame väikese, kuid visana.

Lavastuskunstnik liigub teatrimaastikul üksiku hundina – töö iseloom on selline. Teatris on ta lavalolijate ja lavataguste ühendaja, kõrvaltvaatajale ja endalegi mõnikord rohkem teatriinimene, teinekord jälle rohkem kunstnik. On väga tänuväärne, kui sellise muutuva fookusega loovinimesed omavahel regulaarselt kokku saavad, et töö ja loomingu olemust ning üksikasju arutada. Selline suurepärane võimalus oli meie liidul Kultuurkapitali toel 2022. aastal ja 2023. aastal. Esialgu **Pecha-kucha** võtmes peetud kohtumisõhtutelt läksime aasta pärast üle vabamasse vormi. Kohtumisõhtute üks eestvedajaid oli juhatuse esimees Karmo Mende. Tema sõnul võiks me paremini olla kursis kolleegide tegemistega. Ühistele kokkusaamistele olid kutsutud ka liitu mitte kuuluvad lavastuskunstnikud, teised teatriga seotud loojad ja stsenaaristid.

Teatritöö üks eripäradest on hetkes olemine ja kaduvus. Lavastuse repertuaarist mahavõtmisega kaob ka lavastuskunstniku looming. Lavastuskunstnike Liit on teatrikunstnike töö avamiseks ja mälestuste talletamiseks ellu kutsunud vestlussarja „**Külalood**“, mis on pühendatud legendaarsele teatrikunstnikule Mari-Liis Külale. Esimene salvestus ajatutel ja ajalikel teemadel toimus 2023. aasta kevadel. Vesivärvi lõhnast, unetutest öödest ja alateadvuse pingutamisest vestlesid teatrikunstnikud Aime Unt ja Maret Tamme. Aasta hiljem ajasid juttu Kustav-Agu Püüman ja Kristjan Suits. Vesteldi kunstnikuks kujunemisest, kitsikusest sündivast inspiratsioonist ja vanaks läinud kondiliimi lõhnast. Külajutud leiab Lavastuskunstnike liidu veebilehelt (<https://lavastuskunst.ee>).

Meie liidu näitustesarja „1:10“ raames on toimunud kaks näitust. 2023. aasta alguses püstitati Tallinna Tammsaare parki rändnäitus „**1:10 SUHE ÜKS KÜMNELE**“. Kuraator Mae Kivilo eesmärgiks oli tuua fookus näitlejalt ja lavastajalt teatrikunstnikule, tema oskusele tõlkida lavastuse mõtte materjalide, valguse ja kompositsiooni keelde. Näituse veebiversioonis tutvustati lisaks kunstniku tööle ka teatrikunstniku jaoks kriitiliselt olulisi kaastöölisi teatri töökodadest ja lava tagant. Näitust sai vaadata lisaks Tallinnale ka Ugala esisel väljakul Viljandis ja Pärnu teater Endla kõrval. Näituse veebiversioon on leitav liidu veebilehel.

2024. aasta sügisel avati näitustesarja raames näitus „**GLAUBE. LIEBE. HOFFNUNG.**“ Pärnu Koidula muuseumi akendel. Teoste loomise lähtekohaks oli Lydia Koidula elu ja looming, mis läbi kunstnike isikliku tunnetuse puudutab igaüht üldinimlikul tasandil. Näituse tõukejõuks oli „võimatu missioon“ – võluda maailm sinna, kus see tundub võimatu, muuta väike suureks, tekitada uus fookus ja kontrapunkt.

06.05.2024 toimunud Eesti Lavastuskunstnike Liidu igakevadisel üldkoosolekul sai alguse uus traditsioon. Lavastuskunstnikud otsustasid teha kummarduse kolleegile ja tunnustada üht endi seast **kolleegipreemiaga**. Esimene kolleegipremia anti üle teatrikunstnik Eldor Renteri 99. sünniaastapäeva eel. Tema auks sai rändauhind nimeks ELDOR. Rändauhinna, milleks on metallist pliitsitops, sepistas kunstnik Taavi Teevet. Esimeseks laureaadiks valisid kolleegid Rosita Raua.

1:10 SUHE ÜKS KÜMNELE rändnäitus Tammsaare pargis

KÜLALOOD Kustav Agu Püüman ja Kristjan Suits

Eldor Renteri tütar Hanna Renter annab rändauhinna üle esimesele laureaadile – **Rosita Rauale**

Eesti Maalikunstnike Liit

TEGELIKKUS JA KUJUTLUS Pärnu Uue Kunsti Muuseumis

AASTANÄITUSED

2022

ARMASTUSE LUGU

02.04.–29.05.2022 Pärnu Uue Kunsti Muuseumis

Kuraator ja kujundaja: Jaan Elken

Toimkond: Marie Virta, Tiiu Rebane, Linda Elken

Osalesid: Rain Ader, Vano Allsalu, Stanislav Antipov, Ivi Arrak, Jüri Arrak, Nelly Drell, Jaan Elken, Herlet Elvisto, Pille Ernesaks, Evi Gailit, Anne-Mai Heimola, Mirjam Hinn, Ashot Jegikjan, Liisa Jugapuu, Eva Jänes, Santa Zukker, Ly Kaalma, Kristiina Kaasik, Kalli Kalde, Satu Kalliokuusi, Erki Kasemets, Liis Koger, Liive Koppel, Ilmar Kruusamäe, Eve Kruuse, Piret Kullerkupp, Maret Suurmets Kuura, Anna Kõuhkna, Andro Kõöp, August Künnapu, Vilen Künnapu, Mati Kütt, Urve Küttner, Silvi Lepparu, Philip Arvo Luik, Ivika Luisk, Helle Lõhmus, Vitali Makar, Ahti Meier, Anne Moggom, Lilian Mosolainen, Anu Muiste, Marju Must, Peeter Must, Marko Mäetamm, Karl-Kristjan Nagel, Martin QBA Kaares, Alina Orav, Ulvi Oro, Tiiu Pallo-Vaik, Riin Pallon, Anne Parmasto, Per William Petersen, Sirje Petersen, Sirje Piir, Tiit Priidel, Lii Pähkel, Tiit Pääsuke, Piret Rohusaar, Mari Roosvalt, Uno Roosvalt, Andrus Rõuk, Kaja Sikk, Sandra Sirp, Angela Soop, Karin Strohm, Kuzja Zverev, Karl-Erik Talvet, Tiina Tammetalu, Lola Tehver, Margus Tiitsmaa, Heli Tuksam, Maris Tuuling, Einar Vene, Manfred Vainokivi, Valeri Vinogradov.

Maalimise ja armastuse aktis on kireta võimatu rahuldavat tulemust saavutada. Armastus on eeldus igasuguseks aktiivsuseks. Maalimise akt on tõenäoliselt enamike maalikunstnike jaoks kirg, põlemine, puhas armastus. Maalikunstnikud on kunstilise igiliikuri ammu üles leidnud, ehk sellega on seletatav ka maalikunsti siin ja praegu definitsioonide kategoorilisus – tegemist oleks justkui vääramatu jõuga.

Millega muuga kui armastusega saab põhjendada müsteeriumi, et jätkatakse suunal ja meediumiga, mis pakub kunstiväljal maalinärvita kriitikutele pinget vaid siis, kui kuraatorid selle mingisse teemapaketti paigutavad. Armastusega loodu avaneb vaid armastajale.

Näitus oli juubelihõnguline – 2022. aastal möödus kolmkümmend aastat Eesti Maalikunstnike Liidu asutamisest mittetulundusühinguna. Väikeseks tähtpäevaks sai lugeda ka seda, et näitus oli järjepanu kümnes Pärnu Uue Kunsti Muuseumis.

2023

TEGELIKKUS JA KUJUTLUS

08.04.–28.05.2023 Pärnu Uue Kunsti Muuseumis

Kuraator ja kujundaja: Jaan Elken

Toimkond: Linda Elken, Marie Virta, Tiiu Rebane

Osalesid: Magdalena Åberg, Vano Allsalu, Stanislav Antipov, Ivi Arrak, Miina Barrera Pinochet, Kadri Bormeister, Marju Bormeister, Erik Creutziger, Jaan Elken, Tyko Elo, Herlet Elvisto, Evi Gailit, Anne-Mai Heimola, Mirjam Hinn, Eero Ijavoinen, Sergei Inkatov, Kristiina Jakimenko, Ashot Jegikjan, Hanne Juga, Eva Jänes, Jari Järnström, Ly Kaalma, Martin QBA Kaares, Kalli Kalde, Annu Kapulainen, Anniki

Näituse **ARMASTUSE LUGU** meeleolukas avamine

Kari, Erki Kasemets, Liis Koger, Katrina Kolk, Aki Koskinen, Eve Kruuse, Piret Kullerkupp, Anna Kõuhkna, Andro Kõöp, Vilen Künnapu, Mati Kütt, Tarrvi Laamann, Ivika Luisk, Helle Lõhmus, Vitali Makar, Margus Meinart, Maret Melder, Anne Moggom, Lilian Mosolainen, Anu Muiste, Peeter Must, Marko Mäetamm, Karl-Kristjan Nagel, Kairit Orgusaar, Riin Pallon, Tiiu Pallo-Vaik, Mall Paris, Anne Parmasto, Per William Petersen, Sirje Petersen, Sirje Piir, Kadri Ploom, Heiti Polli, Tiit Priidel, Lii Pähkel, Piret Rohusaar, Mari Roosvalt, Uno Roosvalt, Saara Salmi, Kaja Sikk, Sandra Sirp, Mirja-Mari Smidt, Maret Suurmets Kuura, Santa Zukker, Karl-Erik Talvet, Merike Tamm, Tiina Tammetalu, Edgar Tedresaar, Lola Tehver, Jane Tiidelepp, Margus Tiitsmaa, Lea Tomson, Heli Tuksam, Maris Tuuling, Manfred Vainokivi, Einar Vene, Valeri Vinogradov, Mika Vesalahti, Arto Väisänen.

TEGELIKKUS JA KUJUTLUS Pärnu Uue Kunsti Muuseumis

Eesti maalikunstnike aastanäitusel esinesid lisaks 70-le eesti maalijale ka kümme kutsutud kunstnikku Soomest.

Virtuaalreaalsuse loojatena on maalikunstnikud pioneerid, vähe sellest – sajanditel enne foto- ja filmikujutise leiutamist, oli maalitud reaalsus üks vähestest salvestusvõimalustest nähtava maailma dokumenteerimiseks.

2022. aasta Veneetsia kunstibiennaali peanäitustel Giardinis ja Arsenales oli kuraatorivalikus rohkelt traditsioonilist maalikunsti, kui püüda biennaali fookust ühte lausesse võtta – midagi ega kedagi ei olnud unustatud, kogu senine kunstiajalugu oli taas omnipresentselt aktuaalne, eriti 20. sajandi modernistlik kogemus.

2023. aasta „Tegelikkus ja kujutus“ näitusel olid samuti aukohal autorid, kelle kunstiline sõltumatus on veenev, kelle ainuke ühine joon ongi kunstiline veenvus, usk enda valitud väljendusvahendite kestmesse.

2024

KUSAGIL – ÜLE VIKERKAARE

05.04.–26.05.2024 Pärnu Uue Kunsti Muuseumis

Näituse idee, koostamine ja kujundus: Jaan Elken

Toimkond: Tiiu Rebane, Marie Virta

Osalesid: Rain Ader, Vano Allsalu, Stanislav Antipov, Ivi Arrak, Liva Blumfelde, Cristelli, Jaan Elken, Herlet Elvisto, Pille Ernesaks, Ineta Freidenfelde, Evi Gailit, Jenny Grönholm, Lemme Haldre, Mirjam Hinn, Hele, Sergei Inkatov, Ilona Janulienė, Liisa Jugapuu, Eva Jänes, Martin QBA Kaares, Kaie Kal, Kalli Kalde, Erki Kannus, Anniki Kari, Anna-Liisa Kilk, Veiko Klemmer, Liis Koger, Katrina Kolk, Ilmar Kruusamäe, Eve Kruuse, Liisa Kruusmägi, Piret Kullerkupp, August Künnapu, Vilen Künnapu, Anna Kõuhkna, Andro Kööp, Mati Kütt, Tarrvi Laamann, Leekpea, Ida Lepparu, Silvi Lepparu, Liivia Leškin, Philip Arvo Luik, Ivika Luisk, Helle Lõhmus, Liia Lüdig-Algreve, Vitali Makar, Andrei Maksimjuk, Lilian Mosolainen, Liisa Mudist, Marju Must, Peeter Must, Anu Muiste, Marko Mäetamm, Karl-Kristjan Nagel, Mall Nukke, Tiina Ojaste, Kairit Orgussaar,

Ulvi Oro, Tiiu Pallo-Vaik, Mall Paris, Riin Pallon, Per William Petersen, Sirje Petersen, Sirje Piir, Miina Barrera Pinochet, Vassa Ponomarjova, Tiiu Rebane, Piret Rohusaar, Maija Purgaile, Riina Rillo, Mari Roosvalt, Uno Roosvalt, Kaia Rähn, Maris Siimer, Kaja Sikk, Sandra Sirp, Ksenia Sulaeva, Urve Sunny-Dzidzaria, Maret Suurmets Kuura, Anatolijs Zelčs, Santa Zukker, Karl-Erik Talvet, Merike Tamm, Evi Tihemets, Jane Tiidelepp, Margus Tiitsmaa, Lea Tomson, Minna Toots, Külli Trummal, Mart Trummal, Heli Tuksam, Maris Tuuling, Maria-Kristiina Ulas, Manfred Vainokivi, Eve Valper, Einar Vene.

Krestomaatiline film ja selle nimilugu „Somewhere, over the rainbow...“ on sellele järgnenud poolsajandiga kujunenud kõigi rõhutute ja põlatute, ka seksuaalvähemuste vapihümniks. Muinasjuttudel on ärevatel aegadel nõudlust, sest üldjuhul hoiavad nad üleval lootust õnnelikule lõpule.

Kunstnikke igavesti kannustav ambitsioon muuta maailma, või vähemasti panustada arengusse, saab ärevatel aegadel *reality check*'i kogemuse võrra rikkamaks – muuta saab heal juhul iseennast, kui sedagi. Või toimuvad need muutused rohujuure tasandil, ilma trummipõrinata, esteetiliste kategooriate abil?

Rahvusvahelisel maaliskeenel on tervete seni kaasmata piirkondade või koguni maailmajagude maalikunst saanud vitamiiniks ja/või suunanäitajaks, metropolide nõ värsked ideed viimastel aastakümnetel põhinevad suuresti maailma erinevate regioonide kultuuriliste eripärade kaasamisel. Nii nagu varasematelgi aastasadel ja -tuhandetel on just kunstnikud need pioneerid, kes assimileerivad ja kodustavad eksootilisi ja/või esteetilisi laene võõrastest kultuuridest – teatud reservatsiooniga võib kunstnikke pidada rahvusvahelise globalismi agentideks. Maalikunsti hinnatud eripäraks oli ja jääb elava inimese uudishimulik pilk ümbritsevale, empaatia kõige elusa suhtes, seega ikkagi poolte valimine.

KUSAGIL – ÜLE VIKERKAARE Pärnu Uue Kunsti Muuseumis

OLULISEMAD SÜNDMUSED 2022–2024

Rahvusvaheline koostööprojekt FinEst

Näituste sarja korraldamise aluseks oli Eesti Maalikunstnike Liidu (EML) ja Helsingi Kunstnike Liidu (HAA) vahel sõlmitud pikaajaline koostöökokkulepe FinEst, mille raames toimus 2022. aastal kokku 6 kunstinäitust Eestis ja Soomes, loomeliitude hallatavates või nende poolt broneeritud näitusemajades. Samuti oli projekti kaasatud Eesti Vabariigi Suursaatkond Helsingis, mille toetusel lisandus koostöökavas veel üks maalinäitus, toimumiskohaga saatkonna vastuvõturuumides.

EML ja HAA koostöölepe ajendiks on osapoolte üksmeelne tõdemus vajadusest elavdada kahe riigi vahelist kujutava kunsti alast suhtlust, eesmärgiga tutvustada nii publikule kui ka kolleegidele naabri kaasaegset kujutavat kunsti ja sel alal tegutsevaid autoreid.

Projekti kuraatorid: Satu Kalliokuusi (HAA), Tiiu Rebane (EML).

EML NÄITUSED HELSINGIS 2022:

EESTIMAISED STIIHIAD

12.01.–30.06.2022 Eesti Vabariigi Suursaatkonnas Helsingis

Kuraatorid: Mall Nukke, Tiiu Rebane

Osalesid: Jaan Elken, Saskia Järve, Jüri Kask, Vilen Künnapu, Lilian Mosolainen, Maarit Murka, Karl-Kristjan Nagel, Mall Nukke, Katrin Piile, Alar Tuul, Toomas Vint.

NEO-NAIVISM

10.03.–02.04.2022 HAA galeriis, Suomenlinnas

Kuraator: Vilen Künnapu

Osalesid: Ove Büttner, Evi Gailit, Alexei Gordin, Martin QBA Kaares, Danel Kahar, Kairo, Kaie Kal, Liisa Kruusmägi, Anna Kõuhkna, August Künnapu, Vilen Künnapu, Tarrvi Laamann, Leonhard Lapin, Johanna Mudist, Anu Muiste, Marko Mäetamm, Karl-Kristjan Nagel, Kaido Ole, Juss Piho, Tiiu Rebane, Jane Remm, Ingmar Roomets, Rait Rosin, Lembit Sarapuu, Kaljo Simson, Grisli Soppe-Kahar, Steve Vanoni.

Karl-Kristjan Nageli isiknäitus

„ISIKLIK VABADUS“

11.03.–27.03.2022

Helsingi Kunstnike Liidu Katariina galeriis

MERI

05.06.–30.07.2022 HAA galeriis, Suomenlinnas ja Malmitalo galeriis, Helsingis

Kuraatorid: Jaan Elken, Satu Kalliokuusi, Mika Vesalahti, Tiiu Rebane.

Mall Nukke isiknäitus

16.09.–02.10.2022

Helsingi Kunstnike Liidu Katariina galeriis

HAA NÄITUSED EESTIS 2022:

ART-TUBE I

03.09.–29.10.2022 Kadrioru galeriis, Tallinnas

ART-TUBE II

28.09.–22.10.2022 Pärnu Linnagaleriis

RAHVUSVAHELINE KOOSTÖÖPROJEKT FINBALT 2023–25

2021. aastal alanud Soome (Helsingi Kunstnike Liit) ja Eesti (Eesti Maalikunstnike Liit) projekt FinEst kasvas 2023. aastal tänu Leedu Kunstnike Liidu ning galerii ARKA liitumisele uueks loominguliselt aktiivseks koostööprojekti FinBalt. Projekti eesmärgiks on vastastikku tutvustada tänaseid autoreid, arendada koostööd piirideülest huvi pakkuvatel teemadel, luua püsisidemeid kunstnike tulevasteks kohtumisteks kolme riigi näitusepindadel ja loomeresidentuurides.

Eestit, Soomet ja Leedut ühendavad meri, loodus ja majanduspoliitika on need märgilised alustalad, mis annavad põhjuse ja sisu kunstialaseks koostööks: kesk-konda käsitlevate poeetilise-analüütiliste väljundite otsinguks ja avaldamiseks.

Projekti ja näituste kuraatorid: Satu Kalliokuusi (HAA), Evelina Januskaite (LKL, Arka), Tiiu Rebane (EML).

FINBALT NÄITUSED:

PINNA ALL. MERI

01.06.–01.07.2023 HAA galeriis, Helsingis

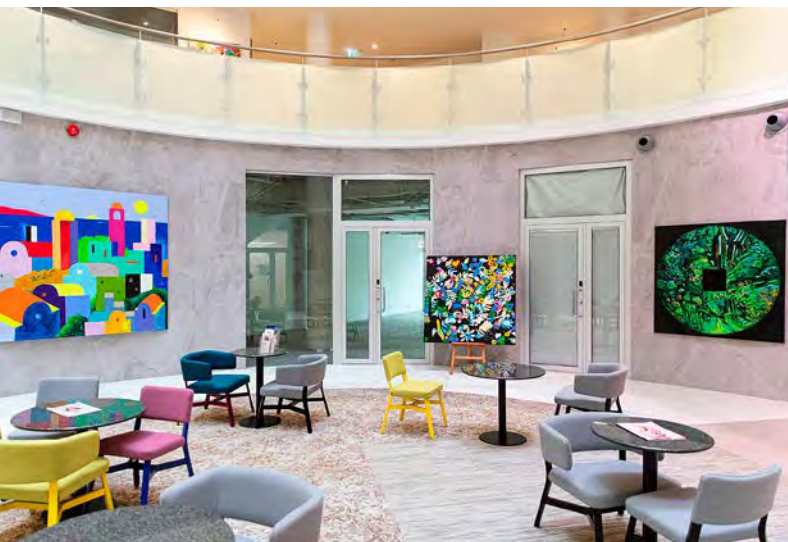
Eesti ekspositsiooni kureeris: Tiiu Rebane

Osalesid EML kunstnikud: Alar Tuul, Angela Soop, Edgar Tedresaar, Elis Saareväli, Liisi Eelmaa.

EESTIMAISED STIIHIAD

Eesti Vabariigi Suursaatkonnas Helsingis

Kadrioru Galerii

PINNA ALL. UHUTUD MAASTIKUD

29.08.–28.09.2024 Arka galeriis, Vilniuses

Kuraatorid: Evelina Januškaitė, Satu Kalliokuusi, Eeva Muona, Tiiu Rebane, Eija Saarivirta

Osalesid EML kunstnikud: Erki Kasemets, Kai Kaljo, Jane Remm, Katrin Valgemäe, Veiko Klemmer, Vilen Künnapu.

Näitus toimus satelliitnäitusena II Rahvusvahelise Kunsti- ja Teadustriennaali „UFNA: Unpredictable Futures“ raames.

EML JA KADRIORU GALERII KOOSTÖÖPROJEKTID 2022–2024

OVE BÜTTNER. RETROSPEKTIIV.

Teosed aastatest 1987–2021

17.01.–26.02.2022

Kuraator: Tiiu Rebane

SUVENÄITUS. POEETILINE PRINTSIIP

24.05.–27.08.2022

Kuraatorid: Tiiu Rebane, Anne Lillioja

Näituse kujundus: Oleg Wiebe, Karl-Kristjan Nagel, Tiiu Rebane

Osalesid: Ivi Arrak, Jüri Arrak, Ove Büttner, Manfred Dubov, Evi Gailit, Kristiina Jakimenko, Ashot Jegikjan, Eva Jänes, Martin QBA Kaares, Ivar Kaasik, Kaie Kal, Veiko Klemmer, Katrina Kolk, Maire Koll, Anna Kõuhkna, Andro Kõöp, Tiia Külv, August Künnapu, Vilen Künnapu, Tarrvi Laamann, Philip Luik, Ivika Luisk, Andrei Maksimjuk, Lilian Mosolainen, Peeter Must, Mall Nukke, Riin Pallon, Mall Paris, Imbi Rahumaa, Mari Roosvalt, Uno Roosvalt, Leho Rubis, Andrus Rõuk, Maria Sidljarevitš, Ursula Söber, Tiina Tammetalu, Karl-Erik Talvet, Heli Tuksam, Maris Tuuling.

ART-TUBE I 03.09.–29.10.2022

Kuraator: Satu Kalliokuusi (HAA)

VALGE LAEV 14.03.–29.04.2023

Kuraator: Tiiu Rebane

Osalesid: Vano Allsalu, Stanislav Antipov, Ivi Arrak, Jaan Elken, Herlet Elvisto, Pille Ernesaks, Evi Gailit, Anne-Mai Heimola, Mirjam Hinn, Eva Jänes, Saskia Järve, Kai Kaljo, Anniki Kari, Erki Kasemets, Kaie Kal, Liis Koger, Liisa Kruusmägi, Piret Kullerkupp, Maret Suurmets Kuura, Andro Kõöp, Tiia Külv, August Künnapu, Vilen Künnapu, Mati Kütt, Maria Lapteva-Sidljarevitš, Airi Luik, Kaie Luik, Philip Arvo Luik, Ivika Luisk, Helle Lõhmus, Andrei Maksimjuk, Margus Meinart, Lilian Mosolainen, Anu Muiste, Peeter Must, Ulvi Oro, Riin Pallon, Tiiu Pallo-Vaik, Mall Paris, Per William Petersen, Sirje Petersen, Lii Pähkel, Imbi Rahumaa, Piret Rohusaar, Ingmar Roomets, Mari Roosvalt, Uno Roosvalt, Rait Rosin, Leho Rubis, Kamille Saabre, Valev Sein, Margus Sorge Tiitsmaa, Angela Soop, Anatoli Strahhov, Kätlin Stahl, Ursula Söber, Santa Zukker, Karl-Erik Talvet, Tiina Tammetalu, Lola Tehver, Edgar Tedresaar, Olga Tobreluts, Heli Tuksam, Maris Tuuling, Katrin Valgemäe.

SUVENÄITUS. POEETILINE PRINTSIIP Kadrioru Galeriis

AJAVAIM. UUED TUULED EESTI MAALIKUNSTIS

16.11.2023–13.01.2024

Kuraator: Vilen Künnapu

NORMIST VÄLJA 18.01.–11.03.2024

Kuraator: Tiiu Rebane

Osalesid: Angela Soop, Edgar Tedresaar, Alar Tuul.

REFRÄÄNID JA TOPONÜÜMID 15.03.–04.05.2024

Kuraator: Tiiu Rebane

Osalesid: Läti maalikunstnikud Janis Kupc ja Alekseis Naumovs

ISIKLIK VAADE 18.09.–16.11.2024

Osalesid: Jaan Elken, Vilen Künnapu, Tiiu Rebane, Mall Nukke, Satu Kalliokuusi (FI), Kirsi-Marja Moberg (FI), Mika Vesalahti (FI).

SINU KEHA 20.11.2024–18.01.2025

Kuraatorid: Triinu Soikmets, Tiiu Rebane

Osalesid: Erika Aasa, Rain Ader, Liia Lüdigi-Algvere, Miina Barrera Pinochet, Marju Bormeister, Manfred Dubov, Liisi Eelmaa, Mari Frühling, Ly Kaalma, Kaie Kal, Kai Kaljo, Anniki Kari, Olesja Katšanovskaja-Münd, Liis Koger, Anna Kõuhkna, Andro Kõöp, Tiia Külv, Mati Kütt, Berbel Lätt, Vitali Macari, Andrei Maksimjuk, Indrek Mikk, Lilian Mosolainen, Anu Muiste, Peeter Must, Karl-Kristjan Nagel, Ida Nõmmerga, Kairit Orgusaar, Riin Pallon, Tiiu Pallo-Vaik, Brenda Purtsak, Tiiu Rebane, Piret Rohusaar, Rait Rosin, Leho Rubis, Ludmilla Siim, Maris Siimer, Grisli Soppe-Kahar, Anatoli Strahhov, Maret Suurmets Kuura, Karl-Erik Talvet, Merike Tamm, Jane Tiidelepp, Margus Tiitsmaa, Alar Tuul, Maris Tuuling, Maria-Kristiina Ulas, Katrin Valgemäe, Jana Wiebe, Santa Zukker.

RUHNU NÄGU 2024

LOOMELAAGRID 2022–2024

Ruhnu nägu

Igasuvine maalilaager Ruhni saarel. **Kuraator** Mall Nukke.

Osa võtavad 8–10 kunstnikku, kes otsivad Ruhnu saarel oma loomingulist nägu. Näitust valminud teostest saab näha nii Ruhnu saarel kui ka sügiseti Tallinnas Draakoni galerii keldrisaalis.

Steps of Pythagoras

Festival ja loomeresidentuur Kreekas, residentuur toimub koostöös Samose Loomemajaga Kreekas.

Kuraator: Tiiu Rebane

Osalesid: Vilen Künnapu, Lilian Mosolainen, Liisa Kruusmägi, Manfred Dubov

NORMIST VÄLJA Kadrioru Galeriis

EMKL aastanäitus 2024 **OMA NÄGU** Pärnu Muuseumis

Eesti Metallikunstnike Liit

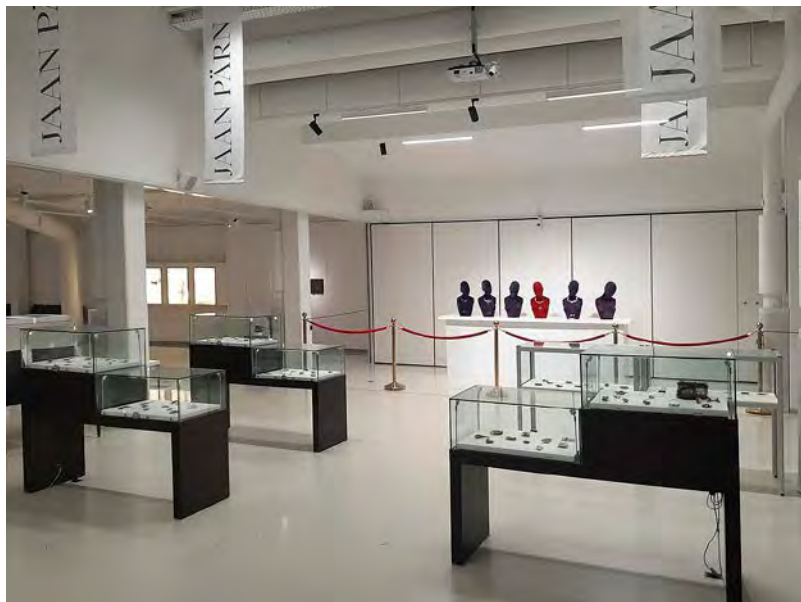
2022. aastaga algas üks tegusamaid perioode EMKL töös. „Tänu“ Tallinna Keskraamatukogu petlikule käitumisele toimus meie aastanäitus „**Sõna**“ Pärnu Muuseumis 16.06.–30.09.2022 osana suurest väljapanekust „**For sale, not for sale**“, kus peaosa mängisid ajaloolised ehted muuseumi kogudest ja Jaan Pärna 70. sünnipäeva juubelinäitus. Aastanäitusest võttis osa 27 kunstnikku kokku 50 tööga. Meie käes oli üle 3 kuu Pärnu Muuseumi peasaal ja tänu suvepealinnas samal ajal toimunud Järvide muusikafestivalile oli ka külastajaid väga palju.

Olles veendunud suvises Pärnus ehtenäituse vajalikkuses, hakkas arenema meie koostöö Pärnu Muuseumiga ning seal toimus ka meie 2023. aasta aastanäitus „**Üle mere**“ 06.06.–03.09.2023. Tiivistatuna eelmise aasta menust oli seekord osavõtjaid kunstnikke juba 34 ja väljapandud tööde arv 112. Märkimisväärne aktiivsus!

Koostöö muuseumiga jätkus ka 2024. aastal, sest meie aastanäitus „**Oma nägu**“ toimus seal 03.07.–01.09.2024. Osavõtjaid 28 autorit ja kokku 103 tööd. Kuna ka sel aastal oli Pärnus Järvide muusikafestival, palus muuseum korraldada meil festivali keskel ühel nädalavahetusel *pop-up* näitusmüügi, et linnarahvas ja ka välismaised muusikahuvilised saaksid veelgi rohkem osa eesti professionaalsest ehtekunstist. Üle 100 tööga olime ka seal kohal.

EMKL aastanäitused on muutunud suvepealinna kultuurisündmuste lahutamatuks koostisosaks. Jääme juba põnevusega ootama järgmist suve!

Jaan Pärn,
EMKL esimees

EMKL aastanäitus 2022 **SÕNA** Pärnu Muuseumis ja Jaan Pärna 70. sünnipäeva juubelinäitus

EMKL aastanäitus 2023 **ÜLE MERE** Pärnu Muuseumis

Eesti Moekunstnike Ühendus

2022

Fotode ülekandmise töötuba

02.–03.07.2022 Muhi Kunstitalus

Juhendaja: Ilona Treiman

Osalesid: Anne Ribelus-Jokela, Anu Hint, Anu Ling, Astri Müül, Getter Vader, Inguna Õun Epner, Katrin Lengi, Külli-Kerttu Siplane, Liivika Põvat-Straus, Maire Valdma, Merle Lõhmus.

Töötoa loomingu näitus

08.09.–15.10. 2022 Lummuse kohviku galeriis, Tallinnas

Osalesid: Anu Hint, Anu Ling, Astri Müül, Getter Vader, Inguna Õun Epner, Katrin Lengi, Külli-Kerttu Siplane, Liivika Põvat-Straus, Maire Valdma, Merle Lõhmus.

Näitusel olid väljas fotode paigutused erinevatele materjalidele: paberile, puidule, keraamikale ja kivile.

EMÜ aastanäitus

„PEALT ÜKS – SEEST TEINE“

05.10.–31.10.2022 Tallinna Õpetajate Majas

Osalesid: Diana Denissova, Anu Hint, Anne Metsis, Merje Rääbis, Külli-Kerttu Siplane, Liivika Põvat-Straus.

Näitusel analüüsisime eetilist ja moraalselt allakäiku maailmas. Tänapäeva filosoofid räägivad moraali lagunemisest nii lähisuhetes kui ka avalikus meedias. Oleme jõudnud olukorda, kus meile valetavad nii poliitikud, arstid kui teadlased – inimesed, keda peaksime usaldama. Meedia on tööriistaks, mille abil manipuleeritakse meid igapäevaselt. Meis tekitatakse nii hirme kui ihasid, et käitüksime nii nagu otsustajatele kasulik on.

Moraalse allakäigu üheks tunnuseks on see, et puudub ühtne arusaam heast ja kurjast, õigest ja valest. Selle tõttu võivad olla konkreetsed nähtused ühe jaoks allakäik ja teise jaoks progress. Tekib teatud ennasthävitav vastuolu, kus suhtelisus määratletakse absoluutse tõena. Kõik, kes püüavad sõnastada oma selgepiirilisi põhimõtteid, otsida kindlat ja samas tegelikku mõttealust, on justkui tõe vaenlased. Moraalne allakäik on protsess, mis toimub läbi konkreetsete valikutega. Allakäigu otsustusi iseloomustab see, et järjekindlalt valitakse moraalselt pigem lodevama võimaluse kasuks.

2023

Külli-Kerttu Siplase töötuba

12.08.2023

Osalesid: Anu Hint, Liivika Põvat-Straus, Getter Vader.

Külli Kerttu Siplase juhendamisel toimus biojääkidest paberi valmistamise töötuba, mille jooksul valmisid põneva tekstuuri, kuju ja värviga käsitööpaberid ja värvipigmentidest kattevärv. Kasutasime seente puhastamise jääke, tomati kestasid, aroonia marju ja mahla tegemise jääke, avokaado koori ja seemneid, sibulakoori, arbuusikoori, kasutatud teepuru, rauda ja sidrunimahla.

Liivika Põvat-Straus

Anne Metsis

KUST ME TULEME, Kuhu LÄHEME? Kullo galeriis

BIOMATERJALIDEST VALMISTATUD KOLLAAŽIDE NÄITUS

19.09.–18.10.2023 Lummuse kohviku galeriis, Tallinnas

Osalesid: Anu Hint, Külli-Kerttu Siplane, Liivika Põvat-Straus, Getter Vader.

Külli Kerttu Siplase töötoas valminud paberitest moekollaažide näitus.

EMÜ aastanäitus

„KUST ME TULEME? Kuhu LÄHEME?“

02.10.–28.10.2023 Kullo galeriis, Tallinnas

Osalesid: Diana Denissova, Anu Hint, Anne Metsis, Astri Müül, Tiia Orgna, Liivika Põvat-Straus, Liisa Orgna-Saarinen, Külli-Kerttu Siplane, Getter Vader, Maris Willadsen.

Näitusel analüüsisime muistendeid ja tänapäeva eluolu omavahel kombineerides eestlaste käekäiku. Tõstasime küsimusi, mis panevad muretsema: Miks oleme jõudnud liialdusteni?

Kui kaugele minnakse meeste- ja naistevahelise vägikaika veoga? Miks sörgime kaasa kaugete käskijate poolt produtseeritud propagandaga? Kas kultuurikiht on muutumas hõredamaks ja inimesed rumalamaks? Peame oma kodumaa ja kultuuri eest seisma, hetkel oleme kurjade krattide küüsis. Kleidid on küll kangast, kuid kõnelevad ja kõnetavad, tekitavad mõtteid ja koputavad südametunnistustele.

Moejoonistamise töötuba Hüüru mõisas

25.11.2023

Osalesid: Anu Hint, Liivika Põvat-Straus, Getter Vader.

Pabereid ja uusi kunstivahendeid tutvustas Skizze esindaja, modelliks oli Monika Hatto.

KUST ME TULEME, Kuhu LÄHEME? Kullo galeriis

2024

EMÜ rändnäitus

„EESTLANE OLLA...“

05.–06.04.2024 New Yorgi Eesti Majas

Näitus oli eksponeeritud Eesti Kultuuripäevade raames ja lisaks fotodele esitlesime ka Mari Aakre keepide kollektsiooni. Edasi rändas näitus Lakewoodi Eesti majja USAs.

BIOJÄÄTMETEST MOEKOLLAŽIDE NÄITUS

10.06.–31.07.2024 Tartu Ülikooli raamatukogu 2. korrusel

Osalesid: Anu Hint, Külli-Kerttu Siplane, Liivika

Põvat-Straus, Getter Vader.

Kollaažide loomiseks kasutatud põneva tekstuuri, värvi, mustri ja lõhnaga käsitööpaberid valmisid 2023. aastal toimunud EMÜ korraldatud töötoas, mida juhendas Külli-Kerttu Siplane.

POP-UP NÄITUS RUHNU KULTUURIAIDAS

12.07.–30.08.2024 Ruhnu Kultuuriaidas

Osalesid: Anne Metsis, Anu Hint, Getter Vader, Liivika

Põvat-Straus, Külli-Kerttu Siplane, Merje Rääbis.

Pop-up näitusel olid väljas Eesti Moekunstnike Ühenduse kuue liikme ruhnuainelised tööd. Kunstnike Ruhnu etüüdides peegeldusid saare elu erinevad kihistused – rannamaastikud ja pärandkultuur leidsid uudse väljundi moekrokiides ja figuurijoonistes.

Anne Metsise töö kandis nime „Ruhnu runway“. Linnapreili vaimustus saare traditsioonilistest esemetest jõudis pudelipakenditel olevatele moekavanditele uue ja vana meisterliku kombona. Anu Hindi meremaastikud olid taustaks RUNÕ raamatu põlisrootslaste portreedele. Getter Vaderi inspiratsiooniallikaks oli Ruhnu arhitektuur, mille detailid liikusid üllataval moel moejoonistele. Akvarellide ja värvipliatsitega seadis Liivika Põvat-Straus kokku mineviku ja oleviku, kasutades ühenduslülis ajaloolisi Ruhnu talude peremärke. Külli-Kerttu Siplane modernsetel moejoonistel olid MUISi fotodelt leitud rahvuslikud motiivid „uues kuues“. Merje Rääbis esitas figuurijooniseid, mille sini-punane koloriit haakus Ruhnus kasutusel olnud värvikombinatsioonidega.

Sõlmpitsi töötuba Külli Uustalu juhendamisel

13.07.2024 Liisu talus, Ruhnus

Osalesid: Anne Metsis, Anu Hint, Getter Vader, Külli-Kerttu Siplane, Merje Rääbis.

Moejoonistamise töötuba

24.–25.08.2024 Evald Okase muuseumis, Haapsalus

Korraldas: Anne Metsis

Osalesid: Aide Leit, Anne Metsis, Anu Vingisaar, Evelin Lill, Astri Müül, Maire Valdma, Katrin Lengi, Liivika Põvat-Strauss, Küllike Tuvike, Ellinor Tint, Merle Lõhmus, Nette Lõhmus, Aet Admann, Monika Tamm, Johanna Ilves.

POP-UP NÄITUS Ruhnu Kultuuriaidas

NÄITUS „MINU EHE“

16.09.–20.10.2024 Lummuse kohviku galeriis, Tallinnas

Osalesid: Anne Metsis, Anu Hint, Anu Ling, Astri Müül, Diana Denissova, Getter Vader, Kai Saar, Katre Arula, Külli-Kerttu Siplane, Liivika Põvat-Straus, Merje Rääbis, Monika Kisand, Küllike Tuvikene. Külalistena Ilona Treiman, Ain Toim.

Näitus koosnes eksperimentaalsetest ehetest, mille loomisel oli vabalt käsitletud erinevaid materjale ja jääke. Raamidesse olid vormistatud nahast, villast, paberist, puidust, luudest, seemnetest, traadist ja ehitusmaterjalidest ehted.

Näitus oli Tallinna Disainiöö Festivali satelliitprogrammis.

Eesti Moekunstnike Ühendus 30:

NÄITUS „TALISMAN“

11.10.–06.11.2024 Vabaduse galeriis, Tallinnas

Osalesid: Anne Metsis, Anu Hint, Anu Ling, Astri Müül, Diana Denissova, Getter Vader, Joan Hint, Kai Saar, Katre Arula, Kärt Karjatse, Külli-Kerttu Siplane, Küllike Tuvikene, Liivika Põvat-Straus, Maire Valdma, Maris Willadsen, Monika Kisand, Thea Pilvet, Tuuli Reinsoo, Tuuliki Peil.

Näituse pealkiri andis võimaluse autoritel oma teost avada läbi vaba tõlgenduse. Kes lapsepõlves muljet avaldanud ajaloolise kostüümi kaudu, kes läbi enda sees läbi elatud loominguliste otsingute, kes avastades õnnetoovaks peetava eseme kodusest riidekotist või ema käsitöökarbist, kes kaitset pakkuva kujundina, kes maailma mõtestamisega vaimses sfääris...

Tõlgendamisel ei kõndinud kunstnikud sugugi ühesugusel rajal, ei siluettide, pikkuste, kangaste ega kaunistuste osas. Igaühe talisman oli tema mudeli sisse peidetud. Kirg moodi luua on see, mis väljapaneku ühte sidus. Nagu ka seltskonna, kes unustamata oma tillukest maailma parandamise missiooni, on EMÜ näitustel loominguga esinenud.

Moenäitus Talisman Vabaduse galeriis oli pühendatud Eesti Moekunstnike Ühenduse 30. tegutsemisaastale.

Näitus oli Tallinna rakenduskunsti triennaali satelliitprogrammis.

Uued liikmed: 2022 Getter Vader

Täpsem info: www.moekunstnikud.com

Eesti Naha- kunstnike Liit

ENL aastanäitus **TUNGAL** Disaini- ja Arhitektuurigaleriis

ENL aastanäitus

„TUNGAL“

04.07.–16.07.2022 Disaini- ja Arhitektuurigaleriis, Tallinnas

24.01.–26.02.2023 Tartu Ülikooli raamatukogus

04.07.–31.08.2023 Viimsi raamatukogus

Osalesid: Egge Edussaar-Harak, Illu Erma, Anneli Filipov, Külli Grünbach-Sein, Eve Hintsov, Eve Kaaret, Riina Kermik, Kadi Kiipus, Heino Kivihall, Pille Kivihall, Sirje Kriisa, Kadi Kurema, Agne Kuusing, Maila Käos, Leelo Leesi, Rein Maantoa, Rutt Maantoa, Helen Maran Poll, Piret Männa, Tiina Piisang, Tähti Roostalu, Dorel Sabre, Naima Suude, Signe Taremaa, Maie Teivik, Maarja Undusk, Eve Vetemaa, Tiiu Vijar, Merle Visak, Esta Voss, Žanna Žuravel.

Graafilise kujunduse autor: Piia Ruber

Nahakunstnikud tähistasid selle väljapanekuga meie elavalt tegutseva luuleklassiku Leelo Tungla 75. sünnipäeva. Näitusele kogunes kokku kena läbilõige Leelo Tungla mahukast raamatuvaramust luulet ja raamatuid hindavate kunstnike tõlgendustes. Ka kahe klambriga kokku löödud luitunud paberile trükitud luulevihikud, mis oma aja lastena õige nirud välja nägid, said uue kuue ja pakkusid rohkelt inspiratsiooni kõitekunstnikele. Näitusel esines ligi 30 autorit, lisaks raamatutele nägi seintel ka kirjakunsti.

Kui tavapäraselt kaldub meie köitekunst olema soliidne ja minimalistlik, pigem monokroomne, siis Leelo Tungla looming on innustanud nahakunstnikke rohe- ja kollapöördle. Leelo Tungal kannab lausa sünnist saati poeetilist ja tuliselt hubisevat luuletaja nime. Nii ilus nimi kehtas juba noort last värsse looma, ent tema looming sisaldab ka sügavat ja tumedat hoovust.

ENL köitenäitus

„JOSEPH KESSEL. LE LION“

01.04.–12.05.2023 Viimsi raamatukogus

Näitusel eksponeeriti Eesti kunstnike köiteid, mis loodud Joseph Kesseli romaani „Lövi“ ainetel ja esindasid Eestit 2022. aasta sügisel Prantsusmaal toimunud 16. rahvusvahelisel köitekunstibiennaalil Biennales Mondiales de la Reliure d'Art. Iga kahe aasta järel läbiviidav sündmus on kõige pikema ajalooga järjepidevalt toimunud rahvusvaheline köitekunsti konkurss-näitus maailmas.

Viimsi raamatukogus toimunud näitusel olid vaatajate ees Rutt Maantoa, Tiina Kraavi, Dorel Sabre, Maarja Unduski, Piret Männa, Leelo Leesi, Külli Grünbach-Seina, Eve Kaareti, Tiit Viijari Merle Visaku, Kadi Kiipuse, Sirje Kriisa, Tiina Piisangu ja Tähti Roostalu biennaalil osalenud teosed.

ENL aastanäitus

„ARTUR ALLIKSAAR – BOHEEMLASTE KUNINGAS“.

Alliksaarest inspireeritud köitekunst

12.04.–18.05.2023 Tallinna Kirjanike Maja musta laega saali fuajees

22.05.–03.07.2023 Viimsi raamatukogus

04.09.–21.10.2023 Tartu Ülikooli raamatukogus

01.–30.11.2023 Harju Maakonnaraamatukogus

Koostasid ja kujundasid: Maarja Undusk, Külli Grünbach-Sein

Osalesid: Illu Erma, Anneli Filipov, Külli Grünbach-Sein, Eve Hintsov, Peep Ilmet, Eve Kaaret, Riina Kermik, Kadi Kiipus, Pille Kivihall, Tiina Kraav, Sirje Kriisa, Maila Käos, Ivi Laas, Leelo Leesi, Rutt Maantoa, Ruuda Maarand, Helen Maran Poll, Reda Marks, Piret Männa, Tiina Piisang, Jane Rannamets-Heinsalu, Tähti Roostalu, Dorel Sabre, Naima Suude, Signe Taremaa, Maie Teivik, Ulla Torop, Tulvi-Hanneli Turo, Maarja Undusk, Eve Vetemaa, Tiit Viijar, Merle Visak, Esta Voss.

Näitusel olid eksponeeritud köited, mis toetusid Eesti Nahakunstnike Liidu poolt koostatud ja kujundatud valikule Artur Alliksaare luulest „Koirohukorjaja“. Raamatupoognad said trükitud kirjaniku 100. sünniaastapäevaks 80 eksemplaris ja jagatud köitekunstnikele interpreteerimiseks. „Koirohukorjaja“ oli kolmas Nahakunstnike Liidu poolt välja antud luulevalimik pärast Juhan Viidingu „Kõnesid sisse-maal“ (2018) ning Jaan Krossi ja Ellen Niidu „Oi sina mu pesa“ (2020), mida eksponeeriti köitenäitustena Disaini- ja Arhitektuurigaleriis ning Eesti Rahvusraamatukogus.

Köitekunstiväljapanek oli austusavaldus boheemlaste kuningale Alliksaarele. Üle 30 kunstniku esitlesid vaatajaile nii boheemlikult kergeid kui ka kuninglikult külluslikke tõlgendusi luuletaja ammendamatu isepäisele ja mitmekihitsele loomingule.

ENL liikmed näituse **TUNGAL** avamisel (keskel Leelo Tungal)

ENL näitus

„VALGE“

01.11.–01.02.2023 Viimsi raamatukogus

Osalesid: Leelo Leesi, Tiina Piisang, Tähti Roostalu, Külli Grünbach-Sein, Maarja Undusk, Piret Männa, Helen Maran Poll, Kadi Kiipus, Signe Taremaa, Anneli Filipov, Tiit Viijar, Kaire Olt, Dorel Sabre, Eve Hintsov, Riina Kermik, Eve Vetemaa, Pille Kivihall, Naima Suude, Reda Marks, Eve Kaaret, Illu Erma, Ivi Laas.

Valge on kõige algus ja ots, on esimene lumi, pilved ja valgus tunneli lõpus.

Valge on paber, mis ootab kirjasõna. Valge on vaikus ja puhtus.

Valge on varsti tulekul! Valge on jõuluaeg ja Uue Aasta unistus.

Naha- ja köitekunstnikud eksponeerisid sedapuhku teoseid, mis kannavad eneses valguse ja heleduse geeni, et aidata meil kõigil novembrikuu kaamosega paremini toime tulla.

Nahk kui materjal seostub traditsiooniliselt ennekõike pruunide ja beežide toonidega ja valge nahk mõjub pidulikult ja isegi nõudlikult. Valged raamatukaaned justkui peegeldavad meile sisulehtede valgust tagasi, ent nii nagu sõnad ja laused raamatus kõnelevad oma lugu, nii teevad seda ka kaitsvad kaaned trükise ümber. Valge koondab endasse kõiki värvitoone ja meeleolunüansse.

ENL aastanäitus

„SININE JA MUST JA VALGE“

02.02.–31.03.2024 Viimsi raamatukogus

Osalesid: Illu Erma, Külli Grünbach-Sein, Peep Gorinov, Eve Kaaret, Kadi Kiipus, Pille Kivihall, Sirje Kriisa, Leelo Leesi, Rutt Maantoa, Piret Männa, Tiina Piisang, Helen Maran Poll, Tähti Roostalu, Dorel Sabre, Naima Suude, Signe Taremaa, Maie Teivik, Tulvi-Hanneli Turo, Maarja Undusk, Eve Vetemaa, Tiit Viijar, Merle Visak.

Näitusele oli koondatud Eesti kirjanduse, kultuuri ja ajalooga seotud köiteid ning Eesti ja vabaduse teemaga haakuvad väikevorme. Kui eelmise näituse nimi „Valge“ kõneles iseenda eest ja toetas meie ülesaamist pimedusest, siis patriootlikult laetud veebruarikuul nägime ka teisi värve. Lumekeeltsa alt juba vilksatavat isamaa musta mulda ja sinist taevast hallide hilistalviste pilvede vahelt. Mulgi mehe kuueviilu ja ikka ka valget südametunnistust. Eksponeeritud oli nii varasemaid teemaga haakuvaid teoseid kui ka päris uusi, selle väljapaneku jaoks tehtud köiteid ja objekte.

ENL köitenäitus

„MA OLEN RAAMAT“.

Viivi Luige looming eesti köites

03.09.–08.11.2024 Viimsi raamatukogus

Osalesid: Anneli Filipov, Dorel Sabre, Eve Kaaret, Illu Erma, Helen Maran Poll, Jane Rannamets-Heinsalu, Kadi Kiipus, Külli Grünbach-Sein, Leelo Leesi, Pille Kivihall, Maarja

Undusk, Maie Teivik, Piret Männa, Signe Taremaa, Tiina Piisang, Tiit Viijar, Žanna Žuravel.

Eesti Nahakunstnike Liit korraldas 2024. aasta sügisel Viimsi Raamatukogus Viivi Luige loomingut käsitleva köitenäituse, kus esitleti vaatajaile tõlgendusi kirjaniku teostest. Nii looduskeskset varajast kui ka ajastutundlikku uuemat luulet, sealhulgas köiteid Viivi Luige viimati ilmunud valikkogule „Jõhker tähistaevas“.

Viivi Luik on meie kultuuripildis palju enam kui lihtsalt üks järjekordne kirjanik. Kord tüdruk-imelapsena kirjandusse lennanud poetessist on aastate jooksul kujunenud eestlase südametunnistuse hääli ja vahedalt terasepilguline vaatleja, kes on ühteaegu nii õrn ja lüüriline kui ka halastamatult tabava pilgu ja sõnaga ühiskonna-kriitiline humanistlik luuletaja ja prosaist. Seda huvitavam ja mitmekesisem, aga ka väljakutsuvam on meie kunstnikel Viivi Luige loomingut köitekunsti vahenditega avada. Näitusel eksponeeriti paarkümmend köidet kõikvõimalikes materjalides ja köitmisviisides.

Näitus oli pühendatud nahakunstnike armsa õpetaja ja sõbra Naima Suude (1932–2024) mälestusele.

RAHVUSVAHELISED KONKURSS-NÄITUSED

IV rahvusvaheline köitekunsti konkurss-näitus

„A GATHERING OF LEAVES“

07.07.–11.09.2022 Bodleian Library, Oxfordis

21.–29.09.2022 Sotheby's, Londonis

04.11.2022–25.02.2023 Main Library Gallery, Edinburghi Ülikoolis

Konkurss ja näitus oli pühendatud Oxfordi ülikooli ja ühtlasi maailma vanima botaanikaia 400. aastapäevale. Konkursile olid oodatud kõrgetasemelised köiteid nii teemaga haakuvatele tüpograafilistele raamatutele kui ka kunstnikuraamatud. Korraldajaks oli Suurbritannia köitekunstnike ühendus Designer Bookbinders koostöös Bodleian Library ja Mark Gettyga. Konkursile laekus 153 köidet 29 riigist, millest näitusetuurile valiti 77. Eesti kunstnikest läbisid konkursi edukalt ja valiti näitustele Oxfordi ja Edinburghi ülikoolide raamatukogudes ning Sotheby oksjonimajja Londonis Tiit Viijari, Tiina Piisangu ja Külli Grünbach-Seina teosed.

16. rahvusvaheline köitekunsti konkurss-näitus

„BIENNALES MONDIALES DE LA RELIURE D'ART“

22.–25.09.2022 Espace Jean Racine, St. Remy-les-Chevreuse'is, Prantsusmaal

Eestist osalesid: Rene Haljasmäe, Tulvi-Hanneli Turo, Signe Taremaa, Rutt Maantoa, Tiina Kraav, Dorel Sabre, Maarja Undusk, Piret Männa, Leelo Leesi, Külli Grünbach-Sein, Eve Kaaret, Tiit Viijar, Merle Visak, Kadi Kiipus, Sirje Kriisa, Tiina Piisang, Tähti Roostalu.

Sel aastal trükiti korraldajate poolt kunstnikele tõlgendamiseks Joseph Kesseli romaani „Le Lion“ eksklusiivsed poognad. Biennaali näitusel eksponeeriti 250 köidet 18 riigist.

ENL kunstnike auhinnatud köited 17. rahvusvahelisel köite-
kunsti biennaalil Prantsusmaal

17. rahvusvaheline köitekunsti konkurss-näitus „BIENNALES MONDIALES DE LA RELIURE D'ART“

19.09.–22.09.2024 Espace Jean Racine, St. Remy-les-
Chevreuse´is Prantsusmaal

Eestist osalesid: Illu Erma, Rene Haljasmäe, Eve Kaaret,
Tiina Kraav, Leelo Leesi, Rutt Maantoa, Helen Maran Poll,
Tähti Roostalu, Dorel Sabre, Signe Taremaa, Tulvi Hanneli
Turo, Tiie Vijar, Merle Visak, Tiina Piisang, Kadi Kiipus,
Anneli Filipov, Piret Männa, Maie Teivik.

Köitekunstnike ülesandeks oli seekord köita biennaali
korraldajate poolt trükitud Antoine de Saint-Exupry romaan
„Vol du nuit“ („Öine lend“). Konkursile laekus 278 köidet
24 riigist. ENL viis kunstnikku (Tiina Piisang, Kadi Kiipus,
Anneli Filipov, Piret Männa ja Maie Teivik) pälvisid žürii
2. preemia gruppide arvestuses.

ENL AASTAPREEMIA FRÖLICH PREIS 2023

Eesti Nahakunstnike Liidu preemiaraha kapitaliks on
Saksamaal Stuttgarti lähisel elava köitekunstikoriifree
ja estofiili Hans Peter Frölichi rahaline annetus. Auhind
antakse nahakunsti valdkonnas tegutsevale kunstnikule,
kes on jooksva aastal paistnud silma näitustegevusega,
innovaatiliste ideedega nahakunsti vallas, suurepärase
raamatuköidetega või on suutnud arendada nahakunsti
valdkonda muul moel.

2023. aasta Frölich Preis'i laureaadiks valiti

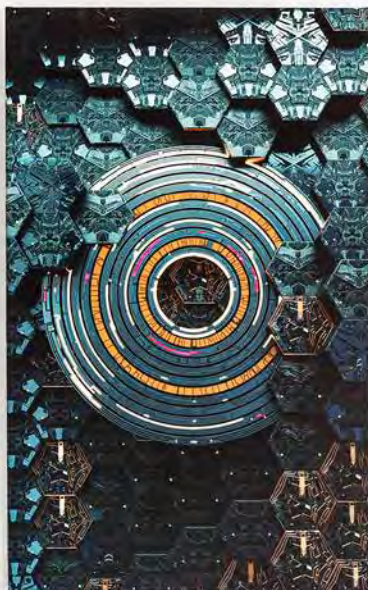
Maarja Undusk.

Maarja Undusk on mitmekülgsest andekas looja, naha-
ja köitekunstnik ning kirjutaja, kelle sõnaseadmisoskus on
nähtavaks teinud Nahakunstnike Liidu tegemised, mõtted
ja seisukohad. Nahakunstnike Liidu juhatuse kauaaegse
liikmena on tema panus kõikide näituste ja ürituste
korraldamisse, mõtestamisse ning algatamisse olnud asen-
damatult suur. Samuti on Maarja alati aktiivselt esinenud
meie näitustel oma värske ja omanäolise loominguga.

Maarja Undusk – Frölich Preis 2023

Studio 22

Taavi Torim „Superstruktuur I, II, III“

Studio 22 kunstnike rühmanäitus

„LÕPMATUSEKIRJAD UNENÄOMATEMAATIKAS“

12.10.–04.11.2023 Kastellaanimaja galeriis, Tallinnas

Kuraator: Riina Grethiel Leppoja

Osalesid: Aune Taamal, Evar Riitsaar, Martin Vällik, Raini Laide, Riina Grethiel Leppoja, Taavi Torim.

Loomisprotsessi sisenedes kogeb inimene oma loovuse põhjatut kaevu. Tungides üha sügavamale, kaev avardub ning selle piirid lahustuvad. Sügavusest lahvatab ääretu ruum, lõpmatu teadvusväli või avakosmos. Seal pulseerib loomeenergia, mis ei kuulu kellelegi, kuid on alati kõigi jaoks olemas. Ikka ja jälle võtab see avarus kuju ning võib vormuda väga erinevateks kujunditeks, mustriteks, kirjadeks, tähendusväljadeks. Neist sünnibki elav märgikeel, mille abil saab suhestuda nii mineviku kui tulevikuga, oma lähiümbruse ja ka kaugete paikadega, jutustada uusi ja vanu lugusid. Meie töödes esinev individuaalne pildikeel tekitab omalaadseid ja mitmetasandilisi jutustusi ja sümbolitevoogu, visuaalseid tekste, mille üheks eesmärgiks

on peegeldada nii individuaalse kui kollektiivse enesemõistmise püüdlusi.

Erinevate kultuuride ja traditsioonide geomeetriliste mustrite seas on alati leidunud märke ja kujundeid, mida iseloomustab eriline nüansirikkus, paljutähenduslik ja kihiline olemus ning ammendamatu potentsiaal, millest sünnivad omalaadsed visuaalsed tekstid. Korrapärastes, harmoonilistes, keerukates ja üha edasi arenevates mustrites peegeldub matemaatika ja kultuuride vaheline seos, mida uurib etnomatemaatikaks nimetatud teadusharu.

Kui matemaatika on mõõtmismeetodite, erinevate kujude ja vormide, mustrite ja mudelite ning muutuste ja variatsioonide uurimise ja kirjeldamise süsteem, siis etnomatemaatika proovib mõista ja lahti mõtestada kultuuride eneseavaldumise ja matemaatika vahelisi seoseid, keskendudes peamiselt kultuuridele, kus kirjakeel on kas puudunud või kaotsi läinud. Keerukad mustrid paljudes kultuurides teevad nähtavaks selle, et matemaatiline mõtlemine võis eelneدا traditsioonilisele kirjakeelele. Nimelt

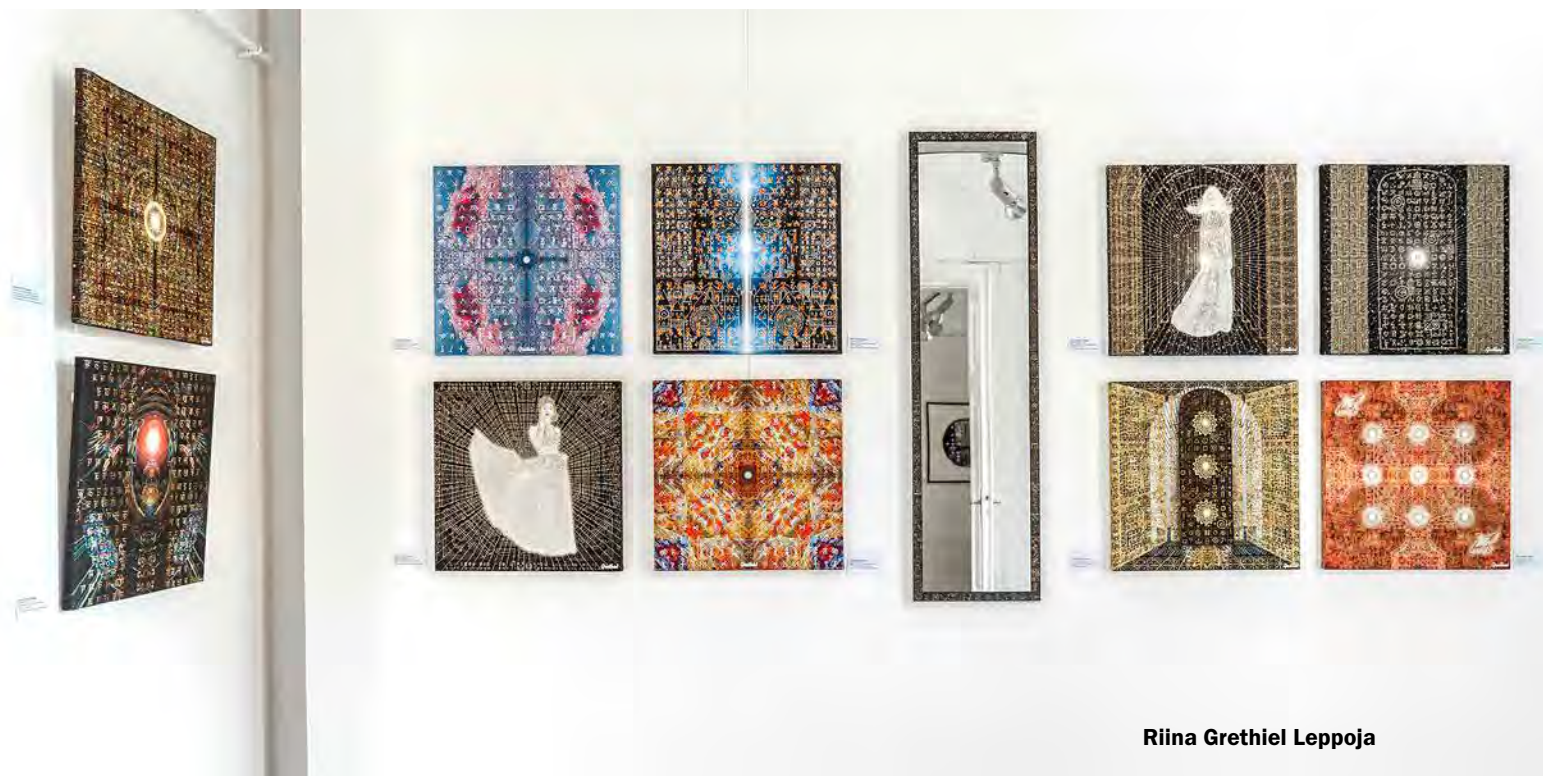
on eksisteerinud universaalne ja aastatuhandeid vana märgikeel, mis põhineb loovuse ja matemaatilise mõtlemise ühendusel. Pole võimatu, et tegemist on teistsugusel loogikal põhineva keelega, mille abil jäädvustati tarkust, jutustati lugusid ja edastati sõnumeid.

Unenäomatemaatika on väljamõeldud termin, et kirjeldada nähtust, kus matemaatiline mõtlemine ühineb loova ja inspireeritud aspektiga inimteadvuses. Unenäomatemaatikas ärkavad märgid ellu ning laienevad märgiväljadeks, mida võib vaadelda kui omalaadseid kihilisi tekste, mis osutavad muutustele ja teevad nähtavaks erinevaid kogemustasandeid. Märgid suhestuvad omavahel, otsides ja leides kooskõla. Tekivad lõputud variatsioonid mustritest, mis ühendavad ja tasakaalustavad vastandeid, paljastades harmoonilisemaid teeradu läbi reaalsuse kulgemiseks. Tegemist on teadvust avardava protsessiga ning kaasaegne neuroteadus on avastanud, et selliste mustritega töötamine, nende väljamõtlemine või edasiarendamine põhjustab uute sünapside tekkimist inimajus, mille tagajärjel on võimalik probleemidele uusi ja üllatavaid lahendusi leida. Kui individuaalne märgikeel seguneb universaalsete sümbolitega, tekivad lisaks mõtteprotsessis kavandatule ootamatud seosed ning vallanduvad omalaadsed narratiivid, väljendudes sümbolite voos ja visuaalsetes tekstides, mis teevad nähtavaks ka säärase märgikeele matemaatilise algupära ja sellega kaasneva korrastava ja harmoneeriva mõju inimpsüühikale.

Kõik sellel näitusel osalevad kunstnikud kuuluvad rühmitusse Studio 22, Tõnis Vindi loodud koolkonda, mis sai alguse juba pool sajandit tagasi Tõnis Vindi

kodustuudios, kui kokku kogunes esimene rühm õpilasi. Tõnis ise on öelnud, et Studio 22 on omamoodi fenomen. Tõepoolest, meid ei ühenda kindlad filosoofilised ega religioossed vaated, pigem liidab meid sarnane suhe märgikeelde – avaldugu see siis kunsti või asjades ja nähtustes meie ümber. Teiste sõnadega, Tõnis on õpetanud meid vaatlema, tajuma ja tõlgendama kunsti ja ka ümbritsevat maailma visuaalse tekstina, kus kõike on võimalik näha kujundi, sümboli või märgina, mis omab nii iseseisvalt kui konteksti asetatuna omalaadset tähendust. See tähendus ei ole lihtsalt kontseptsioon, vaid sellega kaasneb teatud mõju ümbritsevale maailmale. Sellest tulenevalt lähtume ka oma teoseid luues – kas intuiitselt või teadlikumalt – taotluselt teha kunsti, mille mõju oleks positiivne või vähemalt nii meid ennast kui ümbrust harmoneeriv. Sellest tulenevalt sarnaneb kunsti loomine otsekui teksti genereerimisega, kus oluliseks osutub teose sisse tekkiv rütm ja pingestatus, mis võib avalduda omavahel kohtuvate värvide, joonte, sümbolite, kujundite, proportsioonide või isegi esilekerkivate omamütoloogiliste narratiivide kaudu.

Kunsti loomises ühendab meid kõige enam kaks väärtust, mida Tõnis Vint oma õpetustes ikka ja jälle rõhutas – eetika ja esteetika. See on meie taotlus luua kunsti, mis oleks ühteaegu psühholoogiliselt positiivse mõjuga ja ilus. Lisaks sellele võib lugeda iseloomustavaks ka seda, et mitte kõik meie seast ei ole saanud traditsioonilist kunsti-haridust, vaid on omandanud kõrghariduse mõnel muul erialal. Professionaalseteks kunstnikeks oleme kujunenud, õppides Tõnis Vindi käe all.

Riina Grethiel Leppoja

Eesti Tekstiili- kunstnike Liit

2022

Aastanäitus

„ELUOLULINE“

02.12.2022–07.01.2023 Pallas galeriis, Tartus

Kuraatorid: Aet Ollisaar, ETeKL juhatus

Kujundaja: Madis Liplap

Graafiline kujundus: Kadi Pajupuu

Osalesid: Susana Cereja, Reena Curphey, Maryliis Teinfeldt-Grins, Ehalill Halliste, Sigrid Huik, Eva Jakovits, Maddi Kaï (Mari Seger), Mariann Kallas, Brigita Kasemets, Heli Kelt, Maasike Maasik, Epp Mardi, Johanna Mauer, Juulia Aleksandra Mikson, Merike Männi, Marin Noon, Aet Ollisaar, Kadi Pajupuu, Ene Pars, Erika Pedak, Tambet Pedak, Liis Pihlik, Marilyn Piirsalu, Tiina Puhkan, Ülle Raadik, Anu Raud, Tuuli Reinsoo, Merike Roodla, Ilme Rätsep, Kirill Safonov/Ljudmila Swarczewskaja, Zane Shumeiko/ Claudia Marcela Diaz Reyes, Aune Taamal, Reet Talimaa, Milvi Thalheim, Liisa Torsus, Birgit Wagner.

Aastanäitus **ELUOLULINE** Pallas galeriis

Näitusel esitlesime Eesti Tekstiilikunstnike Liidu aastapreemiate laureaate teoseid. Aastanäituse teemale mõeldes keskendusime sellele, mis on elus oluline. Tähtis on oluline ehk eluline. Mis on elu jaoks oluline? Eluolu on viimastel aastatel olnud täis mitmesuguseid muutusi. Mõnikord tekitavad uuendused rahutust, teisalt on muutused ühiskonnas võimalus ümber hinnata, mis on oluline. Kui kõik on ümberringi liikumises, vajame põhilisi väärtusi, teadmisi ja oskusi, mis pidepunkti annavad.

Aasta Noor Tekstiilikunstnik 2021
Ingrid Helena Pajo

AASTAPREEMIAD 2021

Märtsis 2022 valiti 2021. aasta loometegevuse põhjal Eesti Tekstiilikunstnike Liidu aastapreemiate laureaadid. Žürii koosseisu kuulusid Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseumi direktor ja disainikogu kuraator Kai Lobjakas (žürii esinaine), Aasta Tekstiilikunstnik 2020 Ülle Saatmäe, Aasta Noor Tekstiilikunstnik 2020 Karl Artur Korsar, sisearhitekt Andres Labi, Eesti Kunstnike Liidu asepresident Vano Allsalu, kunstiteadlane Heie Treier ning kunstnik Urmas Lüüs.

Aasta Tekstiilikunstnik 2021 Krista Leesi – jätkuvalt kõrgvormis teostatud teravmeelse ja tõlgendusterohke isiknäituse eest Tartu Kunstimuuseumis. Preemia Aasta Tekstiilikunstnik nominentideks esitati Krista Leesi, Aet Ollisaar, Marilyn Piirsalu, Tiina Puhkan ja Maryliis Teinfeldt-Grins.

Aasta Noor Tekstiilikunstnik 2021 Ingrid Helena Pajo – veenva tervikliku ja lõpuni läbitunnetatud uurimuse eest „Labased tunnetused. Kangakudumine kui naasmine materjali“ (EKA, juhendaja Eik Hermann). Aasta Noore Tekstiilikunstniku preemiale kandideerisid Lisette Laanoja, Ingrid Helena Pajo, Laivi Suurväli, Anett Niine/Liisi Tamm, Liisi Tamm.

Tunnustuse **Aasta Tekstiilitegu 2021** pälvis Hiiuemaal Reigi pastoraadis toimunud näitus „Genius Loci II. Legend 1781“, kuraatorid **Maret Kukkur ja Kalli Sein**. Tunnustuse Aasta Tegu 2021 nominentideks esitati rahvaalgatus Anu Raua keskuse sõbrad (ellukutsuja Indrek Kaing), Esna galerii tegevus Ehalill Halliste näituse ja kaasnevate sündmuste korraldamisel (Lilian ja Martin Bristol) ja näitus „Genius Loci II. Legend 1781“ (kuraatorid Maret Kukkur ja Kalli Sein).

Suvine töötuba „Kõitev“

Anu Raua loomekeskuses

Töötoas osales 10 kunstnikku. Töötuba juhendas Helen Poll ja selle korraldas Liisa Kallam koostöös ETeKL juhatussega. Töötoast valmis ka veebikataloog, mille koostaja ja kujundaja on Kadi Pajupuu.

Ilmus kaks ajalehe „Koiliblikas“ numbrit (nr 61 ja 62), toimetaja ja kujundaja Kadi Pajupuu, koostaja ETeKL juhatus. <https://tekstiilikunst.ee/valjaanded>

2023

Aastanäitus

„ETTE/VAATLIK“

13.12.2023–13.01.2024 ARS Kunstlinnaku

Projektiruumis, Tallinnas

Kuraator: Aet Ollisaar koostöös liidu juhatussega

Kujundus: Madis Liplap

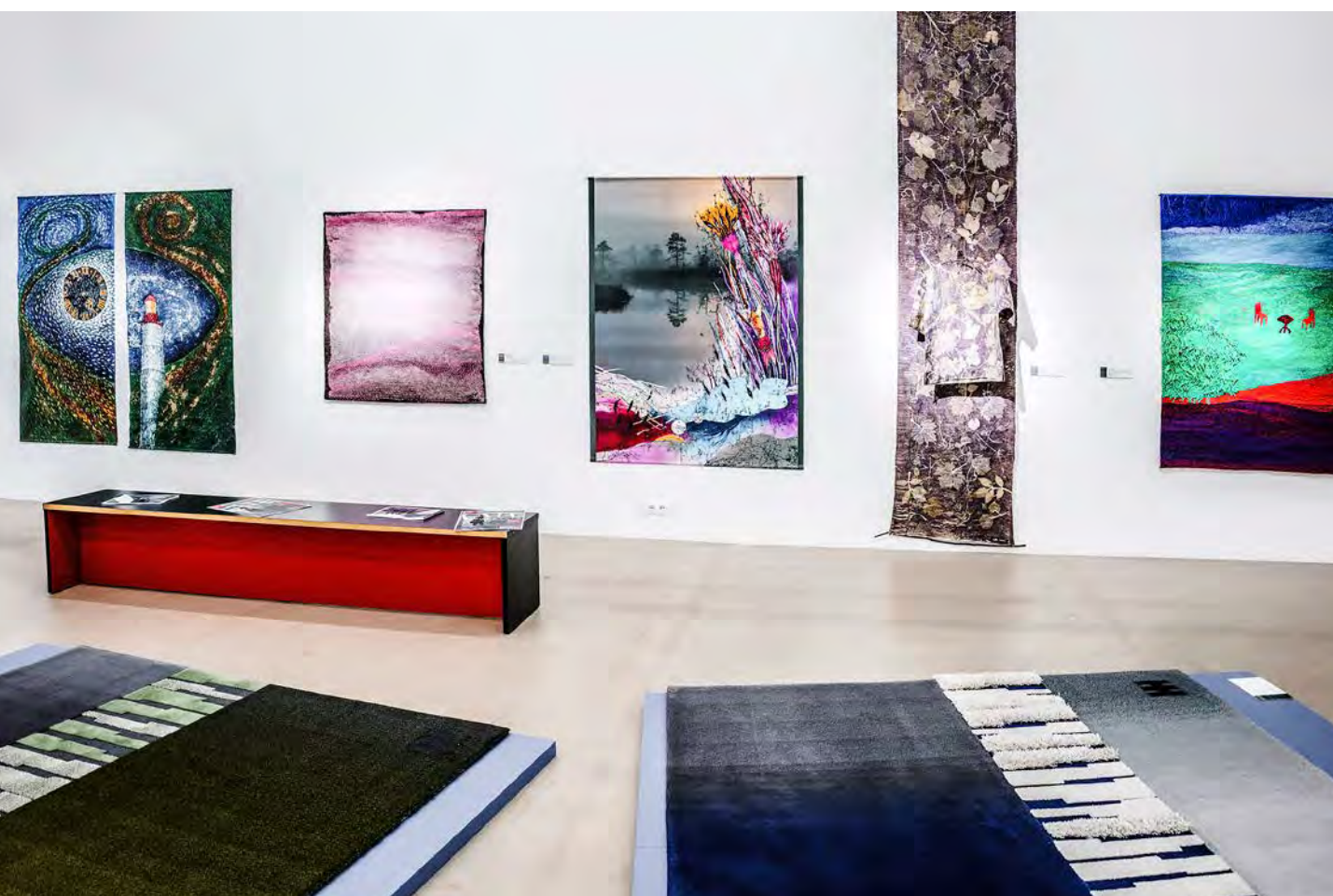
Graafiline kujundus: Kadi Pajupuu

Osalesid: Ehalill Halliste, Sigrid Huik, Elna Kaasik, Mariann Kallas, Krista Leesi, Aet Ollisaar, Kadi Pajupuu, Ene Pars, Erika Pedak, Marilyn Piirsalu, Tiina Puhkan, Anu Raud,

Tuuli Reinsoo, Ilme Rätsep, Ülle Saatmäe, Malle-Maria Sild, Zane Shumeiko, Ljudmila Swarczewskaja, Aune Taamal, Reet Talimaa, Erika Tammperre, Milvi Thalheim, Svetlana Todurova, Liisa Torsus, Kerttu Varik.

Mis seostub sõnaga ettevaatlik? Kas esimesena meenub ettevaatlikkus, alalhoidlikkus, pelgus millegi ees, mis võib juhtuda? Või tundub põnev mõelda ettepoole vaatamisest ja tulevikuootusest mis silmapiiril vaevumärgatavalt terendamas? Näituse teema pakkus mõlemat võimalust.

1993. aastal asutatud Eesti Tekstiilikunstnike Liidul oli täitumas kolmekümnes tegevusaasta, mis viis mõtted nii tulevikku ja ahvatles ka tagasi vaatama. Liit on aastatega suuremaks kasvanud nii liikmete arvult kui tegevuse ulatuselt, algatades rahvusvahelist koostööd ning pakkudes liikmetele igal aastal osalemisvõimalust näitustel ja suvistes töötubades. Liit on oma liikmete nägu. Rikkalik ja mitmekülgne näituste ning autorite kaleidoskoop on talletatud kaks korda aastas ilmuvast väljaandest Koiliblikas. Kuhu edasi? Ettevaatlikult või ette poole vaadates? Aastanäitus avas teemat läbi tekstiilikunstile omaste meediumite, tehnikate ja mõtteviiside. Näitusega kaasnes kolmel laupäeval toimunud publikuprogramm.

Aastanäitus „ETTE/VAATLIK“ ARS Kunstlinnaku Projektiruumis

AASTAPREEMIAD 2022

Märtsis 2023 valiti 2022. aasta loometegevuse põhjal Eesti Tekstiilikunstnike Liidu aastapreemiate laureaadid. Žürii koosseisu kuulusid Eesti Kunstnike Liidu president Elin Kard (esinaine), Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseumi direktor ja disainikogu kuraator Kai Lobjakas, Eesti Sisearhitektide Liidu esindaja Taimi Soo, Eesti Disainerite Liidu esindaja Eik Hermann, ajakirjanik Tiina Kolk, Aasta tekstiilikunstnik 2021 Krista Leesi ning Aasta noor tekstiilikunstnik 2021 Ingrid Helena Pajo. Žürii tegevust korraldas Ainikki Eiskop. Konkursile esitatud töid tutvustav näitus avati mai alguses ARS Kunstilinnaku Projektiruumis.

Aasta Tekstiilikunstnik 2022 – Elna Kaasik pälvis preemia Tallinna Jaani kiriku galeriis toimunud isiknäituse „AjaMustrid“ eest. Karge ja põhjamaise loominguga tuntud Elna Kaasik võttis Tallinna Jaani kirikus toimunud näitusega kokku kolmekümne aasta pikkuse loomingu tegevuse. Aasta Tekstiilikunstnik 2022 nominentideks esitati Aet Ollisaar, Elna Kaasik, Marilyn Piirsalu ja Maryliis Teinfeldt-Grins.

Aasta Noor Tekstiilikunstnik 2022 – Liisa Torsus pälvis preemia bakalaureusetöö „Kivimustud ja natid. Eesti rannarahva etnograafilisest hülgepüügiroivast inspireeritud viltmaterjali loomine umbkuubede tarbeks“ (juhendajad Svetlana Todurova, Piret Valk) eest ja etnograafia, looduse ning taaskasutuse sidumise eest loomingus tänapäevaste tehnikatega. Tunnustuse Aasta Noor Tekstiilikunstnik 2022 nominendid olid Anu Sirkas, Johanna Mauer, Liisa Torsus, Marion Mölder ja Merily Mikiver.

Aasta Tekstiilitegu 2022 laureaat **Ave Matsin** pälvis preemia Eesti villamajanduse hetkeseisu ja võimalusi tutvustavate webinaride „Villaveebuar“ korraldamise eest. Tunnustusele Aasta Tekstiilitegu 2022 esitati Anne Tootma Saaremaa Kunstistuudio pikaajalise ja eduka arendamise eest läbi 30 aasta, Ave Matsin ürituste sarja „Villaveebuar“ algatamise ja korraldamise eest ning Kadi Pajupuu Pallase toimetiste sarjas ilmunud raamatu „MultiWeave. Viis kududa“ koostamise eest.

Suvine töötuba „Ilmutised“

04.–06.08.2023 Heimtalis

Tehnikaks oli tsüanotüüpia ehk raua-sinitrükk kangal. See alternatiivne fototrüki menetlus annab tulemuseks tsüaansinised tömmised. Kursusel osales 16 liidu liiget ja seda juhendas graafik Helen Tago-Mullaste. Töötoa korraldamist juhtis Liisa Kallam. Veebikataloogi koostas ja kujundas Kadi Pajupuu.

Suvine loomelaager ja tekstiilituur

14.–18.08.2023

ETeKL juhatus Kadi Pajupuu eestvedamisel korraldas suvise loomelaagri ja tekstiilituuri Time-Lapse organisatsiooni Nordic Textile Art juhatuse esindajatele. Tekstiilituuri ja loomelaagri eesmärk oli laiendada ETeKLi rahvusvahelist

Suvine töötuba **ILMUTISED** Heimtalis

Time-Lapse tuur ERMi Heimtali muuseumis

koostööd Põhjamaade kunstnikega ning tutvustada Eesti tekstiilivaldkonna hetkeseisu. Sündmusel osalejad said külastada erinevates paikades asuvaid kunstnike ateljeesid, galeriisid, muuseume, tööstusettevõtteid ja koolituskeskusi Viljandimaal, Tartus ja mujal Eestis. Sündmuse täpsem kava on leitav siit: <https://tekstiilikunst.ee/suvekursused>

Ilmus kaks ajalehe „**Koiliblikas**“ numbrit (nr 63 ja 64), toimetaja ja kujundaja Kadi Pajupuu, koostaja ETeKL juhatus. <https://tekstiilikunst.ee/valjaanded>

Tekstiilikunstnike Liidu aastapreemiad 2023

2024

Aastanäitus

„AASTA VÄRV ON KIRJU“

07.12.2024–02.03.2025 Pärnu Uue Kunsti Muuseumis

Kuraator: Aet Ollisaar

Korraldus: ETeKL juhatus

Kujundus: Madis Liplap

Graafiline kujundus: Kadi Pajupuu

Osalesid: Reena Curphey, Ainikki Eiskop, Ehalill Halliste, Sigrid Huik, Mariann Kallas, Mari-Triin Kirs, Tiiu Laur, Maasike Maasik, Epp Mardi, Siiri Minka, Marin Nooni, Aet Ollisaar, Kadi Pajupuu, Ene Pars, Erika Pedak, Liis Pihlik, Marilyn Piirsalu, Ülle Raadik, Anu Raud, Tuuli Reinsoo, Merike Roodla, Ilme Rätsep, Ülle Saatmäe, Eve Selisaar, Zane Shumeiko, Malle-Maria Sild, Heleri Alexandra Sits, Anneli Säre, Ludmilla Swarczewskaja, Aune Taamal, Reet Talimaa, Liisi Tamm, Erika ja Taso Tammperre, Ilja Uhlinov, Piret Valk, Kerttu Varik, Kersti Villand.

Värvides on jõudu ja väge nii üksikult kui ka mitme-kaupa, kõik sõltub kooslusest ja kooskõlast. Särav ja tuhm, intensiivne ja vaoshoitud – valik vastandite vahel on alati erinev. Üksikult harmooniline ja talitsetud, saab mõnikord kõigest kokku tõeline pillerkaar! Nii on ka näitusel osalevate autoritega – ühisnäitusel avaldus kõrvutiolemise vastandlikkus ja tugevus.

Eesti Tekstiilikunstnike Liit ühendab väga erinevate autoripositsioonide ja loomekäkirjadega kunstnikke, kelle töödes on tekstiil keskne materjal. Juba traditsiooniks kujunenud Eesti Tekstiilikunstnike Liidu aastanäitus oli oodatud sündmus nii osalejatele endile kui ka publikule.

Juubelinäitus

„(AU)HINNATUD. EESTI TEKSTIILIKUNSTNIKE LIIT 30“

18.12.2024–18.01.2025 Pärnu Linnagaleriis

Kuraatorid: Helen Adamson, Triin Jerlei

Kujundajad: OAAS Arhitektid

Graafiline kujundus: Sandra Sirp

Osalesid: Anna Gerretz, Maryliis Teinfeldt-Grins, Mari Haavel, Eva Jakovits, Elna Kaasik, Mare Kelpman, Annika Kiidron, Krista Leesi, Helen Lehismets, Siiri Minka, Aet Ollisaar, Kadi Pajupuu, Erika Pedak, Katrin Pere, Marilyn Piirsalu, Tiina Puhkan, Ülle Raadik, Malle-Maria Sild, Zane Shumeiko, Ludmilla Swarczewskaja, Aune Taamal, Erika Tammperre, Riina Tomberg, Piret Valk, Kadri Viires.

Näitusel keskendusime Eesti Tekstiilikunstnike Liidu kolm kümnendit väldanud tegevuse tutvustamisele. Professionaalseid tekstiilikunstnikke koondav loominguine ühendus asutati 15. veebruaril 1993. aastal ning on aktiivselt ühendanud eri põlvkondade tekstiilikunstnikke Eestis. Näituse eesmärgiks oli rääkida ETeKL-i olulisusest kohaliku tekstiilikunsti toetamisel. Lisaks konteksti avavale materjalile oli näitusel eksponeeritud ka kunstnike loominguine tegevus: näitusel olid eksponeeritud ligi kolmekümne rahvusvahelistel näitustel edukalt esinenud autori teosed, mis on valminud liidu tegutsemisaastate jooksul.

Juubelinäitus andis võimaluse tutvustada ETeKL-i juhatuse tööd ja tunnustada nende (tihti vabatahtlikku) panust kohaliku tekstiilikunsti arengusse. Liidu asutamise samaaegselt nägid ilma valgust senini ilmutv liidu infoleht Koiliblikas ning tänaseni tegutsev liidu poolt loodud Lühikese Jala Galerii.

Kuraatorite tänu koostöö eest: Maasike Maasik, Peeter Kuutma, Katrin Pere, Erika ja Taso Tammperre, Ene Pars, Kadi Pajupuu, Aet Ollisaar, Aune Taamal, Sigrid Huik, Hille Saluäär, Pärnu Linnagalerii, Eesti Instituut, Eesti Kultuurkapital, Eesti Tekstiilikunstnike Liit, Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseum.

AASTAPREEMIAD 2023

Märtsis 2024 kogunes Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseumis loomevaldkonna esindajatest koosnev žürii, et tunnustada tekstiilikunstnike 2023. aasta erialast tegevust. Aastapremiate žüriisse kuulusid: Helen Adamson (ETDM), Elna Kaasik (Aasta Tekstiilikunstnik 2022), Elin Kard (EKL), Erle Loonurm (ajakirjanik), Stella Mõttus (kunstiteadlane), Stella Runnel (EDL) ja Liisa Torsus (Aasta Noor Tekstiilikunstnik 2022).

Aasta Tekstiilikunstnik 2023 laureaat on Aet

Ollisaar (1966) võimsa ja viljaka loomeaasta eest.

Žürii hinnangul iseloomustab Ollisaare loomingut poeetilisus, omanäolisus ja aktiivsus. 2023. aastal osales kunstnik kokku 12 näitusel, olles sealjuures loonud kolm isiknäitust ja esinenud kolmel rahvusvahelisel näitusel. Preemia Aasta Tekstiilikunstnik 2023 nominendid olid Maasike Maasik, Aet Ollisaar, Kadi Pajupuu, Marilyn Piirsalu ja Maryliis Teinfeldt-Grins.

Aastanäitus **AASTA VÄRV ON KIRJU** Pärnu Uue Kunsti Muuseumis

Tunnustuse **Aasta Noor Tekstiilikunstnik 2023**

laureaat on **Maria Kristiin Peterson** (1988). Noor tekstiilikunstnik pälvis tunnustuse magistritöö „Disaineri roll tarbijajärgse tekstiilijäätme ringlussevõtul lõngaarenduse ja kudumikollektsiooni näitel“ eest, mis on oskuslikult sidunud materjalivaliku ja disainilahenduse. Žürii hinnangul on see oluline uurimus valdkonna teadusliku arengu jaoks ning tutvustas Eesti disaini ka rahvusvahelisel areenil. Peterson pälvis 2023. aastal tähelepanu New York Textile Month konkursi finalistina. Preemia Aasta Noor Tekstiilikunstnik 2023 nominendid olid India Maria Emilia Kiisler, Johanna Mauer, Liisa Hanvere ja Maria Kristiin Peterson.

Tunnustuse **Aasta Tekstiilitegu 2023** pälvis **Maryliis Teinfeldt-Grins** kogukonnaprojekti eest „Kes mäletab viimasena? Kes mäletab paremini?“. Maryliis Teinfeldt-Grinsi (1994) suurejoonelise kogukonda kaasava loomingulise ettevõtmise mõju on nii kohene kui pikaaegne. Žürii hindas kõrgelt, et kunstnik on toonud tekstiilikunsti ja -disaini noortele lähemale ja tutvustanud uuenduslikku tehnikat laiale publikule. Tunnustusele Aasta Tekstiilitegu 2023 esitati kolm väärikat kandidaati: Anu Raua juubelisündmuste sari ja suurejooneline isiknäitus Heimtali ringtallis, Kadi Pajupuu esinemine rahvusvahelisel erialafoorumil ja teadusartikli avaldamine ning Maryliis Teinfeldt-Grinsi kogukonnaprojekt „Kes mäletab viimasena? Kes mäletab paremini?“.

Žürii poolt märgiti eraldi ära **Kadi Pajupuu** (1963), kes pälvis **eripreemia** pikaaegse ning järjepideva teadustöö ja tekstiilikunsti arendamise eest.

Suvekursus „Mulgi kuuest vaibani“

Anu Raua juhendamisel 16.–18.08.2024 Heimtalis

Kursuse teemaks oli Anu Raua autoritehnikana tuntud Mulgi kuue graafika, mis põhineb traditsioonilistel Mulgi kuue kaunistusvõtetel, kuid mida kasutades saab luua kaasaegseid piltvaipu. Töötoa tulemusena valmisid eripalgelised nõorvaibad, mida eksponeeriti Eesti Rahva Muuseumi Heimtali muuseumis näitusel „Nööri mööda“. Töötoas ja näitusel osalesid Ene Pars, Sigrid Huik, Tuuli Reinsoo, Merike Roodla, Aet Ollisaar, Sirje Raudsepp ja Heleri Alexandra Sits-Tamme.

Nordic Textile Art (NTA) juhatuste loomelaager

05.–09.08.2024 Kaunases, Leedus

Kaunases toimus Põhjamaade Tekstiilikunsti ühenduse Nordic Textile Art (NTA) juhatuste kohtumine. Esindatud olid tekstiilikunstnike liitude juhatuste liikmed Rootsist, Taanist, Norrast, Soomest, Islandilt ja Eestist. Eestit esindasid Aet Ollisaar ja Heleri Alexandra Sits. Loomelaagri korraldasid Leedu Tekstiilikunstnike Liit ja Vilniuse Kunstiakadeemia Kaunase osakond. Kohtumisega kaasnes osalejate pop-up näitus „Textile Talk / Talk Textile“ Kaunase galeriis „Balta“.

Ilmus kaks ajalehe „**Koiliblikas**“ numbrit (nr 65 ja 66), toimetaja ja kujundaja Kadi Pajupuu, koostaja ETeKL juhatus. <https://tekstiilikunst.ee/valjaanded>

Tartu Kunstnike Liit

*Tartu kunstnikud Pärnu kunstnike maja õuele istutatud
tammepuuga*

Tartu Kunstnike Liidul oli peale 2024. aasta üldkoosolekut 191 liiget. Aasta varem toimunud üldkoosolekul läbis liidu põhikiri värskenduskuuri, mille tulemusena jagunevad liikmed tegev-, au- ja toetaja liikmeteks, milledest kahte esimesse kategooriasse saavad kuuluda vaid füüsilised isikud. Esimesteks auliikmeteks valiti 2024. aastal **Lola Liivat, Enn Põldroos ja Helle Vahersalu**.

Põhikirjas määratleti ka täpsemalt liidust väljaarvamise põhjused (lisaks liidu huvide kahjustamisele ka liikmemaksu võlgnevus ja/või üldkoosolekutele mitte osa võtmine), mille tulemusena toimus esimene mitteaktiivsete liikmete väljaarvamine samuti 2024. aastal. Lisaks piirati juhatuse liikme volitusi kahe järjestikuse ametiajaga ning seati juhatuse esimehele maksimaalselt kolme järjestikuse valitsemisperioodi limiit (kõigi volituste pikkus on kolm aastat). 2024. aastal valiti liidu esimeheks teiseks ametiajaks tagasi **Peeter Talvistu** ning juhatusse **Helen Bunder, Eike Eplik, Eva Krivonogova, Kristlyn Liier, Rauno Thomas Moss, Martti Ruus, Kersti Raidma-Suumann, Enn Tegova ja Külli Trummal**. Põhikirja värskendamise eeltööna viisime liikmete hulgas läbi küsitluse, mille eesmärgiks oli saada detailsemat infot liikmete kohta ning paluda nende arvamust väga erinevatel teemadel.

TKL haldab endiselt kahte endale kuuluvat hoonet: Tartu Kunstimaja (Vanemuise 26) ning endist Tartu ARSi maja (Ujula 1a). Oluliste investeringutena vahetasime Tartu Linnavalitsuse toetuste abil välja Ujula hoone elektri peakilbi ning Vanemuise täna veevarustuse peakraani koos ühendusega linna veevärki. Linnavalitsuse ja Kultuuriministeeriumi ühisel toetusel viisime aastatel 2022 ja 2023 läbi Kunstimaja kavandatavast renoveerimisest lähtuvad erinevad projekteerimistööd, millega kaeti nii trassid ja kommunikatsioonid, hoone ja siseõue arhitektuursed lahendused kui ka hoovi sisenuurka rajatav lift. Kuigi majanduslik hetkeseis on nii riigi kui kohaliku omavalitsuse tasandil keeruline, soovime mõlema partneriga koostöös jätkata läbirääkimisi Kunstimaja renoveerimiseks, sest tegu on ühe olulisima kunstiinstitutsiooniga Eestis.

Aastatel 2019 kuni 2022 oli Tartu Kunstnike Liidu näitusetgevuse eest vastutavaks produtsendiks **Tanel Asmer**, 2022–2024 jätkas samal ametil **Urmo Teekivi** ning 2024. aasta septembrist on töökoha üle võtnud **Maret Tamme**. Alates 2022. aastast töötab TKLi kuraator-projekti-juhina **Elika Kiilo-Kulpsoo** ning 2024. aastast osalise koormusega näituste assistendina **Mona Kapper**. Juba pikemalt on liidus töötanud haldusjuht **Eimar Prommik** ja sekretär **Dagmar Miil**.

Alates 2008. aastat on Tartu Kunstimajas järjepidevalt toimunud näitusetgevus kolmel näitusepinnal: suur saal, väike saal ja monumentaalgalerii. Näitusetgevust on TKLi kõrval rahastanud Eesti Kultuurkapital ja Tartu Linnavalitsus. Programm koostatakse peamiselt avaliku konkursi alusel, kuid on ka üksikuid selle väliseid kokkuleppeid. Muuhulgas toimus Kunstimajas kolm Euroopa Kultuuripealinn Tartu 2024 põhiprogrammi kuulunud näitust, mille puhul pikendasime nende kestvust viiele ja isegi kuule täisnädalale (tavaliselt neli). Pikima traditsiooniga väljapanek on vahetult enne pühi avatav Tartu kunsti aastanäitus, mille kujundaja on viimastel aastatel valinud üldkoosolek. Aastatel 2022–2024 on näitust kujundanud **Enn Tegova**, **Evelin Zolotko** ja **Martti Ruus** (viimane kujundas ka 2019. aasta väljapaneku). Näituse avamisel antakse üle Ado Vabbe nimeline kunstipreemia. 2023. aastast antakse kolme Tartu kunstikogu toetusel (Veljo Ipits, Reigo Kuivjõgi ja Margus Punab) näituse viimasel päeval välja ka kaks aastanäituse tunnustust: publiku preemia ja žürii poolt valitav noore kunstniku ergutuspreemia (mõlemad 3000 eurot). Samuti palume publikul valida viimase aasta lemmiknäitus. Esimesel korral võitsid preemiad vastavalt **Maris Tuuling** ja **Siiri Jüris** ning **Timo Tootsi** isiknäitus „Luba kõik küpsised“.

Praeguseks on programmi traditsiooniliseks osaks saanud ka kaks teist väljapanekut: kevaditi monumentaalgaleriis toimuv Tartu Kunstioksjon, mida liit organiseerib koostöös galeriiga Art & Tonic, ning sügiseti väikeses saalis aset leidev Hotell Pallase maalikunsti stipendiumi preemianäitus, mis on mõeldud Kõrgema Kunstikooli Pallas maaliosakonna õpilastele ning mida antakse välja TKLi, kooli, Tartu Kultuurkapitali ja Hotell Pallase koostöös. Mõlemad traditsioonid said alguse aastal 2020. Praeguseks on stipendiuminäitusel oma teoseid esitlenud

Maris Paal, Mia Melanie Saar, Caroliina Luhamets, Hedi Kuhi ja Mari Frühling.

2024. aastal organiseeris TKL koostöös Pärnu Linnagaleriiga näitusevahetuse projekti Pärnu-Tartu Kunstiekspress, mille raames toimusid esmalt pärnakate näitused Tartu Kunstimajas (Janno Bergmanni kureeritud ülevaade ning „Naine & naine“ ja „Mees & mees“ näitusevalikud) ning seejärel suvel näitused erinevates Pärnu näitusepaikades (Linnagalerii ruumid nii kunstnike majas kui raekojas, Endla Teater, Tex-Mex galerii ja HØØD baar), kus osales kokku 79 Tartu kunstniku ning mis avati uhke rongkäiguga. Avamispidustuste raames istutati ka tartlaste kingitusena Pärnu kunstnike maja õuele kahe linna sõpruse märgiks tammepuu.

Seoses 2022. aastal alanud Ukraina sõjaga pakkus TKL kahe aasta jooksul oma külaliskorterit ja -ateljeed Ukraina autoritele. Kahe aasta jooksul viibisid siin Hanna Kyseleva, Daria Melnykova ja Eva Alvor, kelledest viimasel toimus ka Aparaaditehases isiknäitus. Jätkunud on residentuuri-vahetus Tampere Kunstnike Liiduga ning tänu Tartu kultuuri-pealinna staatusele toimus 2024. aasta Kanadas asuva Hamiltoni Kunstinõukogu residentuuriprogramm Nordic Artist Exchange koostöös TKLiga, mille tulemusena viibisid sügisel Cotton Factory külalisateljees lausa kaks noort Tartu autorit: **Regina Mareta Soorsein** ja **Edgar Tedresaar**.

2022. aastal oli Tartu Kunstnike Liit nii Kunstiasutuste Liidu kui Eesti Loomeresidentuuride Võrgustiku LOORE üheks asutajaliikmeks ning TKLi esimees Peeter Talvistu on kuulunud ka mõlema ühenduse juhatusse. Muuhulgas on TKL osalenud aktiivselt kunstniketasude süsteemi loomise ettepaneku koostamisel.

Maris Tuuling, 2023. aasta Tartu kunsti aastanäituse publikulemmik

Eesti Vabagraafikute Ühendus

JUTUSTA JA JOONISTA GÜ galeriis

MUHU PRINT

Muhu Prindist on kujunenud oluline sündmus Eesti graafikamaastikul, mis on aktiveerinud erialast suhtlust ning olnud käivitajaks mitmetele kohalikele ja rahvusvahelistele näitustele ning koostööprojektidele. Aastate jooksul on loodud rahvusvahelisi suhteid kunstnike ja institutsioonidega Ungarist, Leedust, Lätist, Poolast, Rootsist, Soomest, Norrast, Gröönimaalt, Saksamaalt, Prantsusmaalt, Šotimaalt, Inglismaalt, USAst, Ukrainast ja Portugalist.

MUHU PRINT 2022

25.07.–31.07.2022 EKL Muhu Kunstitalus

Korraldajad: Kadri Toom, Lembe Ruben

Loomingulises töötoas osales 20 kutsutud professionaalset graafikakunstnikku Eestist, Poolast, Leedust ja Soomest. Töötubasid viisid läbi Jolanta Gmur Poolast ning Appias Albina Leedust.

Muhu Print 2022 teemaks oli „Muhuversum“. Vabas õhus ja vabas õhustikus teostusid kõik väljapääsu ihkavad mõtted, mis olid viimastel ärevatel aastatel kogunenud. Paisu tagant väljapääsu ootavad ideed vormistati graafilisteks teosteks. Ka sel aastal julgustasime looma formaadist väljuvaid töid ning oodatud olid ka aktsioonid, mis viisid meid väljapoole kahemõõtmelist graafikapaberit, suhestusid kohaliku olustikuga või eksperimenteerisid keskkonnaga.

IX MUHU PRINT „OHT & OHUTUS“

24.07.–30.07.2023 EKL Muhu Kunstitalus

Korraldajad: Kadri Toom, Lembe Ruben

Töötoas osales 18 kutsutud professionaalset graafikakunstnikku Eestist ja välismaalt. Töötuba juhendas rahvusvaheliselt tunnustatud graafikameister ja kunstnik Andrew Baldwin Inglismaalt. Töötoas tutvustas Andrew Baldwin enda väljatöötatud innovaatilist kruntlakki BIG, mis võimaldab praktiseerida metallplaatidega (tsink, vask, alumiinium) keskkonnasõbralikult kõiki traditsioonilisi söövitustehnikaid. Tegu on krundiga, mille on kasutusele võtnud juba paljud kunstnikud Inglismaal ja USAs, vähem aga Euroopas. Seega oli meil harukordselt hea võimalus tutvuda uudse materjaliga töötamisega. Propageerime ohutumate tehnikate kasutusele võtmist graafika valdkonnas ning usume, et Muhu Print aitab tuua kasutusele uusi töövõtteid ja keskkonnasõbralike materjale ka kohalike kunstnike seas. Graafikatehnikad arenevad pidevalt ning Muhu Print võimaldab kunstnikel end graafikamaailmas toimuva uue ja huvitavaga kurssi viia.

X MUHU PRINT: RE AKTSIOON

22.07.–28.07.2024 EKL Muhu Kunstitalus

Osalesid: Noora Nio-Juss (FI), Lembe Ruben, Kadri Toom, Liis Tedre, Lilli-Krõõt Repnau, Marge Robam, Julia Syrztistie (PL), Elle May Palumäe, Saule Poškutė (LT), Kristiina Aarna, Ella Mai Matsina, Annika Tonts, Kalli Kalde, Külliki Järvila, Mirjam Varik, Elin Kjørnes (NO), Marija Marcelionyte (LT), Merilin Metsamaa.

2024. aasta suvel tähistas rahvusvaheline graafikute töötuba Muhu Print oma kümnnendat sünnipäeva. Selle

aja jooksul on Muhu Prindist kujunenud oluline sündmus Eesti graafikamaastikul. Muhu Prindil osalenud kunstnike võrgustik on aastate jooksul üha tihenunud ja laienenud. Rahvusvaheliselt tunnustatud välisriikidest pärit töötubade juhendajad on täiendanud kohalike graafikute pagasit paljude uute, keskkonnasõbralike ja kaasaegsete graafika-tehnikate ning töövõtete, mida Eestis enne seda ei ole praktiseeritud.

X Muhu Print töötuba juhendas tunnustatud Soome kunstnik Noora Nio-Juss.

2024. aastal sidus Muhu Prindi ideeliselt ühtseks tervikuks graafikale omane teema – reaktsioon. Graafika meediumis töötamise protsess on keemiliste, füüsikaliste aga ka füüsiliste reaktsioonide tulemus.

Puulõige on oma olemuselt aeganõudev, meditatiivne ja füüsiline protsess, kus materjal osutab vastupanu ning samas mängib materiaalsuse ja faktuuriga olulist rolli tulemusel. Tehnika võimaldab mängulist lähenemist nii formaadi, vormi kui värvi osas. Töötoas võtsime kasutusse miniatuurset otspuuplaadi, suuremad vineerist tahvliid ning kohaspetsiifilised ruumilised leidobjektid.

Muhu Kunstitalu soodustab erinevaid eksperimente ning aktsioone. 2024. aastal visualiseerisid kunstnikud looduse, kohaliku leidmaterjali, olustiku ning inimestevaheliste reaktsioonidega. Toimusid tehniliste nippide jagamine, koostöö, kolleegide mõttevahetused ja õhtused kunstnikevestlused. Valminud taiesed jäid ootama osalejate reaktsioone Kunstitalu õuel toimival *pop-up* näitusel 27. juulil ning näitusel Tallinnas GÜ galeriis 2024. aasta novembris.

X MUHU PRINT puulõike ühisteos

EVÜ NÄITUSED 2022–2024

Eesti graafika aastanäitus

„SEIS! GRAAFIKA!“

03.–26.06.2022 Pärnu Uue Kunsti Muuseumis

Tekst, graafiline kujundus ja korraldus: Lembe Ruben

Kujundus: Helen Tago, Lembe Ruben

Osalesid: Jüri Arrak, Charlotte Biszewski, Sirje Eelma, Eve Eesmaa, Ines Erlemann, Pille Ernesaks, Evelyn Grzinich, Inga Heamägi, Eero Ijavoinen, Külliki Järvila, Kertu-Liina Karjus, Kalli Kalde, Katrin Kaev, Margot Kask, Jüri Kass, Kaija Kesa, Liisa Kruusmägi, Toomas Kuusing, Mari-Liis Laanemaa, Tõnis Laanemaa, Ly Lestberg, Ove Maidla, Ella-Mai Matsina, Aarne Mesikäpp, Katariin Mudist, Viive Noor, Enno Ootsing, Tauno Ostra, Illimar Paul, Marilyn Piirsalu, Mark Antonius Puhkan, Lembe Ruben, Reti Saks, Regina-Mareta Soonsein, Mirja-Mari Smidt, Katri Smitt, Jaan Škerin, Helen Tago, Evi Tihemets, Kadri Toom, Tarmo Tulgiste, Maria-Kristiina Ulas, Ragne Uutsalu, Silver Vahtre, Märt Vaidla, Kelli Valk, Külliki Varvas, Marje Üksine.

„Seis! Graafika!“ elustas ülevaatenäituste tava graafikas. Näitusel osalesid lisaks alaliidu liikmetele ka teised graafiliselt mõtlevad kunstnikud. Eestis tegutsevate kunstnike graafikalooming peegeldas näitusel staatilist kahemõõtmelist lugu. Teemavalik oli vaba, ehk just see, mis graafikuid looma paneb, inspireerib ja puudutab – ikka selleks, et kaardistada tegelikku graafika seis. Eri vanuses loojad, erinevad tehnikad ja erinevad kontseptsioonid tasakaalustamas üksteist vaikivast dialoogis. Need sõnumid segunesid vastamisi seistes uuteks narratiivideks, muteerudes uuteks ideoloogiateks. Lähenesid koolkondlikud vastasseisud, võttes teineteiselt midagi üle. Graafika tõusulainel on seis igal juhul põnev ja graafikapilt olemuselt pidevalt muutuv. „Seis! Graafika!“ oli vaatajale üleskutse seisatada ja vaadelda unikaalset joonte ja pindade mängu, süveneda kahemõõtmelisse, tihti vaid kahevärvilisse ja vahel kahe-mõõtmelisse narratiivi, süvenedes seeläbi iseendasse.

„AVA OMA (S)ILMAD“

05.08.–10.09.2022 Rüki galeriis, Viljandis

Kuraatorid: Lilli-Krõõt Repnau, Mari Prekup

Osalesid: Kadri Toom, Virge Jõekalda, Illimar Paul, Kristina Paabus, Maarja Nurk, Killu Sukmit, Marilyn Piirsalu, Riin Maide, Anna Škodenko, Andres Tolts (VGÜ kollektsioon), Kaarel Kütas, Britta Benno, Merilyn Lempu, Andrus Joonas, Taave Tuutma.

Näitusel keskendusime loodusele ning elurikkusele linnakeskkonnas ja kutsusime avatud meeltega vaatlema ümbruskonda enda sees ning väljaspool. Näituse avamisel luges Maarja Pärtna katkendeid raamatust „Elav linn“ ja toimus Kaarel Kütase *performance*.

„MARE VINT. KIVIST SILD“

12.08.–02.09.2022 ARS Kunstilinnaku Projektiruumis

Näituse korraldus: Loit Jõekalda, Lembe Ruben

Tekst ja idee: Lembe Ruben

Mare Vindi 80. sünniaastapäevale pühendatud näitus tutvustas Mare Vindi (1942–2020) loomingut läbi mitme

aastakümne. Mare Vindi loodud kiviliitod vaatlevad loodust kui arhitektuuri. Korrastades kaootilist loodust abstraktsedeks stiliseeritud kujunditeks, kõrvutavad tema teosed loodust inimeste poolt ehitatud arhitektuuriga. Tema looming muudab argise justkui pühaks. Mare Vindi pilte valitsevad korrapärased struktuurid. Me teame, et kõik elav on ehitatud paarikümne aminohappe abil. See on fenomenaaalse loova võimega ehitusklots, mis võimaldab elul paljuneda väga mitmekesiste liikidena – looduse hämmastav looming.

Inimese suurimad ja silmapaistvaimad loomeaktid eraldavad meid metsikust loodusest – need on kivist, metallist, klaasist ja betoonist kapslid. Ehitusklotsid ja moodulid paljunevad tehases kiiremini kui looduses. Mare Vindi lemmiktehnikas – kivitrüki tehnikas ehk litograafias – saavad looduse ja inimese looming kokku uuel tasandil, lisades veel ühe keeru tema loomingulisse DNA-sse. Litograafia tehnikas on võimalik paljundada lubjakivist plaadile kantud ja seejärel söövitatud joonistust kümneid kordi.

Eesti Vabagraafikute Ühenduse ateljees, praeguses Graafikakojas on litograafiat trükitud ühe ja sama pressiga juba 75 aastat. Ka Mare Vint kasutas seda pressi ja jäi truuks ühele litokivile, millele tema looming lõputult taasilmus, et trükimeistri abil uuesti lihvimise käigus olematusse kaduda. Mare Vint oli oluline lüli 1970. ja 1980. aastatel graafikute seltskonda sidunud omamoodi plahvatuslikust kõrgel tasemel graafika- ja seltsielust. Näitusel oli installatsioon Graafikakoja litokividest, mis on näinud paljude Eesti graafikute loomingut – ja ikka on need uue pildi ootuses uuesti puhtaks lihvitud.

Näitusega kaasnes kataloog „Mare Vint“, millele tegid kaastööd Elnara Taidre, Vappu Thurlow ja Lembe Ruben, kujundas Kaija Kesa.

„LOOVUSE AED, KUS MARE VINT KÄIB“

15.09.–07.10.2022 GÜ galeriis, ARS Kunstilinnakus

Eesti Vabagraafikute Ühenduse uue galerii avanäitusel meenutasid kolleegi oma teostega EVÜ liikmed Helen Tago, Britta Benno, Virge Jõekalda, Lilli-Krõõt Repnau, Kadri Toom, Kalli Kalde, Enno Ootsing ja Lembe Ruben.

Kureeris ja kujundas: Lembe Ruben.

Graafikakoja ja GÜ galerii avamine

23.09.2022 ARS Kunstilinnakus

ARS Kunstilinnakus avas Eesti Vabagraafikute Ühenduse 2022. aastal uus galerii GÜ galerii ja ukseid avas ka Kunstihoone remondi ajaks ARSis uue kodu leidnud Eesti professionaalse trükigraafika keskus Graafikakoda. Toimusid ka näituse „Loovuse aed, kus Mare Vint käib“, GÜ galerii ja Graafikakoja avamine. Linastus film „Trükivärviline seltskond“ (2022) Graafikakojast, milles oma noorpõlve kõrgetasemelist graafika- ja seltsielu meenutavad mitmed selle epohhi võtmetegelased: Jüri Hain, Evi Tihemets, Kaisa Puustak, Enno Ootsing, Marje Üksine, Loit Jõekalda ja Uku Kann. Filmis ja monteeris Lembe Ruben.

Lauri Koppel *Suvilate seeria*

Wiiralti preemia 2022,

EESTI NÜÜDISGRAAFIKA KONKURSS-NÄITUS

13.10.–09.11.2022 ARS Kunstilinnaku Projektiruumis ja GÜ galeriis

Wiiralti preemia 2022 peapreemia pälvis Lauri Koppel ja ergutuspreemia Kadri Toom. Nominendid olid veel Sirje Eelma, Jaanus Samma ja Raul Keller. Esmakordne žürii aupreemia anti Raul Meelele.

Wiiralti preemia ja Eesti nüüdisgraafika näitus on saanud Eesti kunstimaailma traditsiooniliseks osaks eesmärgiga toetada, innustada ja ühendada loovautoreid eri põlvkondadest. Konkurss-näitust korraldavad Eesti Rahvusraamatukogu, Tallinna Kultuuri- ja Spordiamet ja Eesti Vabagraafikute Ühendus. Wiiralti preemiat antakse välja igal kolmandal aastal ning 2022. aastal juba kaheksandat korda.

Osalesid: Kadri Alesmaa-Visnap, Miia Helena Allsalu, Sirje Eelma, Eve Eesmaa, Inga Heamägi, Virge Jõekalda, Kalli Kalde, Jüri Kass, Raul Keller, Kaija Kesa, Margus Kontus, Gudrun Koppel, Lauri Koppel, Tiina Kraav, Toomas Kuusing, Tõnis Laanemaa, Siiri Leppik, Ove Maidla, Raul Meel, Katariin Mudist, Enno Ootsing, Joonas Parve, Illimar Paul, Marilyn Piirsalu, Mark Antonius Puhkan, Lilli-Krõõt Repnau, Lembe Ruben, Reti Saks, Jaanus Samma, Feliks Sarv, Mirja-Mari Smidt, Regina-Mareta Soonsein, Helen Tago, Liis Tedre, Evi Tihemets, Kadri Toom, Toom Tragel, Maria-Kristiina Ulas, Kelli Valk, Urmas Viik, Marje Üksine.

Wiiralti preemia 2022 žürii: esimees Harry Liivrand (kunstikriitik), liikmed Gudrun Koppel (Wiiralti preemia 2019 laureaat), Inga Heamägi (Wiiralti preemia 2019 laureaat), Elnara Taidre (Eesti Kunstimuseum), Kirke Kangro (Eesti Kunstiakadeemia), Indrek Köster (Eesti Kunstnike Liit), Loit Jõekalda (Eesti Vabagraafikute Ühendus), Laura Toots (Tallinna Linnavalitsus), Virge Loo (Eesti Rahvusraamatukogu) ja Aleksander Metsamärt (kunstikriitik).

Eelmise, 2019. aasta Wiiralti preemia laureaatide näitus toimus GÜ galeriis. Laureaadid olid Gudrun Koppel (peapreemia) ja Inga Heamägi (ergutuspreemia).

Graafikakoja 75. aastapäevale pühendatud näitus

„GRAAFIKAKOJA 75 MÄLUPILT“

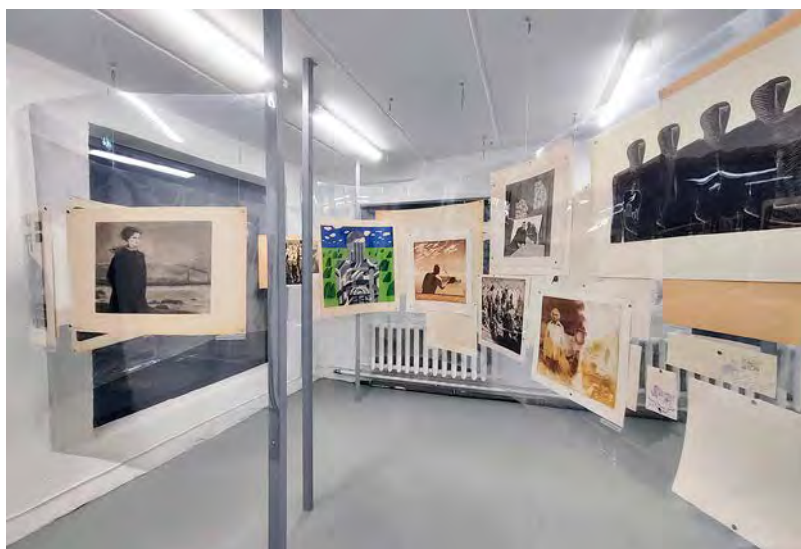
21.–22.12.2022, 02.–21.01.2023 GÜ galeriis ARS Kunstilinnakus

Koostajad ja kujundajad: Helen Tago, Lembe Ruben

Kunstnikud: Aino Bach, Vive Tolli, Peeter Ulas, Urmas Ploomipuu, Evi Tihemets, Evald Okas, Herald Eelma, Allex Kütt, Ott Kangilaski, Ilmar Torn, Leonhard Lapin, Kaisa Puustak, Marje Üksine, Jüri Arrak, Tõnis Laanemaa, Mare Vint, Aili Vint, Olev Soans, Vello Vinn, Henno Arrak, Külliki Järvi jpt.

Täname lugusid pajatamast: Jüri Hain, Sirje Eelma, Loit Jõekalda, Marje Üksine, Evi Tihemets, Heinz Valk, Enno Ootsing, Uku Kann, Herald Eelma.

Graafika Eksperimentaalateljee, toonane Graafikakoda on loomingulise absurdi töökoda. Pikki aastakümneid valitsev ametlik totalitaarse absurdi ideoloogia sunnib pagema teise reaalsusesse. Värvav vabamasse vaimsesse oaasi asub Tallinna kesklinnas – linnamüüri seest läbi minnes pääseb Kunstihoone õuel asuvasse Graafika Eksperimentaalateljeesse. Sinna koguneb pea iga päev seltskond erinevatelt loomealadelt, et arutleda ja maailma

GRAAFIKAKOJA 75 MÄLUPILT GÜ galeriis

parandada. Ühiskonnas valitsev irrealsus tõstab kunstnikud maast lahti ja see keeratakse Graafikakojas veelgi üle vindi. Ateljees toimunud arutelud tiivustavad loomingulist lendu. Tulemuseks on Eesti graafika ülevabariigiline tunnus ja plahvatuslikult hea tase! Ainuke takistus on ajastu keelud ja käsud, mis kõiki mäslavaid loomingulisi impulsse ei luba näitamiseks välja panna. Kõik oluline saab siiski trükipresside abil piltidele püütud!

Näitusel oli eksponeeritud 75 pilti Graafikakojas kogust aastatest 1951–1990. Näitusel kõlasid tänapäeval kummituslikuna tunduvaid lood, mida pajatasid toonase graafikakogukonna liikmed.

Rahvusvaheline graafikanäitus

„MUHUVESUM“

23.01.–11.02.2023 GÜ Galeriis ARS Kunstlinnakus

Korraldaja: Kadri Toom

Eesti kunstnikest osalesid: Inga Heamägi, Tiina Kraav, Marge Robam, Lembe Ruben, Kadri Toom, Liis Tedre, Annika Tonts, Mirja-Mari Smidt.

Näitus koondas endas teemasid keskkonnatundlikkusest, isiklikest ruumikogemustest, matemaatika ja kunsti kokkupuutepunktidest ning arheoloogiast. Teemade varieeruvus oli lai, kunstnikke ühendav ühisosa aga kontsentreerunud graafikakunsti kaasaegsele mõtestamisele ning meediumiga aktiivselt töötamisele. Rahvusvaheline grupinäitus oli jätk suvisele töötoale „VIII Muhu Print“, mis toimus EKL Muhu Kunstitalus. Töötubasid juhendas Appias Albina Leedust ning Jolanta Gmur Poolast. Intensiivse loomingulise nädala tulemusena tekkis uusi ideid, uusi graafilisi töid ning tihe mõttevahetus graafika erinevatest väljunditest. Korraldajate soov oli need ideed vormistada osalenud kunstnike ühisnäituseks.

Eesti-Läti-Leedu-Itaalia graafikute ühisnäitus näituse „MIRROR – FACE TO FACE“ raames

27.08.–18.09.2023 Caldognos, Itaalias

10.08.–19.09.2023 Kohila mõisakoolis

Eestipoolne korraldaja: Inga Heamägi

Osalesid: Undine Ābiķe, Appias Albina, Agnese Apine, Eva Aulmann, Silvia Baldisserotto, Gianluigi Bellucci, Valeria Bertesina, Gabriele Bordignon, Roberta Boveri, Justine Emilija Brieze, Māris Čačka, Caterina Codato, Emanuele Convento, Maurizio Corradin, Maria D'Apuzzo, Eleonora Del Giudice, Matas Dūda, Oscar Giachino, Elena Grudzinskaitė, Inga Heamägi, Raaele Iommi, Kaja Kesa, Gudrun Koppel, Lauri Koppel, Vaiva Kovieraitė-Trumpė, Justė Kuliešaitė, Pedro Luis Lava, Paulis Liepa, Cecilia Maran, Marija Marcelionytė-Paliukė, Michela Mascarucci, Saulė Matulevičiūtė, Raul Meel, Jolanta Mikulskytė, Erminia Mitrano, Sandro Pazzi, Toni Pecoraro, Juris Petraškevičs, Elisa Pietrelli, Silvio Pozzati, Marco Prodi, Mark Antonius Puhkan, Lembe Ruben-Kangur, Giovanna Ruggieri, Stefania Sagliocco, Guntars Sietiņš, Massimo Spadari, Ettore Stegagnolo, Marija Sučilaitė, Corina Surdu, Helen Tago, Pierangelo Tieri, Cristiano Vettore, Arta Volbeta.

Eesti Vabagraafikute Ühenduse ja Eesti Kujurite Ühenduse ühisnäitus

„LENDELED JA MONUMENDID“

21.10.–03.12.2023 Pärnu Uue Kunsti Muuseumis

Kuraatorid: Leena Kuutma, Lembe Ruben

Kontseptsioon: Lembe Ruben

Näituse kujundajad: Leena Kuutma, Lembe Ruben

Osalesid graafikud: Evi Tihemets, Enno Ootsing, Kalli Kalde, Mirja-Mari Smidt, Eve Eesmaa, Anu Juurak, Reti Saks, Maria-Kristiina Ulas, Sirje Eelma, Maria Izabella Lehtsaar, Marilyn Piirsalu, Angela Soop, Mark Antonius Puhkan, Liis Tedre, Lembe Ruben, Inga Heamägi, Evelyn Grzinich, Ly Lestberg, Kristina Paabus, Toomas Kuusing, Kelli Valk, Virge Jõekalda, Loit Jõekalda.

Osalesid skulptorid: Elo Liiv, Rait Prääts, Aime Kuulbusch, Paul Mänd, Simson Seakülast, Silja Truus, Gea Sibola-Hansen, Tiit Kirsipuu, Mari-Liis Tammi-Kelder, Kalle-Priit Pruuden, Bruno Kadak, Eneken Maripuu, Piret Meos Uibotalo, Vergo Vernik, Berit Talpsepp-Jaanisoo, Per Petersen, Ahti Seppet, Leena Kuutma, Art Allmägi.

Tormame info kiirteel, kus on igapäevaselt valida tuhandeid viitasid, suundi ja ideoloogiasid. Igaüks meist saab produtseerida oma mõtteid ja saata need hetkega maailma laiali. Siin ei tee enam vahet tõel ja valel. Vastuolulised sõnumid võitlevad omasoodu, tihti eraldudes sõnumi saatjast ja ka reaalsusest. Aastasadu on sõnumi olulisust rõhutatud trükkimise ja paljundamisega ning vormitud kivisse. Nüüd saabuvad sõnumid kliki kaudu, osa neist plingib ja häälitseb! Kas need tõusevad esile kirjust infomürast või tõuseb paremini esile kivisse raiutud ja raamitud sõnum?

Graafika kui poetiseeritud-tirazeeritud lendleht saab erinevalt nii mõnestki teisest kunstiliigist oma sõnumit levitada samaaegselt mitmes kohas. Ideoloogiad võitlevad

LENDELED JA MONUMENDID Pärnu Uue Kunsti Muuseumis

kunsti kaudu. Vaenuliku tühistamine ja käibel tõdede soosimine – kunst on ühiskonna tööriist.

Skulptuur on läbi ajaloo olnud võimu põlistamise ehituskivi. Monument oma mastaapsuselt ja positsioonilt paistab kaugele, näidates meelsust. Kunstniku oskused teenivad laiemat eesmärki ja olenevalt olukorrast on autori positsioon kas kellegi poolt ette kirjutatud või vabam. Suuremahulisi skulptuure tehes tuleb igal juhul tingimustega arvestada. Kui vabana ta siiski vaba riigi avalikus ruumis tegelikult sünnib?

„JUTUSTA JA JOONISTA“

07.–24.05.2023 GÜ galeriis, ARS Kunstilinnakus

Idee ja näituse korraldus: Lembe Ruben

Osalesid: Maria-Kristiina Ulas, Mirja-Mari Smidt, Ly Lestberg, Kai Karolin, Toomas Pääsuke, Jaan Saar, Elle May Palumäe, Allan Tõnissoo, Liis Tedre, Annika Tonts, Külliki Varvas, Lembe Ruben.

Graafikakoda alustas sügisel 2023 joonistusstuudioga „Jutusta ja joonista“, mis on mõeldud kõigile loovatele inimestele. Teemad joonistusploki ja tee kõrvale on olnud elust enesest – kunstnikuks olemisest, graafikast, ilust ja headusest, poliitikast, armastusest, sõprusest, hirmust, sõjast, kollasest ajakirjandusest, unenägudest, paranähtustest, ennustamisest, lapsepõlvest, vananemisest jpm. Joonistatud on üksteist ja reaktsioone teiste juttudele. Igal korral sõnastasime ka jutu teema aga allusime sellele, kuhu jutt ja joon tüürisid.

Graafikakoda jätkab traditsiooni kunstnike lobisemise kohana, millist rolli on ta alates 1947. aastast Tallinna Kunstihoone õuemajas kandnud. Graafikakotta kogunesid loomeinimesed massiliselt, et luua ja jutustada – räägiti jutte, mida mujal ei tohtinud. Siin on räägitud punane mustaks, Eesti vabaks ja võimatu võimalikuks. Ühine energia kulmineerus sel ajal tohutu graafika plahvatussega. Koostöös tugevnes kogukond ja üksteist innustades jäädvustus kunstiajalukku väga palju heal tasemel kunsti. Mida absurdsemad jutud, seda paremad pildid! „Graafikakojast tulles oli tunne, nagu oleks midagi head hingele lisanud“, on Heinz Valk toonaste vestluste kohta öelnud.

Nüüd on inimesed üksteisest veidi võõrdunud aga hea atmosfäär kolis koos trükipressidega ARSi kaasa ja tõmbab inimesi ennast avama joones ja jutus. Joonistades on inimene eriti päris, kaob ära igasugune poos! Tuleb ette enesepaljastusi ja ülestunnistusi, kohtub ka inimeste haavatava poolega, tekib ühtne maailm ja isiklikum suhe osalejate vahel.

Klaasi ja graafika näitus

„KUJUTA“

13.09.–04.10.2024 ARS Kunstilinnaku Projektiruumis

Kuraatorid: Merle Kannus, Lembe Ruben

Näituse kujundus: Merle Kannus

Graafiline disain: Lembe Ruben

Valgus: Kati Kerstna

Näituse algidee: Rait Prääts, Sirje Eelma

Osalesid: Sofi Aršas, Britta Benno, Sirje Eelma, Maria Erikson, Anu Juurak, Erki Kannus, Merle Kannus, Kati

Helen Tago, Tiina Sarapu „Hetk I“

Kerstna, Kai Kiudsoo-Värv, Maarja Mäemets, Pilvi Ojamaa, Kairi Orgusaar, Rait Prääts, Kerttu Rannik, Lembe Ruben, Torsten Rötzh, Maret Sarapu, Tiina Sarapu, Liina Siib, Eili Soon, Andres Tali, Helen Tago, Kadri Toom, Mirjam Varik. ARS Projektiruumis leidis aset eksperiment, milles otsisid ühist keelt klaasikunsti ja graafika spetsialistid. Vaadeldi kujutise kujunemist ühes ja teises meediumis, ning seda, kas piip on mõnikord ka lihtsalt piip. Julgemad osalejad tegid põikeid vastaspoole tööpõllule.

Selgus, et neil kunstiliikidel on palju ühist. Klaas ja graafika sobivad kokku nagu pudel ja silt. Mõlemad on keerukate tehnoloogiate vahendana – kunstnike kaasloojad on füüsilised ja keemilised stihiad. Tuli ja vesi, liiv, päike, valgus ja vari, sulamine ja söövitumine ning õnnelikud tehnilised viperused võivad käänata kunstniku esialgsed plaanid täiesti uuele teetsale.

X MUHU PRINT / RE-AKTSIOON

04.11.–15.11.2024 GÜ galeriis, ARS Kunstilinnakus

Korraldab: Kadri Toom

Osalesid: Kristiina Aarna, Noora Nio-Juss (FI), Külliki Järvila, Kalli Kalde, Elin Kjsnes (NO), Marija Marcelionyte (LT), Adomas Paliukas (LT), Ella Mai Matsina, Merilin Metsamaa, Elle May Palumäe, Saule Poškute (LT), Lembe Ruben, Lilli-Krõõt Repnau, Marge Robam, Julia Syrzistie (PL), Liis Tedre, Kadri Toom, Annika Tonts, Mirjam Varik.

Näitus koondas 2024. aasta suvel Muhu Kunstitalus toimunud rahvusvahelise töötoa „X Muhu Print“ tulemusi. Töötoa osalesid kunstnikud Eestist, Soomest, Poolast, Leedust ja Norrast. Nädalase sünnimuse käigus said kunstnikud puulõike tehnikat kasutades oma ideid väljendada. Töötuba juhendas Soome kunstnik Noora Nio-Juss. Näitus GÜ galeriis andis võimaluse Muhus saadud kogemus, tehnilised võtted ja kunstnike stuudiopraktika kokku lõimida, tööprotsessi esitleda ning ka töötoast alguse saanud ideed vormistada.

Uued liikmed

2022

Hedi Jaansoo

Margus Kontus

Annely Köster

Hanna-Liisa Lavonen

Kaisa Maasik

Taavi Teevet

Sandra Pihlapson
(Kosorotova)

Taavi Varm

Solveig Lill

Kärt Maran

Kaisa Eiche

Keiu Maasik

Olev Kuma

Hansel Tai

Aleksei Kornilov

Ingrid Helena Pajo

Külli-Kertu Siplane

Taavi Talve

Ruudu Ulas

Marta Vaarik

Ivar Veermäe

2023

Kelli Gedvil

Mariliis Kenkmaa

Tonis Kenkmaa

Brenda Purtsak

Katariin Mudist

2024

Jaan Saar

Jaanus Ermann

Jane Tiidelepp

Al Paldrok

Raili Keiv

Katrin Piile

Tõnis Jürgens

Riin Pallon

Marit Mihklepp

Sohvi Viik-Kalluste

Johanna Ulfsak

Lisette Lepik

Tiina Tiitus

Krista Aren

Eero Alev

Tauno Ostra

Andreas Trossek

Mari-Liis Rebane

Richard Denny

Marleen Suvi

Liina Leo

Silja Truus

Sten Eltermaa

Siiri Taimla-Rannala

Kultuurkapitali aastapreemiad 2023

Preemiad ja autasud 2022–2024

KONRAD MÄE NIMELINE MEDAL JA PREEMIA

Konrad Mäe nimelist medalit ja rahalist preemiat, mille väärtus on 3200 eurot, annavad alates 1979. aastast välja Eesti Kunstnike Liit, Eesti Maalikunstnike Liit ja Eesti Kultuurkapitali kujutava- ja rakenduskunsti sihtkapital, meenutades sellega Konrad Mäe sünnipäeva 1. novembril ja Mäe olulisust siinse maalikunsti arengus. Preemia antakse maalikunsti teose, teoste seeria, näituse või kunstiprojekti eest, mis on oluliselt rikastanud eesti maalikunsti ning olnud avalikult eksponeeritud ajavahemikul väljaandmisele eelneva aasta 1. novembrist kuni väljaandmise aasta 1. novembrini. Konrad Mäe preemia määramise eeltingimuseks ei saa olla teose või loomingu seostatavus mingi kunstivoolu, stiililise kontseptsiooni või tehnilise menetlusega, samuti traditsionaalsuse või novaatorluse tunnuste olemasoluga. Preemia määramine kunstnikule on ühekordne. Preemiaga kaasneva medali autor on metallikunstnik Enn Johannes.

Ludmilla Siim

KONRAD MÄE MEDAL JA PREEMIA 2022

LUDMILLA SIIM – retrospektiivnäituse „Olemise helk“ eest Tartu Kunstimuuseumis.

Ludmilla Siim (1938) sündis Alma-Atõs, 1945. aastal kolis perekond Eestisse tagasi. Siin lõpetas ta 1958. aastal Tartu Kunstikooli ja asus samal aastal õppima maalikunsti Eesti Riiklikusse Kunstiinstituuti (lõpetas 1965). Oli aastatel 1965–1968 kunstiõpetaja Tallinna 46. keskkoolis (praegune Tallinna Pelgulinna gümnaasium), kus innustas mitmeid õpilasi jätkama kunstiõpingutega ERKIs. Kooli õpilaste seas olid tulevane maalikunstnik Andres Tolts (1949–2014), maali- ja hiljem videokunstnik Ando Keskküla (1950–2008), maalikunstnik Urmas Pedanik (1949) ning arhitekt, installatsioonikunstnik ja graafik Jüri Okas (1950). Aastast 1968 alustas esinemist kunstinäitustel. Aastast 1977 elab kunstnik Soomes ning kannab nime Milla Siim-Kaasinen. Soomes on ta teinud palju isiknäitusi ja esinenud ka maalidega näitustel mitmel pool maailmas.

Siimu loomingus on mõjutusi popkunstist ja hüperrealismist, hõrku figuratiivsust ning abstraktsiooni ja ka maagilise mõjuga metafüüsilist realismi. Siimu loomingu keskmes on alati olnud inimene uuenevas ja kaas-aegses linnaruumis. Ludmilla Siim on põneva elulooga kunstnik, kes on tõestanud end kui mitmekülgne autor, olles kohanemisvõimeline nii erinevates stiilides kui ka teemades. Tema loomingulises biograafias on tänaseks üle 400 teose ning enam kui nelikümmend näitust. Nüüdseks juba aastaid elades ja töötades Soomes, eelistab kunstnik jätkuvalt töötada suures formaadis, keskendudes ideede ja nägemuste jõulisele väljendamisele.

KONRAD MÄE MEDAL JA PREEMIA 2023

RENÉ KARI – isiknäituse „Teine vaade“ eest Haus galeriis.

Maali- ja kehakunstnik René Kari sündis 6. novembril 1950 Riias. Õppis aastatel 1973–1977 Tallinna Pedagoogilise Instituudi matemaatika ja füüsika kateedris joonistamise, joonestamise ja tööõpetuse õpetaja erialal ning aastatel 1975–1978 Tallinna Kultuuriülikooli Kirjakunsti koolis. Töötas aastal 1969

René Kari

tehases „Norma“ laborandina, aastatel 1977–1978 ETKVL Reklaamikombinaadis dekoraatorina, alates 1978. aastast töötab vabakutselise kunstnikuna. Näitustel osaleb Kari alates aastast 1978. aastast. Tänapäevaks on Kari saanud eesti moodsa kunsti klassik, kelle loominguline käekiri on selgelt eristuv ning kelle teosed on leidnud kohta mitmetes kunstikollektsioonides.

(Haus galerii pressiteatest): „René Kari loomingu esteetika on unikaalne. Kunstniku puhtad väljapeetud maalimahud ja kontuuridega ümbritsetud värvi-pinnad modelleerivad peenetundelisi kogemusräume. Kontrastidele ülesehitatud kompositsioonide saadavad kumavate valguste kaugused.

Pealtnäha abstraktsed, üksteisesse voogavad, lineaarsed või pehmed kujundid peidavad erootilisi vorme, näides kohati maastike, kohati merede või pilvedena taevajoonel. Kari on jäänud truuks teatud värvikombinatsioonidele, varieerides ülipeene pintsliitöö tulemusel siniseid, rohekaid ja hõõguvpunaseid filigraanselt puhaste varjumängudega maalipindu. Tema laitmatu tehnika laseb aimata vaid pintsli puudutust, mitte jälge. René Kari maalilooming on kui matemaatilise täpsusega koostatud programm emotsioonide dünaamikast, mida erinevate, meid ümbritsevate vormide vaatlemine esile kutsub. Neis töodes on kõik ühteaegu nii liikumises kui ka staatiline, teoreetiline ja kalkuleeritud, ent samas kandes otsekui stiihia seletamatult kaasakiskuvat energiat.“

KONRAD MÄE MEDAL JA PREEMIA 2024

KATRIN PIILE – isiknäituse „Origami“ (koos Art Allmäliga) Hobusepea galeriis, „Ei miski ja muu taoline“ Haapsalu Linnagaleriis ja „Sümbioos“ (koos Art Allmäliga) Tartu Kunstimajas.

Katrin Piile (1987) on vabakutseline maali-kunstnik ja joonistaja. 2010. aastal lõpetas Piile Eesti Kunstiakadeemia maali erialal ja esineb näitustel alates 2006. aastast. Katrin Piile hüperrealistlikke maale ja joonistusi iseloomustab täpsus detailides, suur töömaht ja intelligentne huumor. Piile keskendub loomingus peamiselt maalikunsti tehniliste oskuste, värvikompositsiooni,

Katrin Piile

maalialajaloo ja erinevate kujutamisiiside sidumisele loomingu ideid väljendavateks mastaapseteks seeriateks.

Piile on osalenud kunstirühmituste Non Grata ja C.N.O.P.T. tegevuskunsti projektides New Yorgis, Kentuckys, Berliinis ja Tallinnas. Ta on olnud tegevuskunstigalerii Grace Exhibition Space residentuuris 2007. aastal New Yorgis ja töötanud kunstnike kommunis Metropol. Alates 2019. aastast kuulub Piile Eesti Maalikunstnike Liitu ja 2023. aastast Eesti Kunstnike Liitu. 2020. aastal pälvis Piile Malle Leisi nimelise kunstipreemia.

KRISTJAN RAUA NIMELINE PREEMIA

Kristjan Raua nimeline aastapreemia on vanim kunsti-preemia Eestis – preemiat annavad alates 1973. aastast ühiselt välja Eesti Kunstnike Liit ja Tallinna Linnavalitsus. Kristjan Raua preemia omistatakse eelmise aasta jooksul valminud või esmakordselt avalikustatud loomingule, kunsti-projekti või -sündmuse eest kunstnikule, kunstiteadlasele või loomingulisele rühmale; erandina võidakse preemia määrata ka varem valminud teoste või elutöö eest.

Kristjan Raua looming on üks neist eesti kultuuri algallikatest, mille mõju on jõudnud meieni läbi erinevate põlvkondade ja riigikordade, ületades erinevaid maitse-eelistusi ja mõtteviise. Kristjan Raua arhetüüpne roll rahvusliku kunstikultuuri suukujuna on aastatega üksnes kasvanud – ja nii on temanimelise preemia iseloom ja tähendus tahes-tahtmata põimitud kunstniku enese eluloo ja loomingulise pärandiga. Ning selles kõnetavad meid töökus, meelekindlus ja heroiline jõulisus – looja enese kordumatus käekirjas ja tema poolt kujutatud Kalevipoja iseloomus avalduvad jooned.

KRISTJAN RAUA NIMELINE PREEMIA 2022

MAI LEVIN – laiahaardelise ja mitmekülgse kunstiajaloolase töö eest Kristjan Raua pärandi uurimisel.

Aastal 2021 ilmunud monograafias „Kristjan Raud – suur kunstnik ja rahvuskultuuri ehitaja“, võtab autor Mai Levin kokku eesti kunsti ning kunstipoliitika ja muuseumide kujunemisel äärmiselt olulist rolli mänginud Kristjan Raua kunstipärandi, tegevused ja mõju nii omas ajas kui ka hiljem. Kristjan Raua on Levini uurimistöodes eriline koht. Ta on olnud enamuse Kristjan Raua teoste

Kristjan Raua nimelise preemia laureaadid 2022: **Terje Ojaver, Mai Levin, Ludmilla Siim, Lembit Sarapuu**

näituste tegemise juures nii Eesti Kunstimuuseumis kui ka aastaid muuseumi filiaalina toiminud Kristjan Raua majamuuseumis, on töötanud kunstniku pärandiga muuseumides ja erakogudes, koondanud arhiivmaterjale ja kunstniku tegevusega seotud dokumente. Ilmunud monograafia on aastakümnete pikkuse eeltöö tulemus, olles samas värske ja kaasaegne ning väärib seega erilist esiletõstmist.

Kunstiajaloolane ja -kriitik Mai Levin (1942) lõpetas 1959. aastal Tallinna 10. keskkooli ja 1967. aastal Tartu Riikliku Ülikooli ajaloo-keeleteaduskonna. Töötas aastatel 1959–1960 Teatri- ja Muusikamuuseumis ja aastatel 1960–1961 Riigi Keskarhiivis nooremariivaarina. Alates 1961. aastast on Mai Levin töötanud Eesti Kunstimuuseumis teaduri ja graafikafondihoidjana (1961–1973), graafikaosakonna juhatajana (1973–1993) ja hiljem teadusdirektorina.

TERJE OJAYER – naiseliku tugevuse järjepideva ja jõulise väljendamine eest loomingus.

Terje Ojaver on skulptor, kes on loonud abstraktseid ja figuratiivseid monumente, kohaspetsiifilisi installatsioone, performatiivseid parafrase, klassikalist skulptuuri ja videot. Ta on loonud ka mitmeid tähelepanuväärseid avaliku ruumi monumentaalteoseid: luuletaja Betti Alveri monument Jõgeval (1995), kindral Johan Laidoneri ratsamonument Viljandis (2004), installatsioon „Taevakivid“ Ülemiste keskuses (2014) ja Valga Gümnaasiumi ees asuv pronkskskulptuur „Hoolaud“ (2016). Ojaveri loomingut iseloomustab klassikalise skulptuuri kaanonite sidumine vastuoluliste tehniliste või narratiivsete lahendustega, segades kõrgeid ja madalaid kunstikategooriaid. Teemakäsitles huvitab Ojaveri eelkõige naiseks olemine, vastutustunne, üksindus ja surelikkus.

Terje Ojaver (1955) on õppinud skulptuuri Eesti Riiklikus Kunstiinstituudis (MA, 1985). Ta on olnud Eesti Kujurite Ühenduse juhatuses aastatel 2005–2015, õpetab Eesti Kunstiakadeemias, on õpetanud Tartu Kõrgemas Kunstikoolis joonistamist, vormiõpetust ja installatsiooni. Alates 1991. aastast on osalenud mitmel skulptuuri-sümposioonitel Eestis ja Euroopas. Teda on auhinnatud Eesti Vabariigi kultuuristipendiumiga (1994) ja Eesti Kultuurkapitali aastapreemiaga (1999).

LEMBIT SARAPUU – vääramatu sõltumatuse eest maalikunstniku ja mõtlejana.

Lembit Sarapuu elu on täitnud kuuskümmend loominguliselt aktiivset aastat, ta võib vaatajat ärritada või panna endast vaimustuma, kuid tema looming ei jäta kedagi ükskõikseks. Lembit Sarapuu on kahtlemata väga eripärane isiksus ja kunstnik. Sarapuud inspireerivad nii harrastuskunstnike kui ka vararenessansiaegsete meistrite teosed, aga ka maastikud, aktid ja olustikupildid. Sarapuu ehitab loomingus vaimukat ja iroonilist maailma, milles on koht nii romantikale, argipäevale kui ka seksuaalsetele, brutaalsetele ja mütoloogilistele süžeedele.

Maalikunstnik Lembit Sarapuu (1930) on kunstihariduse omandanud Eesti Riiklikus Kunstiinstituudis aastatel

1955–1961. Lembit Sarapuu teosed kuuluvad mitmetesse erakolleksioonidesse ja muuseumidesse ning teda on autasustatud Kristjan Raua nimelise kunstipreemiaga (1988), Eesti Vabariigi kultuuripreemiaga (1996), Valgetähe IV klassi teenetemärgiga (2001) ja Konrad Mäe medaliga (2010).

LUDMILLA SIIM – pikaaegse väljapaistva loomingulise tegevuse eest kunstniku ja õppejõuna.

Siimu loomingus on mõjutusi popkunstist ja hüperrealismist, hõrku figuratiivsust ning abstraktsiooni ja ka maagilise mõjuga metafüüsilist realismi. Siimu loomingukeskmes on alati olnud inimene uuenevas ja kaas-aegses linnaruumis. Ludmilla Siim on põneva elulooga kunstnik, kes on tõestanud end kui mitmekülgne autor, olles kohanemisvõimeline nii erinevates stiilides kui ka teemades. Tema loomingulises biograafias on tänaseks üle 400 teose ning enam kui nelikümmend näitust. Nüüdseks juba aastaid elades ja töötades Soomes, eelistab kunstnik jätkuvalt töötada suures formaadis, keskendudes ideede ja nägemuste jõulisele väljendamisele.

Ludmilla Siim (1938) sündis Alma-Atõs, 1945. aastal kolis perekond Eestisse tagasi. Siin lõpetas ta 1958. aastal Tartu Kunstikooli ja asus samal aastal õppima maalikunsti Eesti Riiklikusse Kunstiinstituuti (lõpetas 1965). Oli aastatel 1965–1968 kunstiõpetaja Tallinna 46. keskkoolis (praegune Tallinna Pelgulinna gümnaasium), kus innustas mitmeid õpilasi jätkama kunstiõpingutega ERKIs. Kooli õpilaste seas olid tulevane maalikunstnik Andres Tolts (1949–2014), maali- ja hiljem videokunstnik Ando Keskküla (1950–2008), maalikunstnik Urmas Pedanik (1949) ning arhitekt, installatsioonikunstnik ja graafik Jüri Okas (1950). Aastast 1968 alustas esinemist kunstinäitustel. Aastast 1977 elab kunstnik Soomes ning kannab nime Milla Siim-Kaasinen. Soomes on ta teinud palju isiknäitusi ja esinenud ka maalidega näitustel mitmel pool maailmas.

Vano Allsalu, Madle Lippus, Elin Kard, Ludmilla Siim

KRISTJAN RAUA NIMELINE PREEMIA 2023

SIRJA-LIISA EELMA – isiknäituste „Must peegel“ Draakoni galeriis ja „Peegelduste pealispind“ Tartu Kunstimajas ning näitustel „Korduvad mustrid“ ja „Värv kui idee“ osalemise eest.

Sirja-Liisa Eelma (1973) on kontseptuaalne maalikunstnik, kelle pildikeelt iseloomustavad visuaalselt minimalistlikud struktuurid. Tihti kasutab ta korduva kujundi aeglast muutumist, et mõtestada teemasid, nagu tähenduse puudumine, pausi füüsiline kogemus, vaikus ning nähtava ja nähtamatu piiritlemine. Sirja-Liisa Eelma on lõpetanud Eesti Kunstiakadeemia maalikunsti erialal (MA 1996), 2018. aastast jätkab õpinguid doktorantuuris. 2016. aastal tunnustati tema loomingut Konrad Mägi preemiaga. Eelma teoseid leidub nii erakogudes kui ka Eesti Kunstimuuseumi kogus. Tal on olnud arvukalt isiknäitusi ning ta on osalenud grupi- ja kuraatorinäitustel Eestis ja välismaal.

JUHAN MAISTE – kogumiku „Eesti mõisad ja lossid. Aadlikultuuri seitse aastasadat“ eest.

Juhan Maiste (1952) on pühendunud Eesti kultuuri-pärandi, eriti mõisaarhitektuuri, inventeerimisele, kaitsmisele ja väärtustamisele. Juhan Maiste on ka hindamatu õpetaja, kelle käe alt on võrsunud Eesti muinsuskaitsemaastikul suunda kujundav Eesti Kunstiakadeemia muinsuskaitse ja konserveerimise osakond. Maiste on ka arvukate kunstiajaloo alaste raamatute ja artiklite autor ja on kunstiajaloolasena andnud mõõtmatu panuse Eesti kultuuripärandi uurimisse ja mõtestamisse. Aastatel 1993–2007 oli Maiste Eesti Kunstiakadeemia professor ning 2002–2007 samas muinsuskaitse ja restaureerimise teaduskonna dekaan. Ta on Eesti Kunstnike Liidu, Eesti Kunstiteadlaste ja Kuraatorite Ühingu ja Eesti Maastikuarhitektide Liidu liige.

TIINA SARAPU – isiknäituse „Must peegel“ Draakoni galeriis ja aktiivse loomingulise tegevuse eest 2022. aastal.

Tiina Sarapu (1971) on õppinud Eesti Kunstiakadeemia klaasikunsti osakonnas, mille lõpetas 1996. aastal magistrikraadiga. Aastatel 1996–2017 oli osakonna õppejõud ja 2003–2017 dotsent. Ta on pälvinud tunnustust rahvusvahelistel klaasikunsti konkurssidel ja tema teoseid on mitmete muuseumide ja erakogujate kollektsioonides. Talle on omistatud aunimetused „Tunnustatud klaasikunstnik 2004–2005“ ja „2018–2019“, Kristjan Raua preemia 2007, Kultuurkapitali aastapreemia 2019 ja ta on kunstnikupalga saaja aastatel 2021–2023. Tiina Sarapu eelmise aasta loomingulisse pagasisse kuuluvad ühisnäitused „Tolm“ Tartu Kunstimajas, „Melting Borders“ Wrocławis, Poolas; „Coburg Prize for Contemporary Glass 2022“, European Museum of Modern Glass Saksamaal; „Värv – PUNANE 2.0“ Kohtla-Järve Põlevkivimuuseumi Valge saalis; „Mitte ainult hedonismist“ BAM – Bubbles, Art and Music Festival, Sõltumatu Tantsu Lava; „Klaasimeistrid. Eesti klaasitööstuse ajalugu“ Ajaloomuuseumi Maarjamäe tallihoones Tallinnas.

MARJE ÜKSINE – isiknäituste „Pilguheit minevikust tulevikku“ Toompea lossi kunstisaalis, „Kimbutab“ Rüki galeriis, „Siit ja sealt“ Luunja vallamaja galeriis ning aktiivse näitustegevuse eest 2022. aastal.

Marje Üksine (1945) on lõpetanud 1970. aastal Eesti riikliku Kunstiinstituudi graafika erialal. Ta on osalenud paljudel rahvusvahelistel graafikanäitustel, sealhulgas Ljubljana, Krakovi, Firenze, Baden-Badeni, Maastrichti ja Varna graafikabiennaalidel. Kunstniku isiknäituseid on toimunud peale Eesti veel Soomes, Rootsis, USAs, Saksamaal, Venemaal ja Taanis. Üksine on alates 1974. aastast Eesti Kunstnike Liidu liige ja alates 2014. aastast liidu auliige. Üksine kuulub ka 1992. aastast Eesti Vabagraafikute Ühendusse ja 2012. aastast Eesti Akvarellistide Ühendusse. Lisaks isiknäitustele osales Üksine 2022. aastal ka näitustel Haus galeriis, Türi Kultuurikeskuses ja Tartu Kunstimuuseumis.

KRISTJAN RAUA NIMELINE PREEMIA 2024

LINDA KALJUNDI – mahuka teadus- ja kuraatoritöö eest kultuurimälu uurijana.

Linda Kaljundi (1979) on ajaloolane, kuraator ja Eesti Kunstiakadeemia kunstiteaduse ja visuaalkultuuri instituudi professor. Ta on tegelenud Eesti keskaja ja varauusaja ajalooga, viimasel ajal aga peamiselt kultuurimälu uurimistega. Lisaks teadusartiklitele ja teaduskogumike toimetamisele on Kaljundi avaldanud teadust populariseerivaid kirjutisi, teadus- ja ilukirjanduse kriitikat ning kunstikriitikat. Kaljundi uurimisfookuses on ajaloopildid ning nende osa ajaloomälu. Ta on kirjutanud arvukalt teadusartikleid, raamatuid ning kureerinud näituseid, teiste seas „Ajalugu pildis – pilt ajaloos“ (2018, näitus ja monograafia, koos Tiina-Mall Kreemiga); „Vallutaja pilk. Lisa Reihana „In Pursuit of Venus““ (2019, Kumu kunstimuuseum, koos Kadi Polli ja Eha Komissaroviga); Kumu kunstimuuseumi püsinäitus

Kristjan Raua nimelise preemia laureaadid 2023:

Marje Üksine, Juhan Maiste, Tiina Sarapu, Sirja-Liisa Eelma

„Identiteedimaastikud. Eesti kunst 1700–1945“ (2021, Kumu kunstimuuseum, koos Kadi Polliga), „Kunst või teadus“ (2022, Kumu kunstimuuseum, kaaskuraatorid Jaanika Anderson, Linda Kaljundi, Kadi Polli, Kristiina Tiideberg, Ken Ird) ning 2023. aasta suurnäitus „Kunst antropotseeni ajastul“ (2023, Kumu kunstimuuseum, kaaskuraatorid Eha Komissarov, Ulrike Plath, Bart Pushaw, Tiiu Saadoja).

AET OLLISAAR – silmapaistvalt särava loomingulise tegevuse eest 2023. aastal.

Aet Ollisaar (1966) on tekstiilikunstnik ja õppejõud, kes on pühendunud suunanud tekstiilikunstialast haridust alates 1992. aastast Tartu Kunstikoolis ja alates 2000. aastast professorina ja tekstiiliosakonna juhatajana Tartu Kõrgemas Kunstikoolis (praegu Kõrgem Kunstikool Pallas). Aet Ollisaare jõuliselt omapärasest kunstnikukäekirja iseloomustab värviküllane kontrastsus ja abstrahbeeritud kujundikeel, kus seosed ümbritsevaaga jõuavad vaatajani läbi nappide ja täpsete viidete. Kunstnik valitseb tekstiilikunsti töövahendeid nõtkelt ja pühendunud meisterlikkusega. Aet Ollisaare tegevus kunstniku ja õpetajana on sillaloomne olnud ja oleva vahel. Aastal 2023 toimus Ollisaarel viis isiknäitust, lisaks olid tema teosed eksponeeritud kümnel žüriiga näitusel ja kuraatoritööna valmis Eesti Tekstiilikunstnike Liidu aastanäitus „Ettevaatlik“ ARS Kunstilinnakus. Käesoleva aasta alul pälvis Ollisaar ka Aasta Tekstiilikunstnik 2023 tunnustuse.

MARI ROOSVALT – pikaajase väljapaistva loomingulise tegevuse eest kunstniku ja õppejõuna.

Mari Roosvalt (1945) lõpetas 1969. aastal Eesti Riikliku Kunstiinstituudi maali erialal, näitustegevusega alustas juba 1970. aastal. Roosvalt on Eesti Kunstnike Liidu auliige, Eesti Akvarellistide Ühenduse liige ning Eesti Maalikunstnike Liidu juhatuse liige. Aastatel 1963–1964 oli ta Tallinna 7.

Keskkooli kunstõpetaja, 1969–1975 Tallinna 46. Keskkooli kunstõpetaja ning aastatel 1975–1996 Tallinna Kunstikooli õpetaja. Aastatel 1985–1992 töötas Tallinna Pedagoogilises Instituudis vanemõpetajana ning hiljem Tallinna Kunstiülikooli dotsendina ning üldmaali õppetooli ja kunsti üldainete keskuse juhatajana. Alates 1998. aastast on Roosvalt Eesti Kunstiakadeemia erakorraline professor. Aastatel 2001–2006 oli Roosvalt Eesti Kunstiakadeemia Avatud Akadeemia juhataja ja 2006–2015 eelõppe koordinaator ja õppekava juht. Ühtlasi on Mari Roosvalt 2002. aastal loodud Evald Okase Muuseumi juhatuse liige. Loomingus väljendab Roosvalt tundeid ümbritsevasse maailma. Tema abstraktne looming esindab individuaalset, romantilist ja autentset romantilis-modernistlikku maalilaadi.

ANDREAS TROSSEK – ajakirja Kunst.ee pikaajalise ja tulemusliku juhtimise eest.

Andreas Trossek (1980) on lõpetanud 2007. aastal magistrikraadiga kunstiteaduse eriala Eesti Kunstiakadeemia kunstiteaduse instituudis, täiendanud end aastatel 2001–2002 Helsingi Ülikooli kunstide uurimiskeskuses ja astunud 2007. aastal Eesti Kunstiakadeemia kunstiteaduse instituudis doktorantuuri. Trossek töötas aastatel 2003–2006 Eesti Raadio (praeguse Eesti Rahvusringhäälingu) uudistetoimetuses toimetajana ja aastatel 2005–2012 Kaasaegse Kunsti Eesti Keskuses kunstiajaloolasena. Aastatel 2003–2006 oli Trossek Klassikaraadio iganädalase kunstisaate kaasaatejuht. Trossek on alates 2002. aastast kirjutanud kunstikriitikat eri ajakirjandusväljaannetele, teinud kaastöid galerii- ja muuseuminäituste kataloogidele, toimetanud kunstiteaduslikke materjale nüüdiskunstnikest ja Eesti kunsti lähiajaloo ning akadeemilises võtmes uurinud Eesti joonisanimatsiooni ajalugu. Alates 2009. aastast on ta olnud Eesti kunsti ja visuaalkultuuri kvartaliajakirja Kunst.ee peatoimetaja.

Kristjan Raua nimelise preemia laureaadid 2024: **Aet Ollisaar, Mari Roosvalt, Andreas Trossek.**
Tagareas **Vano Allsalu, Elin Kard, Krista Kodres, Kaarel Oja**

EKL AULIHKMED

Eesti Kunstnike Liidu auliikme nimetuse võib liidu põhikirjast lähtuvalt Volikogu omistada Eesti kunsti ja liidu ees erilisi teeneid omavatele füüsilistele isikutele.

EKL AULIHKMED 2022

Graafik **SIRJE EELMA** (1950) õppis aastatel 1970–1975 Eesti Riiklikus Kunstiinstituudis moekunsti erialal ja töötas aastatel 1975–1983 Tallinnfilmis kostüümikunstnikuna. Eesti Kunstnike Liidu liige on Eelma alates 1983. aastast. Eelma on äratuntava käekirjaga graafik, kes üllatab siiani uute värske lähenemiste ja trükivõimalustega, laiendades graafika piire taaskasutuse ja uute tehnikate kasutuselevõtuga. Lisaks aktiivsele loomingulisele tegevusele on Eelma olnud Kunstisuve festivalide korraldaja aastatel 1995–2008 ja kureerinud näituseprojekte ka Belgias, Prantsusmaal, Rootsis, Soomes ja Hiinas. Näitustegevust alustas Eelma 1970. aastate keskel, kuid suurema tähelepanu pälvis 1980. aastate algul. Vabagraafikas kasutab ta peamiselt sügavtrükitehnika, lisaks graafikale on ta viljelenud ka keraamikat ja portselanmaali. Eelma loomingut peamised lähteallikad on loodus, arhitektuur ja rõivamood.

Vitraažikunstnik **DOLORES HOFFMANN** (1937) õppis aastatel 1945–1955 Tallinna 19. Keskkoolis ja 1956. aastast Eesti Riiklikus Kunstiinstituudis (ERKI). Õpinguid alustas Hoffmann klaasikunsti erialal, kuid lõpetas 1962. aastal ülikooli maali erialal, huvitades eriti kunstist arhitektuuris (fresko, sgrafiito, mosaiik, vitraaž). Lõputööna valmis Tallinna Pelguranna linnaosas asunud Rahu kino freskopannoo „Hommi“ (1963). Hoffmann töötas aastatel 1965–1995 ERKI-s kompositsiooniõppejõuna (alates 1994. aastast dotsendina), 1992. aastal asutas aga vitraažitöökoja Domini Canes OÜ. Eesti Kunstnike Liidu liige on Hoffmann alates 1968. aastast. Hoffmann on viljelenud tahvel- ja monumentaalmaali, alates aastast 1973 tegeleb peamiselt vitraažikunstiga. Tema teoseid iseloomustab lakooniliste graafiliste kujundite ning värvi suurepärane koosmõju. Hoffmanni vitraaže on avalike hoonete interjöörides ning paljudes kirikutes Eestis ja välismaal.

Kunsti ajaloolane ja kuraator **TAMARA LUUK** (1952) lõpetas 1971. aastal Tallinna 42. keskkooli ja õppis aastatel 1971–1976 Tartu Ülikoolis. Luuk töötas aastatel 1976–1990 Ajaloo Instituudi kunsti ajaloo sektoris, ning aastatel 1980–1982 aspirandina. 1990. aastate lõpust kuni 2000. aastate alguseni töötas Luuk Brüsselis Eesti Vabariigi Alalises Esinduses Euroopa Liidu juures kultuuriatašeena. Pärast Eestisse naasmist asus tööle Tallinna Kunstihoone kuraatorina, kus töötab siiani. Tamara Luuk on kirjutanud artikleid nüüdiskunstist, tõlkinud ja toimetanud kunstiraamatuid ning kureerinud näituseid. Luuk oli üks esimesi, kes taaselustas 2016. aastal Kris Lemsalu ja Tiit Pääsukese ühisnäitusega „Kaunitar ja koletis“ Tallinna Kunstihoones erineva põlvkonna kunstnike dialoogil põhinevate näituste traditsiooni, mis nüüdseks on kogunud populaarsust paljude kuraatorite ja näitusemajade töös.

Tekstiilikunstnik **MAASIKE MAASIK** (1945) õppis aastatel 1963–1968 Eesti Riiklikus Kunstiinstituudis ja on Eesti Kunstnike Liidu liige alates aastast 1979. Maasik on tekstiilikunstnik, kelle nimi on tuttav väga mitme põlvkonna tekstiilikunstnikele – tema töö õppejõu ja kateedrijuhatajana Eesti Kunstiakadeemias algas viiskümmend aastat tagasi ja on kestnud järjepidevalt kuni viimaste aastateni. Maasiku loometöös on olnud erinevaid perioode – alustades tööd Narva Kreenholmi trükitekstiili kunstnikuna, moodustavad peamise osa tema loomingust tundlikud ja detailirikkad gobeläänvaibad. Ta on läbi aastate pühendunud gobelään-tehnika õpetamisele Eesti Kunstiakadeemias ja on ka ise selle tehnika edasiarendaja ja virtuosne kasutaja. Tema teoseid on eksponeeritud arvukatel isiku- ja grupinäitustel Eestis ja rahvusvaheliselt, samuti leidub Maasiku teoseid nii muuseumide kogudes kui ka ühiskondlikes interjöörides.

EKL AULIHKMED 2023

Tekstiilikunstnik **EHALILL HALLISTE** (1948) õppis aastatel 1971–1976 Eesti Riiklikus Kunstiinstituudis tekstiilikunsti eriala. Aastatel 1978–1994 töötas Kunstitoodete Kombinaadi ARS kunstnikuna, aastatel 1994–2002 kunstiõpetajana Kohila Gümnaasiumis. 1994. aastast

EKL auliikmed 2022: Sirje Eelma, Dolores Hoffmann, Tamara Luuk, Maasike Maasik

töötab vabakutselise kunstnikuna. Ehalill Halliste on 1981. aastast Eesti Kunstnike Liidu ja 1997. aastast Eesti Tekstiilkunstnike Liidu liige. Ehalill Halliste on tuntud ja hinnatud vaibakunstnik, kes on enam kui viiskümmend aastat järjepidevalt olnud tegev tekstiilikunsti arendajana ja loojana. Ta on teostega rikastanud tekstiilikunsti isikupärase tundliku ja lüürilise käekirjaga gobeläänide ja põime-vaipadega ning loonud ka kirikutekstiile ning on elujaatavate ja värviküllaste gobeläänidega lisanud olulise tahu siinse vaibakunsti arengusse.

Metallikunstnik **LEIDA ILO** (1943) õppis aastatel 1965–1970 Eesti Riiklikus Kunstiinstituudis dekoraator-tarbekunstniku eriala. Ilo töötas aastal 1963 Tallinna Merekoolis laborandina, aastatel 1963–1965 Kunstitoodete Kombinaadi ARS metalliehtööde ateljees juveliirina ja pärast ülikooli lõpetamist aastatel 1970–1974 Tallinna Juveelitehases kunstnikuna ning aastatel 1974–1976 Viru hotellis kujunduskunstnikuna. Alates 1976. aastast töötab Ilo vabakutselise kunstnikuna. Leida Ilo kuulub Eesti Kunstnike Liitu alates 1976. aastast. Ilo on kujundanud juveelitehasele ehis- ja tarbevorme, loonud peaehteid ja auhinna meeneid, loonud ka Miss Estonia krooni (1990). Ilo on loonud mitmeid tuntud avaliku ruumi kunstiteoseid ja skulpturaalseid kompositsioone: „Inimene liikuva ajuga“ (1976, Mustamäe haigla), Tallinna linnuvabriku viitskulptuur „Muna“ (1979), loonud ehteid, dekoratiivpaneele ja ka keraamikat ning akvarelle.

Klaasikunstnik **KAI KOPPEL** (1952) õppis aastatel 1970–1975 Eesti Riiklikus Kunstiinstituudis klaasehistöö eriala, töötas seejärel aastatel 1977–1981 Tallinna Laste Kunstikoolis õpetajana. Alates 1981. aastast töötab vabakutselise kunstnikuna. Koppel on Eesti Kunstnike Liidu liige alates 1984. aastast. Koppel on loonud figuuraalplastilisi ja arhitektoonilisi klaasobjekte ja dekoratiivvorme. Koppeli julged ja jõulised värvikäsitlused teostes lähtuvad teedrajavatest eksperimentaalsete tehnoloogiate kasutamisest ja katsetustest. Tuntud ja hinnatud on ka Koppeli stuudio-klaasi tooted – rustikaalsed pokaalid ja anumad ning graveeritud klaasskulptuurid ja meened. Lisaks arvukatele esinemistele näitustel ja sümposiumidel on kunstnik tegev

Tallinnas Katariina Gildis 1991. aastal asutatud Koppel ja Keerdo Klaasikojas, Evald Okase muuseumi juhatuses ning on Haapsalu Rahvusvahelise Kuuma Klaasi sümposiumi algataja ja korraldaja alates 2003. aastast.

Ehtekunstnik **RAILI VINN** (1943) õppis aastatel 1964–1969 Eesti Riiklikus Kunstiinstituudis metalliehtöö eriala. Töötas aastatel 1962–1964 Kunstitoodete Kombinaadi ARS metalliehtööde ateljees juveliiri-monteerijana, aastatel 1969–1977 Kaubandusministeeriumi Teaduslik-tehnilise Informatsiooni projekteerimise ja reklaami büroos kunstnikuna, aastal 1977 Aianduse Peavalitsuse Konstrueerimise ja Tehnoloogia Büroos vaneminseneri-disainerina, aastatel 1977–1987 „Ajakirjanduslevi“ vabariiklikus agentuuris vanemkunstnikuna ja aastatel 1988–1991 reklaamifirmas „Antiikva“ kunstnikuna ning hiljem „Ars-Juveeli“ peakunstnikuna. Vinn on OÜ Kuldgraal asutaja ja oli aastatel 1996–2013 selle juhataja. Alates 2013. aastast töötab vabakutselise kunstnikuna. Vinn on Eesti Kunstnike Liidu liige alates 1997. aastast ja on ka Eesti Metallikunstnike Liidu liige. Vinn on loomingus eelkõige kohaliku paekivi kasutusele võtja ja väärtustaja. Aastakümneid on ta loonud paehehete seeriaid, rõhutades kohaliku paekivi eripalgelisust.

Skulptor **EKKE VÄLI** (1952) õppis aastatel 1971–1979 Eesti Riiklikus Kunstiinstituudis arhitektuuri ja skulptuuri. Peale ülikooli lõpetamist töötas 2003. aastani Eesti Kunstiakadeemia õppejõuna, alates 2003. aastast töötab vabakutselise kunstnikuna. Ekke Väli kuulub Eesti Kunstnike Liitu alates 1987. aastast ja on Eesti Kujurite Ühenduse liige. Väli on siinse skulptuurimaastiku üks mitmekülgsemaid esindajaid. Teda on läbi aegade iseloomustanud oskus näha ja analüüsida ümbritsevat. Väli looming sisaldab nii vabaplastikat, realistlike portreid, monumentaalkunsti kui ka installatsioone. Tema käekirja teeb äratuntavaks teatud reaalsuse nihestatus, tugev vormi-tunnetus ja ootamatud vaatenurgad. Vabaplastika kõrval on Väli loonud mitmeid monumente kõikjal üle Eesti: Paul Keresi monument Tõnismäel, Gustav Ernesaksa monument Tallinna Lauluväljakul, Peeter Põllu monument Tartus, Artur Sirk Ambilas. Samuti on ta taasloonud Amandus Adamsoni „Kalevipoja“ Tartus.

EKL auliikmed 2023: **Ehalill Halliste, Leida Ilo, Kai Koppel, Raili Vinn, Ekke Väli**

EKL AULIHKMED 2024

Maalikunstnik **MARJU BORMEISTER** (1945) lõpetas 1985. aastal Eesti Riikliku Kunstiinstituudi maalikunstniku ja pedagoogi diplomiga ja 2001. aastal Eesti Kunstiakadeemia õpetajate täiendkoolituse. Ta on töötanud Teatri- ja Muusikamuuseumis, seal algas tema huvi fotograafia vastu. Teinud dekoraatoritööd Riiklikus Noorsooteatris, mille järel asus õppima Eesti Riiklikku Kunstiinstituuti teatridekoratsiooni, kuid siirdus maalerialale. Marju Bormeister on töötanud õppejõuna ka Eesti Kunstiakadeemias, alates 1997. aastast töötab vabakutselise kunstnikuna. Õpetanud ka külalisõppejõuna maali, monotüüpiat, akvarelli ja kompositsiooni Tallinna Tehnikaülikoolis, Tartu Kõrgemas Kunstikoolis ja Tartu Ülikooli maaliosakonnas.

Maalikunstnik **JÜRI KASK** (1949) on õppinud Tartu Kunstikoolis kunstilist kujundamist ja Eesti Riiklikus Kunstiinstituudis maalikunsti. Näitustel osaleb Jüri Kask alates 1965. aastast ja on siinses maalikunstis üks järjekindlaimaid geomeetrilise abstraktsiooni järgijaid. Lisaks enam kui neljakümnele isiknäitusele on Kask osalenud paljudel ühis- ja kuraatorinäitustel Eestis ja välismaal ning kureerinud mitmeid tudenginäituseid. Aastal 1992 omistati talle Eesti Vabariigi kultuuripreemia ja Kristjan Raua nimeline kunstipreemia, 2005. aastal Sadolini kunsti-preemia ning 2009. aastal Ado Vabbe nimeline kunsti-stipendium. Tema teoseid on Eesti Kunstimuuseumi ja Tartu Kunstimuuseumi kogudes, Tallinna linna kunstkogus, Viinistu Kunstimuuseumi ja Eesti Kunstnike Liidu kunstkogus, paljude asutuste kunstkogudes ning erakogudes.

Nahakunstnik **SIRJE KRIISA** (1950) on rahvusvahelise köitenäituse „Scripta manent“ looja ja elushoidja läbi enam kui veerandsajandi. Aastatel 1971–1976 õppis Kriisa Eesti Riiklikus Kunstiinstituudis nahkehistöö erialal. Ta on olnud laborant, õppeala meister, töökoja juhataja ja õppejõud EKA nahakunsti osakonnas. Aastatel 1998–2015 töötas Sirje Kriisa Rahvusraamatukogu kogude säilitusosakonnas kunstniku ja köitjana. 1996. aastal

asutas ta mõttekaaslastega Eesti Kõitekunstnike Ühenduse ja oli selle juhatuse esimees 2014. aastani. Tänu Sirje Kriisale on Eesti kultuuri olemasolu avastanud ja siinsetel näitustel, seminaridel ja töötubades esinenud mitmed Euroopa väljapaistvaimad kõitekunstnikud. Ta on esinenud kümnetel näitustel nii Eestis kui ka mujal üle maailma. Sirje Kriisa on Kõitekunstnike Ühingu ja Nahakunstnike Liidu liikmena vankumatult seisnud kõitekunsti säilimise ja järjepidevuse eest.

Maalikunstnik **URMAS PEDANIK** (1949) õppis aastatel 1974–1980 Eesti Riiklikus Kunstiinstituudis disaini ehk tööstuskunsti erialal. Esimene isiknäitus toimus küll 1981. aastal, kuid alates 1986. aastast tekkis tema loomingusse pea veerandsajandi pikkune paus, mis kestis 2010. aastani. Pedanik töötas aastal 1966 jäätisemüüjana kaupluses „Turg“, aastal 1968 Estonia teatris kunstnik-dekoraatorina, aastatel 1970–1973 Noorsooteatris vanem-maketitegijana ja kunstnik-plakartistina, aastal 1973 Tallinna Kaubamajas kunstnikuna ja aastatel 1973–1974 Kunstifondis rändnäituste direktorina. Alates 1974. aastast töötas Pedanik pikki aastaid Kunstnike Liidu loomingulise sektsiooni juhatajana ning oli Draakoni galerii ja KuKu kohviku üks omanikest.

Animafilmirežissöör, karikaturist ja graafik **PRIIT PÄRN** (1946) lõpetas 1970. aastal Tartu Riikliku Ülikooli bioloogia-geograafiateaduskonna bioloogia erialal. Tema karjäär filmimehena algas 1974. aastal, kui režissöör Rein Raamat pakkus talle võimalust kujundada tegelased joonisfilmile „Kilplased“. 1977. aastal ilmus Pärnal sama pealkirjaga karikatuurialbum (nooremale ja keskmisele koolieale; kirjutanud ja joonistanud Priit Pärn, maalinud Kaarel Kurismaa, kirjastus Kunst). 1976. aastal asus ta tööle Tallinnfilmi joonisfilmistuudiosse, kus juba 1977. aastal valmis tema esimene autorifilm „Kas maakera on ümmargune?“. Alates 1994. aastast õpetas Priit Pärn animatsiooni Turu Kunstiakadeemias Soomes. 2006. aasta sügisest alustas tegevust animatsiooni osakond Eesti Kunstiakadeemias, mida asus juhtima Priit Pärn. 2006–2008 oli Priit Pärn Eesti Kunstiakadeemia meedia

EKL auliikmed 2024: Marju Bormeister, Jüri Kask, Sirje Kriisa, Urmás Pedanik

teaduskonna animatsiooni osakonna erakorraline professor ja osakonna juhataja, 2008–2009 külalisprofessor ja osakonna juhataja, 2009–2014 vabade kunstide teaduskonna animatsiooni osakonna professor ja osakonna juhataja, 2014–2016 professor ning 2016–2019 külalisprofessor.

Arhitekt ja akvarellist **TOOMAS REIN** (1940) lõpetas Tallinna Polütehnikumi tööstus- ja tsiviilehituse erialal ning 1967. aastal Eesti Riikliku Kunstiinstituudi arhitektuuriteaduskonna. Ta on projekteerinud palju ühiskondlikke hooneid eelkõige maale; sealhulgas kolhoosikeskusi, haldushooneid, koole, lasteaedu, puhkebaase. Tuntuimad näited on Rapla KEK-i haldushoone, Pärnu KEK-i terrassmajad „Kuldne Kodu“, Laulasmaa Lasteaed-Algkool, Viljandi tuletoorjatepoo, vaatetorn Suurel Munamäel (koos Veljo Kaasikuga) jpt. Ta on töötanud muu hulgas Eesti Maaehitusprojekti ja EKE Projektis (1967–1986) ning kolhoosis Saare Kalur. Aastatel 1988–1992 töötas ta büroos Toomas Rein ja Toomas Kivi ning alates 1992. aastast enda nimelises arhitektuuri-büroos. Alates 1970. aastast on ta töötanud ka Eesti Kunstiakadeemia õppejõuna.

Raamatugraafik **JAAN TAMMSAAR** (1949) õppis aastatel 1970–1977 Eesti Riiklikus Kunstiinstituudis graafika erialal. Töötas aastatel 1967–1968 Teeninduskombinaadis „Töö“ dekoraatorina, aastatel 1968–1970 Vabariiklikus Raamatukaubastus kunstnik-dekoraatorina, aastatel 1977–1978 kirjastuses „Eesti Raamat“ mittekooosseisulise kunstnikuna ja 1978–1981 Eesti Riiklikus Kunstiinstituudis õppejõuna. Aastatel 1981–1992 töötas Tammsaar ajakirja „Täheke“ kunstilise toimetajana ja on alates 1992. aastast töötanud kirjastus „Tiritamm“ kunstilise juhina.

Jaan Tammsaar tõi siinsesse raamatukujundusse uusi vaatenurki ja tehnilisi lahendusi. Tuntuimad illustratsioonid on valminud raamatutele „Abhaasi muinasjutte“ (1978), Ado Piirikivi „Viisk, põis ja õlekõrs“ (1980), Jakob Grimm, Wilhelm Grimm „Muinasjutte“ (1981) ja paljud teised.

Maalikunstnik **HELLE-REET VAHERSALU** (1939) õppis aastatel 1958–1961 Tartu Kunstikoolis ja seejärel aastatel 1961–1967 Eesti Riiklikus Kunstiinstituudis maalikunstnik-pedagoogi erialal. Töötas aastatel 1967–2019 Tartu Kunstikoolis joonistamise ja maalimise õppejõuna ja aastatel 1991–1993 ka Tartu Ülikooli maaliosakonna õppejõuna. Vahersalu osaleb näitustel alates 1969. aastast ja 1970. aastate alguses tegeles loomingus peamiselt loodusest inspireeritud abstraktsionistlike maalidega, mida pingestab vaba hoogne pintsliilöö. Viljelenud ka akvarelli, portreed ja natüürmorte. 1970. ja 1980. aastatel oli Helle Vahersalu tuntud kui portretist, kes jäädvustas mitmeid toonaseid kultuuriinimesi. 2019. aastal ilmus tema loomingut tutvustav raamat „Helle Vahersalu. Lumi, rooste, värv“.

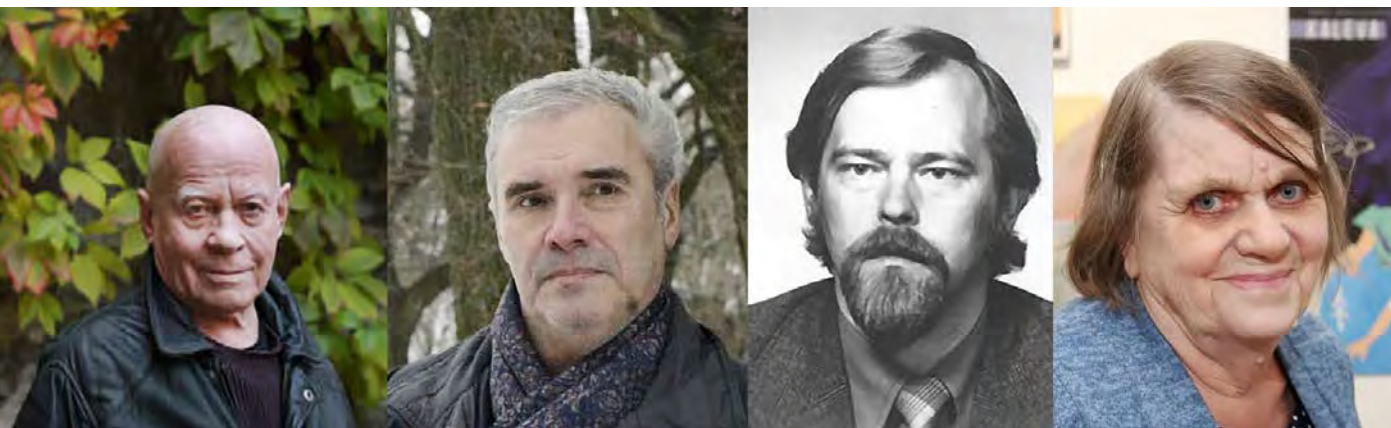
EESTI KULTUURKAPITALI AASTAPREEMIA 2022

ERIK ALALOOGA

Kujutava ja rakenduskunsti valdkonna peapreemia – Tartu Kunstimaja monumentaalgaleriis korraldatud isikunäituse „Vabastatud masinad“ ja kohaliku helikunsti edendamise eest, millest viimasena olulisim 2022 suvel Tartus Ajuokse Avangaaaris tehtud festival Mäo Rist.

TAMARA LUUK

Kujutava ja rakenduskunsti sihtkapitali elutööpreemia – pikaajalise särava panuse eest kunsti- ja haaramaks ja mitmekesisemaks muutmisel. Tema roll Eesti kultuuri esindajana Euroopa Liidu juures, kunstist kirjutaja ja selle mõtestajana on saanud vaimustava jätku Tallinna Kunstihoone kuraatorina. Tuues näitustele kokku erineva põlvkonna ning lähenemisviisidega kunstnikke, nähes seoseid, haakumisi ja viljakaid pörkumisi seal, kus need esmapilgul kätte ei paista, on suur oskus, mis eeldab tundlikku vaatamis- ja vaatlemisuskust. Olles kunstnikele dialoogipartneriks palju laiemalt kui käesoleva näituse produtseerimine, olles kunsti- ja maailmavaateliselt ideede peegeldajaks ja kaasamõtlejaks, on tema mõju olnud peenekoeline ja järjepidev.

EKL auliikmed 2024: Priit Pärn, Toomas Rein, Jaan Tammsaar, Helle-Reet Vahersalu

KUJUTAVA JA RAKENDUSKUNSTI SIHTKAPITALI AASTAPREEMIA 2022

JAANUS SAMMA

Aastapreemia – laiahaardelise loomeuurimusliku näituse „Vaikelud rahvuslikel motiividel“ koostamise eest Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuseumis. Uurides ja tõlgendades rahvuslike mustrite ja kujundite kasutamist Eesti tarbekunstis ja graafikas 1930.–1950. aastatel, loob Samma tähelepanuväärse ja mitmekihilise terviku, kus ajalooline materjal astub kõnekasse dialoogi kaasaegse kunsti ja tänase päevaga.

TAAVI TALVE

Aastapreemia – kolm terviklikku ning autorile omaselt kompromissitud isikunäitust, mis puurisid pilgu sügavale inimkonna moraali küsimustesse. Kes Talve esmapilgul mõistatuslikuna mõjuvate põnevike stsenaariumitega kaasa mõtlema on nõustunud, ei ole pidanud pettuma: „Ma olin Timbuktu“ Tallinna Linnagaleriis, „(re)konstrueeritud vaatepunktid“ Draakoni galeriis „Dokumenteeringut vaatepunktid“ EKA galeriis.

SIGRID VIIR, CLOE JANCIS

Aastapreemia – karantiinis sündinud dialoog, mis 2022. aastal taas materialiseerus, seekord Tartu Kunstimajas näitusel „Teine vaatus. Tõlkes leitud“, on tõenäoliselt parim, mis koroona Eesti kunstile andnud on. Näha, kuidas kahe kunstniku käekirjad seninägematuks kolmandaks sulanduvad, on alati põnev ja kui tulemus veel ka nii lummas on kui Cloe Jancise ja Sigrid Viire kahekõne, ei oska enamatahtagi.

FLO KASEARU

Aastapreemia – mastaapse isikunäituse „Flo retrospektiiv“ eest Recklinghauseni Kunsthalle Saksamaal. Iseenda retrospektiivi lavastades võtab Kasearu talle omasel teravmeelsel ja totaalsel moel üle terve Kunsthalle hoone. Kombineerides varasemaid töid uute installatsioonidega, loob ta haarava ruumilise koreograafia, mis suunab külastaja läbi sotsiaalselt kriitiliste ja poliitiliselt aktuaalsete teemade korrusele korrusele ja ringiga tagasi linnaruumi.

ALICE KASK, NEEME KÜLM

Aastapreemia – peenetundeline ning tehniliselt kõrgetasemeline näitus „Edevuses üksi“ Tallinna Linnagaleriis, mis 2022. aasta alguses kutsus vaataja jälgima kahe teostuslikult eriilmelise, kuid ühtselt poeetilise kunstniku haruldast koostööprojekti. Külm ja Kask on kumbki aastate jooksul paistnud silma väga eriliste kunstnikunatuuridena ja seda enam suudavad nad igas näitusekülastajas tekitada ootust sarnaste koostööprojektide osas ka edaspidi

KADRI TOOM

Aastapreemia – aktiivse loomingulise aasta eest nii kunstniku kui graafikavaldkonna eestvedajana. Näitus „Nägemisviise perifeeriast“ Draakoni galeriis tõi publiku ette tema otsingulise tööviisi, kus maastikud, kohad

ja mitte-kohad läbisid kunstniku käe all mitmekihilise protsessi, pakkudes vaatajatele äratundmist, rafineeritud visuaalset naudingut ning süstisid värvivitaamine. Samuti väärib tunnustamist Toomi tegutsemine lisaks oma kunstnikupraktikale ka graafika kui kunstiiligi edendajana, panustades pika ajalooga kunstiiligi jätkuvasse aktuaalsusse kaasaegse kunsti väljal.

KAILI KASK, RAUL OREŠKIN

Tunnustuspreemia – Peipsi veeres asuva Voronja galerii ellukutsumise ja käimas hoidmisega on nad tõestanud oma võimekust erinevate kogukondadega töötada. 2022. aasta mais, täpselt kolm kuud pärast Ukraina sõja algust Tartu poes avatud Ukraina ja Eesti kunstnike ühendava näitusega „Trigger“ tõestasid nad taas, kui oluline roll on institutsioonide kõrval kogukondadel.

EESTI KULTUURKAPITALI AASTAPREEMIA 2023

MARIKA LÕOKE JA JÜRI OKAS

Arhitektuuri sihtkapitali elutööpreemia – arhitektuuri-loomingu kõrge kvaliteedi ja Eesti ruumikultuuri järjepideva uuendamise eest.

MARE MIKOF

Kujutava ja rakenduskunsti sihtkapitali elutööpreemia – kunstnik, kes on üle 50 aasta otsinud ideaalset, harmoonilist vormi, kelle teoseid on Eesti ja välismaa muuseumides, galeriides ja kollektsioonides, parkides, koolides ja linnaväljakutel, presidendilossis ja rahvusraamatukogus. Tema raugematu uudishimu ja loomeind ei ilmuta väsimuse märke ning ta on endiselt looja, kes „ikka kipub kehtast välja“, nagu kirjutas Reet Varblane.

KUJUTAVA JA RAKENDUSKUNSTI SIHTKAPITALI AASTAPREEMIA 2023

URMAS LÜÜS JA HANS-OTTO OJASTE

Peapreemia – totaalse enesesse haarava installatsiooni „Õökull huikas ja samovar undas ühtevalu“ eest, mille idee, materiaalne kihilisus ja mastaapsus panid vaataja kahtlema isiklike tajude tõeluses. Enneolematu ruuminihke korraldamine väikeses galeriiruumis, selle muutmise hoomamatult mitmetasandiliseks ekspositsiooniks.

JAAN LUIK, JOHANNES LUIK, LAURA DE JAEGER

Aastapreemia – Jaan Luige näituse „Sirutavate figuuride aed (ja teisi metamorfoosi vorme)“ eest Tartu Kunstimaja suures saalis, kuraatoriteks Johannes Luik ja Laura De Jaeger.

MARIA ARUSOO, EHA KOMISSAROV, EDA TUULBERG, EDITH KARLSON, MARIA LUIGA, BRIT PAVELSON

Aastapreemia – näituse „Läbi su silmaterade musta kuru“ eest KUMU suures saalis.

KÄRT OJAVEE

Aastapreemia – teadustöö ja kunsti sulandamise eest veenvaks tsüklilis, mis väljendus nelja mahuka uudisteose ja näituse „Nanomaterjal nr. 399“ valmimises.

RANNO AIT

Aastapreemia – töö eest vabakutselise graafilise disainerina, rõhutades tema panust kunstisektoris, eriti ekraani- ja trükimeedia alal.

TOOMAS KALVE

Aastapreemia – 45-aastase järjepideva loometegevuse eest, millest võis analoogfotograafiale pühendatud teema-aasta programmis Fotomuuseumis retrospektiivnäitusel ülevaate saada.

ANGELA MAASALU

Aastapreemia – installatiivselt tervikliku isikunäituse „Klaasist südamega narr“ eest Tartu Kunstimajas.

AIRI TRIISBERG, MAARIN EKTERMANN, ELIN KARD, KADI-ELL TÄHISTE

Tunnustuspreemia – pikaajalise panuse eest professionaalsete vabakutseliste loovisikute huvikaitse eest kõnelemisel.

EESTI KULTUURKAPITALI AASTAPREEMIA 2024

MARI-LIIS REBANE ja TIMO TOOTS – peapreemia vabaõhunäituse „Metsikud bitid“ korraldamise ning ainulaadse rahvusvahelise kunstikeskuse ja residentuuri loomise ja vedamise eest, mis ühendab kunstiloomet, tehnoloogia ja looduskeskkonna.

PEETER KUUTMA – kujutava ja rakenduskunsti valdkonna elutööpreemia erakordselt laia haardega tekstiilkunstnikule ja disainerile, kelle teosed on tehnilistest võtetest sõltumatult selgelt eristuvad, geomeetrilise käsitluslaadi ja peene-tundelise koloriiditunnetusega ning ajaüleselt kaasaegsed.

KUJUTAVA JA RAKENDUSKUNSTI SIHTKAPITALI AASTAPREEMIA 2024

MARI VALLIKIVI – Kondase Keskuse juhtimise eest. Naivistliku ja autsaidi-kunstiga tegelev Kondase keskus paistab silma oma selgelt peavoolust erinevate näitustega, toob esile kunstimaailma teistsuguseid nähtusi ning väärtustab erilisi, tihti mitteprofessionaalseid loojaid. Mari Vallikivi on oma pühendumusega selle keskuse tõeline hing. Tema töö tulemusena sündis muu hulgas ka näitus „Varjatud maailmade avarumine“, mis on suurepärane näide keskuse missioonist ja väärtustest.

PIRET HIRV, KRISTIINA LAURITS, EVE MARGUS, VILLU PLINK, TANEL VEENRE – kaasaegse ehtekunsti rühmituse õhuLoss näituse „Jää jumalaga, gravitatsioon“ eest Tartu

Ülikooli muuseumi pööningul. Tähelepanuvääriv on nende suundumus ajaloos toimunud sündmuste kaudu rääkida kaasajast, pöörates tähelepanu inimeseks olemise haprusele ja selle mõtestamisele.

ANNA ŠKODENKO – näituse „Käeulatuses“ eest Tallinna Linnagaleriis. Meediumiteülese kunstipraktika raames pöördub Anna Škodenko ikka ja jälle tagasi maalimise juurde. Sellega kaasneb alati uuenduslik materjalivalik, kontseptualistlik teksti ja kujutise kombineerimine ning installatiivne lähenemine tervikule, mis erilise detailitundlikkusega toob esile maalispetsiifikale omaseid nüansse.

HANNA SAMOSON – silmapaistva debüüt-isikunäituse „Võlukunst on mõnikord väga lähedal ei millelegi“ eest Tallinna Kunstihoone Lasnamäe paviljonis. Hanna Samosoni totaalne installatsioon Tallinna Kunstihoone Lasnamäe paviljonis viis vaataja äärmiselt isiklikuna mõjuvale rännakule, kus kohtusid kaasaegsed ärevused põlvkondliku pildikeelega. Samosoni filtreerimata, brutaalne vormikeel on teadlik kaasaegsest visuaalkultuurist ja selles leiduvatest lõksudest, kuid selmet seda otse kritiseerida, ulatab Hanna sellele käe ning täidab vormi empaatia ja siirusega.

MARIA KAPAJEVA – Draakoni galeriis toimunud näituse „Kuula minu karjumist, kuule nende unistusi“ ja sellega kaasnenud tekstikogumiku „Aastapikkune karje“ eest, mida saatis julge positsioneerunguna *performance* Vene saatkonna vastas.

JEVGENI ZOLOTKO – näituse „Aadama saladus“ eest Kumu kunstimuuseumis. Tunnustame kunstnikku kui poeetilist halltoonide meisterlikku valdajat, kelle käes vormub iga materjal lõpuks ikka stoiliselt hargnevaks tähendusväljaks. Ühtlasi tõstame selle tunnustusega postuumselt esile ka näituse kuraatori Triin Tulgiste-Tossi panust.

HANNA-LIIS KONT – silmapaistvalt laiahaardeline kuraator, kes oskab kaasata oma tegevusse kaaskuraatoreid, rahvusvahelisi kunstikke, mõjukaid institutsioone ja häid partnereid. Tartu Kunstimuuseumi projekti „Kunst loob lähedust“ peasündmuseks sai tema kureeritud suurejooneline näitus „Viltuse maja saladus“ lastele, mille eesmärk on ühendada haridust, kaasaegset kunsti ja sotsiaalseid väljakutseid.

RIIGI KULTUURIPREEMIA

Igal aastal annab Eesti riik välja kultuuripreemiad pikaajalise väljapaistva loomingulise tegevuse eest ning preemiad eelmisel kalendriaastal avalikkuseni jõudnud väljapaistvate tööde eest.

2022

JAAK KANGILASKI

Pikaajalise loomingulise tegevuse eest.

KADI POLLI JA LINDA KALJUNDI

Kuraatorinäituse, Kumu uue püsiekspositsiooni „Identiteedimaastikud. Eesti kunst 1700–1945“ eest.

Eesti Vabariigi teenetemärgid 2024: **Maile Grünberg, Ingrid Allik, Regina Lukk-Toompere**

2023

PRIIT PÄRN

Pikaajalise loomingulise tegevuse eest.

JAANUS SAMMA

Silmapaistva loomingulise tegevuse eest 2022. aastal.

EIK HERMANN

Silmapaistva loomingulise tegevuse eest 2022. aastal.

2024

SIRJE HELME

Pikaajalise loomingulise tegevuse eest.

KAI LOBJAKAS

2023. aastal uurimustööl baseeruvate tähelepanuväärsete näituste kureerimise ja mitmete publikatsioonide eest.

ENE-LIIS SEMPER

Autorite kollektiiv (Tiit Ojasoo, Olari Elts ja Ene-Liis Semper) Eesti Draamateatri, ERSO ja Eesti Kontserdi koostöölavastuse „Macbeth“ eest.

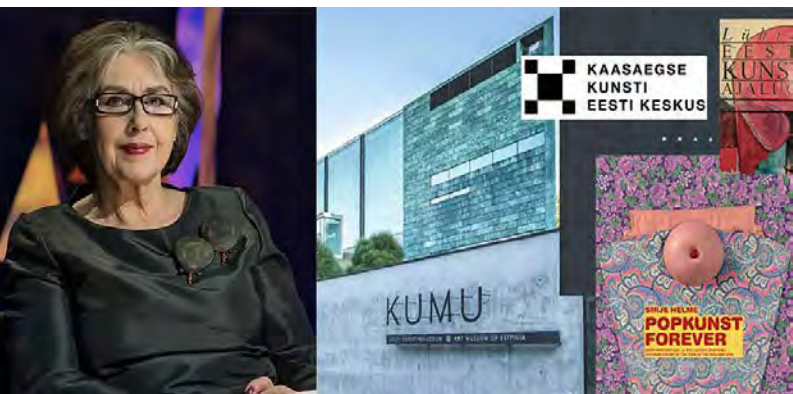
2025

EDITH KARLSON

Väljapaistva loomingulise tegevuse ning Eestit Veneetsia kunstibiennaalil esindanud näituse „Hora lupi“ eest.

TANEL VEENRE

Autorite kollektiiv (Alisson Kruusmaa, Eero Epner, Jevgeni Grib, Kaspar Mänd, Kristjan Suits, Priidu Adlas ja Tanel Veenre) balleti „Valgus maailma lõpust“ eest.

Riigi Kultuuripreemia 2024: **Sirje Helme**

EESTI VABARIIGI TEENETEMÄRGID

2022

JAAK VAUS – Valgetähe V klassi teenetemärk

AVE MATSIN – Valgetähe V klassi teenetemärk

MILJARD KILK – Valgetähe IV klassi teenetemärk

URMAS VIIK – Valgetähe IV klassi teenetemärk

MARGE MONKO – Valgetähe IV klassi teenetemärk

HILKKA HIIOP – Valgetähe IV klassi teenetemärk

2023

JAAN PÄRN – Valgetähe V klassi teenetemärk

JÜRI OKAS – Valgetähe IV klassi teenetemärk

2024

REGINA LUKK-TOOMPERE – Valgetähe V klassi teenetemärk

ERNST LILLEMETS – Valgetähe V klassi teenetemärk

MAILE GRÜNBERG – Valgetähe IV klassi teenetemärk

INGRID ALLIK – Valgetähe IV klassi teenetemärk

2025

KAAREL KURSIMAA – Valgetähe IV klass

MARI ROOSVALT – Valgetähe IV klass

EVI TIHEMETS-VIRES – Valgetähe IV klass

TÕNIS SAADOJA – Valgetähe V klass

AKZONOBEL (SADOLIN) KUNSTIPREEMIA

AkzoNobel Kunstipreemia (kuni aastani 2019 Sadolini kunstipreemia) on AS Akzo Nobel Baltics alates 1995. aastast igal aastal välja antav kunstipreemia Eesti kunstnikule.

2022 – **LUDMILLA SIIM**

Ludmilla Siim (Milla Siim-Kaasinen, 1938) on maalikunstnik, kes elab Helsingis. Tema 1970. aastate popkunstist ja hüperrealismist mõjutatud maalid kuuluvad Eesti kunstiajaloo kullafondi.

2023 – **TÕNIS SAADOJA**

Tõnis Saadoja (1980) on maalikunstnik, kes elab ja töötab Tallinnas. Tema ajalooliste maalitraditsioonide tundmaõppimisele ja hoidmisele suunatud looming on Saadojale iseloomulikult alati läbi põimunud tänapäevase maalikunsti kontseptuaalsete küsimustega.

2024 – **ROBIN NÕGISTO**

Robin Nõgisto (1992) on maalikunstnik, kes on tuntud oma värvikirevate ja enamasti suuremõõtmeliste pop-psühhedeelsete maalide poolest. Tema kunsti iseloomustab nostalgia aegade suhtes, mida 1992. aastal sündinud kunstnik pole ise saanud päriselt kogeda: ühelt poolt oleks ta justkui ühe jalaga 1960. aastate lõpu hipidusest ja teise jalaga 1990. aastate alguse MTV-st (Music Television) välja astunud. Tema kunst on fantastiliselt karakteri- ja detailirohke, ühteaegu noortepärane ning retrolik ja emotsionaalselt laengult positiivne.

EKL AASTANÄITUSE PUBLIKUPREEMIA

Eesti kunstikollektsionäride (Riivo Anton, Aivar Berzin, Jaan Manitski, Tiit Pruuli, Rain Tamm) alates 2018. aastast välja antav auhind väärtusega 6000 eurot EKL aastanäituse publikuhääletuse võitjale.

2022 – **MAURI GROSS**
2023 – **KATI KERSTNA**
2024 – **SIIM-TANEL ANNUS**

TARTU AASTANÄITUSE PUBLIKUPREEMIA

2024 – **LIISI ÖRD**
Noore kunstniku ergutuspreemia 2024 – **ALO VALGE**
Publiku lemmiknäitus 2024 – **HEIKKI LEIS**

BALTI ASSAMBLEE KUNSTIAUHIND

Balti Assamblee annab kirjandus-, kunsti- ja teadusauhingu välja alates 1994. aastast, eesmärgiga soodustada nende valdkondade arengut Balti riikides. Auhind koosneb rahalisest preemiast, tunnustusest ja kujukesest, mis antakse välja igal aastal Balti Assamblee istungjärgu ajal.

2023 – **PEETER LAURITS**

Eesti Kunstnike Liit esitas 2023. aastal Balti Assamblee Eesti sekretariaadile ja rahvusvahelisele auhinnažüriile kunstiauhinna kandidaadiks kunstniku, fotograafi, kuraatori, lavastuskunstniku, õppejõu ning teoreetiku Peeter Lauritsa, kes pälvis preemia silmapaistva ja mitmekülgse kunstniku-töö ning projekti „Biotoopia“ eest.

Žüriisse kuulusid kunstnikud ja eksperdid Leedust, Lätist ja Eestist: Karl Martin Sinijärv, Elin Kard, Anu Noorma, Donata Mitaitė, Petras Skirmantas, Valdemaras Razumas, Ilze Jansone, Orests Silabriedis ja Valdis Muktupāvels.

ADDO VABBE NIMELINE KUNSTIPREEMIA

Ado Vabbe nimeline kunstipreemia on Tartu linna ja Tartu Kultuurkapitali koostöös välja antav Tartu linna tunnustus visuaalse kunsti valdkonnas tegutsevale isikule või isikute rühmale, kelle loometöö on tähelepanuväärsel moel rikastanud Tartu kunstielu. Preemia määratakse kunstnikule, kunstiteadlasele või kuraatorile või nende rühmale eelnenud aastal valminud või esmakordselt avalikkusele esitletud professionaalselt kõrgetasemelise teose, teoste seeria, monograafia või kunstiprojekti eest. Erandina võidakse preemia määrata elutöö eest. Preemia antakse välja kord aastas detsembrikuus, preemia suurus on 3750 eurot.

2022 – **DIANA TAMANE**
2023 – **TIMO TOOTS**
2024 – **SIRLA**

EERIK HAAMERI NIMELINE KUNSTIAUHIND

Alates 2017. aastast Kuressaare linna ja hilisemalt Saaremaa valla poolt välja antava kunstnik Eerik Haameri nimelise kunstiauhinna eesmärgiks on tunnustada Eesti

Balti Assamblee kunstiauhind 2023: **Peeter Laurits**

kunstnike silmapaistvaid saavutusi kunsti valdkonnas ja jäädvustada Eerik Haameri mälestust.

2022 – **PEETER LAURITS**
2023 – **ELO LIIV**
2024 – **KRISTINA ÕLLEK**

EDE KURRELI NIMELINE PREEMIA

1998. aastal asutatud Ede Kurreli preemia on eesti ehte- ja metallikunsti tähtsaim preemia, mida antakse kas möödunud aasta loomingulise tegevuse või elutööpreemia. Preemiasummaga käib kaasas Ede Kurreli valmistatud vaskvorm, mida iga laureaat omapoolse detailiga täiendab.

2022 – **ÜLLE KÕUTS**
2023 – **RIIN SOMELAR**
2024 – **MARI PÄRTELPOEG**

ADAMSON-ERICU STIPENDIUM

Lions Club Tallinn Hansa poolt 2011. aastal asutatud kunstnik Adamson-Ericu noore kunstniku stipendium noorte loomeinimeste tunnustamiseks ja et ergutada noorte loomeinimeste tarbekunsti-, disaini- ja kujutava kunsti õpingu. Alates 2021. aastast annab stipendiumit koostöös Eesti Kunstimuuseumiga välja Data Plate OÜ. Stipendiumi suurus on 3000 eurot.

2022 – **TAAVI TEEVET**
2023 – **GERDA HANSEN**
2024 – **HANNAH SEGERKRANTZ**

EDUARD WIIRALTI STIPENDIUM

Eduard Wiiralti nimeline stipendium on 2004. aastal asutatud stipendium, millega Kultuuriministeerium toetab kunstiüliõpilaste õppe- ja loomingulist tööd ning enesetäiendamist. Stipendiumi suurus on 3000 eurot. Stipendiumide arv sõltub Eduard Wiiralti autoritasude laekumisest. Kuna Wiiraltil puudusid pärijad, siis laekuvad tema autoritasud Eesti riigile.

Stipendiumi saajad selgitab taotlejate seast välja ekspertidest komisjon, kuhu kuuluvad Eesti Kunstiakadeemia, Tartu Kõrgema Kunstikooli, Tartu Ülikooli, Eesti Kunstnike Liidu, Kultuuriministeeriumi, Eesti Kunstimuuseumi ning Kaasaegse Kunsti Eesti Keskuse esindajad. Eesti Kunstimuuseum lisab stipendiumile muuseumi kuldkaardi. Kaart on nimeline ning annab selle omanikule eluaegse tasuta külastusõiguse kõigis Eesti Kunstimuuseumi muuseumides.

2022 – **MERILY MIKIVER, MARI-TRIIN KIRS, TÕNIS JÜRGENS, RIIN MAIDE, SARAH NÕMM, KARL JOONAS ALAMAA**

2023 – **MARIA KAPAJEVA, MARA KIRCHBERG, MARIA IZABELLA LEHTSAAR, LAURA LIVENTAAL, ANDRA RAHE, KADRI LIIS RÄÄK, NELE MARIE TIIDELEPP, ELO VAHTRIK**
2024 – **LOORA KAUBI, NELE KURVITS, ELIAS KUULMANN, PAUL RANNIK, KATI SAARITS, LISETTE SIVARD, LIISAMARI VIIK**

EDUARD WIIRALTI KUNSTIAUHIND

Eduard Wiiralti kunstiauhinnale (ka Wiiralti preemia) pandi alus 1996. aastal, kui väliseestlased Harry Männil ja Henry Radevall kinkisid Tallinna linnale 62 Eduard Wiiralti originaalteost, tingimusega avada Rahvusraamatukogus alaliselt Eduard Wiiralti galerii, mis kujunes väga oluliseks sümboliks Wiiralti preemia tekkele. 20. märtsil 1998, Eduard Wiiralti 100. sünniaastapäeval, anti Eesti Rahvusraamatukogu galeriides üle esimene Wiiralti preemia ja avati Eesti nüüdisgraafika ülevaatenäitus. Wiiralti preemia on loodud eesmärgiga arendada ja väärtustada Eesti graafikakunsti traditsioone. Auhind koosneb peapreemiast ja ergutuspreemiast. Wiiralti preemia algatasid Harry Männil, Henry Radevall, Tallinna Linnavalitsus ja Eesti Rahvusraamatukogu.

2022 Peapreemia – **LAURI KOPPEL**, ergutuspreemia – **KADRI TOOM**, aupreemia – **RAUL MEEL**

ENL AASTAPREEMIA FRÖLICH PREIS

Eesti Nahakunstnike Liidu preemia kapitaliks on Saksamaal Stuttgardi lähisel elava köitekunstnikorüfee ja estofiili Hans Peter Frölichi rahaline annetus. Auhind antakse nahakunsti valdkonnas tegutsevale kunstnikule, kes on jooksva aastal paistnud silma näitustegevusega, innovaatiliste ideedega nahakunsti vallas, suurepäraste raamatuköidetega või kes on suutnud arendada nahakunsti valdkonda muul moel.

FRÖLICH PREIS 2021/2022

RUTT MAANTOA on nahakunsti erialal paistnud silma erakordselt hea maitse- ja meisterlikkusega teostatud loominguga ning läbi aastate kestnud aktiivse näitus-tegevusega. Kõrvuti näituste korraldamise ja näitustel esinemisega on Rutt Maantoa arendanud järjepidevalt ning aktiivselt nahadisaini- ja restaureerimise eriala kogu

oma töötamise ajal Kõrgemas Kunstikoolis Pallas, aidanud kaasa nahakunsti õppimise ja õpetamise arengule, väärtustanud elukestvat õppimist, olnud eeskujuks tudengitele.

KÜLLI GRÜNBACH-SEIN on kunstiliselt peene ja tehniliselt nõudliku köitekunstnikuna oma loominguga üllatanud ning rikastanud eesti nahakunstivälja, teda on sageli tunnustatud ja auhinnatud kõrgetasemelistel rahvusvahelistel näitustel. Eesti Nahakunstnike Liidu juhatuse liikmena on ta paistnud silma sisukate aastanäituste korraldajana ja nahakunsti valdkonna arendajana. Külli Grünbach-Seinal on olnud oluline roll köitekunsti õpetamisel Eesti Kunstiakadeemias.

FRÖLICH PREIS 2023

MAARJA UNDUSK on mitmekülgsest andekas looja, nahakunstnik, köitekunstnik ja kirjanik. Ta on panustanud massiivselt loomingulist energiat, puistates vaimukaid ideid oma nahksete kaantega raamatutesse samaväärselt erinevate autorite väikeste luulekogude üllitamisega. Maarja abiga said teoks ka näitused, kus need raamatud nahakunstnike poolt köidetuna eksponeeriti. Tema sõnaseadmise oskus on nähtavaks teinud Nahakunstnike Liidu tegemised, mõtted ja seisukohad. Nahakunstnike Liidu juhatuse kauaaegse liikmena on tema panus kõikide näituste ja ürituste korraldamisse, mõtestamisse ning algatamisse olnud asendamatu suur. Maarja on alati aktiivselt esinenud meie köitenäitustel, ikka valmis katsetama uusi ja ebatüüpilisi töövõtteid kõrvuti klassikaliste tehnikatega ning tema köitelahendused on alati värsked ning omanäolised.

FRÖLICH PREIS 2024

TIIU VIJAR on Eesti üks omanäolisemaid tegutsevaid naha- ja köitekunstnikke.

Ta on Eesti Kunstnike Liidu ja Eesti Nahakunstnike Liidu liige alates 1979. aastast ning 1996. aastal sai temast Eesti Köitekunstnike Ühenduse asutajaliige.

Tema materjalitunnetus ja süvenemisevõime on tähelepanuväärsed ja iga tema töö vääriks süvavaatlust, nii nagu on neisse kätetud jõudu, sära, töökust ja empaatiat. Mitmed tema tehniliselt aega ja oskust nõudvad köitekaaned on kokku liimitud erivärvilistest õhukestest nahakihtidest, moodustades peeneid ja kordumatuid struktuure. Tiiu Vijar on väsimatu eksperimenteerija, aga tema eksperimendid on ajamahukad, mõjudes kui läbilõige mõne iidse puu aastaringidest.

TUNNUSTATUD KLAASIKUNSTNIK

Tunnustatud klaasikunstnik on Eesti Klaasikunstnike Ühenduse välja antav aunimetuse klaasikunstnikule. Eesti Klaasikunstnike Ühendus annab tunnustatud klaasikunstniku aunimetust välja tähelepanuvallandusena klaasikunstniku tööle – silmapaistva klaasialase tegevuse eest. Samuti on see tõhusaks abiks klaasiala propageerimisel ja tugevdamisel ning klaasikunstnike töö tutvustamisel väljaspool eriala kitsast siseringi.

Tunnustatud klaasikunstniku aunimetus ja sellega kaasnev rändauhind (Anneli Paloveeri valmistatud klaaskuul) antakse üle iga kahe aasta tagant (tegevuse eest klaasikunstnikuna eelneval kahel aastal). Võimaluse korral kaasneb aunimetusega ka rahaline preemia. Esimene aunimetus anti välja 2004. aastal.

2022–2023 – **SOFI ARŠAS**

AASTA TEKSTIILIKUNSTNIK

Aasta tekstiilikunstnik on erialane tunnustus aasta jooksul enim silma paistnud tegijale tekstiilikunsti või -disaini vallas. Auhinda antakse välja kord aastas alates 1996. aastast Eesti Tekstiilikunstnike Liidu eestvedamisel.

Aasta Tekstiilikunstnik 2021: **KRISTA LEESI**

Aasta Noor Tekstiilikunstnik 2021: **INGRID HELENA PAJO**

Aasta Tekstiilitegu 2021: „**GENIUS LOCI II. LEGEND 1781**“, kuraatorid **MARET KUKKUR** ja **KALLI SEIN**

Aasta Tekstiilikunstnik 2022: **ELNA KAASIK**

Aasta Noor Tekstiilikunstnik 2022: **LIISA TORSUS**

Aasta Tekstiilitegu 2022: **AVE MATSIN** Eesti villamajanduse hetkeseisu ja võimalusi tutvustavate webinaride „Villaveebruuar“ korraldamise eest.

Aasta Tekstiilikunstnik 2023: **AET OLLISAAR**

Aasta Noor Tekstiilikunstnik 2023: **MARIA KRISTIIN PETERSON**

Aasta Tekstiilitegu 2023: **MARYLIIS TEINFELDT-GRINSI** kogukonnaprojekt „Kes mäletab viimasena? Kes mäletab paremini?“

Žürii eripreemia 2023: **KADI PAJUPUU** esinemine rahvusvahelisel erialafoorumil ja teadusartikli avaldamine

KUNSTITEADLASTE JA KURAATORITE ÜHINGU AASTAPREEMIA

2022 – **KAI LOBJAKAS**, aastate preemia laureaat on **MAI LEVIN**.

2023 – **HANNO SOANS** – viimaste aastate kunstitekstide ja kunstikriitika eest.

2024 – **KERSTI MARKUS** – 2023. aastal ilmunud „Eesti kunsti ajaloo“ esimese köite koostamise ja toimetamise eest.

AASTA GRAAFIK

Eesti Vabagraafikute Ühenduse kolleegipreemia, tiitliga kaasneb aukiri, mille kujundab eelmise aasta vastava tiitli saanud kunstnik.

Aasta Graafik 2022 – **MARIA KRISTIINA ULAS**

Aasta Noor Tulija 2022 – **RIIN MAIDE**

Aasta Graafik 2023 – **MARIA ERIKSON**

Aasta Noor Tulija 2023 – **MARIA IZABELLA LEHTSAAR**

Eripreemia: **LY LESTBERG**

Aasta Graafik 2024 – **EVI TIHEMETS**

EKA NOORE KUNSTNIKU PREEMIA

Noore kunstniku preemia MA taseme laureaat valitakse kaasaegse kunsti eriala lõpetajate seast ning BA taseme laureaat fotograafia, installatsiooni ja skulptuuri, maali ning graafika eriala lõpetajate seast. MA taseme preemiaga kaasneb näituse võimalus Draakoni või Hobusepea galeriis.

Noore tarbekunstniku preemia laureaadid valitakse ehte- ja sepakunsti, keraamika, klaasi, moedisaini, naha-kunsti, aksessuaari- ja köitedisaini ja tekstiili erialade lõpetajate seast. MA taseme preemiaga kaasneb näitus HOP galeriis.

2022

Noore kunstniku preemia – **JUNNY YEUNG**

Noore tarbekunstniku preemia – **YU-FANG HU**

2023

Noore kunstniku preemia – **SAMUEL LEHIKONEN**

Noore tarbekunstniku preemia – **TAAVI TEEVET**

Noore disaineri preemia – **CARLO CANÚN**

2024

Noore kunstniku preemia – **ANITA KREMM**

Noore tarbekunstniku preemia – **TRIIN LEHISMETS**

Noore disaineri preemia – **KRISTINA ALLIK**

GALERII-G KUNSTIPREEMIA

1993. aastal alustas Galerii-G OÜ koos partneri Tempera OY-ga välja andma iga-aastast kunstipreemiat ühele aasta jooksul silmapaistnud Eesti kunstnikule. Alates 2006. aastast annab Galerii-G OÜ preemiat välja koos ühe maailma juhtivaima kunstimaterjalide tootja, Hollandi firma Royal Talensiga.

2022 – **JARÕNA ILO JA MTÜ MONDO**

2023 – **JAAN TOOMIK**

2024 – **SIRJA-LIISA EELMA**

FÜÜRER PRAISS KUNSTIAUHIND

Füürer Praiss on Metropoli galerii toimkonna poolt välja antav kunstipreemia, mille eesmärgiks on tunnustada nomineeritud kunstnike tegevust kunstimaastiku eri osade ühendamisest ja ülistada nende loomingut. Nominent on vääriiline oma koolkonna loomiseks või on see tal juba olemas. Alates aastast 2016 valitakse kord aastas välja kaks kunstnikku, kes teevad galeriis ühisnäituse ja selle koostööaktiga viimase pingutuse „võidu“ nimel. Auhinnaks on originaalsed ja spetsiaalselt võitjate jaoks loodud kunstiteosed.

2022 – **ALEXEI GORDIN** ja **STEVE VANONI**

2023 – **TERJE OJAVER** ja **BILLENEEVE**

In Memoriam

Viivi Viilmann
8.01.1932–21.01.2022

Ilme-Anu Neemre
22.06.1940–9.03.2022

Mare Vichmann
18.01.1956–1.07.2022

Elo-Mirjam Peil
5.07.1939–17.09.2022

Silvi Lindmaa-Pihlak
2.02.1945–20.03.2023

Mari-Liis Küla-Reinsalu
24.06.1924–1.02.2022

Heli Kohk
21.05.1934–3.04.2022

Jüri Hain
4.06.1941–16.07.2022

Jüri Arrak
24.10.1936–16.10.2022

Anne Sander
21.10.1942–1.07.2023

Mari Kanasaar
28.04.1937–22.02.2022

Ninell Tugi
28.02.1936–16.04.2022

Jaak Vaus
3.02.1946–27.08.2022

Enno Holm
6.02.1941–3.11.2022

Nora Raba
10.01.1938–3.08.2023

Jaak Adamson
25.04.1938–27.02.2022

Aime Jürjo
21.12.1928–6.06.2022

Jaak Kangilaski
10.12.1939–30.08.2022

Lia Tüür
10.09.1944–7.11.2022

Silvi Liiva
22.01.1941–24.09.2023

Leonhard Lapin
29.12.1947–28.02.2022

Helge Pihelga
16.04.1925–30.06.2022

Leo Rohlin
25.07.1939–10.09.2022

Kadri Mälk
27.01.1958–1.01.2023

Raul Paabo
16.11.1923–27.09.2023

Anne Kahar
24.02.1948–1.10.2023

Rait Pärj
2.06.1966–31.01.2024

Naima Suude
9.03.1932–9.04.2024

Marje Kerem
31.07.1944–21.07.2024

Aili Vahtrapuu
26.01.1950–11.12.2024

Vjatšeslav Semerikov
26.12.1949–31.10.2023

Katrin Sasi
8.10.1949–1.02.2024

Luule Maar
11.03.1938–27.04.2024

Lembit Sarapuu
1.08.1930–30.07.2024

Tõnis Laanemaa
4.06.1937–16.12.20

Tõnu Soo
3.03.1944–10.11.2023

Kristiina Kaasik
26.01.1943–18.02.2024

Kamille Zingg (Saabre)
25.12.1970–12.05.2024

Eva-Aet Jänes
30.05.1942–9.09.2024

Aime Unt
5.10.1941–16.12.2024

Esti Kittus
7.04.1948–20.11.2023

Aino Kapsta
15.07.1935–24.03.2024

Tiia Eving
17.09.1947–24.06.2024

Tõnu Maarand
16.04.1940–28.09.2024

Reet Varblane
14.09.1952–25.11.2023

Lembit Palm
27.10.1944–1.04.2024

Aino Lehis
29.08.1928–14.07.2024

Rein Loodus
9.09.1931–9.12.2024

Näituste kroonika 2022–2024

TALLINN

KUMU KUNSTIMUUSEUM

Weizenbergi 34/Valge 1, Tallinn

2022

- 08.10.–20.02. Jeremy Shaw. Phase Shifting Index
22.10.–10.04. Talomuro ilmaruum. Lõuna-Eesti Loojad
12.11.–09.10. Kunst mugavustsoonis? Nullindad Eesti kunstis. Kuraatorid: Eha Komissarov, Triin Tulgiste
14.12.–29.05. Erna Kreischmann. Baltisaksa modernisti oma ruum. Kuraatorid: Eha Komissarov, Mari-Liis Krautmann
18.03.–14.08. Mõtlevad pildid. Kuraatorid: Anu Allas, Liisa Kaljula, Jane Sharp
01.04.–02.10. Jonna Kina. Neli skulptuuri viieteistkümnemes osas. Kuraator: Tiiu Saadoja
29.04.–18.09. Lembit Sarapuu. Tegelikkus ja tõelisus. Kuraator: Anders Härm
16.06.–30.12. Maria Kapajeva. Üksikud fotod ja muu tühi-tähi
14.09.–06.11. TAB 2022 satelliitnäitus: Ingvar Toomas Heamägi. Vaikne mägi
14.10.–19.03. Kunst või teadus. Kuraatorid: Jaanika Anderson, Linda Kaljundi, Kadi Polli, Kristiina Tiideberg, Ken Ird
14.10.–19.03. Kunst või teadus – maastikumaali geoloogia. Kuraatorid: Kadi Polli, Kristiina Tiideberg
11.11.–07.05. teamLab. Hõljuvad õied igavikumeres
18.11.–09.04. Mälu arheoloogid. Kunstikogu Vitols Contemporary. Kuraator: Eda Tuulberg

2023

- 08.04.–10.09. Futuromarennia. Ukraina ja avangard. Kuraatorid: Olha Melnõk, Ihor Oksametnõi, Viktoria Velõtško
11.04.–24.09. Tõnis Saadoja. Kõrgus merepinnast
05.05.–08.10. Kunst antropotseeni ajastul. Kuraatorid: Linda Kaljundi, Eha Komissarov, Ulrike Plath, Bart Pushaw, Tiiu Saadoja, rohelist praktikate kuraator: Karin Vicente
16.06.–05.11. Läbi su silmaterade musta kuru. Kuraatorid: Maria Arusoo, Eha Komissarov, Eda Tuulberg
29.09.–25.02. Raamist lahti. Leis, Tabaka, Rožanskaitė. Kuraatorid: Anu Allas, Laima Kreivytė
12.10.–25.08. Maastiku avamine. Jaan Toomik. Kuraatorid: Eha Komissarov, Kadi Polli
19.10.–14.04. Konrad Mägi lähivaates. Kuraator: Darja Jefimova

- 10.11.–28.04. melanie bonajo. Kui keha ütleb Jah+. Kuraator: Maria Arusoo
01.12.–19.05. Nende meeltes on lõputu universum. Itaalia transavangard ja Eesti külm ekspressionism. Kuraatorid: Fabio Cavallucci, Sirje Helme
14.12.–26.05. Sina, jõgi. Hedi Jaansoo, Peeter Tooming, Endel Veliste. Kuraator: Annika Toots

2024

- 22.03.–08.09. Elisarion. Elisär von Kupffer ja Jaanus Samma. Kuraatorid: Andreas Kalkun, Kadi Polli, Hannes Vinnal
25.04.–25.08. Moraalihoidjad ja naised kirgised. Seksitöö kuvand Eesti kunstis 20. sajandi esimesel poolel. Kuraator: Magdaleena Maasik
01.05.–29.09. Katja Novitskova. Maa potentsiaal
31.05.–05.01. Jevgeni Zolotko. Aadama saladus. Kuraator: Triin Tulgiste-Toss
21.06.–03.11. Ajalugu ja müstika. Ladina-Ameerika kunst ja Euroopa. Kuraatorid: Sirje Helme, Kadi Polli
21.06.–03.11. Leonora Carrington
05.09.–30.03. Sirja-Liisa Eelma. Igatsus kaotatud ruumi järele. Kuraator: Brigita Reinert
04.10.–16.02. Härra N-i elu ja surm. Urmas Lüüsi kodanlikud ruumid. Kuraator: Eero Epner
14.11.–06.04. Kuidas kadus Tartu. Hilda Kamdroni traumatsüklid. Koostaja: Eero Epner
06.12.–13.04. Enn Põldroos. Kinnismõtete muuseum. Kuraator: Anders Härm

KADRORU KUNSTIMUUSEUM

Weizenbergi 37, Tallinn

2022

- 14.01.–08.05. Avamäng skulptuurile. Kuraatorid: Maria Väinsar, Anu Allikvee
18.05.–04.09. Stiilsed asjad. Mööbel ja tarbekunst Eesti kogudest. Kuraator: Kerttu Männiste
17.09.–22.01. Rooma 1810. Balti metseeni von Blanckenhageni kunstiostud. Kuraatorid: Christiane Lukatis, Kadi Polli

2023

- 04.03.–20.08. Värvide tants. Soome modernistlik kunst. Kuraator: Kerttu Männiste
15.09.–03.03. Kohanemise kunst. Kuraatorid: Madli Ehasalu, Triin Metsla

2024

- 13.04.–25.08. España Blanca y Negra. Hispaania maastikud Fortunyist Picassoni.
Kuraatorid: Aleksandra Murre, Carlos Alonso Pérez-Fajardo
- 21.09.–02.03. Käpikust Kölerini. Muuseumikogu sünnilugu. Kuraatorid: Ulrika Jõemägi, Kersti Kuldna-Türkson, Kristiina Tiideberg

MIKKELI MUUSEUM

Weizenbergi 28, Tallinn

2022

- 18.09.–24.04. Noor Jüri Arrak. Tormid ja vormid. Kuraatorid: Aleksander Metsamärt, Tõnis Tatar
- 14.05.–21.08. Karl Morgenstern. Tartu õpetlase kunstikogu. Kuraatorid: Jaanika Anderson, Anu Allikvee
- 27.08.–18.09. Konrad Mägi. Seninägemata maalid. Koordinaatorid: Eero Epner, Aleksandra Murre
- 01.10.–30.04. Tagasitulek. Jakov Rubinšteini kunstikogu. Kuraator: Olga Sugrobova-Roth

2023

- 20.05.–15.10. Purjed heisata! Tiit Pruuli kunstikogu. Kuraator: Kadri Asmer
- 04.11.–28.04. Karikatuuri isa. Daumier' looming R. Paul Firnhäber'i kogust. Kuraator: Anu Allikvee

2024

- 25.05.–29.09. Kügelgenid. Ühe baltisaksa perekonna lugu. Kuraatorid: Anne Untera, Matthias Donath, Eike Eckert
- 18.10.–04.05. Sooster 100. Vaade erakogudest. Kuraatorid: Liisa Kaljula, Elnara Taidre

ADAMSON-ERICU MUUSEUM

Lühike jalg 3, Tallinn

2022

- 03.12.–27.03. Valve Janov. Algusest avangardi 1942–1965. Kuraatorid: Ülle Kruus, Enn Lillemets
- 08.04.–25.09. Mõjukas materjal. Disain ja uued tehnoloogiad. Kuraator: Karin Vicente
- 07.10.–12.03. Alati moes. Käekottide 100 aastat. Kuraator: Günther Fulterer

2023

- 24.03.–27.08. Puude taga on mets. Kuraator: Karin Vicente
- 08.09.–11.02. Urve Küttner. Kristallisatsioonid. Kuraator: Kersti Koll

2024

- 23.02.–13.10. Tasakaalus(t väljas). Näitus märkamisest ja meelerahust. Kuraator: Karin Vicente
- 25.10.–16.03. Kaja Kärner. Sõprus ja aeg. Kuraator: Kersti Koll

NIGULISTE MUUSEUM

Niguliste 3, Tallinn

2023

- 04.05.–05.11. Michel Sittow Põhjas? Altariretaablid kahekõnes. Näituse juhtkuraator: Merike Kurisoo. Kuraatorid: Greta Koppel, Lars Nylander, Jan Friedrich Richter

2024

- 09.03.–08.09. Sinna ja tagasi. Liivimaalaste palverännud keskaegses Euroopas. Kuraator: Erki Russow
- 07.09.–06.04. Ükssarvik võlumetsas. Kuraatorid: Merike Kurisoo, Pia Bengtsson Melin

EESTI TARBEKUNSTI- JA DISAINIMUUSEUM

Lai 17, Tallinn

2022

- 25.09.–23.01. Tarmo Luisk. Vähem on vähem
- 23.10.–23.01. Nulltuju. Eesti moe avangard 2000–2010
- 03.02.–27.03. Kristel Saan. Paradiis – taaskohtumine
- 25.03.–29.05. Fookus. Rüüuvaibad. Kuraatorid: Helen Adamson, Kai Lobjakas
- 02.04.–29.05. Piret Hirv, Eve Margus. Triiv. Kuraator: Villu Plink
- 03.06.–11.09. Mare Kelpman. Värvikood. Kuraator: Kai Lobjakas
- 17.06.–25.09. Maailm läbi esemete. Naised Poola kaasaegses disainis. Lisa: naised Eesti kaasaegses disainis. Kuraatorid: Agnieszka Jacobson-Cielecka, Gian Luca Amadei, Dario Lombardi, Triin Jerlei
- 17.09.–08.01. Raamatukujundaja töötuba. Jüri Kaarma ja hilisnõukogude trükikunst. Kuraator: Maria Muuk
- 22.10.–02.04. Vaikelud rahvuslikel motiividel. Jaanus Samma

2023

- 21.01.–02.04. Tuba. Raili Keiv
14.04.–11.06. Loomulikult see ei ole nii.
Kuraatorid: Keiu Krikmann, Darja Popolitova
14.04.–10.09. Kas sul on see kodus?
05.05.–01.10. Kohalik ilu. Tallinna juveelitehas.
Kuraatorid: Kai Lobjakas, Ketli Tiitsar
16.06.–24.09. Tanel Veenre. Sinihabe
14.09.–26.11. Ott Metusala. Liigendatud mudelid
06.10.–11.02. Valge ja maalitud. Riia portselan 1950.–
1960. aastatest. Kuraator: Iliana Veinberga
27.10.–07.04. Uneversum. Rütmid ja ruumid.
Kuraator: Sandra Nuut
07.12.–10.03. Klaasi valgel. Valik Maie-Ann Rauni teoseid
tarbekunsti püsinäitusel

2024

- 17.02.–19.05. Maryliis Teinfeldt-Grins. Suuremjaolt
mälestustes
11.05.–15.09. Märka keskkonda – minu nutikas lahendus
11.05.–06.10. Eesti Disainiauhinnad 2012–2022.
Vahekokkuvõte. Koostaja: Sandra Nuut
31.05.–08.09. Leida Ilo. Pea pilvedes, jalad maas
17.08.–03.11. Urmas Orgusaar. Teoseid 1970. aastatest
13.09.–01.12. Jüri Kermik. Teine Tapp
08.11.–30.03. Bruno Tomberg. Disaini leiutamine.
Kuraator: Kai Lobjakas
29.11.–26.01. Valitud sekkumised
07.12.–02.03. Signe Kivi. Signatuur

EESTI ARHITEKTUURIMUUSEUM

Ahtri 2, Tallinn

2022

- 21.01.–16.04. Taavi Tulev, Ekke Västrik. Heli.Müra.Ruum
10.05.–21.08. Linnapilt. Tallinna, Tartu ja Pärnu peatä-
navad. Koostaja: Aare Olander
21.05.–21.08. Rutiin ja plahvatus. Siim. Kreis. Ausing.
Kuraator: Triin Ojari
01.09.–30.04. Mõisast kooliks. Eesti mõisakoolid. Roosna-
Alliku mõisakoolis
07.09.–20.11. Tallinna Arhitektuuriabiennaal 2022
20.09.–30.09. Linnapilt. Tartu peatänavad.
Laulupeemuuseumis

2023

- 20.01.–30.04. Prognoos ja fantaasia: piirideta arhitektuur
1960.–1980. aastatel.
Kuraatorid: Andres Kurg, Mari Laanemets
12.04.–21.05. Visiooniga väikelinnad. Head avalikud
ruumid aastatest 2019–2022
16.08.–15.10. Ruumidiplomaatia. Eesti välisesinduste
interjöörid. Kuraator: Karin Paulus
13.09.–12.11. Keraamika kannab.
Kuraatorid: Martin Melioranski, Lauri Kilusk.
Kaaskuraator: Varvara Guljajeva
03.11.–03.12. Illustratsioonitriennaal „Pildi jõud“

- 30.11.–21.04. Vaprad ja ilusad. Eesti eramuurhitektuur
1980. aastatel. Kuraator: Triin Reidla

2024

- 19.01.–28.04. Tegele olemasolevaga. Jaapani arhitektuuri
uued suunad. Kuraator: Yuma Shinohara
17.05.–22.09. Eesti teatrimajad. Autor: Karin Hallas-Murula
01.06.–22.09. Igavene Linnahall. Kuraatorid: Anna-Liiza
Izbaš, Jarmo Kauge, Grete Tiigiste
11.10.–01.12. Tallinna Arhitektuuriabiennaal 2024.
Ressursid tulevikuks. Peakuraator: Anhelina
L. Starkova, kaaskuraatorid: Daniel A. Walser,
Jaan Kuusemets

EESTI KAASAEGSE KUNSTI MUUSEUM

Kursi 5, Tallinn

2022

- 14.04.–05.06. Diana Tamane. Puudutuse tüpoloogia.
Kuraator: Peeter Talvistu
18.06.–07.08. Valitud hitid. Kuraatorid: Evelyn Raudsepp,
Maria Arusoo, Maria Helen Känd,
Maria-Kristiina Soomre, Marten Esko,
Siim Preiman, Triin Metsla
27.08.–16.10. Taavi Suisalu. Tähelepanufiguurid
28.10.–18.12. Crawl out Through the Fallout.
Kuraator: Marco Laimre

2023

- 14.04.–04.06. Huvasti, Ida! Huvasti, Narcissus!. Kuraator:
Tanel Rander
16.06.–06.08. varjupaik – varju paik.
Kuraator: Helena Tulve
23.08.–15.10. Jaanus Samma. Raudmehed.
Kuraator: Krist Gruijthuijsen
27.10.–17.12. Meduusa naer. Kuraator: Maria Helen Känd

2024

- 06.04.–02.06. Päästik. Kuraatorid: Evelyn Raudsepp,
Maria Helen Känd
15.06.–01.09. Sügaval soos – eoste teke.
Kuraator: Karolin Tampere
04.10.–15.12. Ene-Liis Semper

TALLINNA KUNSTIHOONE

Vabaduse väljak 8, Tallinn

2022

- 18.12.–06.03. Kristi Kongi, Krista Mölder. ... ja teised
valguse varjundid. Kuraator: Siim Preiman
19.03.–29.05. Me käime korra ära, teie mängige!.
Kuraator: Tamara Luuk
20.06.–14.08. Eesti Kunstnike Liidu 22. aastanäitus.
Kevadnäitus 2022
27.08.–06.11. Oliver Ressler. Tõkestades mandrijääd.
Kuraator: Corina L. Apostol

TALLINNA KUNSTIHOONE LASNAMÄE PAVILJON

Jaan Koorti 24, Tallinn

2022

19.11.–29.01. Mis saab neist armsatest tüdrukutest?
Kuraator: Tamara Luuk

2023

18.02.–30.04. Pea ees!. Kuraatorid: Corina L. Apostol, Livia Nolasco-Rózsás
13.05.–22.06. Eesti Kunstnike Liidu 23. aastanäitus.
Kevadnäitus 2023
08.07.–24.09. Hellalt hoia mind. Kuraator: Siim Preiman
07.10.–26.11. Tallinna Fotokuu. Transs.
Kuraator: Ilari Laamanen
09.12.–25.02. Hanna Samoson. Võlukunst on mõnikord väga lähedal eimillelegi.
Kuraator: Siim Preiman

2024

09.03.–19.05. Raul Meel ja Krzysztof Piętko. Ülemlaul.
Kuraator: Tamara Luuk
01.06.–28.07. Eesti Kunstnike Liidu 24. aastanäitus.
Kevadnäitus 2024
10.08.–20.10. Keeruline minevik. Jagatud maailm.
Kuraatorid: Margaret Tali, Ieva Astahovska
01.11.–12.01. Minu kodu, meie linn.
Kuraator: Siim Preiman

TALLINNA KUNSTIHOONE GALERII

Vabaduse väljak 6, Tallinn

2022

03.12.–30.01. Olga Jürgenson. Le Bordel Synthétique.
Kuraator: Anders Härm
05.02.–03.04. Pikipiirjooksja, rotipüüdja ja müüriladuja.
Kuraator: Gregor Taul
08.04.–05.06. Leo. Koostajad: Sirje Helme, Tamara Luuk
20.06.–14.08. Eesti Kunstnike Liidu 22. aastanäitus.
Kevadnäitus 2022
15.09.–06.11. Tulin siia selleks, et üksi olla – Ka mina tulid siia selleks, et üksi olla. Kuraatorid: Corina L. Apostol, Kristaps Ancāns

2023

24.10.–03.11. Angelika Herta. Kutse.
Kunstihoone galerii akendel

TALLINNA LINNAGALERII

Harju 13, Tallinn

2022

16.12.–06.02. Neeme Külm, Alice Kask. Edevuses üksi.
Kuraator: Tamara Luuk
17.02.–17.04. Taavi Talve. Ma olin Timbuktu.
Kuraator: Indrek Grigor

06.05.–03.07. Evi Tihemets, August Künnapu. Õnn ja kõik ülejäänu. Kuraator: Tamara Luuk
09.07.–04.09. Cloe Jancis. Soovide kaev.
Kuraator: Siim Preiman
10.09.–06.11. Koolnu jalad, tekid, kangrud, muna.
Kuraator: Keiu Krikmann
12.11.–15.01. Halvad ideed. Kuraator: Bad Ideas Collective

2023

21.01.–26.03. Jenny Grönholm. Tulevikumälestused.
Kuraator: Tamara Luuk
31.03.–04.06. Diāna Tamane. Meri – see oledki sina.
Kuraator: Siim Preiman
09.06.–27.08. Vanatühja jälil Kuuni.
Kuraator: Corina L. Apostol
02.09.–05.11. Erki Kasemets, Camille Laurelli. Brikollaaž.
Kuraator: Siim Preiman
10.11.–21.01. Anna Škodenko. Käeulatuses.
Kuraator: Tamara Luuk

2024

26.01.–30.03. Liisa Kruusmägi. Mälestused Altai Kraist.
Kuraator: Anneliis Lepp
06.04.–09.06. Lieven Lahaye, Ott Metusala. Catalog nr 24.
Kajastus. Kuraator: Siim Preiman
14.06.–25.08. Elephantine lahkub.
Kuraator: Edgaras Gerasimovičius
30.08.–08.12. Koht öö ja päeva vahel. Kuraator: Brigit Arop
14.12.–09.02. Elu ei saa kunagi peatada.
Kuraator: Johanna Jolen Kuzmenko

KAI KUNSTIKESKUS

Peetri 12, Tallinn

2022

22.01.–27.03. Tallinna XVIII Graafikatriennaal. Soe.
Temperatuurikontroll kolmes vaatuses.
Kuraator: Róna Kopeckzy
09.04.–07.08. ars viva 2022 – tajuvälja agendid.
Kuraator: Maria Helen Känd
19.08.–27.11. Merike Estna. Muld ei hoia meie armastust.
Kuraator: Karin Laansoo

2023

21.01.–30.04. Holger Loodus. 18 kevadist hetke
27.05.–26.11. Hrafnhildur Arnardóttir / Shoplifter.
Hüpervõrk. Kuraator: Karin Laansoo

2024

26.01.–04.08. Tuomas A. Laitinen, Kristina Õllek.
Tsüanookeanid. Kuraatorid: Karin Laansoo, Anna Mustonen
05.10.–16.02. 9. Tallinna rakenduskunsti triennaal.
Konstruktiivsuse õrnad jooned. Kuraator: Maret Sarapu

HOBUSEPEA GALERII

Hobusepea 2, Tallinn

2022

- 17.12.–10.01. Lisann Lillevere, Johanna Ruukholm, Denisa Štefanigova. Teostamata olevik. Kuraator: Lilian Hiob
- 13.01.–07.02. Marge Monko, Maruša Sagadin. Armastuse A. B. C. D. E. F. G
- 10.02.–07.03. Eero Alev, Brenda Purtsak, Marleen Suvi. Külaline
- 10.03.–04.04. Jass Kaselaan. Koletis järgneb lambakandjale
- 06.04.–02.05. Tanel Rander. Angelus Novus
- 05.05.–30.05. Siiri Jüris, Tim Højbjerg, Triin Marts. Ja siis serv kehtestab end. Kuraator: Anne Vigeland
- 01.06.–27.06. Riin Maide. Silm nagu seletaks
- 01.07.–24.07. Hanna Husberg, Agata Marzecova aka Towards Atmospheric Care. Virmalistest geosfäärini
- 27.07.–22.08. Andres Koort. Kaos ja kord
- 24.08.–19.09. Kai Kaljo. Hunnik rämpseid kaltse
- 23.09.–17.10. Kert Viart. Olles väljunud maapõuest muundatud kujul, pöörduvad nad tagasi
- 19.10.–14.11. Karolin Poska – EKA noore kunstniku preemia 2021. Pilgu surve
- 16.11.–12.12. Kaisa Eiche, Kadi Estland. Naisteta küla
- 16.12.–09.01. Tarvo Hanno Varres. Aja vari

2023

- 11.01.–06.02. Maria-Kristiina Ulas. Vihje vihinal vasakult
- 10.02.–04.03. Olev Kuma, Solveig Lill. Piirideta aed. Kuraator: Holger Loodus
- 08.03.–03.04. Valeri Vinogradov. Valitud
- 05.04.–30.04. Kadri-Liis Rääk. Expoiesis
- 04.05.–29.05. Anu Vahtra. seinäääri mööda, trepist alla, uksest välja
- 14.06.–10.07. Peeter Laurits. Jäälind allilmas. Viirastused ja virtuaalsed ruumid
- 12.07.–07.08. Gerda Hansen, Jane Muts, Mari Steinberg. Etüüdid sinisele, punasele ja pruunile. Kuraator: Aleksander Metsamärt
- 12.08.–04.09. Nagu tuuletu pilv. Kuraator: Mariliis Rebane
- 06.09.–02.10. Keiu Maasik. Muutuste heinamaad, koht nimega kodu
- 04.10.–30.10. Chun Au Yeung – EKA noore kunstniku preemia 2022. Oled mul mõtteis
- 01.11.–27.11. Noor Eesti Fotokunst / Tallinna Fotokuu'23. Mis värvi on täna taevast sadama kohal? Kuraator: Kaisa Eiche
- 29.11.–23.12. Art Allmägi, Katrin Piile. Origami
- 29.12.–22.01. Sten Saarits. Selle näituse kogemine võtab umbkaudu 25 minutit, vabandame võime-like ebamugavuste pärast

2024

- 24.01.–19.02. Mirjam Hinn. Põhjatu ookeani sügavusest
- 22.02.–18.03. Grisli Soppe-Kahar. Emailm

- 21.03.–15.04. Laura De Jaeger. Box Seats. Ridadevaheline
- 17.04.–13.05. Lisette Lepik, Brenda Purtsak. Sissepääs mitte igaühele
- 15.05.–10.06. Johannes Luik. Meelespea: Ruum kolmes vaatuses
- 12.06.–08.07. Jass Kaselaan. Isa ja poeg
- 10.07.–05.08. Samuel Lehtikainen. EKA noore kunstniku preemia 2023. Tühjad kalorid
- 07.08.–01.09. Mia Tamme, Delphine Lejeune. Iial ei vanane. Kuraator: Tiit Meiner
- 05.09.–30.09. Joosep Kivimäe, Mathias Väärsi. Üle on jäänud õunapuu otsa lendamisest kõverdunud turvavõrgu postid. Kuraator: Laura Linsi
- 03.10.–27.10. Laurianne Bixhain, Krista Mölder. Meis kuhjivate sõnade summa
- 30.10.–25.11. Kadi Estland. Menopausal Lido
- 29.11.–05.01. Alexei Gordin. Võimud ja vaimud

DRAAKONI GALERII

Pikk 18, Tallinn

2022

- 14.12.–08.01. Martin Buschmann. Dok.Foto 2020
- 12.01.–05.02. Laura Cemin. a slash is a dash is a splash
- 08.02.–05.03. Kadri Toom. Nägemisviise perifeeriast
- 05.03.–02.04. Jaan Elken. ON
- 06.04.–30.04. Taavi Talve. (re)konstrueeritud vaatepunktid
- 04.05.–28.05. Hanno Soans, Silvia Sosaar. Usupuha
- 31.05.–25.06. Sirja-Liisa Eelma, Tiina Sarapu. Must peegel
- 27.06.–23.07. Kelli Valk. Lähikäidavad toad
- 25.07.–19.08. Sirje Petersen. Valguse kul
- 22.08.–17.09. Jüri Kass. Mustvalge
- 19.09.–15.10. Mari Mäna. Elagem sõpruses!
- 17.10.–12.11. Mihkel Maripuu. Fatamorgaana
- 15.11.–10.12. Lilian Mosolainen. Memento Vivere
- 13.12.–07.01. Taavi Rekkaro. aita kõige eest

2023

- 09.01.–04.02. Maria Erikson. Pehme puudutus äärel
- 07.02.–04.03. Maret Sarapu. Vaba ja hoitud. Kuraatorid: Kaisa Maasik, Berit Kaschan
- 08.03.–01.04. Maria Izabella Lehtsaar, Sarah Nõmm. Kaunitar koletise kõhus. Kuraatorid: Birgit Arop, Anita Kodanik
- 03.04.–29.04. Tanel Veenre. EX POST
- 04.05.–27.05. Roman-Sten Tõnissoo, Ellen Vene. Valguse rüpes, ihates pimedusse
- 17.06.–08.07. Helena Keskküla, Jihye Lee, Alice Slygstad. salty ember normal smoulder
- 10.07.–05.08. Maria Lapteva Sidljarevitš. Mis sai sellest armsast tüdrukust?
- 11.08.–02.09. Edgar Tedresaar. Kus on sinu punane joon?
- 06.09.–30.09. Kelli Gedvil, Kristen Rästas. Ärata mind üles, kui kõik on möödas
- 06.10.–28.10. Tuukka Kaila. Ja pärast
- 30.10.–25.11. Paul Kuimet. Crystal Grid

27.11.–23.12. Mari Roosvalt. Seosed. Maalid 1998–2023.
Kuraator: Mai Levin
27.12.–20.01. Lilli-Krõõt Repnau. Kaduva maastiku kannul

2024

22.01.–17.02. Tiireldes, keereldes, pööreldes.
Kuraator: Merilin Talumaa
20.02.–16.03. Andres Tali. i n t e r m e z z o. kujundeid ja muutumisi
20.03.–13.04. Ivar Veermäe. Veidi vähem sinisem taevas, veidi punasemad päikeseloojangud
17.04.–11.05. Maria Kapajeva. Kuula minu karjumist, kuule nende unistusi
16.05.–09.06. Johanna Ulfsak. Juhtlõngad
12.06.–06.07. Liisi Eelmaa. Loon, mida näen – ABRAKADABRA
08.07.–03.08. Matti Pärk. Inspiratsioonid
05.08.–31.08. Sibylle Eimermacher. Tervendavate taeva-südamete maja
04.09.–28.09. Loora Kaubi. Kuigi tihti tajub ta mingit eredamat valgust
03.10.–26.10. Laivi / I A I V I. Habras tervik
28.10.–23.11. Killu Sukmit. Kõnelused tiigriga
28.11.–04.01. Krista Leesi. In Spe. Püha Viktor ja neli draakonit

HOP GALERII

Hobusepea 2, Tallinn

2022

14.01.–09.02. Liina Tepand. Šokolaad, hedonism ja kliima
11.02.–09.03. Mia Maljojoki, Tarja Tuupanen. Mia & Tarja
11.03.–06.04. Maiu Mooses, Margot Kask, Stina Valgma. Hingamine
08.04.–04.05. Andra Jõgis, Kristiina Oppi, Aleksandra Ehrensverd. Kõnelused klaasiga (tiiger on puhkusel)
06.05.–31.05. Rait Prääts. Kiibikriis
03.06.–28.06. Karl Joonas Alamaa. Õunapuu all. Hommage hoolele
01.07.–26.07. Kati Kerstna. Väärtused 1 ja 2
29.07.–23.08. Giulia Lanza. Efemeerne
26.08.–19.09. Erle Nemvalts. Ärevuse anatoomia
20.09.–21.09. Kadri Mälk. Kadri läheb roheliseks
23.09.–18.10. Birgit Pählapuu. Kärbeste Mäss
21.10.–15.11. Liina Lelov. Ei taaskasutusele
18.11.–13.12. Tõnis Malkov. Ehitud aeg
16.12.–09.01. Erinn M. Cox, Pilvi Tammoja. Too tüdruk

2023

13.01.–07.02. Giulia Cacciuttolo. See oli kunagi nii
10.02.–07.03. Anneli Tammik. Nix Flores
09.03.–04.04. Gary Markle. Sõlmside. Kuraator Kulla Laas
06.04.–31.04. Aksel Haagenzen. Linnurõõm
11.05.–30.05. Urmas Lüüs, Hans-Otto Ojaste. Öökull huikas ja samovar undas ühtevalu
01.06.–27.06. Aet Ollisaar, Madis Liplap. Merevaatega maja
30.06.–26.07. Epic fail!

28.07.–19.08. Amie Nga Man Chan – EKA noore tarbekunstniku preemia 2021.
Kusagil, kuid mitte kusagil

25.08.–19.09. Sigrid Luutsalu. Korduse sisemustrid
21.09.–17.10. Taavi Teevet. Raamatukogu
20.10.–14.11. Kateriin Rikken. Sõõm
17.11.–12.12. Yufang Hu – EKA noore tarbekunstniku preemia 2022. Habras proosa
15.12.–21.01. Pille Ernesaks. Sirelipaine

2024

26.01.–20.02. Aune Taamal. Tigu, kes ronib Fuji mäele, aeglaselt...
22.02.–19.03. Taavi Teevet – EKA noore tarbekunstniku preemia 2023. Tsentrifugaal
22.03.–16.04. Mart Talvar. Tsentrist väljas.
Kuraator: Liisi Kõuhkna
19.04.–14.05. Katariin Mudist. Nälkjad nagu meie
17.05.–11.06. Eeva Käsper. Vaikuses
14.06.–09.07. Ingrid Helena Pajo. Lendav vaip ja muud leiud
12.07.–06.08. Sonja Löfgren-Birch. Üminad
08.08.–03.09. Sille Luiga. Kinnine pidu: Sõnavõtt
06.09.–01.10. Hansel Tai. Mõrv – Reis paradiisi
04.10.–29.10. Tiina Sarapu. Tume maa
01.11.–26.11. Henriette Tugi-Nuusberg. Vastupeegeldus
29.11.–06.01. Mare Saare. Valitud mälestused

VABADUSE GALERII

Vabaduse väljak 6, Tallinn

2022

05.02.–23.02. Einar Vene. Aja muster
26.02.–23.03. Marta Vaarik. Hoia mind kaisus
26.03.–20.04. Sofi Aršas. Läbivaatus
22.04.–18.05. Mari Kanasaar. Siluetid
20.05.–15.06. Tiiu Kirsipuu. Teatrit ja leiba
22.06.–20.07. Mati Rautso, Aira Rautso
22.07.–17.08. Tiina Tammetalu. Maalid ja joonistused
24.08.–14.09. Piia Ruber. Vahe lähedus
17.09.–12.10. Kersti Rattus. Muutuste aed
15.10.–09.11. Aime Kuulbusch. Kehakeelsed
14.11.–14.12. Eve Kask. Nahk mäletab kõike
17.12.–25.01. Mare Mikof. ...ja seitsmes

2023

03.02.–01.03. Mari Aakre. Joonistuse pidu
03.03.–29.03. Erika Tammperre. Väiksed vihjed
31.03.–26.04. Virge Jõekalda. Oaas
28.04.–24.05. Matthias Sildnik. Ülesküntud uudismaa
28.05.–21.06. Gunta Randla. Omadele võõras, võõrastele oma
22.06.–19.07. Elo Liiv. Maailma päästja
21.07.–16.08. Tarrvi Laamann. Banaanivabariik
18.08.–13.09. Vladimir Taiger. Pildid
15.09.–11.10. Evelin Zolotko. Macondo
13.10.–08.11. Eve Kiiler. Igaüks on kodus
10.11.–03.01. Margus Kadarik. Exegi monumentum... võt(t)a või jät(t)a

2024

05.01.–31.01. Ove Maidla, Silja Truus. Heletume
02.02.–28.02. Virve Albri. Meri ja taevas. Meremaastikud
01.03.–27.03. Liivia Leškin. Lähemale, palju lähemale
28.03.–24.04. Raul Meel. Kirjad Eesti laululindudelt
26.04.–22.05. Mare Tralla, Pam Skelton. Kummardu ja kata!
24.05.–19.06. Jaan Elken. Teel
20.06.–17.07. Anne Parmasto. Rohelised vormid
19.07.–14.08. Toomas Kuusing. Harilikud maailmad
16.08.–11.09. Felix Sarv. Kordumatu etendus
16.09.–09.10. Anu Juurak. Klaustrofoobia. Kõrvalnähud
11.10.–06.11. Eesti Moekunstnike Ühendus 30. Talisman.
Kuraator: Anu Hint
08.11.–04.12. Kelli Valk. Loe mu silmist
06.12.–08.01. Anne Törn, Toomas Tuul. Hetk

ARS PROJEKTIRUUM

Pärnu maantee 154, Tallinn

2022

10.01.–15.01. Keithy Kuuspu, Liisa Saaremäel. Ihu ramm
19.01.–07.02. Lembe Ruben. Distantis
18.02.–05.03. Noore Skulptori preemianäitus 2022
14.03.–02.04. Maria-Kristiina Ulas. Joon voolab hingelt ära
08.04.–10.04. Kasia Zofia Gorniak, Laivi. Tooted ja
teenused
29.04.–20.05. Annika Teder. Fütoutopia
28.05.–09.06. Eesti Kunstiakadeemia lõputööde festival
TASE'22
20.06.–12.07. Heleliis Höim. Marsi kroonikad
16.07.–06.08. Roman-Sten Tõnissoo, Ellen Vene. See kõik
ja ei midagi rohkemat
12.08.–02.09. Mare Vint. Kivist sild
09.09.–30.09. Raul Keller. Rahulik ilu
13.10.–09.11. Wiiralt preemia 2022. Eesti nüüdisgraafika
konkurss-näitus
24.11.–07.12. Ruudu Ulas. Keerulised asjad
16.12.–07.01. Maria Erikson. Märkmeid piiriruumist

2023

12.01.–04.02. Danel Kahar. Kassi-hiire mäng
11.02.–18.02. ARS Helikunsti festival. Seintel on
kõrvad 2023
02.03.–17.03. Noore Skulptori Preemianäitus 2023
23.03.–16.04. Maarja Mäemets. Liivalossid
19.04.–19.05. Eesti Kujurite Ühendus. Iga inimene on
sündides kildudena laiali.
Kuraatorid: Mikk Lahesalu, Kerly Ritval
25.05.–09.06. Paraja temperatuuriga basseini.
EKA maali eriala tudengid
17.06.–16.07. Kui aeg enam ei voola, vaid tõuseb
üle kallaste ja paisub ääretuks tulvaks.
Kuraator: Mariliis Rebane
18.07.–12.08. Kärt Hammer. Must
19.08.–14.09. Voolida, hoida. Hoovused Eesti keraa-
mikas. Kuraatorid: Kati Saarits, Raili Keiv,
Laura Põld

29.09.–28.10. Kaido Ole. K&O

09.11.–19.11. Aivar Tõnso. Graviteerivad allikad

25.11.–07.12. Brenda Purtsak. Sünnitus

14.12.–13.01. Ette/vaatlik. Eesti Tekstiilkunstnike Liidu
aastanäitus

2024

20.01.–31.01. Marten Esko. Apofeenia. 12 päeva praegu-
sest ei ole tulevik
14.02.–23.02. I A I V I. Mapping Paradise
02.03.–23.03. Satu Kalliokuusi. Quo vadis – soome-ugri
meelemaastik
01.04.–20.04. Krista Mölder, Alis Mäesalu. Midagi ajutist
26.04.–18.05. Luba endal muutuda. Maalikunstist masin-
kunsti ajastul. Kuraator: Liisa Kaljula
25.05.–14.06. Armastuse ja meelekindlusega. EKA kaas-
aegse kunsti magistriõppe tudengid
20.06.–13.07. Jaan Elken. Maastik
18.07.–10.08. Johanna Mudist, Katariin Mudist.
Õdedel on õelus
24.08.–08.09. Tarvo Varres. Vahetult enne...
13.09.–04.10. Kujuta. Kuraatorid: Merle Kannus,
Lembe Ruben
10.10.–03.11. Tiina Tammetalu. Tammetalu ARS
Projektiruumis 2024
12.11.–02.12. Annike Laigo. Sa leiad mind aiaist
12.12.–10.01. Angela Soop. Huikede järv

ARS SHOWROOM GALERII

Pärnu maantee 154, Tallinn

2022

12.01.–31.01. Taavi Suisalu. ÜAM 1741:1 Aj
09.02.–05.03. Sarah Nõmm. Wrap me up
08.03.–08.04. Kersti Karu. Vormimängud
12.04.–29.04. Laura Põld. Taimne Olevus
02.05.–22.05. Leelo-Mai Aunbaum. Taevakivid
28.05.–22.06. Claudia Diaz Reyes. Perforeeritud igatsus
01.07.–31.07. DOKK Arts Center. Still roaming
03.08.–30.08. Eerik Kõuts. Väike näitus, suured mõtted
05.09.–07.10. Keiu Maasik. Kummituslugu
17.10.–28.10. Radiofoonilise kunsti festival Radiaator'22
03.11.–29.11. Kaisa Maasik. Inimkäs ekraanide ajastul
07.12.–30.12. Taavi Talve. Gypsy Rose Lee

2023

05.01.–31.01. Cristopher Siniväli, Ave Eiland. Veel vaikne
10.02.–03.03. Katrin Enni. Ring
10.03.–31.03. Märt Vaidla. Läbimäng/väljanäitus
04.04.–28.04. Marko Mäetamm. Ego Disco
04.05.–02.06. Marko Nautras. Eye
03.06.–23.06. Marko Nautras. Aye
18.08.–29.09. Mari-Leen Kiipli. Sadevee aed
11.10.–03.11. Arne Maasik. Insight
10.11.–01.12. Kail Timusk. Sensatsioon – ei midagi erilist
05.12.–29.12. Karel Koplimets. Kunstvalguse
talumatu eredus

2024

05.01.–02.02. Julia Valtanen. Me ei saa aru, kes me oleme, enne kui me peegeldume
09.02.–01.03. Sten Saarits. Dialoogis dissonantsiga
05.03.–29.03. Sandra Sirp. Kohalolu liikumises
05.04.–26.04. Cristopher Siniväli. Piiripealne maa
02.05.–20.05. Lauri Lest. Vaskjala legendid
25.05.–25.06. Katariina Kesküla. Unustus
05.07.–02.08. Paul Rannik. Mille jaoks
09.08.–30.08. Mari Volens. Saades leheks, mis paindub sinu vihma all
05.09.–30.09. Gea Sibola Hansen. Pargielu
10.10.–01.11. Mart Vaarpuu, Triin Lehisemets. Vorm ja Glasuur
07.11.–29.11. Mart Vainre. Paintman: kahepalgelise mutandi plussid ja miinused
04.12.–03.01. Liina Siib. La Romana. Töid aastast 2006

ARS TARBEKUNSTIGALERII

Pärnu maantee 154, Tallinn

2022

01.12.–31.01. Kersti Karu. Taldrikute lugu
01.12.–31.01. Talvine näitusmüük
07.02.–30.04. Toos
09.06.–29.07. Keraamika näitusmüük
10.08.–31.10. Lõikus
01.11.–31.01. Keraamika talvine näitusmüük
10.12.–31.01. Annika Teder. Nerikomi suiseki

2023

08.02.–30.04. Sürr. Kuraatorid: Meedi Ümar, Kadi Hektor
17.02.–28.04. Vintage. Kuraator: Karin Kalman
09.08.–31.10. Triip, Täpp ja Ruut
25.10.–31.01. Ingrid Allik. Kas on linnukesel muret
10.12.–31.01. Annika Teder. Nerikomi suiseki

2024

05.08.–31.10. Keraamikud köögis. Kuraator: Triin Lehisemets
02.09.–31.10. Rave Puhm. Savi Valu
25.10.–31.01. Ingrid Allik. Kas on linnukesel muret
19.12.–31.01. Shek Wing Ki. Elu nukumajas

GÜ GALERII

Pärnu maantee 154, Tallinn

2022

15.09.–07.10. Loovuse aed, kus Mare Vint käib
11.11.–25.11. Herald Eelmaa. Aeg ja joon

2023

23.01.–11.02. Muhuversum
13.02.–04.03. Tiia Külv, Marget Tafel-Vahtra. Värvitud horisondid
05.03.–25.03. Britta Benno. Jää ja kanarbik
27.03.–15.04. Liis Tedre. Alguses oli rohi...
20.04.–06.05. Mihkel Ilus. für A. R-S

07.06.–07.07. Maria-Kristiina Ulas. Tallinnas Kairos Pariisis
02.08.–12.08. Jolanta Gmur. Haptilised värvid
17.09.–09.10. Kalli Kalde. Katkestused
10.10.–17.10. Elisabet Alsos Strand. Lahtivolditud
18.10.–31.10. Vaiva Kovieraitė-Trumpė. Teine aeg
01.11.–22.11. Marge Robam. ... engäte kerge ja ää
25.11.–08.12. Cecilia Enberg, Hilda Lindström. Type | Error

2024

08.01.–20.01. Caroline Pajusaar. Mutukad
12.02.–23.02. Aleksandra Ianchenko. Tallinn Tram Weather Report
11.03.–22.03. Jaan Saar. Realismi abstraktne süda
L 02.04.–11.04. Tauno Ostra. T_S_K_
17.04.–04.05. Maria Erikson. Udused aiad
08.05.–24.05. Jutusta ja joonista. Kuraator: Lembe Ruben
27.05.–15.06. Mirja-Mari Smidt. Maal, graafika ja joonistus
26.08.–14.09. Elle May Palumäe. Mängid mind kui teremini
16.09.–04.10. Lembe Ruben. Ruudu raadamine
07.10.–18.10. Hannah Harkes. Kivi kõva
21.10.–01.11. Helen Tago. Taevatrepp
04.11.–15.11. X Muhu Print/ Re-Aktsioon
25.11.–06.12. Omamütoloogiad

TOOMPEA LOSSI KUNSTISAAL

Lossi plats 1a, Tallinn

2022

09.02.–08.04. Vano Allsalu. Vandudes kevadel
13.04.–16.04. Marje Üksine. Pilguheit minevikust tulevikku
28.09.–17.11. Marko Mäetamm. Kümme käsku. Kuraator: Elin Kard
23.11.–19.01. Aime Kuulbusch. Nostalgiine

2023

25.01.–23.03. Kaija Kesa, Helen Tago, Lilli-Krõõt Repnau. Mälestused maastikest
19.04.–16.06. Peeter Kuutma. Põhjamaine geomeetria II
20.09.–17.11. Kadri Toom. Maa all ja maa peal
22.11.–02.02. Peeter Laurits. Biotoopia – eluvormide parlament

2024

14.02.–12.04. Lembe Ruben. Pöörlemistelg
17.04.–13.06. Stanislav Antipov. Soome-ugri tantsulood
18.09.–07.11. Arrakute kunstipärand: põlvkondadevaheline dialoog
13.11.–10.01. Siiri Taimla-Rannala. Aegvalla

FOTOMUUSEUM

Raekoja 4/6, Tallinn

2022

11.02.–20.06. Paola Suhonen. Southern boys, southern girls
03.03.–11.04. Katrina Tang. Kaduv võlu. Eesti maakoolide elu
14.04.–06.06. Karoliina Kase. Kõikidele pullvasikatele siin maailmas

26.05.–01.10. Eesti-Soome analoogfotograafide ühisnäitus
Jaani seegi galeriis
16.06.–23.01. Eesti pildis. Fotograaf Carl Sarap
(1893–1942)

2023

09.02.–21.05. Toomas Kalve retrospektiivnäitus.
Kuraator: Annika Haas
27.04.–31.05. Dan Mikkin. Loodus võtab üle
26.06.–05.05. Eesti Looduse fototeek.
Kuraatorid: Merilis Roosalu, Relika Kala

2024

07.05. Püsinäitus Fotograaf. Kuraatorid: Merilis
Roosalu, Tanel Verk, Annika Haas
07.05. Léonie Rauch. Rabamaastikud
23.05.–25.01.2026 Sugu ja lugu. Kuraator: Annika Haas
06.06.–30.09. Keha. Kaasaegse kehakujutuse fotonäitus
Jaani seegi galeriis. Kuraator: Annika Haas

FOTOGRAFISKA TALLINN

Telliskivi 60a–8, Tallinn

2022

13.01.–16.04. Hassan Hajjaj. Vogue, araabia erinumber
03.02.–14.05. Kaupo Kikkas. Sisekosmos
18.02.–11.06. Lemmikud
21.04.–10.09. Carla Gannis. Emoji-naudingute aed
21.04.–13.08. Pixy Liao. Sinu pilk kuulub mulle
19.05.–17.09. Cooper & Gorfer. Nende volditud seinte
vahel, Utopia
16.06.–19.11. Frank Ockenfels 3. Endasse vaadates
18.08.–14.01. Cho Gi-Seok. Kooseksisteerimine
13.09.–14.01. Fotografiska for Life erinäitus. Eriline
on tavaline
23.09.–25.02. Andy Warhol. Photo Factory
23.09.–29.01. Arno Rafael Minkkinen. Kakssada aastaaega
24.11.–15.04. Sarah Moon. Püsipunktis

2023

19.01.–13.05. Andres Serrano. Kurikuulsad
02.03.–16.09. Snezhana Von Büdingen-Dyba. Kohtumised
Sofiega
14.03.–14.05. Pikseldatud unistused
20.04.–07.10. Miles Aldridge. Neitsi Maarja. Supermarketid.
Popkorn. Fotod aastatest 1999–2020
18.05.–05.09. FOKU esitleb: Valik Eesti
kaasaegset fotokunsti
18.05.–19.08. László Moholy-Nagy. Valgusmäng
24.08.–25.11. Omar Victor Diop
27.09.–10.03. Toomas Volkmann. täis minevik
13.10.–26.01. Roger Ballen. Maailm Roger Balleni moodi
30.11.–14.04. Elizaveta Porodina. Maskiga/Maskita

2024

03.02.–02.06. Peter Lindbergh. Olemise kergus
15.03.–19.05. Simen Johan. Paradiisi ootuses

15.03.–08.09. Wang Chen. Killustunud naudingud
20.04.–08.09. Kary H. Lasch. Kuldajastu
24.05.–08.09. Rinko Kawauchi. Kauge kumav täht siramas
su käes
07.06.–27.10. Õites
13.09.–19.01. Ihualasti
02.11.–16.03. Shepard Fairey. Fotosüntees

JUHAN KUUSI DOKFOTO KESKUS

Telliskivi 60a–5, Tallinn

2022

10.03.–22.05. Aleksandra Lemke. Meist
03.05.–16.05. Väljavaade – 100 aastat Eesti tänavafoto-
graafiat Sofias, Kristalli pargis Bulgaarias
26.05.–07.07. Murdlaineis. Fotonäitus Telliskivi
Loomelinnaku välialal
02.06.–20.11. Lootus – lapsepõlv Eesti kaasaegses
dokumentaalfotograafias
17.12.–09.04. Sumimasen – Jaapan läbi eestlase fotosilma

2023

05.05.–13.08. Puudutus. Väike foto, suur lugu
21.06.–31.08. Väljavaade – 100 aastat Eesti tänavafoto-
graafiat Kristiine ja Haabersti linnaosade
tänavatel
26.08.–14.01. Luca Berti. Põhjamaade sina

2024

01.02.–04.05. Juhan Kuusi portreed. Lähedalt ja isiklikult
09.05.–04.08. Alexander Janetzko, Anna Lehespalu.
Tundmatult tuttav
27.05.–09.06. Human Baltic – Eesti, Läti ja Leedu foto-
näitus Tokyos
28.08.–01.12. Alar ja Saskia Kivilo – Fotokontakt
11.12.–09.03. Ingerlased – peidetud lood

GALERII POSITIIV

Roo 21A, Tallinn

2022

17.01.–04.02. Tarmo Rätsep. Taasleitud. Tänavafotograafia
broomõli tehnikas
22.02.–11.03. Taavi Valdlo, Kristel Schwede. Kunstisõitlane
kunstiruumis. Kuraator: Kristel Schwede
28.03.–14.04. Martin Buschmann. Võimalus olla sina ise?
25.04.–13.05. Martin Siplane. Abstract City
06.06.–31.07. Anneli Ivaste. Peaproov
21.11.–09.12. Lee Kelomees. Ilus ebamugavus

2023

14.03.–31.03. Jaak Kikas. Erinevatel aegadel
10.04.–28.04. Helle Ly Tomberg, Ave Palm. Õhtuti tõuseb
ikka tuul
01.05.–14.05. Kristel Schwede. Vaikusest välja voolanud
05.09.–22.09. Jörn Frenzel. Minek ja seisak

02.10.–20.10. Anneli Ivaste. Sügisel on hinged hellad
06.11.–24.11. Kaisa Nele Hendla. Vahemärkmeid
inimkogemusest

2024

15.01.–02.02. Marlen Kärema. Tüdruk ja kalkun
12.02.–01.03. Andres Hion. Väike värviline linn
19.03.–07.04. Matias Costa. Tulnuka nahk
18.05.–31.07. Kristel Schwede. Kirjad kodutänavalt
18.11.–06.12. Tarmo Rätsep. Külalised kaugelt

EKA GALERII

Põhja puistee 7, Tallinn

2022

22.01.–26.02. Tallinna XVIII Graafikatriennaal.
Vabaduse teadus
04.03.–26.03. Matthias Sildnik. Arenduspalavik
05.04.–10.04. festival...showcase
29.04.–19.05. Hindamismaraton
28.05.–09.06. EKA lõputööde festival TASE'22
08.07.–30.07. Laura Cemin, Bianca Hisse. Metsikut keelt
taltsutades
11.08.–10.09. Kristel Zimmer. Püha kevad
01.09.–30.09. Aleksander Metsamärt. 5–9
15.09.–29.09. Dear Friend. Kuraatorid: Ott Kagovere,
Sandra Nuut
04.10.–15.10. Taavi Talve. Dokumenteeritud vaatepunktid
21.10.–29.11. EKA muuseum. Lapse asi. EKA tudengite
disain lastele
01.12.–22.12. Hindamismaraton

2023

17.01.–09.02. Aleya Canpolat, Andrea Gudiño, Alp Eren
Özalp. Meie minu sees
16.02.–16.03. Denisa Ștefanigová. Teiselpool sinist
sealpoonsust
06.04.–28.04. Entroopia kadalipp
02.05.–19.05. Hindamismaraton
23.05.–17.06. Kaasaegne joonistamine: kujutlemine
kihtides. Kuraator Britta Benno
15.07.–10.08. Kive pehmeks rääkida
21.08.–13.09. Taavet Jansen, Liis Vares. Inimeses hoitud
23.09.–25.10. Hoides asju hämaruses, jälle
08.11.–30.11. Kärt Ojavee. Nanomaterjal nr. 399
01.12.–20.12. Hindamismaraton

2024

12.01.–14.02. Leon Höllhumer. Vojaaž
19.02.–24.02. Utopia Saatkond: Õnne kõigile, tasuta, ja
ärgu kellelegi tehtagu liiga!
29.02.–04.03. Kaotuse järgnemine
07.03.–31.03. Enese õrnad žestid
05.03.–26.04. EKA Keenias. Upmade süsteemi juurutamine
29.04.–20.05. Hindamismaraton
30.05.–14.06. TASE'24
06.07.–04.08. Marleen Suvi. Me pole kunagi majas elanud.
Kuraator: Aleksander Metsamärt

08.08.–08.09. Läbipaistvad unenäod
13.09.–13.10. Amfiibne seis(und). Kuraator: Maria Erikson
19.10.–29.11. EKA muuseum. Riides ja alasti. 110
aastat figuuriõpet Eesti Kunstiakadeemias.
Kuraator: Reeli Kõiv, kaaskuraator:
Britta Benno
02.12.–19.12. Hindamismaraton

VAAL GALERII

Telliskivi 60a/5, Tallinn

2022

18.01.–26.02. Haiguste ravi. Kontrollitud.
Kuraator: Katri-Evelin Kalas
04.03.–16.04. Marko Mäetamm. Tantra Mantra
Kamasantra
19.05.–02.07. Peeter Laurits. Pühad kümbused
12.08.–10.09. Sten Saarits. Klaasistunud.
Kuraator: Eva Mustonen
22.09.–29.10. Mauri Gross. Rohepööre
01.12.–22.12. Liisa Kruusmägi. Binoklitega peajalgseid

2023

12.01.–11.02. Viies element
17.02.–11.03. Jüri Kask. Laammaal
16.03.–06.04. Regina-Mareta Soonsein. Pulss
05.05.–27.05. Kadri Toom. Õhulaev ja kasvuhooned
02.06.–01.07. Alexei Gordin. Selles galeriis täituvad
unistused
10.08.–02.09. Jane Remm. Kirjad minu naabritele.
Mis tunne on olla sulgsuulane?
15.09.–07.10. Holger Loodus. Hõbekuul / Õhtusöök neljale
11.10.–04.11. Alar Tuul. x+y...
07.12.–13.01. Laurensius. Aed

2024

19.01.–17.02. Kolm üheskoos. Indrek Orro erakogu
01.03.–30.03. Urmas Viik. Megalilled
03.05.–01.06. Igavesti õites. Kuraator: Kaisa Maasik
06.06.–06.07. Jaak Adamson. Kaks lahkumist
08.08.–07.09. Juss Piho. Valik nr. 5
12.09.–12.10. Vano Allsalu, Liisa Jugapuu. Kahekõne värvis
18.10.–16.11. Jenny Grönholm, Jass Kaselaan. Sügis 2024

HAUS GALERII

Uus 17, Tallinn

2022

16.12.–29.01. Tarmo Roosimölder. Järg
01.02.–01.03. Juss Piho. Üleval ja all
04.03.–06.04. Mati Kütt. Kulunud hämarik.
Kuraator: Piia Ausman
08.03.–06.04. Toomas Vint, Maarit Murka. Vindiga Murka
25.05.–30.06. Eesti Akvarellistide Ühendus. Üksinda oleme
üks tilk. Koos oleme ookean.
Kuraatorid: Mari Roosvalt, Kerstin Rei,
Meelis Tammemägi, Piia Ausman

05.08.–31.08. Toomas Altnurme. Nägemuslik abstraktsioon.
Kuraator: Piia Ausman
11.08.–09.09. Liivia Leškin. Sõda sõja vastu.
Kuraator: Piia Ausman
13.09.–07.10. Marko Mäetamm. Lilled maailma lõpust.
Kuraator: Piia Ausman
15.09.–07.10. Elemendid, jooned, maastikud, mõtted –
Mare Vint läbi loomingu.
Kuraator: Piia Ausman
18.11.–14.12. Urmas Pedanik. Nummerdatud maastikud.
Kuraator: Piia Ausman
18.11.–18.12. Enn Tegova. Ajaviiped. Kuraator: Piia Ausman
12.12.–03.03. Ruumikujundusnäitus: aegumatu ja harmooniline. Swedbank peahoones.
Kuraator: Piia Ausman
15.12.–27.01. Urmas Viik. Tribaalrebased

2023

24.01.–06.02. Eesti kaasaegne maalikunst
24.01.–06.02. Eesti kaasaegne graafika
09.02.–09.03. Exuberance. Eesti naiskunstnikud ja loodus.
Kuraator: Piia Ausman
15.02.–13.03. Kunstikollektsionäärid. Eesti maalikunsti
klassika 1900–1945. Kodumaa loodus,
linnad ja inimesed.
Kuraatorid: Eero Epner, Piia Ausman
15.03.–02.04. Kunstikollektsionäärid. Extravaganza:
Teosed Jose Corominase erakollektsioonist –
moodsa kunsti klassika.
Kuraator: Piia Ausman
15.03.–03.04. Laurensius. S – small size.
Kuraator: Piia Ausman
15.03.–03.04. Orest Kormašov. Pere. Kuraator: Piia Ausman
15.05.–15.06. Eesti Akvarellistide Ühendus. Minu oluline
maailm. Kuraator: Piia Ausman
17.05.–15.06. Arno Arrak. Sulandumised
30.06.–01.07. Vilen Künnapu. Õnne pealinn Tallinn
01.08.–31.08. Vilen Künnapu. Õnne pealinn Tallinn
08.08.–08.09. René Kari. Teine vaade
10.08.–09.09. Kadi Tombak. Teadvuse geomeetria
14.09.–07.10. Juss Piho. Kolmas valik
16.11.–07.12. Toomas Kaasik. Leitud vaated.
Kuraator: Piia Ausman
20.11.–09.12. Haus Galerii alates 1997.
Kuraator: Piia Ausman
21.11.–31.12. Liisi Örd. Valgusmaastikud.
Kuraator: Piia Ausman
28.11.–01.03. Vilen Künnapu. Minu linn. Swedbank
peahoones. Kuraator: Piia Ausman
02.12.–09.01. Indrek Aava. Kodu kaleidoskoop. Kuraator:
Piia Ausman

2024

16.01.–02.03. Monumentaalne. Maalikunstist läbi suure
formaadi. Kuraator: Piia Ausman
31.01.–02.03. Edmond Arnold Blumenfeldt. Dekoratiivne
avangard. Guašid ja graafika

08.03.–05.04. Kolleksionäär: teoseid Eesti naiste era-
kogudest. Kuraator: Piia Ausman
08.03.–05.04. Naistepäev: meestelt naistele.
Idee: Mauri Gross, kuraator: Piia Ausman
15.05.–22.06. Reti Saks. Pildilauseja
09.08.–04.09. Vilen Künnapu. Selline linn.
Kuraator: Piia Ausman
19.08.–28.09. Back to the 1990s!
07.09.–05.10. Peeter Laurits, Märt-Matis Lill, Rein Raud.
Unustades iseend
13.10.–06.11. Sügis 2024
14.11.–04.01. Mall Nukke. Kollaažid 2009–2024
22.11.–07.01. Modernist Henn Roode 100
05.12.–07.01. Lembit Saarts. Haruldased monotüüpiad
1957–1958
12.12.–11.01. Regina-Mareta Soonsein. Kassikangas

ALLEE GALERII

Vana-Viru 11A, Tallinn

2022

03.09.–01.10. Erich Pehap 110 – teoseid erakogudest.
Kuraator: Katre Palm

2023

10.05.–17.06. Andro Kõöp. Õnn jalutab siin iga päev
06.09.–03.10. Eesti kunstnik August Albo. Iluelamuste
maalija New Yorgist. Kuraator: Harry Liivrand

2024

17.01.–17.02. Jaan Elken. Camino. Kuraator: Harry Liivrand
22.02.–16.03. Peeter Must. Jalutuskäigud Pariisis.
Kuraator: Harry Liivrand
22.05.–15.06. Urmo Raus. Itaalia maastikud.
Kuraator: Harry Liivrand
26.09.–16.10. Konstantin Süvalo 140. Maastikumaale
erakogudest. Kuraator: Mai Levin
05.12.–21.12. Andro Kõöp. Rõõm

ALLEE GALERII

Uus 7, Tallinn

2023

24.01.–02.03. Peeter Must. Rand. Kuraator: Harry Liivrand
19.04.–03.05. Rumeenia kaasaegse maastikumaali näitus.
Maalitud aed. Kuraator: Harry Liivrand

2024

21.02.–22.03. Mauri Gross. Põlev põõsas.
Kuraator: Katre Palm
19.09.–09.10. René Kari. Ahvatlev geomeetria.
Kuraator: Harry Liivrand
10.12.–22.01. Laurensius. Maastik see ja teine

TEMNIKOVA & KASELA GALERII

Peetri 12, Tallinn

2022

22.01.–27.03. Tallinna XVIII Graafikatriennaal
Eva Kofátková. Room for Restoring Empathy
22.03.–29.03. Kunstioksjon Ukraina toetuseks #1
07.04.–21.08. Inga Meldere. Sinine hammas (Õde N)
26.08.–15.01. Kris Lemsalu. Inglise läksid pissile

2023

20.01.–12.03. Kaido Ole. MDF, metall, kumm & värv
17.03.–20.08. Sevina Tzanou, Toni Schmale. final fantasy
22.08.–10.09. Jaanus Samma, Edith Karlson
17.09.–05.11. Katja Novitskova. Juhuslik mets
10.11.–21.01. Jaan Toomik. Metsa pööre

2024

26.01.–17.03. Nina Vönnöku Ukraina
22.03.–19.05. Alice Kask. Viis vaadet
24.05.–24.08. Merike Estna. Peradam
30.08.–19.10. Inga Meldere, Dafna Maimon, Kasia
Fudakowski, Lieven Lahaye, Anu Vahtra.
Kutsutud on kõik, välja arvatud need, kes ei ole
26.10.–21.12. Man Yau, Eetu Sihvonen. Saline Binds

ARTDEPOO

Jahu 12, Tallinn

2022

19.05.–28.05. EKA Avatud Akadeemia.
Maalikunsti A, B, C... ja Z

2023

27.01.–18.02. Mauri Gross. Ilmutus
23.02.–12.03. Valdek Laur. Süvasuik 1.5
12.04.–29.04. Kaarel Valter. Seinast seinä
12.05.–25.05. EKA Avatud Akadeemia.
Maalikunsti A, B, C... ja Z
10.09.–07.10. Üksildus ei küsi vanust.
Kuraator: Erika Tuulik
10.10.–15.11. Sitta sellest sitast tundest.
Kuraator: Katri-Evelin Kalas

2024

18.01.–18.02. Kati Kerstna. Õrn, habras, õrn
08.03.–06.04. Naistepäev.
Idee: Mauri Gross, kuraator: Piia Ausman
12.04.–27.04. Gerth Kuusk. Kummardus kaosele
08.05.–19.05. Aju-udu
23.05.–06.06. EKA Avatud Akadeemia.
Maalikunsti A, B, C... ja Z
05.08.–31.08. Anne Daniela Rodgers. Homo Humilis
06.09.–28.09. Ivika ja Tarmo Luisk. Laetud
12.10.–10.11. Äge hull. Hullult äge?
Kuraator: Katri-Evelin Kalas
13.12.–12.01. Ave Palm, Marianna Liik. Uduna hääbuv

TALLINNA JAANI KIRIKU GALERII

Vabaduse väljak 1, Tallinn

2022

26.01.–24.02. Meelis Luks. Vaimujõud
26.02.–27.03. Peeter Kuutma. Põhjamaine geomeetria
30.03.–05.05. Silvi Lepparu. Maaljakivi
10.05.–12.06. Juss Piho. Ring II
14.06.–10.07. Mare Vint. Retrospektiivnäitus „Hetk“
16.07.–10.08. Illimar Paul. Fragmendid
11.08.–11.09. Eva Jänes, Evi Tihemets. Kaasteelised
14.09.–05.10. Piret Smagar. Risttee
07.10.–07.11. Viive Noor. Valguses ja varjus
09.11.–07.12. Kristel Mägedi-Vaik. Ignoramus et
ignorabimus
09.12.–05.01. Elna Kaasik. AjaMustrid

2023

17.01.–19.02. Leili Muuga. Retrospektiivnäitus
22.02.–22.03. Tiiu Tepandi. Pärandmaa kuld
28.03.–30.04. Virge Jõekalda. Salaaed
03.05.–04.06. Heidi Tooming. Looduse lummus
05.08.–05.09. Urmo Raus. Aqua vitae
08.09.–08.10. Vano Allsalu. Kurvastuse vastu
12.10.–12.11. Ninell Tugi. Retrospektiivnäitus
14.11.–06.12. Sven-Erik Stamberg. Väljad ja kohtumised
09.12.–15.01. Maasike Maasik. Mõtisklused

2024

26.01.–26.02. Andrus Rõuk. Maailm
07.03.–21.04. Kaido Ole. Head ajad, halvad ajad
22.04.–22.05. Sada aastat vaimuvalgust. Ajaleht Eesti Kirik
10.06.–26.07. Eesti Piibliselts. Meie Isa läbi ajaloo
29.07.–31.08. Olga Tobreluts. Püha puu
02.10.–28.10. Marje Taska. Täht, rist ja tammetõru
05.11.–04.12. Peeter Must. Ristunud teed
11.12.–11.01. Elna Kaasik. Risti Vägi

KASTELLAANIMAJA GALERII

Roheline aas 3, Tallinn

2022

03.03.–31.03. Tatiana Iakovleva. Looduse ruunid
05.04.–10.05. Andro Kõõp, Urmas Puhkan. Ulmemaastikud
18.05.–22.06. Anu Muiste. Tundlik rändaja
04.08.–27.08. Aivar Juhanson. 18+
31.08.–30.09. Maiu Mooses, Angela Soop. Hoid
04.10.–04.11. Katrin Valgemäe. Eesti jutlustaja
11.11.–25.03. Nakatav kirg. Eduard Vilde näidendite lugu.
Kuraator: Mari Vapper

2023

04.04.–28.04. Ülle Saatmäe. Üleaedseid
04.05.–27.05. Anne Parmasto. Riulist sahtlist kapi tagant
01.06.–21.06. Merike Tamm, Anna Kõuhkna, Jaanika Jüris.
Õilmeislõiming
05.08.–31.08. Marje Taska. Vene rulett. Prelüüd „võimule“.
Kuraator: Reet Varblane

05.09.–07.10. Rein Raamat. Maailm, nagu ta on
09.11.–31.12. Tõde olemisest. Olav Maran 90
12.10.–04.11. Studio 22. Lõpmatusekirjad
unenäomatemaatikas

2024

09.01.–17.02. Ülle Meister 75
22.02.–23.03. Tiiu Külv. Portreid ja figuure – kokku inimene
28.03.–26.04. Andrus Rõuk. Taevas ja maa
02.05.–22.06. Uno Roosvalt. Uno Roosvalti rännud
15.08.–21.09. Santa Zukker, Elo Viiding. Vastukaja II
26.09.–08.11. Pirjo Pesonen, Priit Kõiv. Nähtamatud hetked
14.11.–27.12. Raul Meel. Huuu-huuu-huuu!

SOLARIS GALERII

Estonia puiestee 9, Tallinn

2022

01.02.–28.02. Lotte Jürjendal. Baroque in metaverse
01.03.–27.03. Aleksejs Naumovs, Vilen Künnapu,
Liisa Kruusmägi. Jungles
13.05.–20.05. Helen Bunder. Olemise kaja
25.05.–28.06. Eesti Akvarellistide Ühendus. Üksinda oleme
üks tilk, koos oleme ookean.
Kuraatorid: Mari Roosvalt, Kerstin Rei,
Meelis Tammemägi, Piia Ausman
03.08.–14.08. Kaupo Kikkas. Sammas
28.09.–05.10. Laurentsius. Sünd
24.11.–22.12. Ürg

2023

26.04.–03.05. SAH Kunst
05.05.–31.05. Martin QBA Kaares. XV

KARJAMAA GALERII

Kopli 76a, Tallinn

2022

14.12.–23.12. Mall Paris, Sandra Sirp, Andres Koort.
Tasane ilu

2023

26.05.–29.07. Andres Koort. Kevadnäitus

2024

13.04.–18.05. Indi, Erki Kasemets, Sven-Erik Stenberg,
Andres Koort. TÄHT>AEG
18.12.–20.12. Andres Koort. Olgu siis natuke vanemat ja
natuke uuemat kraami

GALERII KUNSTIAKEN

Vene 20, Tallinn

2022

28.01.–04.03. Illimar Paul. 40 × 30 cm
04.03.–08.04. Ines Erlemann. 8. märts

08.04.–13.05. Kelli Valk. Tormijärgne rahu
13.05.–17.06. Maris Willadsen. Lõige
17.06.–22.07. Ainikki Eiskop. Mooniga
22.07.–26.08. Viive Noor. Unistaja
27.08.–01.10. Kalli Kalde. Õised rändajad
02.10.–04.11. Lilli-Krõõt Repnau. Feministlikud utoopiad
04.11.–09.12. Kadi Kurema. Kodumaastiku aasta
09.12.–27.01. Marilyn Piirsalu. Karugraafika

2023

27.01.–03.03. Merike Hallik. Linnud
03.03.–06.04. Svetlana Aleksejeva. Värvid ja lilled
06.04.–12.05. Kaija Kesa. Vanessa Cardui
12.05.–16.06. Reti Saksa graafika
16.06.–21.07. Kadi Kurema. Kui ma oleksin õunapuu
21.07.–25.08. Viive Noor. Lilleke rohus
28.08.–29.09. Britta Benno. Maakaar
29.09.–03.11. Kalli Sein. Üleminek
03.11.–09.12. Viive Väljaots. Rachfas
09.12.–19.01. Marilyn Piirsalu. Karu bänd

2024

19.01.–22.02. Feliks Sarv. Teelahkmed
23.02.–01.04. Sigrid Huik. Talve unenägu
01.04.–03.05. Liisi Lukk. Lowe will come as
03.05.–07.06. Jüri Mildeberg. Minu inimesed
07.06.–12.07. Made Balbat. Alice Imedemaal
12.07.–16.08. Tiina Kaljuste. Kõnnib üle
16.08.–20.09. Viive Noor. Unenägude aed
20.09.–25.10. Lembe Ruben. Ristküliku pingestamine
25.10.–29.11. Reeli Haamer. Valgus ruudus
29.11.–06.01. Marilyn Piirsalu. Karugraafika

TALLINNA ÕPETAJATE MAJA GALERII

Raekoja plats 14, Tallinn

2022

24.01.–28.02. Irina Runa, Santa Zukker. North/South
01.03.–30.03. Rahvusvahelise Kunsti Laboratoorium.
Mitteruumilised seosed
11.04.–30.04. Tallinna Vaba Waldorfkool. Hingega kogetud
maailm
02.05.–28.05. Sibylle Saar. Puudutus
01.08.–30.08. Tiia Külv kunstistuudio. Igaüks maalib
omaette
05.10.–31.10. Eesti Moekunstnike Ühendus. Pealt üks –
seest teine
05.11.–30.11. Sasha Putrya (1977–1989). Sasha Putrya
kaunis maailm
05.12.–31.12. Tiiu Piibur. Abstraktsionism ja kujutava
kunsti sümbioos

2023

05.01.–26.02. Toomas Pikhof. Ma põlen. Suudlemata
suudlused
01.03.–17.03. Eve Viidalepa akvarellmaalid
04.04.–28.04. Evi Tihemets-Viires, Epp Viires. Pühendus
Ukrainale. Kevade hingus

02.05.–31.05. Amber Wings
01.06.–30.06. Tallinna Kopli Ametikool. Käsitöös peitub vägi
14.09.–10.10. Eestimaa Rahvuste Ühendus
24.10.–30.11. Pelgulinna Gümnaasium. Suvi
04.12.–22.12. Korea maalikunst

2024

19.02.–31.03. Noorte kunstnike grupinäitus. Otsides ilu
28.05.–10.06. Aleksander Lefbard. Kooditud Kunst
27.11.–11.01. Tokko&Arrak galerii. Taasavamine.
Klassikute kokkutulek

OKAPI GALERII

Niguliste 2, Tallinn

2022

09.03.–30.04. Ukraina rindefotograafia 2022
19.08.–17.09. On the Edge Fest'22.
Kuraatorid: Temuri Khvingia, Andrii Mur
21.09.–15.10. Kristiina Oppi, Andra Jõgis, Aleksandra
Ehrensverd. Põhjani!

2023

08.03.–25.03. Elle Kannike. Keelenäitajad
06.04.–29.04. Mikheil Gogava, Steve Vanoni. Pahupidi
13.05.–04.06. Taavi Tulev. Mõtetmustrid
24.08.–30.09. On The Edge Fest'23.
Kuraatorid: Temuri Khvingia, Andrii Mur
07.11.–25.11. Ave Palm, Helle Ly Tomberg. Igapäeva väike elu

2024

08.03.–30.03. Taje Paldrok. Universaalsed ilmutused
22.08.–15.09. Kestutis Svirnelis. Sünteetiline reaalsus
11.12.–18.01. Andra Jõgis. Seitse aastat arbuusisuhkrus

DISAINI- JA ARHITEKTUURIGALERII

Pärnu mnt 6, Tallinn

2022

10.01.–04.02. Mare Iknojan. Jääminek
07.02.–19.02. Leonardo Meigas
21.02.–19.03. Mare Iknojan. Pilved
21.03.–09.04. Ljubov Klugman
02.05.–21.05. Kevad
23.05.–11.06. Läbi piiride ehk maagiline vabadus
13.06.–02.07. TalTech arhitektuur
04.07.–16.07. Leelo Tungal 75. Eesti Nahakunstnike Liit
18.07.–30.07. Rovshan Nur. Aserbaidžani mustrid
01.08.–13.08. Sergei Inkatov
15.08.–03.09. Mia Melanie Saar
05.09.–17.09. Mariann Hakk-Eve
19.09.–01.10. Stanislav Antipov. Aegumatu
03.10.–15.10. Nina Dobrovolska
17.10.–12.11. Mare Iknojan. Tallinna Botaanikaia kaunis
sügismaastik
14.11.–26.11. Eesti Keraamikute Liidu aastanäitus. Pinge
01.12.–07.01. PiparkoogiMaania

2023

10.01.–31.01. Mare Iknojan. Tallinna Panoraam
20.02.–01.04. Maile Grünberg. 81 tool
03.04.–15.04. Viertek / Hammer vol. 1
17.04.–13.05. Kädi Rist. Võlumetsa saladused
15.05.–27.05. Nina DoShe, Dmytro Dobrovolsky. Impressions
29.05.–10.06. Vladimir Baci, Tauno Kangro. Moldovan-
Estonian Cultural Interferences
12.06.–01.07. TalTech arhitektuur
03.07.–22.07. Karine Grazia. Ikigai, Abracadabra, Fika ja
teised maalid
24.07.–12.08. Juta Ruut
14.08.–02.09. Annika Lill
04.09.–16.09. Maria. Too much on my plate
18.09.–30.09. Aserbaidžani Art Studio
02.10.–28.10. Arhitekt Must 1.10
30.11.–06.01. PiparkoogiMaania

2024

08.01.–27.01. Marina Zima Tsahkna
29.01.–10.02. Sergei Volotsajev
14.02.–02.03. Sigrid Huik
01.04.–13.04. Sergei Inkatov
15.04.–27.04. Ruth Huimerind
29.04.–11.05. Nina Dobrovolska, Dmytro Dobrovolsky.
Helge hingepool
13.05.–25.05. Tauno Kangro
27.05.–08.06. TASE'24
10.06.–29.06. TalTech arhitektuur
01.07.–13.07. Eve-Ly Villberg. Minu kirg
15.07.–27.07. Elisa Ritsing. Kaetud
29.07.–31.08. Mare Iknojan mälestusnäitus. Mäng valguse
ja värvidega
02.09.–14.09. Liis Koger. Sini Lumi
16.09.–28.09. Sed Arte
30.09.–19.10. Tallinna Tugikeskus Juks 30
21.10.–09.11. Riina Põldroos, Ketlin Bachmann. Odi et Amo
11.11.–23.11. Eili Soon, Elo Sein. Triaca
03.12.–05.01. PiparkoogiMaania. Muinasjutt

A-GALERII SEIF

Hobusepea 2, Tallinn

2022

14.01.–08.02. Vaida Suits 90
11.02.–01.03. Liina Lelov. Unistus lendavatest autodest
04.03.–29.03. Piera Ying-Chu Shih. Kaaslane
01.04.–03.05. Kadi Kübarsepp. Raskus
06.05.–04.06. Ene Valter. Tehtu tuules
08.06.–29.06. Katja Toporski. Hea olu
01.07.–30.07. Claudia Lepik, Eric Pillmann. Ce-Files, I osa
03.08.–30.08. Hansel Tai. Aftakas veel tulekul
02.09.–03.10. Ketli Tiitsar, Flora Vagi. Kahekõned igatsusest
07.10.–01.11. Katarina Kotsalainen, Kalle Kotsalainen.
Kehakuma II
04.11.–29.11. Irene Jürna. Leiud
02.12.–09.01. A-Galerii aastanäitus. Kirevane

2023

13.01.–11.02. Lia Tüür. Joonega puudutatud
17.02.–30.03. Keiu Koppel. Kingituseks murtudsüdamed
06.04.–06.05. Tanel Veenre. Ex Post
16.05.–10.06. Maria Valdma-Härm. Sõnade surnuaed
16.06.–22.07. Margit Paulin. Küllus
28.07.–02.09. Valdek Laur. Silmused
08.09.–20.10. Kristiina Laurits. Mullast ja muust
26.10.–27.11. Raili Vinn. Veidike vana, veidike uut
01.12.–06.01. A-Galerii aastanäitus. Helk

2024

12.01.–23.02. Maarja Niinemägi. Piiratud piir
01.03.–30.03. Ülle Voosalu. Leinaliblikas. Leinaliblikas.
05.04.–04.05. Pilvi Tammoja. Ei iial
10.05.–15.06. Transmissioon A-Galerii 30
21.06.–03.08. Elize Hiip. Tunnetuslikud ruumid
09.08.–06.09. Guntis Lauders. Kaks lindu ja must puu
13.09.–19.10. Madara Keidža. Birzt Asaras*
25.10.–30.11. Saun
06.12.–11.01. A-Galerii aastanäitus. Unistusi tähendustest

A-GALERII AKNAD

Hobusepea 2, Tallinn

2022

14.01.–26.02. Aino Kapsta, Keesi Kapsta, Henry Mardisalu,
Helen Clara Hemsley, Therese Mørch.
Kolm lugu. Jäljed ajas
02.03.–18.04. Andrea Auer, Peleg Mercedes Matityahu,
Barbara Kisil, Natali Itzhak, Sigrid Kuusk,
Tõnis Malkov, Hyrv
05.05.–02.07. Ashleigh McCulloch, Yu-Fang Hu, Yael
Friedman, Elize Hiip
06.07.–27.08. Arkivet. Jääkül
31.08.–29.10. Ivar Kaasik, Jacqueline Yajing Yao, Kai
Kiudsoo-Värv, Yao Tan
02.11.–02.01. Tiina Rajakallio, Khanya Mthethwa, Muyang Li

2023

06.01.–26.02. Oscar Wippermann, Tatiana Iakovleva,
Sille Luiga
03.03.–23.04. Egle Sitkauskaita, Kaia Ansip
28.04.–25.06. Philipp Spillmann, Carolin Dieler,
Andrei Balašov, Mima Pejoska
30.06.–13.08. Ismini Pachi, Sander Haugas, Kertu Vellerind
18.08.–08.10. Sanna Nuutinen, Kaisa Vuorinen,
Caroline Bach, Darius Wojdyga
13.10.–27.11. Olga Tea Krek, Matthias Kühn, Merike Balod,
Sorge, Ritva Kara
01.12.–06.01. A-Galerii aastanäitus. Helk

2024

19.01.–10.03. Into Niilo, Kadi Kübarsepp
15.03.–19.05. Barbora Lexova, Jüri Roosa
24.05.–28.07. Erle Nemvalts, Merilin Pedastsaar

02.08.–29.09. Liisbeth Kirss, Valdek Laur
04.10.–01.12. Indrek Mesi, Ulrika Paemurru, Tauris Reose
06.12.–11.01. A-Galerii aastanäitus. Unistusi tähendustest

TÜTAR GALERII

Vesilennuki 24, Tallinn

2023

13.05.–01.07. Katrin Piile. Idüllil otsingud
13.07.–16.09. Anna Mari Liivrand. Varisevate siluettide varjus
05.10.–19.11. Kristina Õllek. Hüpoksilises ja kunagises
troopilises vees
08.12.–14.01. Urmas Lüüs. Inimene! Jumal on loonud
sind eimillestki ja seda on sinu puhul liiga
sageli tunda

2024

19.01.–25.02. Maryliis Teinfeldt-Grins. Kes mäletab
viimasena? Kes mäletab paremini?
29.02.–07.04. Kärt Hammer. Dirty White
18.04.–02.06. Denisa Štefanigová. Vaadelda pilvi
07.06.–14.07. Eero Alev. Murtud päike
05.09.–20.10. Johannes Luik. Järelaine: Maja põleb ja
mina ootan
01.11.–08.12. Tõnis Saadoja. Siis
13.12.–26.01. Angela Maasalu. Helisev muusika

GALERII TRUUS

Lühike Jalg 5, Tallinn

2022

09.06.–07.07. Valev Sein. ...
30.08.–09.09. Polina Kuznietsova. Time
15.09.–15.10. Rein Kelpman
27.10.–26.11. Krista Aren. Renoveerimine
01.12.–17.01. Pusa. Ilmselgusetus

2023

26.01.–11.03. Jaan Elken. Metafoorsed maastikud
16.03.–15.04. QBA. Kus käijaid, seal nägijaid
27.04.–02.06. Tiit ja Toomas Pääsuke. Pudemed
15.06.–14.07. Juss Piho. Valik II
20.07.–08.09. Piret Hirv, Kristiina Laurits, Eve Margus.
Väikeste asjade kabinet
15.09.–14.10. Eve Kask. Tee südamikuni. Kuraator: Jan Kaus
26.10.–18.11. Paul Kormašov. Üheksa / Uus
24.11.–22.12. Andres Sütevaka. Metamorfoos

2024

12.01.–17.02. Tanel Veenre. Luul
23.02.–23.03. Alice Kask. Kuju
28.03.–27.04. Urve Küttner. Rooste lummused
02.05.–18.05. Valev Sein. Valguste vahel
23.05.–22.06. Peeter Pere. Tulnuk
04.07.–24.08. Linnautoopia
05.09.–28.09. Valeri Vinogradov. Tütarlaps ajalehest

03.10.–26.10. Marju Bormeister
01.11.–23.11. Rein Kelpman. Monsteraluervo
28.11.–21.12. Mall Nukke. Elementa II

KALAUS GALERII

Psühhiaatria ja Psühhoteraapia Keskus Sensus
A. Lauteri 5, Tallinn

2022

03.01.–31.03. Siim-Tanel Annus. Valguses ja varjus
05.10.–05.01. Kadri Toom. Olemise haprus

2023

Jaanuar–märts Kunstnik ravil. Jaan Toomik
Aprill–juuni Danel Kahar. Kujunemine
September–oktoober Vano Allsalu. Taju ja tuju
Detsember–märts Annika Teder, Margus Kontus.
Must masendus ja puhas rõõm.
Kuraator Katri-Evelin Kalas

2024

Märts–mai Maarit Murka. Vormist väljas
Juuli–september Mall Nukke. Inimlik mitmekesisus.
Neli Mall Nukket?
Oktoober–november Äge hull. Hullult äge?

PUNCTUM GALLERY

Allveelaeva 4, Tallinn

2024

15.02.–31.03. Ana Vallejo, Éva Szombat, Roxana Savin.
Shades of her
11.04.–26.05. Léa Habourdin. Expanding worlds
30.05.–30.06. David Fathi. Feedback loop
04.07.–04.08. Birgit Kaleva, Tõnis Laurson, Liina pääsuke,
Rebeca Žukovitš. Pov: somewhere in a
certain place
16.08.–22.09. Dana Cojbuć. Yggdrasil
27.09.–08.12. Niko Luoma. Adagissimo

HARJUMAA

VIINISTU KUNSTIMUUSEUMI TÖNNIGALERII

Viinistu küla, Kuusalu vald

2022

11.06.–08.07. Ludmilla Siim. Valguse ja varjude
kosmoloogia
16.07.–07.08. Kursi koolkond XXXV
17.09.–16.10. Mariann Hakk, Tarrvi Laamann
13.08.–11.09. Jüri Arrak, Rein Mägar

2023

10.06.–02.07. Marje Taska, Maara Vint. Ema maa. Igal
hommikul Arm on uus

08.07.–08.07. Kunstirühmitus Visarid
05.08.–03.09. Laurentsius, Anne Daniela Rodgers. Meri.
Näeb. Vaatan. Näen

2024

29.06.–29.07. Jaan Elken. Maalid 2001–2024
31.07.–31.08. Lilian Mosolainen. Paradiisilaps, su aeg on
üürke

JÕHVI

JÕHVI LINNAGALERII

Pargi 40, Jõhvi

2022

07.01.–30.01. Narva Vestervall Kunsti ühendus
03.02.–28.02. Dmitry Vorobiev
03.03.–31.03. Marju Mõru
05.04.–30.04. Ülle Raadik, Helena Paakkinen
04.05.–31.05. Rein Meresaar
03.06.–28.06. Jaanus Siim
18.08.–04.09. Olga Link
07.09.–03.10. Irina Baleva
06.10.–01.11. Olga Žarkova
04.11.–30.11. Svetlana Vetrova
05.12.–28.12. Juri Khorev

2023

06.01.–30.01. Eduard Zentsik
04.02.–28.02. Tatjana Sonina, Maria Sambuko
03.03.–31.03. Maret Suurmets Kuura
04.04.–28.04. Külli Kõiv, Priit Kõiv
04.05.–31.05. Jelena Melnikova
06.06.–29.06. Ida-Viurmaa Sümbol 4
17.08.–04.09. Tatjana Ivuškina
07.09.–30.09. Mirjam Mölder-Mikfelt
04.10.–31.10. Galina Kozulina, Natalja Kapajeva
03.11.–30.11. Olga Kublitskaja
05.12.–27.12. Al-der Kurnosov

2024

09.01.–30.01. Alexander Dikushenko
02.02.–28.02. Narva Vestervalli Kunstiühendus. Värvide
risttee
05.03.–31.03. Galina Perova. Nõela ja niidi laul: tikandi
kunst harmoonias
04.04.–30.04. Urmas Loige. Värvide meis enestes
06.05.–31.05. Ingeri Paalonen
05.06.–28.06. Dünastia
16.08.–06.09. Keesi Kapsta, Aino Kapsta, Henri Mardisalu.
Elu nagu muinasjutus
10.09.–01.10. Ilme Rätsep, Feliks Sarv. Vabanenud aeg
04.10.–31.10. Lemme Haldre, Laine Pajo. Valguses ja varjus
04.11.–30.11. Ainikki Eiskop, Sirje Raudsepp, Sigrid Huik.
Õõ jutustab lugusid
03.12.–30.12. Art Moment Studio. Äkki? Jah!

NARVA

NARVA KUNSTIRESIDENTUUR – NART

Joala 18, Narva

2022

- 15.01.–10.04. Näotus. Kuraator Juhan Soomets
15.01.–29.05. Videomängude muuseum. LVLup! WarpZone
02.02.–08.05. Narva Väike Valgus
19.04.–01.05. Õiglane disain
07.05.–08.06. Kus on keha? Kuraatorid: Lilian Hiob, Julius Pristauz
05.06.–13.11. Carr – Amalie – NART. Kuraatorid: Johanna Rannula, Denis Jatsenko
22.06.–14.08. Jaakko Autio. Piiril
25.08.–19.09. Annela Samuel. NARTi maja on vaba! – Tehas nr 7 – Linn-Utoopia
13.09.–23.10. Saara Mildeberg, Jüri Mildeberg. Lund sadas kogu aeg
21.09.–23.10. Wilhelms Mihhailovski. Humanus. Kuraator: Valeri Boltušin
29.10.–04.12. Varia Sjöström, Hatz Lambo. Sinna kitse seljas ei saa
10.12.–05.02. Teisel pool suure unustuse mõõgalööki. Kuraator: Maria Helen Känd
26.12.–31.03. NARTi residendid ja korrapidajad 2022. Kuraator: Saara Mildeberg

2023

- 21.01.–05.02. Keha ja identiteet. Kuraatorid: Annamari Vänskä, Piret Puppert
11.02.–28.05. Tuleviku kujutelm mineviku varjuga. Kuraator: Milena Appajeva
02.06.–20.08. Olga Stalev, Triin Paumer. Eha Vari – kaadri taga. Kuraatorid: Edina Csüllög, Olga Stalev
02.09.–29.10. Tanja Muravskaja. Hingelähedane sõna
01.11.–07.01. Helene Knoop. Ludwig Knoopi projekt

2024

- 12.01.–29.02. Marina Noskova. 7 unenägu minu emale
12.01.–25.02. Daria Morozova. Saada uueks
13.01.–25.02. 9 tonni õnne ja kurbust. Kuraator: Julia Polujanenkova
06.03.–05.05. Angela Soop. Ta on Sina/sõda ja rahu/IV
06.03.–05.05. Pavel Rotts. Ronides mälukildudel. Puuduva Puudutus
02.05.–23.06. Tarrvi Laamann. Vabariik
08.05.–30.06. Liina Siib. Kahepaiksuse atlas
08.05.–30.06. Kaisu Koivisto. Passages
12.05.–31.12. Deniss Girenko, Artjom Bassovski, Maria Kopõtova. Linn linnas. Kreenholmi lugu
13.07.–13.10. Õnnekompost
13.07.–06.10. Jordan Vinyard. Ctrl + Alt + Repeat
25.10.–01.12. Metall 100 – Blackout. Kuidas jõuda kohale, teadmata kuhu sa teel oled?
07.12.–02.02. Jaakko Autio, Mika Vesalahti. Võimalikud maailmad

TARTU JA TARTU MAAKOND

TARTU KUNSTIMUUSEUM

Raekoja plats 18, Tartu

2022

- 23.02.–29.05. Ludmilla Siim. Olemise helk. Kuraator: Kristlyn Liier
23.02.–29.05. Lilly Walther. Piiritu. Kuraator: Nele Ambos
23.02.–17.04. Nele Tiidelepp. Keda saab ainult igatseda. Kuraator: Mae Variksoo
23.04.–29.05. Unistuste muuseum
18.06.–16.10. Ado Vabbe. Wunderbar. Kuraatorid: Tiitu Talvistu, Mary-Ann Talvistu
18.06.–26.02. Kujuta pilti! Illustratsioone Tartmusi kogust. Kuraatorid: Kadri Mägi, Mae Variksoo
18.06.–16.10. Diana Tamane. Poolarmastus. Kuraator: Shoair Mavlian
05.11.–26.02. Ammendamatu agul. Tartu puitarhitektuur kunstis. Kuraatorid: Brita Karin Arnover, Joanna Hoffmann
05.11.–12.02. Järjekord. Üks episood Tartu fotoloost. Kuraator: Indrek Grigor

2023

- 25.02.–04.06. Vaata mind! Kuula mind! Kuraator: Julia Polujanenkova
18.03.–27.08. Armistunud pale. Kuraator: Mae Variksoo
18.03.–27.08. Paul Kuimet, Tõnis Saadoja. Maastik kulgeb läbi maja. Kuraator: Eero Epner
18.03.–14.05. Tõnis Jürgens. Paabeli ulmad. Kuraator: Indrek Grigor
20.05.–02.07. Maastik on meie nägu
17.06.–15.10. Kui magatud unest saaks midagi aru? Teosed Prinzhorni ja Kondase keskuse kollektsioonist. Kuraatorid: Mari Vallikivi, Eva Laantee Reintamm
08.07.–15.10. Ingrid Allik. Sekret
16.09.–25.02. Kujutav kunst Tartus 1960. aastatel. Kuraator: Mai Levin
28.10.–25.02. See oli üsnagi mitmekesine aas. Kunst Margus Punabi kogust. Näituse idee: Katrin Kivimaa, kuraatorid: Indrek Grigor, Peeter Krosmann
28.10.–25.02. Barbora Kleinhamplová. Vastupandamatu. Kuraator: Indrek Grigor

2024

- 16.03.–21.07. Ilmar Malin. Igaviku hõõg. Kuraator: Mae Variksoo
16.03.–21.07. Initsiatiiv altpoolt. Eesti karikatuur 1980ndatel. Kuraator: Indrek Grigor
16.03.–21.07. Kris Lemsalu. Donatella. Elukeeris. Kuraator: Indrek Grigor
09.08.–02.02. Viltuse maja saladused. Kuraator: Hanna-Liis Kont

TARTU KUNSTIMAJA

Vanemuise 26, Tartu

2022

Suur saal

- 21.01.–20.02. Britta Benno. Saamisest maa(stiku)ks
25.02.–27.03. Möödarääkimised. Kuraator: Martin Rästa
01.04.–01.05. Tõnis Saadoja. September, oktoober, märts, aprill
06.05.–05.06. Edgar Tedresaar. Antropotseen
10.06.–10.07. Peeter Alliku nimeline Tartu Graafikafestival
29.07.–28.08. 7 kunstnikku. Keha. Kuraatorid: Mall Nukke, Tiit Rebane
02.09.–02.10. Tiina Sarapu, Julija Pociūtė. Tolm. Kuraator: Karin Paulus
07.10.–06.11. Cloe Jancis, Sigrid Viir. Teine vaatus. Tõlkes leitud
11.11.–11.12. Kristi Kongi, Mare Vint. Selleks, et tajuda valgust, pead sulgema silmad. Kuraator: Peeter Talvistu
16.12.–15.01. Tartu kunsti aastanäitus

Väike saal

- 21.01.–20.02. Kelli Gedvil. Nahahooldus
25.02.–27.03. Solveig Lill. Mikroobi kalleim mälestus
01.04.–01.05. Eva Elise Oll, Ingmar Roomets. Vari
06.05.–05.06. Marge Nelk. Trompe-l'oeil ehk silmapete
10.06.–10.07. Veiko Klemmer. Siirdeala
29.07.–28.08. Karin Strohm. Hilja olla tagasihoidlik
02.09.–02.10. Pilvi Tammoja, Erinn M. Cox. Too tüdruk
07.10.–06.11. Caroliina Luhamets. Eluolu
11.11.–11.12. Kersti Rattus. Muutuste aed
16.12.–15.01. Tartu kunsti aastanäitus

Monumentaalgalerii

- 21.01.–20.02. Sven Parker, Roman-Sten Tõnissoo. Kujutlusi mittevabaduses
25.02.–27.03. Tartu Kunstioksjon 2022
01.04.–01.05. Maarja Nurk. Ajutised konstruksioonid
06.05.–05.06. Uwe Schloen. Eesti + mina
10.06.–10.07. Eero Juvonen. Vaikne tund
29.07.–28.08. Katariin Mudist. Teha või Mitte-Teha
02.09.–02.10. Riin Maide, Nele Tiidelepp. Etüüdid kujuteldavate etendajatega
07.10.–06.11. Tim Højbjerg, Triin Marts, Siiri Jüris. Öö loor
11.11.–11.12. Erik Alalooga. Vabastatud masinad
16.12.–15.01. Tartu kunsti aastanäitus

2023

Suur saal

- 20.01.–19.02. Salaaed. Kuraator Kalli Kalde
23.02.–26.03. Sirja-Liisa Eelma. Peegelduste pealispind
06.04.–14.05. Timo Toots. Luba kõik küpsised. Valik töid aastatest 2008–2023
19.05.–18.06. Angela Maasalu. Klaasist südamega narr. Kuraator: Maria Arusoo
30.06.–30.07. Kursi koolkond XXXV
04.08.–03.09. James Prevett, Berit Talpsepp-Jaanisoo, Luis Sagasti. Tont-Värk

- 08.09.–08.10. Jaan Luik. Sirutavate figuuride aed (ja teisi metamorfoosi vorme).
Kuraatorid: Johannes Luik, Laura De Jaeger
13.10.–12.11. Kokkumäng. Kuraator: Maarit Mälgü
17.11.–17.12. Alice Kask, Neeme Kül. Midagi on õigemal selles
22.12.–28.01. Tartu kunsti aastanäitus

Väike saal

- 20.01.–19.02. Metalli Meistrid. Kuraator: Urmo Teekivi
23.02.–26.03. Margus Kontus, Kadi Nool. Ühendatud Üksildus
06.04.–14.05. Timo Toots. Luba kõik küpsised. Valik töid aastatest 2008–2023
19.05.–18.06. Sarah Michelle Epping. Narcosis
30.06.–30.07. Aksel Haagensen. Linnurõõm ja -nukrus
04.08.–03.09. Lemme Haldre. Kihistused. Kuraator: Margus Meinart
08.09.–08.10. Hedi Kuhi. Jälle siin
13.10.–12.11. Kristi Paap, Ketli Tiitsar, Siiri Nõva. Asjad on lähemal kui nad paistavad
17.11.–17.12. Mis värvi on täna taevast sadama kohal? Kuraator: Kaisa Eiche
22.12.–28.01. Tartu kunsti aastanäitus

Monumentaalgalerii

- 20.01.–19.02. Endel Taniloo 100. Kuraatorid: Eike Eplik, Erika Kiilo-Kulpsoo
23.02.–24.03. Tartu Kunstioksjon 2023
06.04.–14.05. Timo Toots. Luba kõik küpsised. Valik töid aastatest 2008–2023
19.05.–18.06. Evelin Zolotko. Armastus kolmnurga vastu
30.06.–30.07. Läbi udu ja kivide
04.08.–03.09. Tarvo Varres. Ootamine on see, kui aega on alati liiga palju ja kui ajal on siiski ajapuudus
08.09.–08.10. Paula Zariņa-Zēmane. Võimalused. Kuraator: Peeter Talvistu
13.10.–12.11. Taavi Rekkaro. Aitäh kõige eest
17.11.–17.12. Keiu Maasik. Muutuste heinamaad, koht nimega kodu
22.12.–28.01. Tartu kunsti aastanäitus

2024

Suur saal

- 02.02.–03.03. Heikki Leis. Elu alles ees
08.03.–07.04. Joosep Kivimäe, Mathias Väärsi. Batuudil vedrukate katki muidu korras
12.04.–19.05. Edela-Eesti anarhismi eripärad. Kuraator: Janno Bergmann
24.05.–30.06. Thea Gvetadze, Diana Tamane. Ruum mitmele. Kuraator: Inga Lāce
05.07.–18.08. Jää mind vaatama. Kuraator: Liisi Kõuhkna
23.08.–06.10. Tartu 2024: Puudutakse. Kuraatorid: Sara Bédard-Goulet, Marie-Laure Delaporte
11.10.–10.11. Art Allmägi, Katrin Piile. Sümbioos
15.11.–15.12. Johannes Säre. Trellid ja redelid
20.12.–26.01. Tartu kunsti aastanäitus. Maailma 1. multi-sürrealismi näitus

Väike saal

02.02.–03.03. Vahram Muradyan. Mõttevabad joonistused.
Väljavõtteid visandivihikutest ~2014–2024
08.03.–07.04. Priit Pajos. PuuSüü
12.04.–19.05. Edela-Eesti anarhismi eripärad.
Kuraator Janno Bergmann
24.05.–30.06. Tea Lemberpuu. Ollamise mäng
05.07.–18.08. Jää mind vaatama. Kuraator: Liisi Kõuhkna
23.08.–06.10. Tartu 2024: Puudutakse. Kuraatorid: Sara
Bédard-Goulet, Marie-Laure Delaporte
11.10.–10.11. Mari Frühling. Jagatud ruum
15.11.–15.12. Külli Suitso. Lõputu päev. Lõputu öö
20.12.–26.01. Tartu kunsti aastanäitus. Maailma 1. multi-
sürrealismi näitus

Monumentaalgalerii

02.02.–03.03. Lisette Lepik, Brenda Purtsak. Tung.
Kuraator: Kerly Ritval
08.03.–07.04. Tartu Kunstioksjon 2024
12.04.–19.05. Edela-Eesti anarhismi eripärad. Kuraator:
Janno Bergmann
24.05.–30.06. Kaose Kogudus 101. Kuraator: Martin Rästa
05.07.–18.08. Jää mind vaatama. Kuraator: Liisi Kõuhkna
23.08.–06.10. Tartu 2024: Puudutakse. Kuraatorid: Sara
Bédard-Goulet, Marie-Laure Delaporte
11.10.–10.11. Anna Mari Liivrand. Torn
15.11.–15.12. Henna Aho, Kaija Hinkula. Materiaalne
maailm
20.12.–26.01. Tartu kunsti aastanäitus. Maailma 1. multi-
sürrealismi näitus

GALERII PALLAS

Riia 11, Tartu

2022

11.11.–29.01. Hortus PallasFoto. Kuraator: Peeter Linnap
11.04.–02.04. 5-View. Erasmus välitudengid
04.02.–05.03. Õppekavatus. Pallase maaliosakond
Koostaja: Margus Meinart
03.02.–03.03. Talia, Alexander ja Heiliri. Värv me ümber ja
me sees
10.03.–02.04. Kasvatatud. Pallase tekstiiliosakond.
Kuraator: Kadi Pajupuu
11.03.–02.04. Pill tuleb pika ilu peale. Pallase mööbliosa-
konna keelpillid
07.04.–11.05. Sõlm. Pallase meediadisaini osakond
07.04.–30.04. Luues lugu. Pallase nahadisaini osakond
07.04.–30.04. Tuule-Mari Kaarna. Astrofotod
02.05.–28.05. Õppe õud. Pallase fotoosakonna vilistlased.
Kuraator: Taavi Piibemann
03.05.–21.05. Diren Demir. Kaitseloits
03.05.–21.05. Marie Olsakova. Koos
03.05.–21.05. Anna Maria Blümcke. Mida ma nägin
05.05.–28.05. Hortus PallasFoto II. Kuraator: Peeter Linnap
06.06.–09.07. Lend 2022. Pallase lõputööd
11.07.–13.08. Andres Süttevaka. Poolel teel maailma
lõpu alleel

15.08.–17.09. Vaheruum. Festival Tartu Interdistiiplinaar
22.09.–22.10. Triinu Pungits, Annika Kiidron.
Teravad nõelad
22.09.–22.10. Jumalad. Kuraatorid: Liina Kinks, Viktor Kiss
22.09.–22.10. Renate Ermel. Luulelooma kannatused
27.10.–26.11. Asja armastajad. Pallase skulptuuriosakond.
Kuraator: Eeva Ruth Niitvägi
27.10.–26.11. Rasmus Eist. Ruum
01.12.–07.01. Roheolemine? Pallase tekstiiliosakond
02.12.–07.01. Eluoluline. ETeKL aastanäitus ja aastapree-
miate laureaadid 2021

2023

09.01.–11.02. Inta Ruka. Minu kallid kaasmaalased
17.01.–11.02. Peeter Linnap. Taevatrepp
17.01.–11.02. Aga sul on terve õun. PallasFoto tudengid
16.02.–18.03. Nahaga või nahata
23.03.–27.04. Supermarket. Pallase meediadisaini
osakond
25.03.–22.04. Lotta Karoliina Räsänen. Järgmisel päeval
avastasin, et olen tagasi
05.05.–27.05. Ära unista, et see on läbi. Läti
Kunstiakadeemia doktorandid
05.05.–27.05. Soovida võimatut. Pallase maaliosakond
29.05.–08.07. Lend 2023. Pallase lõputööd
14.07.–12.08. ±5
14.07.–12.08. Ürgausus. Kuraator: Ingmar Roomets
18.08.–16.09. Tarrvi Laamann. Me Deya. Kuraator: Meelis
Tammemägi
21.09.–21.10. Kadi Pajupuu, Marilyn Piirsalu. Tekstiks
ja tagasi
22.09.–21.10. Aju, kaasa. Pallase tudengid ja vilistlased
22.09.–21.10. Kerli Jõgi. Disaini anatoomia I
25.10.–25.11. Mitmekesine akvarell. Eesti Akvarellistide
Ühendus. Kuraatorid: Mari Roosvalt,
Kerstin Rei
27.10.–25.11. Helen Strom. Vaikus
27.10.–25.11. Kadri Kalve. Sanctus Päivulus, valed
valikute kaitsepühak
27.10.–25.11. Rütmiika – mööblieseme kompositsiooniline
analüüs. Mööbliosa-
kond
29.11.–06.01. Minimina. Pallase tekstiiliosakond
30.11.–06.01. Malev Toom. Elutöö
30.11.–06.01. Mapping

2024

12.01.–10.02. Varjuküljed. Pallase skulptuuriosakond.
Kuraator: Stella Mõttus
12.01.–10.02. Tee/paus. Pallase skulptuuriosakond
12.01.–10.02. Kerli Jõgi, Tiina Kraavi. Peopesa kumeruses
15.02.–16.03. Are Tralla. Keha mäletab
15.02.–16.03. Agnes Mürsepp, Luisa Greta Vilo. Udu pale
22.03.–20.04. Kood 418. Pallase meediadisain
22.03.–20.04. Õie Holm. Maskeraad
25.04.–25.05. Ei taha enam midagi vaadata
25.04.–25.05. Inspiratio. Nahadisaini osakond
27.05.–06.07. Lend 2024. Pallase lõputööd

12.07.–17.08. Ilmar Malin 100. Homo Ludens.
Kuraatorid: Jaan Malin, Holger Rajavee,
Peeter Talvistu

19.08.–21.09. Üks meist. Leedu ja Eesti tekstiili-
kunst. Kuraatorid: Aet Ollisaar, Reet
Pulk-Piatkowska, Monika Žaltauskaitė

27.09.–26.10. Kujutades tulevikku. 6 kunstnikku
Lüneburgist

27.09.–26.10. David Bate. Moodsad ajad

27.09.–26.10. Uued tuuled

01.10.–30.11. Päritud valgus. Kuraator: Elo Liiv

05.12.–04.01. 107 nägemust Siurust. Kuraator: Kristin Leis

05.12.–04.01. Tekstiil ja koht

05.12.–04.01. Maila Käos. Oma igatsused ma karjun
vaikusesse

JAKOBI GALERII

Jakobi 52, Tartu

2022

04.01.–06.01. Kuu. Pallase tekstiilitudengite autoritikandid

04.01.–06.01. 5-View. Erasmus tudengid

11.01.–28.01. Maryliis Teinfeldt-Grins. ingan kuos maaga

02.02.–25.02. Inga Jermakova, Triin Kristerson. 2/2/22

08.03.–25.03. Nägemuste võrgustik. Tartu Lastekunstikooli
õpetajad

29.03.–22.04. Rait Rosin. Eapoolendi olendid

03.05.–27.05. Eva Elise Oll. Hullukool

07.06.–17.06. Tartu Lastekunstikooli lõputööd

04.08.–02.09. Peeter Allik. Kodanikud, ärge muretsege.
Absurdifestival jätkub

06.09.–23.09. Jürgen Vainola. Kadunud tunnistajad

27.09.–21.10. Maarja Mäemets. Sabotöör

01.11.–25.11. Anna Maquet

29.11.–21.12. Helen Bunder. Olemise sund

2023

10.01.–27.01. Maris Paal. Olen siin käinud

31.01.–23.02. 20 x 20. Tartu Lastekunstikooli õpetajad

07.03.–31.03. Anna Kõuhkna. Kallis vari, kallis valgus

04.04.–21.04. -> Noolegrupp. Läbi [s] ees

03.05.–26.05. Sarah Epping, Anita Trink. Memory Complex

02.06.–16.06. Tartu Lastekunstikooli lõputööd

08.08.–01.09. Verdenė Monika Valkiūnaitė. Savannid

05.09.–29.09. Ove Kalde. 60 fotot

03.10.–27.10. Aleksandra Nikolajeva. Pühendumisest
fanatismi

03.10.–27.10. Brita Maripuu. Sipelgapesa

02.11.–22.12. Inga Jermakova. Changed perspective

2024

06.01.–12.01. Lābiv vaade

16.01.–02.02. Luciana Mariano. Võõramaa värvid

06.02.–15.03. Solveig Lill. Sünapsid

19.03.–26.04. Ahti Sepsivart. Lõputu loojang

03.05.–29.05. Tartu Kunstikool

07.08.–30.08. Raphael Gianelli Meriano. Kirjad Eestist

04.09.–26.09. Paul Rannik. Anorgaaniline elu

01.10.–25.10. Christelle Mas. Biotsenoos

01.11.–20.12. Noorte kaasaegse kunsti aasta

EESTI RAHVA MUUSEUM

Muuseumi tee 2, Tartu

2022

19.02.–08.10. Värvide ilu. Eesti kuldaja kunst Enn Kunila
kollektsioonist. Kuraator: Eero Epner

04.06.–21.08. Talomuro ilmaruum. Lõuna-Eesti loojad.
Kuraator: Liis Pählapuu

01.10.–15.01. Põlev mees Peeter Mudist.
Kuraator: Reet Mark

2023

24.02.–03.12. Nelja jalaga maa peal. Eesti talutool.
Kuraatorid: Mariliis Vaks, Liisi Jääts,
Indrek Tirrul

18.03.–28.01. Õige keha, vale keha?
Kuraatorid: Kristel Rattus, Anu Järs, Anu
Kannike, Ellen Värv, Karin Leivategija, Katrin
Aleksand, Maido Selgmäe, Reet Piiri, Tenno
Teidearu, Terje Anepaio, Ingrid Ruudi, Inna
Jürjo, Liis Ehrminger, Marge Konsa, Oskar
Poll, Toomas Gross

14.04.–30.12. Sõnumid kolmnurgas.
Kuraatorid: Kertu Saks, Kadi Haamer,
Reet Piiri

18.05.–13.07. Pere pildid. Perekond Raua kunstikogu.
Kuraator: Reet Mark

13.10.–07.01. Konrad Mägi. Seninägemata maalid.
Kuraator: Eero Epner

2024

17.02.–24.02.2025 Kellele kuulub öö? Eesti linnaöö kirkas
ja hämar elu. Peakuraator: Karin Leivategija,
kaaskuraatorid: Inna Jürjo, Aet Kuusik, Anu
Kannike, Meeri Ott, Riho Paramonov, Oskar
Poll, Rebeka Põldsam, Lauri Suurmaa,
Katrin Tiidenberg

04.04.–08.09. Sürrealism 100. Praha, Tartu ja teised
lood... Kuraatorid: Anna Pravdová, Joanna
Hoffmann, Kristlyn Liier

20.09.–16.03. Vaikelud rahvuslikel motiividel.
Jaanus Samma

02.11.–02.03. Ryoji Ikeda. Kuraator: Kati Torp

KOGO GALERII

Kastani 42, Tartu

2022

04.02.–02.04. Andrés Galeano. Kadunud pilvede arhiiv

20.04.–18.06. Diāna Tamane. Sama taeva all

01.07.–03.09. Milla Aska, Veronika Hilger, Paula Zariņa-
Zēmane. Kolm omamoodi.
Kuraator: Jurriaan Benschop

09.09.–05.11. Jaakko Autio, Riikka Keränen. Avanev ja sulguv. Kuraator: Mirjami Schuppert
08.11.–19.11. Vägivalla hääled
25.11.–28.01. Laura Pöld, Andres Tolts. Ühised jooned, jääkaru ja elevant. Kuraator: Šelda Puķīte

2023

03.02.–25.03. Tervitused ja mis iganes taastaks meie katkema kippuva suhte. Kuraator: Brigit Arop
31.03.–20.05. Kristina Ūllek. Hüpoksilise lima ja troopilise lubja vetes
26.05.–15.07. Triquetra. Kuraator: Šelda Puķīte
25.08.–21.10. Baltic Drag King Collective. Dräggime ära. Kuraator: Mētra Saberova
17.11.–13.01. Alina Kleytman. Vägivalla lõputu sära

2024

19.01.–02.03. Kaheksajala rokokoo. Kuraator: Šelda Puķīte
08.03.–16.03. Väikväljapanek: Kevade puhang
28.03.–04.05. Krista Dzudzilo. kõik olnud võimalused
17.05.–03.08. Kristi Kongi. Vesi on igavene tunnistaja. Värvi Indigo. Kuraator: Šelda Puķīte
09.08.–24.08. Väikväljapanek: Higi ja tolm
30.08.–12.10. Aleksandrs Breže. Kiusatusese allumine
18.10.–23.11. Superorganism
07.11.–30.11. Laura Pöld. Ta mõtiskleb asjade põlemasütiva loomuse üle. Kuraator: Šelda Puķīte
06.12.–08.02. Elina Vitola. Hingehind. Kuraator: Ieva Astahovska

TARTU POOD

Kastani 42, Tartu

2022

18.01.–29.01. Ralf Sannikov. 400
05.02.–26.03. Daniil Logovoi. Alalisvool kui armu allikas
09.04.–17.05. Tartu skulptuurioksjon
24.05.–02.07. Päästik
10.08.–10.09. Joonatan Mäggi. Terasnoodid
17.09.–29.10. Heikki Leis. Vorm on ajutine, klass igavene
09.11.–30.12. Malle Leis. Floora müsteeriumid
25.11.–30.12. Evi Tihemets. Pühapäevapildid

2023

14.01.–25.02. Ljudmilla Mesropjan. Värvid igal aastaajal
14.01.–25.02. Lena Potiewska, Slava Potiewskyy

HAKI GALERII

Kastani 42, Tartu

2024

18.01.–23.02. Viktoria Berezina. Ma olen looduses, loodus on minus
03.03.–30.03. Kaisu Koivisto. Sellest maailmast
04.04.–04.05. Maria Lapteva Sidljarevitš. Kõik tüdrukutest

09.05.–08.06. Ilja ja Olga kuraatorprojekt. Ja ma lahkun, kuid lind jääb laulma
13.06.–29.07. Runneli katusealune kunstikogu
01.08.–31.08. Kairo. Linnanaivisti majamuuseum
05.09.–05.10. Artis Bute. Art is cool
10.10.–02.11. Kristina Viin. Üldine usundilugu
06.11.–30.11. Hullunud Tartu. Kuraator: Jaan Malin
05.12.–21.12. Kalli Kalde. Uneilm

VORONJA GALERII

Kesk 27, Varnja

2022

05.06.–28.08. Voronja IX suvenäitus: Kadri Noormets. Ikooniline. Eesmärk ja ettekääne

2023

18.06.–27.08. Voronja X suvenäitus: Stina Leek. Ajuokse tagurpidi suvetuur

2024

22.06.–25.08. Voronja XI suvenäitus: Kaili Kask, Raul Oreškin. Tulevikuvaated

VÕRU

VÕRU LINNAGALERII

Liiva 13, Võru

2022

01.03.–20.03. Kandle näo kujundajad 2021, fotograaf Margus Muts
01.03.–20.03. 21. sajandi kandlelugu paberil
21.03.–28.04. Eneli Valge. Aegruum
21.03.–28.04. Urve Konks. Toetus
21.03.–28.04. Vallo Raudsep. Tuntud kujud ja nende tujud
02.05.–04.06. Võru Kunstikooli aastanäitus. Pildilood
02.05.–04.06. Võru Kunstikooli õpetajad. Püha
06.06.–28.07. Tarrvi Laamann. Muusika
06.06.–28.07. Avatud Ateljee Kunstistuudio XV aastanäitus
02.08.–09.09. Marina Aleksejev. Vooghoog
02.08.–28.09. Vana-Võromaa käsitöö. Meistre kässiga luudu
02.08.–28.10. Triin Tünnpuu. Looritatud
12.09.–28.10. Tiit Priidel. Ars Longa, Vita Brevis
30.09.–28.10. Liive Koppel, Kerto Elvin, Marii Koppel. Kolm põlve kunstipõllul
02.11.–08.01. Tiina Ojaste. Peitusemärg

2023

09.01.–08.03. TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia. Pärand haagib
10.03.–01.05. Jaanus Eensalu
12.03.–30.04. Aureelia Mitt. Ma kõnnin koos kuuga
02.05.–13.06. Renate Ermel. Kosmose Konnad
05.05.–11.06. Võru Kunstikooli aastanäitus. Nii ja naa, sinna-tänna, üht- ja teistviisi

14.06.–24.08. Liia Leppik. Juurtes on vägi
15.06.–24.08. Kairi Kalmann, Külle Kordemets.
Mustrite muutuses
15.06.–28.08. Lii Pähkel. Liueldes Eesti vetel
25.08.–27.10. Timo Kähär. Inimesed ja teised
abstraktsioonid
25.08.–27.10. Eve Kruuse
30.10.–05.01. Piret Kullerkupp. Mu mäed
30.10.–05.01. Epp Margna, Kadri Kalve. Looming
algab looga
30.10.–05.01. Kunstistuudio Suvi

2024

08.01.–29.02. Meelis Krigul. Majad ja Ajad
12.01.–29.02. Võru Kunstikooli lõputööd
05.03.–09.05. Eesti Akvarellistide Ühendus, Soome
Akvarellikunsti Ühendus. Salaaed
10.05.–16.06. Malin Pihlapuu. Mägede taga
10.05.–16.06. Võru Kunstikooli aastanäitus
18.06.–25.08. Karin Strohm. Hea inimese väljavaated
18.06.–25.08. Iisalmi (Soome) kunstnikud. Sõprus – Kodus
on hea olla
27.08.–27.10. Sirje Tooding. Kiiksuga puuviljandus
27.08.–27.10. Leelo-Mai Aunbaum. Taevakivid
27.08.–27.10. Võru Naisteklubi. Leitud ja Leitutud
28.10.–05.01. Asteria. Hispaania värvid
28.10.–05.01. Danel Rinaldo. Theia
28.10.–05.01. Toomas Kaskmann. Ajaaken

VANA-VÕROMAA KULTUURIKODA

Katariina allee 11, Võru

2022

28.01.–13.03. Jaana Kormašov, Maanus Mikk. Rõõm
06.05.–26.06. Mändfulness. Kuraator: Siim Preiman

2023

20.10.–10.12. Maryliis Teinfeldt-Grins. Suuremjault
mällestustes
09.11.–07.12. Arheoloogilised uuringud Eestis 2022
15.12.–28.01. Eesti Noorte Kaasaegse Kunsti Liit.
Suvenäitus

2024

03.02.–30.03. Meie
12.04.–19.05. Meestest naistele. Kuraator: Mauri Gross
24.05.–14.07. Evi Tihemets. Jalutuskäik iseendaga.
Kuraator: Jana Huul
19.07.–25.08. Aimur Takk. Mass sisse, mass välja
30.08.–13.10. Ahti Seppet. Raskolnikov. Taevas ja maa
19.10.–01.12. Mare Kelpman, Raili Keiv, Tanel Veenre.
Tuba kolme uksega
Koostaja: Ketli Tiitsar
06.12.–02.02. Sofi Aršas, Kairi Orgusaar, Kati Kerstna, Erki
Kannus. Videvikutsoonis

VILJANDI

KONDASE KESKUS

Pikk 8, Viljandi

2022

05.01.–12.03. Maskid
03.02.–12.03. Merike Mitt. Maastikud
22.02.–24.04. Piret Mildeberg. Urg ehk When I'm 64
19.03.–24.04. Olavi Fellman. Päästa kliima. Graafilised
arvamused
23.03.–29.05. Tiina Puhkan. Õnnelik Aednik
27.04.–05.06. 28 tundi tuld
04.05.–16.06. OmaMood 10
04.06.–19.06. Joel Vedru. Illusioonide Maailm
07.06.–31.07. Elena Tkachenko. Unikaalsed kollekttsioonid
19.06.–18.09. Daukantė Subačiūtė. Iar liar. Kuraator: Kerly
Ritval
20.06.–14.08. Mark Antonius Puhkan. Aastaringid.
Kuraator: Kerly Ritval
04.08.–18.09. Edmunds Jaudzems. Pantaloonid ja teisi
kaaslasi. Kuraatorid: Mari Vallikivi, Eva
Laantee Reintamm
15.08.–18.09. Arvo Iho. Aphrodite lummas
24.09.–31.12. Perefond Härm viies vaatuses
Koostajad: Mari Vallikivi, Mare Hunt, Mari Meister, Kerly
Ritval
16.11.–28.01. Pikem suhe. Kuraator: Marta Konovalov

2023

04.01.–25.03. Allar Tael. Suuga teeb suure linna, käega ei
kärbsesepesagi
18.01.–23.03. Katri Smitt. Krigale-kurr / Viljandi
01.02.–25.03. Maris Siimer. Põhisoonet
10.02.–25.03. Kondase keskuse avatud skulptuurikogu.
Kuraator: Mari Vallikivi
02.04.–03.09. Sõsarkond. Kuraatorid: Mari Vallikivi, Indrek
Grigor
13.06.–27.08. Loviisa Tala. Inimene kui masin. Portreed
mehaanika kaudu
11.08.–05.11. Michael Golz. Athosland. Kuraatorid: Mari
Vallikivi, Eva Laantee Reintamm
28.08.–17.09. Corina Stoica. Vintage südames
16.09.–05.11. Amet: kunstnik. Kunstwerkstatt Lebenshilfe
OÖ Gmunden. Kuraatorid: Mari Vallikivi, Eva
Laantee Reintamm
21.09.–05.11. Tiina Tammets. Kivine
12.11.–16.03. Eesti Klaasikunstnike Ühendus.
Legendide aeg. Kuraatorid: Merle Kannus,
Malle Karik-Hallimäe, Sofi Aršas

2024

20.03.–28.04. Valev Sein. Olen üleval
21.03.–12.05. Daniel Hahta. Itäharju
21.03.–05.05. Sa ei või kunagi teada, kui ei ole asjas kindel.
Kuraator: Mari Vallikivi
01.06.–29.09. Varjatud maailmade avardumine.
Kuraatorid: Mari Vallikivi,
Eva Laantee Reintamm

13.10.–18.01. Jaan Toomik, Kaido Ole, Marko Mäetamm.
Toomiku, Ole ja Mäetamme ellujäämise
kunstid. Kuraator: Mari Vallikivi

RÜKI GALERII

Tartu 7c, Viljandi

2022

07.01.–12.02. Marje Üksine, Hedi Jaansoo. Kimbutab.
Kuraator: Kaisa Maasik
18.02.–26.03. Kaido Ole. Pealinna salat
01.04.–07.05. Juss Piho. Ümbermäng
13.05.–19.06. Margit Lõhmus. Ei saa läbi +- Armastusetuba
25.06.–31.07. Jevgeni Zolotko. Jaakobi redel
05.08.–10.09. Eesti Vabagraafikute Ühendus. Ava oma
(s)ilmad. Kuraatorid: Lilli-Krõõt Repnau,
Mari Prekup
15.09.–08.10. Viljandi Gümnaasium. Ükssarvik.
Kuraator: Kerly Ritval

2023

06.01.–11.02. Britta Benno. Polaarulm
17.02.–25.03. Art Allmägi, Katrin Piile. Paremad ajad...
01.04.–06.05. Evelin Zolotko. Päeva Palee III
13.05.–18.06. Cloe Jancis. Soovide kaev
22.06.–30.07. Andres Koort, Urmo Raus. Iiiv-liivi
03.08.–09.09. Diana Tamane. Poolarmastus.
Kuraator: Hanna-Liis Kont
14.09.–14.10. Karel Koplimets. Üksildasim number
19.10.–25.11. Laurentsius. Looduslik valik
02.12.–13.01. Eike Eplik. Ennast pidevalt taasloov

2024

20.01.–02.03. Lauri Koppel. Unenägija veel magab
07.03.–20.04. Angela Maasalu. Õnnelik maja
27.04.–09.06. Urmas Ploomipuu geomeetiline realism.
Kokkupuuted ja peegeldused.
Kuraator: Tõnis Saadoja,
konsultant: Elnara Taidre
16.06.–28.07. Vormumise eeldused.
Kuraator: Johannes Luik
02.08.–14.09. Vilen Künnapu. Anne ja antennid
19.09.–12.10. Ajajõgi
06.12.–04.01. Mika Vesalahti. Triton – Harmoonia uuring

KESK-EESTI

RAPLAMA KAASAEGSE KUNSTI KESKUS

Tallinna mnt 3b, Rapla

2022

29.01.–27.02. Kati Kerstna. Aksessuaarid
13.03.–10.04. Mara Ljutjuk. Unustamatud
17.05.–31.05. Selgus
11.11.–11.12. Metaversumis on üksildane

2023

03.02.–26.02. Eili Soone, Malle Karik-Hallimäe. Kumab
13.05.–28.05. Maailma paigad
23.09.–08.10. Ado Tuuga. LOGO – Kummiliimist
tehisintellektini
21.10.–12.12. Pindadest, piiridest, omaruumidest.
Kuraator: Britta Benno
18.11.–10.12. Karmo Mende, Anne-Mai Heimola. Stseenid
sellest abielust

2024

03.02.–25.02. Erki Kannus. Rada 66
08.03.–31.03. Simone Fezer, Kati Kerstna, Kai Koppel.
Konflatsioon
04.05.–19.05. Suure kunsti lummuses
21.09.–13.10. Mathura, S. J. Fowler. Kirikuju
25.10.–17.11. Tundmatu ilu vetel. Kuraatorid: Riin Pallon,
Triinu Soikmets
23.11.–15.12. Helena Tuudelepp, Anna Steinhäusler,
Margit Terasmees. Otsides maastikke

PÄRNU

PÄRNU LINNAGALERII

2022

PÄRNU RAEKODA

Uus 4, Pärnu

14.01.–19.02. Jan Leo Grau, Indrek Aija. Ühenduses
kõiksusega
08.02.–02.04. Pärnu FotoFest 2022. Improviseeritud
reaalsus: kaameravaba fotokunst.
Kuraatorid: Marian Grau, Jan Leo Grau
01.04.–23.04. Tamar Paal. 16 ~ 20000 Hz
29.04.–21.05. Andres Sütevaka. Poolle teel maailma
lõpu alleel
26.05.–18.06. Kairi Orgusaar, Erki Kannus. Oktariin
25.06.–23.07. Pärnu XXI Kunstisüvi. Mees & Mees
30.07.–27.08. In Graafika. Leonhard Lapini retrospektiiv 75
31.08.–24.09. Vaskjala Loomeresidentuur
31.08.–24.09. Janno Bergmann. Les Fleurs du mal
28.09.–22.10. Helsingi Kunstnike Liit. Art Tube 2.
Kuraator: Satu Kalliokuusi
26.10.–19.11. Tõnis Laanemaa. Kunst – minu elu.
Koostajad: Mari-Liis Laanemaa, Pelle Kalmo
23.11.–17.12. Pärnu kunsti aastanäitus 2022
21.12.–28.01. Animailm. Mugulad
21.12.–28.01. Silja Saarepuu, Villu Plink. Juurikad

PÄRNU KUNSTNIKE MAJA

Nikolai 27, Pärnu

25.01.–19.02. Triin Kerge, Aksel Haagensen. Pildid sinust
08.02.–02.04. Pärnu FotoFest 2022. Fragmente Eesti XX
sajandi fotokunstist.
Kuraatorid: Marian Grau, Jan Leo Grau
06.04.–30.04. Johanna Mudist. Juhuste jumal II

04.05.–28.05. Killu Sukmit. Pudu ja leib
 01.06.–18.06. Pärnu Kunstide Kool
 25.06.–23.07. Pärnu XXI Kunstisüvi. Naine & Naine
 30.07.–19.08. In Graafika. Urmas Viik. Dark Planet
 24.08.–17.09. Indrek Aavik, Edgar Juhkov, Anni Mets.
 Varastatud tähendused
 21.09.–15.10. Ivar Kaasik. Valgusega
 19.10.–12.11. Marko Mäetamm. Rituaaliteooria
 16.11.–10.12. Andres Adamson. Tuhande unenäo meri
 14.12.–07.01. Rait Pärj. Sümbioos
 21.12.–28.01. Valdek Laur. Süvasuik

2023

PÄRNU RAEKODA

Uus 4, Pärnu

02.02.–25.02. Mu väheste oskuste nõrgad uimed
 01.03.–31.03. Pärnu FotoFest 2023. pAUS. Igatsus.
 Kuraator: Eva Kram
 29.03.–22.04. Margus Sorge Tiitsmaa. Pehmed väärtused
 26.04.–20.05. Eneli Valge, Eveli Varik, Margit Randmäe.
 Ma pole hull, lihtsalt minu reaalsus erineb
 sinu omast
 24.05.–17.06. Marta Vaarik. Hoia mind kaisus
 21.06.–22.07. Pärnu XXII Kunstisüvi. Naine & Naine:
 Fragmente nõukogude perioodi naiskunst-
 nike loomingust. Kuraator: Marian Grau
 28.07.–26.08. In Graafika. Al Paldrok. On The Edge
 of Change
 01.09.–30.09. Erik Alalooga. Suvaliste naudingute aed
 03.10.–04.11. Tiina Ojaste. d(j)uubel 2
 08.11.–30.12. Pärnu kunsti aastanäitus 2023
 20.12.–13.01. Pärnu Kunstilubi. Fantaasia / Abstraktsioon

PÄRNU KUNSTNIKE MAJA

Nikolai 27, Pärnu

08.02.–25.02. Soome Konsti Kunsti ja Disaini Liit. Meel
 ja mateeria
 01.03.–31.03. Pärnu FotoFest 2023. pAUS. Mariliis
 Newsome. Flat Field
 01.03.–31.03. Pärnu FotoFest 2023. pAUS. Danel Rinaldo.
 Theia
 05.04.–29.04. Karin Strohm, Liis Möttus. X-tunnil
 03.05.–27.05. Andra Jõgis, Maarja Mäemets. Salvesta kui...
 31.05.–14.06. Pärnu Kunstide Kool
 21.06.–22.07. Pärnu XXII Kunstisüvi. Mees & Mees:
 21. sajandi arhetüübid. Kuraator: Jan Leo Grau
 28.07.–26.08. In Graafika. Kunstnike kollektiivi
 Eesti Energjad
 01.09.–23.09. Siram. Autobiograafilised natüürmordid
 1968–2023
 27.09.–21.10. Katrin Piile, Art Allmägi. Origami
 25.10.–18.11. Tiina Saidla. Pühendus
 22.11.–16.12. Pusa. Hall ala

2024

PÄRNU RAEKODA

Uus 4, Pärnu

10.01.–10.02. Üksildus ei küsi vanust
 21.02.–30.03. Pärnu FotoFest 2024. Võta isiklikult!
 Kuraator: Kaupo Kikkas
 06.04.–27.04. B3: Vaadates tagasi
 02.05.–08.06. Marja-Leena Pohjola-Valkola. Sarnasused
 13.06.–13.07. Rühmitus Vedelik. Vedelik randub Pärnus
 04.09.–05.10. Reda ja Arūnas Uogintai.
 Olemise eelaimdused
 09.10.–09.11. Eesti Kujurite Ühendus. Skulpturism.
 Kuraatorid: Eneken Maripuu, Paul Mänd
 13.11.–14.12. Pärnu kunsti aastanäitus 2024
 18.12.–18.01. Eesti Tekstiilikunstnike Liit. (Au)hinnatud.
 Kuraatorid: Helen Adamson, Triin Jerlei

PÄRNU KUNSTNIKE MAJA

Nikolai 27, Pärnu

10.01.–27.01. Priit Loog. Kahe suve vahel
 31.01.–17.02. Tumena, Marion Saarik. Ujudes oma südame
 alt läbi
 21.02.–30.03. Pärnumaa Foto 2024
 06.04.–20.04. Vaasa Kunstnike Ühendus. Vaatlused
 24.04.–25.05. Triinu Jürves, Kaarel Kütas. Pindpõnevus
 29.05.–15.06. Pärnu Kunstide Kool. Noored ja näljased
 19.06.–13.07. Kadi Estland. Puhkuse viimane päev
 04.09.–05.10. Toomas Kuusing. Harilikud Maailmad
 09.10.–02.11. billeneeve. Õhu Puudutus / Vaikuselapsed /
 06.11.–30.11. Ljudmila Swarczewskaja.
 Reinkarneeritud muljed
 08.11.–04.01. Tumena. Loitsu murdmine
 04.12.–04.01. Janno Bergmann. Kurja lilled

PÄRNU UUE KUNSTI MUUSEUM

Rüütli 40a, Pärnu

2022

27.01.–06.03. Ühepuupaadiga Unescosse
 04.02.–27.03. Robin Nõgisto, Pusa. Värvid ei valeta.
 Kuraator: Mark Soosaar
 01.03.–27.03. Palve Ukraina heaks
 09.03.–27.03. Eesti Arhitektide Liit. Tänav I. Kuraatorid:
 Raul Kalvo, Tõnis Savi
 02.04.–29.05. Eesti Maalikunstnike Liit. Armastuse lugu.
 Kuraator: Jaan Elken
 03.06.–26.06. Eesti Vabagraafikute Ühendus. Seis!
 Graafika! Korraldus: Lembe Ruben
 09.06.–29.08. XXIX aktinäitus Mees ja Naine: Unenägu
 28.06.–27.07. Ukraina Kultuurikeskuse puuhobuste kogu
 29.07.–28.08. Pärnu Fotokunstnike Ühendus. F8/11:
 Arhitektoon
 02.09.–16.10. Uno Roosvalt. Siin Põhjaneela all....
 Kuraator: Mark Soosaar
 07.09.–16.10. UKM 30. Elamise kunst ehk kunst ellu jääda

21.10.–27.11. Sirje Eelma. Bottobaapa vol 3 +
20.10.–27.11. Elo Liiv. Useful (ab)use
22.10.–22.01. X taaskasutusnäitus. Anna uus elu.
Kuraator: Marie Virta
03.12.–05.02. Õnnetäht. Kuraator: Mark Soosaar

2023

02.02.–26.03. Kondori lend
11.02.–02.04. Eesti Akvarellistide Ühendus. Kooskõlad
01.04.–16.04. Ülestõusmine. Kuraator: Mark Soosaar
08.04.–28.05. Eesti Maalikunstnike Liit. Tegelikkus ja
kujutus. Kuraator: Jaan Elken
06.05.–10.09. Kalev Mark Kostabi. New York, New York!
05.06.–10.09. XXX aktinäitus Mees ja Naine.
Euroopa röövimine
22.09.–15.10. Vadõm Vasõlovitš Ištšenko. Kõndisin aias
mööda rohelist rohtu...
22.09.–19.11. Jaan Rieti pere lastefotod. Meil aiaäärne
tänavas...
20.10.–03.12. Eesti Vabagraafikute Ühendus, Eesti Kujurite
Ühendus. Lendlehed ja monumendid.
Kuraatorid: Leena Kuutma, Lembe Ruben
26.11.–31.03. XI taaskasutusnäitus. Anna uus elu – pusa.
Kuraator: Marie Virta
14.12.–04.02. Anu Raud. Koguja

2024

11.02.–31.03. Exegi monumentum
11.02.–31.03. Heljä ja Viggo Wallensköld. Juured ja õied
06.04.–30.06. Lydia Nirk-Soosaar. Maalitud Eesti
06.04.–26.05. Eesti Maalikunstnike Liit. Kusagil – üle
vikerkaare. Kuraator: Jaan Elken
06.04.–30.06. Lydia Nirk-Soosaar. Maalitud Eesti
02.06.–29.09. XXXI Rahvusvaheline aktinäitus „Mees &
Naine – SOS“. Kuraator: Mark Soosaar
05.07.–01.09. Ruth Huimerind. Füüsika & lüürika
04.09.–06.10. Sven Začek, Jaanus Ermann, Mark Soosaar.
Linna elu
09.10.–01.12. Christi Kütt. Hõbevalge. Kolme värvi vahel
05.10.–01.12. Eesti Akvarellistide Ühenduse aastanäitus.
Looduse kujud. Kuraatorid: Mari Roosvalt,
Kerstin Rei
07.12.–02.03. Eesti Tekstiilikunstnike Liidu aastanäitus.
Aasta värv on kirju. Kuraator: Aet Ollisaar
13.12.–02.03. XII taaskasutusnäitus Anna uus elu. Juured.
Kuraator: Marie Virta

PÄRNU TEATRIGALERII

Keskväljak 1, Pärnu

2022

20.01.–22.02. Üllar Varik. Sissevaade tundmatusse
25.02.–24.03. Pärnu FotoFest 2022. Bálint Pörncz.
Figuurid
25.02.–31.03. Pärnu Kunstide Kool. Kostüümiraama
05.04.–27.05. Aiki Järviste. Läbi kihtide
06.04.–30.04. Johanna Mudist. Lugusid olemisest

02.05.–17.06. Anna Kõuhkna. Kallis vari, kallis valgus
30.05.–31.07. Martin „QBA“ Kaares
25.06.–25.07. Tarrvi Laamann. Vibratsioonid
02.09.–02.10. Ivar Kadak. Pärnu meis eneses
14.09.–14.11. Marju Bormeisteri, Indrek Mikk. Koosolek
03.10.–23.10. Pärnu Kunstide Kool. Õpetlikud muusad
26.10.–19.11. Tõnis Laanemaa. Kunst minu-elu
Koostajad: Mari-Liis Laanemaa, Pelle Kalmo
15.11.–18.12. Danel Rinaldo. Homage to CopperLeg + Ilu
23.11.–30.01. Are Tralla. Octobotaanika Reflection 2

2023

20.01.–26.02. Helena Tääker. Abstraktsed mõttemaastikud
02.02.–26.02. Aleksei Jastrebov. Lenneldes läbi
maalimaastiku
01.03.–31.03. Pärnu FotoFest 2023. Silver Vahtre. Elu tuba
01.03.–31.03. Pärnu FotoFest 2023. Signe Lehe.
Mineviku piiril
04.04.–05.05. Anneli Ivaste. Piiripealsed helid
06.04.–15.05. Tiina Rikas. Raamist välja
10.05.–10.06. Mari Kanasaar. Siluetid
05.07.–30.09. András Bánkut. Punkarid
06.07.–30.09. Marko Toomast. Kehamaastikud
03.10.–30.10. Pärnu Kunstide Kool. Õpetlikud muusad
01.11.–02.12. Gorikatuur. Kuraator: Raimo Jõerand
02.12.–10.01. Andres Adamson. Kood 21549

2024

12.01.–14.02. Lola Tehver. Kõnelus Kehaga: Vormide Mäng
21.02.–16.03. Pärnu FotoFest 2024. F8, Fiskarsi
Fotograafid
21.02.–30.04. Pärnu FotoFest 2024. Pärnu Kunstide Kool.
Sinine ... ja must ja valge
17.03.–01.04. Elu värvid. Kuraatorid: Edit Kõszegi,
Péter Szuhay
02.04.–30.04. Liia Leppik. Juurtes on vägi
03.05.–02.06. Ahti Seppet. Taevas ja maa
03.06.–22.07. Kalli Kalde. Teiselpool suurt vett
03.07.–22.07. Lili Matsko. Jamboree
24.07.–31.08. Tartu-Pärnu-Tartu kunstiekspress.
Värv ja vabadus
04.09.–28.09. Leho Rubis. Poeetilised sisemaastikud
30.09.–28.10. Heikki Leis. Elu alles ees
16.10.–30.10. Gori on meil meeles!
02.11.–06.01. Muhu foto

HAAPSALU

HAAPSALU LINNAGALERII

Posti 3, Haapsalu

2022

05.01.–29.01. Urmas Lüüs. Kõik on seotud iseendasse
31.01.–26.02. Marina Aleksejeva. Uus kord
02.03.–03.03. Mängu lainel
07.04.–30.04. Anna Škodenko. Kunagi ammu tundsin ühte
inimest ...
05.05.–26.05. Liisi Eelmaa. Miraaži eel maa

29.06.–08.08. Kalli Kalde. Loomise lood
02.08.–30.09. Tõnu Talve. Sireenid 2
31.08.–14.09. Katrin Kaev. Vaatenurgast välja
11.09.–23.10. Eve Sisa. Pidus minus eneses
14.09.–29.10. Maa ja mere ulmad
24.10.–28.11. Urmas Uustal. Maalid Kuressaarest
01.11.–04.12. Tõrvast tähtedeni
07.11.–18.12. Merle Vinnal. Valguse Wabi-Sabi poeesia

KURESSAARE RAEGALERII

Tallinna 2, Kuressaare

2022

04.01.–11.02. Tiina Vili
19.02.–25.03. Enno Hallek. Mängud mälu ja maastikega
02.04.–03.05. Mare Sink, Saara Mildenberg. Suurem kui 0
07.05.–17.06. Heigo Jelle. Puhas maagia
21.06.–29.07. Mall Nukke. Eementa
04.08.–14.09. Vello Vinn. Kaksipidine
20.09.–22.10. Madis Vaher. Läbi hägu
29.10.–02.12. Erika Pedak, Tambet Pedak. Põhjala siid
10.12.–28.01. Saaremaa Kunstiklubi 45

2023

18.02.–18.03. Aksel Haagensen, Triin Kerge. Kirjutasin üle
25.03.–29.04. Leiud Ingmar Kalbuse ateljeest
03.04.–27.05. Stanislav Antipov. Soome-ugri rahvaste eluhetked
06.05.–03.06. Concordia Klar 85. Rada tundmatusse hämarikukirjusse
06.06.–26.07. Kummardus skulptor Constantin Brâncușile (1876–1957)
10.06.–15.07. Anders Hjuler. Atlandi väljakutsed
01.06.–04.08. Matti Vainio. Inimloomus
21.07.–15.08. Ivar Kaasik. Homme. Täna. Eile
17.08.–30.09. Badeni Kunstiühing. Emake loodus
10.08.–06.10. Riina Saar, Virge Nemvalts, Leili Poopuu. Meie akvarellid
26.09.–27.10. Arvo Iho. Pääsukese radadel 100 aastat hiljem
07.10.–04.11. Anna Sui. Vikerii
08.11.–02.12. Sander Raudsepp, Lennart Pihl. Müüdid-Surm-Tulnukad
11.12.–09.01. Iris Jurma-Kangur, Egge Edussaar-Harak. Hübiid

2024

12.01.–23.02. Peeter Laurits. Jäälind üksikul saarel
05.04.–05.05. Vilja Promet, Ülle Linnuste. Metsavaikusest merele
07.05.–27.06. Külliki Järvi. Apokalüpsiline 7
15.05.–21.06. Meriliis Volmer. Õnneenergia
08.06.–02.08. Regina-Mareta Soonsein. Tajulõng
01.07.–31.08. Tiit Priidel. Vaikus
02.10.–01.11. Karl-Erik Talvet. Meie võitlus
28.11.–31.12. Anne Olop. Lainetab
06.12.–31.01. 46. Saaremaa Kunstiklubi sügisnäitus

15.12.–30.01. Ann Pajuväli. I vaatus, paus, II vaatus

HIIMUMAA

KÄRDLA KULTUURIKESKUS

Rookopli 18, Kärkla

2022

10.01.–28.01. 100 aastat Rumeenia ja Eesti diplomaatilisi suhteid
03.02.–25.02. Urve Tõnnus. Naise vägi
03.03.–01.04. Tiit Jürisson. Rännakud
08.04.–02.05. Eve Viidalepp. Kassari valgused
02.05.–06.06. Esa Kivivuori, Katrin Kivivuori. Nägime, mida me nägime
02.05.–03.06. Hakkab looma
06.06.–30.06. Kas teksapükstega üldse lastakse taevasse?
01.06.–30.06. Roheline Leader
01.07.–29.07. Kas tekstapükstega üldse lastakse taevasse?
03.08.–26.08. Ahti Seppet. Raskolnikov
03.08.–30.08. Eesti Tuletõrjemuseum. Pritsunaised
30.08.–30.09. Katri Smitt. Krigale-kurr
03.10.–28.10. Vari ja valgus
08.11.–30.12. Naistepäev novembris

2023

12.01.–03.02. Erika Pedak, Tambet Pedak. Made in Saaremaa
07.02.–03.03. Valev Sein. Üks teine tuba
06.03.–31.03. Võrkpallisajand Hiiumaal
03.04.–01.05. Maria Evestus. Irruli
04.05.–26.05. Ülle Marks. Viiv
13.06.–06.06. Hakkab looma 2
01.06.–27.06. Maria Elise Remme. Oodates eilset
09.06.–30.08. Lastekirjanduse Keskus. Piltidega imet tabamas
29.06.–30.07. Toomas Altnurme. Kunst kui metafüüsiline kogemus
31.07.–30.08. Enn Johannes. Maskid ja maskotid
01.09.–30.09. International Laboratory of Art. Mitteruumilised seosed
07.10.–01.12. Stanislav Antipov. Soome-ugri rahvaste eluhetked
06.12.–30.12. Ajaloolised Kärkla kaardid
01.12.–31.01. Naistepäev detsembris

2024

05.02.–01.03. Fred Jüssi, Kalli Sein. Jää, jää!
02.03.–28.03. Piret Kalda. Ikkagi inimene
01.05.–31.05. Malle Pahapill
01.06.–18.06. Kertu-Liina Karjus
07.06.–06.08. Lastekirjanduse Keskus. Piltidega imet tabamas
21.06.–20.08. Enn Kunila kunstikollektsioon: Olev Subbi aktimaalid
26.08.–30.09. Jane Tiidelepp. Kuldkeeled tõmmatud on üle vee
23.09.–30.10. Irina Tammis. Kirjad Kurist

30.09.–30.10. Anna Kõuhkna. Me juured alles võrsumas
04.11.–29.11. Annely Veevo, Enn Veevo
05.11.–24.11. Jälle need nakkushaigused!
04.12.–26.01. Kultuurikeskuse kunstiring. Rijksmuseum
Kärdla

NELJA NURGA GALERII

Keskväljak 5a, Kärdla

2022

04.02.–26.02. Johanna Mudist. Lugusid olemisest II
03.03.–31.03. Stina Murakas. Paradiis
05.05.–30.05. Manfred Dubov. Vaatamata pimedusele
02.06.–25.06. Teet Suur. Kuidas võita sõpru ja mõjutada
hiidlasi
30.06.–27.08. Võta üks ja viis teist
02.09.–01.10. Marju Bormeister, Kerstin Rei. Kohtumine
9 meetril
06.10.–29.10. Irina Tammise. Rõõm

2023

11.01.–02.02. Erika Pedak, Tambet Pedak. Põhjala siid
06.04.–01.05. Piret Rohusaar. Unenäoline Hiiumaa
01.09.–30.09. Rahvusvahelise Kunsti Laboratoorium.
Mitteruumilised seosed
03.11.–25.11. Monica del Norte. Suve viimased ohked
01.12.–27.01. Hiiumaa loojate aastavahetusnäitus

2024

02.02.–02.03. Santa Zukker. Horisont
07.03.–30.03. Loodus läbi meie silmade
04.04.–28.04. Maret Kukkur. Fragmendid
03.05.–25.05. Robin Nõgisto. Hipi Mustlas pokrsiv masin
31.05.–02.07. Ott Kadarik. Vaated ja lõiked
05.07.–31.08. 10 × 4 nurka
16.08.–07.09. Maa ja Mere ulmad. Hiiumaa radadel
08.09.–05.10. Graafika on värv on pind on ruum
10.10.–30.11. Ain Toim. Insenerikunst
05.12.–31.12. Järelpilt

EKL liikmete nimekiri

Seisuga 26.02.2025

1. Aakre, Mari	53. Bormeister, Kadri	105. Gans, Helle
2. Aarmann, Ilme	54. Bormeister, Marju	106. Gans, Taevo
3. Aarne, Liis	55. Braun, Ülle	107. Gedvil, Kelli
4. Aasamets, Hannes	56. Buhenskaja, Tatjana	108. Gordin, Igor
5. Aavik, Viivi	57. Buschmann, Martin	109. Grinchel, Inna
6. Abel, Tiina	58. Canet Sola, Mar	110. Gross, Mauri
7. Aben, Virve	59. Clausen, Jens A.	111. Grzinich, Evelyn
8. Adusk, Aili	60. Cox, Erinn M.	112. Grönholm, Jenny
9. Ahas, Mari Ann (Piret Rumvolt)	61. Danieljants, Rafael	113. Grünbach-Sein, Külli
10. Alalooga, Erik	62. Denny, Richard	114. Grünberg, Maile
11. Al-Assi, Linda	63. Drell, Nelly	115. Guljajeva, Varvara
12. Alber, Merike	64. Dubov, Jüri J.	116. Gulk, Albert
13. Albri, Virve	65. Dubov, Manfred	117. Haab, Raivo
14. Aleksejeva, Marina	66. Dukhomenok, Mikhail	118. Haagensen, Aksel
15. Alesmaa, Kadri	67. Eelma, Helje	119. Haagensen, Ulvi
16. Alev, Eero	68. Eelma, Herald	120. Haavamägi, Margus
17. Allik, Christel	69. Eelma, Kaarel	121. Haljasmäe, Rene
18. Allik, Ingrid	70. Eelma, Sirja-Liisa	122. Hallas-Murula, Karin
19. Allikvee, Tiiu	71. Eelma, Sirje	123. Hallik, Merike
20. Allmägi, Art	72. Eelmaa, Liisi	124. Halliste, Ehalill
21. Allsalu, Vano	73. Eesmaa, Eve	125. Hammer, Kärt
22. Altnurme, Toomas	74. Ehmann, Liivi	126. Hansen, Kristiina
23. Alver, Tiina	75. Eiche, Kaisa	127. Harkes, Hannah
24. Amos, Katrin	76. Eikholm, Tiia	128. Heamägi, Gudrun
25. Andresma-Tamm, Aet	77. Eilsen, Reet	129. Heamägi, Inga
26. Annus, Siim-Tanel	78. Einama, Ira	130. Heapost, Lehti
27. Anšon, Vladimir	79. Einer, Mai	131. Heidmets, Rao
28. Antipov, Stanislav	80. Eiskop, Ainikki	132. Heimola, Anne-Mai
29. Antson (Pakarinen), Malle	81. Eist, Haja	133. Hein, Ants
30. Aren, Krista	82. Ektermann, Maarin	134. Heinsalu, Juss
31. Arpo, Eve	83. Elken, Jaan	135. Helm, Maie
32. Arrak, Ivi	84. Elken, Tiia	136. Helme, Sirje
33. Arro, Jaak	85. Ellamaa, Piret	137. Henning, Eha
34. Aršas, Sofi	86. Eller, Ahto	138. Hinn, Mirjam
35. Artel, Rael	87. Ello, Eleriin	139. Hint, Anu
36. Aru, Inga	88. Eltermaa, Sten	140. Hint, Minna
37. Asu-Õunas, Ene	89. Eplik, Eike	141. Hint, Nils
38. Aunbaum, Leelo-Mai	90. Eras, Airi	142. Hirtentreu, Madlen
39. Baciui, Vladimir	91. Erenurm, Kari Bie	143. Hirv, Indrek
40. Balašov, Igor	92. Erikson, Rita-Livia	144. Hirv, Piret
41. Balbat, Made	93. Erma, Illu	145. Hoffmann, Dolores
42. Baldwin, Tiiu	94. Ermann, Jaanus	146. Huik, Sigrid
43. Beaudoin, Paul	95. Ermel, Aili	147. Huimerind, Ruth
44. Beljaev, Kätrin	96. Ernesaks, Pille	148. Hunt, Mare
45. Benno, Britta	97. Esko, Marten	149. Hütt, Henri
46. Bereczki, Urmas	98. Esnar, Tiiu	150. Ijavonen, Eero
47. Bergmann, Janno	99. Estna, Merike	151. Ilison, Marit
48. Bergmann, Piret	100. Evalo, Made	152. Illend, Leida
49. Billeneeve (Pille Neeve)	101. Evart, Reili	153. Ilo, Jarõna
50. Blankin Jones (Salmin), Pilvi	102. Fomin, Vladimir	154. Ilo, Leida
51. Blumenfeld, Lilja	103. Fomitšev, Vadim	155. Ilus, Mihkel
52. Bogatkin, Georg	104. Fond, Soho	156. Inkatov, Sergei

157. Isupov, Sergei
158. Jaanisoo, Villu
159. Jaanson, Tiit
160. Jaansoo, Hedi
161. Jaansoo, Tarvo
162. Jahu, Villem
163. Jakobsoo, Vaike
164. Jakovlev, Aleksander
165. Jancis, Cloe
166. Jegikjan, Ashot
167. Jelle, Heigo
168. Joandi, Annelie
169. Johannes, Enn
170. Johanson, Anu
171. Juhandi, Erkki
172. Juhanson, Aivar
173. Juske, Ulla
174. Juurak, Anu
175. Jõekalda, Loit
176. Jõekalda, Virge
177. Jõers, Ann
178. Jõgeva, Sandra
179. Jõgi, Eha-Pilvi
180. Jänes, Pille
181. Järg, Monika
182. Järg, Zoja
183. Järmüt, Mai
184. Järmüt, Villu
185. Järv, Ingrid
186. Järve, Saskia
187. Järvila, Külliki
188. Jäätma, Kadri
189. Jürgens, Tõnis
190. Jüris, Jaana
191. Jürna, Irene
192. Jürna, Tiit
193. Jürves, Triinu
194. Kaares, Martin
195. Kaaret, Eve
196. Kaarma, Anna
197. Kaarma, Mari
198. Kaasik, Elna
199. Kaasik, Ivar
200. Kaasik, Peeter
201. Kaasik-Aaslav, Rainer
202. Kadanik, Mari
203. Kadarik, Kiira-Marianne
204. Kadarik, Margus
205. Kaerma, Kadri
206. Kaev, Katrin
207. Kagovere, Anni
208. Kajandu, Krista
209. Kalamees, Kristin
210. Kaleviste, Pille
211. Kaljo, Kai
212. Kaljuste, Tiina
213. Kallas, Mariann
214. Kallast-Luure, Terje
215. Kalling, Maria
216. Kalm, Anu
217. Kalm, Mart
218. Kalman, Karin
219. Kalvik, Liina
220. Kamsen, Esta
221. Kangilaski, Kadri
222. Kangor, Eero
223. Kangro, Kirke
224. Kangro, Tauno
225. Kann, Uku
226. Kannus, Erki
227. Kannus, Merle
228. Kapajeva, Maria
229. Kapsta, Keesi
230. Kard, Elin
231. Kari, René
232. Karik-Hallimäe, Malle
233. Karm, Elje
234. Karmin, Mati
235. Karolin, Lija
236. Kartau, Mari
237. Karu, Kersti
238. Kase, Dagmar
239. Kasearu, Flo
240. Kaselaan, Jass
241. Kasemaa, Markus
242. Kasemets, Eleny
243. Kasemets, Erki
244. Kask, Alice
245. Kask, Eve
246. Kask, Jüri
247. Kask, Kaido
248. Kask, Katrin
249. Kask, Margot
250. Kasonen, Merle
251. Kass, Jüri
252. Kedelauk, Annika
253. Keek, Anne
254. Keerdo, Viivi-Ann
255. Keevallik, Liina
256. Keiv, Raili
257. Kekišev, Marko
258. Keller, Raul
259. Kelomees, Raivo
260. Kelpman, Mare
261. Kelpman, Rein
262. Kelt, Heli
263. Kenkmaa, Mariliis
264. Kenkmaa, Tõnis
265. Kerge, Triin
266. Kermik, Jüri
267. Kermik, Riina
268. Kerstna, Kati
269. Kesa, Kaija
270. Keskküla, Helena
271. Kesler, Kaja
272. Kiiler, Eve
273. Kiinvald, Alissa
274. Kiipli, Mari-Leen
275. Kikkas, Kaupo
276. Kilk, Miljard
277. Kilusk, Lauri
278. Kingu, Edda
279. Kirsipuu, Tiit
280. Kisand, Monika
281. Kits-Karm Kaja
282. Kiudsoo-Värv, Kai
283. KIWA (Jaanus Kivaste)
284. Kivi, Signe
285. Kivihall, Heino
286. Kivihall, Pille
287. Kivilo, Mae
288. Kivimaa, Katrin
289. Kivimäe, Juta
290. Kivioja, Aili
291. Kivirüüt, Riina
292. Klemmer, Veiko
293. Klugman, Ljubov
294. Koger, Liis
295. Koha, Eve
296. Kokamägi, Epp-Maria
297. Kolk, Ellen
298. Koll, Kersti
299. Koll, Maire
300. Komissarov, Eha
301. Kommitz, Eda
302. Kongi, Kristi
303. Konno, Kaili-Angela
304. Kontus, Margus
305. Koort, Andres
306. Koplimets, Karel
307. Koppel, Kai
308. Koppel, Keiu
309. Koppel, Lauri
310. Kormašov, Andrei
311. Kormašov, Jaana
312. Kormašov, Orest
313. Kormašova, Luule
314. Korn, Leanika
315. Kornilov, Aleksei
316. Korstnik, Ene
317. Kotselainen, Katarina
318. Kotter, Georg
319. Kriisa, Sirje
320. Kriisa, Tõnis
321. Kristerson, Aimar
322. Kroonmann, Mait
323. Kruus, Ülle
324. Kruusamäe, Ilmar
325. Kruusing, Agur
326. Kruusmägi, Liisa
327. Kruuv, Imbi
328. Kudisiim, Inge
329. Kuimet, Paul
330. Kukk, Allan

331. Kukkur, Krõõt
332. Kuks, Viive
333. Kuld, Ilme
334. Kuld, Riho
335. Kull, Helle
336. Kullerkupp, Piret
337. Kuma, Olev
338. Kurema, Kadi
339. Kurismaa, Kaarel
340. Kurismaa, Mari
341. Kurm, Rainer
342. Kurvitz, Raoul
343. Kuznetsov, Vladislav (Kuzja Zverev)
344. Kuulbusch-Mölder, Aime
345. Kuusing, Kai
346. Kuusing, Toomas
347. Kuusk, Laura
348. Kuuskemaa, Jüri
349. Kuuskmann, Sirje
350. Kuutma, Leena
351. Kuutma, Peeter
352. Kõiv, Külli
353. Kõiv, Reeli
354. Kõiv, Viljar
355. Kõiva, Meeli (Mery Crystal Ra)
356. Kõresaar, Andrus
357. Kõuts, Ülle
358. Käbin, Mari
359. Käesel, Tiina
360. Kändler, Irja
361. Kändler, Piret-Eve
362. Kängsepp (Piirimäe), Kadi
363. Kärmas, Enn
364. Käsper, Eeva
365. Käärmann, Juka
366. Köster, Annely
367. Köster, Indrek
368. Kõõgard, Ivo-Maria
369. Kõõp, Andro
370. Kõõbarsepp, Kadi
371. Kül, Neeme
372. Kül, Tiia
373. Kõnnap, Julia Maria
374. Kõnnapu, August
375. Kõnnapu, Liivi
376. Kõnnapu, Vilen
377. Kõtas, Kaarel
378. Kõtt, Kristel
379. Kõtt, Mati
380. Kõttner, Urve
381. Laamann, Tarrvi
382. Laanberg, Maiu
383. Laanemaa, Mari-Liis
384. Laanmaa, Kersti
385. Laas, Ivi
386. Laas, Kulla
387. Laasberg, Riste
388. Laide, Raini
389. Laimre, Marco
390. Lamp, Ene
391. Lamp, Silja
392. Lansberg, Carmen
393. Laos, Krista
394. Lapteva Sidljarevitš, Maria
395. Larmola, Kivi
396. Lass, Tiit-Maret
397. Lauk, Tõnu
398. Laur, Tiit
399. Laurentsia (Lauri Sillak)
400. Laurits, Kristiina
401. Laurits, Peeter Maria
402. Lavonen, Hanna-Liisa
403. Leedjärv, Kristel
404. Leesi, Krista
405. Lehari, Kaia
406. Lehari, Krista
407. Lehis, Pille
408. Leinbock, Peeter
409. Leis, Katrin
410. Leis, Ülo
411. Lember, Jutta
412. Leo, Liina
413. Lepik, Lisette
414. Lepp, Hans
415. Lepparu, Silvi
416. Leppoja, Riina Grethel
417. Leskin-de Muynck, Anna
418. Lestberg, Ly
419. Leškin, Liivia
420. Levin, Mai
421. Liigand, Marju
422. Liiv, Elo
423. Liivat, Lola
424. Liivrand, Anna Mari
425. Liivrand, Harry
426. Lill, Evelin
427. Lill, Solveig
428. Lillemets, Vello
429. Lillemets, Viktorija
430. Lind, Imbi
431. Lindpere, Piret
432. Linnaks-Heid, Epp
433. Linnap, Peeter
434. Litvinov, Aleksander
435. Litvinova, Anna
436. Ljutjuk, Mara
437. Ljutjuk, Nestor
438. Lobanov, Andrei
439. Lobjakas, Mare
440. Lohu (Krõber), Lisa
441. Loid-Kudu, Helina
442. Loodus, Holger
443. Looman, Heiki
444. Luiga, Eneli
445. Luik, Airi
446. Luik, Eve
447. Luik, Jaan
448. Luik, Philip Arvo
449. Luisk, Ivika
450. Lukats, Kaia
451. Lukk-Toompere, Regina
452. Lumi, Marita
453. Lumiste, Ann
454. Luuk, Tamara
455. Luure, Urmas
456. Lõhmus, Helle
457. Lõhmus, Margit
458. Lõhmus, Tiina
459. Lõo, Andres
460. Lõdig-Algvere, Liia
461. Lõus, Urmas
462. Maantoa, Rein
463. Maantoa, Rutt
464. Maarand, Ruuda
465. Maasik, Arne
466. Maasik, Kaisa
467. Maasik, Keiu
468. Maasik, Maasike
469. Maiste, Juhan
470. Malin, Jaan
471. Malkov, Tõnis
472. Manglus, Eilve
473. Maran, Kärt
474. Maran, Olav
475. Mardna, Evi
476. Margus, Eve
477. Marguste, Epp
478. Maripuu, Mihkel
479. Mark, Ülar
480. Marks, Reda
481. Marks, Ülle
482. Marõšev, Vitali
483. Mats, Krista
484. Meel, Raul
485. Meigas, Leonardo
486. Meister, Katarina
487. Meister, Lillian
488. Meremaa-Piho, Merlin
489. Merila, Herkki-Erich
490. Merima, Sirje
491. Meschin, Marika
492. Mesikäpp, Aarne
493. Mesikäpp, Ülle
494. Mets, Mall
495. Metsis, Anne
496. Mihhalevitš, Boris
497. Mikhlepp, Marit
498. Miitel, Reet
499. Mikk, Toomas
500. Mikk, Maanus
501. Mikof, Mare
502. Mikof-Liivik, Maie
503. Mildeberg, Jüri
504. Mildeberg, Piret

505. Monko, Marge	563. Paal, Anu	621. Puhm, Rave
506. Moor, Reet	564. Paap, Kristi	622. Pukk, Aapo
507. Morgen-Hääl, Maire	565. Paberit, Tõnis	623. Pulk-Piatkowska, Reet
508. Mosolainen, Lilian	566. Padar, Aulo	624. Punga, Jaan
509. Moss, Rauno Thomas	567. Pajo, Ingrid Helena	625. Purre, Anu
510. Movko-Mägi, Alyona	568. Pajumaa, Miralda	626. Purtsak, Brenda
511. Mudist, Johanna	569. Pajupuu, Kadi	627. Puudist, Tarmo
512. Mudist, Katariin	570. Pajuste, Jaanika	628. Puustak, Kaisa
513. Muravskaja, Tanja	571. Paldrok, Al	629. Pöld, Laura
514. Murka, Maarit	572. Palgi, Maris	630. Pöldme, Priit
515. Muru, Urmas	573. Pallon, Riin	631. Pöldroos, Enn
516. Murusalu, Len	574. Pallo-Vaik, Tiiu	632. Põllu, Kristiina
517. Must, Peeter	575. Palm, Hille	633. Pähkel, Lii
518. Mustonen, Eva	576. Paluoja, Vello	634. Pählapuu, Laura
519. Mäemets, Maarja	577. Pangsepp, Priit	635. Pärenson, Kaisa
520. Mäetamm, Marko	578. Parbo, Mari	636. Pärk, Matti
521. Mägar, Rein	579. Paris, Mall	637. Pärn, Evi
522. Mäger, Arno	580. Parmasto, Anne	638. Pärn, Jaan
523. Mäger, Tiiu	581. Pars, Ene	639. Pärnamets, Kadri
524. Mänd, Lennart-Jaak	582. Parts, Kaie	640. Pääsuke, Tiit
525. Männi, Viivi-Merike	583. Paul, Illimar	641. Püüman, Kustav-Agu
526. Mölder, Krista	584. Paulin, Margit	642. Raadik, Ede
527. Münt, Meiu	585. Pedak, Erika	643. Raadik, Ülle
528. Nagel, Karl-Kristjan	586. Pedanik, Mare	644. Raag, Andrus
529. Nautras, Marko	587. Pedanik, Urmas	645. Raamat, Rein
530. Neidre, Naima	588. Peerna, Jaanika	646. Raidma, Mare
531. Netšvolodov, Stanislav	589. Pere, Katrin	647. Raidma-Suumann, Kersti
532. Niinemägi, Maarja	590. Pere, Peeter	648. Raidmets, Toivo
533. Niinepuu-Kiik, Piret	591. Peri, Mart	649. Raidpere, Mark
534. Noor, Viive	592. Petersen, Per William	650. Rajangu, Raul
535. Norman, Kristina	593. Petersen, Sirje	651. Rajasalu, Ülle
536. Nukke, Mall	594. Pihlapson (Kosorotova), Sandra	652. Rander, Tanel
537. Nukki, Ats	595. Piho, Ivi	653. Randjärv, Saima
538. Nurk, Kaie	596. Piho, Juss	654. Randla, Gunta
539. Nurk, Maarja	597. Piile, Katrin	655. Randmaa, Rita
540. Nuusberg-Tugi, Henriette	598. Piir, Enno	656. Rannamets-Heinsalu, Jane
541. Nõgisto, Robin	599. Piirimäe, Krista	657. Rannik, Kaie
542. Nõgisto (Verev), Olivia	600. Piirsalu, Marilyn	658. Rass, Evi
543. Nõmberg, Ebe	601. Piisang, Tiina	659. Ratas, Haidi
544. Nõmmela, Mari	602. Pikamäe, Tiina	660. Rattus, Kersti
545. Ojamaa, Pilvi	603. Piksarv, Hanna	661. Raud, Anu
546. Ojamaa Kuhn, Epp	604. Pilvet-Martinson, Thea	662. Raud, Piret
547. Ojaver, Jüri	605. Pirsko, Tiiu	663. Raud, Rosita
548. Ojaver, Terje	606. Plink, Villu	664. Raudsepp, Iivi
549. Okas, Jüri	607. Polli, Heitti	665. Raudsepp, Sirje
550. Okk, Jaanika	608. Polli, Helgi	666. Raudsepp, Taaniel
551. Oks, Anne	609. Poobus, Ettel	667. Raun, Maie-Ann
552. Olbri-Kaarna, Kai-Mai	610. Popolitova, Darja	668. Raunam, Ane
553. Ole, Kaido	611. Porri, Anneli	669. Raus, Urmo
554. Ollisaar, Aet	612. Poslawski, Georg	670. Rautso, Mati
555. Ootsing, Enno	613. Preiman, Siim Ghert	671. Rea, Priit
556. Orav, Aigi	614. Prekup, Mari	672. Rea-Smyth, Reet
557. Orav, Alina	615. Priks, Saima	673. Rebane, Mari-Liis
558. Orgusaar, Angela	616. Pruuden, Kalle-Priit	674. Rebane, Tiiu
559. Orgusaar, Kairi	617. Pruuli, Heldur	675. Rei, Kerstin
560. Orgusaar, Urmas-Jüri	618. Prääts, Rait	676. Reiman, Kristin
561. Ostra, Tauno	619. Puhkan, Tiina	677. Reinsalu, Tiina Mariam
562. Paabus, Kristina	620. Puhkan, Urmas	678. Reinula-Stern, Lee

679. Reissar, Tiit
680. Relo-Šaulys, Mari
681. Repnau, Lilli-Krõõt
682. Risthein, Helena
683. Rodgers, Anne Daniela
684. Rodgers, Paul Leonard
685. Rohusaar, Piret
686. Roodla, Merike
687. Roolaht, Anne
688. Roosa, Jüri
689. Roos-Himma, Linda
690. Roosimõlder, Tarmo
691. Roosma, Anu
692. Roostalu, Tähti
693. Roosvalt, Mari
694. Roosvalt, Uno
695. Roots, Fideelia-Signe
696. Rosin, Rait
697. Rosso, Francesco
698. Ruben, Lembe
699. Ruber, Piia
700. Rubis, Leho
701. Rudaš, Peeter
702. Runge, Sirje
703. Rõuk, Andrus
704. Rõuk, Riho
705. Rästas, Kristen
706. Rätsep, Ilme
707. Saadoja, Tõnis
708. Saag, Sven
709. Saag, Katrin
710. Saan, Aino
711. Saan-Soom, Kristel
712. Saar, Jaan
713. Saar, Kai
714. Saar, Martin
715. Saare, Mare
716. Saarepuu, Silja
717. Saareväli, Elis
718. Saarits, Sten
719. Sakk, Ivar
720. Saks, Jaak
721. Saks, Külliki
722. Saks, Reti
723. Saluvee, Liia
724. Samarüütel-Long, Anu
725. Samma, Jaanus
726. Sander, Krista
727. Sarandi, Helle-Maret
728. Sarapik, Virve
729. Sarapu, Maret
730. Sarapu, Tiina
731. Sarapuu, Hermes
732. Sarv, Feliks
733. Sasi, Malle
734. Saul-Rämonen, Evelin
735. Schneider, Ivi-Els
736. Sein, Kalli
737. Sein, Valev
738. Selisaar, Eve
739. Semjonov, Pavel
740. Semper, Ene-Liis
741. Semper, Viive
742. Seppel, Kärt
743. Seppet, Ahti
744. Sepping, Eva
745. Sepping, Peeter
746. Sepsivart, Uku
747. Sergijenko, Tamara
748. Sibola-Hansen, Gea
749. Sibul, Kristel
750. Siib, Liina
751. Siim, Ludmilla
752. Sild, Malle-Maria
753. Sildnik, Matthias
754. Sillaste Eha
755. Simson, Aivar
756. Simson, Krista
757. Sinjukajev, Viktor
758. Sipelgas, Katrin
759. Siplane-Šmalko, Külli-Kerttu
760. Sisask, Helli
761. Siska, Rait
762. Skolimowski, Birgit
763. Smidt, Mirja-Mari
764. Smidt, Tõnu
765. Soans, Hanno
766. Soans, Jaak
767. Soans-Rank, Anu
768. Sobolev, Vitali
769. Sokolova, Krista
770. Solomõkova-Gustavson, Aljona
771. Soo, Taimi
772. Soo, Tiina
773. Soomre, Maria-Kristiina
774. Soonsein, Regina-Mareta
775. Sooster, Tennopent
776. Sork, Piia
777. Sova, Pire
778. Stamberg, Sven-Erik
779. Staniševskaja, Vera
780. Sterpu, Eugen
781. Strahhov, Anatoli
782. Stranberg, Anu
783. Stratskas, Marta
784. Strohm, Karin
785. Sui, Anna
786. Suisalu, Taavi
787. Suits, Vaida
788. Sukmit, Killu
789. Sule-Trubert, Merike
790. Summatavet, Ella
791. Summatavet, Kärt
792. Summatavet, Mait
793. Summatavet, Triin
794. Sunny-Dzidzaria, Urve
795. Suumann, Imat
796. Suurväli, Laivi
797. Suvi, Marleen
798. Swarczewskaja, Ludmila
799. Sõmer, Maret
800. Säde Lehni, Margit
801. Säre, Johannes
802. Sööt-Arslan, Mai
803. Sütevaka, Andres
804. Šatunov, Aleksei
805. Šaulys, Adolfas
806. Šestakov, Jüri
807. Škodenko, Anna
808. Zentsik, Eduard
809. Ziko (Zintšenko), Igor
810. Zoova, Jasper
811. Zubaka, Ivan
812. Taamal, Aune
813. Taavet, Ave
814. Tafel, Ivi
815. Tafel-Vahtra, Marget
816. Tai, Hansel
817. Taiger, Vladimir
818. Taimla-Rannala, Siiri
819. Taimre-Orglaan, Malle
820. Taklaja, Kattri
821. Tali, Andres
822. Tali, Kaire
823. Tali, Risto
824. Talve, Taavi
825. Tamane, Diana
826. Tamberg, Eugen
827. Tamm, Ralf
828. Tamm, Margus
829. Tammelaan, Tea
830. Tammetalu, Tiina
831. Tammi, Mari-Liis
832. Tammik, Anneli
833. Tammik, Rein
834. Tammper, Erika
835. Tammisaar, Jaan
836. Taniloo-Bogatkin, Airike
837. Taremaa (Veersalu), Signe
838. Tarkmees, Krete
839. Taska-Berglund, Marje
840. Tauts, Elve
841. Teder, Annika
842. Tedresaar, Edgar
843. Teevet, Taavi
844. Teeäär, Berit
845. Tegova, Enn
846. Teinfeldt-Grins, Maryliis
847. Tepand, Liina
848. Tepandi, Tio
849. Thalheim, Milvi
850. Thurlow, Vappu
851. Tihemets-Viies, Evi
852. Tiidelepp Rähn, Jane

853. Tiitsar, Ketli	911. Vaikla, Tüüne-Kristin	969. Volens, Mari
854. Tiitsmaa, Margus	912. Vaikla, Urmo	970. Volmer, Hardi
855. Tiitus-Laubre, Tiina	913. Vaino, Tiiu	971. Vool, Udo
856. Tilk, Kaie	914. Vaino, Urmas	972. Voore, Ene
857. Timusk, Irina	915. Vainre, Mart	973. Voosalu, Ülle
858. Tolli, Tuulikki	916. Vaks, Kersti	974. Voss, Esta
859. Tolsting, Tanel	917. Valdma, Tiiu	975. Vugts, Toon
860. Tomberg, Mall	918. Valdma-Härm, Maria	976. Võro, Liina
861. Tomberg, Riina	919. Valge, Alo	977. Võsa-Tangsoo, Reimo
862. Tool, Krista	920. Valk, Heinz	978. Väli, Ekke
863. Toom, Kadri	921. Valk, Marika	979. Väljaots, Viive
864. Toom, Maire	922. Valk, Maris	980. Vällik, Martin
865. Toomast, Marko	923. Valk-Kagovere, Kelli	981. Õllek, Kristina
866. Toomik, Jaan	924. Vallikivi, Ilmar	982. Õun, Aate-Heli
867. Tooming Buchanan, Kaja	925. Valter, Ene	983. Õun, Mats
868. Toompere, Kalle	926. Vanhanen, Riina	984. Õunap, Õnne
869. Toompere, Rait	927. Vannas-Raid, Maarja	985. Õunapuu, Ervin
870. Tootmaa, Anne	928. Varik, Eveli	986. Õunapuu, Matti
871. Toots, Laura	929. Varik, Kerttu	987. Äkke, Liisa
872. Tormis, Kersti	930. Varkki, Harvi	988. Übi, Tiiu
873. Treier, Heie Marie	931. Varm, Taavi	989. Üksine, Marje
874. Treiman, Ilona	932. Varol, Riina	990. Ümar, Meedi
875. Trell, Vello	933. Varres, Tarvo Hanno	
876. Treu, Ruudi	934. Vasserman, Benjamin	
877. Triboi, Anatolie	935. Veegen, Katrin	
878. Trolla, Heiki	936. Veelma, Maija	
879. Trossek, Andreas	937. Veenre, Tanel	
880. Truus, Silja	938. Veermets, Mati	
881. Tuberg, Kertu	939. Veermäe, Ivar	
882. Tuksam, Heli	940. Vellerind, Kertu	
883. Tulev-Soots, Tiiu	941. Vellerind, Tea	
884. Tuul, Alar	942. Vene, Einar	
885. Tuvikene, Küllike	943. Vernik, Vergo	
886. Tõnissoo, Allan	944. Vetemaa, Eve	
887. Tõnissoo, Toomas	945. Videvik, Helle	
888. Tõnnov, Margus	946. Vihterpal (Orav), Lumi Kristin	
889. Tänav, Rita	947. Viidalepp, Eve	
890. Türn, Anne	948. Viik, Urmas	
891. Tüür, Reiu	949. Viik-Kalluste, Sohvi	
892. Ulas, Maria-Kristiina	950. Viir, Sigrid	
893. Ulas, Ruudu	951. Viirelaid, Tiina	
894. Ulfsak, Johanna	952. Viires, Epp	
895. Undusk, Maarja	953. Viires, Kadri	
896. Unt, Vilve	954. Viires, Madli	
897. Untera, Anne	955. Viirg, Marge	
898. Urtson, Peeter	956. Vjar, Tiiu	
899. Uslar, Kristiina	957. Vilde, Tiia-Lena	
900. Uustalu, Naima	958. Viljus, Mart	
901. Vaarik, Marta	959. Villand, Kersti	
902. Vabul, Anneliis	960. Vinn, Raili	
903. Vaher, Priit	961. Vinn, Vello	
904. Vahersalu-Paris, Helle-Reet	962. Vinogradov, Valeri	
905. Vahter, Kuulo	963. Vint, Aili	
906. Vahtra, Anu	964. Vint, Eva	
907. Vahtra, Anne	965. Vint, Maara	
908. Vahtre, Silver	966. Vint, Toomas	
909. Vaikla, Ann-Mirjam	967. Virkus, Krista	
910. Vaikla, Ingel	968. Visnap, Jaak	

Mittetulundusühing Eesti Kunstnike Liit PÕHIKIRI

I Üldsätted

1. Mittetulundusühing „Eesti Kunstnike Liit“

1.1. Mittetulundusühing „Eesti Kunstnike Liit“ (edaspidi „Liit“) on professionaalseid eesti kunstnikke, kunstiteadlasi ja kunstitöötajaid ning nende loomingulisi ühendusi ühendav loominguline liit (loomeliit), mis on loodud 14. märtsil 1922. a ja mille õiguseellane on Eesti Kujutavate Kunstnikkude Keskühing.

1.2. Liit on eraõiguslik juriidiline isik, mis juhindub oma tegevuses Eesti Vabariigi õigusaktidest, oma põhikirjast ja organite otsustest.

1.3. Liit tegeleb majandustegevusega niivõrd, kui see on vajalik Liidu põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks, toetamiseks ja läbiviimiseks. Liit ei või jaotada kasumit oma liikmete vahel.

2. Liidu asukoht

Liidu asukohaks on Tallinn, Eesti Vabariik.

3. Liidu organid

Liidu kõrgeimateks organiteks on liikmete üldkoosolek (edaspidi „Suurkogu“) ja Suurkogude vahelisel ajal volinike koosolek (edaspidi „Volikogu“). Liidu igapäevast tegevust korraldab Liidu juhatus (edaspidi „Juhatus“). Organite pädevused on määratletud põhikirjas.

II Liidu eesmärgid ja tegevus

4. Liidu eesmärgid

Liidu eesmärkideks on:

- 4.1. eesti kunstikultuuri edendamine;
- 4.2. kunstiloomingu prestiiži tõstmine ühiskonnas;
- 4.3. kunstnike ja kunstiteadlaste kutsehuvi ja loomevabaduse kaitsmine;
- 4.4. kunstnike ja kunstiteadlaste sotsiaalse staatuse väärtustamine ning sotsiaalne kaitse;
- 4.5. eesti kunstnike rahvusvaheliste sidemete edendamine.

5. Liidu tegevus

Oma eesmärkide saavutamiseks Liit:

5.1. kogub ja jaotab rahalisi vahendeid põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks, muu hulgas omandades, võõrandades, koormates või andes kasutusse Liidu kinnis- ja vallasvara;

5.2. algatab ja toetab kunstiloomingu arendamise ja kunsti tutvustamisega seotud projekte;

5.3. esindab Liidu liikmeid riigi ja kohaliku omavalitsuse organite ja asutuste, samuti ühiskondlike organisatsioonide ja kolmandate isikute ees;

5.4. esitab riigivõimuorganitele ettepanekuid, muu hulgas seoses valdkondliku arendustegevusega ja valdkondliku seadusloomega;

5.5. korraldab kunstinäitusi ja esindab kunstinäitustel Liitu;

5.6. kogub ja vahendab kunstiga seonduvat informatsiooni;

5.7. kogub andmeid oma liikmete loodud teoste ja esituste kohta;

5.8. toetab oma liikmete loometegevust ja enesetäiendamise korraldamist, muu hulgas läbi ateljeede, stuudiote, töökodade ja galeriide liikmete kasutusse andmise ning läbi liikmetele stipendiumite jagamise;

5.9. esindab Liidu liikmeid rahvusvahelistes organisatsioonides;

5.10. arendab kirjastustegevust;

5.11. nõustab Liidu liikmeid;

5.12. arendab galeriitegevust;

5.13. korraldab muud tegevust, mis vastab Liidu eesmärkidele ning ei ole vastuolus seaduse ega põhikirjaga.

6. Liidu pädevus

Liidul on õigus:

6.1. omada varalisi ja mittevaralisi õigusi ning kanda vastavaid kohustusi, olla hagejaks või kostjaks kohtus;

6.2. astuda lepingulistesse suhetesse Eesti Vabariigi ning välisriikide juriidiliste ja füüsiliste isikutega, arendada

nendega koostöösidemeid, olla rahvusvaheliste organisatsioonide liige;

6.3. asutada juriidilisi isikuid vastavalt oma põhikirjalistele eesmärkidele. Liit ei tohi olla täisühingu osanik ega usaldusühingu täisosanik ega juhtida täis- või usaldusühingut.

III Liikmelisus

7. Liidu liikmed

Liidu liikmeteks võivad vabatahtlikkuse alusel olla järgmised füüsilised ja juriidilised isikud:

7.1. füüsilised isikud: oma loomingulist võimekust ja aktiivsust praktikas tõestanud professionaalsed kunstnikud, kunstiteadlased ja kunstitöötajad. Liidu liikmeks ei ole kohustust võtta isikut, keda on kriminaalkorras karistatud tahtlikult toime pandud teo eest või kes on varem Liidust välja arvatud muul alusel kui isikliku avalduse alusel või kes on muul viisil oluliselt kahjustanud Liidu või tema liikmete huve;

7.2. juriidilised isikud: oma tegevuse tulemuslikkust praktikas tõestanud mittetulundusühingud – loomingulised ühendused ja liidud, millel on vähemalt 25 liiget (edaspidi „Liikmesorganisatsioonid“ või ka „Alaliidud“).

7.3. Liidu juhatus peab oma liikmete registrit, millesse kantakse isiku nimi, elu- või asukoht, isiku- või registrikood, liikmeks astumise aeg, andmed liikmelisuse peatamise, Liidust väljaarvamise või väljaastumise kohta, ning muid seaduses lubatud andmeid.

8. Liidu auliikmed

8.1. Eesti kunsti ja Liidu ees erilisi teeneid omavatele füüsilistele isikutele võib Volikogu omistada Liidu auliikme nimetuse.

8.2. Liidu auliikmel puudub õigus algatada Suurkogu kokkukutsumist, hääleõigus Suurkogul ning õigus olla valitud Liidu organitesse. Kui auliikme nimetus omistatakse Liidu liikmele, siis käesolevas lõigus sätestatud piirangud tema kohta ei kehti.

8.3. Auliikme statuudi kehtestab Volikogu.

9. Liidu liikmeks vastuvõtmise kord

9.1. Liikmestaatuse taotlemiseks esitab füüsiline või juriidiline isik Volikogule avalduse; füüsiline isik esitab lisaks avaldusele portfoolio ja 3 soovituskirja Liidu liikmetelt.

9.2. Isiku Liidu liikmeks vastuvõtmise otsustab Volikogu vastavasisulise kirjaliku avalduse alusel, hinnates isiku vastavust punktis 7.1 ja 7.2. nimetatud kriteeriumitele. Volikogul on õigus liikme vastuvõtmise otsustamiseks nõuda lisaks punktis 9.1 nimetatud materjalidele liikmelisuse taotleja loomevaldkonnaga seotud materjalide esitamist või muid Liidu liikmeks vastuvõtmise sobivust kinnitavaid dokumente Volikogu enda äranägemisel.

9.3 Avalduse läbivaatamine toimub hiljemalt 3 kuu jooksul alates avalduse kättesaamisest.

10. Liikmelisuse mitteüleantavus

10.1. Liikmelisust Liidus ja liikmeõiguse teostamist ei saa üle anda (välja arvatud põhikirja p.-s 18.2. nimetatud juhul).

10.2. Füüsilisest isikust liikme surma korral tema liikmelisus Liidus lõpeb.

10.3. Juriidilisest isikust liikme lõppemise korral tema liikmelisus Liidus lõpeb, v.a seaduses sätestatud juhtudel.

11. Liikmelisuse peatamine

11.1. Liidu Juhatus võib liikmelisuse liikme kirjaliku avalduse alusel peatada.

11.2. Liige, kelle liikmelisus on peatatud, on vabastatud liikmemaksust ja tal puuduvad liikmeõigused.

12. Liikme väljaastumine ja väljaarvamine Liidust

12.1. Liige arvatakse Liidust välja Volikogu otsusega.

12.2. Liikme võib Liidust välja arvata järgmistel alustel:

12.2.1. Liidu põhikirja või organi otsuse korduv mittemäitmine vähemalt kuue (6) kuu jooksul või Liidu ees võetud lepingulise kohustuse oluline rikkumine;

12.2.2. Liidule või Liidu liikmele otseselt või kaudselt varalise või mittevaralise kahju tekitamine, muu hulgas au teotamise või maine kahjustamise (nii ebakohase väärtushinnangu kui ebaõigete andmete avaldamise) kaudu;

12.2.3. liikme heade kommete vastane käitumine;

12.2.4. Volikogu poolt kehtestatud liikmemaksu mittemaksumine vähemalt kahe aasta jooksul;

12.2.5. Liikmesorganisatsioon ei vasta enam punktis 7.2 nimetatud kriteeriumitele;

12.2.6. Liikmesorganisatsioon ei ole Volikogu koosolekutel osalenud ei oma esindaja kaudu ega volitades teist Volikogu liiget vähemalt 4 korral kahe aasta jooksul;

12.2.7. Liikme kirjalik avaldus Liidust väljaastumiseks.

12.3. Käesoleva punkti mõttes loetakse Liikme tegevuseks ka liikme valitseva mõju all oleva juriidilise isiku tegevust.

13. Vastutuse välistamine

Liit ei vastuta oma liikmete kohustuste eest ja Liidu liikmed ei vastuta Liidu varaliste kohustuste eest.

IV Liidu liikmete õigused ja kohustused

14. Liikmete õigused

Liidu liikmel on õigus:

14.1. osaleda Liidu liikmete Suurkogul, valida ja olla valitud Liidu organitesse;

14.2. algatada Suurkogu kokkukutsumine põhikirjas sätestatud korras;

14.3. teha ettepanekuid Liidu põhikirja muutmiseks;

14.4. algatada programme ja projekte Liidu põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks;

14.5. esitada Juhatusse ja/või Volikogule ettepanekuid Liidu või selle organite töö kohta;

14.6. kaevata Juhatusse otsuse peale Volikogule;

14.7. kaevata Volikogu otsuse peale Suurkogule.

Kaebus tuleb esitada enne Suurkogu päevakorra väljakuulutamist;

14.8. saada teavet Liidu ja tema organite tegevuse ning vastuvõetud otsuste kohta, välja arvatud teavet, mis võib kahjustada Liidu, Liidu koostööpartnerite või konkursil osalejate majanduslikke või muid tähelepanuväärseid huvisid;

14.9. osaleda Liidu poolt organiseeritud üritustel;

14.10. lahkuda Liidust või peatada oma liikmelisus.

15. Liikmete kohustused

Liidu liige on kohustatud:

15.1. järgima Liidu põhikirja sätteid ja organite otsuseid;

15.2. tasuma Volikogu poolt kehtestatud liikmemaksu;

15.3. suhetes Liidu ning teiste Liidu liikmetega juhinduma headest kommetest ja kollegiaalsuse põhimõtetest;

15.4. informeerima Liitu oma kontaktandmete muutmise viivitamatult;

15.5. esitama loovisikuna andmeid loodud teoste ja esituste kohta Volikogu poolt kehtestatud korras;

15.6. esitama loovisikuna andmeid stipendiumi või muu toetuse kasutamise kohta vastavalt punktides 26.20-26.22 nimetatud kordadele, kui Liit on liikmele stipendiumi või toetuse andnud;

15.7. täitma kohaselt muid liikme poolt Liidu ees võetud lepingulisi kohustusi.

16. Liikmete vastutus

Liidu liige vastutab tema poolt Liidule tekitatud kahju eest vastavalt seadusele.

17. Liikmekaart

Füüsilistest isikutest liikmetele ja auliikmetele annab Liit välja Liidu liikmekaardi.

V Liidu juhtimine

18. Suurkogu

18.1. Liidu kõrgeimaks organiks on Suurkogu, millel võivad osaleda kõik Liidu liikmed. Suurkogude vahelisel ajal on kõrgeimaks organiks Volikogu.

18.2. Liidu liige võib volitada kirjalikult teist Liidu liiget ennast Suurkogul esindama. Igal Liidu liikmel on hääletamisel üks hää.

19. Suurkogu pädevus

Suurkogu pädevusse kuulub:

19.1. põhikirja muutmine;

19.2. Liidu tegevuse eesmärgi muutmine;

19.3. Juhatus aruande ärakuulamine ja Liidu organite tööle hinnangu andmine;

19.4. resolutsioonide ja pöördumiste vastuvõtmine kõigis siseriiklikes ja rahvusvahelistes küsimustes, mis seonduvad Liidu huvidega;

19.5. otsuse vastuvõtmine Tallinn, Vabaduse väljak 8 (Tallinna Kunstihoone) kinnistu ja Vabaduse väljak 6

korteriomandite, mis on registreeritud kinnistusraamatus registriosas 125611 ja 125613 võõrandamiseks või piiratud asjaõigusega koormamiseks, v.a. juhul, kui piiratud asjaõigusega koormamine toimub Liidu poolt asutatud ja/või kontrollitava juriidilise isiku kasuks;

19.6. esindajate (volinike) valimine Liidu Volikogusse, võttes arvesse punktis 25.1. sätestatud ning Liidu füüsilistest isikutest Volikogu asendusliikmete valimine;

19.7. kahe Juhatus liikme (Presidendi ja Asepresidendi), kes peavad olema Liidu liikmed, valimine;

19.8. Liidu lõpetamise, jagunemise ja ühinemise otsustamine.

20. Suurkogu kokkukutsumine

20.1. Korralise Suurkogu kutsub kokku Juhatus üks kord iga kolme aasta järel hiljemalt jooksva aasta 30. maiks. Erakorralise Suurkogu kutsub kokku Juhatus siis, kui seda nõuavad Liidu huvid, 1/10 Liidu füüsilistest isikutest liikmetest või vähemalt 3 Liikmesorganisatsiooni. Kui liikmed nõuavad Juhatuselt Suurkogu kokkukutsumist, peavad nad esitama Juhatusel vastavasisulise nõude kirjalikult ning näitama kokkukutsumise põhjust.

20.2. Kui Liidu Juhatus ei kutsu Suurkogu kokku punktis 20.1. nimetatud liikmete nõudmisel, võivad vähemalt 1/10 Liidu füüsilisest isikust liikmetest või vähemalt 3 Liikmesorganisatsiooni Suurkogu ise kokku kutsuda ja määrata selle päevakorra omal algatusel.

20.3. Korralise kui ka erakorralise Suurkogu kokkukutsumisest ja selle päevakorrast tuleb kõigile Liidu liikmetele vähemalt kaks nädalat kirjalikult ette teatada. Kutses tuleb ära märkida ka Suurkogu toimumise aeg ja koht.

20.4. Täiendavate küsimuste võtmist päevakorda reguleerib seadus.

21. Suukogu läbiviimine

21.1. Suurkogu on otsustusvõimeline, kui sellel osaleb isiklikult või oma volitatud esindaja kaudu vähemalt kaks viiendikku (2/5) Liidu liikmetest.

21.2. Kui Suurkogu pole otsustusvõimeline, siis kutsub Juhatus kolme nädala jooksul alates Suurkogu toimumisest kokku sama päevakorraga uue Suurkogu, mis on õigustatud otsuseid vastu võtma kui Suurkogul osaleb või on esindatud vähemalt kaks Liidu liiget.

21.3. Suurkogu protokollitakse vastavalt seaduses sätestatule.

22. Suurkogu otsus

22.1. Suurkogu on õigustatud vastu võtma otsuseid vaid nendes küsimustes, mis on eelnevalt Suurkogu kokkukutsumisel kirjaliku päevakorraga liikmetele teatavaks tehtud või mis on võetud päevakorda vähemalt 9/10 Suurkogul osalevate Liikmete nõusolekul, kui Suurkogul osaleb üle poole Liidu liikmetest.

22.2. Suurkogu otsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletab üle poole Suurkogul osalenud või esindatud liikmetest. Isiku valimisel loetakse valituks kandidaat, kes sai teistest enam hääli.

22.3. Otsus Liidu lõpetamiseks, jagunemiseks või ühinemiseks, samuti käesoleva põhikirja punktis 19.5. nimetatud tehingute lubamiseks on vastuvõetud kui selle poolt hääletab üle kahe kolmandiku (2/3) Suurkogust isiklikult või esindaja vahendusel osavõtnud liikmetest.

22.4. Liidu tegevuse eesmärkide muutmiseks on vajalik 9/10 Liidu liikmete nõusolek. Muutmist otsustanud Suurkogul mitteosalenud liikmete nõusolek peab olema esitatud kirjalikult.

22.5. Suurkogu otsuste ettevalmistamiseks võib moodustada komisjone ja töögruppe.

23. Hääletamine Suurkogul

23.1. Üldreeglina on Suurkogul hääletamine avalik.

23.2. Hääletamine Liidu Presidendi ja Asepresidendi ja Volikogusse valitavate volinike valimisel on salajane, kui Suurkogu ei otsusta teisiti.

23.3. Häältelugemiseks avalikul ja salajasel hääletamisel moodustab Suurkogu häältelugemiskomisjoni (häältelugemiskomisjoni).

24. Volikogu

24.1. Volikogu on kõrgeim Liidu organ Suurkogude vahelisel ajal.

24.2. Volikogu volituste periood kestab kolm aastat korralisest Suurkogust järgmise korralise Suurkoguni. Sama regulaarsusega valitakse uued asendusliikmed.

24.3. Erakorraline Suurkogu võib Volikogu laiali saata ja algatada uue Volikogu moodustamise menetluse, mille volitused kestavad kuni järgmise korralise Suurkoguni.

24.4. Volikogu liikmetel on Liidu suhtes lojaalsus- ja hoolsuskohustus, ning Liidu või muude juriidiliste isikute, milles Liidul on kontroll või muu oluline huvi, majandustegevusega seotud ärisaladuste hoidmise kohustus.

25. Volikogu koosseis

25.1. Volikogu koosseisu kuuluvad:

25.1.1. iga Liikmesorganisatsiooni poolt delegeeritud esindaja, kes on seejuures Liidu liige ja Liikmesorganisatsiooni juhatuse liige;

25.1.2. esindajad Liidu füüsilistest isikutest liikmete hulgast;

25.1.3. vahetult eelmise valimisperioodi lõpus Liidu juhatusse kuulunud President ja Asepresident juhul, kui nad nõusoleku annavad;

25.1.4. Liidu President ja Asepresident.

25.2. Volikogu arvulise koosseisu, Liidu füüsilistest liikmetest Volikogu asendusliikmete arvu ja esindusmäärad otsustab Suurkogu arvestades punktis 25.1 sätestatud.

25.3. Juhul, kui Volikogu liige, kes on valitud Liidu füüsilisest isikust liikmete hulgast, ei ole Volikogu koosseisule osalenud ei isiklikult ega volitades teist Volikogu liiget vähemalt 4 korral kahe aasta jooksul, kaotab ta koha Volikogus (tema volitused Volikogu liikmena lõpevad) ning tema asemele asub Suurkogu poolt valitud asendusliige, kes sai valimisel järjekorras enim hääli.

26. Volikogu pädevus

Volikogu pädevusse kuulub:

26.1. isikute Liitu vastuvõtmine ja liikmete Liidust väljaarvamine, Liidu auliikme nimetuse omistamine ja auliikme statuudi ning liikmemaksu kehtestamine;

26.2. Liidu eelarve ja eelmise majandusaasta majandusaruande kinnitamine;

26.3. Liidu tegevusprogrammide, sealhulgas näituseplaanide kinnitamine;

26.4. Liidu finantseeritavate loominguliste projektide kinnitamine;

26.5. Asepresidendi valimine Suurkogude vahelisel ajal senise Asepresidendi lahkumisavalduse, surma või pikaajalise võimetuse korral täita oma ülesandeid;

26.6. Liidu Presidendi lahkumisavalduse, surma või pikaajalise võimetuse korral täita oma ülesandeid valib Volikogu Presidendiks Asepresidendi tema nõusolekul ja valib uue Asepresidendi;

26.7. Juhatuse liikme, kes on majandus-, finants- või õigusala ekspert, valimine Presidendi ja Asepresidendi ettepanekul kolmeaastaseks ametiajaks. Nimetatud Juhatuse liige ei pea olema Liidu liige;

26.8. Juhatuse liikmega või Volikogu liikmega tehingu tegemise või tema vastu nõude esitamise otsustamine ja vastavas lepingus või nõudes Liidu esindaja määramine. Küsimuse otsustamisel ei osale huvitatud isik;

26.9. Juhatuse liikme tasu kinnitamine;

26.10. Juhatuse liikmele tehingute tegemiseks maksimumpiiride ja tingimuste kehtestamine;

26.11. registrisse kantud vallas- ja kinnisvara võõrandamine või omandamine, ning piiratud asjaõigusega koormamine (v.a. käesoleva põhikirja punktis 19.5. Suurkogu pädevusse antud objektid ja tehingud);

26.12. esindajate nimetamine Liidu poolt moodustatud äriühenduste juhtimisorganitesse ja sihtasutuste nõukogusse Juhatusega kooskõlastatult, neile tegutsemisjuhendite andmine, nende tegevuse kontrollimine ning aruannete ärakuulamine;

26.13. otsuste vastuvõtmine kõigis Liidu tegevusega seotud või Liidu huvisid puudutavates teistes küsimustes, mis ei ole seaduse või põhikirjaga antud Suurkogu või Juhatuse pädevusse;

26.14. tööühmade ja komisjonide moodustamine ning nende aruannete ärakuulamine;

26.15. Liidu astumine Eesti Vabariigis tegutseva või rahvusvahelise organisatsiooni liikmeks;

26.16. Juhatuse palvel Juhatuse konsulteerimine Liidu nimel kandidaatide esitamiseks kunstipreemiate saamiseks;

26.17. korralise Suurkogu päevakorra kinnitamine;

26.18. vajadusel aukohtu liikmete valimine ja aukohtu reglemendi kinnitamine;

26.19. loometoetuste komisjoni liikmete valimine ja komisjoni töökorra kehtestamine;

26.20. loometoetust saavate isikute ja loometoetuste üle arvestuse pidamise korra kehtestamine;

26.21. loovisikute stipendiumite ja muude hüvitiste

maksmise aluste ja korra kehtestamine;

26.22. loovisiku poolt loodud teoste ja esituste kohta teavitamise korra kehtestamine;

26.23. Suurkogu poolt delegeeritud küsimuste lahendamine.

27. Volikogu koosolek ja otsused

27.1. Volikogu koosolekud toimuvad vähemalt neli korda aastas. Volikogu kutsutakse kokku Liidu Presidendi või vähemalt ühe neljandiku (1/4) Volikogu liikmete initsiatiivil.

27.2. Koosolekukutse saadetakse Volikogu liikmetele välja kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis vähemalt 10 päeva enne koosolekut lihtkirjana või elektronposti teel. Kutses peab olema märgitud koosoleku toimumise aeg ja koht ning koosoleku päevakord.

27.3. Koosolekut juhatab Liidu President või koosolekul viibivate Volikogu liikmete enamuse nõusolekul mõni teine Volikogu liige.

27.4. Volikogu on otsustusvõimeline, kui koosolekul osaleb üle poole Volikogu liikmetest.

27.5. Kui Volikogu liige ei saa osaleda Volikogu koosolekul, on tal õigus osaleda hääletamisel, edastades oma hääle kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis või volitada enda eest hääletama enda valitud teine Volikogu liige, kes osaleb koosolekul ning hääletab volituse piires tema eest.

27.6. Volikogu otsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletab üle poole koosolekul osalenud või esindatud Volikogu liikmetest.

27.7. Volikogu koosolek protokollitakse. Koosoleku protokollile kirjutavad alla koosoleku juhataja ning protokollija.

27.8. Volikogu võib otsuseid vastu võtta koosolekut kokku kutsumata. Reglement on järgmine:

- Liidu President saadab otsuse eelnõu kõigile Volikogu liikmetele ja teatab tähtaja, mille jooksul Volikogu liikmed peavad esitama selle kohta oma kirjaliku seisukoha. Vastav tähtaeg ei või olla lühem kui 5 tööpäeva. Kui Volikogu liige ei teata tähtaegselt, kas ta on otsuse poolt või vastu, loetakse, et ta hääletab otsuse vastu;
- Otsus loetakse vastu võetuks, kui selle poolt on hääletanud vähemalt 2/3 Volikogu liikmetest;
- Liidu President koostab hääletustulemuste kohta hääletusprotokolli ning saadab selle viivitamatult Volikogu liikmetele.

27.9. Kui kõik Volikogu liikmed otsusega nõustuvad ja selle allkirjastavad, võib Volikogu otsuse vormistada ka etteteatamiseta ja hääletusprotokollita.

27.10. Kui Volikogu võtab vastu otsuse Juhatuse pädevusse kuulvas küsimuses, vastutavad volikogu liikmed nagu juhatuse liikmed.

28. Juhatus

28.1. Juhatuses on 3 liiget, kellest kaks valitakse vastavat punktile 19.7 ja üks vastavalt punktile 26.7.

28.2. Juhatuse tööd korraldab Liidu President. Juhatuse liikmed võivad omavahel ära jagada tegevusvaldkonnad.

28.3. Presidendiks ja Asepresidendiks ei saa

kandideerida rohkem kui kaheks järjestikuseks ametiajaks. Kandidaadid tuleb üles seada vähemalt kaks nädalat enne Suurkogu toimumist. Hilisemat ülesseadmist ei arvestata. Ülesseadmiseks tuleb esitada curriculum vitae, motivatsioonikiri ja visioon Liidu arengust vähemasti järgneva 3 aasta jooksul.

29. Juhatuse õigused ja kohustused:

29.1. korraldab Liidu tegevust vastavalt seadusele, põhikirjale, Suurkogu ja Volikogu otsustele ja korraldab raamatupidamist;

29.2. esindab Liitu kolmandate isikute eest;

29.3. kontrollib ja juhendab Liidu töötajate tegevust;

29.4. valmistab ette, kutsub kokku ja juhatab Volikogu istungeid;

29.5. kutsub kokku ja juhatab Suurkogu;

29.6. esitab Volikogule järgneva aastaeelarve projekti hiljemalt jooksva aasta 15. detsembriks;

29.7. esitab Volikogule eelmise majandusaasta aruande hiljemalt jooksva aasta 15. maiks;

29.8. otsustab iseseisvalt tehingute tegemise, loominguliste projektide finantseerimise ning toetuste andmise, mis ei ületa Volikogu poolt kehtestatud maksimumpiire ning tingimusi;

29.9. otsustab iseseisvalt Volikogu poolt kehtestatud maksimumpiire ületavate tehingute tegemise, kui tehinguga viivitamine põhjustaks Liidule olulist kahju, informeerides tehingust koheselt Volikogu;

29.10. korraldab Liidu liikmete informeerimist Liidu tegevust puudutavates küsimustes;

29.11. vajadusel uute ametikohtade loomine ja tööhajundi kinnitamine;

29.12. Liidu nimel kandidaatide esitamine kunsti-preemiate saamiseks, kusjuures vajadusel on Juhatusel õigus konsulteerida Volikoguga;

29.13. hoidub aktiivsest poliitilisest tegevusest;

29.14. täidab seadusest ja põhikirjast tulenevaid kohustusi juhtorgani liikmelt tavaliselt oodatava hoolega ja on Liidule lojaalne;

29.15. Liidu või muude juriidiliste isikute, milles Liidul on kontroll või muu oluline huvi, majandustegevusega seotud ärisaladuste hoidmise kohustus.

30. Presidendi ja Asepresidendi volituste kestus

30.1. Presidendi ja Asepresidendi volitused juhatuse liikmena kestavad kolm aastat korralisest Suurkogust järgmise korralise Suurkoguni.

30.2. Erakorraline Suurkogu võib Presidendi ja/või Asepresidendi tagasi kutsuda, kui President ja/või Asepresident on oluliselt kahjustanud Liidu huvisid ja valida uue(d), kelle volitused kehtivad järgmise korralise Suurkoguni.

30.3. Kui Suurkogu ei otsusta teisiti, kehtib Presidendi ja Asepresidendi teenistusleping kaks kuud pärast tagasi kutsumist Suurkogu poolt, tööülesandega nõustada uut Juhatust ning Volikogu.

VI Liidu varad

31. Liidu varad

31.1. Põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks tegeleb Liit majandustegevusega Eesti Vabariigi seadustes ettenähtud piirides.

31.2. Liidu varad moodustuvad:

- omandatud kinnis ja vallasvarast;
- annetustest ja pärandvarast;
- riigieelarvest eraldatud toetustest;
- sihtannetustest, mille eesmärk on kooskõlas Liidu põhikirjaga;
- tuluüritustelt laekuvast tulust;
- võlakirjade, aktsiate ja investeerimisfondide osakute müügist saadud tulust;
- Liidu poolt asutatud juriidiliste isikute tegevuse tulemusel saadud tulust;
- vara koormamisel ja võõrandamisel saadud tulust;
- rahaliste vahendite hoiustamisel saadud tulust;
- liikmemaksudest;
- muust seadusega lubatud tulutoovast majandustegevusest.

31.3. Liit vastutab oma varaliste kohustuste eest talle kuuluva varaga.

31.4. Liit võidakse vabastada maksudest riigi ja kohaliku eelarvesse vastavalt Eesti Vabariigi seadusele.

VII Liidu ühinemine, jagunemine ja lõpetamine

32. Liidu ühinemine ja jagunemine

Liidu ühinemine ja jagunemine toimub seadusega sätestatud korras.

33. Liidu lõpetamine

33.1. Liit lõpetatakse

33.1.1. Suurkogu otsusega;

33.1.2. pankroti menetlusega;

33.1.3. liikmete arvu vähenemisel alla kahe isiku;

33.1.4. muudel seaduses sätestatud alustel.

33.2. Liidu lõpetamise kord on sätestatud seaduses.

33. Liidu lõpetamisest järele jääva vara jaotamine

Liidu lõpetamisel pärast võlausaldajate kõigi nõuete rahuldamist või tagamist ja raha deponeerimist antakse ülejäänud vara kunstiga tegelevatele institutsioonidele, kes on kantud tulumaksusoodustusega mittetulundusühingute, sihtasutuste ja usuliste ühenduste nimekirja.

38. Liidu tegutsemise tähtaeg

Liit on loodud tähtaega määramata.

Eesti Kunstnike Liidu põhikiri uues redaktsioonis vastu võetud Eesti Kunstnike Liidu erakorralise Suurkogu poolt 19.03.2023.

Elin Kard

Eesti Kunstnike Liidu president

EKL volikogu ja alaliidud

Seisuga 10.03.2025

EKL juhatuse liikmed:

EKL president

Elin Kard

elin.kard@eaa.ee

Tel 5285324; t 6273633

EKL asepresident

Vano Allsalu

vano.allsalu@eaa.ee

Tel 5130555; t 6273632

Alaliitude esindajatest volikogu liikmed:

Akvarellistide Ühendus

Kerstin Rei

kerstin.rei@gmail.com

Tel 5287245

Fotokunstnike Ühendus

Kulla Laas

kullalaas@gmail.com

Tel 58050009

Keraamikute Liit

Mart Vaarpuu

eestikeraamika@gmail.com

Klaasikunstnike Ühendus

Merle Kannus

mallehallimae@gmail.com

Tel 56676358

Kujundusgraafikute Liit

Marko Kekishev

marko@siirup.eu

Tel 56215161

Kujunduskunstnike Ühendus

Tüüne-Kristin Vaikla

tyyne@vaiklastudio.ee

Tel 5640930

Kujurite Ühendus

Gea Sibola-Hansen

kivikunst@gmail.com

Tel 5128721

Kunstiteadlaste ja

Kuraatorite Ühing

Virve Sarapik

virve@eki.ee

Tel 56211378

Lavastuskunstnike Liit

Mae Kivilo

mae.kivilo@gmail.com

Tel 5163938

Maalikunstnike Liit

Tiiu Rebane

tiiu.rebane@eaa.ee

Tel 57702640

Metallikunstnike Liit

Jaan Pärn

jaan.parn@mail.ee

Tel 5046113

Moekunstnike Ühendus

Thea Pilvet-Martinson

thea@althea.ee

Tel 5057516

Nahakunstnike Liit

Pille Kivihall

pillekiv@hotmail.com

Tel 51938644

STUDIO 22

Riina Grethiel Leppoja

riinagrethiel@valgusesaar.ee

Tel 53467777

Sõltumatute Ühendus

Eve Kiiler

eve.kiiler10@gmail.com

Tel 55655868

Tartu Kunstnike Liit

Rauno Thomas Moss

rauno.moss@ut.ee

Tel 5229737

Tekstiilikunstnike Liit

Aet Ollisaar

aollisaar@gmail.com

Tel 5067281

Vabagraafikute Ühendus

Jaan Saar

jaan.saar@gmail.com

Tel 5144108

Valitud üksikliikmed:**Jaan Elken**

elken.jaan@gmail.com

Tel 5540544

Mihkel Ilus

mihkel.ilus@artun.ee

Tel 55685925

Loit Jõekalda

loit.joekalda@gmail.com

Tel 55696086

Kirke Kangro

kirke.kangro@artun.ee

Tel 5162527

Eve Kask

kask.eve@gmail.com

Tel 5152040

Tiiu Kirsipuu

tiiukirsipuu@gmail.com

Tel 51931041

Kristi Kongi

kongikristi@gmail.com

Tel 5017426

Krista Leesi

info@kristaleesi.ee

Tel 5221152

Mare Mikof

maremikof@gmail.com

Tel 5102489

Tanja Muravskaja

tanja.muravskaja@gmail.com

Tel 5271277

EKL töötajad

Seisuga 01.03.2025

Eesti Kunstnike Liit

Vabaduse väljak 6, 10146 Tallinn

Telefon: 6273630

E-post: ekl@eaa.ee

facebook.com/kunstnikeliit

instagram.com/kunstnikeliit

www.eaa.ee

President
Elin Kard

Telefon: 6273633; 5285324

E-post: elin.kard@eaa.ee

Hooldusjuht
Illimar Einaste

Telefon: 5133442

E-post: illimar.einaste@eaa.ee

Asepresident
Vano Allsalu

Telefon: 6273632; 5130555

vano.allsalu@eaa.ee

ARS Kunstlinnaku müügijuht

(Tarbekunstigalerii, Galerii 125,
Showroom, Stuudio 53, Stuudio 98)

Elis Ilves

Telefon: 53618783

E-post: ars@eaa.ee

Sekretär-juhiabi
Cloe Jancis

Telefon: 6273630

E-post: ekl@eaa.ee

Galerist

Hobusepea galerii, Draakoni galerii

Elin Kard

Telefon: 5285324

E-post: galerii@eaa.ee

Haldusdirektor
Mati Sillak

Telefon: 5156838

E-post: mati.sillak@eaa.ee

Galeristi assistent

Hobusepea galerii, Draakoni galerii

Anna Mari Liivrand

Telefon: 6276777; 56451591

E-post: galerii@eaa.ee

Pearamatupidaja
Kersti Liiberg

Telefon: 6273636

E-post: kersti.liiberg@eaa.ee

Galerist

HOP galerii

Maria Valdma

Telefon: 6462887; 5112350

E-post: hop@eaa.ee

Raamatupidaja
Eve Jörsi

Telefon: 6273636

E-post: eve.jorsi@eaa.ee

Galerist

Vabaduse galerii

Kulla Laas

Telefon: 58050009

E-post: vabaduse@eaa.ee

Teenuste juht
Indrek Köster

Telefon: 56455459

E-post: indrek.koster@eaa.ee

Spetsialist

Tiina Kalda

E-post: tiina.kalda@eaa.ee

**Loovisikute ja loomeliitude
seaduse koordinaator**
Mari-Liis Tammi
Telefon: 56472704
E-post: mari-liis.tammi@eaa.ee

Muhu Kunstitalu projektijuht
Tiiu Rebane
Telefon: 57702640
E-post: tiiu.rebane@eaa.ee

EKL kunstikogu koordinaator
Loit Jõekalda
Telefon: 55696086
E-post: loit.joekalda@gmail.com

EKL galeriide meister
Hans-Otto Ojaste
Telefon: 56153536

Majameister
Urmas Univer

Majameister
Ilmar Kaasik

Koristajad

Riina Rõõmus

Terje Marnat

Mare Saaver

Draakoni galerii konsultant-müüjad

Telefon: 6464110
E-post: draakon@eaa.ee

Anne-Mai Heimola

Ulrika Paemurru

Hobusepea galerii saalitöötajad

Eva Mustonen

Regina Kurs

HOP galerii saalitöötajad

Madli Tilk

Reet Välbe

Vabaduse galerii saalitöötajad

Ene Melts

Leelo-Kai Portnova

